

MEGJELENÉS ÉS KIADÓHVATAL:
NAGYKANIZSA
 SUGÁR-ÚT 4. SZÁM
KÖZKÖZLEKÉSEK KIADÓHVATALA:
 Kálvária-utca 2. sz. (Piac- és könyvtár-épület) a hal hirdetések és közértesítések kiadására.
„ZALA” MEGJELENÉS ÉS KIADÓHVATALA:
 S. L. Könyvnyomdája Sugár-út 8.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: 78
 Postahivatal: 79
 Nyomda: 80

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak
 helyben készletben tartva
 Egy évre 1.00
 Hígyoldatra 2.00
 Pénzre 3.00
 Igazs. évre 4.00
 postai adóval együtt
 Egy évre 1.20
 Hígyoldatra 2.40
 Pénzre 3.60
 Igazs. évre 4.80
 Egyes szám ára 5 fillér
 Hirdetéseket és nyilatkozatokat a kiadóhivatalban vagy a kiadóhivatalban

Döntés az északi harctéren várható

Az antant hatalmasságoknak minden tervük az volt eddig hogy a most folyó világháborúban a szárazföldi döntést a francia harctéren erőszakolják ki. Azonban itt, — dacára annak, hogy a francia kétségbeesés és az angol lelkeslenség a világ összes színesbőrű harcosaihoz olyan hadsereget tudott összeállítani, amely számbeli tulsúlyban van a német erő fölött, — semmi kilátás sincs arra, hogy hónapokon belül elhatározó eredmény következhesék be. A német acélfalon nemcsak minden támadás megtört, de a szövetséges hadak a legutóbbi hetekben is pozíciót pozícióra vesztek. A német erőt a hosszú harcoknak semmiféle viszonytárgya, fáradalma nem tudta meggyöngyíteni. De tagadhatatlan, hogy a rendkívül hidegre fordult időjárás akcióképességét csökkentette. Ezzel szemben azonban a francia-angol-belga csapatok helyzete egyenesen kétségbeesett. Az időjárás mind zordabbá válik s a nyugat-franciaországi harctéren és Flandriában beáll a teljes harc képtelenség. A legutóbbi harctéri jelentések máris arról számolnak be, hogy a seregek téli táborozásra rendezkednek be, ami mindkét részről a támadás feladását jelenti. De ismételt hangsúlyozzuk, hogy a németeknél ezt az intézkedést a tél tette szükségessé, a franciáknál pedig a legteljesebb kimerülés. Éppen ezért a szövetségeseknek most minden törekvése

oda irányul, hogy a döntés színhelyét az északi harctérről tolják át már csak azért is, mert az oroszok részben pihentebbek, részben állítólag jobban türik a hideget. És azóta megállapíthatjuk — az orosz offenzíva hevesebbé vált. A muzsika csapatok teljes érejükkel dülnek Németországra és a monarchiára és sikerült is a harcok színterébe bevonni a Kárpátokat és Kelet-Poroszsországot. Azonban az orosz föllobbanás aligha lesz hosszú életű. Az orosz főereget a világ legnagyobb élő taktikusa, Hindenburg tartja sakkban addig, míg Galiciában és a Kárpátokban a magyar-osztrák seregek török izzéporrá az orosz erőt. Hogy milyen óriási jelentőségű van a mostani harcoknak, az mutatja, hogy Vilmos császár a téli pihenőre készülő franciaországi táborból az északi harctérről utazott Ha valóban az a terve az antantnak, hogy a döntést még a tél folyamán kicsikarja az északi harctéren, akkor nagyot csalódik. Mi az orosz seregek minden támadását játszva verjük vissza tavaszig, amíg az időjárás megnyílik s a világháború döntő eseményeinek színterén. Nyugat-Franciaországban és Flandriában olvadásnak indul a jég és a hó. S ha lombhullásra otthon nem lehetnek hős seregeink, hazatérhetnek s bizva hisszük, hogy haza is térnek rügyfakadásra.

A kárpáti Az északi harcok. harctérről.

Budapestről táviratozzák: Az oroszok kárpáti betörése teljesen meggyőzőnek tekinthető. Útközetek már alig vannak, mert az orosz csapatok nagy gyorsasággal vonulnak vissza minden vonalon. A legtöbb helyen, ahonnan a nép elmenekült, nem is volt orosz, hanem a megriadt lakosság a mi utasainkat nézte ellenségnek s csak az elél futott el. Nem igaz, hogy az oroszok Homonnát fölégették volna. Az üres lakásokat kirabolták ugyan, de nem gyújtogattak s a lakosság otthon maradt részének semmi bántódása sem történt. Az otthon maradtakról nem vettek el semmit.

Az oroszok a Kárpátokban

Budapestről táviratozzák: A Homonnánál megvert orosz hadsereg másfél hadtest volt. Ungváry határán orosz csapatok még kísérleteznek, hogy a határt átéljék, de csak a határzóna feléig tudnak jutni. Ungváry lakossága teljesen nyugodt, mert itt erős csapatok vannak szétosztva.

Berlin, november 30. A nagy főhadiszállás jelentő: A nyugati hadszíntérről nincs jelenteni való. Kelet poroszországi határon erős orosz hadseregek ama kísérlete, hogy Darkementől keletre fekvő német erődítéseket meglepésszerűen megtámadjon; kudarchoz valott, miközben az oroszok súlyos veszteségeket szenvedtek. A támadók megmaradt töredéke, néhány tiszt és 600 főnyi legénység fogságunkba jutott. A Visztulától délre tegnap említett ellentámadások jelentős sikereket értek el. Tízennyolc löveg és több mint négyezer orosz hadifogoly volt zsákmányunk. Déllengyelországban semmi különös esemény sem történt. **Miniszterelnökség sajtóosztálya**

Ugyancsak az északi harctérről
Höfer vezérőrnagy ezt jelenti: Budapest, nov. 30. (Erkezett éjjel két órakor.)
A főhadiszállásról jelentik: Az északi hadszíntéren tegnap a mi

arcvonalunkon lényeges esemény nem történt. Höfer vezérőrnagy.

Tehát míg az orosz lengyelországi csapataink súlyos és döntőjelentőségű harcokat vívnak, addig Galiciában s a mi határunkon tegnap aránylag nyugalom uralkodott.

Przemysl körül.

Budapestről táviratozzák: Míg az orosz hadsereg Przemysl körül a legteljesebb téttlenségre van kárhozható, addig az erőd kitűnő védőserege napról napra kisebb-nagyobb kirohanásokat rendez, melyek ériási károkat okoznak az ellenségnek, az elfogott oroszok száma máris igen tekintélyes.

Diadalok Szerbiában.

Budapest, nov. 30. Hivatalos jelentés a déli hadszíntérről. A déli hadszíntéren folytonos harcok folynak. Tegnap a Valjevo Cacak utvonálnak szívesen védett Tuvobor nevű legmagasabb pontját erős harc után rohammal elfoglaltuk. Ez alkalommal különösen kitűntette magát a hetvenedik zászlóalj. Az utóbbi napokban ismét kitűnt a tizenhatodik ezred és a huszonharmadik honvédezred is. Tegnap összesen ezerkétszázötvennégy szerbet ejtettünk foglyul és tízenegyzet gépfegyvert zsákmányoltunk. Uzácien sok fegyvert és lőszert találtunk.

A szerb kormány bosszúja.

Bécsből táviratozzák: A szerb kormány Bozovic tábornokot, amiért a szerb seregek általános visszavonulását elrendelte, — nyugdíjazta.

A nyugati harctérről.

Amsterdamból táviratozzák: A németek Arras környékén hétszáz-ezer embert vontak össze. Arras és Lille erős támadásra készülnek.

Görögország nem adja föl semlegességét

Konstantinápolyból sürgönyzik: Az antant az utóbbi időben ismét rendkívül erős akkos eszközökkel akarta Görögországot kényszeríteni, hogy Törökországnak üzenjen háborút. Hiteles forrás szerint az antant kísérlete meghiúsult, mert Görögország kijelentette, hogy továbbra is szigorúan megőrzi a semlegességét.

A támadás Calais ellen.

Berlin, november 30. A „Berliner Tagblatt”-nak jelentik Londonból: A „Daily Mail” értesülése szerint a németeknek szent meggyőződésük, hogy legkésőbb december elején Calaisban lesznek. Easemből 80 óriási mozsarat szállítottak az északi frontra, Lüttichből pedig több árkász-czredet rendeltek Dixmuidenbe s ezek az utóbbiak óriási mennyiségű hidépítési anyagot visznek magukkal, hogy az elárastott területeken való akadályokat legyőzzék. Mindebből a Daily Mail a Calais felé való közvetlen előnyomulásra következtet.

Japán a német ellen.

Egy tokiói jelentés szerint Okima japán külügyminiszter kijelentette, hogy Németország a jelen háborúban még sokszor fog találkozni a japán hadsereggel és flottával. Angliában és Franciaországban mint befejezett dologról beszélnek arról, hogy rövidesen nagy japán csapatok érkeznek a francia és orosz harctérről.

Megsebesült király.

Brüsszelből megerősítik, hogy Albert belga király a legutóbbi harcokban súlyosan megsebesült a karján.

Kitüntetés a győzőnek

Berlinből táviratozzák: A németek Mackenzon tábornoknak, aki sergével nagyvívően oroszot elfogott, a Pour le Merité rendjelet adományozta.

A német birodalmi gyűlés.

Bécsből táviratozzák: A birodalmi kancellár a pártok vezérével szigorúan bizalmas tanácskozást folytatott a birodalmi gyűlés dolgaiban.

Új rettenetes ágyuk.

London, nov. 30. A „Times” értesülése szerint a németek egészen újszerű, rövid távolságra ható ágyukat használnak, amelyek hordószámra vetik a robbanóanyagot. Az ágyu hatása rettenetes. Ugyancsak a „Times” szerint a franciák az argonnei erődökben szintén egy újfajta páros mozsarat használnak, amelyeknek lövedékeit lánc káncsolja össze és rettenetes erővel, borotvaszerűleg törli el a fedezeket nyújtó erődöskéket.

HIREK

A vármegyei tisztviselők mandátuma. Budapestről táviratozzák: A képviselőház tegnapi ülésén Tisza István gróf kijelentette, hogy Magyarországnak a mostani háborúból megerősödve kell kikerülni. Ezután a vármegyei tisztviselők mandátumát két évvel meghosszabbították. A jövendőli adó emeléséről szóló javaslatot elfogadták.

A Sörgyár közgyűlése. Szombaton délután 3 órakor tartotta meg a Királysör-főző r. t. évi rendes közgyűlését a Pesti Magyar Bank fiókjának helyiségében. A közgyűlés iránt élénk érdeklődés nyilvánult meg a részvényesek körében, akik az alapszabályokban előírt számaál jóval több részvényt tettek le és szép számban jelentek meg a közgyűlésen. Fehér Miksa igazgatósági tag elnökölt a közgyűlésen, ki is a megnyitás után bejelentette, hogy báró Guttmann Vilmos ur, a társulat elnöke betegsége miatt, — Fellner Henrik, a társulat másodelnöke pedig hivatalos elfoglaltsága miatt nem jelenhettek meg a közgyűlésen. — A jegyzőkönyv vezetésére Eppinger Gyula igazgatót, hitelesítésére pedig Rosenfeld József és Steiner Zsigmond részvényeseket kérte fel. A tárgysorozat első pontja az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentésének felolvasása volt. A jelentés röviden csoportosítja az elmúlt év történetét, az üzlet fejlődését, melynek eredményeképp a tartalékalapok dus javadalmazása után is a nagyobb tiszta nyereségben nyilvánul. Dacára a nagyobb jövedelmeknek az igazgatóság mégis csak a tavalyi (6 K) osztalék kiadását hozza javaslatba, míg a többi eredmény a jövő javára fog szolgálni. A jelentés végén lendületes szavakkal tudatja az igazgatóság, hogy a közgyűlés utólagos jóváhagyása reményében 100.000 koronát jegyeztek a vállalat részére a kibocsátott hadikölcsönből és 1000 koronát pedig a felgyógyult katonák segélyezésére javasol adományozni. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az előterjesztett jelentéseket és javaslatokat és elhatározta, hogy az osztalék már november 30-tól kezdve a társulat pénztárána, illetve a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank főintézetét, illetve fiókjai pénztárána kifizethessék. A sorrend szerinti kilépő báró Guttmann Vilmos elnök, Bettlheim Győző, Goldhammer Károly, báró Guttmann Arthur és Stern Sándor igazgatósági tagok közfelkeltással három évre, a felügyelőbizottság tagjai pedig újból megválasztottak. Más tárgy hiányában az elnök a közgyűlést berekesztette. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen az igazgatóság elnöke újból báró Guttmann Vilmos, másodelnöke Fellner Henrik, a felügyelő bizottság elnöke pedig Mártony József megválasztották. — Mi a magunk részéről örömmel látjuk városunk ezen egyik leghatalmasabb iparvállalatának biztos és szép fejlődését, mely nemcsak a részvényeseknek nyújt megnyugtató bizalmat a társulat iránt, hanem várognak hirnevét is messze idegen vidékeken előnyösen ismerteti. Különösen jól esik ezt most megállapítani, amikor köztudomás szerint a konkurrencia minden eszközt megragadott, hogy a vállalatnak kárt tegyen és a lelkiismeretes gondos vezetés mellett a vállalat ezt nemcsak meg nem érezte, hanem a mérleg szerint lényes eredményt ért el.

Karácsonyest a katonakórházban. Röviden megemlítettük már, hogy nemes emberbarátok azzal a tervvel foglalkoznak, hogy karácsony szent estéjét a katonakórházban sebesülten szenvedő lakói is minél kellemesebben ülhessék meg. Most közölhetjük nagyobb vonásokban az ünnepségi programját is, amely természetesen még nagyon ki fog bővülni. Az ünnepi estét karácsonyifák állítják fel a kórtérkekben, amelyeknél a közönség áldozatkészségéből minden sebesült katonának megkapja a maga „kriszkindijét”. A katonához az egyes ünneprendező bizottságok elnökei lelkesítő beszédekert intéznek, majd fölolvassa újságot, továbbá a katonák és cigányzenekarok adnak elő aktusokat egyházi énekeket és hazalás zeneszámokat. Ezt a szép tervet természetesen csak a közönség áldozatkészségével lehet megvalósítani. Minden egyes

adakozó esekély pénzbeli adományáért említozott, rendkívül díszes és művészi kivitelű gomblyuk jelvényt kap, amely a kórházarancsnokság szíves engedelmével mindenkit löjigostit arra, hogy a karácsonyi ünnepségen részt vegyen a karácsony ünnepe alatt a katonai kórházban látogatásokat tehessen. Reméljük tehát, hogy a mi nemeslelkű közönségünk ezáltal sem tagadja meg a szép ügytől áldozatkészségét.

Hadikölcsönjegyzés. A Belatincvidéki Takarékpénztár arról értesít bennünket, hogy az intézet a hadikölcsönből 20.000 koronát jegyez, a felek pedig 11.650 koronát jegyeztek.

Levél a táborból. Köbn Gáspár nagykanizsai lakos ma érdekes levelet kapott fiától, Köhn Samu népfőlkelő őrmestertől az északi harctérről. Köhn, mint békés kereskedő vonult be a háboru kitörésekor a 20.ik honvédelmi alvezetékhez s immár tizenhat hete küzd nagy hősiességgel az oroszok ellen. Hősiessége jutalmául három hónap alatt közlegényből őrmesterré avanzsált. Hazafiasságtól izzó leveléből, amely hűen jellemzi a most folyó harcot a következő érdekes részleteket közöljük: Jelenleg orosz földön vagyunk. Az irás bizony bajos itt, mert olyan erős a tüzelés, hogy az ember azt hinné, össze roskad az ég és föld. Tegnap a 20-ik honvédelmi alvezeték ismét megmutatta, hogy a magyar a világ legelső katonája. Billfi ezredes ur vezetése alatt elfoglaltunk az ellenségétől három magaslatot, 600 embert, sok ágyút, muniációt és trént. Egy népfőlkelőre három muszka jutott. Ez eredménynek csak elég? Az orosz katonák helyzete szánalomra méltó, de annyian vannak, mint a mezőn a fű. Nem baj, lassankint lekaszaboljuk őket. Itt roppant hideg van, de sietek kijelenteni, hogy a sord-időjárás a magyar jobban tűri, mint a muszka. Pedig azt hitte az ellenség, hogy a tél nekik fog kedvezni. És most rakásra fagy, míg nekünk semmi bajunk, amit a kitűnő élelmezésnek köszönhetünk. Mindennap jó ebédet kapunk és teát, míg a muszka 2-3 napban csak egyszerű orsz. Eppen most nagyon sok meggyógyott oroszok temetünk el a legutóbbi harcokban a veszteségünk számba se jöhetett. Két-könnnyű sebesültünk van. Sugar Bela és a Graf Jolan férje velem vannak. Semmi bajuk sincs. Épp most is tüzben vannak. A fedezékünk nagyszerű. Porosz-szénnel fűtünk benne, amit bőségesen kapunk. A kályhákat földből csináltuk. Az oroszokról annyit írhatok, hogy sem a harcért, sem hazajükért nem lelkesülnek s minden alkalmat megragadnak, hogy megadhassák magukat. Az őrmesteri rangot a kraszniki csatában nyertem el, de nem írhatom meg, hogy miért. Összetakarított zsoldomat hazaküldtem. Az a kívánságom, hogy hadikölcsönt jegyezzenek rajta, hogy így is szolgálhassam édes hazámat. Jelenleg egy kjs házban vagyok, melynek lakói elmenekültek. A muszka bizony ezt a házat se kímélte meg, s granátot lőtt rá, mely kettétört egy hatalmas fatörzset és átütötte a ház falát, de a szobában nem robbant föl. Ha az isten haza segít elviszem emlékül. Mindnyájukat üdvözlöm.

A liszt ára. Az az intézkedés, amelyet a kormány a gabona árának leszállítására tett, — szerény véleményünk szerint — sok jóindulattal, de kevés körültekintéssel jöit létre. A legelső gondolat, amely a kormányrendelet figyelmes átolvasása után fogamzik meg, az hogy a kormány nemes intenciója kárbaveszett s a lakosság talán még drágábban fizeti meg mindennapi kenyérért, mint eddig. Igar, a gabonamélicet maximális árát megállapítják s a törvény-tizenöt napi elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtja azt, aki a megállapított árnál magasabban ad el, de azt is, aki drágábban vesz. Higyük el, hogy a hatóság ezen a téren szigorú ellenőrzést fog gyakorolni s visszaélés nem lesz. Amde hogyan ellenőrzik azt, hogy a malom mennyi pótlékot kever a lisztbe?

Mert mihelyt nem az előirt mennyiséget, hanem ennél nagyobb percent értéktelenebb pótlékot kevernek a lisztbe, silányabb lesz a minőség s ugyanennyivel drágább lesz a logyasztásra kerülő liszt. S ami ezt a kérdést még aggályosabbá teszi, az, hogy az ezen tétel előállható visszaélésekre nincs büntető rendelkezés. Egyébként, ha nem lenne visszaélés, amire pedig az ismeretes rendelkezések bőséges teret engednek, így alakulnának Nagykánizsán a lisztárak: Egy kiló legfinomabb térszaliszt 62 fillér, egy kiló 30 százalékos arpaliszttal kevert főzöliszttel 55 fillér és a 33 százalékos arpaliszttel, vagy 30 százalékos kukoricaliszttel kevert kenyérliszt kilója 39 fillér. Ezek az árak — tekintettel a rendkívüli háborús viszonyokra, — nem mondhatók túlságos magasaknak s most már csak az a fő, hogy megtalálják a módot a visszaélések kiküszöbölésére is.

A polgárország december 5-én kezd meg működését. Ujonnan belépni szándékozik, vagy akik meg az esküt nem tették le, ugyancsak december 5-én este fél 8 órakor jelentkezzenek a rendőrkapitányi hivatalban. Lehetőleg mindenki jelenjék meg s mindenki viselje a polgárorszápkat.

Hygiénikus szájjápolás a táborban. Sokszoros kívánságra a táborból az ismeri Odol szájvíz, most egy külön tábori csomagolásban jött forgalomba. Portótaraktás miatt a fél üveges Odol választottak erre a célra (portó 10 fill.) Egy csinos fémelem dobozban van csomagolva, mely a háboru tartalma alatt ingyen lesz hozzáférhető, bizonyára mindenkinek a táborban egy ilyen ajándék üdítő és a szájjápolás szempontjából kedves lesz.

Delos-harcsa — Album VII-ik kötet az 1914. 1915. évre. Nador Karácsonyi Albumjának megjelenését mindig feszült várakozás előzi meg és bár el vagyunk kényeztetve az előző évek kitűnő tartalma által, az agilis kiadó cég mindegy esztendőben újabb meglepetéseket szerez. Az idei kötet több ilyen meglepetést hozott. — Első meglepetés a kibővült tartalom. A tavalyiban 48 mű volt, az ideiben 60 és milyen változatos tartalom. Karácsonyi énekekkel kezdődik a kötet. Mely áhítattal olvassuk a szebbnél-szebb dalok magyar és német verseit, élvezük a bájos, örökzöld dallamokat. Ezeket követi 8 hazafias ének a legszebb himuszokka, majd Fráter, Kondor, Nador, Bodrogi, Zerkovits, Anyos, Sas, Kovács, stb. 20 divatos magyar nótája, végül 21 sláger szám Madgyaszay kabaréjából, Szirmai, Nador, Hetényi, Reinitz, Erőss, Bánóczy legszebb dalai. Legnagyobb meglepetés, hogy a remek gyűjtemény ára, dacára a nagyon kibővült tartalomnak, a régi maradt. Félve 4 korona, pompás díszkötésben 6 korona (postaköltség 35 fillér). Külön szentáció erejével fognak hatni a meglepetően szép és izlées beütésű tábla. A gyűjtemény zongorán, és énekre jelenik meg, tehát hegedűn vagy fuvolán is játszható. Megrendelhető Fischel Fülöp Fia könyv- és zeneműkereskedésben Nagykanizsán.

Szerkesztői üzenetek.

H. V. Jelentkeztek akarmelyik lakonyában. Igen valószínű, hogy kérelmét azonnal teljesítik. A katonai szolgálatra való alkalmatlanságát nem kell megállapítani. III. Köszönjük. Alkalmadtán jönni fog. Mi sem tudjuk hogy a korcsolyapálya megnyílik e az idén.

Felelős szerkesztő: **Fischel Lajos.** Szerkesztő: **Tóth Zoltán.**

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven: **Magyar, német, orosz, lengyel, szerb és román nyelven**

Ára **30 fillér**
FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésben, Nagykanizsán.

Idősebb ur részére **teljes ellátás kerestetik**
tisztviséges zsidó családnál. Bővebbet: **ROSENBERG BENEDEK** Teleky-ut 63.

1915. évi naptárak megjelentek

Az országos ügyvédszövetség határidő naplója

Minerva féle ügyvédi határidő napló	K 5
Minerva féle pénzügyi határidő napló	4
Iródei határidő napló	3
Bokor Malvin, Hölgyek naptára	240
Új nagy mese naptár	4
Képes családi naptár	2
Képes mese naptár	120
Szent István Társulat naptára	120
A magyar család naptára	80
Gondülő bácsi naptára	80
Jó magyar népünk naptára	80
Magyar iparosok naptára	80
Nagy képes naptár	80
Regelő naptár	80
Lurdi és Szent család naptár	60
Pádai szent Antal képes naptár	60
Garabonciás naptár	60
Gazdasági népnaptár	60
Hunyadi János képes naptár	60
Katonapajvás naptára	60
Képes honvéd naptár	60
Kossuth Lajos nagy képes naptára	60
Pelicskei nótárius naptára	60
Petőfi naptár	60
Rakócy naptár	60
Zrínyi Miklós naptára	60
Bohó Misi naptára	40
Képes kis Kossuth naptár	40
Képes komáromi kalendárium	40
Képes Tündér naptár	40
Kis Képes naptár	40
Szent család képes népnaptár	60
Grosser Bilder Kalender	80
Cristlicher Bilder kalender	40

Oroszország részletes térképe	K 240
Freitag-féle Magyar Orosz harcsintéri térkép	K 120
Az Orosz háboru térképe	K 90
Balkán felsziget térképe az új poitikai határokkal	K 120
Freitag-féle Szerbia térképe	K 150
Német-francia nagy harcsintéri térkép	K 150
Német-francia háboru térkép	K 90
Freitag-féle Európai térkép	K 240

Kapható Nagykanizsán **FISCHEL FÜLÖP FIA**
könyv- és zeneműkereskedésben.
Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldöm meg.

Bojkottáljuk az orosz és angol teaminőséget

Háziasszonyok ezentul csak az évek óta jóhírű és bevált **hazai márkát:**

a PEKAREK-féle teát

vegyék eredeti csomagokban ezzel a védjeggyel ellátva. **Kérjék kifejezetten** ezt a kitűnő teaminőséget, az egész monarchia minden szakra vágó üzletében. — Képviselet: **FEHER VILMOS ÉS TARSÁ** Nagykanizsa.

Védjegy.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám fal hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legzölésesebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

MEGJEJENÉS ÉS KIADÓHIVATAL:

NAGYKANIZSA

MŰGÁR-UT 4. SZÁM

KÖZLÖNYHIVATAL:

Előfizetés: 12. az (Füzess-könyv-
kötet), a belső hirdetések és
ajánlatok a levélben.

ZALA hivatalos és nyomda
és könyvnyomtatás Sugar-ut 2.

TELEFON-SZÁMOK:

Telefonhívás és közlés: 78
Hírlap: 79
Nyomda: 80

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

hónaponkénti átlag

Egy hó	1.00
Három hó	2.80
Éves ár	34.00
postai szállítással	
Egy hó	1.30
Három hó	3.80
Éves ár	45.00
Egyes szám ára 3 fillér	
Hirdetéseket és közléseket a kiadóhoz kell küldeni a kiadóhoz	

A japán segítség

Anglia és Franciaország nagydobra ütöttek, hogy az északi és nyugati harctérré fél-fél millió japán katonát hoznak. Nem tudjuk, hogy ezen tervüket keresztülvihetik-e, valamint azt sem, hogy a japán segítség hírével a saját csüggedő népüket akarják-e fölviillanyozni, vagy a német magyar szövetségeket megrémíteni. Annyi azonban bizonyos, hogy a japán segítség igénybevételéről szóló hír legteljesebb beismerése a francia-angol-orosz veszteségeknek, beismerése a saját gyöngeségüknek, kimerültségüknek. De ezt mi minden beismerés nélkül is tudtuk. Az angol toborzás a legcsufosabb kudarcot vallotta. Az angol polgár szívesen részt vesz Albion rablóhadjárataiban, de csak akkor, ha ez hasznot hoz és nem vért, áldozatot követel. Anglia csufos kudarcot vallott a gyarmati beszüllött csapatokkal is, amelyeket az idegen klíma és szokatlan életmód tett harc képtelenné, mielőtt még ellenséget láttak volna. Franciaországról tudjuk, hogy teljesen kimerült és semmiféle tartalékerő fölözt nem rendelkezik, kétségbeesésében már az inasokat és diákokat soroztatja. Oroszország most kan-

csukazza a harctérre még be nem hívott népfölkelőt s ezzel az ő kimerülhetlenségnek hitt erői is kiapadtak. A japán segítségre tehát olyan szükségük volna a szövetségeseknek, mint a falat kenyérre. Ezzel szemben Németországban még olyan igénybe nem vett erők állnak rendelkezésre, amelyekből legalább akkora hadsereget lehetne alkotni, mint amekkorára most küzd a francia és orosz harctéren. Németország még a katonailag kiképzett polgárságnak óriási részét se hihatta be, nem is beszélve az önként jelentkezőkről, akik immár lázadóvá követelik a harctérre való szállításukat. Saját magunkról nem is beszélünk. A saját szemünkkel látjuk, mennyi fegyver alatt álló katonánk van még itthon s mennyi várja a behívást. Tehát nyugodtan nézünk a japán mumus elé. Kelet kapzsiságának millió fegyvere sem fogja megmenteni Nyugat lelketlenségét a bűnhődéstől. Kiapadhatlan erőink mellett lelkünkben van a legerősebb fegyver: a mi ügyünk igazságosságában vetett hitünk. Ez erőt ad nekünk a további küzdelmekre s fölvertéz bennünket minden csapás ellen.

Az északi harctérről.

Orosz vereség Przemysl ostrománál.

Budapest, december 1. A főhadiszállásról jelentik éjjel 2 órakor: Nyugat-galiciai és orosz-nyugati országi arcvonalunkon általában tegnap is nyugalom volt. Przemysl előtt az ellenséget, a mely megkísérelte, hogy a vártól északra előretolt állásainkat megközelítse, a várórság ellentámadással visszaverte. A Kárpátokban a harcok még folynak.

Höfer vezérőrnagy.

A kárpáti harcok

Budapestről táviratozzák: Höfer vezérőrnagy legfrissebb jelentése lakónikus rövidséggel csak annyit mond: A Kárpátokban folynak a harcok. Azonban ezek a harcok az oroszok részéről a legvadabb menekülés jellegét öltötték föl. A betörők üldözése szakadatlanul tart s Zemplén megye néhány napon belül teljesen megtisztul az ellenségtől. Az orosz csapatok már Sztropkóig és Meszlaborcig hátráltak. A hatóságok föl hívják a lakosságot, hogy térjenek vissza lakhelyükre. Az orosz foglyokat napról-napra százával szállítják az ország belseje felé.

A lodzi csata.

A berlini főhadiszállásról közlik: Az orosz vezérkar jelentést adott ki a három napos lodzi csatáról, amelyben beismeri, hogy itt az orosz csapatok nagy veszteséget szenvedtek. Az orosz hivatalos jelentés többek közt ezeket mondja: A legutóbbi lodzi csatában nagyobb német csapat az erős orosz gyűrűt három napos elkeseredett csatában keresztülváltotta s tízenkétezer foglyot ejtett és 25 ágyút zsákmányolt. A veszteségek mindkét részről igen nagyok. Az oroszok tehát leplezetlenül beismerik, hogy vereséget szenvedtek abban az elkeseredett csatában, amelyben az angol és francia sajtó szerint mégsem állt a német haderő jelentékeny része.

Vilmos császár az északi harctéren

Budapestről táviratozzák: Vilmos császár tegnap Gumbinnen és Jarkhenen mellett meglátogatta a kelet-poroszországi csapatokat és hadállásokat.

Az oroszok kiverése.

Sátoraljaújhely, december 1. Miután az ellenségnek óriási veszteséget okozva sebesültekben, hátottakban és fogtyokban kiverték az oroszokat Homonna városból, üldözésük szakadatlanul tart a Laborc völgyében. Lépésről lépésre tért nyerünk és az oroszokat magunk mögé kergetjük. A lakosság mindenütt viharos lelkesedéssel, folszabadítóként ádvölzi hősiességgel harcoló katonáinkat. Tegnap ismét 600 orosz foglyot ejtettünk Papháza körül. Majdnem valamennyien egy szibériai ezredhez tartoznak. Meczner zempléni főispán közölte, hogy a Homonnától észak-keletre húsz kilométernyire levő Szinna ismét birtokunkban van és az ottani főszolgabíró már el is foglalta hivatalát.

A szerbek általános visszavonulása

A déli főhadiszállás ismét fényes győzelmet jelent a szerb harctérről — Eszerint a Kolubara Ljigi vonalon az ellenség minden ellentámadása megtört és a szerbek, miután az egész vonalon vereséget szenvedtek, megkezdtek az általános visszavonulást. A legutóbbi nagy harcokban a szerbek 19000 foglyot, 47 gépfegyvert, 46 ágyút vesztek. — A halottak számára következtetni lehet abból, hogy a konaticai csatákon nyolcszázal több temetetlen szerb halottat találtak csapataink.

Szerbia békét akar kötni?

Szűfából táviratozzák: A szerb kormány állítólag rendkívüli megbízottakat küldött Párisba, Londonba és Pétervárra, akiknek az a missziójuk, hogy engedélyt csikarjanak ki a szövetségesektől, hogy Szerbia külön békét köthessen Magyarországgal és Ausztriával. Erre a békekötésre akkor kerülne a sor, amikor a szerbek második védelmi vonala is összeomlana. Szerbia hatalmas barátai nem akarják a kívánságot teljesíteni, de a megbízottak azzal érvelnek, hogy Szerbia nem állhat tovább ellent a végső pusztulást csak így kerülheti el.

Kedvező helyzet

Berlinből táviratozzák: A birodalmi kancellár a költségvetési bizottságban tájékoztatást nyújtott az általános harctéri helyzetről, amelyet igen kedvezőnek mondott. A további közléseket holnap teszi meg a kancellár.

Heves harcok Tripoliszban.

Rómából táviratozzák: Tripoliszban az olasz katonaság igen erős benzülött csapatokkal áll harcban. A részletek hiányoznak.

Az angol király hadbaszállt.

Londonból táviratozzák: Az angol király Franciaországba utazott, hogy meglátogassa az angol expedíciós seregek főhadiszállását.

Przemyslből a Pasteur intézetbe

Przemyslben — mint jelentik — a napokban egy veszett kutya megharapott egy magyar katonát. A katonát repülőgépen a határig vitték s onnan vasuton vitték Budapestre és itt a Pasteur-intézetbe szállították, ahol nyomban kezelés alá vették. Az illető már túl van a veszélyen.

Felvidékiek Nagykanizsán.

Illetékes helyről nyert értesülés szerint a legközelebbi napokban nagyobb számú felvidéki menekülő csapat érkezik Nagykanizsára. Ezek részére már lakásokat is foglaltak le a szállodákban. Ezt a tényt csak azért írjuk meg, hogy az idegenkedésből megkíméljük a szerb katonákat, akik a Kárpátokban komolyabban fordult volna a helyzet. A menekülők még akkor hagytak el lakhelyeiket, amikor az oroszok inváziója megkezdődött. Azóta — amint a hivatalos jelentésekből meggyőződhetünk — megkezdődött az oroszok végleges kiverése s az oroszok kárpáti szereplése csak pünkösdi királyság volt. Azonban míg a kárpátokat teljesen meg nem tisztítják az ellenségtől; érthető ha a hatóság sem fozszirozza az elmenekültek visszatérését. Különben a zempléni menekülteket, — amint már lapunkban is olvashatja a közönség, — már föl is szállították a visszatérésre. Így tehát a mi felvidéki menekülteink is valószínűleg csak igen rövid időre veszik igénybe vendégszeretetünket, amelyet honfitársi készséggel nyújtunk nekik.

Változás a nagykanizsai törvényszéken.

A polgári perrendtartás életbeléptetésével a törvényszékek telexkönyvi ügykörét az igazságügyminiszter a járásbírókhoz helyezte át. Ezzel egyidejűleg a telexkönyvi személyzetet is a járásbírókhoz osztják be. A nagykanizsai telexkönyvi személyzet áthelyezését a hivatalos lap mai száma közli.

A 20-ik népfőlkölgyalozegred ragyogó haditette.

Egy magaslát elfogtalása. — Amit az osztrákok nem tudtak. — Az ezredes megsebesült. — Strausz hadnagy 400 oroszot fogott. — Tizenöt fokon hidegben — Eldorádó a fővezérszékben.

(Cenzurázott levél a Zalához az orosz harctérről.) Kedves ismerkedő uram! Mai levelemet felsőbb engedelmlemmel a legnagyobb golyózáporban írom, hogy a jó kanizsai közönségnek hírt adjak a 20-ik népfőlkölgyalozegrednek egy kiváló haditényéről. Ami most folyik itt, olyat ember alig látott. Hull a srappel, gránát és puskagolyó mint a hó. E hó 17-én kaptuk a parancsot, hogy az ezred vonuljon M. község elfoglalására. Megjött a dandártól a tábori pap, aki könnyekig megható lelkesítő beszéd kíséretében áldotta meg a legénységet. A 20-ik honvédgolyalozegred ma, november 26-án megfogya bár, de törve nem még mindig rajvonásban van. Olyan rohamot még a legöregebb tábornokok sem láttak, mint amelyet a 20-ik honvéd népfőlkölgyalozegred csinált. Egy magaslát kellett elfoglalniok. Az eredmény: 3000 orosz fogoly. Hogy Biffi ezredparancsnok ur mit csinált, arról külön hősközlteményben kellene beszámolni. 17 óra óta egész nappal a rajvonásban van. Ő vezeti a 20-ik és 31-ik népfőlkölgy ezredeket. Mikor már két nap nem evett és nem aludt, hoztak neki szalonát, kenyert és forralt bort. A kínálásra az volt a felelete: „Előbb való a köteletség, mint a gyomor, magyarok előre.” És ő maga rohant a rajvonál előtt. Szélsősésként rohantunk utána s bevettünk egy községet s eszenkivül irtózatot vesztéséget okoztunk az ellenségnek. Rajongásig szeretett ezredesünk ez alkalommal a nyakán könnyebben megsebesült, de azért most is, — amikor e sorokat írom — a rajvonásban van és — hála a hadiak istenének — semmi baja nincs. A hadtestparancsnok személyesen gratulált ezredesünknek s a legnagyobb csodálatának adott kifejezést a zalamegyei népfőlkölgy magatartása fölött. Külön örömet akarok szerezni a csak-tornyaiaknak, amidőn Strausz Miksa hadnagy ur egy szép tettéről számolok be. Strausz hadnagy ur P. községbe volt kiküldve, amelyről azt hittük, hogy az oroszok kiürítették. Amint azonban a község határába ért, irtóztos pusztát fogadta. Egy golyó Strausz sapkáját is átfúrta s a fejét gyöngén megsebeszte. Rögtön telefonált a tüzérségnek, hogy a községet löjék. Erre megindult a srappel és gránát s az orosz tüzesőben menekült ki a faluból. Strausz erre bement egy házba, bekötötte a fejét s ledült pihenni. Éjjel hirtelen gyanus hangokra lett figyelmes. A hangból kivette, hogy a szomszédos szobában orosz katonák vannak. Rögtön összeszedte 54 emberét s benyitott a szobába. 20 oroszot talált itt, akik rögtön megadták magukat. Ezután hátról-hátra járva még 400 oroszot fogott el és 12 géppuskát, 20 lovat zsákmányolt ezzedesünk legnagyobb örömére. Még ki kell emelnem, hogy az élelmezés a lehető legjobb. Valóságos csoda, amit Szakácsi Csorba Károly csinált. A legnagyobb golyózáporban szállítja nekünk az ennivalót. Rendes ebéd, vacsora. Mindkettőből forralt bor. Reggel kávé, tea, szalonna, kenyér Minden embernek naponta 20 cigaretta és csokoládé. Az élelem zavartalan szállításért Pollák Frigyes dr. tartalékos hadnagy kaposvári ügyvéd az érdem. És a legnagyobb hálaival emlékezünk meg mindannyian Dr. Schüller perliaki szemorvos urról, aki nem ismeri a láradságot s a nappal és éjjel közti különbséget és segédorvosával, Dr. Kollárcz belatinci orvos urral tíz ember helyett dolgozik. Számtalan embert mentettek meg már eddig is az életnek. Az időjárás... Tél van. A hideg 15 fok s esik a hó. N. B. Majdelfejtettem megemlíteni a legfontosabbat. Azt a magaslátot, melyet mi 17-én rohammal elfoglaltunk, előzőleg az osztrák 2-ik landesschütz ezred ostromolta, de eredménytelenül, mire parancsnoka jelentést tett, hogy a magaslát bevetésben. Erre küldték ki a mi megviseit ostromolni s istennek hála, nekünk sikerült.

Ezt a szép s minden sorában Barzsi fényes tollával megírt levelet Bród Ignác szívesességéből közölhetjük. A közönség hála lehet a mi buzgó harctéri tudósítónknak, amiért a 20-as népfőlkölgy ezred minden fontosabb ténnyéről beszámol. A legutóbbi nagy diadal, amelyet a mi öreg katonáink arattak, — nagy örömmel és büszkeséggel tölt el bennünket.

HIREK

Es mégis mozog a föld.

Egy hónappal ezelőtt az öreg föld Európászerre megmozdult s azóta állandóan tart a rengés. Olaszországban indult meg először a föld, amelynek vonaglása átment Franciaországra, majd a mi Dunánálunkra, Temes és Torontál megyékre. Most pedig, amint Bécsből táviratozzák, Innsbruckban volt rendkívül heves földrengés, amely háromszor ismétlődött meg és a tornyokban a harangokat is megszólaltatta. A városban igen nagy volt a riadalom.

Gyászrovat. Nagy részvétet keltett városunkban a gyászír, hogy Fischer Ignác magánzó, a Délzalai Takarékpénztár elnöke meghalt. A megboldogult már több mint 30 éve került Magyarizsára, előbb Bükkszőn (Somogy megye) volt földbírtokos. Itt borkereskedéssel foglalkozott majd leányainak férjhezmenetelét után a magánéletbe vonult vissza. Annál tevékenyebben vett részt a pénzügyi ügyekben szótán. Az Önségélyző Szövetkezetnek, melynek előbb igazgatósági tagja, majd elnöke lett, nagy igyekezettel és buzgalommal vezette ügyeit, hogy a megszaporodott versenytársak között is megállhassa helyét. Fáradozását siker is koronázta, mert a szövetkezet évről-évre jobban fejlődött az ő keze alatt. Egyik legbuzgóbb tagja volt a Délzalai Takarékpénztár igazgatóságának, mely minőségében az intézet minden ügye iránt melegen érdeklődött és gazdasági ismereteivel mint szakértő nagy szolgálatakat is tett az intézetnek. Az izraelita hitközségnek előjárásági tagja volt és mint ilyen a szegény ügyet kezelte, hof is szintén sok alkalma volt humanitarius cselekedetekre. A társas és politikai életben nem vett részt, bár esendes szemléje volt a különféle küzdelmeknek, de azért élénk érdeklődéssel kísérte a közélet dolgait. Halálát bérlák okozta, mely ellen ugyan megoperáltak de az operáció már nem segíthetett rajta és pár nappal szenvedés után november 30-án Budapesten meghalt. Holttestét hazaszállítják és az izraelita temetőben levő családi sírboltban temetik el.

Közygyülés. Zalavármegye december 14-én tartja meg idei utolsó rendes közygyülését. Ezt megelőzőleg december 7-én délelőlt 9 órakor az állandó választmány tart ülést, hogy a közygyülés tárgysorozatát összeállítsa.

A háborúól tartott tegnap délután fél öt órakor lovas Sipitévszky ezredes előadást a honvédlaktanyában. A téma érdekesítő mindig, jelenleg aktuális is s aki az előadást tartotta, számos győzelmes csatának volt a diadalmas hőse, míg a kard ki nem esett kezéből. Érthető tehát az a nagy érdeklődés, amely a fölolvastat megelőzte s még érthetőbb azok őszinte sajnálkozása, akik később értesülvén az előadásról, azon nem jelenhettek meg. A rendkívül érdekes fejtegetést így is előkelő, szépsámmu közönség hallgatta végig.

Az új moratóriumi rendelet. A kormány tegnap adta ki a negyedik moratóriumi rendeletet. A rendelet azokra a pénztartozásokra nézve, amelyeket a jelen rendelet a halasztás alól ki nem vesz. 1915. január hó 31-ik napjáig meghosszabbítja a moratóriumot. November 30-ika után 1915. január 31-ig lejártó pénztartozásokra, amelyek 1914. augusztus 1. napja előtt kiállított váltók vagy kereskedelmi ügyleten, magánjogi címen alapulnak, a lejártól számlított két hónapi moratórium engedélyeztetik. A halasztás alá nem eső fizetések a harmadik moratóriumi rendeletben foglaltakkal nagyjában megegyeznek.

Az időjárás. Most, hogy derék katonáink idegen országokban küzdenek, különösen érdekel bennünket az európai időjárás. Erről számolok be az alábbi érdekes jelentés: Európa északi felében, tehát Oroszországban és Galiciában az idő enyhébb lett, míg a déli félén és a Balkánon a hőmérséklet jobbra a fagypontra állt van. Eső és hó inkább csak a német tengerpartok mentén volt. Hazánkban az idő többnyire borult, ködös és havazást csak a Kárpátokból jelentenek. Erősebb fagyok is csak a Kárpátok közt vannak, míg egybeült a hőmérséklet a fagypontra körül ingadozik. A prognózis nyugat felől hőemelkedést és esőves csapadékot jelent. Tehát szebb, melegebb napok várhatók.

A sörgyár közygyülése című kimutatásunkba sajtóhiba csuszott. A részvényeseknek nem 6 hanem tizenhat korona osztalékot fizetnek.

Egy derék község. Amint értesülünk, a kis Hghót községnek tisztán földműves lakossága 26,800 koronát jegyzett a hadikölcsönből. Örökéletű az a nemzet, amelynek legszegényebb rétege jár legelől az adózathozatalban és hazafiasságban.

A népfőlkölgy bevonulása. A most besorozott, vagy sor alá kerülő 24-36 éves népfőlkölgyeknek, amint jól informált helyről jelentik, január 5-én kell csapattestekhez bevonulniuk. A Szombathelyen megjelenő Vasvármegye című lapnak legalább is ez az információja s az újság fölhívja a népfőlkölgyeket, hogy már most lássák el magukat meleg ruháknéval.

A polgárőrség tagjait ez utón értesíti a rendőrkapitányság, hogy az eredeti tervtől eltérően szolgálatakat egyelőre nem veszik igénybe, mivel a rendőrség jelenlegi létszáma is el tudja látni a közbiztonsági szolgálatait.

Ajándék a katonáknak. A főgimnázium VIII. osztálya, Mátyás József osztályfőnök kezdeményezésére a katonák karácsonyi ajándékához 60 koronával járult. Ezenkívül a főgimnázium felső osztályaiban Kovács Antal tanár gyűjtést rendezett s a befolyt pénzből 1600 cigarettát adott át a sebesült katonáknak.

Cigaretta a sebesülteknek. A nagykanizsai hölgyek gyűjtő-bizottsága a nyilvános gyűjtés eredményéből 900 db. cigarettát küldött a 20. honvéd pótzászlóalj lábbadozó betegel között való kiosztás céljából. A hölgybizottság ezen nemes adományáért ez utón is hála köszönetet mond Molnár Gyula százados, pótzászlóaljparancsnok.

Vasár. Nagykanizsán a Miklós napi országos vásárt a jövő hétfőn tartják meg. Az állatvásárra minden állat felhajtható.

Elveszett tegnap reggel 7-8 óra között a Bazar épülettől a Szarvas szállodaig terjedő utón egy 3 köves briliáns függő. Szives megtaláló Piacscheck céghez juttassa, a hol illő jutalomban részesül.

Betörés. Tegnap éjjel Lessner mérsáros Király utcai székébe betörték s 35 kító marhahúst ellopták. Pénzhez nem juthattak a betörők.

36 katonadal és induló jelent meg Nádor Kálmán budapesti zeneműkiadóval. Az izléeses kvalitásu kötetben megtaláljuk a hü szövetségesek gyönyörű himnuszait és csatadalait (Magyar osztrak német-lengyel himnusz. — Szózat, Wacht am Rhein. Rakoczi, Prinz Eugen. Klapka, Magyar hősök, Honvéd diszorgés, stb. indiókat) magyar és német szöveggel, czekek kívül a legszebb magyar bakánokat, u. m.: Molnár-nota, Megaly, kutya Szerbia, Meg üzentem a sarksi bírónak, Ferenc Joska kiadta a parancsot, Ferenc Joska azt üzenté, stb. A himnuszok és a csatadalok fordításai meglepően jól sikerültek. A német dalokat Kálmár Tibor fordította le, a magyarokat Hetényi-Heidelberg Albert és Donath Vilmos. A szerkesztés gondos munkáját Nádor Samu végezte. **Ára 3 korona. — Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben Nagykanizsán.**

Szerkesztői üzenetek.

Hadnagy. Tévedés volt. Zalán Gyula nem a vitézségi érdmet, hanem az enné előkelőbb katonai érdmekért kaptá. **Kíváncsi.** A többi pénzüntézet nem volt hajlandó a kölcsönjegyzők névsorát átadni, állítólag a kölcsönjegyzők közül is sokan tiltakoztak nevük közzétételé ellen.

Felolvas szerkesztő: **Fischel Lajos.** Szerkesztő: **Tóth Zoltán.**

Jön a legszebb ünnep. A karácsonyfáról egy ágot juttassunk a hőrengeltek közü értünk harczoló katonáknak.

Ruhakelmék, bársonyok, pargetok, meleg trikók, bluzok, pongyolák meglepő olcsó árban kapható

Barta és Fürst ruházában
Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

Önállóan főzni tudó szakácsnő

ki németül is beszél azonnal jó helyet kap. Cím a kiadóhivatalban.

özv. Schável Lajosné
épület és műlakatos
Nagykanizsa Rozgongi-u 9
Telefon 122 szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhelyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezését és épületvasalást

Min den lakatos és vízvezeték munkálatokba vágó javításokat a legjutányosabb árban eszközök.

Hölgyek naptára 1915. évre
diszes selyemkötésben ára
4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kapható Nagykanizsán. Védékre 4 K 50 fill. ellenében **bérmentve küldetik meg.**

Mayer Klotild
gőzmosógyára NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. **Külön gallér és kézelő-ostály.**

Garantált Riformesznélküli gőzmosás.

Szíves pártfogást kér **Mayer Klotild**
gőzmosógyára Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19.
Kazinczy utca 8.

Ruharongálás kizárva. Fizetés és gondos munka

Karácsonyi vásár.

Budapesti és bécsi női modéllkabátok
bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán.

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

Ugyanott női kosztüm ponyvára és blouz, kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok kanavásznak, anqinok, ingyefire, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, ágycipők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók, trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyűk

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Hofeld rumburger vásznak, Regenhart és Reiman asztalneműek, Schroll sifonok és damaszkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok fél áron kaphatók. Mérték után, 1 nap alatt készüli Bluz 3 kor-tól, Pongyola 6 kor-tól, Alj 6 kor-tól kezdve. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.

Nagy karácsonyi vásár. Igen olcsó árak.

Aki parányi könyörületet érez hadban senyedő katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Millényi Sándor és Fia

cipőruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-utca
:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

A világ legnagyobb-taktikusa, a legendás híró Hindenburg tábornok a főhadiszálláson. Nemzetek sorsa nyugszik most az ő kemény vállain.

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

:: áruházában ::

116 Magyar Bizt. Társaság palotájában

:: szerezhető be. ::

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven

Magyar, német, orosz, lengyel, szerb és román nyelven

ára 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírcserekedésben, Nagykanizsán.

Harcbavonulók figyelmébe! Megérkeztek a **FLANELLOK**, **TRIKÓSZÖVETEK**, **hósapkák**, **haskötők**, **térdvédők** és **nyakkendőket**, **TEVESZŐR TAKARÓK** és **POKRÓCOK**, trikókabát, trikóing és trikónadrágok

ROTHSCHILD ALBERT, NAGYKANIZSA

:: FŐUT ::

A ZALA TÁRCÁJA

A szuezi csatornán.

II.

Port-Saïd zéles, hosszú árkaos házainak... csak ők látnak dolgokat Európának számára. Nagy kosarakban zöldségféléket, gyümölcsöket, virágokat visznek hotelekhez. Izraelből valókat. Ez a kis arab városka éppen a szuezi csatorna létesítésére épült, gondolat gyorsaságával nőtték ki hátsai a forró homokból. Akkor nagy jelentősége és élénk forgalma volt, ma csak az éjszakai szolgálatot mellécsatorna vízművei egyetlen látványossága és érdekessége. Tüzei nap. Csillag fehér fényvel millió-homokot, mint egy alumíniumlap. Furcsa járnak rajta, meleg a lábnak és a járó kelők árnyát veti, mint a lükör.

Örökösen fáradt, lassumoszágú, fehérléplős arabok; lila, piros, narancssárga-tólgás indiaiak jönnek-mennek olyan változatos egyformasággal, mint a hullámok. Mindig egyik és mindig mások. Bus csacsikon, öszvéreken lovagolnak, égő piros fezzel szép barna fejűk, szulánok, arab suhancok. Tipegnek laci-laci egyhangú kopogásával lefátyolozott mozdulón asszonyok. Lútsa perzsaik térferegésük kintálgtva színes szöveteiket Alvajárók. Ma portakájuk árát kérdik, alig rebben személtőlük. Szavuk halk, méla ének. Gondör ko-

romhaju izmos négeretek vonják a talicskákat. Áthaladok a Place Lessepsen, ujnyi porréteggel fedett pálmák közt. Bizony ezeken kívül nem sok a fa a városban. Fűszál? Nincs egy sem! A messze kifutó kőtöltésen elől egyfelől a Földközi-tenger, másfelől a Szeze-csatorna. Megépítésének legfontosabb előidézője a véres kínai forradalom volt. Amikor a nagy vállalkozó III. Napoleon Angliával szövetségbe hadihajókat menesztett Keletre megörölni és megakadályozni a keresztény megszállásokat. Am a bujkáló szándék már akkor is az volt; a lehető legtöbb kereskedelmi előnyt kicsikarni a szélső-kelet népeitől.

Magas kőtöltés közepén áll Lesseps apró szobra: „Viz lsten”, — mondják a szegény fel-lálok, akik egy emberéleten át nem szüntek meg keservesen panaszkodni, hogy milyen kicsi bérért, milyen keményen megdolgoztatták őket korbáccsal kezükben a gurabada-hrok (munkavezetők), a kanális építésénél. Öögösen áll a szobor, fehérhabos vizek felé intve fel-emelt jobbkarjával; lme, nyitva a Szezei-csatornát.

A csatornán nagyon lassan haladnak a hajók. Különösen a súlyosabb és nagyobb hajók, — mert a hullámverés homokot sodór az amugy sem mély csatornába, amitől könnyen megfeneklenek. A megfeneklett hajók pedig a magas átkelési áron kívül tetemes bírságot is fizetnek. Erősebb forgalomnál különösen soká tart az átkelés, utat kell engedni a ellentétes

irányból jött óceánjáróknak. Minden tizkilométeres távolságra kiterő-állomásokat építettek, ahol a hajóknak be kell várni a következő állomás jelzését a továbbindulásra. A sávár homokbuckás partokat világítótoronyok, jelzőszülékek, táviró és telefonhálózatok lepik el. Gondoskodtak mindenről, nehogy szerencsétlenség vagy akár a legkisebb baj, lennakedás történhessen. Éjszaka csak a legjobb villanyfény-szóróval ellátott bójóknak szabad a bemenet a Szezi csatorna vizére.

A biblia előtti ősi időkben a Földközi- és a Vörös-tenger hullámai egymást verdesték, az a keskeny földszáv, mely Ázsiát és Afrikát ma összefűzi, még nem volt meg. Geológiai kutatások bizonyítják, hogy a későbbi korszakokban benső erők viaskodásából tamadt, a földkéreg lassu emelkedése okozta. Ennek az egykori tengerszorosnak nyomát látjuk az egymásután sorakozó tavakban, amelyek nagyon sokban hozzájárultak a Szezi csatorna kiépítésének lehetőségéhez. Nagyszerű világítótoronyával a Menzaleh tó, a Bah-tó és a Timsach-tó a legismertebbek, tele vannak a hegy orraig felszökkelő játékos delfinekkel.

Arra hajózva, gyönyörködve nézzük a partokat. Egyik felől Afrikát, a másik felől Egyiptomot. Puha, meleg szél borzongatja a lilakék vizet, a vörösarany fényű homokot és hozza Kelet csodameséit. A hívő muzulmánok Mekka-kája felől; az ezeregyéjszakai borzongató rejtelmeivel és a sugar minaretek tetejéről a muezimek hosszan elnyújtott Koránéneket. Egy-

tomból a gulákat építő faraok, az üldözött zsidók jaja, — a keresztények bus szoltársai szállának sirva bugva. És lecsapnak a vágó lélekre, e századok óta meghalt emberek éneklő, fejdalmas vagyai.

Az egyiptomi parton tevékkel, lassu menetben, hosszú karaván vonul. Az arab parton nem látunk semmit, csak végtelen homokait és néha egy-egy nyergeletlen fekete lovon száguldo benzülöttet, vagy a forró homokban toladozo sárylokat. Mikor egy-egy oázis előtt halad el a hajó, beduin gyerekek baksis-kérnek, és ha kapnak egy pár rezet, hálaosan dobalgatnak fel pálmalevébe csomagolt friss datolyát.

Szezebe még ki sem köt a hajó, máris gyöngyöskínálják az utasokat struccollakkal és leopardbőrökkel. Akinek kedve tartja, igazán potonáron vásárolhat. A kikötő Kairóból és Alexandriából érkezettekkel hemzseg. A város utcái éljenkebbek és tarkábbak, mint Port-Szaïdban. Érezni mindenen, hogy máris jobban Keleten vagyunk. Feszülő tömlőkben friss vizet és kcsketeket árulnak éneklő obéogatással, az utcasarkokon pedig edessegeket és gyümölcsöt. A szőnyegesboltok pazarul szépek. Van fa és yirag, és ha nem is dus a növényzet, de nagyon dekoratív, a hatalmas pálmák és vérvörös akácok gyönyörűek.

Szeze főtere, az Esplanade, a Vörös-tengerre néz. A csipkés stoni hegyekre, ahonnan Mózes egykor a típarancsot kapta Jehove égő csipkebokrából.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fal hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

MEGJEJENÉS ÉS KIADÓHIVATAL:
NAGYKANIZSA
 BUDA-UT 4. SZÁM
 MÓKIDÓHIVATALY

Dobozárány: 10 (Fülszám: 1000) — 1000 (Fülszám: 1000) — 1000 (Fülszám: 1000)

TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: 70
 Polgáriroda: 170
 Irodák: 200, 210, 220, 230, 240, 250

Z A L L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési Árak
 helyben kifizetés mellett

Egy évre	120
Nyolc évre	960
Három évre	360
Egy évre	140

postai szállítással

Egy évre	130
Nyolc évre	1040
Három évre	390
Egy évre	150

Egyes szám ára 6 HUF

Hirdetéseket és közléseket
 a kiadóhivatalban kell megbeszélni

Nándorfehérvár a miénk.

Tegnap délután magasztos fegyvertény hírért adta tudtul a magyar nemzetnek a táviró. Belgrád hosszú, heves ostrom után elesett és hajdani diadalmas magyar csapatok örökemlékü, dicsőséges színhelyén, Nándorfehérvár erős ormán ismét magyar tricolorot lengtet a szél. Az örök és lelkesedés amit a szerb főváros eleste keltett ország-szerte, — leirhatatlan. A magyar hadaknak hősi küzdelmét koronázta ezáltal olyan siker, amelynek hatása alatt rövid idő alatt parba kell omlania egész Szerbiának. A csodálatra méltó fegyvertény részletei még hiányoznak. Nem tudjuk, hogy a szerb hadak önként adták-e át Nándorfehérvárt, avagy gyilkos ostrom után jutott kezükhöz az ellenség által bevehetetlennek hirdetett erősség. Annyi azonban bizonyos, hogy a mi hadaink szívós, kitartó, hősi harcok után jutottak szerbiai győzelmeink eme nagykorú koronájához. S a diadal fölötti mámoros öröm óráiban sem kell figyelmen kívül hagyni, hogy micsoda óriási jelentősége van Belgrád elestének. Ezáltal kezünkbe jutott Románia határáig Észak-Szerbia és a szerb Duna-part, ahonnan a szerb hadak a magyar dunaparti városokat lövöldözték: s amelyen át az orosz segítséget kapták. Oroszországnak ez volt egyetlen útja Szerbiába s ezt most elzártuk, éppúgy, mint a török hadak a Görögország felőli utat. Szerbiára, elzárva a világtól, most már a végleges bukás vár. S nem jtkolhatjuk el-megható-doltságunkat azon gyöngéd figyelemesség s végtelen szerénység fölött, amelynek keretében e vár elfoglalását hadvezetőségünk bejelentette. Hős balkáni seregünk öfelsége uralkodásának táviróján helyezte a trón számolya elé a legértékesebb győzelmek gyönyörű zálogát: a seregek forró szerencsekívánatai közepett. Az erről szóló távirat a következőket mondja:

Tuboldogan kérem császári és apostoli királyi Felsegedet, engedje meg, hogy dicsőséges uralkodásának 66. évfordulóján az 5. hadsereg leghódolattal jesebb szerencsekívánatait rakhassam Felseged lábaihoz, azon legalázatosabb jelentésemmel együtt, hogy az 5. hadsereg csapatai ma Belgrád városát birtokukba vették.
 Frank, gyalogsági tábornok

Budapestről táviratozzák: Belgrád bevétele Budapestet leirhatatlan lelkesedést keltett. A várost k világították s az utcák, terek háprázatos fényáradatban usztak. Óriási tömegek járták be lámpionokkal az utcákat, éltették Nándorfehérvárt, hős seregeinket s lelkesülő beszédek hangzottak. el Hasonlóképen gyönyörű rögtönzött ünnepségeket tartottak a vidéki városokban is. Bécs, Berlin sz tán lobogódiszt

öltöttek s a két szövetséges fővárosban lelkesen ünnepelték a magyar hadsereget. Nándorfehérvár meghódításának öröme ma Budapest összes templomaiban hálaadó istentiszteletek lesznek. Az orosz harctéren rögtön kihirdették katonáink közt Belgrád bevétele. A hatást leirni nem lehet. A vár bevételenek részleteit még ma közreadják.

Az OROSZ harcztérről

Przemysl ostroma. — A kárpáti harcok.
 Budapest, dec. 2. Hivatalos jelentés.
 Nyugat-galiciái és orosz-lenyelországi arcvonalunkon általában tegnap is nyugalom volt. Mult éjjel az orosz támadást Wolbromtól északnyugatra visszautasítottuk. Nowo-Radomsktól nyugatra fekvő területen és Lodznál a harcok kedvezően alakulnak. Przemysl előtt az oroszok utolsó kirohanásunk hatása alatt tétlenek maradtak. Több ellenséges repülőgép eredménytelenül dobott le bombákat az erődbe. A kárpáti hadműveletek még ninosenek befejezve. A hír, amely csapatainknak Belgrádba való bevonulásáról szólt, az észak-hadsszintéren kimondhatatlan örömet keltett. Hőser vezérőrnagy.

Fut az orosz a Kárpátokban

Budapestről táviratozzák: Az oroszok vakmerő második betörése vitéz katonáink föllépése után, pánikszzerű menekülésre változott. A helyzet most az, hogy a betört oroszokat csaknem a határ közvetlen közelébe szorítottuk vissza, ahol a bekerítés veszélyének van kitéve. A betört és megvert csapatok egyrészt a Laborc, másrészt az Udva völgyében futnak a határ felé. Ez a szaladás azonban katasztrófális jellegű. Azon terepen ugyanis a visszavonulás rettenetes nehézségekkel jár, a menekülőeknek meg kell küzdeniök a szinte elviselhetetlen hideggel a borzasztó-hőseséssel és a rettenetes éhséggel. Persze tekintélyes számot tesznek ki ama kisebb orosz csapatok, melyek a főseregtől elszakadva, szétszórta a hegyek közt, erdőkben bujdosnak. Ezek is kezeink közé fognak kerülni.

Szerbia belső bajai.

Szalónikból táviratozzák: A Strimica melletti Vardár vasúti hidat föllázdattak bandák fölrobbantották. Ugyanekkor vgres harcok folytak szerb katonák és a bandák közt.

A francia harctérről.

A Daily News-nak jelentik: Ambár-már három hónap óta német gránátok hullanak Arras városára, a legtöbb lakó ott maradt. Tegnap este azonban a menekülők szárai hagyták el Arrast Doullens felé. Különösen csütörtök óta támadják a németek igen hevesen a várost. A város előtt egy kis területen intőzatos nagy harc tombol. — A hosszú futóárkok között, a melyek csak 50 méternyi távolságra voltak egymástól, ember-ember ellen küzdött. Csütörtökön egész nap szuronyrohamok voltak. Szombaton újból kezdődött a harc a futóárkok körül. Különböző német ezredek vetették magukat a francia hadállásokra. Mindkét oldalon nagy volt a veszteség. Közben a németek állandóan ágyuzták Arrast, amelyet valóságos romhalmazzá változtattak. Péntek éjjel a lakosság hátramaradt része is pánik-szerűen menekült a városból.

Hédervár hadifogoly.

Budapestről jelentik: Tiszta miniszterelnök közölte Hédervár Lehel képviselő apjával, hogy fia Brestben hadifogoly és a háboru végéig ott is marad.

Nagy csata készül Franciaországban.

Berlinből táviratozzák: A francia harctérről megcáfolják, mintha a németek téli phenőre készülének. Ezzel ellenkezőleg a németek óriási csatát készítenek elő Otrechnél, ahol nagy csapatokat vontak össze. Belgiumból nagy megerősítést kaptak a németek. A Somme folyónál a franciák is nagy csapatokat vontak össze.

A német birodalmi gyűlés.

Berlinből táviratozzák: A birodalmi gyűlésen Kaempff elnök nagy beszédben válaszolt a német csapatok eddigi sikereit Belgiumot csaknem teljesen meghódítottuk. Franciaországnak Verdunól tengerig eső része szintén a kezünkben van. Ezután a gyűlés az ötmilliárdos hadi kölcsönt tárgyalta.

Kiáltvány a szerb néphez.

Történelmi okmány fekszik előttünk. A magyar seregek főparancsnokságának kiáltványa Szerbia meghódított részének lakosságához. Márványba kellene vésní minden sorát, hogy a népek időtlen időkig láthassák, hogyan bántak el a magyar és osztrák seregek azzal a nép-

pel, amely határainkra áhítozott s beshiális alattomossággal megölte birodalmunk jövődjő urát és az ő asszonyát. Álljon itt megörökítve a történelmi okmány, mint ragyogó dokumentuma a magyar nemzet lovagiasságának a legyőzöttel szemben:

A Mindenható akaratából, aki a népek sorsát intézi és Ő császári és apostoli királyi Felsege, I-ső Ferenc József hatalmával országokat az osztrák-magyar hadsereg meghódította. Ezzel alattvalói lettek egy böles és igazságos uralkodónak, aki nem azért küldött ide beünnöket, hogy bosszút álljunk és büntessünk, hanem hogy érvényt szerezzünk az igazságnak és jognak. Az Ő kegyelmé épp oly kiapadhatatlan, mint a hatalma. Hatalma meghódított benneteket, bizzatok az Ő kegyelmében és bizzatok katonáiban, akik igazságosak és ismerik köteles ségeiket. Ezek a katonák a Ti országotokat is őrizni fogják és Titeket is megvédelmeznek. Mi nem kerestük a háborut veletek és az osztrák-magyar hadsereg nem azért jött ide, hogy országotok jölétét megsemmisítse. Ausztria-Magyarország egész sorát túrta a támadásoknak, gyalázkodásnak, csufolódásnak és sértegetésnek, anélkül, hogy azokat bármikor is viszonzta volna, míg végre az ellenségeskedés egy borzalmas büntényé fajult és ezen büntény szárai Szerbiába vezettek és nekünk nem engedték meg, hogy ezen szálatuk kövessük. Nem teszünk ezért a büntényért Titeket, valamennyiteket összeségben, sem pedig egyenkint felelősekké, de nem vonjuk felelős ségre érte a szerb nemzet összeségét sem. Mi jól tudjuk, hogy a tiszta valóságot Ti sem ismeritek, hogy az igazságot eltitkoltát elöttetek és hogy Ti jörészt lelkiismeretlen és önző igazságtalanságotok vagytok. Az általunk meghódított területeken a katonai bíróságok fognak működni és ezen működésükben csak az igazság fog szemeik előtt lebegni. A közigazgatást, amennyire csak lehet, a Ti hivatalnokaitok fogják továbbra is vezetni, akik a legmesszebbmenő támogatóinkra tarthatnak számot mindaddig, amíg hivatásukat becsületesen látják el. Mindenkinek azonban jogában áll panasztát a hadsereg parancsnokságának is előadni. Egyforma jóakarattal védünk meg szegényt és gazdagot, alacsony vagy legmagasabb származásút, tekintet nélkül állásra és vallásra. Igazságosan, de a legkiméletelebb szigorral lesz büntetve mindenki, aki a mi oltalmunk alatt álló jogrendet sérti és alattomos, vagy ravasz módon a háboru becsületes vezetését befolyásolni akarja. Lázadás és összeesküvés, az ellenségeskedés bármely jele, vagy alattomoság esetén a hadijog kiméletele szigorával járunk el. Övakodjatok tehát ilyen cselekedetekről, mert erre szigoruan vigyázunk és kegyetlenül büntetünk érte. Minden bűnös halállal bünhődik és az ítélet 24 óra alatt végre lesz hajtva. Legyetek tehát nyitlak és becsületesek: intézze el országotok sorsát a nyitlak és becsületes küzdelem. Lássatok el zavartalanul ügyeleteket, mindenki dolgozzon becsületesen saját magának, ez esetben biztosan számíthatok a mi támogatásunkra. Bizzatok a mi böles uralkodónk igazságérzetében és kegyében, mert az ő hatalma alatt álltok. Teljesítsétek hivatásotokat és mindazon kötelességeket, amelyeket a természeti törvény ír elő számotokra, hogy családját mindenkinek meg kell tartani.

A cs. és kir. hadsereg főparancsnoksága.

Ime, tehát az uralkodó is megbocsátott az ő uj alattvalóinak. Nem kéri tőlük számon alattomosságukat gaszágaikat, sőt még ő maga védelmezi meg őket azzal a váddal szemben hogy az egész szerb nép bűnös a magyar bigo-

dalom elleni összeesküvésben. Most magán a szerb nemzetet a sor, hogy bebizonyítsa: valóban bujtogatásnak az áldozata-e. Ha ennek ellenkezője következne el, a szerb népnek nincs többé joga még az élethez sem.

HIREK

Áthelyezés. A hivatalos lap tegnapi száma jelenti, hogy az igazságügyminiszter, Almási Gyula marcali járásbírói jegyzőt a nagykanizsai törvényszékhez helyezte át.

Fischer Ignác temetése. Fischer Ignácot, a Délzalai takarékpénztárral egyesült össegélyző szövetkezet nagyérdemű elnökét tegnap délután 4 órakor helyezték örök nyugalomra az izraelita sírkertben. A város lakosságának részvételével, mélyen nyilvánult meg a rávaló. Előkelő, nagy közönség kísérte újrá a megboldogultat, aki fölött a búcsúbeszédet dr. Neumann Ede főrabbi mondta.

Belgrád bevételének híre Nagykanizsán. A Zala tegnap délután rendkívüli kiadásban közölte Nagykanizsa város lakosságával azt a főemelés tényét, hogy rettenetlen balkáni seregünk birtokba vette és magyar uralom alá hajtotta Belgrádot, amelyet tehát máától kezdve joggal hívhatunk történelmi szép nevén Nándorfővárnak. A Zala híradása leirhatatlan lelkesedést keltett a városban. Óriási tömegek lepték meg hírtelen az utcákat s az emberek szenvedelemtől remegve, örömtől kipirulva üjságotlák egymásnak Belgrád elestét s ennek kihatását a további harcokra. A Zala eredeti sűrűnyét a katonai hatóság rendelkezésére bocsátottuk, mire a magasztos fegyvertényt alkalmá volt a katonaságnak is még az est folyamán megünnepeini. A katonasereg vidám induló mellett, lampionok alatt óriási tömeg katoná és polgár járta be a város utcáit s amikor elhallgatott a zene, ezer és ezer ajakról harsant föl a Hymnus. És a végéskig föllekesült közönség mámorosan éjenezte a legújabb magyar várost: Nándorfővárt.

Bífi ezredes levele a harctérről. Bífi ezredes, a nagykanizsai 20-ik népfőlkéző gyalogezred kiváló parancsnoka, akinek több hősiességéről számolt már be a Zala, levelezőlapot írt baba nejehez. Ebben elmondja azt az ükötet, amelynek részleteit Brod Ignác közlése után már ismeri a Zala olvasóközönsége. Bífi ezredes levelében csak az az új, hogy a 20-ik népfőlkéző gyalogezred által elfoglalt magaslatot előzőleg nem egy, hanem két osztrák ezred ostromolta eredménytelenül. A hős 20-as népfőlkéző pedig, mikor az első magaslatot elfoglalták, itt meg sem álltak, hanem még két magaslatot vettek el a muszkától. Bífi ezredes leírja megsebesülése történetét is, melyről már említést tett a Zala. Az ezredes a tisztikkal egy házban tartózkodott, mikor abba egymásutánjot srappel csapatot be s golyózáppal öntött el minden talpalatnyi helyet. Egy golyó a hős ezredest is megsebesítette de csak könnyebben, hátul a fején. — Az ezredes megemlíti még, hogy nagy hideg van a harctéren, majd a népfőlkézőred néhány tisztjéről tesz említést.

Kitüntetett 20-as népfőlkéző. Hős hadseregünk, amely csodálatos szívóssággal őrzi a tél fáradaimat, — harcfatermeségével, bátorságával minden nép csodálatát kivívta. Különösen kiáltnak a mi jó öreg népfőlkézőnk, akik fiatalos lendülettel, lobogó feltékesdéssej, izzó tüzzel harcolnak. A hadtörténelemnek sok fényes lapját fogja megtölteni a népfőlkézők hősiessége. A legfőbb hadvezetőség legutóbb az elsőosztályú vitézségi érdemkeresztet tűntette ki Kató József 20-ik népfőlkéző gyalogezredből tizedest, akit emberével együtt az oroszok bekerítettek, de aki föllekesítette katonáit s személyes bátorságának ellenállhatlan varázsával csapatát is hősiességre ragadta s így sikerült valamennyiüknek átörni a rendkívül erős elleneség gyűrűt.

Hegedüs György dr. levele

Hegedüs György dr. ügyvédrel már több ízben terjedt el az a hír, hogy elesett a harctéren. Erre ő most maga cáfol rá az alábbi levéllel, melyet dr. Kovács Gyula táblabíróhoz intézett: Nagyságos Uram! Kevés elmondható újság van. Majd mindennap verekedünk a muszkával. Jelenleg hóborította hegyek közt vagyunk. Keressük a muszkát. Régen élveztem a természet szépségét annyira, mint most. Jegyzeteket mindenönnen viszek. Lesz miről mesélni és nagyokat mondani, ha hazakerülök. Sok-sok szives üdvözzel! Dr. Hegedüs.

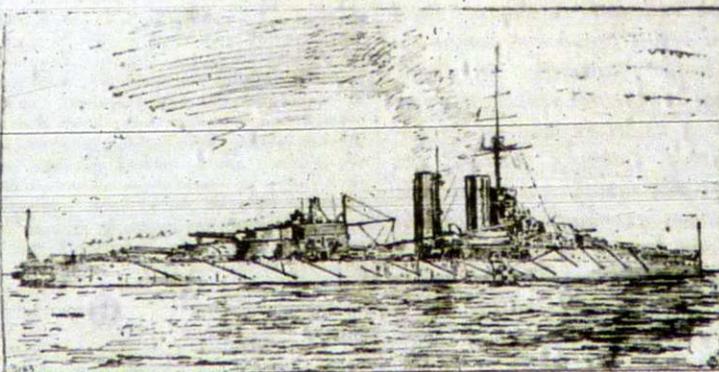
Karácsony a kórházban. A városi kórházban, sanyalódó betegek karácsonyát eddig minden évben s közönség jószívete feledhetetlenné. Az ünnepi est rendezése most is a nagylelkű emberbarátokra vár. Ne feledkezzünk meg azokról sem, akiket súlyos betegségeük a kórházhoz szögez s juttasuk hozzájuk a könyörület és szánalom adományait.

A polgári fiu- és leányiskola növendékei a hazafias tanári kar kezdeményezésére ezer koronán feletti összeget gyűjtöttek a katonák karácsonyi ajándékára.

A felvidéki menekültek. A Zala tegnapi száma közölte már, hogy a legközelebbi napokban előreláthatólag nagyobb csapat menekült érkezik a felsőmagyarországi vármegyékől Nagykanizsára. A menekültek ideintérlése a belügyminiszterium intézkedésére történt. Zalavármegye alispáni hivatala már értesítette is Nagykanizsa város hatóságát hogy a felvidéki menekültekből körülbelül 2000 embert helyeznek el Zalamegyében. Az alispáni hivatal az iránt is érdeklődött, hogy a menekülőkből mennyi nyerhetne otthont Nagykanizsán. A hatóság értesítette az alispáni hivatalt, hogy nálunk kétszáz embert helyezhetnek el s ezek részére már gondoskodtak is megfelelő lakásról. Azonban még nem bizonyos, hogy a menekültek meg is érkeznek, mert igen valószínű, hogy mire erre sor kerülne, egyetlen orosz sem lesz a Kárpátokban.

A gabonárák megállapítása. Tudvalevőleg a gabonárák megállapítása megyénként történik. A zalamegyei árak megállapítására összehívott bizottság december 4 én, pénteken ül össze Zalaegerszegen.

Jön a legszebb ünnep.
A karácsonyfáról egy ágot jutassunk a hőrengetegek közijértünk harczoló katonáknak.

A legutóbb elsüllyesztett angol dreadnought

Egybeforradtunk. A képviselőház hétfői ülésére vissza kell térnünk. Valóban méltó volt ez a nagy időkhöz. Az egész egyseges magyar nemzet ereje, méltósága, tekintélye és politikai érettsége nyert kifejezést ezen az ülésen. Az ország közönsége s egyházmunkusabb egyetértés benyomását kapja a Háznak ez egy napos érdemleges tanácskozásából, melynek keretében a magyar nemzet történelmi hivatottságának elvitáztatatlansága szinte ünnepies fényben domborodott ki. A királynak és Frigyes királyi hercegnek a képviselőház üdvözléte küldött válasza valóságilag egy-egy apothéozisa a magyar nemzet hősi küzdelmének, a magyar katoná pártatlan vitézségének s egyáltalában az őaktól öröklött hazafias és hadierényeknek. Tisza István gróf miniszterelnök beszéde a történelemírásnak ércbe véni való mondataiból van összeállítva. A mostani idők nem a sok beszédre, hanem a cselekvésre valók. A háború elkerülhetetlen szükségesség volt. Ellenségeink előbb-utóbb megtámadtak volna bennünket. Fényesen rá-cáfoltunk azokra, akik békeszeretettünket gyengeségnek tartották. A magyar hadsereg haditényeiről csak a bámulat, büszkeség, bizalom és hála érzésével szólhatunk. Elismeri est ma már mindenki. Nemcsak szövetségeseink, hanem ellenségeink is. Megmértünk és súlyosnak találtattunk. Ennek a háborúnak üdvös következményei kell, hogy legyenek a magyar nemzet jövőjre, tekintélye és hatalma javára. Ez a háború már eddig is megmutatta, hogy a kettős monarchiának erejét, akcióképességét nem holmi bepenészesült centralizáltikus intézmények spanyol oszmában kell keresni, hanem olyan szerkezetben, amely a magyar nemzet jogos függetlenségének biztosítása mellett az érzelmei egységét s a vállvetett küzdelem egész szabad nyilvánulását teszik lehetővé. Kemény, határozott, komoly államférfiúi szavak ezek. Méltók Tiszához s a magyar nemzet önéreteléhez. De épp így megilleti minden dicséretet a többi felszólalásokat is. A függetlenségi párt deklarációja, Andrassy Gyula gróf fényes hatalmas beszéde, a néppárt kijelentése, melyek mindegyike a magyar nemzet hőroszi tulajdonságainak kiemelése mellett azal foglalkozott, hogy a pártok ezuttal félretéve minden más tekintetet, teljes erővel támogatják a kormány minden olyan ténykedését, mely Magyarországot ebben az óriási harcában elősegíti, mindezek a nyilatkozatok egy-egy fenséges művészi részét képezték a Háznak megnyilvánult egységes, egyetértő hangulat harmóniájának. És ha már Andrassy Gyula gróf tanuságtétele szerint is, a balkáni kérdést úgy sem lehetett volna másképp megoldani, csak vérrel és vassal, akkor szinte örövendünk kell hogy ennek ideje most következett el, mert már eddig is jelentős erkölcsi hasznokat remtett számunkra, melyek közt nem utolsó az, hogy a pártszervevények szellentüjét kinyitotta; a fél évvel előbb még egymásra ha-

ragvó pártokat egymáshoz közelebb hozta s egymást megértő, egységes nemzeti lényessé tette össze. Est valóban csak a háború lehetett.

Feloldó szerkesztő
Fischel Lajos.

Szerkesztő
Tóth Zoltán.

Forman nátha ellen

Szenclece ára 40 fillér

Aki parányi könyörületet érez hadban senyedő katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

Szép butorozott szoba kiadó
Nádor utca 4. sz. alatt.

A téli háború borzalmait ellen katonáinknak prémre van szükségük. — A kinek van küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

Önállóan főzni tudó

szakácsnő

ki németül is beszél azonnal jó helyet kap. Cím a kiadóhivatalban.

Több évi gyakorlattal bíró

IRODISTA-NŐ

kereskedelmi irodában szerény feltételek mellett keres azonnali belépésre állást. Szives megkeresések e lap kiadóhivatalához kéretnek. 12024

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

persil
önmüködő mosószerrel

Biztosítottan ártalmatlan. Chlor nélkül

Félórai főzés után

Vakító fehér ruhát!

"PERSIL" kiméli a-vásznat és a fehérnemű az üstben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehérítve.

Győr: GÖTTLIEB VOITH, Wien. III. I.
Mindenütt kapható!

PAPIRSZALVÉTA

100 DBR 70 FILLÉR
1000 DBR 6 KORONA

FISCHEL FÜLÖP FIA
Nagykanizsa

Rothschild Albert nagyáruházában, Nagykanizsán

Feltűnést keltő karácsonyi árleszállításunk

Női kosztüm szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet- és flanel,

valamint bluz- és pongyola cikkekben december 31-ig tart.

Fontos érdeke az urhölgyeknek, valamint szegényeket felruházó egyesületeknek ezen igazán előnyös vételeket minél nagyobb mértékben kihasználni. **Hadbavonultak részére hó sapkák, lábszárvédők, háskötők, ormelegítők, Teyeször és katonai takarók nagyválasztékban**

Orosz katonák tantaluksi kinja. Tisztjeik büntetésből kikötik őket s néhány lépésre pálinkás-butykost helyeznek melléjük. Es az orosz katonáknak jobban fáj a meg-szégyenítésnél, hogy a pálinkát nem érhetik el.

Hölgyek naptára 1915. évre

disztes selyemkötésben ára
4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kap-
ható Nagykanizsán. Vár-
dékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

Egy gyakornok

esetleg kisasszonyt ki írógép és
gyorsírásban gyakorlattal bír keresek.
— Cim a kiadóhivatalba.

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Fürst

:: áruházában ::
Első Magyar Bizt. Társaság palotájában
:: szerezhető be. ::

Ruhakelmék, bársonyok, par-
getok, meleg trikók, bluzok,
pongyolák meglepő olcsó
árban kapható

Barta és Fürst áruházában

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

**A legjobb minőségű
hadiczipők**

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők
kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Sebesültek szótára.

Kilgjezések első segélynyújtásnál 6 nyelven

Magyar, német, orosz, lengyel,
szerb és román nyelven

ár 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsa.

Kaufmann Mór

férfiszabó

Telefon 222.

Nagykanizsa

Kazinczy-utca 6.

A ZALA TÁRCAJA

A háboru.

írta: Vászli Margit.

A nagy időről, a má-ról beszélnie szent
jocime mindenkinek — az a körülmény, hogy
ma él. Nem nagyképűség és nem szerényte-
lenség ma a véleménynyilvánítás: hiszen vala-
mennyen mellünkön viseljük, láthatatlanul bár,
— a nagy hadjárat résztvevőinek hadiérmet.
Ma élünk, — szinte névjegyünkre nyomtathat-
nánk (mint régezte az a bizonyos „szabaduszó”)
hogy kortársak vagyunk.

Ex az érték teszi megható emberi doku-
mentumokká egyszerű parasztok kedvesen kez-
detleges irásait, amivel csakely adományaitak
kísérik, — ez ad shakespeare-ien megrázó ha-
tást naiv, meghatóan ügyelogyott katonaleve-
leknek. Nagy költők minden lelkesülő versénél
sürgetőbben kergeti ma szemünkbe a forró
könyvet egy-egy jegyzőkönyvecske, benne az
imént elésett harcos ortográlátlan és dadogó
naplójával.

Az az új ember, aki ma vagyunk, —
másképpen értékel mint az a tegnapi, aki egy-
szer, valamikor, réges-régen. — kerék négy
hónappal ezelőtt voltunk. Hova süllyedt mellő-
lünk mindaz, a mi akkor értékesnek és nélkülö-
zhetetlennek tűnt? Hol vannak nevetőgesen
apró — akkor óriásnak tetszett szenvedés
és boldogságaink? Mintha a Sahara homokja
zahogott volna 4000 évig akkori létűnkre —
elűnt, szétrállott s a mi belőle még eszünkbe
jut, — az az apró — az apró és szánalmas, mint egy
két é

Visszafelé jósolni könnyű. Könnyű ma
megállapítanunk, hogy egy annyira túlralfiná-
lódott korra egyéb nem következhetett, mint a
nagy, mindent elcsodró levinés. Tudta, érezte

mindenki, aki kezét az elmúlt kor pulzusán
tartotta, hogy ezek az idők mások voltak,
mint az eddigi emberi élet — de az ember-
ben mindég ott lappangott a gyanu, hogy
minden elmúlt kor úgy tűnhetett fel azok előtt,
akik megélték, mint egy ad abszurdum fejlő-
dött, végleg kilátástalan, okvetlenül meg-
szakadásra ítelt vonal. És mégis: mindég
tovább fejlődtek a látszólag non plus ultrisig
jutott idők és mindég tovább folytatódott a
végtelen felé az a bizonyos, elszakadni látszó
vonal — tehát: a kortársak mindég csalódtak,
régii idők nem voltak oly abszurdok, mint
ahogyan közelről, a benneélők természetesen
alacsony látszóögből tűntek.

A mi időnkben, most, négy hónappal e-
zelőtt, megszakadt a vonal, megsemmisült
mindaz, ami évszázadokon át látszólag szikla-
szilárdáá kövült. Tehát: igazunk volt, a mikor
azt állítottuk, hogy ad abszurdum a vívődött
volt egész eddigi életünk, igazunk volt, a
mikor a fejünket csóváltuk az élet, művészet,
erkölcs dekadenciája láttára. Epen az a tény,
hogy nem mehettek a dolguk úgy tovább, a
hogyan mentek — bizonyítja, hogy mi nem
csalaktoktunk — ellentétben az ugyanezt em-
legető régi generációkkal — a mikor úgy
érezük, hogy nem folytatódhatik tovább létünk
a régi alapon.

Példa: amikor Delacroix, az azóta oly
akadémikussá vált Delacroix képei megjelentek
a párisi szalon falán, — a közönség szörnyü-
ködve csapta össze a kezét: vége a világnak,
ebből a művészetből már nem fejlődhet elfo-
gadható festészeti irány. És mégis — epen De-
lacroix művészetén alapultak a jövő fejlődés
irányai. Ergo: Delacroix kortársai nem ítélték
helyesen.

Amikor az utóbbi években a futuristák
képei előtt megállottunk, előbb gyanakódba
gondoltuk végig a Delacroix-féle példát, az
ember elvégre nem szívesen járának a huta

kortárs szerepét! — azután mégis csak össze-
csaptuk a kezünket, epen úgy, mint a régiek
és megini csak azt mondtuk: vége a világ-
nak, ebből a „művészetből” már nem fejlőd-
hetik tovább a festészet irányai! És — mi
történt? Igazunk volt-e?

Berlinben jelenleg az ugynevezett „vadak”
a futurista, kubista, e xpressionista és egyéb
„ista” művészek egy litografált folyóiratot ad-
nak ki. Az ember kezébe veszi a lapot, fel-
nyitja és nem ismer rá a nevekre: csupa be-
csületesen megrajzolt képet, amilyeneket négy
hónappal ezelőtt lenéztek és skadéknikusnak
csufoltak volna, ők maguk készítene az addig
„vad” festők: A nagy földrengés mindent meg-
rázott, dühöngve dülték össze a hazugságok
és önámítások kártyatornyai, — a spleen mű-
vészete megszűnt, mert a spleenhez a tartal-
matlanság csökönységé kell, amivel aprósa-
gokat tuloz és érdemükön felül emleget, igen
nagy mozgató erőik hijján. E: eddig lehető volt,
mert az élet üresebb és eseménytelenebb
volt, — most, amikor minden szívben benne
feszit lüktetve a véres mai élet — tartalma
nyertek a lelkek és nem akad bennük helye a
spleennek, a futurizmusnak és egyéb hisztériás
tünetnek.

A régi irány nem folytatódott; megsza-
kadt. Ergo: mi helyesen ítéltük meg az időn-
ket, mi nem vallottunk szégyent, mint a régi
vak és korlátolt kortársak, amikor véget és
magvaszakadást jövelünk a jelennek.

Epen így: ma tudjuk, hogy minden téren
abszurdumig jutottunk volt el. Az a pen aktuá-
lis divat például mindig a leghetetlenebbnek
tűnik. S mégis — ma tudjuk, hogy minden
régii hőbort eltörpül amellet a tédig felhasi-
lott szoknya, az asztalalá érő kivágás, a lika-
csokból összevarrt meztelenség melleit, — amit
az utolsó években hordtak. És hová lett ez a
diva? Megszakadt, merl elérte az örületet,
megszűnt — azon a napon, amikor a világháboru

szó kiejtődött. Sötét, egyszerű ruhát visel ma
minden magára tartó asszony, — a sokszáz ko-
ronás kócsagokat ma lehetetlen volna feltűzni
— hiszen annyian éheznek!

A német türelmetlen a maga erkölcsi ítél-
kezésében: én magam végigcsodáltam az utolsó
hasított szoknya tragikus végét. A hadüzenet
utáni napon — a berlini sikkes Trauentrien-
strassen végilejtett egy — nem nagyon társa-
sápbeli — hölgy térdig hasított szűk szoknyá-
ban. tőbb egynéhány rosszaló pillantás kö-
vette, azután dühös morgás, alig egy pillanat
mulva fenyegető kiáltások, — a tömeg körül-
fogta a szepegő nőt. Most előugrott egy his-
törő ur és lekiáltott: „Igy bánunk el minden-
kivel, aki a térdet mutogatja, mialatt testvérei
a csatatéren véreznak!” Azzal elővett a zseb-
ből egynéhány biztosító tűt, lehajolt s míg a
körülálló lefogták a rugkapáló hölgyet, —
jól, alaposan összetűt te a szemérmetlen szok-
nyát. A tömeg — lstenem; a tömeg mindig
mindig kegyetlen — nevetett s a hölgy pulyka-
vörösön tüpeggett egy előintett kocsi elé.

Igy ep iy kegyetlenül drasztikusan ve-
tett véget minden ultramodern örületnek az
új, a háborus izlés és erkölcs. Kinek volna ma
mersze — kedvől nem szólva — tangót tán-
colni? Hova tűntek az idők amikor az élet am-
biciói közé tartozott, minél több, valamennyi
barátnőnél több tangófigurát tudni, — amikor
delután öt óraker állt már a bál, — s a tangó
még hagyján, — de hova tűnt a hal-tánc, a
fish-w-k, és a ta-tao? Milyen lehetetlen anak-
ronizmus ma még az emlegetésük is! Ó, fe-
gunk még táncolni, — mert táncolni kell a
fiataliságnak, amióta a világ áll, de más, becse-
letes ösztinteségű, nyilt szílejságu új táncokat,
melyeket egy új kor új erkölcsé, új izlése fog
megteremteni. De soha többé vad exotikus tá-
jak titkosan perversz derengése nem fog kísér-
teni az egésség és erő új birodalmában.

(Folyt köv.)

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám-fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

KÖZTISZTISÉG ÉS KADONNYVÁLT:
NAGYKANIZSA
 SUGAR-UT 4. SZÁM
 NÖKKIADÓHIVATAL:
 Budapest, 1914. évi. (Főszerkesztő: ...)
 "ZALA" Hírlapjához és nyomdájához
 A. L. Szebenyvári Sugár-ut 3.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: 78
 Főszerkesztői: 79
 Nyomda: 227

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak
 Magyarországon belül:

Egy évre	1.80
Három hónapra	0.50
Hat hónapra	0.90
Éves előfizetés	1.80
Három hónapra	0.50
Hat hónapra	0.90
Egyes szám ára	0.10

Működésének az ügyvezetés általános jogát a kiadóhivatal.

Szerbia legyűrése.

Balkáni seregeink a kegyetlen időjárás dacára is főtartóztatlan erélyel és erővel nyomulnak előre azon az uton, amely Szerbia végső leveretéséhez vezet. Belgrád birtokbavétele — amint Szófiából jelentik — mélységesen depimáló hatással volt úgy a szerb nemzetre, mint a szerb hadseregére. A derült égből lecsapó villámnak nem lett volna olyan félelmetes hatása a szerencsétlen szerb népre, mint az ország fővárosának idegen kézre jutása. A szánalomraméltóan naiv nemzetel még a legutolsó napokban is azt hitték el, hogy Sarajevo szerb kézen van s olyan szerb csapatok, melyek már régen Bosznia és a Szerémség földjében porladnak, diadalmasan nyomulnak elő Budapest felé. A királygyilkosok minden hazugsága porba omlott most s rettenetesen megboszulja magát az áltatás. Tegnap elfogott szerb katonaszökevények beszélték a mi katonáinknak, hogy Belgrád megvédülésének hírére belgrádi katonák vitték meg a Krzujevácnál gyülekező szerb hadsereghez ahol villámgyorsasággal terjedt az el. Pedig a belgrádi helyőrségne fejezés terhe mellett tiltották meg, hogy a történekről bárki előtt is nyilatkozzanak. És a szerb katonaság e hirre, — habár egyelőre még titokban is, — de lázadónk s még az alantosabb tiszték sem

tagadják, hogy most már hiábavaló minden ellenállás. Tehát az első és legfontosabb hatás: az erkölcsi, már jelentkezik. Deprimált, demoralizált immár minden embere annak a hadseregnek, amelylyel Szerbia utolsó kétségbeesett tusáját akarja megvívni az utolsó védelmi vonalon. Hogy milyen nagy a hivatalos körök rémülete is, az a történet után képzelhető. Szerbia belsejéből érkezett hírek szerint a kormány minden intézkedését megtett már arra, hogy az állami okmánytár, az állambank és az udvar Montenegroba költözködjék. Szerbia a sors kiérdemelt kemény csapásaiban immár osztályosa lesz Belgiumnak. Nincs többé orosz segítség, nincs többé reménység se a menekvésre. És amint Szerbia végörája ütött, közel félmillió harcosunk szabadul föl a balkáni hadszíntéren, a megfelelő ágyúval és harciszközökkel egyetemben. Ez a hatalmas hadsereg rögtön az északi harcterre vonulhat, ahol megjelenésének és beavatkozásának kiszámíthatatlan hatása lesz. *Katonai szakemberek véleménye szerint igen közeli az az idő, amikor a vitéz armádiának már csak egy fronton kell harcolnia.* Bizakodó reménységgel várunk tehát erre az időre, óriási lépéssel visz ez bennünket a világháboru befejezése felé.

A kárpáti harcok

Budapestről táviratozza a miniszterelnökség sajtóosztálya éjjel 2 órakor: Addig is, amíg részletesebb jelentést adhatnánk az egész kárpáti szorosok körül folyó harcokról, megállapítottuk, hogy a Zemplénbe betört ellenség teljes megverése és az ország-területéről való kiűzése sikeresen halad előre. Zempléntől keletre csak itt ott folytak kisebb mérvű, de mindenütt sikeres harcok. Az ország határain kívül álló ellenséggel. Egy erősebb orosz hadosztlop mag szállotta Sáros vármegyének északkeleti határszéll részét. Az ezen csapat visszaverésére szükséges intézkedések folyamatba tételtek. A zempléni és sárosi hadműveletek közelében fekvő vidéken katonai részről megtették a sebesültek elszállítására vonatkozó s más hasonló előirászerű intézkedések. A minden eshetőséggel számító előrelátás ezen jelenségének nem szabad a közönséget nyugtalanítania, vagy meglepésztene. Mint az első belérés alkalmával történt, most is tények fogják rövid napok múlva beigazolni, hogy aggodalomra nincsen semmi ok.

Az orosz hadszíntérről

— Legujabb. —

Éjjel két órakor jelentik hivatalosan a főhadiszállásról: Helyzetünk az északkeleti hadszíntéren tegnap nem változott. Höfer.

Tegnap nagy haditanácsot tartottak Boroszlóban, amelyen a német császár elnökölt. A tanácskozásban részt vettek a magyar hadak főparancsnokai: Frigyes főherceg, Károly Ferenc József trónörökös és Konrad vezérkari főnök.

A német legfőbb hadvezetőség tegnap délután kommunikét adott ki, amely szerint egyik hadszíntéren sem történt említésre méltó esemény.

A „Times” pétervári távirata alapján azt írja a „Rjecs”, hogy két német hadtest, amelyet az ujonnan érkezett orosz seregek Brzezinyánál átkarolással fenyegettek, a következőképpen törté át az orosz sereget: A németek az orosz átkaroló gyűrűn keresztül két újabb hadtestet küldtek a harcra, amelyben az eredetileg átkarolt két hadtest is szerepelt. A két német hadtest az ujonnan kapott erősítéssel megmenekült a veszedelemtől s a négy hadtestté erősült német sereg áttörte az oroszok vonalát.

Berlinből táviratozzák: Vilmos császár Czenstohaunál meglátogatta a magyar és német csapatokat.

Budapestről táviratozzák a hadisajtóbizottság engedélyével: Krakói sebesültek beszélik, hogy a harc az orosz harctér egész vonalán borzasztó erővel megkeszödött.

Budapestről táviratozzák a hadisajtóbizottság engedélyével: A Times pétervári jelentés alapján írja, hogy Lengyelországban óriási harc folyik. A németek Lodz előtt erősítéseket kaptak s az a

céljuk, hogy a Visztula balpartjára jussanak.

Berlinből táviratozzák: Pétervárról jött hiteles jelentés szerint az orosz fővezért Rennenkompf tábornokot főparancsnoki állásától fölmentették. Rennenkompfot okolják ugyanis azért, hogy a német seregek körüldrása nem sikerült, mivel az orosz erő a körüldrásra irányuló koncentrációs mozdulatoknál a fővezér rendeletére két nappal előbb elfoglalta pozícióját.

Az olasz miniszterelnök nyilatkozata.

Rómából táviratozzák: Salandra miniszterelnök az olasz kamarában ezt a nyilatkozatot tette. Olaszország a semlegesség mellett is készen áll arra, hogy egy más hatalomnak a mi rovásunkra való növekedését ne engedje meg.

Ismét elsülyesztettünk egy angol gőzöst.

Az angolok óriási télelme a német tengeralattjáróktól csöppet sem alaptalan. Ezek a veszedelmes kis tengeri szörnyetegek majdnem naponként tönkre tessnek egy-egy angol hajóóriást. Az angol flotta vesztesége máris döbbenetesen nagy, eltekintve attól, hogy akcióképessége teljesen megbénult. A német fengeralattjárók legujabb áldozata az Earlefaberdeen angol hajókolosszus, amely nyílt tengeren süllyedt el. A legényeége megmenekült.

BELGRÁD megadta magát.

Amióta Frank Liboriusz hadseparancnok hódoló sürgőnye Belgrád birtokbavételét bejelentette, — égetett bennünket a kíváncsiság, vajon a szerb főváros érett gyümölcsként hullott-e önkbe, vagy véres, nagy áldozatokkal járó rohammal vették be. Örvendő lélekkel jelentjük, hogy Belgrád kardcsapás

nélkül lett a miénk. A várórség nem akarta magát kitenni a körükerítés veszedelmének, visszavonult Krzujevácra s így a mi csapataink bevonultak a fővárosba, anélkül, hogy egyetlen puskalövés is eldőrdült volna. A hivatalos jelentés ezt mondja Nándorféhvár megvételéről:

Csapatainknak Kolubárán át való győzelmes előnyomulása az ellenséget arra kényszerítette, hogy Belgrádot, melynek védelmi művei észak ellen irányultak, harc nélkül adja föl, nehogy az ottani helyőrséget az elfogatás veszélyének tegye ki. Csapataink a Száván át és a déli irányból hatoltak be Belgrádba és elfoglalták a várostól délre elterülő magaslatokat. A középületeket, köztük Németország és Ausztria-Magyarország követségi palotáit nyomban katonailag biztosítottuk. Az arcvonal többi részén az ellenség visszavonulóban lévén és saját ostromaink a feneketlen uton csak lassan jutván előre, csupán kisebb harcok fejlődtek ki az ellenséges utóvédél, melynek mintegy 200 emberét foglyul ejtettük.

A téli háboru borzalmi ellen katonáinknak prémre van szükségük. — A kinek van küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

Az Unió tiltakozása.

Newyorkból sürgőnyzik, hogy az Egyesült Államok kormánya tiltakozott az angol kormánynál az amerikai hajószállítványok főtartóztatása miatt.

HIREK

A t. hirdetőközönséget felkerjük, hogy karácsonyi és újévi hirdetésait technikailag szempontokból folyó hó 15-éig juttassák kiadóhivatalkunkba.

Virradóra

Csillagszemű kék éjszaka,
Kék éjszakában kék baka.

Lány ablaka megkoppanik,
„Kéj fel, babám, babád van itt.
Figyeld a csöndes szóra jól.
Honnan jövök? A hant alól.
Szerelem, szívem, szép áram
Sokszor gondolsz még sirva rám.
Srből jövök suharva, hogy
Már elcsitulj, már megnyugodj.”

Csillagszemű kék éjszaka,
Kék éjszakában kék baka.

„Ottlenn, ott messzi északon
Száz ágyú küld halált vakon.
Sokan haltunk meg ott, sokan
Nagy harcnak sok halottja van
Név nélkül kaptam én a sirt,
Jegyzékbe senki föl nem írt.
Orosz földelt el, nem magyar,
Véres sár, lengyel föld takar.”

Csillagszemű kék éjszaka,
Kék éjszakában kék baka.

„Nehogy síró reményben éj,
Bizonytalantól is ne félj.
Félem fehér karod ne térd,
Halottadát ne kérd, ne várd.
Ha férfi jön, nehogy habozz,
Pártában el ne hervadozz.
S hogy tudd, ki itt járt: én vagyok,
Egy száí virágot itt hagyok.”

Virágtalan sír északon,
Virágszál itt egy ablakon.

Gábor Andor.

Belgrád eleste

elsősorban erkölcsi diadal és politikai szempontból nagyra tartandó diadalunk, melynek az egész külföldön visszhangja fog támadni és jelentősége különösen a semleges államok további magatartása és hangulata szempontjából kétségtelen. De operatív nézőpontból sem kevésbé értékes. A harctérről e hó 1-én érkezett jelentés ama megállapítása, hogy „az ott folyó operációk egy újabb fejezete nyert sikeres befejezést” — Belgrád megszállásában találja a legvilágosabb kommentárt. A Szerbia ellen folyó hadjárat eddig három etapra osztható. Az első július hó 28-án megkezdett offenzívánk vezette be s lez az Oroszország ellen megindult háborúval végződött. A második etapot augusztus végétől október végéig számítva, offenzív akciókkal tarkított defenzíva jellemzi. A harmadik etap október legvégén kezdődött azzal, hogy seregesteink átérték észak felől a Szávát s nyugat felől a Drinát és a Maesvát elfoglalták. — A szerbek északi frontja Sabac—Ljesnica, nyugati frontja Loznica—Krupanj—Ljubovija évek előtt megerősített vonalait tartotta. Seregeink benyomták a nyugati frontot s így az északi szeb frontnak is fel kellett adnia állásait. A szerbek visszavonulási főiránya Valjevo volt. Miután ezt csapataink november hó 16-án elfoglalták, koncentrikusan előrenyomulva, elérték Obrenovac—Lazarevac—Uzice vonalát s így a Belgrádot tartó szerb erőknek választani kellett a közötti, hogy teljesen elvágyva, foglyul esnek vagy pedig, hogy a szeb fővárost, mely mint egy kis állam központja, központja volt egyuttal a szeb államéletnek és mindennek, ami szerb — ismétlik. Utóbbi történt és ez a győzelem, amelyet vértelenül arattunk, mint hadvezetésünk vértelen diadala, úgy lehet, még talosabb elismerést érdemel, mint sok drága élet árán megvásárolt diadal.

— **Elesett és megsebesült honvéd tisztiek.** A 71-ik veszteségi listjstrom egész sorozat 20-as honvédtiszt nevét hozza, akiket részben már elírattunk, részben azóta vissza is tértek a harctérre. Természetesen a lista összeállítására rengeteg technikai nehézséggel jár s így a késedelemért neheztelni se lehet. Ime a névsor. **Hósi halált halt 20-as tisztiek:** Antal Jenő hadnagy, Bodó Ferenc tart. hadnagy, Büttös Vendel zászlós, Csira Dénes tart. zászlós, Háhnenkop Lajos hadnagy, Kádár Zoltán zászlós, Komlósi Sándor tart. hadnagy, Kúhar Iván tart. hadnagy, Lipter Jenő főhadnagy, Lukács István főhadnagy, Savóra Pál hadapródjelölt. — **Megsebesültek:** Auerbach Béla tart. hadnagy, Bauer János százados, Bércsi Imre hadnagy, Biró Simon hadnagy, Danielovics Ernő tart. hadnagy, Demenszky Miklós főhadnagy, Deogárió József hadnagy, Dobrovics György hadnagy, Erőssy Oskár alezredes, Hegedűs György hadnagy, Hegyvári László zászlós, Hlás Jenő főhadnagy, Kayser József tart. hadnagy, Kiss József hadapr.-jelölt, Krátek György hadnagy, Nagy Sándor százados, Pucher Rezső hadnagy, Schranz Ödön százados, Siflár Géza zászlós, Szabó Károly hadapr.-jelölt, Szigriszt László főhadnagy, Szita László hadnagy, Török Tivadár százados, Tóth Imre hadnagy, Vártelessy Iván főhadnagy, Wicklein Nándor főhadnagy.

— **Egy német hős a nagykanizsai katonakórházban.** A Casinóban elhelyezett katonai kórházban egy poroszországi német katona fekszik. A Neve Ludwig Gross. Vagy talán Wilhelm Klein. Mindegy. Az egész világgal hadban álló hatvanmillió német nemzetnek szürke, jelentéktelen tagja. Olyan mint a többi átlag német. Épen azért is irunk róla, mert típusa az átlag németnek. Lássuk tehát, milyen anyagból van gyurva az átlag német. A mi emberünk, — amint már említettük — Poroszországba való. Magyarországon most jár először. Azelőtt birét se hallotta s csak az egekig lobogó német lelkesültség hozta hozzánk. Az történet ugyanis vele, hogy a háború kitörésekor önként be akart állni a német hadseregbe, ahol három bátyja szolgál. Azonban a sorozóbizottság alkalmatlannak találta. Könyörögni, rimázkodni kezdett, hogy engedjék a bátyjai után, de ez sem használt semmit. Erre a mi németünk gondolt egyet. Ausztria Magyarországon is háború van, oda is kell az ember. Fölült a legelső vonatra s mell sem állt Bécsig. Ott aztán sikerrel járt. Beosztották az egyik gyalogezredbe s az északi harctéren több diadalmas ütközetben vett részt. Nemrégiben súlyosan megsebesült s ekkor a véletlen Nagykanizsára hozta. Habár nem győzi dicsérni a nagykanizsaiak szívéllyességét, mégis vágyva vágyik már vissza a harctérre az átlag német típusa.

— **Roraté.** Nagykanizsán néhány nap óta szokatlanul korán népesednek be az utcák. Amint a hajnali harangköngás jelt ad, nagy tömegekben sietnek az emberek a templomok felé, ahol most naponkint hajnali miséket tartanak. Az idén a vallásos áhitat örvendően megnövekedett, ami talán a háborúval is összefügg. Alig van ma család, amelynek valamelyik tagja ne harcolna a drága hazáért. A hő imádságok nagy része tehát a haza jövődjé boldogságáért s a csatatéren küzdő fiainkért száll az égi trón zsámolyához. Hallgassa meg a Mindenható a szív mélyéből fakadó könyörgéseket!

— **Katonakórház Domboruban.** A kitűnő nevű Hirschler cég Alsódomboruban tartalékkórházat állított föl s ezt teljesen a saját költségén rendezte be. A kórházban, mely 2 épületből áll, 30 sebesültet helyeztek el a mult hét elején, kiknek tulnyomó része üdülő járványos beteg. A betegeket 3 légrádi apáca és két hivatásos ápolónő gondozza. A Hirschler-cég nemcsak berendezte a kórházat, de a betegek ellátásáról s kötözszereiről és orvosságáról is gondoskodik. Ugyanez a cég látja el az alsódomborui szabadságot katonasebesülteket is ingyen kötözszerekkel és orvossággal. A betegeket az ottani körorvos, Braun Nándor dr., gyógyítja. A kórház a mintaszerű berendezés, gondos gyógyítás, figyelmes ápolás és megfelelő ellátás következtében igazán kiválik a háborúsultly hasonló intézmények közül.

— **Sebesült katona köszönete.** A következő sorok közlésére kérték föl a Zalát: Tekintetes dr. Szigety Károly és Nagyságos Elek Géza uraknak Nagykanizsa Alulírott nagy köszönettel tartozik önöknek, a mért oly jó bánásmódban részesítettek. Különösen nagy hálával tartozom Önagysága Tuboly né urhölgynek, aki oly igaz szível és tiszta lélekkel ápolja a betegeket és olyan jóságos hozzájuk. De ezen kívül legnagyobb köszönettel tartozom dr. Szigety Károly urnak, aki meggyógyított. Naradok teljes tisztelettel *Szipe Subotica* őrmester.

— **Cselédek a katonáknak.** Löwenstein Emil pogányzentmiklósi földbirtokos házi cselédei, névszerint Németh Julia, Ruzsics Magda, Dezső Mihály és Paulin Mihály fejekint tíz-tíz koronát, összesen tehát negyven koronát küldtek a Zala szerkesztőségéhez, azzal a kérelemmel, hogy azt juttassuk el a sebesült katonák karácsonyfájára. A jölekkü, derék adakozók a saját karácsonyi ajándékukat adták a sebesülteknek. Gazdájuktól ugyanis minden évben karácsonyi ajándékot szoktak kapni. Az idén azzal a kérelemmel fordultak a földbirtokoshoz, hogy az ajándékot pénzben adja ki, mert ők azt a katonáknak akarják juttatni. Ez most meg is történt s mi az összeget a Jéleti Irodához juttattuk. Bár minél számosabban követnék az egyszerű emberek hazafias cselekedetét.

Aki parányi könyörület érez hadban senyvedő katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

— **Adományok a Vöröskeresztnek.** A József kir. herceg Szan. Egyetlet Vöröskereszt kisegítő kórházának újjólág szivesek voltak adakozni a következők: **Pénzbeli adományok:** Pubán József 20 kor., öv. Poliné 10 kor., Kubišta Alois Mil. Vgs. 50 kor., dr. Robert Stramsky Kadett K. u. K. I. R. II. 50 kor., Stencziné 2 kor., Négy sebesülétsből folyógyult tiszti adománya 82 kor., Kertész Lajos elvesztett fogdása 5 kor. **Élelmiszer felajánlása és oszonna:** Ármuth Náthánné, Árva Adolfiné, Kövesdi Boer Gusztávné, Blumenschein Vilmosné, dr. Bereczky Viktorné, Csizmadia Vilma, Csigaházy Antalné, Dreven Lajosné, Dobó Márton Eppinger Gyuláné, Földes Miklósné, Dr. Fischer Józsefné, Forbáth Artúrné, Grünhut Alfrédné, Grünhut Henrikné, Goldman Jolán, Geiszt Viktorné, Gombos Imréné, Gráf Jolán, Heltai Józsefné, Klein Illésné, Dr. Kiss Lászlóné, Miltényi Gyuláné, Noll Viki, Pallas Károly Péterné, Pupos Rákóczy karcma, Révész Lajosné, Róna Ilona, Remete Gézáné, Reichenfeld Edéne, Reichenfeld Gyuláné, Sommer Ignácné, Schröder Józsefné, Szamek Lajosné, Tóth Istvánné, Vidor Samuné, Weisz Tivadarné, Zerkovitz Lajosné.

Felölő szerkesztő: Fischel Lajos. Szerkesztő: Tóth Zoltán.

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban **Barta és Fürst** :: áruházában :: Első Magyar Bizt. Társaság palotájában :: szerezhető be. ::

Hölgyek naptára 1915. évre diszes selyemkötésben ára 4 koroná megjelent és

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében kapható Nagykanizsán. Vidékre 4 K 50 fill. ellenében **bérmentve küldetik meg.**

Szép butorozott szoba kiadó

Nádor utca 4. sz. alatt.

Önállóan főzni tudó szakácsnő

ki németül is beszél azonnal jó helyet kap. Cim a kiadóhivatalkban.

Sebesültek szótára.

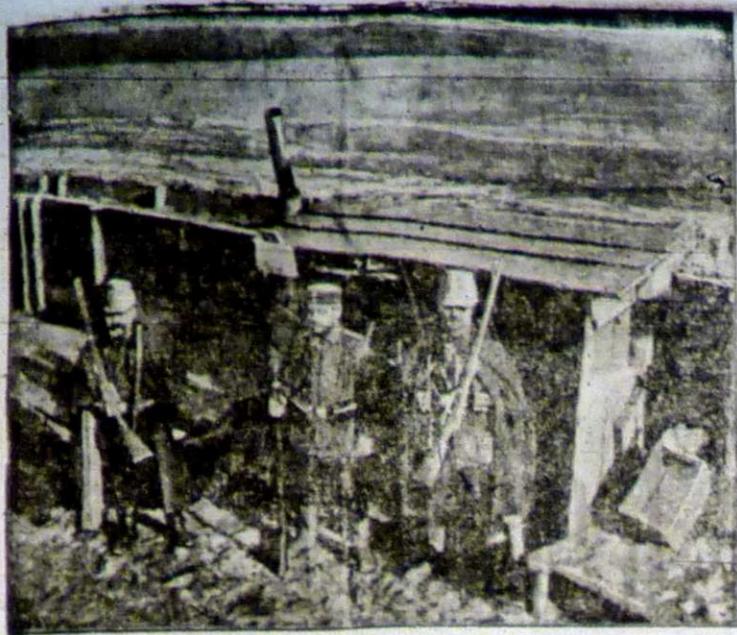
Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven Magyar, német, orosz, lengyel, szerb és román nyelven ára 30 fillér **FISCHEL FÜLÖP FIA** könyv- és papírkereskedésben, Nagykanizsán.

Mayer Klotild "NAGYKANIZSA". Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tis titásra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kézelőosztály. Garantiált éjformesznelküli gözmosás. Szives partfogást ker **Mayer Klotild** gözmosógyára Hunyadi-u. 19. Gyűjtőtelep: Hunyadi-u. 19, Kazinczy-utca 8.

1915. évi naptárak megjelentek

Az országos ügyvédszövetség határidő naplója	K 5-
Minerva fele ügyvédi határidő napló	4-
Minerva fele pénzügyi határidő napló	3-
Irodai határidő napló	2-40
Bokor Malvin, Hölgyek naptára	4-
Uj nagy mese naptár	2-
Képes családi naptár	1-20
Képes mese naptár	1-20
Szent István Társulat naptára	80
A magyar család naptára	80
Gondúzó bácsi naptára	80
Jó magyar népünk naptára	80
Magyar iparosok naptára	80
Nagy képes naptár	80
Regelő naptár	80
Lurdi és Szent család naptár	60
Paduai szent Antal képes naptár	60
Gazaboncias naptár	60
Gazdasági népnaptár	60
Hunyadi János képes naptár	60
Katonapajtas naptára	60
Képes honvéd naptár	60
Kossuth Lajos nagy képes naptára	60
Peleskei notárius naptára	60
Petőfi naptár	60
Rákócy naptár	60
Zrínyi Miklós naptára	60
Bohó Misi naptára	40
Képes kis Kossuth naptár	40
Képes komáromi kalendárium	40
Képes Tündér naptár	40
Kis Képes naptár	40
Szent család képes népnaptár	60
Grosser Bilder Kalender	80
Cristlieher Bilder kalender	40

Kapható Nagykanizsán **FISCHEL FÜLÖP FIA** könyv- és papírkereskedésben. Vidékre az összeg előzetes beküldés ellenében bérmentve küldöm meg.

Népfölkelők a Kelet poroszországi fűtött lövészárkokban.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházásban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Ruhakelmék, bársonyok, par-
getők, meleg trikók, bluzok,
pongyolák meglepő olcsó
árban kapható

Barta és Füst ruházában

Első Magyar D. Társaság palotájában

Karácsonyi vásár.

Budapesti és bécsi női modellekabátok
bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán.

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

Ugyanott női kosztüm ponyvola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok
kanavásznak, anqinok, ingzefire, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, ág-
terítők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók,
trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyűk

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Holfeld rumburger vásznak, Regenhárt és Reiman asztalneműk, Schroll
sifonok és damaszkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok
fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készüli Bluz 3 kor-tól, Ponyvola 6 kor-
tól, Alj 6 kor-tól kezeve. Gyásruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.

Nagy karácsonyi vásár. Igen olcsó árak.

Rothschild Albert nagyruházában, Nagykanizsán

Feltűnést keltő karácsonyi árleszállításunk

Női kosztüm szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet- és flanell,
valamint bluz- és ponyvola cikkekben december 31-ig tart.

Fontos érdeké az urhölgyeknek, valamint szegényeket felruházó egyesületeknek ezen igazán előnyös vételeket minél nagyobb
mértékben kihasználni. *Hadbavonultak részére ho sapkák, labaszivacsok, harisnyák, emelgetők, Teveször és*
katonai takarók nagy választékban

A ZALA TÁRCAJA

A háboru.

írta: Vérsi Margit.

II.

A zene az utóbbi évek muzsikája! Ő nem
szabad kicenyelünk, — a zene emíndig a lé-
lek mélyéről tör fel, mindég őszintébb minde-
más művészi megnyilatkozásnál, — a legmes-
terkéltébb zenében is a komponista kedélye
adódik vissza bármily sok idege, hideg sal-
angot akasszon is rája, — zene nem egyéb,
mint zengő szubjektivitás, a költőnek hangze-
rekre bízott önvallomása. A mesterkélt és ha-
nyagnak hirdetett zenei trány tehát legfeljebb
külöségeiben menterkéltségek, lényegében
azonban őszinte, mert költőjének egyéniségét
magában viseli. S ha eltekintünk a különösége-
ktől, milyennek látjuk a mult esztendő zenei
trányát: a zenéből hiányzott az élmény, a meg-
értés, — a melódia. Zengő ideges per-
verz érzések — disszonáns és váratlan akkor-
dokat teremtetek és keresték, várták hiába
az őket összekötő tartalmat — a nagyvonalu
melódiát. Épen mint az emberiség, mely ide-
gesen, elvészítve a talajt lába alól az esemény-
telenségben, — szomjazott — anélkül, hogy
tudná, hogy szomjazik — egy a népek és
egyének életet betöltő, fellelédítő eseményre,
mely melyebb tartalmat, nagyvonalu melódiát
ad a létnek.

Hova lett a temérdek ideges ember? Egy
pár fotológikus példányt sirba vittek a háboru
első izgalmai, — de a többi, a sok, jobb fog-
lalkozás híján ideges — bphó lett? És ha
vannak tán áldegesek, merik-e szóvá tenni ba-
jukat olyankor, amikor százezrek vére folyik
el minden áldott napon? A háboru tapintatra

nevel, sok azelőtt meg nem érzett árnyak
fejfogására. Pesten ma alig lehető már fel az
ugynevezelt „meg nem értett nő” antipatikus
fajtája — az eddig unalomból szenvedő és
szenvedést okozó asszonyok ma komolyan,
boidogan, szent és tisztelőreméltó szerénység-
gel dolgoznak.

Az újjászülés a szavaknál kezdődött. —
Voltak szavaink, melyeket értelmüket meg nem
fontolva, végig-gondolva mondottuk ki amióta
élünk. Az ember példának okáért hat éves kora
óta X-szer mondta azt, hogy „a nagy világon
e kívül, nincsen számodra hely”, — és gondolt,
vagy inkább érzett mellette valami öngő, az
öntudat küszöbe alatt rejtezkedő értelmet. S
most az ember elgondolkodik és vágyódik
messze, el, — vágyódik őszintéből régi vándor-
madár élete után és eszébe jut, hogy künn,
körül mindenütt ellenségeink leselkednek, vagy
kaján közömbösség nevet a markába, — sehol
nem szeretnek, sehol nem értenek bennünket!
S az ember, a globetrotter, a kozmopolita, az
internacionális, félhalkan, önkéntelenül mormolja,
s úgy érzi, hogy ezeket a szavakat akkor, ab-
ban a percében ő találta ki — mért végre meg-
látta és megérezte az értelmüket: a nagy vilá-
gon e kívül nincsen számodra hely.

Igy kapnak értelmet eddig meg nem értett
szavak, — s így kerülnek ajkunkra azok a sza-
vak, melyeket eddig — valahogyan rösteltünk
volna klejteni. Itt van ez a drága biedermeier
szó: honleány, — ki merie volna magát hon-
leánynak nevezni azelőtt? Nem is volt hozzá
jogunk, mert ez a fogalom negyvennyolc óta
nem jelentette azt, amit ma jelent. — De meg
affektáltan és nevétségesen is hángzott volna
ez az archaikus kifejezés. Ma? Ma honleányok
vagyunk és büszkén valljuk és vallhatjuk ma-
gunkat honleányoknak.

Abban a példátlanul nehéz munkában,
mely a mostani súlyos időben a társadalomra

hárult, megint csak kiforrított új erkölcsi és
hogyan úgy mondjuk — időmossági szabályok.
A diszkrécio, — minden-más-időben erény —
ma meg nem engedett dolog: ma egész nevre
van szükség, mert a nevek peidat adnak, lei-
kesitenek és megnyugtának. Itt van a hadi
kölcsön-ügye, mely olyan lenyes bizonyosaga
politikai és pénzügyi erőnek és áldozatacsa-
ségünknek. Bármily visszatekintő is lehetett
sokak szemében, hogy anyagi helyzetüket, ad-
dozatköszegüket hirtelen uton hirdessék, —
nem akadt, aki ez alól ki akarta volna vonni
magát. Megértette mindenki, hogy a diszkrécio
ebben a helyzetben véték volna, hogy szükség
van az ő nevének, súlyára is, az ő jegyzese-
nek rábeszélő nyomatékára is.

Valahogyan úgy állítottunk eddig a jóté-
konyság ügyezet, mint a Vacsi-utcai kis pupos
koldushoz. A Vacsi utcában, Pesten ül egy kis
pupos rossz pszichológus: Őda telepedett sze-
gényke, ahová a déli és esti korzó a legtöbb
gazdag és elegáns embert gyűjt össze s megis:
kevesebbet keres, mintha a külső Kazinczy-
utczában kolduina. A kis pupos nem tudja
ugyanis, hogy a külső Kazinczy-utczában az
ember gondolkodás nélkül megáll a koldus
előtt, előszedi a pénztárcáját teljes nyugalom-
mal és átnyújtja azt a kisebb-nagyobb össze-
get, amint a viszonyai megengedik. De ha a
Vacsi-utczában még ugy szeretne is valamivel
könnyíteni a kis pupos sorsán, — átviivan az
agyan a következő gondolatmenet: ha én most
itt megállok, amíg a pénztárcamat előveszem,
ötvenen látnak. Mind az ötven azt hiszi, hogy
tüntetni akarok a jóságommal, hogy elismerésre
vágyom, — nem, ez izléstelenség volna. Isten
veled, szegény kis pupos, — bocsássa meg ne-
kem, — sajnálak, de nem adhatok neked itt
semmit, — majd máskor, ha egyszer talan va-
lami előt mellékütcában találkozunk!!
Ezt érzetik eddig az egész jótékonyági

kérdéssel szemben, — titokban adni, csendben
csücskedni kezesek voltunk, — de irízott a
legtöbbször a nyílvánosság riktó megvilágítá-
sától: az ilyen irizáson csak kevés magan-
rendű, magában biztos, egyebet nem törődő
tudott volt leülemelkedni. Ma, — tudjak, hogy
kell a név, a tekintély súlya vagy csak az
„egygyel több” — csücskő értéke — kell
peccádszának, kell kezeseknek, — egyazonval
ma bizonyos mértékig a diszkrécio az isze-
telenség.

Az új erkölcs, új szempontok mérés új
tartalommal töltik meg azt a drága medencét,
melyből a művészetek tapalékukat szívják. A
kötők új hirt ajzottak fel lelkük zengő hang-
szerere — s az ember érzi előre a jövő
csodát, melyekkel meg fognak ajándékozni
bennünket.

Itt van Hauptmann Gerhad: A nagy em-
beriséget meggrázó események foglalkoztatták
regeste, — a kizsákmányolt takácsok, az
einyomott szegény gyermek, — s ami ebből a
veresen intenzív velézésből fakadt, — mes-
termű volt valamennyi. Azután tífogyott a
nagy érdeklődés, — a költő a tulajdos szub-
jektivitás felé vetődött, mint ahogyan betöltő-
nagy események huján mindenki a maga lei-
kenek apró randulásait figyelte és elemelte.
S amit Hauptmann ez alatt a periódus alatt
alkotott, messze elmaradt régi nagyága
mögött. Az önmagával szemben alkövetett,
szinte biográfiai hűségű indiszkrécioik nem
lákdattak ennek a nagyszerű tehetségnek mé-
lyebből: És az emberiség költőjének teremtette
a sors. S most, hogy az emberiség pangó
tengődése átváltozott drámaian lökötő hő-
költeményé, — kell, hogy a költő is vissza-
kapja régi türet és erejét, kell, hogy új hang-
gokat találjon, hogy meghibletőlje ottól a szü-
jatektől, melynek szereplői nemzettek, melyben a
tragikus összeomlás robban világokat ráz meg.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlesebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

HIREK

A másik drága fia is. Rövid párral ezelőtt Szegő Izidor az alsódomború Hirschler cég főosztályos igazgatójával tudatta, hogy fia János egy éves önkéntes a cs. és kir. 48. gyalogezredben az északi harcokban meghalt. Ezen gyászjelentésben mint gyászoló testvér szerepel a harcban levő Henrik. Szegő Henrik, ki mint a 20. honvéd gyalogezred póttartóalkosa a Saa mellett harcolt, vett részt, ellenséges golyó által talála november hó 4-én hősi halált, haj, bajtársai nagy bánatára, kik jóságért rajongó szeretettel környékeztek a polgári életben is nagy rokonszenvnek örvendő derék fiút. A melyen sujtott szülői iránt, kik most tudják a másik drága fiuk elhalálását, a legszelebb körökben igaz és őszinte részvét nyilvánul.

A januári előléptetések a kőszé hadseregben. A hadügyminiszteriumban már megállapították azt az elvet, amely szerint hadseregünk tisztikarának 1915. január elsejei előléptetését intézik. A megállapítás szerint nyolc vezérőrnagy lép elő. Az ezredesek egészen báró Knopp Károlyig vezérőrnagyok lesznek. Eredessé és alvezéressé senkit sem léptetnek elő. Őrnagyokká a gyalogsági századosok közül harmincegyet egészen Hruschka Lipótiig. A tábori és hegyiüzérségnél 1915. május elsejei rangjai bírókat mind. — A főhadnagyi és hadnagyi előléptetéseket körülbelül a következő keretben tervezik főhadnagyk lesznek mindazok, kik rangjukat 1909 november elseje előtt nyerték. Hadnagyk lesznek azok, kik rangjukat 1912. május elseje előtt nyerték és azok, kik 1914. augusztus elsején a katonai iskolából mint zászlósok kerültek ki.

A szolnoki dobokai főispán orosz fogságban. Horthy Szabolcs dr. szolnoki megyei főispán a háború kitörésekor mint tartalékos huszárhadnagy két lóval és egy automobilal szolgálatra jelentkezett. Parancsot szolgálatra osztották be Terstyánzky Károly hadtestparancsnok mellé. A napokban a főispán kocsisának a felesége, Szabó Józsefné levelet kapott férjétől, aki a főispánnal együtt ment a harctérre. A levél elmondja, hogy a főispán orosz fogságba esett. Az elfogatás úgy történt, hogy Horthy Szabolcsot egy kocsik üldözésbe vette és hosszas üldözés után elfogta. A levél vétele után Küry Albert dr. főispán kérdést intézett a miniszterelnökséghez és a belügyminisztériumhoz. Az utóbbi helyen semmit sem tudtak a főispán elfogatásáról, míg a miniszterelnökségnél megerősítették a hírt. Az alispán az amerikai konzulátus útján lépéseket tesz, hogy megállapítsák Horthy Szabolcs holtját.

Katonák karácsonyfájára adakoztak. Toch Miksa 2 K 50 I., Zádubánszky Lajos 30 kor., Sebestény Géza 2 K 50 kor., Brünner Mihály 2 kor., Löwenstein Emil pogányszentpéteri uradalom cselédei 40 kor.

A maximális árak. A legmagasabb árhatárt megállapító bizottságok az ország legtöbb helyén már megkezdték működésüket s a gabonaárak nemsokára tudatni fogja a vidéket a fizethető legmagasabb árakat. — És mihelyt ez bekövetkezett, van remény arra is, hogy a kényszerűen fellendülő majd a forgalom. Ezt megerősíti az a körülmény is, hogy a termelő kezén még mindig van elegendő áru és hogy a magasabb árú való spekuláció most már illuzórius. Előbb-utóbb meg kell javulni az áru értékesítésére irányuló törekvéseknek is, annál is inkább, mert a közigazgatási hatóság elrendelheti a gazdasági szükségletet meghaladó mennyiség rekvirálását. Valószínű, hogy az Ausztriába való export is csökkenteni fog, mihelyt befejezték a maximális ár megállapítását és így az ország legtöbb részéből a fővárosba fog gravitálni a gabona. Itt említjük meg, hogy Zalaegerszegen tegnap tartották meg az értekezletet a gabonaárak megállapítására. Ezen megállapítás szerint nálunk a buza ára métermázsánként 6-7 koronával fog alábbzállni.

Kérem a hölgyekhez. Mínt hogy 15-én a hó végén újból 500-500 katonát megy az északi harctérre a hadsegélyző hivatal nagyon kéri a hölgyeket, siessenek a pamut feldolgozásával, hogy katonáinkat elláthassuk a szükséges meleg ruhával. Akik dolgozni akarnak forduljanak pamutért a hadsegélyző Csengery utcai hivatalába.

Egy kis lecke. A Budapesti Hírlap pénteki számában Terminológia címmel vezércikk jelent meg, amely elpanaszolja, hogy egy osztrák közjogi testület nem ismer más, csak osztrák dicsőséget, osztrák armádiát, osztrák győzelmet stb. Amint a Budapesti Hírlap most fölpanaszolt, azt a Zala már jó néhány hete szóvá tette, amikor megírta, hogy a háborúval kapcsolatban az osztrák lapokban folyton Ausztriáról és az osztrák seregekről történik említés, mintha magyar hadsereg, magyar győzelem, magyar áldozatkészség, sőt önálló, független Magyarország sem létezne a világon. A Pesti Hírlap bevallotta a magyar kormány lapja s politikai cikkeiben mindig a magyar kormány fölfogását tükrözi vissza. De a tényleg vezércikkben az egész magyar nemzetet is. A B. H. azt tanácsolja, hogy az osztrák tapintatlanságra azaz feleljünk, hogy mi se emlegessünk se privát beszélgetésben, se hírlapjainkban más, mint magyar hadsereget, magyar külügyminisztériumot, magyar hadiflottát, magyar győzelmet stb. Valóban nem áll más mód és eszköz a rendelkezésünkre, minthogy társadalmi uton tanítsuk ki az osztrákokat a helyes terminológiára. De ez aligha fog menni. Hisz nálunk derék hazafiak sem beszélnek másként, csak Ausztria-Magyarországról. Holott ez épp abszurdum, mint az osztrák diadal, vagy osztrák győzelem. Van egy önálló, független Magyarország, van külön Ausztria is, de Ausztria-Magyarország még a Holdban sem létezik.

Nándorfehérvár föladata. Nándorfehérvárról így írják le a hajdani szerb főváros megszállását: Éjjeltájban négy fegyvertelen szerb katona jött át a hídon és a hídfőrség parancsnokával közölték, hogy a parancsnokló tábornokkal kívánunk beszélni. A parancsnok előtt az egyik kifogástalan németsegédel ezeket mondotta:

— Tábornok ur, azt jötem jelenteni, hogy Belgrádból elvonult a helyőrség, egyetlen katona nincs a várban, csapatok bevonulhatnak Belgrádba.

Amikor látta, hogy közlését nem nagy bizalommal fogadják, még a következőket mondotta:

— Kérem én méltányolom kételkedésüket és bizalmatlanságukat, kijelentem azonban, hogy a háború kitörése előtt évekig laktam Bécsben, ott végeztem az akadémiát és csupán a kötelességért hozott haza. Nem akarom önöket kelepcebe csalni, de ha nem hisznek, tartanak itt tiszul és ha csak egy szerb katona lesz Belgrádban, löjjenek agyon. A tábornok ekkor parancsot adott, hogy egy kisebb csapat terepszemlére menjen át Belgrádba. — Egy főhadnagyi 48 emberrel ment át először és ugyanezkor nehéz ütegeink ismét löni kezdték az Avallát, hogy az esetleg ott rejtőzködő szerb tüzérseget kipörköljék onnan. De odaát minden csendes volt. Másfél óra múlva visszajött a kis csapat és jelentették, hogy Belgrád üres. Reggel hétkor aztán a tüzérsege fedezete mellett átkeltek csapatok a Dunán.

Házasságot kötöttek: Dombi Zsigmond kéményseprő Kovácsics Máriaival, Dezse Károly borbély Faksza Máriaival, Torkos Lajos esernyőkészítő Sipos Ilonával, Szieger Károly számvivőörmeister Cserép Annával, Muizer József cipész Hável Máriaival.

Nagykanizsán született az elmúlt héten 28 gyermek.

A MONARCHIA
LEGREGÉBB **COGNAC** márkája
GRÖF KEGLEVICH ISTVÁN UTD
BUDAFOK
Orvosilag ajánlva. — Számos bel- és külföldi kiállításon kizsárolag díszoklevéllel kitüntetve. Mirreduitt kapható.

Rothschild Albert nagyáruházában, Nagykanizsán

Feltűnést keltő karácsonyi árleszállításunk

Női kosztüm szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet és flanel, valamint bluz- és pongyola cikkekben december 31-ig tart.

Fontos érdeke az urhölgyeknek, valamint szegényeket felruházó egyesületeknek ezen igazán előnyös vételeket minél nagyobb mértékben kihasználni. **Hadbavonultak részére hó sapkák, lábszárvédők, haskötők, érmelegítők. Teveszőr és katonai takarók nagyválasszékban.**

A nagykanizsai Vöröskereszt javára legújabbán a következő összegek folytak be: Főbörösök és szeszgyár Anna-major 100 K, Kaufmann Mór 25 K, Franz Lajos és Fial cég molnárak és munkások 6-ik gyűjtése 16-70 K, Népiroda pörösögyűjtése 20-05 K, Kossorupótló adományok Dr. Bartha Arthar elhallozása alkalmával: Elek EFN6 és Géza 40 K, Ebenspanger Leó 20 K, Karcsag István Bécs 200 K, Grünhut Fülöp és Fial cég eladott anyarost 90 K. A vaspályaudvaron elhelyezett pörösölők 51-55 K, Armuth Nánás pörösölő a moztiban 18-74 K, Unger Ullmann Elek pörösölő 18-36 K, Dr. Merkly József pörösölő 463 K, Franz Lajos és Fial cég molnárak és munkások 7-ik gyűjtése 17-60 korona. Együttal a Vöröskereszt kórházak betegjei megköszönik Dr. Rotschild Samuné és Weiss Tivadarné urnóknak a gyűjtött és átadott szivarokért és cigarettáikért.

Hősök albuma. Magyarország hőseinek, akik szeretett hazáknak dicsőségéért és jólétéért küzdve, dicső tettek által a legmagasabb hadurak elismerését vívták ki, keü, hogy örök időkre szóló irodalmi emléket állítunk. E cél átszolgálatá azaz, hogy egy „1914” címet viselő emlékműben gyűjtjük össze a kitüntetett hősök arcképeit és hadi tetteit, melyekkel magukat kitüntetésre érdemessé tették; tartalmazni fog, ezenkívül ütközleírásokat és jelesebb művészeinktől csatáképeket és rajzokat. — Ezzel nemcsak hadseregünk egyes kimagasló hőseivel szemben óhajuk mélyen érzett hálánkat leróni, hanem oroszláni bátorsággal küzdő egész haderónkkal szemben. — Hőseink e stóban forgó emlékművét — melyet Magyarország minden nyilvános könyvtára és levéltára meg fog kapni — és amelynek kiadásából befolyó jövedelem a harcmezőn hősi halált haltak özvegyeit és árváit ellátó és a hadügyminiszterium felügyelete alatt álló hadsegélyző hivatal javára fordítatik — egy bizottság adja ki, melynek élén lovag Krobotin Sándor cs. és kir. közös hadügyminiszter áll. Ez uton hívjuk fel tehát a harctéren levő, nemkülönben a megsebesült és elesett osztrák magyár tiszteknek, altiszteknek és kőzkatonaiknak hozzátartozóit, hogy azoknak az arcképeit, akik kiváló szolgálattukért a legmagasabb kitüntetésben részesültek (beleértve a vaskeresztet is), mielőbb küldjék be az alábbi címre. Irják a kép hátlapjára olvashatóan a kitüntetettnek a vezeté- és keresztnévét, katonai rangját és az ezrednek pontos

megjelölését. Amennyiben az újságok leírásának idején a hőstettét, melyről az illető a kitüntetést kiérdemelte és elnyerte, egy az a melléklet. Arckép beküldhető akkor is, ha az illetőt polgári ruhában ábrázolja. A kép és a reá vonatkozó adatok küldése teljesen díjtalan és ingyen kapják meg — mint emléket — hőseink vagy hozzátartozók a műnek ama részét, mely rajuk vonatkozik. A küldemények — melyeken a küldő neve és címe pontosan feltüntetendő — kizárólag a következő címre kéretnek: Verwaltung des Werkes „1914” Wien, I. Seitzergasse. 6.

Elhaltak: Sebők Boldizsár főhadnagyi 32 éves szervi szívbajban, Hónig Dávid magánzó 76 éves agykór, Deli Katalin 4 éves torokgyík, örv. Paár Jánosné 78 éves asztma, Metz Lajos 63 éves gyomororrák, Horváth Lászlóné 09 éves hörgőhurut, Lipus Julianna 7 éves vörheny, Bertalan Jánosné 80 éves agykór, Sipos Imréné 45 éves veselőb, Horváth Györgyné 80 éves agyszélhűtés, Herczeg György nyugalmazott telekkönyvi hivatalnok 67 éves tüdőb, Marcsin János 75 éves agykór, Szigeti Imréné 74 éves agykór, Sas János pincér 76 éves influenza, Szitár Imre hörgőhurut, Barth Albertné 80 éves agykór, Semadics Vendel 57 éves hörgőhurut, Kálmán Rozslyia 84 éves agykór, Szollár Józsefné 75 éves hörgőhurut, Kulka Margit 13 éves agyhártyalob Gerencsér Benedekné 84 éves agykór, Bóni Arna 56 éves hashártyalob, Tisek Jánosné 60 éves agyszélhűtés, Steiner József hivatali altiszt 49 éves gyomororrák.

Nádor-utca 12 sz. alatt Schwarz Gusztávné egy sötétről bársony erszényt elvesztett, mely 4 zsebkendőt, egy kulcsot, négy jegyet és 14 korona készpénzt tartalmazott. A megtaláló sziveskedjék az erszényt tartalmával visszasadni és jutalmul az erszény-14 koronát készpénztartalimát kapja.

Feladó: Fischel Lajos. Szerkesztő: Tóth Zoltán.

KERESEK

egy háziassan nevelt jó házból való leányt fizetéssel és teljes ellátással. — Bővebbet Kaufmann Mór vendéglősnél Sugár-ut 23.

Karácsonyi vásár.

Budapesti és bécsi női modellskabátok bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán.

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetek kanavásznak, anqinok, ingzefire, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, ágyterítők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók, trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyük

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Hofeld rumbürger vásznak, Regenhárt és Reiman asztalneműk, Schroll sifonok és damaszkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készül Bluz 3 kor.-tól, Pongyola 6 kor.-tól, Alj 6 kor.-tól kezeve. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.

Nagy karácsonyi vásár. Igen olcsó árak.

Fog-Krém

KALODONT
Szájviz

Lille az ostrom után.

Amint a képen látható, az egész környék romokban hever, de a városháza történelmi emlékü tornyát és a színház gyönyörű, művészi épületét a német tüzerek szándékosan megkímélték.

Ujlaky, Hirschler és Fia alsódombori cég megilletődéssel jelent, hogy 10 éven át volt derek tisztviselője

Szegő Henrik ur

1914. november 4-én a San mellett lefolyt harcokban hősi halált halt. Ószintén fájjaljuk, hogy elvesztettük és szeretettel őrizzük meg emlékét.

Alsódomboru, 1914. december 2.

Szegő Izidor és neje szül. Königsberger Szidónia mint szülők úgy a maguk, valamint a testvérek és az egész rokonság nevében megtört szívvel tudatják, hogy másik drága fiuk is, illetve fivérük és rokonuk

Szegő Henrik

1914. november 4-én a San mellett vívott küzdelemben, életének 30-évében elesett és a harctéren eltemették.

Örökké imádjuk drága emlékét!

Olga, férj. dr. Szabó Zsigmondné, Frelke, férj. Deutsch Avramné, Ilona, Viola, sóvárai. Dr. Szabó Zsigmond, Deutsch Avram sógorai.

Minden külső értesítés helyett.

Az Ujlaky, Hirschler és Fia alsódombori cég tisztikara mélyen elszomorodva tudatja, hogy közszerepben állt kedves kartársuk

Szegő Henrik ur

1914. november 4-én az északi harctéren elesett.

Egy évtizeden át volt odaadó bajtársunk, kire mindig bánkódó szeretettel gondolunk vissza.

Alsódomboru, 1914. december 2.

A ZALA TÁRCÁJA

A háboru.

írta: Vészi Margit.

III.

És a dráma, világunk drámája, a dramaturgia klasszikus szabályain épül fel; valahogyan szinte azt kell hinnünk, hogy ezek a szabályok éppen oly örök törvények lehetnek, mint például a nehézkedés törvénye s a szereplők néma és lényege éppen úgy papíron felállítható, mint a háromszög oldalainak egymáshoz való viszonylata. Ebben a mi világdramánkban meg van a hős, a tiszt és nemes hős, a monarchiánk mellett, mint a klasszikus drámákban Orestes mellett Pylades, Achilles mellett Patroklos ott áll a hű barát, ki fegyvertől és egész életével küzd az igazáért. A hős lelkében megtaláljuk azt a bizonyos két egymással küzdő érzést, amely a belső konfliktust minden szabályos drámában előidézi: a felháborodást és az emberiség nagyszerű mélyét, a békeszeretetét és a csendes, boldog élet vágyát. És ott láthatjuk az elmaradhatatlan intrikust, az írmányos Angliát, a ki önmaga gyáva ahhoz, hogy a tiszta hősekkel végezzon s ezért orgyilkosokat bérel: az öntudatlan és buta parasztot, Oroszországot, a tudatlan és degenérált skandináviai bábót, Franciaországot, a perfid, pénzért mindenre kapható erkölcsietlent; Japán... és végül kikiálti cselkvésére azt, akinek kezében már kipróbált fegyver a hátulról dőlő lőr, a ki hóhérság született, a ki vállalkozik arra is, a mitől a többi cinkosban is lőszóval fordul el az emberiség: az orgyilkosság... és horrib!

A nagy dráma tagozódása is teljesen szabályos. Első felvonás: a tiszták boldog, felfelé haladó vonalú élete, az irigyek szövekeztése...

a megrázó, nagyhatású felvonás vég: a szereplői gyilkossága. Második rész: a két barát kezét fogva indul a harcba, az intrikusok tragikus összeomlása megkezdődik és fellép az a Deux ex machina, a mely soha sem hiányzik a klasszikus drámából: egy váratlan, hű és erős barát szegődik a becsületesek mellé: Törökország. Most már rohamosan vágat a cselekmény a felvonás vég nagyszerű apotheosisa felé: a fekete intrikusok összetörve hevernek a csatamezőn, mellükön a győztesek lába s a harmadik felvonásban kiki elnyeri osztály részét, a gyenge gonosz eltűnik a színről egészen, a kevésbé vétkes megtarthatja életét, a győztesek egymás vállára borulnak, megragadják egymás erős kezét és úgy indulnak, együtt egy uton, fel a glóriás uton egy új, nagy közös jövő felé.

Ex a jövőr vár bennünket ez tartja bennünk e lelket, ez lesz a fellendülése politikai, gazdasági és művészeti, irodalmi életünknek. Ami a művészetek jövőjéről fejlődését illeti, nem szabad azt hinnünk, hogy a háboru után közvetlenül következő korszak minden átmenet nélkül hozza majd meg a művészetek és irodalom aranykorát. A háboru után alighanem kevésbé artisztikus idők fognak következni: a reális foglalkozások, főképpen a katonaság lesznek a latbaeső és figyelem központjában álló pozíciók, míg a művészet, ha anyagi szempontból kedvezőbbre fordul is majd helyzete — hiszen annyi megfesterült hős, annyi emlékoszlop és tábla kell majd! — meg lehetőséget szük körlátok között fog szorongani. A téma megint fontosabbá fog válni minden egyéb kvallitásnál, az ügyfelezett anekdótikus művészet fog dúlni. A haldokló harcok, a jószívű harcok,

a gonosz harcos és azok a bizonyos égő városok, hóval borított csatamezők... Hiszen ismerjük őket, éppen csak a címek fognak megváltozni.

De azután, később, amikor a múlt idő madártávlathoz emel majd bennünket mostani életünk fölé, amikor elteltek az arasznyi idők, mely az újságírás és történetírás közötti különbséget megérleli, akkor érződik meg majd a háboru reaktójának a reakciója egy nagy, erős és egészséges művészet, mely megélt nagy eseményeket s így nem szorul jelentéktelen külsőségek nagyzó felújására, mert van tartalma, melyből meríthet.

Ma természetszerűleg az irodalom, a művészet minden, minden, hatterbe kell, hogy szoruljon azok előtt a drága hősök előtt, kik éreztünk kinlónak feketehegyek szakadékaiban, orosz síkságok jeges szélfúttá hőtengerén. Ma mindnyájunk szeméi átnéznek falakon, altal a mérföldes távolságokon a szereti Röntgen sugarával, ki messzire, oda, ahol éreztünk küzdenek. Bátor és erős lett a mi népünk, gögősen hallgat, nem panaszkodik a világerő sem csak éppen a szemek változtak meg — azt a furcsa, rajtuk átnéző, messzeségben kereső pillantást mindvégig újra szemközt találjuk magunkkal.

Rége, ha a háboru réme fel felebbre, az ember elgondolta: hogyan is viselkednének pl a mi köz és váltóügyedjeink, tisztviselőink a csatában? S az ember rövid gondolkodás után szerencsésen és ösztönösen megkönnyebbülve elérkezett ahhoz a bölcs megállapításhoz, hogy: a háboru már csak azért sem volna ma lehetséges, mert a mai kultúrember, meg-nőtt kulturigényeivel, modern testpolásával, fegyverforgatástól elszakított, manikürözött kezével nem bírná ki a háboru, hogy úgy mondjuk; technikai nehézségeit. A belső okokat, az általános hitvallással szentelődött humanitást, a

kozmetopolita elveket és egyéb nagy jelzavakat ne is említsük, — nyugodjanak békében. Egy csodaszép álom pusztult el velük, — a legszebb tan, amióta a világ végnéki álom — kalcidonszoknya káprázik.

Tévedtünk. A manikürözött kezek ököre kaptak a puskatüsszát, az ápolit testek egyszer négy hétben jötnak olykor mosdótálcához. Mindennél, kulturánál, civilizációnál erősebben dobant fel az emberiségben az az ösztön, amely az ember kezébe nyomta a kőbaltát, ha valamely más két-, vagy négylábú állat el akarta tenni tőle a vackát: Nam adjuk a hasánkat! Minden megváltozott azóta a világon. Liftben járunk fel vasbeton palotákba, dróton át száll a hang száz mérföldre, repülünk fenn a magas felhők között... De ez a hang, amely el ellenünk támadó ellen fehérdültünk, az a mozdulat, amivel a puskát a kezükbe kapták katonáink, ahajszára ugyasaz, miot a kőbaltás emberé, ott a sziklabarlang vacsá előtt! Az érzés elemei, örök, csak a külsőségek változnak.

De azok aztán nagyokat változnak! Az utóbbi negyvennégy év alatt, a francia német háboru óta is mennyit változtak! Hol vannak ma a hadvezérek, kik, mint az öreg Molke még egy dombról nézték végig az ütközetet s estende fehér lovukon beügettek a csatamezőt, óvatosan át átlépve a holttestek halmain — mérlegelték, átgondolták, megszemlítették a győzelem nagyságát. Ma... ma a hadvezér egy amerikai kényelemmel berendezett irodába ül, telefonnal hírszerlésen, titkárokkal, akik segítenek neki a nagy „business“-t lebonyolítani, táviróval, térképekkel, — messze a csatamezőtől. De hogyan is lehetne ma áttekintenie egy dombtól a gyakran ezer kilométeres harcvo-nal? A mostani háboru méreteit jellemzőnek csak egy a gigászi szó.

(Folyt. köv.)

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

:: :: VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Több évi gyakorlattal bíró

IRODISTA-NŐ

kereskedelmi irodában szerény feltételek mellett keres azonnali belépésre állást. Szíves megkeresések a lap kiadóhivatalához kértnek. 12024

Millió ember használ

KÖHÖGES

rekedő ség, katarrus, elnyeléses tüdő és gőrcsős köhögés ellen kizárólag a jólt Kaiser-féle

Mell-karamellák

(a három lenyöve)

ukuzkát — 6100 köztig: öleg hitelesített bizonyítvány orvosokól és magánosoktól a biztos haszáról. :: Rendkívül kellemes és jólt bonbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula, Szabó Albert, Miltényi Árpád és Belus Lajos orvosi gyógyszerárúháiban.

Mayer Klotild

gőzmosógépe NAGYKANIZSÁN

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kézelőosztály.

Garantálti Hormesznélküli gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógépe Hunyadi-u. 9.

Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19,

Kazinczy utca 8.

Külső oldalon a szöveg

Figyelmes és gondos munka

STOCK-COGNAC
Medicinal

hivatalos ölmézzel ellátott palackokban mindenütt kapható

CAMIS és STOCK

gőzűsemű gyűdrából

Barcola

Kaufmann Mór

férfiszabó

Telefon 222.

Nagykanizsa

Kazinczy-utca 6.

Finom akác-, hárs- és láró-
Virágméz

valamint ideitől kisebb-nagyobb mennyiségben mindig kapható

Gazdasági Közvetítő Irodában

Sugár-ut 10 szám

Ugyanott vízmentes ponyvák és boros hordók minden időben készletben kaphatók.

A nagy KARÁCSONYI VÁSÁR

megkezdődött

Barta és Fürst áruházában

Első Magyar Biztosító-társaság új palotájában Nagykanizsán

Értesítjük a n. é. vásárló közönséget, hogy ujonan alapított áruházunkban az összes raktáron levő áruk mélyen leszállított karácsonyi áron kerülnek eladásra. Mindenkinek saját érdeke, hogy szükségletét áruházunkba szerezzé be, hogy olcsó áruinkról meggyőződjenek, néhány cikk leszállított árak

1 drb. Parget Blousra való	Korona 1.60
1 Parget ruhának való	2 től 5-ig
1 Aljra való Zsolnai kelme	3-tól 4 5
1 Ruhára való Brünni kelme	4 től 8-ig
1 Blousra való Bársony kelme	4.50
1 Kész parget Blous minden színben	3 40
1 Kész parget Pongyola minden színden	5-től 7-ig
1 Kész parget Pongyola mérték szerint	8 től 9 ig
1 Himzett női ing	1.96-től
12 drb. Vászón zsebkendő	2.80 től
1 drb. Gyapju váll kendő	2 50 - 4.50
Uri és leányka mosó és luszter kötények	1-től

Gyermek és női szőrmegarniturák minden árban. Szövet, parget és mosó maradék minden árért. — Selyem maradékok blousra métere Korona 1.50

Kérjük árutárunk megtekintését, vételkényszer nélkül.

Port-Szaid védelme.

Berlinből táviratozzák: Port-Szaidtól keletre a partokat az angolok vízzel elárasztották. A várost izolálták.

Orosz kegyetlenkedés

Bécs, december 7.

Csernovicz most mintha ki volna halva, a lakosságnak több mint fele menekült. Még csapataink elvonulása napján három vonat állott a menekülő lakosság rendelkezésére, persze nem voltak elegendők az összes menekülő felvételére. Oly hatalmas tolongás támadt a vasúti kocsikban és azok körül, hogy két gyermeket agyonnyomtak. Bőröndök, csomagok százzámra heverték gazdátlanul a csernovici pályaudvaron. A város külsejének felettébb szomorú képe van. Tizennégy nap óta majd minden üzlet zárva van, sokból kifogyott az árú. Liszt, cukor, petróleum, kávé, hüvelyes vetemény egyáltalán nem kapható. A vízvezetékét az oroszok úgy megrongálták, hogy már hetek óta nem működik. Szünetel a városi villamos közlekedése is. A vendéglők és kávéházak zárva vannak. Az oroszok sorozóbizottságai szorgosan működnek, az arra alkalmas lakóknak nyomban el kellett hagyniok a várost s a hadseregbe bevonulniok. Amidőn az oroszok a városba bevonultak, az összes utcák néptelenek voltak. Az oroszok számos üzlethelyiséget erőszakkal felnyitottak. Sadgorában és Bojanban az oroszok három zsidót és négy ruthent kivégeztek. Az oroszok Hostic nyugalmazott tartományi hivatalnokot neveztek ki polgármesterré.

A megszállott szerb területeken.

Bécs, december 7. Amennyire csak lehet, igyekeznek a megszállott szerb területeken a háború következtében történt pusztításokat helyreállítani. Technikai csapataink rövid idő alatt nagy jelentőségű munkát végeztek. Fontos utvonalszak, amelyek szinte lehetetlen állapotban voltak, ma már annyira helyreállították, hogy a csapatok használhatják az utakat. A szerb nagy távolságban elpusztították a sínekét, de műszaki csapataink ezeket is helyreállították. A nagyobb piacokon megindult az üzleti élet forgalma, ezeken a piacokon sok magyar és bosnyák kereskedő fiókokat rendezett be. Az ellátás lehetőségei elég kedvezőek, mert hiszen a bő termést sikerült betakarítani.

Gilbert, Mozi Királynő operette 3 felv. megjelent zeneszámai:

- Teljes magyar szöveggel 2 füzet. K 6—
- Potpourri K 280
- Ach Amalia táncoktós a Mozi Királynőből K 210
- Man lacht, man lebt man liebt K 280
- Walzer a Mozi Királynőből K 280
- In der Nacht, táncszetlet a Mozi Királynőből K 210
- Liabliche Kleine Dingerchen K 210
- Marsch a Mozi Királynőből K 210
- Juplala táncoktós a Mozi Királynőből K 210

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésben

NAGYKANIZSÁN

Vizsionelárusítók nagy árengedmény.

A gabonaárak megállapítása és Nagykanizsa.

A Zala rendkívüli jelentése már beszámolt a Zalamegye részére megállapított gabona átlárol. Eszerint Nagykanizsán a buza 39 koroná, a rizs 31 korona, az árpa 26 korona és a tengeri 22 korona 80 fillér lesz métermázsánként. A buza métermázsója Csáktoronyán 70 fillérral, Zalaegerszegen kerek egy koronával, a vármegye tizenhárom járásában pedig 1—2 koronával lesz olcsóbb. Szakemberek körében ezt a megállapítást szerencsétlennek tartják s ha a kormány sem változtat rajta, állítólag Nagykanizsa február hónapban már teljesen kenyér nélkül fog maradni. Ezt a szomorú körülményt pedig az fogja előidézni, hogy az ország nagyobb fogyasztó körzeteiben magasabb árakat állapítottak meg, mint a nagykanizsai. Így például Budapesten a buza métermázsója 48 és fél korona lesz, míg Szombathelyen 40 korona. Az osztrák árak pedig, amelyeket még csak ezután fognak a magyar ármegállapítás figyelembevételével fixirozni — természetesen még ezeknél is magasabbak lesznek. Már mostan szinte kizárt dolog, hogy Zalamegye azon járásából, ahol a gabona métermázsója 37—38 koronában van megállapítva, ne Budapestre gravitáljon, ahol 1 korona 50 fillérral magasabb árat fog elérni, mint Nagykanizsán. Nagyon könnyű ezt megérteni. Vegyük példának Zalaegerszegen — itt a buza métermázsója 38 korona. A fuvarköltség Egerszegről Nagykanizsára métermázsánként 80 fillér, Budapestre pedig csak 40 fillérral több. A zalaegerszegi termelő, vagy kereskedő tehát Budapesten egy korona vagy fillérral kap többet a buza métermázsájáért, mint Nagykanizsán. Ilyen körülmények között tehát eszé ágában sem lesz, hogy terményét Nagykanizsán értékesítse. Azonban igen valószínű, hogy az alpesi tartományokban még a Budapestnél is jóval magasabb árakat fognak megállapítani, mert az osztrák kormány, bármennyire tekintettel lesz is a magyarországi árekre, a saját népét a saját népét nem hagyhatja kenyér nélkül. A magyar búzát tehát csalogatni kell oda. Ezt pedig csak úgy érhetik el, ha olyan árat szabnak meg, mely a magyar eladóra előnyösebbé teszi, ha búzáját Csiliben, Klagenfurtban Laibachban adja el, mint Nagykanizsára, Budapestre Szombathelyre. Ime Nagykanizsa, de Magyarországban nagyon sok vidéke így marad buza nélkül a mostani ármegállapítás mellett. Ezen most már csak kétféle módon lehet segíteni. Vagy a magyar kormánynak kell a vidéki ármegállapítások megváltoztatásával lehetővé tenni, hogy a buza itthon maradjon, vagy pedig a vidékre és külföldre való eladást kellene megfelelő intézkedésekkel korlátozni. Amint értesülünk, Nagykanizsáról és a megyéből többen is megfogják föllebbezni a zalaegerszegi ármegállapítást, mely pedig már e hó 10-én életbe is lép. A gyakorlat megmutatja majd a mostani ármegállapítás esetleges hiányosságait, félszégét. S ha valóban lesznek bajok reméljük, hogy a kormány nem fog kései újabb rendelkezésekkel segíteni.

A szakembereknek főnnebbi aggodalmát azonban nem osztjuk mindenben. Szerintünk nem következhetik be olyan eshetőség, hogy akár Nagykanizsa, akár más fogyasztó körzet gabona nélkül maradjon. Ennek megállítására való az a törvényjavaslat, amely rövidesen szentesítést fog nyerni s amely a gabonamézők hatósági rekvirálását engedi meg.

Járványoknál s minden ragályos betegségnél
kipróbált: óvintézkedés.
Mattoni féle
Giesshübler
Savanyú víz

HIREK

T. hirdető közönségünket kérjük, hogy kérdéseink és újabb hírdetéseiket szíveskedjenek lehetőleg e hó tizenötikéig kiadónkhoz juttatni.

Kitüntetések. A hivatalos lap mai száma több nagykanizsai tiszt legmagasabb kitüntetéséről számol be. **Ófelsége Biffi** ezrednek a 20-ik honvédnépfőfelkészedre kiváló parancsnokának a hadiékítményes III. osztályu vaskoronarendet adományozta. **Sonneger Ottó** és **Komlósy László** 20-ik honvédgyalogezredbeli főhadnagyoknak pedig az ellenséggel szemben tanúsított hősiességükért legfelsőbb dicstéró elismerését fejezte ki. **Fischer** István egyéves önkéntes egy roham alkalmmával tanúsított rendkívüli bátorságáért a vitézségi érmet kapta s azonnal kadettá lépett elő.

Új hadnagyk. A katonai rendeleti közlöny tegnapi száma közli, hogy **Ófelsége Barta István dr., Jánoska Gyula, Székely Ignác, Kruisz Nándor, Molnár Béla, Kias Elemér, Lenk Jenő** és **Winkler András** 48-ik gyalogezredbeli zászlókat hadnagyká neveztek ki.

Halálhír. Öszinte részvétellel értesülünk, hogy Nagykanizsa iparosvilágának egyik érdemes tagja, **Jack Frigyes** órásmester tegnap rövid szenvedés után elhunyt. **Jack** néhány napja influenzába esett, amely gyhártyagyulladásba ment át. A korán elhunyt iparost katonai pompával temetik, mivel az általános mozgatás őt is elszólitotta polgári foglalkozásától.

Jóvákönyv. **Szigriszt főhadnagy** úr Pécaról a következő levelet intézte ma a Zala-hoz: „A mai napon 50 koronát küldöttem címükre. Ezen összeget Darvas Lajos százados közvetítésével **Kabicsa Olga** urnő adományozta Budapestről a 0-ik honvédgyalogezred elesett hadbavonultaink özvegyei és árvaí segélyezésére.” Az összeget megkaptuk s rendeltetési helyére juttattuk.

A nagykanizsai irodalyszegató kitüntetése. Ünneplés jelenet folyt le tegnap a községi kir. járásbírósnágnál. **Ófelsége** a király **Horváth Gyula nagykanizsai kir. törvénytészi irodalyszegatonak**, saját kérelmére történt nyugdíjazása alkalmából, kiváló szolgálatainak elismeréséül a koronás arany érdemkeresztet adományozta s minthogy a kitüntetett jelenleg községi lakos, hol nyugalmra visszavonult, a nagykanizsai kir. törvénytészi az érdemrendet elküldötte a községi kir. járásbírósnak, aki a kitüntetettnek azt átadta. Az egész járásbírósnágnál tisztikar előtt folyt le ez az ünneplés aktus, amely alkalommal **Szerdahelyi Károly** megyei szavakkal méltatta **Horváth Gyula** kiváló, hosszú szolgálatait és érdemeit.

Felvidéki menekültek Zalamegyében. A Zala említette, hogy a belügyminiszter utasítására Zalamegyében intézkedéseket tettek 2000 felsőmagyarországi menekült elhelyezésére. Ebből az alispán rendelkezése Nagykanizsára 200 ember jutott volna, akiknek részére a város hatósága már megfelelő lakásról is gondoskodott. A belügyminiszteri leiratban említett „néhány nap” azonban régt elmúlt s a menekülteknek még se hírük, se hamvuk. Ebből joggal következtetünk arra, hogy Felső-Magyarországon a helyzet alaposan megjavult s menekülésre ok nincs. Ha a kárpáti Zalavármegye menekülteket. Amint Zalaegerszegről jelentik, a múlt héten száz galíciai vasutas érkezett a városba, akiket magánházakban helyeztek el.

Nyolcvanegy ügyvéd. A múltkorában megírtuk, hogy **Arvay Lajos** alispán a vármegyéből hadbavonult községi jegyzőket ügyvédekkel akarja pótolni s e végből megkeresést is intélt a budapesti ügyvédi kamrához. Értesülésünk szerint az ügyvédi karból nyolcvanegyen jelentették be, hogy hajlandók ideiglenes községi jegyzői állást vállalni. Hogy a tervből lesz-e valami, nem tudjuk, mert az országban szép számmal vannak állásnélküli okleveles jegyzők s most a jegyzői egyéletek mozgalmat indítottak, hogy az ideiglenes állásokat ezekkel töltsék be. A méltányosság mindenezre a jegyzők kivátságára mellett szól.

Vöröskereszt Pórlakon. Pórlakon a Vörös Kereszt főkegyelet megalakult. Elnöke **dr. Zakál Lajos**, társelnök **dr. Szabó Zsigmond**, alelnök **Kuhár János**, alelnöktárs **dr. Noszlopy Gáspár**, titkár: **dr. Orest Gyula**, pénztárnok: **Guelmio Lajos**, jegyző: **Karcsag Béla**, gondnok: **Schmidt Ferenc**, orvos: **dr. Szabó Zsigmond**. Ezenkívül megválasztott a 24 tagú választmány. A helybeli tartalékközhelyzet elhelyezett sebesült katonák ápolásáról **dr. Szabó Zsigmond** vezetés alatt **Kramarits Ilonka**, **Szucsics Aranka**, **Malek Ilonka**, **Vajda Margit**, **Zala Kornélia** és **Goricanez Viola** urhölgyek, önkéntes vörös kereszt ápolónők, gondoskodnak. — Az élelmezés kiegészítésével több perlaki urhölgy van megbízva.

Jön a legszebb ünnep. A karácsonyfáról egy ágot juttassunk a hórengetegek közti értünk harczoló katonáknak.

A szerb iskolai térképek. Egy katonatiszt, aki most érkezett vissza a meghódított Belgrádból, hírt hozza, hogy milyen térképet tanítottak a belgrádi iskolákban. A meglehetősen épségben maradt konaktól jobbjelre van **Milojevics Milos** könyvkereskedése. A kirakatban egyetlen hatalmas térkép: **istorisko-etnograf o geografika mapu Srba 1915.** A háború utáni Szerbia képe. Mindennél ekesebben szóló bizonyossága a szerb képzeldésnek. A szerb birodalom északnyugati csúcsa Bécs, ami ettől délre van az Adriáig, délnyugatra Kalocsáig, mind szerb terület, a melynek déli határa Görögország, közeli határvonala Bessarabiá. Harminnyolc területre oszlik ez a birodalom, külön-külön kerület **Pliria, Horvátország, Szlavónia, Szerém, Liburia, Bánát, Bácska, Ragusa, Pannónia, Ráma, Bosznia, Hercegovina, Isztria, Albánia, stb.** Babérkoszoru övezi e gyönyörűen kikerekített birodalmat, körskörül ragyogó színekben a kerületek elmeri. Szegény szerbek! Magyarország és Ausztria fővárosait térképen Szerbiába kebeleztek s ime, a saját fővárosuk se az övék már.

Még egy betörés. A rendőrelégység nagy részét katonai szolgálatra hívták be. Legközelebb ismét öt rendőrnök kell bevonulni, pedig az eddigi létszámmal is csak nehezen lehetett ellátni a közbiztonsági szolgálatot. A téli munkahányban s a rendőrségi szervezettel hiányosságában látjuk az okát, hogy Nagykanizsán a betörés ugyszólván napirenden van. Tegnap éjjel a Majon testvérek késes üzletét tiszelték meg az ugynevezett ismeretlen tettesek, akiknek nyomát egyelőre csak a hagyományos bottal üti a rendőrség. A betörők az Erzsébet-téri üzletbe s az udvar felől hatoltak be s ezer koronán fölüli összeget vittek magukkal. A betörés sikeréhez az üzlettulajdonosok könnyelműsége is nagyban hozzájárult, mert a boltot az udvar felől csak rozoga ajtó zárta el.

Felölös szerkesztő: **Fischel Lajos.** Szerkesztő: **Tóth Zoltán.**

A téli háború borzalmái ellen katonáinknak prémre van szükségük. — A kinek van küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

Ludmáját
veszek Zárda utca 5.
SPITZER SAMUNÉ 12033

Hindenburg tábornok.

Kaufmann Mór

férfiszabó

Telefon 222.

Nagykanizsa

Kazinczy-utca 6.

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven
Magyar, német, orosz, lengyel,
szerb és román nyelven

ára 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

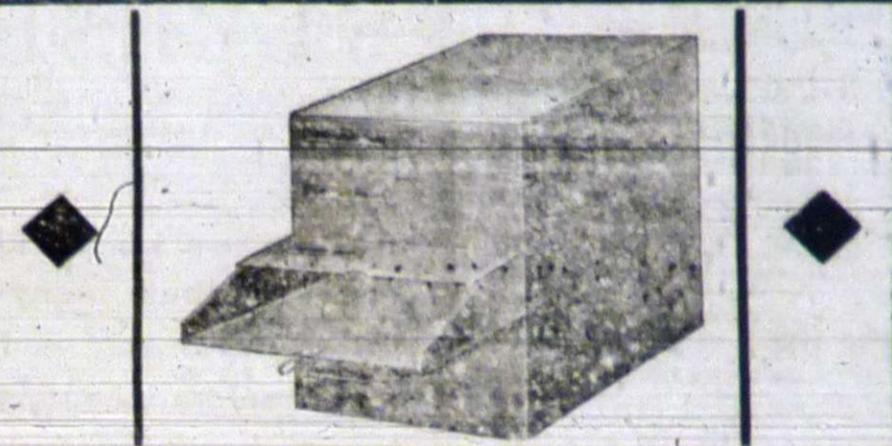
könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsán.

Petőfi utca 3 számú Herte-
lenedy féle ház

azonnal kiadó.

Bővebbet honvédpótzászló-
alj parancsnokág Nagy-
kanizsa. 12031

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK pormentes megőrzésére legjobb a Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban,
mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felő és alsó rész különösen erős bőrelemből, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartóssága majdnem határtalan. Borítóra legfinomabb szürke felhőpapírt, zárócsuklókra és csimkerete finoman nikkelbevonva E.Ö.-elő külseje minden irodának és raktárnak dísz. Minden szekrényt elmosdíthatlan, összerúgható csúszkából nyomekapszakkal el látva. Ezen szekrényeket használják az összes községi és megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok ügyvédek és közjegyzők, intézetek, bankok, takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. oktáv levélpapírnak	16"	széles 26 cm.	mély 6 cm.	magas	K 1 40
2. " quart	25 "	" 32 "	" 6 "	"	K 1 00
3. " ivrét, irodai alak	23 "	" 36 "	" 6 "	"	K 1 80
4. " nagyivré alak	28 "	" 44 "	" 6 "	"	K 2 40
5. " nyolcszoros ivrét alak	39 "	" 50 "	" 6 "	"	K 3 --

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében

Telefon 179 Nagykanizsán Telefon 179

A ZALA TÁRCÁJA

A háboru.

Írta: Vöszli Margit.

IV.

S maga a katona is más lett. Attól az elemi és örök felbuzdulástól eltekintve, amely hajtja, megváltozott gyökeresen a harceszközök változatával, fejlődésével. Hogy is mondjuk, hogyan fejezzük ki világosabban? Specializálódott, szakmák, azaz legyvernemek és rangok szerint. Mint egy újjáéledt Menenius Agrippa-mesében, van hadseregünknek ökle, erősen ismét: harcoló közkatonaik, van vé keringése és emésztési rendszere: a munició- és élelmezési tré, van fürkészdő éjes szeme; repülő gépeink, megszártott hallása: felderítő lovas-stolgálatuk, s van központi agyszerkezete, melybe az idegszálak összefutnak: a vezérkar.

S ezek a különböző szervek különféle katona típusokat neveltek. A cattarói öből most az a vízcepp, melyben az egész világháborút benne találni: tengeri ütközetek csak itt dultak eddig a mi részvételünkkel, leán a montenegrói határon a két sereg összecsatlása a harc mód. Erdőjének csapatai ki-kitörnek mint ré gence a lovagvárok vitézei. Maga Cattaro pedig olyan különös és érdekes helyet foglal, amelyhez fogható nincsen is a világháboru színterén: Várostromot, várostrom ellen. A város erődített

nem seregek támadják, hanem ellenséges szembenálló erődök s a mi várágyúink nem támadó csapatok ellen vannak fordítva, hanem hasonló erődítések ellen. S ott, a cattarói öbőlben épen ez okoknál fogva mindenféle katona-típust talál az ember.

Esténként a főparancsnokság épületében elnéstem gyakran annak a magasrangu tisztnek az arcát, aki a beérkező táviratokat felbontotta és átfutotta. Kerestem magamban, — hol is láttam már ezt a furcsa figyelmet, ezt a gyönyörködő csendes, elvont mosolygást, ezt a valahova, előttem idegen pontra való elköncent-rálódást? És egyszerre csak eszembe jutott: nagyon erős zenei érzékkel bíró muzikusok olvassák így a partitúrákat, hangszerek nélkül is hallva a zene egész csengését, melódiáját, harmóniáját. Ez a tiszt a jelentéseket átfutván az apró eredményekből, kis haladásokból és visszavonulásokból minden térkép nélkül megtudja állapítani a helyzetet, látja maga előtt a csata állását. Ennek a tisztnek, ezeknek a tiszteknek az agya és egész fantáziája ebben az irányban van kifejlődve és túllinomodva.

Egy este az „Uskoke” torpedóüző-hajón voltam vacsorára hivatalos. Jelen voltak az öbőlben horgonyzó hadihajók parancsnokai. Halat ettünk, sokfélélt és finomat és piros dalmát bor mellett, sokat és jókedvűen beszélgették a tengerészisztek. Sokat nevettek, naiv, egyszerű, egészen gyerekes kis történeteket beszéltek el, közbe-közbe előkerült egy-egy részlete a francia flotta ellen való multkori védekezésüknek. Ezeket a részleteket is egyszerűen, természet-

sen, a hősi póz legparányibb árnyalata nélkül adták elő. Merész üldözéseken nevettek, mint egy jólsikerült tréfán, azon, hogy hogyan került ki egyik kis naszád egy lecsapó gránáttól alig tudtak magukhoz térni a habotázóktól.

Mikor a part felé vitt késő éjszaka haragosó viharban a kis motorcsónak és kísérem a szuroksötét tengert kémelve vigyáztak, hogy sziklának ne verjenek bennünket a seketen ágaskodó hullámok, — visszabéztam a sötét éjszakában az elhagyott hajó irányába — s egyszerre világosan éreztem: gyerekek között voltam, egy kedves, meleg gyerekszobában. Gyerekek ezek, akik jó és naiv lélekkel szent hittel, egyszerű, minden komplikáció nélküli szívet, nem is tudva a világ sok nagyszerű ajándékáról: művészetekről, könyvekről, színházakról, — vannak és küzdenek és nevetnek, primitív és hőtesen, ahogyan csak gyermekek tudnak.

És egyszer-kétszer ott ültem este egy nagy, meleg szobában terített asztal mellett, vendégségben az igaloi repülőter pilotáinál. A hydroplán-repülő tengerészisztek is átjöttek a harmadik felülről, a kis petroleum kályha dohogása mellett csendesen beszélgettünk. Milyen különös emberfajtaival kerültem itt szemközt! Mások mint a katonák, de hasonló huzású az a hang, melyen a hőstetteiket emlegetik: hőstett, ezt a szót isten mentes, hogy kiejtsse valaki. „Szolgálat”. Így hívják azt, ha valaki 3000 méter magasságra felszáll, hogy az 1800 méter magas Lovcen-hegy francia montenegrói ágyúütegére bombákat

hajtson s közben tizenkét golyó furja át a gépe szárnyait s egy az ő combját. Ezt itt így mondják: „Mikor aznap szolgálatban voltam”, csendesen, egyszerűen, természetesen. Ezt és a kötelesség szót úgy mondják és úgy értelmezik, amint közlünk senki, amint csak katonák értelmezhetik: nekünk kötelességünk az, amire kötelezve vagyunk. Nekik: minden, amire csak képesek, amit csak az erejük kiad.

A tengerészekre is hasonlít ez a különös és új fajta, melynek ezek a légiharcosok teszik első-generációját: ez k is tudnak nevetni, mint a gyerekek, ha egy bizonyos sárgafüstű furcsa bomba (ők nevezik így) ... szöba kerül, amelyik éppen az antivári királyi palotába pottyant! Ők is kacagnak, mint az iskolásfiúk, mikor elösdják azt a komikus harci indulót amelyet lelkesmerésesen elfújnak, valahányszor valami nyaktörő kirándulásra készülnek... De egy perccel később valamelyik Claude Farrère legújabb könyvével kezd beszélni és valamennyi részt vesz a vitában, hogy melyik évben mely könyv nyerte el a Prix Concourt? És szöba kerülnek skandináv költők, — nem az ismeretek, a divatosak — olyanok, akikről nálunk csak a legmegátalkodottabb könyv-snobok szoktak tudni s ezek ismerik valamennyit, olvasták őket, olyan finomságaikat érezték meg, amelyeket nem íróember ritkán szokott észrevenni.

Egyikük dudolni kezd. Brahms dalait éneklő halkan, izással. Valamennyi vele zümög, valamennyi tudja a dalt, ismeri a szövegét és énekelnek sorra Hugó Wolf és Richard

Ragályok ellen

Mert igen alaposan kell védekezniük, mert köhögés, vérhányás, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek fokozottan a hűvös levegővel terjednek, és ezért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megjelölt fertőtlenítőszer legyen. A jelenkor legjobb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező olajos és szilárd anyagokban 30 fillérért minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Hatása gyors és biztos, mert az összes orvosi betegségek fertőtlenítésére, antiszeptikus köztiszításra (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, népek állati irigáira, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge piperezappan 1 százalékos lisoformot tartalmaz és antiszeptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknek is; szappi, megpuhítja a bőrt, teszi a bőrt. Egy kisért és Ön a jövőben kiárólag ezen szappant fogja használni. **Darabja 1 korona**

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatású szájvíz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat megőrzi. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gargulásként. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízbe.

Eredeti üvegeje 1 K 60 f.

Az összes lisoform-készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogeriában és jobban a jobb háztartásokban is. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az **Egészség és fertőtlenítés** című érdekes könyvet.

Ahol Lisoform nem volna kapható, oda közvetlen is küldünk 6 korona előzetes beklődése esetén 3 üveg Lisoformot, 2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

Ruhakelmék, bársonyok, partetok, meleg trikók, blúzok, pongyolák meglepő **olcsó árban** kapható

Barta és Füst ruházában
Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

Strauss-dalokat és Debussy nehéz muzsikája is szorra kerül és valamennyi vele énekel és valamennyi ismeri mindent...

Mintha a mesterségük formálta volna meg az egyéniségüket, mintha a távoli szemhatár, melyet onnan a felhők közül belátnak, mintha a tiszta elvont magasság adna az egyéniségüknek akkora látkört, olyan mindent felőlély egyetemességét, olyan megdöbbentően élesen néző és mindenható ellátó ítélőképességét.

Az igazi repülőten langyosan sűt a déli pőti nap. "Kész!" "Elegendni!" kiált a pilóta löhadnagy, aki felvisz oda a magasba az ő birodalmokba. A szerelők elengedik a gépet, még egyszer vissza ígtek a lennállók felé, aztán zakatolva rohan a gép előre. Hátrahajlók és lenéznek: szeretném a felrepülés pillanatát intenzíven átérezni, megragadni kié azt a percet, mikor a földet elhagyjuk. De a rohanya elhúzódó föld már összefolyik alattam, a motor felkettőtten ver... hisz már szállunk, már mélyen alattunk ragyog egy csodás szafirtkör zöld bársonypárnán: A tengerből! S az a sötéttek felhőcske, mely rajta száguld... az irányítók. Mindent, mindent érték; tudom, látom az új, a repülő ember lelkét magam körül szállani a napos, ragyogó, ritka levegőben, messze fenn kicsinyességek és slacsony szempontok felett!

Ilyenek a mi katonáink. És hírtele, minden átmenet nélkül felkínálkozik az összehasonlítás: Milyenek ők? az ellenség? És eszembe

Rothschild Albert nagyáruházában, Nagykanizsán

Feltűnést keltő karácsonyi árleszállításunk

Női kosztüm szövetekben, nyári mosókélmekben, barchet- és flanel, valamint bluz- és pongyola cikkekben december 31-ig tart.

Fontos érdeke az urhölgyeknek, valamint szegényeket felruházó egyesületeknek ezen igazán előnyös vételeket minél nagyobb mértékben kihasználni. **Hadbavonultak részére hó sapkák, lábszárvédők, haskötők, érmelegítők. Teveszőr és katonai takarók nagy választékban**

Női- és leányka kabátok

legnagyobb választékban a legolcsóbban

Barta és Füst

áruházában

Első Magyar Bizt. Társaság palotájában

szerezhető be.

KERESEK

egy háziasszonnyal nevelt jó házból való leányt fizetéssel és teljes ellátással. — Bővebbet Kaufmann Mór vendéglősnél Sugár-ut 23.

Aki parányi könyörületet érez hadban senyvedő katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

Továbbá mindennemű

Uri-női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut 23. a VÁROS PALOTÁJÁBAN.

jutnak párisi reggelek, amikor a tavaszi gyakorlathoz tért haza a városban át a francia katonaság. Megálltam és néztem a lovasok sorait és elszorult a szívem. Páris fanatikus mindenki, akinek az a boldogság osztályrészül jutott, hogy tizenkilenc éves korában a Szajna partján tanult; s a franciák rajongójának fáj az a látvány, melyet a bevonuló csapatok nyújtottak. Rosszul tartott lovak, egymás mellett magas, nehéz fajta és sovány göthös félpónny, s a hátukon hanyagul, hátracsapott csáköval, féloldalt dülve, titokban cigarettázva lögtak a lovasok. És felvillan bennem két más jelenet: Tuniszban történt az elmúlt tavaszon, hogy a bey nyári palotája, a csipkefinom El Bardo előtt a következő kép tárult elem. Ott állott az ő a faköpönyeg előtt, feltűzött bajonettel — déceg francia katona. Csak éppen, hogy az arcát elfodta fehér szappanhab. A déceg őt előtt ugyanis ott állott egyik kollégája és... korotválta éppen. Elképedve torpantam meg, aután szép csendesen állva maradtam. Vártam. Vártam titkosan reménykedve, hogy a bey vagy valami más magasállású hivatalnok jöjjön arra. Mi történt volna vajjon? Szappanos képpel szalutált volna az egyik és beretvájával tisztelgett volna a másik? A választ erre az ő kérdésére sajnos, soha sem fogom már megkaphatni, mert a rossz sors úgy akarta, hogy éppen akkor ne jöjjön arra tekintély — a mire Tuniszba vezet újra az utam, — vajjon francia őt áll-e még az El Bardo előtt?

Védjegy.

Bojkottáljuk az orosz és angol teaminőséget

Háziasszonyok ezentúl csakis az évek óta jóhírű és bevált

hazai márkát:

a PEKAREK-féle teát

vegyék eredeti csomagokban ezzel a védjeggyel ellátva. Kérjék kifejezetten ezt a kítőnő teaminőséget, az egész monarchia minden szakba vágó üzletében.

Képviselet: FEHÉR VILMOS ÉS TARSÁ Nagykanizsa.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó **Idegen nyelvek magánaton való megtanulása** levélzerinti módszere.

az 1000 szó **az olasz, német, francia és angol** módszere nyelvek tanító nélkül, magánaton való megtanulására, neves szaktanárok magyar átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való megtanulására. Az amerikai angol kifejezés figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémiai tanár és dr. Latzkó Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol nyelv rektora. **Ára 7. — korona**

Francia nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való megtanulása. Magyar nyelvre átdolgozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk isk. tanár. **Ára 7. — korona**

Német nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való megtanulására. A német szöveg latin (magyar) betűkkel van szedve. — Schidloff dr. módszere alapján. — Irta: **Altai Rezső** fővárosi tanár. **Ára 7. — korona**

Olasz nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való megtanulására. — Schidloff dr. módszerét a magyar közönség részére a toszkai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti Rezső a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója. **Ára 7. — korona**

Német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására irta: **Altai Rezső** székesfővárosi iskolai igazgató. A német szöveg magyar (latin) betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására olvasási gyakorlatokkal. **Ára 1. — korona**

Magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására. Irta: **Hoffmann Mór** iskolai igazgató. **Ára 1. — korona**

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Német-Magyar.**

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Magyar-Német.**

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Latin-Magyar.**

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Magyar-Olasz.**

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Olasz-Magyar.**

Rendelések FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedéséhez NAGYKANIZSÁRA intézendők.

KÖZZETÉSEK ÉS KIADÓHVATAL:
NAGYKANIZSA
 SUGAR-UT 4. SZÁM
KÖZZETÉSEK ÉS KIADÓHVATAL:
 SUGAR-UT 4. SZÁM
„ZALA” KIADÓHVATAL ÉS NYOMDA
 SUGAR-UT 4. SZÁM
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: 178
 Nyomda: 179
 Hivatal: 180

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Kidírózatok árak
 hetente kétszer havonta

Egy hóra	1.00
Három hóra	2.50
Éves	28.00
Egyes évek	24.00

Postai szolgáltatások:

Egy hóra	1.00
Három hóra	2.50
Éves	28.00
Egyes évek	24.00

Egyes szám ára 6 fillér

Működésbe hozták a központi híradókat és a távbeszélőket is.

Galiciában is győznek a magyar hadak.

Budapest, december 8. A főhadiszállásról jelentik éjjel 2 órakor: Nyugatgaliciában a harcok hevesége fokozódott. Immár nyugat felől is támadó csapataink az ellenséget Dobczyce Willeckánál elfoglalt állásából is kiűzték. Támadásunk még tart. Foglyaink száma még át nem tekinthető. Eddig több mint ötezer foglyot, közöttük huszonkét tisztet szállítottunk el. Lengyelországban Pietrkowtól délnyugatra fekvő területen csapataink és a németek az ismételt orosz támadásokat mindenütt visszautasították. A Kárpátokban jelentős esemény nem fordult elő. *Höfer vezérőrnagy.*

Diadalmas offenzíva Szerbiában.

Hivatalos jelentés a déli harctérről. Az új csoportosítás programszerűen megy végbe. Az ellenségnek egyes kísérleteit, amelyekkel azt tavarni akarta, visszautasítottuk. Eközben az ellenség érzékeny veszteségeket szenvedett. Belgrádtól délre offenzívánk kedvezően halad előre. Itt 14 tisztet és 400 főnyi legénységet fogtunk el.

Montenegrónak pénz kell.

Pétervárról táviratozzák: A montenegrói király a pétvári lapoknak táviratozza, hogy a harmadik montenegrói hadsereg is teljesen elpusztult a harctéren. Ennek dacára folytatják a harcot a monarchia ellen, de ehhez pénzt és municiót kér az oroszoktól.

Beteg a német császár

A miniszterelnökség sajtóosztálya jelenti: Berlinből táviratozzák, hogy Vilmos oszár kénytelen volt a frontra való elutazását néhány nappal elhalasztani, mert lázas légcsőhurutja van. Mindazonáltal tegnap és ma meghallgatta a vesérikari főnök jelentését.

A német nagyvezérkar jelentése az általános helyzetről

Berlinből jelentik hivatalosan: A flandriai arcvonalon a legutóbbi esőések által megromlott talajviszonyok a csapatmozdulatok elé nagy nehézségeket gördítenek. Arrástól északra tegnap néhány ponton némi előhaladást tettünk. A lillei hadikórház tegnap leégett, valószínűleg gyújtogatás következtében. Emberéletben azonban nem esett kár. A franciáknak az az állítása, hogy az argonnei erdőségben előbbre jutottak volna, nem felel meg a tényeknek. E területen hosszabb idő óta francia támadás egyáltalán nem történt. Mi ellenben állandóan tart nyervek Malanebourtnál, Varenestől keletre tegnap elfoglaltunk egy francia támaszpontot. Ez alkalommal az ezt megszállva tartó ellenségnek nagyobb része elesett. Az életben maradtok — néhány tiszt és mintegy százötven főnyi legénység — hadifogságunkba jutottak. A franciáknak Nancytól északra levő hadállásaink ellen intézett támadását tegnap visszavertük. A keleti hadszíntérről, a kelet poroszországi határról jelentősebb hír nem érkezett. Észak-Lengyelországban a német csapatok a Lodztól keletre és délkeletre visszavonuló ellenségnek közvetlenül nyomában vannak. Az oroszok a már tegnap jelentett rendkívül nagy, véres veszteségeiken fölül eddig mintegy ötezer foglyot és tizenhat ágyút vesztek, az ágyukhoz tartozó löszerkocsikkal együtt. Dél-Lengyelországban említésre méltó esemény nem történt. *A legfőbb hadvezetőség.*

Japan nem küld csapatokat.

Kopenhága, december 9. A Tokióban megjelenő Hochi Shimbun írja: Európában hírek merültek föl, hogy Japán segítőcsapatokat fog a harctérre küldeni. — E hírek jelenleg nincs alapja, mert csapatkülömbre nincs ok, és iránt nem intéztek fölszólítást Japánhoz. Arra csak akkor volna szükség, ha a szövetségesek haderejét föltülné a német hadere. Ez az eset azonban nem forog fenn, a nyugati harctéren az ellenséges haderők számbelileg egyenlők, az orosz sereg tetemesen túlhaladja a német és osztrák magyar hadereit. Ha azonban a szövetségeseket vereség érné, Japán tudni fogja kötelességét, mely a szerződésből reá hármaslik a akkor valóban segítő csapatokat fog küldeni az európai harctérre.

A német császár elismerése

Berlinből táviratozzák: A német császár a magyar trónörökösöt a vertálai háuszárezed parancsnokává, a Conrad magyar vezérkari főnököt az ötödik gárdaerred parancsnokává nevezte ki.

Ajánékokat koldvhatunk a harctéren.

A cs. és kir. katonai állomásparancsnokság felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a harctéren vítézen küldő katonák részére szánt ajándékokat 48. gy. ezred pótzászlóalja továbbítás végett átveszi. A 48. gy. ezredbeli csapatoknak vagy az ezred egyes személyeknek szánt ajándékokat a parancsnokság a harctérre legközelebb elinduló csapattal fogja az ezredhez elküldeni. A csomagokat pontos címmel (olvasható név, rang, zászlóalj, zászad) kell ellátni s a csomagolásnak tartósnak (láda, viaszkos vászon) kell lennie. A csomagokban csakis ruhanemű és romlásnak ki nem tett dolgok u. m.: dohány, cigaretták, szivar, csokoládé, kétszersült stb. stb. küldhetők. Magától értetődik, hogy a katonaság a csomagok pontos kézbesítéséért felelősséget nem vállalhat. A csomagokat továbbítás végett a 48. gy. ezred pótzászlóaljához a legközelebbi napokban kell beküldeni.

Az új közigazgatás

Ujvidékről jelentik: Szerbia kinevezett katonai kormányzója Sarkaticus altábornagy mindent elkövet, hogy minél előbb meginduljon Szerbia elfoglalt részeiben az új magyar horvát közigazgatás és ügyvitel. Polgári kormányzó Szerbia egyelőre nem kap. Ezt jelentette ki északi időzése alatt Skerlec Iván báró horvát bán a hozzá intézett kérdésre. Amde a katonai kormányzó mellé megfelelő számú polgári tisztviselőt hoznak, akiket a közigazgatás különböző ágazataiban fognak elhelyezni. Ezen tisztviselőket a horvát és magyar hivatalokban fogják kiválasztani, az utóbbiak közül azokat, akik horvátul is irnak és beszélnek. Ugy tudjuk, a belgrádi posta és távirda hivatalokban is magyar és horvát tisztviselőket fognak alkalmazni és erre nézve kérdés intéztetett a zágrábi és pécsi p. és t. igazgatóságok, kik volnának hajlandók az elfoglalt területen szolgálatot vállalni. A személyek fölött való döntést Sarkaticus István altábornagy, katonai kormányzó, volt zágrábi kerületi parancsnok főtartotta magának. Az első polgári tisztviselő is Pécs adta Szerbiának, Nádor Lajos, városi árvászei ülnök, polgári biztos személyében, aki a falvakban már nagyban szervezi az új közigazgatás legelső fokát, a falusi előjáróságot. A menekült szerb lakosság, melyet az éhség visszakerget régi otthonába, kezd már oda visszavonulni, mert a hadvezetőség nagylelkűen gondoskodik, hogy élelemben ne szenvedjenek hiányt. A vezető állásokba kiszemelt tisztviselők kinevezése már a legközelebbi napokban várható.

Elsülyedt angol hajó.

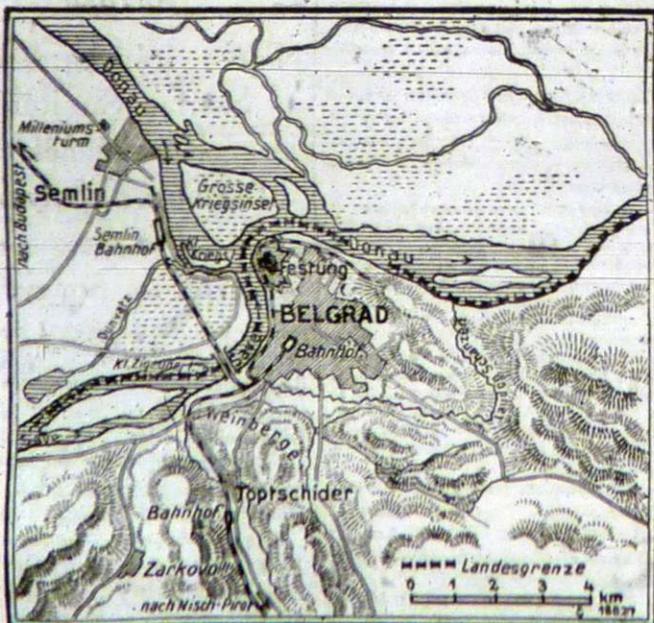
Londonból táviratozzák: A Prinz Eitel német cirkáló hajó a Corall mellett elsülyesztette a Carcas angol gőzöst. A német gőzös az angol legénységet megmentette s a Valparaiso melletti Papudai kikötőben partra szállította.

A szerb király a harctéren.

Eddig az összes érdekelt uralkodók ellátogattak a harctérekre csak Péterszerg király bujt el valami his furdóhelyre, hogy még az ágyudörgést se hallja. Most azonban, hogy végső összeomlás előtt áll a szerb sereg, neki is ki kellett bujnia. Vackából, hogy jelenlétével egy kis lelket öntsön halálra rémült katonáiba. Szófiából jelentik, hogy Péter király kedvetlenül bár, de már elutazott a harctérre.

Ferencz Ferdinánd gyilkosai.

Szerajevóból jelentik: A magyar trónörökös gyilkosait, Principet és társait, akiket életfogytiglani fegyházra ítélték, Csehországba szállították.

Belgrád és környéke.

A szerb harcstéről: Pihennek a magyar népfelkelők.

Karácsonyi vásár.

Budapesti és bécsi női modelkabátok
bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán.

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok kanavásznak, anqinok, ingzefire, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, ágyszerítők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók, trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyűk

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Holfeld Rumburger vásznak, Regenhárt és Relman asztalneműek, Schroll siffonok és damaszkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készül Bluz 3 kor-tól, Pongyola 6 kor-tól, Alj 6 kor-tól kezdve. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben

Nagy karácsonyi vásár. Igen olcsó árak.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő ut

:: :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

Aki parányi könyörületet érez hadban senyvedő katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

Rothschild Albert nagyáruházában, Nagykanizsán

Feltűnést keltő karácsonyi árieszállítás

Női kosztüm szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet- és flanell, valamint bluz- és pongyola cikkekben december 31-ig tart.

Fontos érdeke az urhölgyeknek, valamint szegényeket felruházó egyesületeknek ezen igazán előnyös vételket minél nagyobb mértékben kihasználni. *Hadbavonultak részére hó sapkák, labzarvédők, baskotok, ermelegítők. Teveszőr és katonai takarók nagy választékban*

A ZALA TÁRCAJA

Győznünk kell.

Ha az ember gondolata átsiklik a mi szövetségeseink stílusára, arra a természetes egy szerűségre, melyet csak a nagy és egészséges erő kölcsönözhet, arra a magától értődő nyugalomra, amellyel a német a győzelmet várja és fogadja, — éreznünk kell, hogy a fölény, az erő, az erkölcsi súlypont a mi oldalunkon van. Az egész németiséget, minden erényét a legjobban jellemzi egyetlen-egy mondat. Ar, amellyel a hivatalos jelentésük egyik legcsebezben és legvéresebben kiverkedett győzelmüket bejelentette:

„Die befohlene Linie ist erreicht worden“.

„A megparancsolt vonalat elértük“. Így, egyszerűen frázisok nélkül.

Frázisok nélkül: ezen van a hangsúly. De ha már frázis, — legyen nagystilű. Hol vannak azok a glóriás idők, amikor még a franciák frázisaikban a genbe szikrái pattogtak, — a Napoleon apró kiszólásai — a vérpádon elpusztuló arisztokraták utolsó szavai egy-egy nagyszerűen megkapó aforizma volt.

Ma, — tessék elolvasni a francia lapokat, micsoda száználmas frázisok puffognak benne — milyen förtelmesen közönséges a hangja — milyen hig a szentimentalizmusa. A Matin egyik számában egy egészen komoly és tárgyilagos felelőtlést olvastam, mely azt java solja, hogy a háboru után effáják a hágai bíróság elé „le Kaiser“-t és „le Kronprinz“-et és ítéljék őket halálra. Ezt tárgyalják egészen komolyan, mialatt seregeik körül lassan, de biztosan szorul a vasgyűrű.

Van a „Matin“-nak egy állandó rovata, a címe: Histoires Louchantes. Apró történetek a háboruból, elemi iskolai olvasókönyv lírával, rosszhíremű könyvprezselési zsarolással, — de alapjában hidegen megírva. Az ember szinte látja azt a parfümözött, gondörített bajszu, rafinált újságlíró csibészt, aki cinikus fejjével, nevetve szeli ki és firkálja le a megható és nagy történeteket

A francia kedélyétől. — ismételjük a mai francia kedélyétől, távol áll a szentimentalizmus és a heroikus pátoasz.

Ezért hamis a hangja, ha „próbálkozik“ vele, — a német világléletemben szentimentális és heroikusán patetikus volt, — s ezért rendes viszonyok között, békés időben, gyakran kómkusnak és elcsúszottnak, főként nem helyénvalónak hatott. De most az idők idomultak a német stílushoz s ezért ma a német stílus megkapó, meggyőző, elragadó, szeretnivaló, — épeb, mert őszinte és stílusos.

S hogy nem kételkedünk a jövőben, ezt szabad is egy kis berlini fiutól tanulni a villamos vasuton. Ott szorongtunk sokan, esupa felülről, középről és alulról, alig hat éven kölyök. Állt ott egy karján megsebesült katona is, afelé fordult mindenki szeretetteljes érdeklődése, azzal beszélt mindenki. Egy hőrhorgas idősebb uriember végre ezzel a kérdéssel fordult a katonához:

— Na és mit gondolsz, győzni fogunk?

Mire a kis fiú közbe mordul hamsítatlan berlini kiejtéssel:

— Und dat wajan se noch zu frajen? Pfluj, schämén sie sich!

— És még kérdezni mer ilyesmit? Pfluj, szégyelje magát!

Hát ez igaz, még kérdeznünk sem szabad. Biznünk kell, mert bizalmunk emeli az erőnket és megvéd a végzetes hatású demoralizálódástól. Ehhez a feltétlen hithez viszont hatalmas belső erőforrással kell bírunk. S ez az erőforrás, meg kell, hogy legyen bennünk, — úgy kell, hogy legyen, hogy éppen mi, éppen ez a generáció erősebb alapu, mint minden előző — különben nem miránk hárította volna a világot kormányzó szent szabály a kitarítás emberfeletti feladatát. A legtűrhetlenebb hidegben élő állatoknak adja a természet legmelegebb bundát, a teknősbékát nekicsapják a dühös hullámok a szikláknak, tehát védi sziklánál keményebb páncél. Nekünk kell kiállnunk a legsúlyosabb időt, amióta a világ létezik, tehát nekünk adta a természet minden bizonynyal a legszilárdabb hitet, a legerősebb szívet a legkiégysúlyozottabb erkölcsi alapot.

S mint ahogyan a természetben uralkodik

és szabályozza a fajok fejlődését a kiválasztás, a selectio törvénye, ugy mostani életünkben is kiválasztódik a mi fejtaók java és elhul a selejtese. Valamelyik csodaszép jókai regényben előfordul egy földalatti tó leírása. A tó voltaképpen tolyékony kristály még az ósallapotban de benne leppanganak kiörendő forradalmak, amint valami megzavarná nyugalmát össze sűrűsödnek köztette. És belehull egy apró kavics. Szörnyű dűbörgéssel, lenyegető földrengés közepett forr, habrog az egész tó és ki jegecesedik, megkeményszik, kővé válik. Ilyen tó volt a mi monarchiánk melóit belchullott a háboru szó szörnyű értelme. S ilyen viilamgyors geologiai forradalommal jegecesedtek ki a különböző forrongó nemzetiségek, partállások egyetlen szilárd és megbonthatatlan kőzetté, melyben egygyó forr össze minden ami ezelőtt ellentét volt. Minden mas országban a háboru eleve áldozatokat, a 70-es francia háboruban is pl beiső meghasonlást, forrongást jelentett Franciaorszagra nézve. Minálunk a háboru eleve nyereséggel, örömdet eseményyel kezdődött: a nemzetiségek békejevei, ujjannan született testvérséggel és azzal a kincseket erő tapasztalattal, hogy a nemzeti ségek hűségesen harcolnak velünk egy sorban. S na ezt tudnunk és keleképpen mérlegeljünk, igazán megvigasztalódnunk az olyan kis csapások felett, melyek a vezetéseink rubrikáját nem nagyon terhelik meg: hogy peidai Laszlo Füöp ur család a hazaját és felcsapott a — leg többet ígéro meite angolnak

A selectio törvénye kegyetlen. A gyenge, a férges elhul, hogy csak a legalkalmasabb, a tipikus tulajdonságok legerősebb viselője tenyessze tovább a fajt. Most nem a harcieren elésettekről beszélünk, uti, sajnos, a mai harcaszati technika mellett a veletlenség, a buta golyónak jutott a löszefep, ellentétben a régi korok harcáihuz, melyekben az egyeni erőnek és ügyességnek aránytalanul nagyobb szerep jutott. Most a háboru ideje alatti és főként az utána következő idők alatti kitarítás és erő lebeg szemünk előtt, amikor az erős megmaradt, a gyenge, könyörtelen pusztulását emutjta. Ez a mi kitarításunk amolyan hidproba s ezen a hídon által visz az út a gyönyörű jövőbe.

Milyen lesz vajon életünk a győzelem

után, milyen lesz a nagy politikai, gazdasági, művészeti teletlenítés — az ijesztő már babonából sem szabad hangosan beszélni, — álmódjon rola kiki szent bizalommal, magának. De milyen lesz a lelkünk állapota, — el fogjuk-e valaha feledni tudni a ma borzalmait, fogunk-e meg tudni nevetni szívből és gondtalanul, mint regente, — nem fog-e mindég ott kísérteti leletünk az a gondolat, hogy hátha újra visszternek a szörnyű háboru napjai? En azt hiszem, nem fogjuk soha elfeledni azt, amit mostanság szenvedünk, — de ez a szenvedés tess az a sötét hatter, amelyen ragyogva csak annál szebbnek fogjuk csodálni a jobb jelent, — s az elmutt kecsérőség csak nemesebb és zamatosabba fogja tenni az életünket, mint ahogyan a nemes ó-borok ízét nemesíti az alig erezhető kecsérű fanyarság. És jók leszünk. A mai jószág builam, a mostani eliágyuláz-áramlat sem muhat el nyomtalanul felőlünk. — Most megtanultunk lelkünk minden atomával sajnálni, megtanultuk kezünket végighuzni elhagyott gyermekek peyhos fejcskejen, megtanultuk, hogyan kell, karunkat faradt és szenvedő katonának lazban izzó feje alá támasztani — és ezeket a szenzaciokat nem felejtethjük el soha többé. Ezek az emlékek nem fognak emlékeké válnani, — mert nem fogjuk őket egy távol múltba sülyedni hagyni: az a kéz, mely megreszkettett egyszer az elhagyott gyermek peyhos fejcskejen, nem fog többé hidegen és észvetlen teletenségben összekulcsolódva pihenni. Jobbak lettünk, mint voltunk és jobbak leszünk, mint vagyunk. Erősebbek, türelmesebbek és megértőbbek.

És ebben a győzedelmes háboruban — mert hiszen győznünk kell és aki abban kételkedni merne, az gondoljon a berlini kis fiura! — eliben a győzedelmes háboruban, melyben sok nagy gyarapodás, anyagi előny, erkölcsi dicsőség néz ránk — máris a miénk, — elvehetetlenül a miénk, egy nagyszerű, mindenért kárpótoló diadal: az a tudat, hogy erősebbek, őszintebbek, jobbak, melegebbek és hívőbbek lettünk s egy erős őszinte, jó, meleg és hívó új Magyarországot mi vhetünk vállainkon, erős öntudatosán büszke vállainkon fényes diadalmenetben egy nagyszerű jövő felé.

Nölgyek naptára 1915. évre

diszcs selyemkötésben ára
4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kap-
ható Nagykanizsán. Vi-
dékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

*A téli háboru borzalmai el-
len katonáinknak prémre van
szükségük. — A kinek van
küldje e címre: Hadsegélyző
hivatal Budapest, Váci-utca
38. A posta ingyen szállítja.*

Egy kitűnő **Cello**
eladó. Megtekinthető Fischel Fülöp Fia
könyvkereskedésében Nagykanizsán.

A téli hónapokra kerestetik erőyes
FELÜGYELŐ
ki már ilyen minőségben uradalomban
működött. Cím a kiadóhivatalban.

Egy hátsaló

jutányos árban eladó. — Bővebbet
Batthyany utca 29. szám alatt.

Gilbert, Mozi Királynő operette
3 felv. megjelent zeneszámai:

- Teljes magyar szöveggel 2 füzet. K 6
- Potpourri K 2 80
- Ach Amalia tánceltős a Mozi Királynőből K 2 10
- Man lacht, man lebt man liebt Walzer a Mozi Királynőből K 2 80
- In der Nacht, táncrészlet a Mozi Királynőből K 2 10
- Liebliche Kleine Dingerchen Marsch a Mozi Királynőből K 2 10
- Juplala tánceltős a Mozi Királynőből K 2 10

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében
NAGYKANIZSÁN
Vízszintlárusítóknak nagy árengedmény.

Fa-eladás. Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

A Vajda-erdőben, Uj főrhénc szőlőhegy mellett épület, valamint tűzfára alkalmas

tolgy-, tenyő- és cserszállak

árverés utján eladtnak. ::
Az árverés hetenkint kétszer, hétfőn és csütörtökön délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

Hétfőn, decemb. 14-én

lesz az első árverés. ::

Palin-Korpavár. 1914. december hó.

PICK VILMOS.

Telefonszám 96. Telefonszám 96.

őzv. Schável Lajosné

épület és műlakatos

Nagykanizsa Rozgonyi-u 9
Telefon 122 szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűshe-
lyek, szivatyuskutak, fürdőszobák, víz-
vezeték berendezését és épületvasalást

Minden lakatos és vízvezetési munká-
latokba vágó javításokat a legjutá-
nyosabb árban eszközölk.

Mayer Klotild

gőzmosógépre NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepe-
met Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel
Külön gallér és kézelő-osztály.

Garantált Riformesznélküli gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klotild
gőzmosógépra Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19.
Kazinczy utca 8.

Ruharon kívül kizárva

Figyelmes és gondos munka

Schidloff dr. 1000 szö Idegen nyelvek magánulon való megtanulása

levélzerinti módszere. **az olasz, német, francia és angol**
az 1000 szö módszere
nyelvek tanító nélkül, magánulon való megtanulására, neves szaktanárok magya átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szö segítségével magánulon való meg-
tanulására. — Az amerikai angol kifejezés
figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémia
tanár és dr. Latzkó Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol
nyelv rektora. Ára 7.— korona

Francia nyelvnek 1000 szö segítségével magánulon való
megtanulása. — Magyar nyelvre átdol-
gozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk isk. tanár. Ára 7.— korona.

Német nyelvnek 1000 szö segítségével magánulon való
megtanulására. — A német szöveg latin
(magyar) betűkkel van szedve. — Schidloff dr. módszere alapján. — Irtá:
Altaí Rezső fővárosi tanár. Ára 7.— korona.

Olasz nyelvnek 1000 szö segítségével magánulon való meg-
tanulására. — Schidloff dr. módszerét a ma-
gyar közönség részére a tosknai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti
Rezső a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója.
Ára 7.— korona.

A német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító
nélkül való alapos elsajátítására irtá:
Altaí Rezső székesfővárosi iskolai igazgató. A német szöveg magyar (latin)
betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására
olvasási gyakorlatokkal. Ára 1.— korona

A magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító
nélkül való alapos elsajátítására. Irtá:
Hoffmann Mór iskolai igazgató. Ára 1.— korona

- Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Ára 60 fillér** Német-Magyar.
- Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Ára 60 fillér** Magyar-Német.
- Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Ára 60 fillér** Latin-Magyar.
- Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Ára 60 fillér** Magyar-Olasz.
- Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Ára 60 fillér** Olasz-Magyar.

Rendelések FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereske-
déséhez NAGYKANIZSÁRA intézendők.

Petőfi utca 3 számú Herte-
lenedy féle ház
azonnal kiadó.
Bővebbet honvédpótzászló-
alj parancsnokág Nagy-
kanizsa. 12031

Sebesültek szótára.
Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven
Magyar, német, orosz, lengyel,
szerb és román nyelven
Ára 30 fillér
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedésében, Nagykanizsa.

Ca kir. szab. déli vaspálya társaság.

27809/R. sz.

Hirdetmény.

A fálált tárgyak és kézbesíthetlen küldemények **f. é. december hó 14. és 15-én délelőtt 9 órakor** Nagykanizsa állomásunk teherárurak-
tárában, az Idevágó határozmányok, alapján elárvereztetnek, mihez a
venni szándékozók ezennel meghívtnak.

Budapesti, 1914. december hó.

AZ ŐZ ETIGAZGATÓSÁG

Kaufmann Mór

férfiszabó

Telefon 222.

Nagykanizsa

Kazinczy-utca 6.

NYOMDASZERSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
NAGYKANIZSA
 SUGÁR-UT 4. SZÁM
NYOMDASZERSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 SUGÁR-UT 5. SZÁM (Fischer-Ady-
 terasz), a hol hirdetések és
 közlések is fogadottak.
„ZALA” HIRLELTÉRÉ ÉS NYOMDA
 S. I. Szegegyvárosi Sugár-ut 5.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: 78
 Hirdetési iroda: 79
 Nyomda: 80

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak
 határban határba külsőre

Egy évre	1.50
Három évre	4.50
Éves árszám	15.-

postai számlaközlés:

Egy évre	1.50
Három évre	4.50
Éves árszám	15.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Hirdetéseket az nyitólapon és
 táblázat közötti részen
 a kiadóhivatal

Az orosz harctéren

A világ egyik legnagyobb taktikai fordulatokban legsodálatosabb háborúja folyik. Az orosz hadsereget Hindenburg lángelméje már akkor megverte, amikor az ágyuk még meg sem dördültek Lodz körül. A máris legendás hírű német marsallnak ugyanis sikerült a szörnyű orosz erőt annyira s éttagolni, hogy Lodz körül már meglehetősen egyenrangú erők kerültek szembe egymással. Az orosz hadvezetőség csak későn vette észre a német taktika megsemmisítő veszedelmét s mindent elkövetett, hogy szerzetést kalandozó csapatait összpontosítsa. Azonban Hindenburg zsenialitásában ebben is hajótörést szenvedett az orosz terv. Kelet-Poroszországban és Galiciában az orosz hadak elől el van vágva a visszavonulás útja. Előre mehetnek, ha

tudnak, akár Berlinig, Bécsig, Budapestig, de visszafelé, Lodz felé vezető út nincs a számukra. Hindenburg így aratta a világ egyik leggyönyörűbb taktikai diadalát, amelyet most a harctéri győzelem követ. Lodzban, ebben a csodás szépségű, névyszázézer lakosú lengyel városban vérzett el az orosz hadsereg legyőzhetetlenségéről szóló legenda. A második sarkeresztet úgy lehet Varsóban állítják föl az orosz sereg számára, amely épp olyan nagy csalódást hozott a szövetségesekre, mint amilyen nagy reményeket támasztott számbeli túlsúlyánál fogva a háború elején. Az oroszországi háború még hosszú lesz, véres és változatos, de a tudat már ott él lelkünkben: az orosz hadsereg nem verhetetlen, nem győzhetetlen.

A francziák

Áttörnek Svájcban?

A hadisajtóbizottság engedélyével táviratozzák Budapestről: Münchenből táviratozzák, hogy Dijon környékén a francziák tartaléksereget vonnak össze, amelynek az a rendeltetése, hogy a Jura hegységben Svájcba hatoljon be s áttörve magát a svájci hadseregen, — benyomuljon Dél-Németországba.

Fényes török győzelem,

Konstantinápolyból táviratozzák: A török csapatok az Adsara völgyében fényes győzelmet arattak az orosz csapatok fölött. Az oroszok egyik lovasscsoportja megsemmisült, a gyalogságuk szintén nagy veszteséget szenvedett. A török csapatok eljutottak Saratosa és Sabartba.

A portugál segítség.

Rómán át táviratozzák: Lisszabonból már elindult az első segítőcsapat a harctérre. A portugálok különböző fegyveremekből válogatták össze a csapatot s municióval is teljesen felszerelték.

Románia.

Bukarest, december 9. Itteni lapok jelentése szerint Bratianu miniszterelnök elutasította a hármastól abból a kérésből, hogy Románia kötelezze magát Bulgáriára a megvédésére abban az esetben, ha Görögországot megtámadná, amíg az Szerbiának katonai segítséget nyújt.

Kosár az ententének.

Bécsből táviratozzák: Az entente hatalomságok legutóbb rendkívül energikusan követelték, hogy Bulgária, Románia és Görögország segítsenek Szerbiának. A három állam azonban vissza utasította az entente követelését.

Agyuharc a viharban.

London, december 9. A „Daily Mail” tudósítója jelenti Észak-Franciaországban: A tüzerharcot, mely szombaton és vasárnap a leghévesebb volt, a rettenetes vihar következtében megszüntették. A villám borzalmasan világitotta meg az egész területet, az emberek azt hitték, hogy a németek valami óriási ágyúkkal és valami új világitókészülékkel operálnak. A rettenetes vihar dacára voltak támaszok és ellentámaszok. Egyidejűleg Argentines-től északra keletre megkezdődött az agyuharc. A németek tájékozottsága csodálattal kelteti. Matematikai pontossággal ismerik a lövésárkok ama helyeit, ahol a francia katonák municiója és élelme van. Így tehát biztos halált jelent az ott tartózkodás.

Az országgyűlést elnapolták.

A képviselőház szerdán délelőtt rövid formális ülést tartott, amelyen fölolvasták az országgyűlés elnapolására vonatkozó királyi kéziratot. Az elnök jelentette, hogy a német birodalmi gyűléstől üdvözlő távirat érkezett a magyar képviselőházhoz, amelyek nevében hasonló üdvözléssel válaszolt. Jelentette még, hogy a november 25-én bejelentett képviselő-kön kívül Kázy József báró teljesít aktív katonai szolgálatot, még pedig huszárnagyi minőségben. Jelentette továbbá, hogy a főrendház szintén hozzájárult a képviselőház által legutóbb letárgyalott törvényjavaslatokhoz. Ezután fölolvasták a királyi kéziratot, amely az országgyűlés tenácskozását elnapoltnak jelenti.

Az orosz hadszíntérről.

Budapest, december 10. A magyar főhadiszállásról érkezett éjjel 2 órakor. **A Nyugat-Galiciában támadásunk folyamatban van. Lengyelországban a déli arcvonalon nyugalom van. Az ellegség szakadatlan támadásai Pietrovkov vidékén, miként eddig is, most is megtörnek a szövetségesek szívósságán. Az utolsó héten csupán a mi katonáink itt kétezernyolcszáz oroszot ejtettek foglyul. Feljebb északra a németek eredményesen folytatják hadműveleteiket. Höfer vezérőrnagy.**

A Kárpátokban.

Budapestről táviratozzák: Hivatalos jelentések szerint az oroszoknak Zemplénben újonnan megkísérelt előnyomulása sem sikerült. Az orosz csapatokat dél felé való menetelésükben a mi csapataink föltartóztatták és visszaverték. Az orosz haderőt nyomon követték visszavonulásában a mi csapataink és egészen a galíciai határra szorították őket. Sáros vármegyében is új támadást szegtek seregeink az orosz előrehatolásnak. Bereg vármegye határmezsgyéjén tegnap jelentéktelen ellenséges erők mutatkoztak, amelyeknek csapataink a legteljesebb eredménnyel állottak ellent és amelyek az első összeütközés után azonnal visszahúzódtak a határon túlra. A hivatalosan is jelentett betörési kísérlet Máramaros vármegyében Toronyánál megfúrtuk.

Az orosz vezérek.

Pétérvárról érkezett jelentések szerint Rennenkampf tábornokon kívül az orosz hadseregnek még hat legelőkelőbb csapatparancsnokát fűggesztették föl. Valamennyit a hadbírótság elé állítják.

Grey titkos útja.

Rotterdam, december 9. Vasárnap híre terjedt, hogy sir Edward Grey december 2-án titokban Hágába utazott. hogy még egy utolsó kísérletet tegyen, hogy a holland kormányt meggyerje a hármastól származóra. A külföldi lapok tudósítói tömegesen siettek Hágába, de semmit sem sikerült megtudniuk. A hágai német követségén sem tudnak semmit Grey útjáról. Annyi bizonyos, hogy Grey eltávozott Londonból, de nem tudják, hogy hova ment.

Legfőbb hadvezetőség jelentése.

Berlinből táviratozzák: Az általános harctéri helyzetről a legfőbb német hadvezetőség a következő kommunikét adta ki: Reimstól nyugatra Pecherie fermet, noha erről is a genfi lobogó lenggett, a csapataink kénytelenek voltak bombázással fölgyújtani, mert repülő fényképezés útján kétségtelenül megállapították, hogy közvetlenül az épület mögött egy francia nehéz üteg rejtőzködött. A francziáknak Souain környékén és Varrenes és Vauquois helységek irányából az argonnei erdőség keleti szárnyán ellenünk intézett támadását — az elenségek veszteségeket okozva visszavertük. Az argonnei erdőségben magában különböző pontokon tört nyertünk s foglyokat ejtettünk. A Nancytól északra folyt harcokban, amelyekről tegnap tettünk jelentést, a francziáknak erős veszteségeik voltak. A mi veszteségeink aránylag csekélyek. Kelet-Poroszországban nincs újabb hír. Észak-Lengyelországban csapataink közeli érintkezésben állnak az oroszokkal, akik a Miazga folyótól keletre egy nagyon megerősített állásban helyezkedtek el. Lovicért tovább folyik a harc, Dél-Lengyelországban az osztrák-magyar csapatok és a mi csapataink váltva újabb sikeres támadásba mentek át.

Borzalmak Bukovinában

A hadisajtóbizottság engedélyével táviratozzák Budapestről: Az oroszok Bukovinában szörnyű kegyetlenkedéseket visznek végbe. A szerenostien tartomány kilenc községét fölgyújtották és teljesen kirabolták, a lakosságot pedig lemészárolták.

Gabona- és lisztárak a vármegyében.

A Zalaegerszegi f. hó 7-én megtartott értekezleten a gabona- és lisztárakat a következőképen állapították meg

Az alsólendvai járásban: I. gabonánál és pedig: 1. búzánál 37 K, 2. rozsánál 29 K, 3. árpánál 24 K, 4. tengerinél 21 K, II. a lisztnél és pedig: 1. búzából előállított finom tészta lisztnél 61 K 98 f, 2. búzából előállított főzölisztnél 58 K 28 f, 3. búzából előállított kenyérlisztnél 43 K 44 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 45 K 14 f, 5. rozslisztnél 39 K 24 f, 6. árpalisztnél 37 K 87 f, 7. tengerilisztnél 30 K 45 f, 8. burgonyalisztnél 80 K, 9. rizslisztnél 110 K.

A balatonfűredi járásban: I. gabonánál és pedig: 1. búzánál 38 K, 2. rozsánál 30 K, 3. árpánál 25 K, 4. tengerinél 22 K, II. a lisztnél és pedig: 1. búzából előállított finom tészta lisztnél 63 K 65 f, 2. búzából előállított főzölisztnél 59 K 85 f, 3. búzából előállított kenyérlisztnél 44 K 61 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 46 K 36 f, 5. rozslisztnél 40 K 59 f, 6. árpalisztnél 39 K 45 f, 7. tengerilisztnél 31 K 90 f, 8. burgonyalisztnél 80 K, 9. rizslisztnél 110 K.

A csáktornyai járásban: I. gabonánál és pedig: 1. búzánál 38 K, 2. rozsánál 30 K, 3. árpánál 25 K, 4. tengerinél 22 K, II. a lisztnél és pedig: 1. búzából előállított finom tészta lisztnél 64 K 15 f, 2. búzából előállított főzölisztnél 60 K 32 f, 3. búzából előállított kenyérlisztnél 44 K 36 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 46 K 73 f, 5. rozslisztnél 41 K, 6. árpalisztnél 39 K 92 f, 7. tengerilisztnél 33 K 06 f, 8. burgonyalisztnél 80 K, 9. rizslisztnél 110 K.

A keszthelyi járásban: I. gabonánál és pedig: 1. búzánál 38 K, 2. rozsánál 30 K, 3. árpánál 25 K, 4. tengerinél 22 K, II. a lisztnél és pedig: 1. búzából előállított finom tészta lisztnél 63 K 65 f, 2. búzából előállított kenyérlisztnél 44 K 61 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 47 K 36 f, 5. rozslisztnél 40 K 59 f, 6. árpalisztnél 39 K 45 f, 7. tengerilisztnél 31 K 90 f, 8. burgonyalisztnél 80 K, 9. rizslisztnél 110 K.

A letenyei járásban: I. gabonánál és pedig: 1. búzánál 37 K, 2. rozsánál 29 K, 3. árpánál 24 K, 4. tengerinél 21 K, II. a lisztnél és pedig: 1. búzából előállított finom tészta lisztnél 61 K 98 f, 2. búzából előállított főzölisztnél 58 K 28 f, 3. búzából előállított kenyérlisztnél 43 K 44 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 45 K 14 f, 5. rozslisztnél 39 K 24 f, 6. árpalisztnél 37 K 87 f, 7. tengerilisztnél 30 K 45 f, 8. burgonyalisztnél 80 K, 9. rizslisztnél 110 K.

Nagykanizsa r. t. városban: I. gabonánál és pedig: 1. búzánál 39 K, 2. rozsánál 21 K, 3. árpánál 26 K, 4. tengerinél 22 K 80 f, II. a lisztnél és pedig: 1. búzából előállított finom tészta lisztnél 65 K 33 f, 2. búzából előállított főzölisztnél 61 K 43 f, 3. búzából előállított kenyérlisztnél 45 K 79 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 47 K 58 f, 5. rozslisztnél 41 K 91 f, 6. árpalisztnél 41 K 03 f, 7. tengerilisztnél 31 K 90 f, 8. burgonyalisztnél 80 K, 9. rizslisztnél 110 K.

A nagykanizsai járásban: I. a gabonánál és pedig: 1. búzánál 38 K 20 f, 2. rozsánál 30 K 20 f, 3. árpánál 25 K 20 f, 4. tengerinél 22 K 20 f, II. a lisztnél és pedig: 1. búzából előállított finom tészta lisztnél 63 K 99 f, 2. búzából előállított főzölisztnél 60 K 17 f, 3. búzából előállított kenyérlisztnél 44 K 85 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 46 K 60 f, 5. rozslisztnél 40 K 85 f, 6. árpalisztnél 39 K 76 f, 7. tengerilisztnél 32 K 19 f, 8. burgonyalisztnél 80 K, 9. rizslisztnél 110 K.

A novai járásban: I. gabonánál és pedig: 1. búzánál 37 K, 2. rozsánál 29 K, 3. árpánál 24 K, 4. tengerinél 21 K, II. a lisztnél és pedig: 1. búzából előállított finom tészta lisztnél 61 K 98 f, 2. búzából előállított főzölisztnél 58 K 28 f, 3. búzából előállított kenyérlisztnél 43 K 44 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 45 K 14 f, 5. rozslisztnél 39 K 24 f, 6. árpalisztnél 37 K 87 f, 7. tengerilisztnél 30 K 45 f, 8. burgonyalisztnél 80 K, 9. rizslisztnél 110 K.

A pacsi járásban: I. gabonánál és pedig: 1. búzánál 37 K, 2. rozsánál 29 K, 3. árpánál 24 K, 4. tengerinél 21 K, II. a lisztnél és pedig: 1. búzából előállított kenyérlisztnél 43 K 44 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 45 K 14 f, 5. rozslisztnél 39 K 24 f, 6. árpalisztnél 37 K 87 f, 7. tengerilisztnél 30 K 45 f, 8. burgonyalisztnél 80 K, 9. rizslisztnél 110 K.

A perlaki járásban: I. gabonánál és pedig: 1. búzánál 37 K, 2. rozsánál 29 K, 3. árpánál 24 K, 4. tengerinél 21 K 50 f, II. a lisztnél és pedig: 1. búzából előállított finom tészta lisztnél 61 K 98 f, 2. búzából előállított főzölisztnél 58 K 28 f, 3. búzából előállított kenyérlisztnél 43 K 44 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 45 K 14 f, 5. rozslisztnél 39 K 24 f, 6. árpalisztnél 37 K 87 f, 7. tengerilisztnél 30 K 45 f, 8. burgonyalisztnél 80 K, 9. rizslisztnél 110 K.

állított kenyérlisztnél 43 K 44 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 45 K 14 f, 5. rozslisztnél 39 K 24 f, 6. árpalisztnél 37 K 87 f, 7. tengerilisztnél 31 K 18 f, 8. burgonyalisztnél 80 K, 9. rizslisztnél 110 korona.

A sümegi járásban: I. gabonánál és pedig: 1. búzánál 37 K, 2. rozsánál 29 K, 3. árpánál 24 K, 4. tengerinél 21 K, II. a lisztnél és pedig: 1. búzából előállított finom tészta lisztnél 61 K 98 f, 2. búzából előállított főzölisztnél 58 K 28 f, 3. búzából előállított kenyérlisztnél 43 K 44 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 45 K 14 f, 5. rozslisztnél 39 K 24 f, 6. árpalisztnél 37 K 87 f, 7. tengerilisztnél 30 K 45 f, 8. burgonyaliszt 0 K 9. rizsliszt 110 K.

A tapolcai járásban: I. gabonánál és pedig: 1. búzánál 38 K, 2. rozsánál 30 K, 3. árpánál 25 K, 4. tengerinél 22 K, II. a lisztnél és pedig: 1. búzából előállított finom tészta lisztnél 63 K 55 f, 2. búzából előállított főzölisztnél 59 K 85 f, 3. búzából előállított kenyérlisztnél 44 K 61 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 46 K 36 f, 5. rozslisztnél 40 K 59 f, 6. árpalisztnél 39 K 45 f, 7. tengerilisztnél 31 K 90 f, 8. burgonyalisztnél 80 K, 9. rizslisztnél 110 K.

A zalacszentgyörgyi járásban: I. gabona és pedig: 1. búzánál 38 K, 2. rozsánál 30 K, 3. árpánál 25 K, 4. tengerinél 22 K, II. a lisztnél és pedig: 1. a búzából előállított finom tészta lisztnél 64 K 65 f, 2. búzából előállított főzölisztnél 59 K 85 f, 3. búzából előállított kenyérlisztnél 44 K 61 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 46 K 36 f, 5. rozslisztnél 40 K 59 f, 6. árpalisztnél 39 K 45 f, 7. tengerilisztnél 31 K 90 f, 8. burgonyalisztnél 90 K, 9. rizslisztnél 110 K.

A zalaegerszegi városban: I. gabonánál és pedig: 1. búzánál 37 K 50 f, 2. rozsánál 29 K 50 f, 3. árpánál 24 K 50 f, 4. tengerinél 21 K 50 f, II. a lisztnél és pedig: 1. búzából előállított finom tészta lisztnél 62 K 81 f, 2. búzából előállított főzölisztnél 59 K 06 f, 3. búzából előállított kenyérlisztnél 44 K 02 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 45 K 75 f, 5. rozslisztnél 33 K 91 f, 6. árpalisztnél 38 K 66 f, 7. tengerilisztnél 31 K 18 f, 8. burgonyalisztnél 80 K, 9. rizslisztnél 110 korona.

Zalaegerszeg r. t. városban: I. gabonánál és pedig: 1. búzánál 38 K, 2. rozsánál 30 K, 3. árpánál 25 K, 4. tengerinél 22 K, II. a lisztnél és pedig: 1. búzából előállított finom tészta lisztnél 63 K 65 f, 2. búzából előállított főzölisztnél 59 K 85 f, 3. búzából előállított kenyérlisztnél 44 K 61 f, 4. búzából előállított egyminőségű (simaőrlésű) lisztnél 46 K 36 f, 5. rozslisztnél 40 K 59 f, 6. árpalisztnél 39 K 45 f, 7. tengerilisztnél 31 K 90 f, 8. burgonyalisztnél 80 K, 9. rizslisztnél 110 K.

Az árak kiszámításánál a miniszteri rendelet alapján meghatározott átlagárak vették alapul, melyeket a bizottság figyelemmel volt a gabonaművekre és a lisztnek a rakodó állomáshoz való szállításával járó költségekre, továbbá arra is, hogy az egyes szomszédos jársok területén a gabonaművek és a liszt árai között nagyobb különbségek ne legyenek, hogy a magasabb árak folytán azok onnan el ne vitessenek és az illető jársok piacai ezáltal meg ne szűnjenek.

A gabona és liszt árának ekkénti megállapítása e hó 10-én lépett életbe, de nem lehetetlen, hogy a belügyminiszter a föllebbezők kívánságára, de országos szempontból is módosításokat fog rajta tenni.

Forman nátha ellen

Szelecske ára 40 fillér

Jön a legszebb ünnep. A karácsonyfáról egy ágot juttassunk a hőnremegő közü értünk harczoló katonáknak.

HIREK

T. hirdető közönségünket kérjük, hogy karácsonyi és újévi hírdeteiket szíveskedjenek lehetőleg e hó tizenötödikéig kiadóhivatalunkhoz juttatni.

A honvédek harci dala.

Szerbiának hegyes-völgyes határa,
Ott vannak a honvéd bakák sorába,
Hull a golyó, hull a srappell a fejükre, de előnkre,
Főhadnagy ur, menjünk innen előre.

Főhadnagy ur azt vezénli, előre,
Honvéd bakák rohannak fel a hegyre,
Horád el magad te kutya szerb előlünk, de előlünk,
A lelkeddel a pokolba kergetünk.

Főhadnagy ur kiállítja századát,
Hős fiaim nagy dolog vár mirednk
Ott van a szerb a domb tulsó oldalán, de oldalán,
Menjünk oda, üssünk rajta szaporán.

Főhadnagy ur kiáll hát az előre,
Vezd a századot most előre,
Elkiáltja: zalaik előre, de előre,
Honvéd bakák felrohannak a hegyre.

Főn van már a honvéd a hegy tetelén,
Rajta van a szuronya a jegyverén,
Vértől piros a szuronya pengéje, de pengéje,
Be volt márva az ellenség szivébe.

Zászlót a népfőkelőknek!

A zalamegyei öreg népfőkelők az északi harctéren napról-napra olyan ragyogó tanubizonyosságot tesznek a történelmi magyar harci erényekről, amelyről külön fejezetben fog megemlékezni a mai világháború krónikása. A mi hős népfőkelőink nem ismerik a fáradalmakat, a csüggedést s mámoros lelkesedéssel járják már hónapok óta a dicsőség véres utait. Az ellenség retteg a zalamegyei népfőkelők nevét. A mi barátaink, a németek pedig szent bámulattal hirdetik az ő páratlan diadalait. Amint tudjuk, az öreg zalai katonák Biffi ezredes vezetése alatt csak a közelmúltban is olyan terepet foglaltak el az ellenségtől, amelyet két osztrák sorhadi ezred fiatal katonái eredmény nélkül ostromoltak. Azóta a német táborban megkülönböztetett tisztelettel adóznak a zalai népfőkelőknek s az ezred neve: **Biffi-ezred**. Így hívják, így ismerik az egész táborban. Hazafias szent kötelességünk nekünk zalamegyeieknek is, hogy halánknak, csodálatunknak kifejezést adjunk öreg hőseinkkel szemben. Több öreg népfőkelő levelet irt hozzánk, amelyben fölpanaszolják, hogy míg a többi ezred büszkén lengő zászlók alatt harcolnak, nekik nincs lobogójuk, mely a magyar nemzeti szín körül csoportosítaná őket. A legnagyobb örömmel az töltene el mindnyájukat ha azithonmaradtak a rájuk való megemlékezésül zászlókkal tisztelnék meg őket. Ennek a szerény kívánságnak nem szabad teljesítenélül elhangzania. **Zalamegyeiek!** Alljunk össze mindnyáján. Juttasson mindenki néhány fillért a dicsőséges 20-ik népfőkelő ezred, a **Biffi ezred** harci lobogójára. **Nagykanizsai hölgyek!** Fogjatok össze a hímezétek rá finom, fűrgő ujjatokkal Zalavármegye és Nagykanizsa címerét. A ti apáitokat, férjeiteket, testvéreiteket

fogja lelkesíteni, a szenvedésükben, nélkülözésekben kitartóvá tenni az a lobogó mindannyiunkna, egész Zala vármegyének örömmel, teljes szívvel adott ajándéka Zalamegye és Nagykanizsa hivatalos köreit is föl hívjuk, hogy támogatassák ezt az eszmét. A selyemzástlora az adományokat kérjük a nagykanizsai Jóléti Irodához vagy a Zala szerkesztőségéhez juttatni. Azokat a hölgyeket pedig, akik a hímezésben részt ohajtanak venni, — kérjük, közöljék neveiket levélben velünk. Zalamegyei polgárok! Ófelsége már kitüntette népfőkelőinket. Tüntessük mi is ki őket, az önálló magyar állam függetlenségének szent jelvényével.

Ausztriából kitiltott jársok — Ragados száj- és körmofájás, továbbá sejtvesztés miatt Ausztriában a következő jársokból nem szabad sertést szállítani: Csáktornyai, nagykanizsai és sümegi járás, Nagykanizsa város, alsólendvai, letenyei, pacsi, zalaegerszegi járás és Zalaegerszeg város. Horvát-Szlávon országából ezek a jársok vannak kitiltva: Csáktornya, Keszthely, Letenye, Nagykanizsa, Nova, Pács, Sümeg, Tapolca, Zalaegerszeg.

Meglopták a vöröskeresztet. Valami lelkesen gonoszító a vasúti pénztárnak elhelyezett vöröskereszt gyűjtőpórszökeket kirabolta. A pórszökeket lefeszítették a falról és a mozgópuska közelében feltörték. Szerencse, hogy pár nap előtt ürítették ki és így csak csekély összeg lehetett bennük. A tolvajokat keresi a rendőrség.

A felső keresked. iskola a tanuló ifjúság között indított gyűjtés eredményeként 276 koronát küldött a hadsegélyező hivatalnak harcban lévő katonáink karácsonyi ajándékul. A nemzeti hadkötelestárs az iskola ifj. segítő egyetlete 2500 koronát jegyzett.

Állatbetegségek. A zalamegyei Hivatalos Lap legújabb kimutatása szerint a megyében ezek a ragályos állatbetegségek pusztítanak: **Ragados száj- és körmofájás** Nagybecsényen, Muraréthátán, Szentgyörgyváron, — **Szentgyörgyváron, Becsehelyen, Zalaon, Szentkozmadombján, Tótféjen, Szigetváron, Balatonedericsen, Nemesörmedicsen, Nemesvitan, Pályn, Szigligeten, Bocsföldön, Pusztadericsen, Sárhidán, — rühkór: Balatoncsizsán, Sertészbaóc: Akaliban, Csáfordon, Hosztóton, — sertésvész: Nagyrecsén, Pákon, sercegő uszóg: Lentiben és Zalaboldogfán.**

Csomagforgalom a tábori posták. Mivel December 15-ig minden tábori postahivatalhoz újabb lehet csomagokat küldeni. A csomag súlya legföljebb 5 kilogramm terjedeleme pedig bármely irányban 60 centiméter lehet. Tartalmazhat ruházati cikkeken kívül könnyen nem romolható élelmiszereket (fűszölt húst, szalámit, sajtot, kétszersültet, csokoládét, konzervet stb.) és dohányt, szivart is. A burkolat csak viaszos vászon, vagy vízálló más szövet a vagy jól leszöggett falada lehet. A címet lehetőleg magára a burkolatra, vagy külön vászonlapra úgy kell írni, mint a tábori postai leveleknél. A vászonlapot nem szabad a burkolatra ragasztani hanem tartósan oda kell varrni. Célszerű, ha a címirt másolata a csomag belsejében el van helyezve. A feladó tartozik a szá litólevélre „saját veszélyemre” szavakat fölírni. A szállítólevél szelvényére csak a feladó nevét és lakását szabad följegyezni. Bérmentesítési díj 60 fillér. Ha a csomagot a címzettnek bármely okból nem lehetne kézbesíteni, a tartalmat a rászoruló legényiség közt osztják szét.

Feladó szerkesztő: Fischek Lajos.	Szerkesztő: Tóth Zoltán.
-----------------------------------	--------------------------

Igen jó eredményeket alkalmaztak

MATTONI FELE GISSHÜBLER

SAVANYÚVIZ

a legutak megbetegedésnél, a garat és tüdő hurutjánál, tődő és mellkártya-gyulladásnál.

Egy hátszó

jutányos árban eladó. — Bővebbet Batthyany utca 29, szám alatt. Ugyanott egy motorkerékpár eladó.

Megfigyelő állomás egy háztetőn

Petőfi utca 3 számú Hertelenedy féle ház
azonnal kiadó.
Bővebbet honvédpótzászlóalj parancsnokág Nagykanizsa. 12031

Sebesültek szótára.
Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven
Magyar, német, orosz, lengyel, szerb és román nyelven
Ára 30 fillér
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedésében, Nagykanizsán.

Szent-Margit-szigeti üdítővíz
a legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz.
Mint asztali víz nagyon kellemes jó hatású, egészségpótló ital. — Forgalmába hozza a Budapest Szent Margitszigeti üdítő és gyógyvíz kezelősége Budapest, V., Nádor-ú. 6. Főlerakat: Rechnitzer Mór cégnél Nagykanizsa.

A téli hónapokra kerestetik erélyes
FELÜGYELŐ
ki már ilyen minőségben uradalomban működött. Cím a kiadóhivatalban.

A legjobb minőségű hadiczipők
csizmek, gamaschnik, hócipők
:: :: Továbbá mindennemű :: ::
Uri-női és gyermekcipők kaphatók és mérték után rendelhetők
Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-utca a VÁROS PALOTÁJÁBAN.

Barta és Fürst
elsőrangú női-divatáruháza
Nagykanizsa, Fő-utca
az Első Magyar Bizt. Társ. új palotájában
Női és leányka kabátok
Szörme garnitúrák
Ruhakelmék
Bársonyok, Selymek
Pargetok
Bluzok és pongyolák
Női és leányka kötények a legolcsóbb árban.

Bársonyok minden s. inben mintás m. 1.50
Pargetok bluzra 1.60
Egész ruhára való 4.50 5.50
Női kabátok 15 kor-tól feljebb
Szövetek egy egész ruhára 5.50
Hímzett női ingek darabja 1.98
Elegáns Silkín-garnitúr 50 korona,
Színes kreppek 58 fillér.
Elegáns pongyolák 5 koronától kezdve.
Maradék minden ártért. Női és leányka kötények 1 koronától feljebb

Rothschild Albert nagyáruházában, Nagykanizsán

Feltűnést keltő karácsonyi árleszállítás

Női kosztüm szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet- és flanell, valamint bluz- és pongyola cikkekben december 31-ig tart.

Fontos érdeke az urhölgyeknek, valamint szegényeket felruházó egyesületeknek ezen igazán előnyös vételeket minél nagyobb mértékben kihasználni. *Hadbavonultak részére hó sapkák, lábszárvédők, haskötők, ermelegítők. Teveszőr és katonai takarók nagy választékban*

Zalavármegye legolcsóbb bevásárlási forrása.

A ZALA TÁRCÁJA
Belgrádban.

Zimony, december 7.
Nándorfehérvár A parton nagy sürgősségi csapatok vonulnak tarka összevisszaságban, bakák, ulánusok, tűzerek, huszárok. — Egy szerb asszony nézte összeszorított ajakkal, gyűlölettel eltelt arccal a mi katonáinkat. A Száva parton sátrortábor. Most néhány tréning jár, egyszerre csak ismerős arcok: — Mi újság otthon — kérdezik — mi már három hónap óta távol vagyunk az ezred egyik csapatával, amely után most indulunk. Ödvözlőjük az otthonvalókat, tessék megírni, hogy nekünk jól megy dolgunk! . . .
Az egész parton végig ott a háború képe. . . . Téglaomrok, füstös falak s a lövészek. Itt a villanygyár, közelében mindjárt a viemű, aztán a radioállomás, mind összelöve. A Dunansky-uticán néhány ház is romokban, de viszont egész a part mellett — pedig ki tűző célpont lett volna — egy villa teljesen sértetlenül.
Egy ulánus zászlóstól az utiránt érdeklődöm.
— Mit akar?
— Szétnézni a városban?
— Ugy, és minek? Hol a Passierschein?
— Tessék, itt van! Egyébként ujságró vagyok!
— Ki állította ki ezt a Passierscheint?
— A Stationskommandó!
Egy percig gondolkodik, aztán zsebre vágja a Passierscheint.

— Ez az egész dolog nagyon gyanús. Azonnal jöjjen velem és figyelmeztetem . . .
Már a kezében van a pompás Frommer.
Még egy igazolványt húzok ki zsebemből, az zimonyi katonai állomásparancsnokságtól, aztán még egyet, arcképeset. A tiszt elvörösödik. . .
— Pardon, pardon . . . Én igazán . . .
De hát tetszik tudni . . .
Már megyek előre a Milán-király-utcán, de még utánam szól:
— Itt nem lehet az ember elég óvatos!
Egy intelligens szerb fiatalember a vezetőm. Nagyon nehezen, félig szerbül, félig németül, de a végén mégis csak megértjük egymást.
— Végre — mondja — hogy szabadon lélegezhetünk s nem kell már a pincében bujkálnunk. Én — őszintén megmondom — háboruspárti voltam az első napokban, de amit nekünk szenvednünk kellett, az igazán minden képzeletet felülmúlt. És most már mindenki látta, hogy minden hiába. . . . Vasárnap kivonultak, azt mondják, Nisánél még egyszer megpróbálják . . .
A Milán király-utcán a legelső középület, az olasz követség. Előtte katonai poszt. A roletták lehúzva, kihalt az épület, de az erkélyen ott hervadoznak még a hatalmas, lilá krizantémumok. Az épület érintetlen, ép úgy, mint az osztrák-magyar és az amerikai követség palotája.
A város: mint Temesvár, vagy más vidéki hely szent és unalmas ünnepnap délután. Kihalt és csendes, az üzletek majdnem mind zárva házak ablakai becsukva, csak a mi katonáink sétálnak jókedvűen énekelve, füttyölve

alá és fel. Példás a rend közöttük. Egyetlen házba sem nyitnak be, boltok ügyosztói beomlott ablakait vékony deszkafallal is óvják. Fegyveres őrségek, tábori csendőrök cirkálnak és vigyáznak a rendre.
Egy villamos kocsit Egyelőre még áll, a villanygyár nincs üzemben. Ablakai tele piros-fehér zöld lobogókkal. A szerb katonai akadémia. Gránátaink szitává változtatták. Talán félméternyi lyukak tátonganak, teteje beomlott. Legalább tizenöt husz lövedék érte.
A Knyáz Mibajlo-utca. A belgrádi korzó. Még él bennem az emléke valamikor régről: az egyetlen nagyvárosias, ebben a kisvárosban. Minden este nagy tömeg hullámzott itt fel s alá, mozkodó gyalogok, fekete, villogó szemű, túlerett asszonyok, a kocsijáró faburkolatán csillogó fogatokat repítették izmos paripák s sok pazar unjormisú tiszt, főleg sok tiszt. Most . . . Sok magyar katona, néhány beomlott ház. Az orosz követség mellett egy patikárius házat egyetlen löveg tette tönkre, végigszakítva tetőtől alpig. Ket fal áll az épületből. Az orosz követséget is érte ágyugolyó, de kevesebb kárt tett benne.
Szemben a követséggel a konak, a régi, meg az új. A régi, mint valami magyar nemesi kuria barna patinájú falival, az új: protzoló budapesti berpalota. A konakon három zászló leng: a magyar piros-fehér-zöld, az osztrák sarga-fekete és a horvát piros-fehér-kek. A palota előtt posztok: a szerb királyi házában most a magyar hadsereg egy magasabb parancsnokaága székel.
A konak szintén sokat szenvedett, falait tetőtől itt is, ott is keresztülvágta egy-egy

ágyugolyó. Az őt nem ereszt senkit be, de kívülről is látni: a szobák üresek, a butorokat elhordták, csak egyik teremben hever néhány könyv, a trónterem szakadozott kárpitja látszik.
A Moszkva-szálló. Belgrád-Nándorfehérvár lakóinak büszkesége volt ez az épület, amely brutális arányaival — az egész városból kikülönködve — annyira nyomta a csinos Mihály-teret. Az orosz szálló sem került ki sorsát, megtépve került ki a harcból s a máskor politizálástól annyira hangos, hengező fényű kavéházában most egymásra tolvá gulában fekszenek az asztalok.
A belgrádi színház — a Böregér egy ri-pacs előadására emlékeztem — szintén át-át yan lyuggatva, de sértetlen Mihály fejedelem szép szobra s a Balkán-szálló. Az étterem zafolyva tiszt-ekkel, de helyhez is protekcióval segít ismét egy ismerősöm. — Vagy százötven tisztunk ebédel itt, a pincérek nem győzik a munkát. A falon — fordítva aligha történt volna így — épen és sértetlenül Péter király arcképe.
Az utcán már rikkancok árulják a Pesti Hírlapot. A szerb nemzeti múzeum romjai közt mászkálók, szétépett festmények, erkélye-fegyverek, fakult zászlók között. — Egy tüzetiszat megjegyzi:
— Eleinte csak a Kalimegdánt, a partot és szegélyező fasort löttük, ahol az ő álsáik voltak. Kíméltük addig őket, míg ők nem bántották a mi városunkat. Zimonyt. Aztán néhány lövést mi is küldtünk, de még mindig ki-méletesen, hisz két harmad és feccsel szemétdombbá változtathattuk volna az egész várost.

NEVRESZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL:
NAGYKANIZSA
 SUGAR-UT 4. SZÁM
KIADÓHVATAL:
 Budapest, V. ö. (Páczay-környék)
 Kőbánya, a híd körletében, az
 10. sz. házban 10. folyosón 4.
"ZALA" Hírlapkiadó és nyomda
 a.k. ügyvezetője Sugar-ut 9.
TELEFON-SZÁMOK:
 Hírlapkiadó és kiadóhivatal: 78
 Postahivatal: 172
 Nyomda: 172

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Külföldi Árak

hatszáz négyezer forint

Egy hóra	..... 1.00
Negyedévre	..... 2.50
Félévre	..... 5.00
Egyes évre	..... 10.00
postai szállítással	
Egy hóra	..... 1.20
Negyedévre	..... 3.00
Félévre	..... 6.00
Egyes évre	..... 12.00
Egyes szám ára 5 fillér	
Hírlevelet és nyil-térlet tartalmát szorított vártól a kiadóhivatal	

A francziák

— ha hinni lehet annak a hírek, a melyet Münchenből jelentettek — tartalékerejükkel be akarnak törni Svájcba, hogy ezen keresztül Dél-Németországba juthassanak. Tehát a francziák fel akarják rugni Svájc semlegességét, a nemzetközi jogot, csakhogy tehetetlen dühüknek szabad kitörést biztosíthassanak. Ha komoly ez a francia terv, aliv érdemelne többet azáltalamos mosolynál. Hiszen ha a francziák elegendő erőt éreznek magukban, hogy német földre törjenek, megtehetnék ezt Svájc semlegességének megsértése nélkül is. Franciaországból Németországba Belgiumon keresztül is el lehet jutni. De a két birodalom határos is egymással. Miért nem mennek erre a francziák? Hiszen nem is kell a Jura hegységen átmászniuk; fölöleges egy békés állam nyugalalmát feloldniuk, szükségtelen a svájci hadsereggel szembezálniuk, Csapán egyetlen falat kell ledönteniük: azt a falat, mely a német hadakból alakult. Igen ám csakhogy ez a fal megdöntetlen, ez a fal ha dül csak befelé dül a hatalmas darabjai megsemmisítéssel fenyegetik a francia hadsereget. Amibe a francia hadak akarnak Svájcra keresztül bocsátkozni, az nem egyéb, — ha igaz — örült kalandhajászatnál. A svájci hegyláncokon a viláig legerősebb hadserege is csak a svájci köztársaság engedelmével juthat át. Ha ez az engedelem nincs meg, a támadó sereg a svájci havasok szakadécai közé pusztul. De tegyük fel, hogy a francia tartalékoknak (?) sikerül Dél-Németországba jutnia. Mit képzelsz a francia hadvezetőség? Azt, hogy ott katonái nyugodtan pusztíthatják az ellenség földjét? Hiszen a legkisebb veszedelem esetén is olyan tartalékokat állít Németország a veszélyeztetett részekre, amelyek nem a francia tartalékcsapatokat, de a főcsereget is meg tudnák semmisíteni. Nem. Nem hiszünk a léha kaland-hírben. A francia tartalék hadtestek már csak azért se juthatnak el Németországba, mert ilyen hadtestek nem is léteznek. Hiszen a szerencsétlen francia, hogy a veszteségeit pótolhassa, már az inasokat és diákokat soroztatja.

Szerbiai események.

Budapest, december 10. A déli hadszíntérről jelentik hivatalosan: Szerbiában a csapataink egy része Grn-Milanovától nyugatra erős ellenséges haderőkre talált és nem érhetett el eredményt. Hogy az ellenség által megindított ellentámadás elől kitérjünk, egyes csapatrészeket kedvezőbben fekvő terepszakaszokba rendeltünk. Belgrádtól délre offenzívánk előbbre halad. December nyolcadikán husz ágyut és egy fényező-rót zsákmányoltunk és számos foglyot ejtettünk. Közli: a miniszterelnökség sajtóosztálya.

Az orosz harctérről

Budapest, dec. 10. Hivatalos jelentés az északi hadszíntérről. Érkezett éjféli: Lengyelországban levő arcvonalunkon tegnap nyugalom volt. Egyetlen támadást, melyet az oroszok Novorodomsztól délnyugatra eső területen éjjel intéztek ellenünk, visszavertük. Nyugatgaliciában mindkét részről nagy erőket vittek küzdelembe. Itt eddig több mint 10000 oroszot fogtunk el. A csata ma is tart. A Kárpátokban a hadműveleteink következtében saját területünkől már jelentékeny részt visszacsereztünk.

Az olasz miniszterelnök nyilatkozata.

Bukarest, dec. 11. A Diminateanok jelentik Rómából. Itt óriási felháborodás van a beszéd, amelyet Salandra olasz miniszterelnök szombaton egy küldöttség előtt mondott és amelyet így fejezett be: Olaszország szigorúan fog ragaszkodni a közép-hatalmakkal kötött szövetségéből kifolyó megállapodásaihoz mindaddig, amíg saját érdekei ezáltal nem szenvednek Becsület és tisztességét dolga — ugymond a miniszterelnök — hogy német és osztrák-magyar szövetségeseinket, akik mellett harminc éven át hátszében kitarítottunk, most el ne hagyjuk. Nem szabad figyelmen kívül hagynia az olasz népnek azt a kétségbevonhatatlan tény, miszerint a hármasszövetség tel-

jes épségében még ma is fennáll és hogy az általunk vállalt legszigorúbb semlegesség teljesen megfelel szövetségi kötelezettségeinknek. — Azért kérem, uraim: nyugtassák meg az olasz népet, ahol nyugtalanságot észlelnek és mondják meg nekik, hogy Olaszország jövőjének sorsa a lehető legjobb kezébe van letéve. A cselekvés órája még nem érkezett el: ha azonban itt lesz, mi akkor sem mellétekintetek által fogjuk magunkat befolyásoltatni, hanem csak a hideg éss alapján fogjuk mérlegelni természetesen hűen szövetségi kötelezettségeinkhez, — hogy hol az olasz nemzet helye. Eggyelőre többet nem mondhatok.

A Kárpátokból.

Budapestről átiratozzák a hadi sajtóbizottság engedélyével: A máramarosi helyzet aggodalomra nem ad okot. A körösmesői és visóvölgyi határokon ellenség nincs.

A magyar hadak tábornagya.

Budapestről táviratozzák: Frigyes főherceget, az összes magyar haderők parancsnokát Ófelsége tábornaggyá nevezte ki. Ennél magasabb katonai rang nincs.

Franciaország élelmezése.

Koppenhágából táviratozzák: Sokkalandos föltevés után most kitént, hogy Caillaux volt francia miniszter, mért utazott Riojaneiroba. — Caillauxnak az a missziója, hogy Franciaország részére élelmiszelet szerezzen Dél-Amerikában.

Nagy harc az oceánon.

A budapesti hadisajtóbizottság engedélyével táviratozzák: Berlin, dec. 11. A londoni Reuter ügynökség jelenti: A német cirkáló hajórajt december nyolcadikán reggel a Felkland szigeteket mellett az angol hajóraj megtámadta. A harcban Scharnhorst, Greisenau, Leipzig német hadihajók elsüllyedtek, két szénszállítót pedig elfogtak az angolok. A Dresden s Nürnberg hajóknak sikerült elmenekülni az üldözés elől. A németek veszteségei súlyosak. A legénységből azonban számosat megmentettek. Az angol hajóraj nagyságáról a jelentés nem szól.

Przemysl ostroma.

Frankfurt, december 10. Az ostromolt Przemysl várából Frankfurtba level érkezett, amelyben a védősereg egyik tisztje érdekes részleteket mond el a vár mostani ostromáról. Przemysl újabb ostroma — írja a katonatiszt — az oroszok számára még keményebb dió, mint az első. Természetes, hogy az első ostrom alatt sokat tanultunk és tapasztaltunk és a vár felszabadítása után a szerzett tapasztalatok alapján mindent megtettünk, hogy egy második ostrom esetén Przemysl épp úgy megállja helyét, mint első alkalomkor. Munióival és élelemmel beláthatatlan hosszú időkre el vagyunk látva, tehát hogy ha az oroszok arra gondolnának, hogy kiehezettéssel megadásra bírják, alaposan tévednek. Nagy befolyással lesznek a Przemysl ostromló seregre a Lengyelországban és Nyugat Galiciában lejátszódó események is, amelyekről szikratávíró utján értesültünk. Az oroszok mostan többnyire ötven év körüli vagy még idősebb ázsiai népfölkelőket küldtek a vár ostromához. Az első ostrom alkalmával zsidókat és lengyeleket használtak fel erre a célra, hogy az orosz legénységet megkíméljék a borzasztó pusztítástól, amelyet véghezvittünk bennük. Ugylátszik, hogy ők maguk is tudják, hogy Przemysl ostroma csak kudarcjal járhat és nem szeretnének nagy áldozatokat hozni. Rettentő nagyok voltak az oroszok veszteségei az első ostromkor. Mikor a vár felszabadult és csapataink összeszedték az ostromlók elesettjeit, legalább is huszezeret számláltunk össze. A foglyok száma ugyanennyi volt. A sebesültjeiket az oroszok magukkal vitték, ezek legalább is harmincezen lehettek. Joggal reménykedünk benne, hogy ez az ostrom az oroszokra még nagyobb kudarcjal fog végződni, veszteségeik még nagyobbak lesznek, Przemysl vára kitűnően fogja megállni helyét és az ostromló sereg hősie kötelességtudással fogja végezni a reabizott feladatot.

A német vezérkar jelentése.

Berlinből jelentik hivatalosan: Souain környékén a francziák tegnap heves tüzéségi tüzelésre szorítottak. A francziáknak a argonnei erdőség keleti szélén Vauquois — Bouraillies-nél megújított támadása nem jutott előbbre. Összeomlott tüzérégünk tüzeiben. Az ellenség nagy veszteségeket szenvedett. Három ellenséges pilóta tegnap a nyílt hadművelleti területen fekvő Freiburg városa (Baden) tíz bombát dobott. — Kárt ezek nem okoztak. Ez az esetet annak a ténynek megállapítására említjük föl, hogy ezuttal is — mint a háború kezdete óta már annyiszor — nyílt hadművelleti területen fekvő várost bombázták ellenfeleink. — A Mazuri tavaktól keletre csak a tüzérség harcolt. — Észak-Lengyelországban a Visztula jobbpartján ott előnyomuló hadoszlopaink egyike rohammal bevette Prasnyss helységét. 600 oroszot fogtunk el és néhány géppuskát zsákmányoltunk. A Visztulától balra folytatjuk a támadást. Dél-Lengyelországban az oroszok támadásait visszavertük. A legfőbb hadvezetés.

HIREK

Zalamegye hadilobogója.

A Zala tegnapi cikke, amelyben zászlót kértünk az északi harctéren küzdő zalamegyei és nagykanizsai népfelkelők részére, — élénk viszhangot keltett a minden nemesért lelkesedő közönség körében. Zalavármegye hadilobogóját, amelynek címerét, fölliratát bájos női ujjak fogják selyemre himezni, — nemsokára diadalmasan fogja meglengetni észak hideg szele. A vármegye közönségének ajándékát a legközelebb induló katonák fogják a harctérre vinni s ott a népfelkelőknek átadni. A közönség köréből ma több aláírást kaptunk, amely kedves ötletet vet föl. Olvasóink azt óhajtják, hogy a lobogót a háború ketségtelenül diadalmas befejezése után ajánlják fő Biffl ezredesnek, akinek nevével szétválaszthatatlanul forrott össze a 20-ik népfelkelő-ezred diadalainak sorozata, majdan pedig helyezték el a nagykanizsai múzeumban. Mindenesetre megszívlelésre méltó indítvány ez, amelyet annak idején újra emlékeztetbe kell idézni.

Meleg ruha a katonáknak. A m. kir. 20. honvéd gyalogezred hadbaindoló katonái számára néhány lelkes és jószívű kanizsai urisasszony nagymennyiségű meleg ruhát bocsátott rendelkezésre. Harcosainkat a nagy hideg okorta szenvedésektől megvédeni: ez a hazafias és nemes gondolat vezette hölgyeinket adományaikban. Dedelicsi Horváth Jenőné úrnagy (Palin), dr. Stekeres Józsefné, Földes Miklósné, Uránhut Alfrédné urhölgyek kötelezték le szíves figyelmükkel ezredünket. Itt említjük meg, hogy a budapesti Hadszegélyző hivatal ezer ember számára juttatott meleg alsóruhát. A pótzászlóalj parancsnoksága úgy a nemeslelkű hölgyeknek, mint a Hadszegélyző hivatalnak ez uton fejezi ki hálás köszönetét és arra kéri a nagy közönséget, hogy a most 16-án elinduló menetzászlóalj számára újabb adományokat küldeni szíveskedjék.

A hadsegélyző részére. Özv. Kopácsy Györgyné Zalabaksa, özv. Lillik Gusztávné, Bogyai Boriska Kozmadombja, Kalocsfa községekben 182 kor. 10 fillért gyűjtöttek, melyből téliholmit vásároltak és azt a hadsegélyzőnek küldték. (46 trikó nadrágot 14 pár kesztyűt, 37 trikó inget, 10 flanel inget, 4 inget, 3 törölközőt, 3 alsónadrágot.) Az elnökség a kegyes adakozókat ezután is köszönetét nyilvánítja az adományért. Adakoztak még: Bun Samu igazgató 10 kor., Tóth Sándor plébános Lenti 1 lepedőt, 5 törölközőt, 9 alsónadrágot, 5 kötővankost.

A katonák karácsonyfájára. A sebesült katonák karácsonyi ajándékára özv. Sommer Sándorné urnő 40 koronát, — Gross Zsigmond népfelkelő a szerb harctérről 5 koronát küldött a Zala utján. Ezen összegeket is rendeltetési helyére juttattuk.

A posta munkája. Óriási munkát végzett a posta, mióta a háború kitört. Hogy egyéb példát ne említsünk, egyedül Nagykanizsáról hetenkint 8000 darab tábori levelezőlapot visz zét a posta a szélrózsa minden irányába. A napi forgalom már egy hónappal ezelőtt fölülmulta az előző esztendő karácsonyi forgalmának tizszeresét. Képzelték, hogy derék postásoknak mi csoda megfeszített munkát végeztek eddig, hogy fonakadás nem történt. A háború alatt a posta derék személyzete gyönyörű példáját szolgáltatva a lelkiismeretességnek és a kötelességteljesítésnek.

Levél a táborból. Szerbiából a népfelkelők levelet küldtek ma a Zala szerkesztőségének. Ebben hálás szívvel köszönik meg, hogy a Zalát naponta díjmentesen küldjük nekik a harctérre. „A lap kéziról-kézre jár s az a boldog, aki előbb olvashatja abból a hazai híreket. A világháború eseményeiről is a Zalából értesülünk s így kitűnően vagyunk informálva mindenről.” Majd így folytatódik a levél. „A Zala lelkes fölhívására a harctéren sokan jegeztünk a hadikölcsönből. A legtöbbben 100—100 koronát adtunk erre a célra készpénzben, amely zsoldunkból s zsebpénzünk-ből gyűlt össze.” Ezután megemlítik, hogy a téli időjárás ellen jó meleg ruha védi őket s az ellátás kitűnő. Remélik, hogy a szerb háború rövidesen befejezést nyer, amikor valamenynyien az orosz ellen mehetnek.

Katonatemetés. Kleint Jenő, a nagyváradi 4-ik honvéd gyalogezred egyik hős katonája megsebesült a harctéren. Súlyos sebével Nagykanizsára szállították, de a leg gondosabb ápolás sem tudta a fiatal hős életét megmenteni. Kleint ma délután fél 3 kor helyezik örök nyugóra katonai pompával a zsidó temető halottas-házából.

A „Ratin” bakteriológiai laboratorium részvénytársaság patkányokat és egereket öls betegsége specifikus előidőzőjét tenyésztli. E praeparatum, melyet Magyarországon a „Ratin” vezérképviselőség Budapest, Rottenbiller-utca 30. „Ratin” elnevezés alatt hoz forgalomba, a patkányokat és egereket ellenállhatatlannul vonzza és még a legbőszesebb csapás esetén is rövid idő alatt kiirtja, mert egyik rágeszáló a másikat fertőzi. A m. kir. állami bakteriológiai intézet véleménye szerint semmi más állatra a „Ratin” nem ártalmas. Mezei egerek irtására szintén sikerrel alkalmazható a „Ratin”. Elismeréssel nyilatkoznak a legnagyobb gazdaságok, malmok és egyéb nagy vállalatok az ország minden részéből.

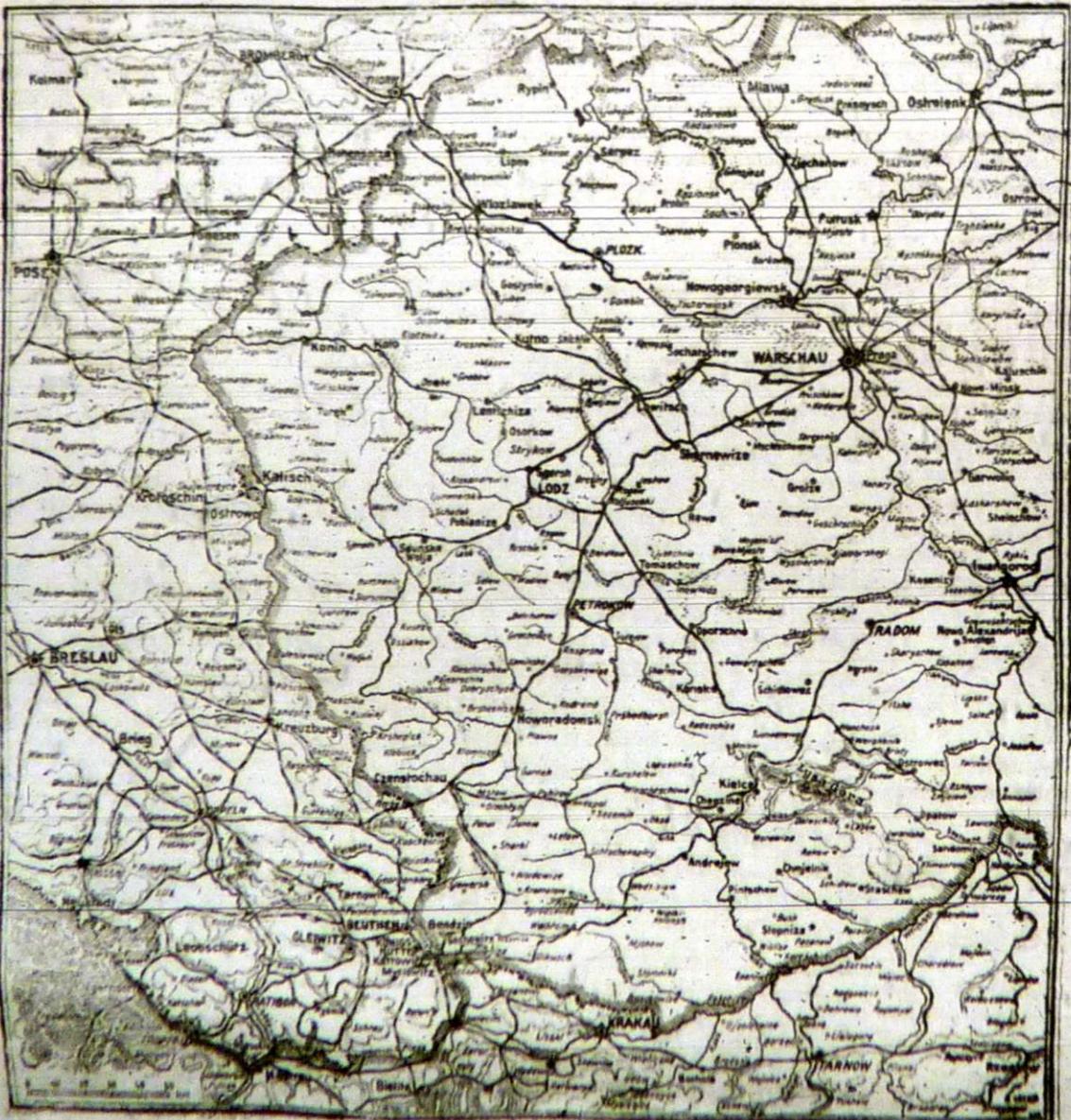
Csomagforgalom a tábori postákkal. Ujdecember 15-ig minden tábori postahivatalhoz újból lehet csomagokat küldeni. A csomag súlya legfőbb 5 kilogramm terjedelméig bármely irányban 60 centiméter lehet. Tartalmazhat ruházati: cikkeket kivül könnyen nem romolható élelmiszereket (fűstölt húst, szelámit, sajtot, ketszersültet, csokoládét, konzervet stb.) és dohányt, szivart is. A burkolat csak viaszos vászon, vagy vizálló más szövet avagy jól leszógerzett falada lehet. A címet lehetőleg magára a burkolatra, vagy külön vászonlapra úgy kell írni, mint a tábori postai leveleknél. A vászonlapot nem szabad a burkolatra ragasztani hanem tartósan oda kell varrni. Cél szerű, ha a címet másolata a csomag belsejében el van helyezve. A feladó tartozik a szállítólevélre „saját veszélyemre” szavakat föllírni. A szállítólevél szelvényére csak a feladó nevét és lakását szabad följegyezni. Bementesítési díj 60 fillér. Ha a csomagot a címzettnek bármely okból nem lehetne kézbesíteni, a tartalmat a rászoruló legénység közt osztják szét.

Szerkesztői üzenetek.

Olvasó. Az összes háborús tudósítások többszörös cenzurán mennek keresztül, míg a vidéki lapokhoz érnek. Budapesten a cenzurát magasabb rangú tisztetkből álló bizottság eszközli a honvédelmi miniszteriumban és a főpostán, E. Novellát karácsonyi számunkban sem közlünk. Ez a műfaj csak pihenjen a háború végéig. Ugy is agyoncsépelelt szegényt. **Panaszos levél.** Nem cálólgatjuk más lapok közleményeit. Tessék a nyiliteret igénybe venni vagy egyenesen az említett laphoz fordulni.

Felolós szerkesztő: **Fischel Lajos.**

Szerkesztő: **Tóth Zoltán.**

Az északi hadszíntér.

Ezen az óriási terepen folyik jelenleg a magyar-német-orosz háború. Körülbelül a terep közepére esik Lódz.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatáruháza

Nagykanizsa, Fő-ut

az Első Magyar Bizt. Társ. új palotájában

Női és leányka kabátok

Szörme garnitúrák

Ruhakelmék

Bársonyok, Selymek

Pargetok

Bluzok és pongyolák

Női és leányka kötények

a legolcsóbb árban.

- Bársonyok minden mintás m. 1.50
- Pargetok bluzra 1.60
- Egész ruhára való 4.50 5.50
- Női kabátok 15 kor-tól feljebb
- Szövetek egy egész ruhára 5.50
- Himzett női ingek darabja 1.98
- Elegáns Silskin garnitúr 50 korona, Szines kreppek 58 fillér.
- Elegáns pongyolák 5 koronától kezdve
- Mara dék minden árért. Női és leányka kötények 1 koronától feljebb

Zalavármegye legolcsóbb bevásárlási forrása.

Hölgyek naptára 1915. évre

diszes selyemkötésben ára 4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fla

könyvkereskedésében kapható Nagykanizsán. Vidékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

Petőfi utca 3 számú Herte-
lenedy féle ház

azonnal kiadó.

Bővebbet honvédpótzászlóalj parancsnokág Nagykanizsa. 12031

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

„ „ Továbbá mindennemű „ „

Uri-női és gyermekczipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut az Első Magyar Bizt. Társ. új palotájában.

Rothschild Albert nagyáruházában, Nagykanizsán

Feltűnést keltő karácsonyi árleszállítás

Női kosztüm szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet- és flanel, valamint bluz- és pongyola cikkekben december 31-ig tart.

Fontos érdeke az urhölgyeknek, valamint szegényeket felruházó egyesületeknek ezen igazán előnyös vételeket minél nagyobb mértékben kihasználni. *Hadbavonultak részére hó sapkák, lábszárvédők, haskötők, érmelegítők. Teveszőr és katonai takarók nagy választékban.*

Egy hátszló

jutányos árban eladó. — Bővebbet Batthyany utca 29. szám alatt. Ugyanott egy motorkerékpár eladó.

Karácsonyi vásár.

Budapesti és bécsi női modellkabátok bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán.

Elek-főle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok kanavásznak, anqinok, ingzefirek, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, ágiterítők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók, trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyük

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Hofeld rumburger vásznak, Regenhart és Reiman asztalneműek, Schroll siffonok és damászkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készül Bluz 3 kor.-tól, Pongyola 6 kor.-tól, Alj 6 kor.-tól kezdve. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.

Nagy karácsonyi vásár. Igen olcsó árak.

A téli hónapokra kerestetik erélyes

FELÜGYELEM

ki már ilyen minőségben uradalomban működött. Cim a kiadóhivatalban.

Jön a legszebb ünnep.

A karácsonyfáról egy ágat juttassunk a hőrengetegek közti értünk harczoló katonáknak.

Katonatiszteknek önkénteseknek

„Der Rekrut“
militärische Briefe zur Erbauung für Rekrut und Instrukteure

HANS WEBER 48. gy.-szr. t. főhadnagya
A saájvet 30 eredeti Anton Ohmeyer (Schlesmann-irányú) művészi rajza kíséri.

Ára 2 korona.
Kapható Nagykanizsán
Fischer Pál és fia könyvkereskedésben
Kazinczy-utca.

Vidékre a pécsi postai hivatalnál bérmentesen szállítom.

A ZALA TÁRCÁJA

Első nap az ütközetben.

Sokan kíváncsiak arra, mit érez a katona, mikor először megy harcba s ezer és tízezer golyó sivit körötte? Félelmet? Szó sincs róla. Félni ilyenkor már késő. Döbbenetet? Sajnálkozást? Nem. Nincs rá idő. Talán hazagondol? Nem hiszem. Nem gondolom. Inkább valami különös, édes kábultságot, az élet könnyűségét, valami bölcs nemtörődömséget. Ha jön a halál, hát jöjjön. Meghalnak mások is. Még tán az a legizgalmasabb, hogy nem érez, nem gondol az ember semmit. Lő, fut, kiált, szur, ugrik, lefelezik, mindent azért, mert körülötte minden és ezred hasonlóképp cselekszenek. — A közönség lelke él mindenkiében. — Egyenként mindnyájuk csak gép. Nekimegy a tiszteres erőnek a félénk s hőses válik, aki máskor megijed a roppanó faágtól. Az én első háborúm így folyt le: Jöngtek, sirtak az erdő-összes fáit. Golyók zápora visított, shrapnell csapott át zugva a lombos koronák közt, recsege szakadtak a friss, erős, nedves ágak, hullott a levél, pattogott a kéreg s különös szag terjedt, mely talán a vér, füst és porszag vegyülete volt. Pár méternyire tőlünk egy shrapnell a törzsön ért egy fiatal fát, ketté tört, a karcsú törzs még egyet ugrott, aztán hosszan eloyult a földön. Fatörzsről fatörzsre húzóda mentünk előre, egyre a főhadnagyon volt a szemem, hogy el ne veszitem. Egy koszoruba hajtott orosz köpeny került célus, felemeltem, de pár lépés után eldobtam. A zugás, törés, recsege, ropogás egyre nőtt. Mintha az egész világ össze akart volna dőlni. Ez hát a háború, gondoltam, de az élet nem jutott eszembe. Szerettem volna orosz látni.

— Jobbra! — kiáltotta most a főhad-

nagy. Jobbra tőlünk tán ötven lépésnyire egy széles kocsiút vágott át az erdőn. Ide igyekeztünk. De előbb bokrok sűrű erdején s egy árkon kellett keresztül vergődnünk, amely annyira tele volt földi málna-bokrával, binárral, csalánnal, gizzel, gazzal, hogy alig tudtunk benne mozogni. Nem láttam, hogy két oldalról ki van mellettem, Pár percire meglapultunk.

Megtörültem a kezemfejé, mert egy tűske végigkarmolta, aztán jobb kezemben fogva a fegyveit, térdre guggoltam. Az orosz golyók tömege az árok hosszában süvöltött végig. De valamennyi magasan járt. Ha alacsonyabban lőttek volna, az árokból senki sem jutott volna ki élve. Takarásnak az árok igen rossz volt. Ezt hamar beláttuk. „Előre!” hallottam a főhadnagyszavát kirántva egy indakötegből lábam, kivettem magam az országra s lehajtott felső testtel szaladtam át tulsó oldalra. Itt ismét árok volt, de gatzalan, csak füves. Ahol átugrottam, egy halott orosz katona feküdt benne, fiatal, kis szákebajuszu, a jobb keze a mellén volt, két térdét felhuzta, mintha gúzsba volna a nyitott szeme az égre meredt. Fájót érte a szívem.

Egy krumpfliöldön találtam magam. Shrapnell ide kevés vágott, a puskagolyó azonban az örültek táncát járta fülünk körül. De senki sem félt. Mintha a golyó nem nekünk szólt volna, vagy mintha csak nagygyakorlat, játék lett volna az egész. Előttünk ötszáz lépésnyire domb magaslott, közel a tetejéhez egy majorház állt, ebből s a domb aljáról lőttek az oroszok.

— „Előre!” — kiáltotta valaki, pár lépést ugrottunk s ismét térdénállva löttünk tovább. Fülünkben ezer golyó durranása csepgett, zárvázat csattogott, balról mintha égett volna az egész erdő, de nem hallottunk semmit, csak éreztük a harc gyönyörét. Az orosz lövések mintha ritkulni kezdtek volna

Az ágyuk is elcsendesedtek. Kenyeres tarisznyából, zsebeimből minden töltényt előttem, most a tölténytáskák tartalmára került a sor. Ebben a pillanatban irtózatos erővel ujjalt ki az orosz tűz. Mintha a pokol valamennyi ördöge állt volna melléjük. — Vissza az erdőbe! — kiáltotta közlemben egy ismeretlen szakaszvezető. Átugrottunk az árkon, keresztül futottunk a kocsiúton s ismét a fák között voltunk. Egész idegen honvédek, közös bakák kerültek közeimből. A saját századomból alig láttam tizenöt-husz embert. A század szétszakadt, mindenki maga magának volt vezetője, bírása. Az erdőből kiálltunk a majorra.

A mi tüzeink most kezdtek működni. A dörgés irányából tisztán kivettük, hogy a mieinkről van szó. A majorház felé esett szemem s azt látom, hogy a ház tetejéről füst tör ki, hatalmas durranás hangzik, a tető beszakad, a ház körül oroszok jelennek meg s rohannak hátrafelé. Arra gondoltam, milyen jól simul ruhájuk színe a terephez, letérdeltem s lőttem. A major fölött egyre sűrűbben jelent meg a shrapnell gömbölyű füstgomolya, a hulló falak közül ismét öt orosz rohant elő s menekült a domb mögé.

Most felálltunk s mentünk előre. A fák tövében itt-ott sebesültek nyögtek, egyik fa alatt a tizedik század hadnagyt pillantottam meg. Arcát eltorzította a fájdalom.

— Csak menjetek fiúk, majd bekötöm a lábam magam — mondta.

Körülöttünk srapiellhüvelyek, letört ágak, egy-egy elvesztett kenyértarisznya, köpeny, bajonet, üres tölténymagazinok halmaza hevert, sebesültek vándorogtak visszafelé, tölténypótló altisztek siettek előre, az egész erdő olyan volt mint a pokol előszobája. Megcsuszam, néztem utamba, Egy egész kis madárzárnyon. Fatörzsről fatörzsre lopakodtunk előre, — mignem ritkulni kezdtek a fák.

— Futólépés! — kiáltotta a szakaszvezető s futni kezdett. Mi utána.

Mayer Klotild

gőzmosógyára NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyílly való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kézelőosztály.

Garantált klormesznélküli gőzmosós.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógyára Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19,
Kazinczy-utca 8.

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

persil

önműködő mosószerrel

Biztosítottan ártalmatlan. Chlor nélkül!

Félórai főzés után

Vakító fehér ruhát!

„PERSIL” kíméli a vásznat és a fehérneműt az ústben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehérítve.

Gyár: GÖTTLIEB VOITH, Wien, III. I.

Mindentütt kapható!

Az erdő szélén voltunk. Egy fa mögött kedves, vékony alezredésünket vettem észre. Valahonnan puskát kerített s szaporán küldte a golyót az orosz fedezékek felé. — Az orosz alig volt tőlünk háromszáz méternyire. A mieink a bokrok körül szétszóródva, hosszú sorban feküdtek s szedték le a felbukkanó orosz fejeket. Most az ezredes kiugrik a fa mögül, kardot ránt, elkijátja:

— Roham! Előre fiúk! — s fűrgén szalad előre. Egyszerre talpon volt mindenki: itt is, ott is megvillant a bajonetek fényes soéjja, mint a magyar folyók szilaj áradata tödultunk az orosz állások felé.

Az orosz annyi volt, mint a patkány vagy a sáska. Bután estek oda a halálnak, a mellkasok recsege adtak utat az éles bajonettnak, halálordítás, sebesültek nyögése új szint vegyített az ütközet zajába. De az oroszok tulnyomó számával mégsem birtunk. Kétszer húzódtunk vissza s kétszer támadtunk újra. A harmadik roham után az oroszok hadállása a mieinké. Háromszáznál több orosz került a kezünkbe, javarészt apró termetű, ostobaképű legény. Első szavukkal dohányt kértek. Adtunk.

Hazamentem egy kis horvát legény nevetve mutogatta orosz golyótól átfurt koronás pénzdarabjait. Épp a szíve táján hordta a pénzeszacskóját s hat drb egykoronást átfurt az orosz golyó.

Este kilenckor kerültünk vissza a városba. Lefekvés előtt, amint a nyílt tűzhelyen főtt pár tojást kenyérral elköltöttük, megeredt a szó.

A krumpfliöldön sok derek honvédtársunk elhullt, ezek nevét emlegettük. A kis horvát széles, paraszti hangon mondta:

— No, annyi szent igaz, hogy valahányszor még krumplics ezek, ez a csata eszembe jut.

Egyik társunk egy elesett katona utolsó szavait recitálta:

— János, ird meg az asszonyoknak, hogy a siementhali borjút csak jövőre adja el. A gyereket meg... becsülettel...

Itt elakadt a szava. A következő percben már aludtunk mindnyájan.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkek, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

MEGNEVELTŐSÉG ÉS KIRADÓHIVATAL:
NAGYKANIZSA
 BUDA-UT 4. SZÁM
 NÖKKIRADÓHIVATAL:
 KIRADÓHIVATAL: 2. sz. (Felső-újszalai-
 körzetben) a 10. körzetben a
 10. körzetben a 10. körzetben a
 "ZALA" Kiradósági és nyomda
 és könyvnyomtatás Budapest 8.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: 19
 Kiadóhivatal: 19
 Nyomda: 237

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési Ára
 határban határban határban
 Egy évre 2.00
 Félévre 1.20
 Három évre 3.00
 Postai számlaszám:
 Egy évre 2.00
 Félévre 1.20
 Három évre 3.00
 Egyes szám ára 6 Ft
 Hirdetéseket és nyilatkozá-
 sokat külön díjért fogadjuk
 a kiadóhivatalban

Nem ünnepelünk.

A pápa magasztos akciót indított a hadban álló birodalmaknál a karácsony méltó megünneplésére. Ha terve sikerül: negyvennyolc órára elhallgat az igyuk idegtépő bőmbőlése, a harci fegyverek rémes csattogása, elnémul a halálhőrgés, két napra megszűnik a csataterék elképzeltelhetlen kizszenvedése s az emberi szeretetnek a lelkekben felgyűló meleg lángjaival ünnepelhették volna meg a szeretet istenének születését. Az ellenség ádáz harciszomja, mely az egész világháborút előidézte, ért a gyönyörű tervet is meghiusította. Az orosz hadvezetőség kerekén visszautasította, a pápa ajánlatát s így a csataterék karácsony magasztos ünnepén igyuk rémes tüze fogja elhomályosítani a napkeleti királyok hívó csillagának ragyogását s patakokban ömlő vérözön fogja tanusítani, hogy a Megváltó tanításának megértésére még ma sem érett meg az emberiség. Az isteni Gyermekre

az idén hiába várunk Názareth jászolánál. Az idén a felebaráti szeretet melege nem hatja át az emberiség ayyát, szívét, lelkét. Az idén, ha leteaszük is a pörölyt, tollat nem ünnepelünk, csak pihenünk. Világot dúló vérontásokban nincs karácsony. De a reménység nem hal ki a szivekből. El fog következni az idő, amikor itélkezni fogunk az ünneprontók fölött. A nagy leszámolásnak a világháboru végítéletének a napja nem késik soká. Mikor az utolsó agyulövés füstjét is szélcsapja a szellő s elnémul az utolsó halálhőrgés a világi csatateréken: akkor következik a mi nagy ünnepünk, a német és magyar világhatalom ujjaszületésének karácsonya, az általános emberi szeretet feltámadásának husvéti ünnepe. Akkor fog újra megszületni az isteni Kisdéd, aki az emberi Gonoszság fekete szellemét a nemzetek éléről a poklok kénkőves tornáczára üzi.

A magyar főhadiszállás jelentése.

Budapest, december 11. Érkezett délután négy óra huszonöt perckor. Hivatalos. Hadműveleteink a Kárpátokban tervszerűen játszódnak le. Az ellenség részéről tegnap többnyire csak utóvédek fejtettek ki ellentállást, melyeket visszavetettünk. Galiciában még nincsen döntés. Ahol az oroszok támadtak, mindenütt súlyos veszteségeket szenvedtek. Lengyelországi arcvonalunkon tegnap is nyugalom volt. Przemysl az ellenség csak körülzárja, de nem támadja. A mindig vállalkozó szellemű védősereg a vonalról tiszteletre méltó távolságban tartózkodó körülzáró csapatokat csaknem naponkint kisebb vagy nagyobb kitörésekkel nyugtalanítja. *Höfer vezérőrnagy.*

A német nagyfőhadiszállás jelentése.

Beilin, dec. 11. Budapestre érkezett délután 2 órakor. Flandriában előbbre haladtunk és az Ardennektől nyugatra és keletre az ellenséges tüzérségi állások ellen jó eredménnyel harcoltunk. A franciáknak De Cratre és Bois de Pretre körül és Pont a Mousfontól nyugatra ellenünk intézett támadásait visszavertük. A mázuri tavaktól keletre nincs változás. Északlengyelországban támadásunk tovább halad. Déllengyelországból nincs semmi újsg. Legfőbb hadvezetőség.

Mit mond a bolgár király?

Szófiából táviratozzák: A bolgár király pénteken este fogadta a parlament küldöttségét, amely a trónbeszédre adott választ nyújtotta át. Ferdinánd király a küldöttséghez intézett beszédében többek közt ezt mondta: Európa lángokban áll. A semleges államok katonái lábhoz tett fegyverrel állanak. A bolgárok bölcseséggel megalkották a nézetüket a helyzetről. A nemzetért mindent föláldoznak.

Poincaré életveszedelemben.

Genf, dec. 12. Párisból érkezett jelentés szerint Poincaré tegnapelőtt nagy veszedelemben forgott. Az elnök ugyanis Hazebrouckban volt, midőn egy német Taube-repülőgép megjelent a város fölött és bombákat dobott le. Egy bomba éppen a mellé a csapat mellé esett le, amely fölött Poincaré szemlélő tartott. A bombarobbanás következtében Poincaré közvetlen közelében tizenhat katona az életét veszítette. Az elnöknek csodálatosképp semmi baja sem történt.

A tábornok halála.

Berlinből táviratozzák, hogy Meyer bajor tábornokra egy francia repülőgép nyilat dobott. A nyíl átszurta a sisák fémlapját s mélyen a fejbe hatolt. — A tábornok rögtön meghalt.

A Nürnberg is elpusztult.

Berlinből táviratozzák: A német tengerészeti vesérkar hivatalos kommunikét tett közzé, amely hivatalos londoni jelentés alapján elmondja, hogy az üldöső angol cirkálóknak sikerült a Nürnberg virkalót is utolérniük és elsüllyeszteniük. Így tehát eddig a Falkland szigeteknél négy német cirkáló pusztult el. A Dresden soráról még nem érkezett hír, de bizonyos, hogy üldözik az angol hajók.

Hollandia hadiállapotban.

Amsterdamból jelentik: Az egész kétszáz ezer főnyi mobilizált holland hadsereg hadiállapotban marad. Decemberben 250 millió hadikölcsönt fognak kérni, melynek az a része, ami önkéntes jegyzés folytán fedezhető nem lesz, kényszerkölcsön jellegével fog birni. Seeland tartomány azonnal védelmi állapotba lesz helyezendő. Minden katonai hírre vonatkozólag behozzák az újságenczurát.

A falklandi tengeri csata

Londonból táviratozzák: A Falkland szigeteknél lefolyt csatában résztvevő angol hajóraj összeállítására még ismeretlen. Az ütközet, kevés megszakítással, öt órahosszat tartott. Valószínű, hogy egy angol hajó sem szenvedett sérülést. Az angol flotta 7000 mérföld utat tett, amíg a harc színterét elérte.

Végtelen harc.

Rómából jelentik: A párisi lapok nagy érdeklődéssel kísérik a keleti harc-tér eseményeit (orosz harc-tér). A párisi lapok szerint abban az esetben, ha a németek és magyarok folytatják a Visztula és Wartha vonal melletti defenzívájukat, — a háboru a végtelenségig fog húzódni.

A belga tengerpart bombázása.

Ostendéből táviratozzák: Az angol hajóraj a napokban nagy vshemenővel bombázta a belga partokat. Az angolok így akarták megakadályozni a németek előnyomulását Nieuport felé.

Angol hadihajók örállása.

Newyorkból jelentik, hogy az ot-tani kikötőtől 3 kilométernyire angol hadihajók állnak, amelyek minden Newyorkba érkező és onnan induló hajót gondosan átkutatnak. Az Egyesült Államokban nagy visszatelezést kell az eset.

A francia sorozás.

Rómából jelentik: Franciaországban már intézkedéseket tettek, hogy januárban sorozás alá kerüljenek a 18 évet még be sem töltött ifjak is. Ez a kormányintézkedés arra vall, hogy a franciák hosszú háborura számítanak.

Meddig tart a háboru?

Milánó, december 12. A Corriere della Sera a napokban párisi tudósítójának fejtegetéseit közölte arról, meddig tarthat a háboru? Franciaországban és Flandriában — írja a levelező — mind két félnek csapatai csaknem biztosnak mondható pozíciókat készítettek. A leghitelesebb katonai szakértők véleménye szerint lehetetlen e harcok időtartamát illetőleg bármi jóslásba bocsátkozni; a lövészárkokban hónapokig szemben állhatnak egymással az ellenselek, de nem lehetetlen az sem, hogy egy évig is szemben fognak állani.

Kitüntetett 48-as tiszték.

Öfelsége a legutóbbi kitüntetések alkalmával a nagykanizsai 48-ik gyalogezrednek több hős tisztjét tüntette ki. Így Grans Ceill őrnagy és Fellner Rezső százados az ellenséggel szemben kiváló szolgálatuk elismerésül a 3-ik osztályú katonai érdemkeresztet kapták a hadiékítménnyel. A király legfelsőbb dicsérb elismerése jutott osztályrésztül Száts József hadnagynak, Pekli Béla, Gebauer Ede és Felki Jenő főhadnagyoknak.

Járványoknál s minden ragályos befegségnél
 kipróbált óvintézkedés.
Mattoni féle
Giesshübler
 Savanyú víz

Fog-Krém
KALODONT
 Szájviz

HIREK

Hajdan

költő és a katonák jó bajtársak voltak, mert kölcsönösen megtalálták egymás palackjában az italt, amelyre szomjaztak. A költő hősiességre, a katonák hírnevére szomjazott.

A háború volt a költő igazi nagy témája. A tüzes fegyverszél, amely kiragadta a nyárs-polgárt az élet pályáiból önmagát és mások fölé emelte, harcok lovagjává és énekek hőségévé szentelte. A háború csodálatossá tette a valóságot és a költő a csatáiról fölött vonuló felhőkön gigantikus istenárnnyékokat látott ágálni.

A mai háborúnak is vannak csodái és azok különbek a régiéknél. A modern háború istenei azonban nem a vezérkari sátrák, hanem a lövéstartók lakóit, nem az egyént, hanem a tömeget avatják hőssé. A gép szerepe a háboruban demokratizálta a vitézséget. Száz ezer ember egy megvető gesztussal el tudja magát csillítani az őrfentartási ösztönt, száz ezer élni és élvezni vágyó, szerelmes és éhes ifjú ember, — ez olyan csoda, amelyben Homér és Virgil nem tudott volna hinni.

A közkatona áldozatkészsége nagyobb az eposz hősénél, mert hiszen a hős égi és földi kincsekért, hatalomért, dicsőségért, szerelemért küzd, a katonák pedig egy gondolatért hal meg. Hazá, király: egy gondolat; kötelesség, fegyelem is az.

A halálba induló katonák artikulátlan hurrá kiáltása a legmélyebb szó, amit emberi száj kimondhat. Mélyebb a költő és a tudós szavánál. A katonák, akik a szuronyok élé dobja ifjú életének verőfényes gazdagságát, a legnagyobb áldozat embertársainak. Értsek meg az antimilitaristák: a katonát nem azért tiszteljük, mert embert ölni képes, hanem azért, mert meghalni képes.

Fájdalmas kegyelettel néztük mostanában utcáinkon a gyűrött, szürke katonárnnyékokat. A ködszínű ruhájukhoz idegen föld iszapa tapad. A tekintetük merev és üres, mintha a pupillájukat kitégítette volna véres borzalmak látása. Ami élet, tűz, erő, ifjúság volt bennük, az mind belefolyt a nagy kohóba, a háború tüzesen bőmbőlő kohójába, ahol most egy új világot öntenek formába.

Miféle jutalmat adhat ezeknek a hősöknek a nemzet? Semmiféle, mert amit adni akartok nekik, azt előbb tőlük kell elvennetek, hiszen ők maguk a nemzet.

És mit adhat nekik az irodalom? Halhatatlanságot? A tömeg ép oly halhatatlan, akár a tenger vagy a hegylanc.

Az irodalom, legyen az őszinték, egyelőre tehetetlenül áll szemben az új háborúval. Ma nincs irodalom, valamint élet sincsen. Ma csak háború van. A nemzetek rettenetes erőfejlesztése megremegteti lábunk alatt a földet és vérszínűre festi fejünk felett az eget. Ki tudná ezt ma versbe szedni? Ném költő, csak egy műkedvelő császár volt, aki lantját pengette, midőn Róma lángban állott.

Az irodalom várja a holnapot. A dicsőség reggeli fényében égő holnapot, amely egy új és ifjú magyar nemzetet fog besugározni. Mert bármilyen hosszú és bármilyen sötét lesz is az éjszaka: egyszer reánk fog virradni és a virradat dicsőséges lesz. A magyar nemzet megvilágodva, megerősödve, győztesen fog kilépni a homályból. Már győzött abban a pillanatban, midőn ledobta királyi testéről a közönbösséget, a kételkedést, a pártokodást és az idegen-imádás koldus rongyait.

Ha eljön a holnap: egy új ifjúság írja fog égni a nemzet arcán. Lesznek munkások és lesznek költők; dolgozni és énekelni fognak. És a költők közt lesznek azok is, akik méltók arra, hogy babérral és virággal nyujtsanak a nagy háború szürké hőseinek. Akkor majd a szürke hősök hajlott derekai dőlegetően ki fog megnit egyenesedni és a szemükben, amely most üres és szomorú, egy új élet vészénye fog ragyogni.

Majd holnap!

Alszeg Ferenc

Megszűnt a Zala cenzurája.

A rendkívüli helyzetből eredő természet-szerű óvatosság a magyar lapokat is kivételes elbánás alá helyezte. Amint napról-napra láthatjuk, a fővárosi lapok közléseiben is sűrűn vág ablakot a cenzor plajbásza. A kivételes ellenőrzésből a Zalának is bőségesen kijutott és sajnos, a helybeli ellenőrzés tulhajtottsága és a kormányiptencióinak az illetékes ellenőrző hatóság által történt félreismerése következtében nem maradtak valami kellemes emlékek ezekből az amugy is nehéz napokból. Helyzetünk csak akkor enyhült, amikor az igazságügyminiszterium és a pécsi királyi főügyészség a kivételes sajtórendészeti ellenőrzést dr. Kiss László ügyész úr tapintatosságára bízta. *Az ő megbízása óta a királyi ügyészség nem zaklatta olvasóközönségünket olyan lappeldányok elkoboztatásával, amelyeknek a kiadásához ő maga adta meg az írásos, pecsételt hivatalos engedélyt.* Most aztán az igazságügyminiszterium a Zalára elrendelt egész kivételes sajtórendészeti ellenőrzést megszüntette — azon indoklással, hogy a Zala hazafiás működést fejt ki s a cenzurára okot nem szolgáltat. Szerény működésünknek legfelsőbb helyről érkezett ezen elismerése kárpótolt bennünket a néhány hónapos zaklatásért s az ezzel járó izgalmakért s nem jelentéktelen anyagi károkért. A Zala mai száma tehát már cenzura nélkül lát napvilágot, amit érhető örömmel jelentünk be olvasóinknak.

Kiss ügyész megbízása. Dr. Kiss László királyi ügyész az igazságügyminiszterium szép kitüntetésben részesítette. A rutén hazaárulási perekben való ügyészi teendők ellátásával bízta meg s e célból Mármarosra helyezte át. A megbízás ideiglenes jellegű s így reméljük, hogy a nagyképzettségű, szimpatikus ügyész hamarosan Nagykanizsán éri el azt a vezető pozíciót, amelyre tehetségével, kiváló jogász tudásával s mindig tapintatos hivatali föllépésével már régen rászolgált.

A Biffl-erred zászlója. A 20-ik népfelkelőgyalozzered hős legénységének hő óhajta hamarosan teljesedésbe megy. A mi öreg katonáinknak nem kell röstellkedniük, hogy az osztrák seregek ragyogó zászlói mellett ők nem mutatják föl a magyar független államiság szent jelvényét, a büszke magyar címeres nemzetiszínű lobogót. A közönség nemes áldozatkészsége már eddig is jelentős összeget juttatott erre a célra, tegnap pedig Biffl ezredesné juttatott hozzánk 100 koronát azon óhajttal, hogy a zászló kizárólag a 20-ik honvédelmi gyalozzered legénységét illesse meg. Öméltósága egyébként élére óhajt állni annak a bájos hölgygárdának is, amely a zászló himezésére vállalkozik. Ismételtén kérjük azokat a nagykanizsai hölgyeket, akik a himezésre vállalkoznak, ezen szándékukat mielőbb jeleítsék be szerkesztőségünkben.

Gyermekek jótékonyága. Az Uránia mozgólényképzőhelyiségében kedden délután kedves szórakozásban lesz része a publikumnak. A polgári leányiskola bájas növendékei tartanak itt műkedvelő előadást — jótékony célra. A pazar műsor valószínűleg sok vidám percet fog okozni a közönségnek és tekintélyes summát juttat — pamutra. Mert ez a jótékony cél igazán megható a kislányok buzgalma. Maguk szerzik össze a pamutra valóit is s abból maguk kötnék meleg holmit a katonák számára. A keddi műkedvelő előadás mindnyájunknak ott kell lennünk.

Forman nátha ellen
Szilencz ára 40 fillér

PATKÁNY EGÉRIRTÓ
Bakterium
"RATIN"
PROSPERITÁS INGV. V.
RATIN LABORATORIUM
BUDAPEST ROTTEHILLER-STR. 30.

Levelék a táborból. Kovács Elemér tüzérhadnagy levelet írt haza az északi harcterről. Érdekes írásából a következő sorokat közöljük: Az oroszok, úgy látszik, nagyon szomjaznak a "alkonyatkor" a mi vonalaink előtti kutakat keresnek. Egy honvédnek pompás ötlete támadt közel földcsépekhez egy alkutat állított föl s többed magával e mögé bujt. Másnap este aztán rajokban indultak meg az oroszok a kut felé s a micink kényelmesen, egyetlen puskalövés nélkül elfogták őket. Így szórakoznak fiaink a háborúban. — A másik levelet Tausz Jenő 20-as népfelkelő írja haza. Elmondja, hogy harmadmagával ötven oroszot fogott el. Nagy szerényen megjegyzi azonban, hogy ez nem az ő érdemük, mert az oroszok örömmel és önként mennek magyar hadifogságba.

Ujvári ajándék megváltása. A következő levelet intézték ma a Zalához: Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Városunk emberbaráti és jótékony intézményei údvos működésükkel az általános támogatásra soha oly érdemesek nem voltak, mint a mai súlyos időkben. Ezen tudattól áthatva határoztuk el, hogy ezidén eltekintünk a piacunkon divó cillánal és felesleges naplárkiostástól és inkább szerény adományainkat juttatjuk naplár megváltás címén jótékony célokra. Van szerencsénk a mélyen tisztelt Szerkesztő Úrnak kétféleképpen azon kérelemmel átnyujtani, kegyeskegyek ebből 50 koronát a Vöröskereszt, 50 koronát a Népönkény, 50 koronát a Jótéti Irada (a helybeli kórházak karácsonyfájára) és 50 koronát a keresztény és izraelita öngyógyító vezetőségnek nevében megkülönböztetően ezen adakozásunkkal együtt kifejezetten a nyilvánosságot keressük, tessék ezt azon biztos tudatban, hogy a nagy közönség eljárásait méltányolni fogja és azon reménytelől elteve, hogy ezen kezdeményezésünk összes kártyáinak körében a szükséges követőket fog látni. A mélyen tisztelt Szerkesztő Úr fáradozását megköszönve vagyunk hazafiás üdvözlettel Rosenfeld Adolf fia. — Mi a magunk részéről kívánatosnak tartanánk, ha a nemes példa minél számosabb követőre találna.

Halálozás. Dr. Hamburger Jenő orvost és családját mély gyász érte. Natuska leánykájuk folyó hó 10-én rövid szenvedés után elhalálozott. Temetés folyó hó 13-án d. e. 10 órakor lesz a nagykanizsai izr. temető halottasházából.

A rendőrség nagy részét tudalevőleg hadba szólították, az itthonmaradtak közül pedig többen megbetegedtek. A rendőrség ügymenetét jelenleg a városban Bay főkapitány-helyettesen kívül három tisztviselő és három rendőr látja el. A főkapitány-helyettes előterjesztést tesz, hogy a rendőrség létszámát a polgárőrség szolgálatba vonásával erősítsék meg, a beteg tisztviselőket pedig helyettesítsék.

Házasság. Krauth Nelly és Adler Géza Nagyatádon házasságot kötöttek.

A városi közkórház karácsonyfájára eddig a következők adakoztak: Dr. Székely József kórházi igazgató főorvos 10 K, Fischer Sándor magánzó 10 K, Scherz Lujza utóda 3 K, Nagy Erzsébet tanárnő 2 K, Mantuano Mariska 2 K, dr. Veber Károlyné 3 K, Belus Lajos gyógyszerész 10 K, dr. Tuboly Gyuláné 10 K, Vary Jolán tanítónő 4 K, özv. Rojtman Bélané 2 K, Zalay Anna 3 K, Bruncsics Anna 1 K, Németh Anna 2 K, Blau Ottó 5 K.

A katonák uszonnája. Dr. Neumann Edéné urasszony kezdeményezésére néhány hete uszonnát is kapnak a sebesült katonák. Urasszonyokból szépszámu gárda alakult, amely napról-napra összeadta az uszonnához szükséges cikkeket. Az utóbbi időben azonban a buzgalom és áldozatkészség kissé megcsökkent, holott most volna szükség a sebesült katonák jobb táplálására. Orvosok által tapasztalt tény, hogy az ajándék felvidítja a beteg lelket, a bőségesebb táplálék pedig gyorsabbá teszi a gyógyulást. Erre való tekintettel kérjük Nagykanizsa nemesekből hölgyközönségét, hogy adományait továbbra is a régi buzgalommal juttassa dr. Neumann Edéné urahölgyhöz.

Életunt napszámos. Kovács György napszámos tegnap öngyilkos szándékkal mellbe szúrta magát. Terve azonban nem sikerült, mert a kés a csontokban megakadt. Kovács ittasi állapotban követte el az öngyilkosságát kísérletet.

Katonatemetés. Klein Jenő tartalékos katonát, aki a harctéren szenvedett sebesülésbe belehalt, — pünteeken délután helyezték örök nyugalomra katonai pompával a zsidó temetőben. A ravatalnál Neumann Edé dr. főrabbi könyvekig megindító gyászbeszédet mondott. A hős katonát végül tisztességteljesen sorkantolták ki. A közönség a katonát megvegyének nagyobb összeget adott össze.

Elmeintézetbe. Egy jobb sorú érdemes nagykanizsai kereskedő küzdelmes élete jutott most tragikus befejezéshez. A közismert ember elméjét szerencsétlen családi körülmények annyira megzavarták, hogy idősebb manióba esett s a legképtelenebb vádakat emelte mindazok ellen, akikkel valaha is dolga akadt. Megragalmazta a rendőrséget, a polgármestert, az alispánt, a törvényszéket, az igazságügyminiszteriumot s a följelentésk hatalmas garmadjával árasztotta el a hatóságokat. Mikor nyilvánvaló volt, hogy a boldogtalan ember elméje elborult, — elmeorvosokhoz is helyezték. A vizsgálat azzal végződött, hogy a számlamramelő embert körveszélyes ördögnek nyilvánították. A hatóság most megtette a lépéseket, hogy valamelyik elmeintézetbe helyezék el.

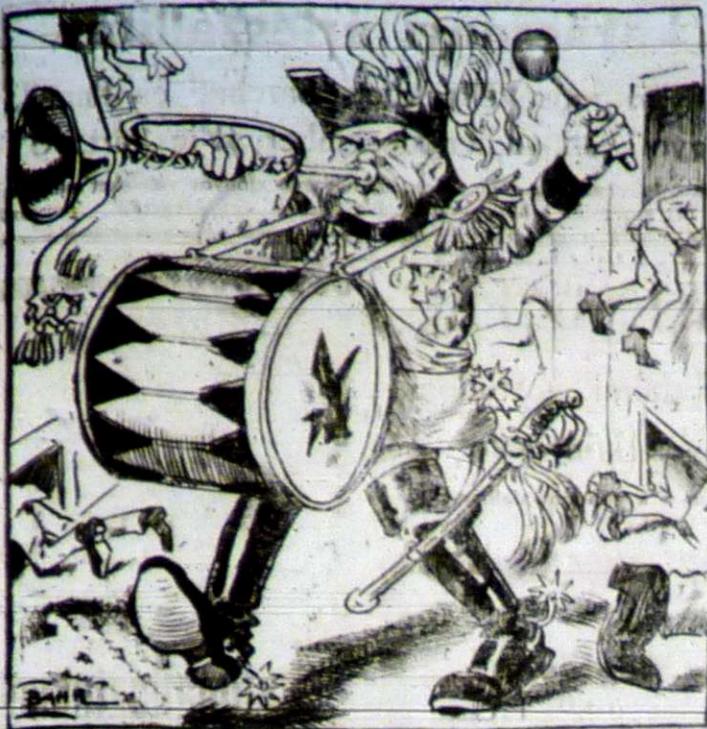
Az izr. templomban a szokásos Channka istentisztelet f. hó 12-én d. u. fél 5 órakor fog kezdődni.

Csomagforgalom a tábori postákkal. December 15-ig minden tábori postahivatalhoz újabb lehet csomagokat küldeni. A csomag sulya legföljebb 5 kilogramm, terjedelme pedig bármely irányban 60 centiméter lehet. Tartalmazhat ruházati cikkeket kívül könnyen nem romolható élelmiszereket (fűstöltött húst, szalámit, sajtot, káposztát, csokoládét, konzervet stb.) és dohányt, szivart is. A burkolat csak viaszos vázon, vagy vízálló más szövettel vagy jól leszigetelt feladók lehet. A címet lehetőleg magára a burkolatra, vagy külön vázonlapra úgy kell írni, mint a tábori postai leveleknél. A vázonlapot nem szabad a burkolatra ragasztani, hanem tartósan oda kell varrni. Cél szerű, ha a címirat másolata a csomag belsejében el van helyezve. A feladó tartozik a szállítólevélre „saját veszélyemre” szavakat fölírni. A szállítólevél szelvényére csak a feladó nevével és lakásával kell jegyezni. Bérmentesítési díj 60 fillér. Ha a csomagot a címzettnék bármely okból nem lehetne kézbesíteni, a tartalmat a rászoruló legénység közt osztják szét.

Főfelős szerkesztő: Fischer Lajos. Szerkesztő: Tóth Zoltán.

Névjegyek
izléses kivitelben azonnal készülnék ZALA-ÚJOMDÁBAN Nagykanizsán.
Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.

Millió ember használ
KÖHÖGES
rekedés, katarus, elnyálkásodás hurut és gőrcsős köhögés ellen kizárólag a jólt Kaiser-féle **Mell-karamellák** (a három lenyóval) cukorkáit. — 6100 közlegysősleg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánorvosoktól a bjasos hátdéről. Rendkívül kellemes és jólt bonbonok.
Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.
Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula Szabó Albert, Mikoványi Árpád és Belus Lajos urak gyógyszertárában.

A sorozás Angliában

Finom akác-, hárs- és larló Virágméz

valamint ideai díó kisebb-nagyobb mennyiségben mindig kapható

Gazdasági Közvetítő Irodában

Sugár ut 18 szám

Ugyanott vízmentes ponyvák és boros hordók minden időben kölcsön kaphatók.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- női és gyermekcipők kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut :: a VÁROS PALOTÁJÁBAN. ::

A téli háboru borzalmai ellen katonáinknak prémre van szükségük. — A kinek van küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

Mayer Klotild

gőzmosógépa NAGYKANIZSA

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az-összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön galler és kezelőosztály.

Garantált Riformesznélküli gozmosós.

Szíves partfogást kér.

Mayer Klotild

gőzmosógépa Hunyadi-u. 19. Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19. Kazinczy-utca 8.

Ruharongások Műzárva

Figyelmes és gondos munka

Császárfürdő

Budapestben. — Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Előrangú kén- és hévíz- és radioaktiv gyógyforrások modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hőforrások és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsav- és villamosvízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használtak főleg emfros bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivo kura a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényes lakosztály. Szolid konyha, jutányos árak. Gy- és zene-díj nincs. Prospektus in. és bérmentve küld

Az igazgatóság.

Nagy karácsonyi

és ujévi vásár!

Weiszfeld és Fischer

cég Nagykanizsán

Tekintettel a háborus viszonyokra, az összes raktáron levő elsőrendű árukat **mélyen leszállított** áron árusítjuk. Ezzel módot nyújtunk mindenkinek, hogy karácsonyi és ujévi ajándékokat nagyon olcsó árban beszerezhesse. Tisztelettel **WEISZFELD ÉS FISCHER.**

A ZALA TÁRGÁJA

Tisztelegjünk a hősöknek.

Tisztelegjünk a sebesült hősöknek, Tisztelegjünk meleg szívvel, jólesőn! Hadd érezzék, hogy lelkünkbe fogadtuk, Akik értünk véreztek a harcmezőn. Meleg pillantással tekintsünk rájuk, Szárnyatörött sasok, sebzett oroszlánok E halvány alakok!

Ha sebesült harcost láttok, Emeljetek kalapot!

Hogy virultak, hogy pi ultak csak nemrég! Szilaj lázzal hogy szálltak a csatába! Ereikben, hogy tángolt a szittyavér! A haza szólt, a magyarok királya Isten ostarai, tündörlő vitézek, Ezer gyilkos vésszel farkasszemet néztek, Hol a 'alál aratott!

Ha sebesült harcost láttok, Emeljetek kalapot!

A félkarját ki a harcban otthagya, Ezer karral a keblünkre öleljük S béra lábbal ki mankón tud járn csak, Azt gyöngéden tenyerünkön viseljük! Tekintsünk rájuk néma csodálattal, Tisztelegjünk nekik hálds hódolattal, A sebnék szől tisztelegésünk Mit értünk a hős kapott!

Ha sebesült harcost láttok, Emeljetek kalapot!

Havas János

Az ellenség fővezérei.

Az orosz generálisizmusz.

A nagy északi küzdelem ráirányítja az egész világ figyelmét azokra a férfiakra, akik most Lengyelországban népek sorsát intézik, nem utolsó sorban Nikolajevics Miklós nagyhercegre, az orosz hadak főparancsnokára.

Nikolajevics Miklós nagyherceg képességeiről a katonai szakértők soha sem voltak valami nagy véleményel. Az események azt mutatják, hogy nem hívatott arra a vezető szerepre, amely neki jutott. A nagyherceg ugyan testestől-lekéstől katoná, de nem minden katoná alkalmas arra, hogy egy milliós sereget vezessen. A nagyherceg különben 1856. november 18-án született, fia annak a Nikola jevics Miklós nagyhercegnek, akit II. Sándor cár a török háboruban állított a seregek élére, de annyira alkalmatlannak bizonyult, hogy a vezetését csak névleg tartotta meg.

Nikolajevics Miklós nagyherceg szigorúan katonai nevelésben részesült s 1877-ben Radetzkai tábornok vezérkarába volt beosztva. A Sipka-szorosnál s Plevnánál vitézségével ki-tűnt, úgy, hogy nagybátyja, I. Vilmos német császár a porosz Pour le mérité érdemrenddel tüntette ki. A török háboru után lépésről-lépésre, gyorsan emelkedett. Több évig, mint ezredes és mint a cár. szárnysegéde, parancsnoka volt a nagyon előkelő lovasgárdának. Akkoriban lovagolni tanította a mostani II. Miklós cárt s azóta nagy hatással van unoka öccsére, akit akaratérő és testi nagyság dolgában messze túlszárnyal.

Soha sem tartozott azokhoz a nagyhercegekhez, akik csak mulatságban látják az élet célját 1890-ben a II. gárdadivízió parancsnoka, 1895-ben pedig főszárnysegéd és a lovaság főfelügyelője lett. 1905-ben ugyancsak korlátlan katonai hatalmat helyezett kezébe a cár, a

menyiben a honvédelmi tanács elnökévé, nemsokkal később pedig a pétervári katonai kerület-parancsnokává nevezte ki. Ő volt tulajdonképen az egyetlen ur, az uralkodó Oroszországban, mérhetetlen becsüvére azonban többre ösztönözte: a világtörténelemben akarta megörökíteni nevét s ez csak háboru után volt lehetséges. Ezért Nikolajevics Miklós nem a pánszlávizmus kedvéért, nem is Ausztria-Magyarország, vagy Németország elleni gyűlöletből, hanem magának a háborúnak kedvéért éveken keresztül csörtette kardját.

Amikor a háboru elején az oroszok benyomultak Keletporoszországba, szavahihető tanuk állítása szerint már Felsőnek címzett magát. Becsvágyát felesége, Anasztázia montenegrói hercegnő még csak fokozza. Anasztáziai nagyhercegnő mindig rajongója volt a pánszláv eszmének s a nagyszerb propagandának.

II.

A francia fővezér.

A Daily Telegraph közli a következő érdekes cikket: A „város nevét, ahol a francia főhadiszállás van, természetesen nem mondhatjuk meg. Senkisé gondolja azt, hogy a fővezér palotában lakik, sőt ellenkezőleg, a ház, amelyben szállását felütötte, igen egyszerű, dolgozószobája az első emeleten van, az épület külső falai és a lépcső közönséges téglá, az előszoba, amely a nagy hadvezérhez vezet, butorozatlan. Az ajtóban sok ismerős arcot talál az ember, nagyhírű tiszteket, tábornokokat. Az előszobába torkollik egy hatalmas távirővezeték, az egyes főbb állomáshelyek huzalfainak összessége. A folyosó falában szögek, rajtuk katonaköpenyek, és sapkák.

Felépegtünk a szobába. Joffre tábornok felállott és üdvözölt bennünket. Magas csizma, vörös nadrág, kék kabát van rajta. Erdemrendet nem hord. Igen lassan beszél, a hangja komoly és minden szót mérlegel, mielőtt kijött. Nem látszik fáradtnak, pedig rengeteg sokat

dolgozott négy hónap óta. Felhatalmaz, hogy látogassék meg a verítéket, írjuk meg azt, amit látunk, hogy a világra végre tisztán lásson. Felemelte kezét és így mondta:

— Mondják meg az országok, hogy bizalommal várjanak és reméljenek. A helyzet és a feladat ma nagyon nehéz, de a vége nem lehet más, mint győzelem és ebben a győzelemben az egész ország osztozkodni fog.

A francia fővezér ezután megengedte a fotografusoknak, hogy levehessék. Háttal két tábla között állt. Az egyik Franciaország és Belgium térképe, ahol a hadműveletek folynak, a másikon Lengyelország és a háboru keleti tere, amelyet egyidőben tanulmányoz a nyugati harctérrel. A kép nagyon meghatott, — mert Joffre tábornok, a katonai tehetséget és a francia eszésséget képviseli, amely visszatartja a németek beözönlését. Szemöldöke határozottságot és erőt árult el, amint a két tábla között állt. A fényképezék kissé sokáig készülődtek, mire Joffre mosolygva mondta:

— Kicsit sokáig tart. — A belga király mindnyájukat lefözi, a minap egy pillanat atatt levett engem.

Ezután elbeszélgetett az újságírókkal, akik üdvözölték abból az alkalmából, hogy Poigcaré személyesen tüzte mellére az érdemkeresztet. Joffre így felelt:

— Ez mind semmi, a végső győzelem számít csak.

Ezután megtudták a hírlapírók, hogy Joffre minden nap tíz órakor fekszik és reggel hat órakor kel. Gyakran megy a harcsonaliba, hogy mindenről személyesen meggyőződjék. — Három segítőtársa van. Az egyik kitűnő stratégia, a másik nagyszerű tüzerfőnök, a harmadik pedig jeles adminisztrátor. A kis városka lakosai talán nem is tudják, hogy ki tartózkodik falai között, úgy éreztük magunkat, mintha száz és száz mérföldre volnánk a háborutól, pedig abban a kis házában, azokban az egyszerű szobákban újra akarják alakítani Európa jövőnd térképét.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatáruháza

Nagykanizsa, Fő-ut

az Első Magyar Bizt. Társ. új palotájában

Női és leányka kabátok

Szörme garnitúrák

Ruhakelmék

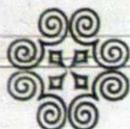
Bársonyok, Selymek

Pargetok

Bluzok és pongyolák

Női és leányka kötények

a legolcsóbb árban.

Bársonyok minden színben mintás m. 1.50
Pargetok bluzra 1.60
Egész ruhára való 4.50 5.50

Női kabátok 15 kor-tól feljebb

Szövetek egy egész ruhára 5.50

Himzett női ingek darabja 1.98

Elegáns Silskin garnitúr 50 korona.

Színés kreppék 58 fillér.

Elegáns pongyolák 5 koronától kezdve

Maradék minden árért. Női és leányka

kötények 1 koronától feljebb

Zalavármegye legolcsóbb

bevásárlási forrása.

Rothschild Albert nagyáruházában, Nagykanizsa

Feltűnést keltő karácsonyi árleszállítás

Női kosztüm szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet- és flanell, valamint bluz- és pongyola cikkekben december 31-ig tart.

Fontos érdeke az urhölgyeknek, valamint szegényeket felruházó egyesületeknek ezen igazán előnyös vételeket minél nagyobb mértékben kihasználni. *Hadbavonultak részére hó sapkák, lábszárvédők, haskötők, érmelegítők. Tevénytárs katonai takarók nagy választékban.*

őzv. Schável Lajosné

épület és műlakatos

Nagykanizsa Rozgonyi-u 9

Telefon 122 szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhelyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezését és épületvasalást

Minden lakatos és vízvezetési munkálatokba vágó javításokat a legutánpólyább árban eszközöl.

Mack' tele
KAISER-BORAX
Előelő Toaletszer
Százszáz családban használatban, finomítja és szűri a bort, megvédelmezi minden időjárás ellen. Csak valódi piros határonban a 15.30 és 75 fillér. Kaiser-Borax. Szappan 80 fillér. Tota-Szappan 40 fillér. **GOTTLIEB VOITH WIEN III.**
Mindenhol kapható.

STOCK COGNAC

Medicinal

hivatalos ólomzárral ellátott palackokban mindenütt kapható

CAMIS és STOCK

gőzüzemű gyárból

Barcola

VESZEK

szépirodalmi és tudományos könyveket.

Cím: a kiadóhivatalban.

20. 1914.

Meghívó.

Van szerencsém a T. Címert a Principálisvölgyi lecsapoló társulat

1914. évi december 17-én d. u. 4 órakor

Nagykanizsa r. t. város tanácstermében tartandó

rendes közgyűlésére

tisztelettel meghívni.

Nagykanizsa, 1914. évi december hó 8-án.

PÁH Alajos
társulati elnök.

Tárgysorozat:
Társulati folyó ügyek elintézése.

Katonatiszteknek

önkénteseknek

a hadbavonulás, újoncképzés alkalmával épületes árakat szerez a jelentősebb csapatok által is legelőmőbb körletben részesül, igen idősebb humoros művészek

„Der Rekrut“

militärische Briefe zur Erbauung

für

Rekrut und Instruktor

irta

HANS WEBER 45. gy. sz. I. Hódmező

A szüretet 20 aradi Anton Örmény

(Schlesmann-trányu) művészi rajza kész.

ARA 2 KORONA.

Kapható Nagykanizsán

Fischel FÜLÖP FIA könyvkereskedésében

„Kazinczy-utca.“

Vidékre a pénz előzetes beküldése mellett bérmentesen szálltom.

Karácsonyi vásár.

Budapesti és bécsi női modellkabátok bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán.

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok kanavásznák, anqinok, ingzefirek, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, agyterítők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók, trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyűk

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Holfeld rumburger vásznak, Regenhart és Reiman asztalneműk, Schroll sifonok és damaszkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készül Bluz 3 kor-tól, Pongyola 6 kor-tól, Alj 6 kor-tól kezdve. Gyásruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben

Nagy karácsonyi vásár. Igen olcsó árak.

Kaufmann Mór

férfiszabó

Telefon 222.

Nagykanizsa

Kazinczy-utca 6.

KERESKEDELEM ÉS KÖZVETLEN:
NAGYKANIZSA
 BUDA-UT 4. SZÁM
KÖZVETLEN:
 Budapesti út 2. sz. (Pöcskei-utca)
 a mai hirdetések és
 állásajánlatok számára
„JALA”-Hirdetési és Nyomda
 11. Könyvesház, Buda-ut 2.
TELEFON-SZÁMOK:
 Hirdetési és közvetlen: 78
 Könyvesház: 79
 Nyomda: 82

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Hírlapunk árak
 helyben kassza mellett
 Egy hó 2.00
 Negyedév 5.00
 Félév 8.00
 Egész év 12.00
 postai szolgáltatással
 Egy hó 2.50
 Negyedév 6.00
 Félév 9.00
 Egész év 13.00
 Egyes szám ára 5 Ft
 Hirdetéseket és nyilatko-
 zásokat a szerkesztőségnek
 a központi hivatalban

Nyugtalan nyugalom.

Egész Európa lángokban áll; a láng egyre terjed és közeledik hozzánk; minden nép mozog és katonái lábhoz tett fegyverrel állanak. Ezt mondta Ferdinánd bolgár cár trónbeszédjében, amely nem keltett akkora föltűnést és érdeklődést, mint a román vagy olasz miniszterelnök nyilatkozata, pedig ezeknél sokkal őszintébb, világosabb s tisztábban jellemzi a mai helyzetet. Sajnos, Ferdinánd cárnak igaza van. Egész Európa lángokban áll s csupán egyetlen szikra kell, hogy a háború tüze ott is kigyuljon, ahol ma még lábnál pihennek a fegyverek. Annyi azonban bizonyos, hogy a fegyvert Európa összes semleges államai lekasztották a falról. Hogy várnak, ki tudná megmondani, mért várnak, mire várnak? Az egyik talán politikai bölcsességből, hogy megkímélje nemzetét a háború borzalmaitól. A másik talán azért, mert a határait félti. A harmadik s hány ilyen harmadik van azért, mert nem tudja még, merre süsse el a puskát, honnan kap többet és bizonyosabban a fegyveres beavatkozásért. Eddig még csak reméltük, hogy a semleges államoktól távol lehet tartani a világháború emésztő lángjait s a világ legnagyobb fegyveres mérközését azok fogják eldönteni, akik kezdték. Azonban Ferdinánd cár őszinte szavai megingatják eme hitünket. „A láng egyre terjed és közeledik hozzánk”. Bulgária nem sokáig élvezheti a fegyveres béke nyugtalan nyugalomát s Bulgária után jön a többi. A láng befogja borítani az egész világot s az izzó kohóban új alakulatok formálódnak ki. Ki tudja, merre irányulnak a ma még néma puskák? Csak azt tudjuk, hogy Magyarországot és Németországot Dante poklának tüze sem emésztheti meg. Ezért nézünk nyugalommal azon államok felé, amelyekben még nyugalom van, nyugtalan nyugalom, — ahol még pihennek a fegyverek, a megtöltött fegyverek.

Románián át nincs segítség

Szófiából táviratozzák: Románia laméletlen s ezuttal igen erélyesen utasította vissza azt az orosz kívánságot, hogy területén keresztül segítséget engedjen juttatni Szerbiába. Oroszországban Románia erélyes állásfoglalásá nagy lehangoztságot keltett.

Támadnak a németek.

Párisból érkezett jelentések szerint december hatodika óta a németek rendkívül hevesen bombázzák Armentiers vidékét és Fournet.

A magyar főhadiszállás legfrissebb jelentése.

Budapest, dec. 13. Erkezett éjjel 10 órakor. Hivatalos jelentés. Nyugat-Galiciában az oroszok déli szárnyát tegnap Simanovánál megvertük és visszavonulásra kényszerítettük. Az ellenség üldözését megkezdttük. Arcvonalunk többi része ellen intézett minden támadás, úgymint az előző napokban, most is összeomlott. A Kárpátokon át előnyomult csapataink ismét többszörös harcok között folytatják az ellenség üldözését. Délután elfoglaltuk Neu-Sanderet. Gryobv, Gorlice és Zaigrod helységekre is újból-bevonultak csapataink. Zemplén vármegyét az ellenségtől teljesen megtisztítottuk. A nagy események színhelyéhez közel eső Erdős-Kárpátokban az ellenség a hegy gerincétől délre sehő sem tudott jelentékeny tért foglalni. Csapataink általában tartják a szorosok legmagasabb pontjait, Bukovinában pedig a Szucava völgy vonalát. Déllengyelországban nem volt jelentősebb esemény. Lovictól északra szövetségesünk eredményesen folytatja az oroszok jól megerősített állásai ellen intézett támadásait. **Höfer vezérőrnagy.**

Románia semlegessége biztosítva van.

(Saját tudósítónktól.) Bukaresti-utjáról a közelmúltban tért vissza a magyarországi román nemzetiségi mozgalmak egyik vezető embere, aki egyttal a komité nagytekielő tagja is. Újjának impresszióiról a következőket mondotta el:

— Módomban volt a romániai kiváló állásban levő egyének és a közvélemény irányítóinak egész sorával beszélni és e beszélgetésekből azt a határozott meggyőződést merítem, hogy Románia mindvégig szigorúan meg fogja tartani semlegességét. Még azon körökben is, ahol nem találtam a monarchia iránt valami nagy szimpatia, azt mondták: „mi nem a szívünkkel, hanem az eszünkkel akarunk cselekedni.”

— Mondanom se kell, hogy mindenütt élénk viták kezdődtek arról, hogy Románia érdeke vajon az osztrák magyar monarchiával, vagy az oroszokkal való barátságot kívánja-e. Akik a közvetlen jövőt nézik és akik a háborús eseményekről értesüléseiket a ruszofil lapok győzelmi jelentéseiből merítik, azok Erdély birtokát várják attól, ha Románia az oroszok mellé áll. Azonban még ezeket is gondolkodóba ejtette, amit én is, a magyarországi románok mondtunk nekik:

„Egy ország sorsát nem szabad a legközelebbi időknél, a holnapnak szemüvegén nézni. Ha csakugyan az orosz győz, a mit mi nem hiszünk, s ha Romániának odaadná Erdélyt, ezzel csak azt tenné, mint a kannibál az áldozatával, akit fölhizal mielőtt megeszi. — Egy olyan Románia, a mely Oroszország lekötöztette lesz, a mely e révén az orosz fensőbb-ség alá kerül, föltétlen kiteszi magát a veszedelemnek, hogy Oroszország előbb vagy utóbb elvegye az állami önállóságát és egészen magába olvassza. Annál valószínűbb ez, mert az Oroszoknak ezt a célját a vallásközössége is segíti. Az oroszral szövetséges Romániába a cár küldene görög keleti papokat, a cár lenne az egyházi feje lassankint nemcsak az oroszországi, hanem a romániai görög keleti-eknek is és a vallás nagy összeolvadó hatalmával szemben nem volna oly erő a mely a nemzeti és állami különállást sokáig meg tudná védeni. Hiába kapná meg Románia Erdélyt, ha Erdélyben egyetemben lassan-lassan az orosz birodalom egy tartományá süllyedne, elnyomottakat akarna szabadítani és utóbb maga válnék elnyomottá!”

— Ezen érvünk igazolására ép a magyarországi példát hoztuk föl, ahol ép az egyhá-

ban volt eddig a nemzetiségi mozgalmak legfőbb ereje, támasza. És annak, hogy az Oroszországban élő románok nemzetiségi különállásukat sokkal kevésbé érvényesíthetik, nemcsak az orosz abszolutizmus, hanem a vallás, a naptár, a szertartások közösége és összeolvadó ereje az oka.

— Annak, hogy az osztrák magyar monarchiával szemben Romániában tegehatatlanul széles körű elidegenedés történt, részben a bukaresti béke körül történt diplomáciai események, részben pedig a magyar nemzetiségi politika volt az oka, amelyet különösen Tisza István gróf előtt, sok hibával, a körülmények előre látása nélkül kezeltek. Ez az elidegenedés azonban csak hangulat dolga és véleményem szerint nem fejlődhet annyira, hogy nagy elhatározások forrása legyen. Igen komoly román politikustól hallottam ezt a nyilatkozatot:

„Romániának nem lehet más a történelmi hivatása, minthogy a szláv vagyúri kialakulásának Németországgal és Ausztria-Magyarországgal együtt útját állja. Ez biztosítja minden körülmények között állami önállóságát; a szláv világhatalom teljessége őt is elnyeli. Mi azt hisszük, hogy a háborút követő új szövetségi alakulatok körül Romániának abban lesz szerepe, amely a germán égisz alatt fog egybe-kovácsolódní.”

— Ismétlem, sokféle nézetet volt alkalam hallani. Megnyugtató lehet azonban az, hogy a döntés Romániában ez idő szerint nagy kvalitásokkal rendelkező, komoly férfiak kezében van, akik tisztán és jószánu itélik meg a helyzetet és akik utcai tüntetések, vagy egyéb hangulatkeltések által nem befolyásoltatják magukat és kik a több ízben kimondott semlegességet a maguk egyéni tekintélyével és kemény meggyőződésével meg is fogják védeni.

A német főhadiszállás kommunikéje.

Berlin, dec. 13. A nagy főhadiszállásról jelentik: Miatán december 11-én a franciáknak Apremontra (Saint Mihieltől délkeletre) intézett támadása meggyőző volt, az ellenség tegnap délután folytatólag Filreynát (Saint Mihiel és Pont a Mousson fele utja) támadta. E támadás közben a franciáknak hatszáz embere fogságunkba került és nagy számu halottjuk és sebesültjük volt. A mi veszteségünk itt mintegy hetven sebesült volt. Egyebekben a tegnapi nap a nyugati hadszínteren lényegileg csendben telt el. Csak Lengyelországban több ellenséges hadállást elfoglaltunk. Eközben tizenegyezer oroszot fogtunk el és negyvenhárom géppuskát zsákmányoltunk. Keletporoszországból és Dél Lengyelországból nincs semmi újság. Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Válság a spanyol kabinetben.

Madridból táviratozzák: Bergmanin spanyol kultuszminister ma kilépett a kabinetből. Elhatározásának oka az, hogy közte és a kormány többi tagja közt nézeteltérés támadt Spanyolország magatartása körül a mostani világháborúval kapcsolatban.

HIREK

A 20-as népfőkelők hadi

lobogója. Csak néhány napja indult meg az az akció, amely hadi lobogóhoz akarja juttatni a zalavármegyei hős népfőkelők ezredét a mánis teljes sikerrel számolhatunk be. A gyűjtés vármegyészerre várakozáson álló eredményel folyik s az ötletet nagy szimpátiával fogadta a megye, hálás, áldozatköz közömege. Az előkészítő bizottság a további munkálatok, fővédőségére dr. Balázs Béla főispánt kéri föl, akinek oldalán a líkes rendőrk egész gárdája büszkélkedik, hogy a hős huszas népfőkelők az eddigi diadalaihoz méltó zászlóhoz jussanak. A rendező bizottságnak az a törekvése, hogy a hadilobogót igen rövid időn belül átadja a harcra készülő katonáinknak. Éppen ezért a gyűjtőket kéri, hogy a gyűjtés eredményéről lehetőleg még karácsony előtt számoljanak be. A zászlót katonai ünnepség keretében fogják fölavatni, amelyre hivatalos lesz a közönség is.

A török-magyar rokoni érzést a mostani világháború is megerősítette. Konstantinápolyban napról-napra lelkes tüntetések folynak a magyarok mellett a európai hű török tudósok nyilvános előadásokban hirdetik a török-magyar nemzet közeli rokonságát és egymásra utaltságát. A törökök rokonérzése hamarosan kellemes ajándék képeben fog hozzánk érkezni. Az egyik legelőkelőbb török klub kizárólag a magyar honvédek részére óriási mennyiségű válogatott szivart és cigarettát fog küldeni.

Magyar bírák Szerbiában. Budapesti táviratozók, hogy az igazságügyminiszter Márton József dr. törvényszéki bíró Sabácsba küldte ki az igazságszolgáltatás szervezésére és vezetésére. Sabac katonai közigazgatásának élére is magyar bíró kerül. A hadvezetéség ugyanis Sabac rendőrfőkapitányává Schultek Teofil dr. járásbíró, népfőkelői hadnagyot nevezte ki. Szerbiai allandó berendezkedésünkre vall azon körülmény is, hogy már építettük a botanyica-obrenovaci 28 kilométeres vasutat, amelynek február közepére készen is kell lenni.

Petár király sasmadarát. A belgrádi konak kertjében szabadon röpködött egy nyezetts szárnyú szép királyas, amely Petár király kedves madara volt. Fialat korától nevelték ott és így teljesen megszeliődött. Nem repült el sem a hónapokig tartó bombázás alatt, sem pedig most, hogy vitéz csapataink elfoglalták a várost és a királyi kertet. Herczeg Odescaichi Zuárd és Drechsler József dr. husz-artisztek a hadseregloparancsnokság engedelmével elfoglalták a nagy madarat és Fejér Ottó postaigazgató intézkedésére gyorsposta-

val elküldték az érdekes zsákmányt a budapesti állatkertnek, ahol azt most ideiglenes gondozásba fogadták addig, amíg a főváros tanácsa elhatározza, hogy miként állítsák ki Petár király sasmadarát, hogy az érdeklődő közönség láthassa.

Háborús gazdasági intézkedések Zalaiban. A jövő évi termés biztosítására a zalamegyei gazdasági egyesület elhatározta, hogy vetőmagvakat, valamint burgonyát és árpat fog kiosztani a gazdák között. A vetőmag kivételése céljából gépeket szerez be az egyesület s azokat vételi célokra a kisgazdák rendelkezésére bocsátja. Az aratás biztosítására hadifolyókat óhajt az egyesület igénybevenni, vagy a sorhadi katonaság nagyobb mérvű szabványolását fogja kérelmezni Istápolni fogja a gazdasági egyesület a tenyészállattételek és behozatalt, még pedig oly módon, hogy tenyészállatokat fog 10 százalékos ármegterítés mellett a gazdák közt szétosztani. Gyümölcskiállítás rendeznek s a gyümölcskészleteket összejárják. A háziipari tevékenység terén a női háziipari munkára fogja az egyesület a főszűlt felkérni.

Szerbia hadiflottája. Romániából jelentik azt a humoros hírt, hogy Szerbiának most már hadiflottája is van. Fővárosra már nincs országa se soká lesz, de hadihajói vannak. Az orosz kormány ugyanis két kereskedelmi hajót ajándékozott Szerbiának, amelyek rozsdás, öreg ágyúkkal vannak felszerelve. Hogy végkielégítést kapta-e Oroszországtól Szerbia a hajókat, még nem tudjuk. De Szerbia roppant komolyan vette az ajándékot s az egyik "hadihajót" Szerbiának, a másikat Szent-Györgynek nevezte el. A szerb hadiflotta a romániai Dunán tartózkodik, mert a monitoroktól nem mer szerb vizekre evezni.

Legszebb karácsonyi ajándék. Gyönyörű kivitelű, művészi munkájú templakett jelent meg a közeli karácsony alkalmából a világháború és hős katonáink emlékére. — Az emléklapketten, amely piüschre szerelve bronzvagy ezüst színben kapható, dicsőítősen utaló királyunk és a német császár hű portréi láthatók hadilobogók, fegyverek, csokok és babérok között. Egy szétterjesztett szárnyú turulmadár, karmai között kardot tartva cikázó villámokkal árasztja el a velünk harcban álló hét ellenséges hatalom címereit. A plakett közepén szepen, csillag mezőben ez a felírás: "1914. Viribus Unitis", amely így királyunk lenkolt jelmondatával szobán is kifejezésre jutja a plakett szímbőlőmát. Az emléklapketten, amely asztalra állítható, vagy falra akasztható, 24 cm széles, 28 cm. hosszú, igazán értékes dísz tárgy és a legszebb karácsonyi ajándék. — Ara 7 korona és megrendelhető — a pénz beküldése ellenében vagy utánvétellel, ingyen csomagolással, bérmentetlennel, az egyedül jogosított gyáraknál: Höcker H. és Társa, műszaki kereskedelmi vállalat, Budapest, IX. Utóli ut 29. Ugyanilyen kivitelű plakett kisebb méretben és amelyen a turulmadár helyett a hét ellenséges hatalom címere egy ágyúval, egy tenger alatt járó torpedóval és egy léghajóval van körülveve, szép vörös vagy fekete fára szerelve 3 koronáért, piüschre szerelve 5 koronáért kapható fenti cégnél.

Tüzérségi útegeink a hóborította orosz-lengyelországi harcokban.

A mi hőseink. A 71 ik számú veszteséglistájom most számol be a nagykanizsai 20-ik honvédséghez tartozó veszteségeivel. Mivel a listájom az ezrednek a háború elejétől szenvedett veszteségeit közli, sok olyan nevet találunk benne, amelynek viselője már régen fölgögyült sebéből, sőt azóta másodszor is megsebesült. De még sem lesz érdektelen a névsort teljes terjedelmében megismertetni a közönséggel, mert igen sok katonánkról először adhat a veszteséglistám. A névsor itt következik: Sebesültek: Agoston József pótár., Albert Ferenc Szőcs, Albert Ferenc Nemeskutas, Alkasi Károly Doba, Alkauter Károly Doba, Angyal György Felsőbóra, Arthoffer Gusztáv pótár., Böcs József ővezető Csasztreg, Babics János Nagyalásny, Bodics József II., Bodics Péter szakaszvezető Zalmindsent, Bodics Sándor Nyárad, Bak Ferenc Deveser, Bak Ferenc pótár., Deveser, Bakkony György Oltár, Bakony Lajos Tüskevár, Bakonyi János Hahót, Bakos János Nova, Bakos Jenő Káptalanfa, Bakos Sándor szakaszvezető, Baksa József Alsólakus, Beka ez Pál, Balassa Dániel Adósztevel, Balázs József 2-k század, Balázs József Magyarzerdahely, Balázs Samu egyéves önkéntes, Bálint József tizedes, Balites Sándor, Balog Boldizsár Sármelek, Balog József Nagyutas, Ba og József Zalacsány, Balog Károly Nagypörít, Balogh József Balog Sándor Sárhida, Bándolyi János Marczaltó, Bangó Mihály Pölöske, Bantik István, Barszika Gábor 10. század, Baranyai János, Baranyai János pótártalékos 12. század, Baranyai János 12-ik század, Barbarics Károly Zalapatoka, Barca Lajos ővezető, Barca Zsigmond őrmester, Bardos Pál Csabrendek, Bátor Ferenc Zalaegerszeg, Bauer István ővezető Marczaltó, Barszika Vendel Beck Németh Lajos II. század, Bécsi János ővezető Alsódörgicse, Benedek János, Bedöcs József 9. század, Beke Mihály Sal, Belena István Nagykanizsa, Bella István Ukk, Belovics Elek, Buzás, Bendes József 10. sz. Bene Imre szakaszvezető, Benedek József tizedes M. G. A. No. 3. Benedek József tizedes 9. sz. Kolomtur, Benkő Ferenc Kisszentgrót, Benkő József Pápakorocsi Béres László Zalakoppány, Berke István Külössárd, Berkovec Mátyás, Berzényi József Béthi Sándor Bezerics József, Biber Lőrinc, Bicsó János Binet Ignác, Biró János Söjtör, Biró György 11. sz. Halottak: Antal György Budapest, — Balázs Ignác Bánokszentgyörgy, Balog József 10-ik század, Balog Sándor 4 ik század Bezeréd, Baranyai Ferenc 12-ik század Bakonyság, Barát István ővezető 10-ik század, Belső József 4 ik század, Benke János 10-ik század, berke János 10 ik század.

Csomagforgalom a tábori postákkal December 15-ig minden tábori postahivatalhoz újból lehet csomagokat küldeni. A csomag súlya legföljebb 5 kilogramm terjedelme pedig bármely irányban 60 centiméter lehet. Tartalmazhat ruházati cikkeken kívül könnyen nem romolható élelmiszereket (fűtött húst, szalámit, sajtot, kétszürsültet, csokoládét, konzervet stb.) és dohányt, szivart is. A burkolat csak viaszos vászon, vagy vizálló más szövét vagy jól leszögzett falada lehet. A címet lehetőleg magára a burkolatra, vagy külön vászonlapra úgy kell írni, mint a tábori postai leveleknél. A vászonlapot nem szabad a burkolatra ragasztani, hanem tartósan oda kel varrni. Célszerű, ha a címet másolata a csomag belsejében el van helyezve. A feladó tartozik a szállítólevélre „saját veszélyemre” szavakat fölírni. A szállítólevél szelvényére csak a feladó nevét és lakását szabad följegyezni. Bérmentesítési díj 60 fillér. Ha a csomagot a címzettnek bármely okból nem lehetne kézbesíteni, a tartalmat a rászoruló legénység közt osztják szét.

Jön a legszebb ünnep.
A karácsonyfáról egy ágot juttassunk a hőrengetegek közti ártunk harczoló katonáknak.

A „Népiroda” munkát szereskel:
1 házirolgának, 5 molárnak. A „Népiroda” munkát keres: 4 áca, 2 cipész, 2 festő, 6 gyerekleány, 1 gazdatiszt, 5 házirolga, 6 irodaszovalga, 8 irodai és kereskedelmi alkalmazott, 1 könyvkötő, 1 kovács, 10 kőműves, 14 lakos, 14 mindenes, 10 mosónő, 3 mezőgazdasági munkás, 25 napraszámos, 10 napraszámos, 3 szakácsnő, 1 tanulóleány, 70 takarítónő, 8 varrónő, 20 szakkvarrónő és tollfiosztóasszony. Sürgősen felkérjük a t. munkaadókat, hogy munkaszükségletüket a Népirodával tudassák.

Felolós szerkesztő: **Fischel Lajos.**
Szerkesztő: **Tóth Zoltán.**

Gilbert, Mozi Királynő operette
3 felv. megjelent zenezsámái:

Teljes magyar szöveggel 2 füzet. K 6
Potpourri. K 280
Ach Amalia tánczettős a Mozi Királynőből. K 210
Man lacht, man lebt man liebt
Walzer a Mozi Királynőből. K 280
In der Nacht, tánczzéslet a Mozi Királynőből. K 210.
Liebliche Kleine Dingerchen
Marsch a Mozi Királynőből. K 210
Juplala tánczettős a Mozi Királynőből. K 210

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében
NAGYKANIZSAN
Viszontelárusítóknak nagy árengedmény.

Mi hir van odahaza?
A háboruban
a katona barátja:

az ujság. Innen értesül arról, hogy mi hir van odahaza? Szinte felvidül a szive, amikor az otthoni eseményeket olvassa. Aki harcoló hozzátartozójának megakarja szerezni ezt az örömet, fizessen elő

ZALÁRA

Előfizetési ára egy hónapra 1 korona 50 fillér.

A tábori posta részére pontos címet a név és rang mellett szükséges az ezred, a század, az úteg, stb. megjelölése és feltétlenül kell a tábori posta száma.

Oszták-magyar bank.

Az 1914. évi december 4.^{én} megtartott-kisorsolásnál kisorsoltatott:

4%,^{os}, 50 éves, forintról szóló záloglevelekben
1,358,000 K és

4%,^{os}, 50 éves, koronáról szóló záloglevelekben
656,000 K.

Az 1914. évi december 4.^{én} kisorsolt záloglevelek 1915. évi április 1.^{én} fogva úgy a jelzáloghitelpénztárnál Bécsben, valamint valamennyi bankintézetnél ki fognak fizetett.

A f. é. december 4.^{én} kisorsolt és a korábbi kisorsolásokból még fel nem vett 4%,^{os} záloglevelek számjegyzéke a nevezett pénztárnál és valamennyi bankintézetnél kívánatra ingyen kiszolgáltatik.

A kisorsolt záloglevelek kamatoztatása az illető kisorsolás után legközelebb következő szelvényhatáridővel megszűnik, tehát a f. é. december 4.^{én} kisorsolt zálogleveleket illetőleg 1915. évi április 1.^{én}.

Budapest, 1914. évi december 4.^{én}.

OSZTRÁK-MAGYAR BANK.

Popovic

Behlumburger

Schmid

Rennenkampf mint a fűrj szaladt, Lodztól mégis csak lemaradt.

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven
Magyar, német, orosz, lengyel,
szerb és román nyelven

ára 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

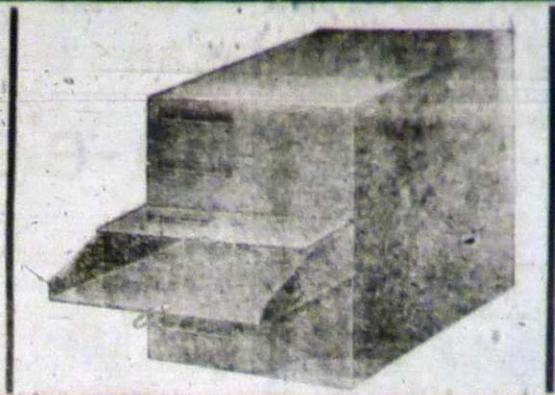
könyv- és papirkereskedésében, Nagykanizsán.

Kereskedelmileg képzett

≡ IRODISTA, ≡

aki a magyar nyelven kívül, lehetőleg a horvát nyelvet is bírja, gyári vállalatnál január 1-én leendő felvételei kerestetik. — Írásbeli ajánlatok, a bizonyítvány másolatokkal, valamint a fizetési igény megjelölésével „Pontos és szorgalmas” jelleg alatt a kiadóhivatalhoz címezendők.

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK pormentes megőrzésére legjobb a Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban, mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felül és alul rezek különösen erős bordázattal, az oldalrészek keményítéssel készültnek. Tartóssága majdnem határtalan: Borítás leghibosabb szürke felbőpár, záróeszköze és önkereke fémmanikkal. Elsőelő külseje minden iradónak és raktárnak dísz. Minden szekrény almosdíttal, összerúgható: céljából nyomokapszokkal ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes községi és megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és könyvtárak, intézetek, bankok, takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. oktáv levélpapírnak	16	cm. széles	36	cm. mély	6	cm. magas	K 1 40
2. „ quart	25	„	36	„	6	„	K 1 68
3. „ írvét, irodai alak	23	„	36	„	6	„	K 1 80
4. „ nagyírvét alak	28	„	44	„	6	„	K 2 40
5. „ nyolcszoros írvét alak	32	„	60	„	6	„	K 3 00

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében

Telefon 179

Nagykanizsán

Telefon 179

A ZALA TÁRCAJA

Utazás a borzalmak tanyáján.

Az egyik berlini lap haditudósítója úja a flandriai harcstérrel a következő érdekes sorokat Szélesben fut automobilunk a havas országuton nyugat felé. Már elhagytuk Brüsszel utolsó házait s a háború által elpusztított területen haladunk. Az első rommá lőtt helység Brüsszeltől nyugatra Quatrecht, ahol a német csapatok október 10-én kemény küzdelmet vívtak egy előre tolt belga divízióval. Németországban gyakran felmerült már az a kérdés, hogy miért nem akadályozta meg a német hadsereg az antwerpeni helyőrség kirohanásait, vagy miért nem fogta el az előnyomult hadosztályokat. Erre a kérdésre igen könnyű megfelelni. Az Antwerpen körülrő német sereg aránylag igen kicsiny volt. Ha a belgák sejtették volna, hogy a százhuszezer főnyi antwerpeni helyőrséget mindössze harvanezer német tartja körülrő, alkalmassint sokkal komolyabb fordulatot vettek volna itt az események.

Az október 9-iki belga kirohanás feltartóztatására mindössze két dandár állt a német hadvezetés rendelkezésére. Az egyik az előnyomult belga sereg útját zárta el és átkelt Schoenarde-nél a Scheldén, míg a másik erőteltett menettel Gent irányában nyomult előre, hogy az ott álló nagy angol, francia és belga csapatoknak a kirohanó antwerpeni sereggel való egyesülését megakadályozza. Míg az északi előnyomult dandárnak sikerült a belgákat megverni és az ellenséges sereg egy részét a

hollandi határon át kergetni, addig a másik már Quatrecht-nél rendkívül erős ellenállásra talált és kénytelen volt az ellenséggel veszteségteljes utcai harcra bocsátkozni.

Utunk a Morlede—Paschendalie vasúti vonal mentén vezetett tovább, Moorslede, a mely mintegy tizenöt kilométerre van Yperntől, teljesen elpusztult. Egész utcákat borítottak lángba a német és francia gránátok. Utközben az országot mentén munkában láttunk egy nehéz űteget, amely Ypern felé küldte pusztító lövegeit. Az egyik ágyú éppen lövésre készen állt. A legénység óvatosan hátraugrott az óriási lafetta mellől, csak egy tüzér maradt az ágyú mellett, kezét a gyújtósínőron tartva. A hadnagys hangos kommandója vezényelt.

— Tűz!
A következő pillanatban megremeg alattunk a föld, szinte elsöpört valamennyiünket a rettenetes légnomás. Azután a messzeségből halljuk a kilőtt lövedék szivszorító, idegrázó bugását, míg végül mennydörgő csattanás jelzi, hogy az óriás gránát lecsapott.

Moorsledeben beszéltem néhány fogoly francia tiszttel. Valamennyien azt mondják, hogy a francia front mögött minden templom, minden ház, minden csűr tele van a szövetséges sereg sebesülteivel. Nincsenek szállítóeszközök, amelyekkel elszállíthatnák a rengeteg sebesültet, akik néha négy-öt napig is ápolás nélkül hevernek a csatatéren. Ebben a tekintetben hihetetlen fölényben van a német sereg ellenségei felett. Az első kötődő-helyeket kivéve, a front mögött sehísem látni sebesült vagy beteg katonát. Az első nagyobb kórház Courtraiben van. A sebesültet folytonosan hosszú kórházyonatok szállítják Németország felé.

Az Ypern ellen intézett rohamok nagy veszteségekkel jártak. Csak nagyon lassan, a nehéz űtegek fedezete alatt juthatnak előre a német csapatok és még így is minden nap nagy áldozatokat követel az előnyomás, mert a hosszú harcok alatt az ellenséges tüzérség kitűnően belötte magát. A legbiztosabb pozíció vagy erőd-harc jolyik itt óriási kiterjedésű területen, de ebben a harcban csak az erkölcsileg és fizikailag magasabb fekon álló fel; a német sereg győzhet.

Moorsledeből Roulersen át Ostendébe mentünk.

Ostende! Mennyi minden csendül az ember fölébe, mikor ezt a nevet hallja! Selyem ruhák suhogása, a fényűzés, elegancia, könnyelműség kápráztató vetelkedése, gyöngygyel gyémánttal ékesített karcsú lünderék a kékeszöld tenger partján. Ma a vigasztalan szürke égboltozat üres, elhagyott utcákra tekint le komoran, a város kihalt és elhagyott. Itt-ott járkál csak egy-egy hallgatag szuronyos őr a kavicsos utakon. A halotti csendet időről-időre mély, idegrázó, bñmbőlő zugás töri meg; a tenger kődös síkján halvány fény villan meg, a kávéházak fényes tükörablakai megremegnek. Az angol hajóhad küldi lángoló ércüdvözléteit a város felé. Áruló jelek egészen a kikötőig csalogattak egy angol torpédónaszádót, a hivataln vendég látogatását hirdetik még most is a hatalmas hotel-paloták falain tátongó rések. — A tengerparti sétányra senki nem léphet, még a német tisztek sem.

Utunk Brügge-ön és Genten át megint Brüsszelbe vezetett. Brüsszel lakossága már nagyon lecsendesedett és megnyugodott. A katonazenekarok után apró és nagy egyforma kivápcsisággal szalad az utcán végig...

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatáruháza
Nagykanizsa, Fő-ut
az Első Magyar Bixt. Társ. új palotájában

Női és leányka kabátok
Szörme garnitúrák
Ruhakelmék
Bársonyok, Selymek
Pargetok
Bluzok és pongyolák
Női és leányka kötények
a legolcsóbb árban.

Bársonyok minden színben mintás m. 1.50
Pargetok bluzra 1.60
Egész ruhára való 4.50 5.50
Női kabátok 15. kor-tól feljebb
Szövetek egy egész ruhára 5.50
Himzett női ingek darabja 1.98
Elegáns Silskin garnitúr 50 korona.
Színes kreppek 58 fillér.
Elegáns pongyolák 5 koronától kezdve.
Mara dék minden árért. Női és leányka
kötények 1 koronától feljebb

Zalavármegye legolcsóbb
bevásárlási forrása.

Aki parányi könyörületet
érez hadban senyedő
katonáink iránt, az leve-
lezésénél hadsegélyző bé-
lyeget használ.

Rothschild Albert nagyáruházában, Nagykanizsán Feltűnést keltő karácsonyi árleszállítás

Női kosztüm szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet- és flanell,
valamint bluz- és pongyola cikkekben december 31-ig tart.

Fontos érdeke az úrhölgyeknek, valamint szegényeket felruházó egyesületeknek ezúttal igazán előnyös vételkeket minél nagyobb mértékben kihasználni. **Hadbavonultak részére hó sapkák, lábszárvédők, haskötők, ármelegítők, Teveszőr és katonai takarók nagy választékban**

Nagy karácsonyi és ujévi vásár! Weiszfeld és Fischer cég Nagykanizsán

tekintettel a háborus viszonyokra, az összes raktáron levő elsörendű árukat **mélyen leszállított** áron árú-
sitjuk. Ezzel módot nyújtunk mindenki-
nek, hogy karácsonyi és ujévi ajándéko-
kat nagyon olcsó árban beszerezhesse.
Tisztelettel **WEISZFELD ÉS FISCHER.**

Katonatiszteknek önkénteseknek

A hadbavonulás, újoncképzés alkalmával épületes irákat szerez a jelentősebb szak-
lapok által is legelőrebb híralathoz rész-
sült, igen idősebb humoros művecske.

„Der Rekrut“

militärische Briefe zur Erbauung

Rekrut und Instruktor

írta

HANS WEDEL 48. gy. str. t. főhadnagy

A szöveget 30 eredeti Anton Ohmeyer
(Schlesien-irányú) művészi rajza kísér.

Ára 2 korona.

Kapható Nagykanizsán

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Kassai-utca.

Vidékre a pénz előzetes beküldése mellett
bérmentesen szállítom.

1915. évi naptárak megjelentek

Az országos ügyvédszövetség határidő naplója	
Minerva féle ügyvédi határidő napló	K 5.-
Minerva féle pénzügyi határidő napló	4.-
irodai határidő napló	3.-
Bokor Malvin, Hölgyek naptára	2-40
Uj nagy mese naptár	4.-
Képes családi naptár	2.-
Képes mese naptár	1-20
Szent István Társulat naptára	1-20
A magyar család naptára	80.-
Gondozó bácsi naptára	80.-
Jó magyar népok naptára	80.-
Magyar iparosok naptára	80.-
Nagy képes naptár	80.-
Regelő naptár	80.-
Lurdi és Szent család naptár	60.-
Pádai szent Antal képes naptár	60.-
Gurabonciás naptár	60.-
Gazdasági népnaptár	60.-
Hunyadi János képes naptár	60.-
Katonapajtás naptára	60.-
Képes honvéd naptár	60.-
Kossuth Lajos nagy képes naptára	60.-
Peleskei nótárius naptára	60.-
Petőfi naptár	60.-
Rakócy naptár	60.-
Zrínyi Miklós naptára	60.-
Bóházi naptára	40.-
Képes kis Kossuth naptár	40.-
Képes kómáromi kalendárium	40.-
Képes Tündér naptár	40.-
Kis Képes naptár	40.-
Szent család képes népnaptár	60.-
Grosser Bilder Kalender	80.-
Cristlicher Bilder kalender	40.-

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és könyvkereskedésében.

Vidékre az összeg előzetes beküldése
ellenében bérmentesen küldöm meg.

Fa-eladás.

A Vajda-erdőben, Uj főrhénc
szőlőhegy mellett épület,
valamint tűzifára alkalmas

tolgy-, tenyő- és cserszálltak

árverés útján eladtnak.

Az árverés hetenkint kétszer,
hétfőn és csütörtökön délelőtt
9 órakor fog megtartatni.

Hétfőn, decemb. 14-én

lesz az első árverés.

Palin-Korpavár, 1914. december hó

PICK VILMOS.

Telefonszám 96.

Telefonszám 96.

Ragályok ellen

Most igen alaposan kell védekezniük, mert
kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és
egyéb ragályos betegségeket fokozottan
és a legveszélyesebbek fel, mert is szükség-
esen, hogy minden háztartásban egy meg-
bízható fertőtlenítőszer kényel legyen. A
jelenkor legjobb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti
évegékben 80 fillért minden 1/4 g-
szertárból és drogeriában kapható. Hasz-
nyos és biztos, mert is az összes orvosi
betegségek fertőtlenítésére, antiszeptikus
köztisztelésre (szekré és daganatokra), kéz-
és arcmosásra és ragályok elhárítására, nők-
nek altsíri irigizásra, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge piperezappan 1 százalékos lyso-
formot tartalmaz és antiszeptikus hatású.
Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még
csecsemőknek is; szépi, megpuhítja a bőrt
és a bőr. Egy kisért és Ön a jövőben
kiszárlag ezen szappant fogja használni. **Da-
rabja 1 korona**

FODORMENTA-LYSOFORM

erősen antiszeptikus hatású szájvíz. Szájbát
rögtön és nyomatlanul eltünteti és a fogakat
konzerválja. Használható továbbá orvosi
utastás szerint torokból, gégből, altsími-
nál és nátha esetén gurgulizásra. Néhány
csepp elegendő egy fél pohár vízbe.

Eredeti üvege 1 K 60 f.

Az összes lysoform-készítmények kaphatók
minden gyógyszerárban, drogeriában és
ujban a jobb felszerkereskedésekben is.
Kivételre bármikor ingyen és bérmenten
megküldjük az **„Egység és fertőt-
lenítés“** című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda
közvetlenül is küldök 6 korona előzetes
beküldése esetén 3 üveg Lysoformot,
2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyár Ujpesten.

Hölgyek naptára 1915. évre

díszes selyemkötésben ára

4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kap-

ható Nagykanizsán. Vi-

dékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmenten küldetik meg.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó **Idégen nyelvek magánaton való megtanulása**
levélzerinti módszere.

az 1000 szó **az olasz, német, francia és angol**
módszere

nyelvek tanító nélkül, magánaton való megtanulására, neves szaktanárok magyar
átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való meg-
tanulására. — Az amerikai angol kifejezés
figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémiai
tanár és dr. Latzkó Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol
nyelv rektora. Ára 7.— korona

Francia nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való
megtanulása. — Magyar nyelvre átdol-
gozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk isk. tanár. Ára 7.— korona.

Német nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való
megtanulására. — A német szöveg latin
(magyar) betűkkel van szedve. — Schidloff dr. módszere alapján. — Irta:
Altai Rezső fővárosi tanár. Ára 7.— korona.

Olasz nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való meg-
tanulására. — Schidloff dr. módszerét a ma-
gyar közönség részére a toszkai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti
Rezső a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója.
Ára 7.— korona.

Német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító
nélkül való alapos elsajátítására írta:
Altai Rezső székesfővárosi iskolai igazgató. A német szöveg magyar (latin)
betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására
olvasási gyakorlatokkal. Ára 1.— korona

Magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító
nélkül való alapos elsajátítására írta:
Hoffmann Mór iskolai igazgató. Ára 1.— korona

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Német-Magyar.**
ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Magyar-Német.**
ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Latin-Magyar.**
ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Magyar-Olasz.**
ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Olasz-Magyar.**
ára 60 fillér

Rendelések **FISCHEL FÜLÖP FIA** könyvkereske-
déséhez **NAGYKANIZSÁRA** intézendők.

KÖZMŰVELŐSÉG ÉS KIADÓVIVALAT:
NAGYKANIZSA
 SZÁMÁR-UT 4. SZÁM
 NŐKKIADÓVIVALAT:
 Helyettesítő: Dr. J. Cs. (Párizs) - Magyarországi a halál-üzenet és a közéletet a "Közéletnek" g.
 "ZALA" Helyettesítő és nyomda: A. K. Magyarországi Számár-ut 4.
TELEFON-SZÁMOK:
 Helyettesítő és kiadóvivalat: 78
 Helyettesítő: 79
 Helyettesítő: 80
 Helyettesítő: 81

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak
 hatyban hatyban hatyban
 Egy hóra .. 2.00
 Negyedévre .. 6.00
 Félévre .. 10.00
 Egész évre .. 18.00
 postai szállítással
 Egy hóra .. 2.50
 Negyedévre .. 7.50
 Félévre .. 12.00
 Egész évre .. 20.00
 Egyes szám ára 6.
 Hirdetéseket és nyilatkozatokat a kiadóvivalatnál kell a kiadóvivalatnál.

Immár

háromszázezer orosz foglya van Németországnak és Magyarországnak és ez a "horribilis" szám napról-napra tízezeres mértékkel emelkedik. Ha másból nem, már ebből is megállapítjuk eddigi győzelmeinknek jelentőségét. És amikor ezt megállapítjuk, tisztában vagyunk azzal is, hogy a most folyó világháborút nem a "tömegek nagysága, hanem a vezetés és a csapatok szelleme fogja eldönteni. Eddig tehát hiábavaló volt az oroszok sörnyű számbeli túlsúlya. Ha a szinte elképzelhetetlen nagy orosz erőt Hindenburg kormányozná, vagy a magyar és német csapatok bámulatraméltó szelleme lengené át, akkor Nikolajevics nagyherceg régen Berlinben székelné, ahova oly olthatatlan epekedéssel vágynak. De ha nekünk lett volna meg a háboru elején az a túlsúlyunk, Szentpétervár legmagasabb pontjain már

régen a magyar és német trikolórok lobognának. Az oroszok számbeli túlsúlyban vannak még, de ezt a túlsúlyt irgalmatlanul megtépázták, leolvasztotta az öthónapos háború és Hindenburg marsall zseniális taktikája. Az erkölcsei túlsúly azonban a háboru eleje óta melléltünk van s folyton gyarapodik. Külföldi katonai attasék és laptudósítók mondják, hogy a magyar és német ármádiák épp olyan frissességgel, lelkesültséggel, acélos erővel harcolnak most is, mint a háboru elején. Ha ehhez még hozzá vesszük, hogy friss pótlásokkal szakadatlanul gyarapítjuk hadainkat, míg az orosz szemmeláthatóan gyengül és fogy, elmondhatjuk, hogy mi sokkal közelebb vagyunk Petrovárdhoz, ahova soha nem kíváncsoztunk, mint az orosz Berlinhez, vagy Budapesthez, amely vágyainak a csimborasszója volt.

Diadalmas harcok a Kárpátokban.

Budapest, december 14. Hivatalos jelentés. Nyugat-Galiciában folytattuk az oroszok üldözését. Az oroszok kisebb nagyobb harcok közben észak felé mekáláltak és tért nyertek. Immár Dukla is újból birtokunkban van. A Kárpátokon át előrenyomult oszlopaink tegnap és tegnapelőtt kilencezer oroszot fogtak el és tíz géppuskát zsákmányoltak. Arcvonalunkon Rajbódt és Krakótól keletre fekvő terület között, valamint Dél-Lengyelországban a helyzet változatlan. Lovictól északra szövetségeseink támadása az alsó Bzura felé még előre haladt. Hőfővezérnagya.

Szerbiában. A német hadvezetőség jelentése.

Budapest, dec. 14. Hivatalos jelentés a déli hadsérínterről. A Drinától délkeleti irányban indított offenzívánk Valjevótól délkeletre nagy túlerőben levő ellenségre talált. Ez nemcsak offenzívánk feladását, hanem azt is okosta, hogy számos hét óta hősiessen, de nagy veszteségek mellett szívós harcokat vívó csapatainknak messzebbre kellett visszavonulniuk. Ezzel szembe áll Belgrád bevételé. Az ezekből eredő összhelyzet újabb hadműveleti elhatározásokat és rendszabályokat fog eredményezni, melyeknek az ellenség visszaszorítására kell vezetniük. A miniszterelnökség sajtóosztálya.

Berlin, dec. 14. A nagy főhadiszállás jelenti: A franciáknak a Maas és a Vogezei közti állásaink ellen intézett gyengébb támadásait könnyű szerrel visszavertük. Egyébként a nyugati hadsérínterről ugyintén Keletporoszországból Déllengyelországból nincs fontosabb jelenteni való. Északlengyelországban hadműveleteink tovább folynak.

Az orosz csapatok bekerítés előtt.

Londoni jelentés szerint Angliában általános a nézet, hogy az orosz főcsereg Lengyelországban biztos bekerítés előtt áll. Pétervári jelentések szerint Oroszországban a katonai körök véleménye az, hogy a világháboru legnagyobb és legjelentősebb csatája kerül a legközelebbi napokban döntésre az orosz harc-téren. Az oroszok beismerik, hogy a németek állandóan óriási megsemmisítőket küldenek Orosz Lengyelországba.

1,600.000

Budapestről táviratozzák: Egy párisi távirat szerint az oroszok eddigi összes vesztesége 1,600,000 ember. — Ebből 54,000 halott, 400,000 hadifogoly, a többi sebesült és beteg. A francia és angol lapvélemények szerint Oroszország azt a hiányt aligha pótolhatja.

Sajtóhadiszállás

Budapestről táviratozzák: Sajtóhadiszállásunkat Nyugat-Lengyelországba viitték. Ezt az öröndetes intézkedést a Lodz körüli diadalmas harcok s a galíciai helyzet rohamos javulása eredményezték.

Krakó körül

Krakó, december 15. A Nowa Reforma jelentése szerint az ágyuharcz Krakó mellett megszűnt. A vasuti forgalom Krakóval kezd a normális mederbe terelődni. Rengeteg vasuti kocsi érkezik Krakóba élelmiszerekkel. Orosz-Lengyelországból sem hallani már ágyuzást, Skala és Wolbrom városoktól az oroszok észak felé visszavonultak. Krakó körül minden irányban teljes a nyugalom.

Francia és orosz hivatalos hazugságok.

Orosz és francia hivatalos híradáshoz a következő megjegyzéseket kell fűznünk: Pétervárott december 11-én hivatalosan jelentették: „Krakótól délkeletre támadásunkat folytattuk, több német ágyút zsákmányoltunk és mintegy kétezer foglyot ejtettünk”. A tény ezzel szemben az, hogy Krakótól délkeletre harcoló csapataink egyetlen embere és ágyuja vagy géppuskája sem került orosz kézre. December 12. párisi hivatalos híradás azt állítja, hogy „Vaillytől északkeletre egy német üteg teljesen megsemmisült. Douxmoudeben, Vigneullesben—Les Hattonhatelől nyugatra két német üteget pusztítottak el, egy nagy kaliberűt és egy légi járművek részére készültet. Ugyanazon a vidéken a franciák egy erődhatat felrobbantottak és több árkot elpusztítottak”. Mindezen jelentések koholtak. Miniszterelnökség sajtóosztálya.

A szultán trónbeszéde.

Konstantinápoly, dec. 15. A nemzetgyűlés megnyitása alkalmával a szultán trónbeszédet mondott. Ismertette a háboru kitérésének okait s a felelősséget Oroszországra hárította.

Kegyetlenkedés a harctéren.

Berlinből jelentik: A liandriai harctéren egy német katonát levágott füllel, holtan találtak. Egy francia tiszt, mikor erről értesült, parlamentérből védelme alatt átment a német főparancsnokhoz s kijelentette, hogy nem azonosítja magát a barbárimussal. A bűnösöket kinyomozták és agyonlőtték.

Elpusztult három angol hajó?

Berlinből táviratozzák: A Kölnische Zeitung fentartással özli, hogy a falklandi harcokban három angol hadihajó is elpusztult.

Tisza Bécsben.

Bécsből táviratozzák: Ötletege hétfőn délelőtt másfélórás kihallgatáson fogadta Tiszát, aki az audiencia után a külügyminiszterrel táncakozott. A miniszterelnök este tért vissza Budapestre.

Spóroljunk!

Budapestről táviratozzák: Ghillányi földmívelésügyi miniszter lelkes hangú felhívásban kéri a gazdaközönseget, hogy ne süssön tiszta búzából vagy rozsból kenyeret, hanem keverjék az élelmenyt olcsóbb lisztanyaggal.

Zalavár megye decemberi közgyűlése

(Saját tudósítónktól.) Zalavár megye törvényhatósági bizottsága hétfőn délelőtt tartotta meg december hónapi rendes közgyűlését. Tekintettel arra, hogy a tárgysorozatban választás is szerepelt, a megyebizottsági tagok szép számmal, kétszázötvenen gyűltek össze. Sok katonai képviselő is részt vett az ülésen de csak civilben Balás-Béla dr. főispán elnököl a közgyűlésen.

Elek Ernő az alispáni jelentés kapcsán a maximális árak megállapításához szólalt fel s indítványozta, hogy a törvényhatósági bizottság írjon fel a miniszterhez a megállapított árak helyesbítését iránt. Szerinte a dunántúli határszéli megyékben oly alacsony árakat állapítottak meg, hogy ezek mellett Ausztria minden gabonakészletet el vesz előlünk. Az indítványt elfogadták.

Sipos bizottsági tag aziránt érdekelt, hogy kik fogják a most következő mezei munkát végezni.

Arvay alispán megnyugtatta az interpellálót, hogy munkaerő a szükséges időben rendelkezésre fog állani.

Eperjessy Gábor indítványozta hogy a törvényhatósági bizottság kérje a honvédelmi minisztertől a katonai szolgálatra behívott közigazgatási alkalmazottak elbocsátását.

Csertán Károly: Csak a községi jegyzők katonai szolgálat alóli fölmentését kívánja.

A törvényhatósági bizottság akként határozott, hogy a jegyzők fölmentése iránt fölír a kormányhoz.

Ezután novai főszolgabíróvá tisz szöbbséggel Sztágyi Dezsővel szemben Farkas Kálmánt választották meg.

HIREK

Halálozás. A zirci kaszinó tagjai fájdalommal jelentik, hogy dr. Szabady Géza úgyvéd, a 31 ik honvédegyalozred tartalékos hadnagyja az északi harcokra a hazafeltöltött hősi küzdelemben a Plica melletti ütközetben november 24-én szenvedett sebeibe Ogradznicében meghalt. Külön sírba helyezték s a hajtási kegyelet emléket emelt sírhalmára.

Katonai kitérítések. A király Csorba Károly és Kassza Ferenc őrmestereknek és Török István tizedesnek, akik a nagykanizsai 20-ik népfelkelő gyalogezredben szolgálnak, az ellenség szemben tanúsított hősiességükért az első osztályú vitézségi érmet adományozta.

Mikor kell bevonulni? A most besorozott s részben sorozásra kerülő 24 és 36 éves népfelkelőket érhető módon az érdeklő, hogy mikor kell bevonulniuk. A polgármesteri hivatalban erről hivatalosan semmit sem tudnak. Tekintettel azonban arra, hogy a bevonuló legénység részére már január megkezdésére a városban az összes lakásokat és megfelelő egyéb helyiségeket lefoglalták már. Mivel azonban a bevonulóknak csak kis részét helyezhetik el a városban, a környékbeli falvakba is szállásolnak katonákat.

Nagykanizsai önkéntes orosz fogságban. Waligursky Antal nagykanizsai al. polgári iskolai igazgató-Béla nevű fia, aki okleveles mérnök, éppen önkéntesi évét szolgálta a nagykanizsai 20. honvédegyalozredben, mikor az általános mozgósítást elrendelték. Tizedesi rendfokozatban vount el ezredével az északi harcokra, ahonnan szeptember 5-én adott utójára életjét magáról. Szülei annyit tudtak róla, hogy akkortájt megérült s az uhovi kórházba ment, de további sorsáról minden fáradozásuk ellenére semmit sem sikerült megtudniuk. Ulnov csakhamar orosz kézre került, a kórház beteget között tehát ő a foglyul esett. Sokáig ebben a föltevésben voltak Waligursky Béla szülei, de föltűnő volt az, hogy három hónapig semmi hír nem jött, holott a foglyoknak meg van engedve a levélírás. A szülők hónapokig tartó kínos kétsége most véget ért. Három hónapot meghaladó idő után megjött Waligursky Béla levele, amelyben értesíti szüleit, hogy orosz fogságban van és semmi baja. Ez az eset sok olyan katona hozzátartozóját érdekelheti, akiknek sorsáról hosszú idő óta nem lehet bizonyosságot szerezni. A fogságban, ugylátszik, néha igen hosszú időbe kerül, míg a cenzura a levelet elővassa és továbbítja.

Hidegverű lovak törzskönyve. A földművelésügyi miniszter a hidegverű tenyészkörmű területén belül, mint Baranyamegye hegyháti, siklósi és szentlőrinci járásai-ban, Sopronmegyében a csornai járás kivételével s egész Somogy-, Vas- és Zala vármegyékben a hidegverű tenyészanyag törzskönyvezését vette törvébe. A törzskönyvet hivatalosan a nagykanizsai keretmentelepvezető fogja vezetni. A törzskönyvbe való bevezetésért pedig, valamint a kiválasztásra kiszolgáltatandó törzskönyvi vagy származási igazolásokért lovaként 1-1 korona díjat kell fizetni a nagykanizsai keretmentelepvezető pénztárába. A mént harmadik, a kancát második éves korában vezetik be a törzskönyvbe.

Köszönetnyilvánítás. A nagykanizsai ker. jótékony Nőegylet részéről dr. Szekeres Józsefnek elnök 50 db. hónapokát küldött a hadsegélyzőnek, amely nagylelkű adományért ez uton is köszönetét fejezi ki a hadsegélyző.

Az állami polgári leányiskola jótékony célú gyermekelöládása ma délután lesz 3-5-ig az Uránia mozgószínházban. Az előadás pontosan 5 órakor kezdődik. Műsora a következő:

1. Nász. Cigánytáncok. Előadók: Hofrichter Emma és Mantuano Marika uralköllyek.
2. Kötők. Kisa Józseftől. Szavaja Parr Rózi s. a.
3. Meglepetés. Farba Imrétől. Előadja Dénes Erzsébet V. gimn. o. t.
4. Úrnak születésnapja. Hajtatai Etelkától.

Személyek:

Irenke	Grünhut Erzsébet
Mariaka	Steiner Mariaka V. gimn. o. t.
Mici	Süle Klári
Ezsi	Tibalt Jolan
Erzi	Neu Klári
Juliska	Lajpczig Alice
Marta	Király Sári V. gimn. o. t.
Rózi s.	Harsai Gizella
Kati	Kovács Anna

5. A pesti kisvárosi falom. Molnár Ferencről. Előadja-Lendvai Ika VI. gimn. o. t.
6. Ahogy én képelem. Gábor Erzsébtől. Szavaja Kiss Klára.
7. Nemzeti ima. Énekli Sugkáné urnó. Váry Jolan és Mantuano Marika uralköllyek.
8. É. kép. Szereplők: Weiss Edit, Maliba M. ci, Helta Beatrix, Szegheó Bella, Ferenczy Margit, Németh Fana, Weiss sófi, Horváth Évi, Horváth Bösike, Waligursky Alice, Neu Lily.

A tartalék-kórház legújabb sebesültjeinek kisváncosra és kisváncos-huzatra volna szükségük. A nemeslelkű közönség juttassa adományait a cs. és kir. tartalék-kórházba.

Levél a táborból. A nagykanizsai 20-ik népfelkelő gyalogezred legutóbbi győzelmes harcairól *Krajcsovic Ignác* hadnagy, a lesencsivándi uradalom intézője rendkívül érdekes levélben számol be. A cenzúrozott sorokat, amelyek sajnos több kedves ismerősünk haláláról és megsebesüléséről is beszámolnak, itt közöljük:

Talán nem lesz érdektelen, ha a nagykanizsai 20-dik népfelkelő gyalogezredről rövid tudósítással szolgálunk. Augusztus óta igen sok és nehéz véres ütközetben vetülünk részt, és most a legutóbbi napokban ezredünk nagy ünneplésben részes, mert nagy sikereket ért el és igen fontos magaslatok elfoglalásával az általános itteni helyzetet kedvezőre tette. Első sorban vezetőnké, *Biñi Ferenc* ezredesé a dicsőség, ki általánosan elismert kitűnő hadvezető, elszánt bátor katona, ki a rohamoknál legelőli szokott lenni és lelkesen vezet az ezredet a legnagyobb golyózáporban is előre. Tisztai bajtársaimé másodosorban az érdem, kik hősi elszántsággal rohantak egyik magaslatról a másikra a fölsiketítő pokoli ellenséges tűz közepette, vezetője lelkesedéssel vitéz honvéd népfelkelőinket, kik ma már hírnévre tettek szert folytonos „sturmoisakkal”.

Az ellenséges loglyok is azt mondják (kiket már igen szép számban fogdosunk össze), hogy az oroszok legjobban a vékonylábú katonáktól félnék, mert azok folyton „sturmolnak”. Ugyanis a magyar szép bakansdrág miatt vékonylábúskunk hívják katonáinkat. Sajnos azonban a győzelem az előrehaladás és az ezzel járó „sturmolás” áldozatot is követel. A legutóbbi győzelmes harcainkba a tisztikarból következők haltak hősi halált: *Koroin Jenő* hadnagy, *Obai Rezső* hadnagy és *Gombocz Jenő* hadnagy. Megsebesültek: *Hausmaninger Károly* őrnagy, *Győry Sándor* hadnagy, *Pesthy Béla* hadnagy, *Kailos Imre* hadnagy, *Dr. Lakó Imre* hadnagy, *dr. Pető Ámin* hadnagy, *Strausz Miksa* hadnagy, *Halmay Antal* hadnagy, *Havas Ernő* hadnagy, *Millányi József* hadnagy, *Steiaits Gyula* hadnagy, *Halner Béla* hadnagy, *Kálmán Oszkár* hadnagy, *Blankenberg Imre* hadnagy, *Denesi Mihály* hadnagy, *Bartha János* tisztihelyettes, *Oláh Hugó* tisztihelyettes és *Cse-csiovits Aladár* tisztihelyettes. Vannak ezenkívül olyanok, akikről nem tudunk, éltek.

Dacára azonban a sok szenvedésnek, nélkülözésnek és óriási strapának, katonáink jó kedvűek és folyton élcelődnek egymással. Kérdegetik gyakran egymástól „megmaradna e komám Szentgyörgy után is, vagy más hely után nézel?!” Ha valamelyik könyebben abcsult meg, arról azt mondják, „nikli bohát” fogott. Legtöbb azonban azt érdezi, hogy mikor fog el már hadnagya uram ez a sok fene muszkanéta, hisz már annyit elpusztítottunk és összelogtunk, hogy utóbbiakat már nem láboljuk ki kosztrozni oda haza! Már csak ez volna az utolsó Tránszpört, mondják minden nap, mikor foglyokat kísérnek.

A köböség figyelmeibe. A katonákon kívül elhelyezett és a harcoktól visszavetett katonák birtokában volt tárgyak a föll több felszerelési cikk vezendőbe ment az által, hogy azt a közönség szétthurcolta. Ertesitem Nagy szava városi öböségét, hogy a fentebb tárgykat, gymint: ruhákat, felszerelést, tábori lámpákat, kerékpart, szerzőmokat edényeket, lövészámpokai, nyergeket, kézi léfegyvereket, kardokat, lövészek, tüszőreki lövedékek hüvelyeit a stonai parancsnokságnak vagy a legközelebi katonai hatóságunk haladéktól be kell szolgáltatni. Akik a fentebb felsorolt tárgyakat be nem szolgáltatják azok az 878. évi V. t. cz. 365. §-ába foglalt vétséget követik el és megfelelőleg büntetettnek. *Farkas s. k.* rendőrőfkapitány helyettes.

A mi hőseink. A 20 ik honvéd gyalogezred veszteségei **Halottak:** Bodó Máté 3. század Monostorapáti, Bódó Ferenc szakaszvezető 5. sz. Szalopa, Bognár Károly 3. sz. Felsőpáhok, Böhm József egyéves önkéntes 4. század, Borsos István 4. sz. Zalabaksa, Boronyák István 3. sz. Döbröte. **Sebesültek:** Bizsok György 6. sz. Zalaegerszeg, Blensromcsics Rókus, Blum Oszkár, Bocskai János 11. sz. Söjtör, Böcskei Ferenc tizedes 6. sz. Káptalan-tóti, Böcskei Imre őrvezető, Böcskei János 11. sz. Söjtör, Boda János szakaszvezető 9. sz., Bodai József 8. sz. Sümeg, Bódcics János 12. sz. Tórok, Bódis József szakaszvezető 7. sz. Felsővinkó, Bódó Rezső egyéves önkéntes Nagykanizsa, Bódog Ferenc tizedes 6. század Bagolasánc, Bogács István 11. sz., Bogatin János 7. sz. Bogdán Károly 11. sz. Daka, Bognár Dezső, Bogyori István, Balla Dénes őrvezető 12. sz. Devecser, Balla Károly 9. század, Balla Tamás őrvezető 1. sz. Pápa-telezser, Boncz Lajos 8. sz. Börönd, Borbás Ferenc 4. sz., Borbély Lajos 11. sz. Somlyójenő, Borcsa József 7. sz. Tihany, Borcsa Lajos őrvezető 11. sz. Böröcki Gyula 10. sz. Böröcz Vendel tizedes 9. sz. Pápa, Böröndi Károly 8. sz. Nemesapáti, Boros Antal, Boros János, Boros József tizedes 1. sz. Rédics, Borsos Mihály 3. sz. Zalaszentmihály, Both József 3. sz. Alsóiakos, Brász János 3. sz. Fityeháza, Budics János 4. sz., Bujtor István 10. sz. Károlyháza, Bukovecz József szakaszvezető Kebeleszentmárton, Bunka István 5. sz. Bors, Buros Imre 9. sz. Somfőszőlős, Burján Dénes 11. sz. Nagypirit, Burján Eiek 11. sz. Nagypirit.

Gilbert, Mozi Királynő operette
3 felv. megjelent zeneszámai:
Teljes magyar szöveggel 2 fuzet. K-6
Potpourri. K 280
Ach Amalia táncgettös a Mozi Királynőből. K 210
Man lacht, man lebt man lebt Walzer a Mozi Királynőből. K 280
In der Nacht, táncrészlet a Mozi Királynőből. K 210
Liebliche Kleine Dingerchen Marsch a Mozi Királynőből. K 210
Juplala táncgettös a Mozi Királynőből. K 210

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papírkereskedésben
NAGYKANIZSÁN
Viszontelárusítóknak nagy kirengedelmey.

Ügyes pinczelegényt
azonnal felvétetik.
Reich Samunál Nagykanizsa, Király utca 15. sz.

Gyermekjáték
a ruhamosás elvégzése a

Biztosítottan ártalmatlan, Chlor nélküli
Félóra: főzés után
Vakító fehér ruhát!
"PERSIL" kiméli a vásznat és a fehéremü a ústben való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehéritve.
Gyár: GOTTLEB VOITH, Wilm. III. I.
Mindenütt kapható!

Mi hir van odahaza?
A háboruban a katona barátja:
az ujság. Innen értesül arról, hogy mi hir van odahaza? Szinte felvidul a szive, amikor az otthoni eseményeket olvassa. Aki harcoló hozzátartozójának megakarja szerezni ezt az örömet, fizessen ejsz
a
ZALÁRA
Előfizetési ára egy hónapra 1 korona 50 fillér.

Elélszúke miatt az összes raktáron lévő fehérműeket, vászon asztalneműeket, kész ágyfelhuzatokat, törülközőket, divatkelméket és selymeket karácsonyra, mélyen leszállított árban eladjuk. — Felkérjük a t. hölgyközönséget, hogy a fenti dolgokat minden vételkényyszer nélkül saját érdekében tekintse meg.
Tisztelettel
Singer József és Társa

A tábori posta részére pontos címbez a név és rang mellett szükséges az ezred, a század, az üteg, stb. megjelölése és feltétlenül kell a tábori posta száma.

Feloldó szerkesztő: Fischel Lajos.
Szerkesztő: Tóth Zoltán.

Egy Zeppelin felderítő utra indul az orosz harctéren. A felderítést végző tiszték most szállnak be a kosárba.

1914. december 1-től érvényben levő

VASUTI

UTMUTATÓ

érvényes 1915. május hó 1-ig,
megjelent, ára 1 korona 20 fillér. —
Vidékre 1 korona 50 fillér beküldése
ellenében bérmentve kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA könyvke-
reskedésében Nagykanizsán.

A háború sebesülteinek kimutatása
megrendelhető a ZALA kiadó-
hivatalában és FISCHEL FÜ-
LÖP FIA könyvkereskedésében.

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven
Magyar, német, orosz, lengyel,
szerb és román nyelven
Ára 30 fillér
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papirkereskedésében, Nagykanizsán.

Jön a legszebb ünnep.
Akarácsonyfáról egy ágat jut-
tassunk a hőngetegek közü-
l értünk harczoló katonáknak.

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

Rothschild Albert nagyáruházában, Nagykanizsán

Feltűnést keltő karácsonyi árleszállítás

Női kosztüm szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet- és flanell,
valamint bluz- és pongyola cikkekben december 31-ig tart.

Fontos érdeke az urhölgyeknek, valamint szegényeket felruházó egyesületeknek ezen igazán előnyös vételeket minél nagyobb
mértékben kihasználni. *Hadbavonultak részére hó sapkák, lábszárvedők, haskötők, érmelegítők. Tervezőr és*
katonai takarók nagy választékban

A ZALA TÁRCÁJA

Uj diadalok felé...

A nagy nap elérkezett. A Marsbatalionnak kiadott a parancs: indulás déli tizenkét órákor. Lázás futkosás mindenfelé. Mindenki siet, hogy elbucszhasson kedves ismerőseitől, barátaitól. — Feltűnnek az utcákon a felkoszorozott zászlók; egyikén a Szűzanya képe a szelíd Jézussal, másikon arany felírás: „Éljen a haza!” Déliben már áll a zászlóalj: a banda megérkezik a front előtt elfoglalja helyét. Most az alexredes harsány szava hallik: „Hapták! Bataillon mars!” — Megmozdul a négy század: egy hatalmas test. E mozdulással egyidejűleg felhangzik a negyedik és a cinquanty hatalmas csattanása s fülünkbe zeng a Radetzky-mars. Oldalt haladnak a tiszték ki-vont karddal; minden arc átszellemült valami kimondhatatlan érzéstől. — A torkokat a sírás fojtogatja s a szemekben megjelenik a könny, a bucsu és a hazafias büszkeség ködös könnye. Himbálózna a koszoruk a zászlórúd végén; a szelíd vigan lengeli a sokszínű szalagot, Pclargónia, lilium, rózsza, árvácska, mind-mind azt suttogják: Ma a katonáké vagyunk. — A két oldalt álló sokaság a szemével csókol, a lelkével ölel. — Elcsukló zokogás, örömmámor szava összevisszaságban zugsnak a fülekbe. A zajló tömegben fel felhangzik a kiáltás: „Isten veled pajtás!” „Ami jótanács jókivánat van a világban, az most mind a távozóknak száll...” A menyasszony bucsusókjá, melyet vőlegény felé küld; az anya zokogó sóhaja; mely szeretett fiát az Egébe száll; a testvér szerető pillantása, mellyel átöleli a távozó livért; mind-mind belemarkolnak a szívekbe s újabb könynyeket sajtolnak a szemekből. A nagytemplom táján megpillantom az ócsámet; néz... néz... engem keres... Összeressen, mi-kor rákiáltok: „Isten veled testvér!” Néhány pillanattal egymás nyakába borulunk: „Mozgás,

mozgás!” hallik a hátam mögött s eszembe jut, hogy nemcsak testvér, de katona is vagyok. Még egy forró ölelés — aztán elválnak egymástól, — talán örökre... Fájó szívvel tö-rülgetem omló könnyeimet; miközben bucsut intek visszafelé. Ekkor egy nagybajszú, öreg népfőlkelő huszár válik ki a tömegből s egy cigarettát dug a fogaim közé. „Ne sirj fiam, — gyujts rá!” — mondja résztvevőn s maga is könnyes szemmel tűnik el a tömeg között.

Folytonos zeneszó mellett érünk az állomásra, ahol beszállunk a kocsikba. Míg a vonat áll, fel-felhangzanak az édes-bus magyar nóták; néha egy-egy vigat is rázendít a legénység, mintegy aposztrofálva a régi mondát: Sirva vigadta a magyar. — De ime: a mozdony már megadta az első lökést, jelezvén, hogy indulni akar. Már a stilszerűség kedvéért is felszálltan az induló:

Fel, fel vitézek a csatára!

Az utolsó sor a vonat zakatolásába vész. Átöleljük lelkünkkel ezt a kedves helyet. — Senki sem mondj, de mindenki érz, hogy ennek a kedves városnak, mely eddig biztos men-helyet nyújtott: áldozni kell néhány könnyet. No, de nem azért baka a baka, hogy szomor-kodjék, — félre boru, félre gond! néhány perc mulva már felhangzik a dal:

Ott lekom én kisperjésen, a pusztai karámban,
Éjjel, nappal mást sem teszek, gondolok a [babámra].
Hogyha minden sóhajtásom galambszárnyon [repülne]:
Galambok közt mehetnél a vasárnapi misére.

A kedves Balatonpart regényes szépsé-
geivel elvonul előttünk s mi szomjasan iszunk
gyönyörreit annak a nagy pohárnak, melynek
Magyar Tenger a neve. Badacsony, Tátika,
Csobánc, Szigliget integetnek felénk lsten-
hozzádot. Eszembe jut Kisfaludi gyönyörű köl-
teményéből:

Ott, ahol én nevelkedtem,
Egy dombról egy patak folyt,

Hányszor ott nem estvéledtem!
Éltem akkor boldog volt...!

— Boldog volt... hej, csak ez a „volt”
ne fájna annyira! Eszembe jutnak boldog
gyermekéveim, eszembe jut eseményekben
gazdag ifjúságom s ahogy eltűnődöm a sors
változásain, gondolataim refrénjekép lőlsir a
dal a bajtársak ajkáról:

Összel a szél a levelet ide-oda hordja
Katonaembernek változó a sorsa.
Ma még vig mulatság, holnap örök álom,
Ne sajnáld a csókot tőlem egyetlen virágom!

— Dübörög a vonat, zakatol a mozdony;
lassanként elfogyjuk az ismert, kedves tájakat
s meggyünk az ismeretlen messzeség felé...
Nézem, nézem a borult eget, mintha onnan
akarnám leolvasni jövőm sorsomat. Az ölmos,
szürke felhők édes otthonom felé usznak;
mintha csak gondolataimat vinnék magukkal...
A réten jámbor tehének legelésznek; mellettük
a pásztor, — botjára támaszkodik éppen. Meg-
emeli pörgeszélű kalapját s — úgy int bucsut.
Távolabb, az országúton egy szálas legény
kiabál felénk. Mintha Toldy alakja elevenednék
meg, — szinte hallani vélem ajkáról a kérdést:

... Merre, meddig mentek? hárcra háboruba?
Hirvirágot szedni gyöngyöskoszoruba...?

Egy faluszélén vig leánykák hancuroznak
s az ifjúság gondtalanságával kergetik egy-
mást. Pillanatra úgy érzem, mintha csak egy-
szerű utas lennék, aki rokonokat megy látó-
gatni... Oly szép, oly vig minden! Nini:
kiderült az ég is... Ki gondolna most a halálra,
mikor mindennépen Élet mosolyog. Szinte el-
sem tudom képzelni ágyuk dörgését, puskák
ropogását.

Lassan-lassan leszál az est. Egy helyen
megáll a vonat s a kalauz pislogó mécsést
akaszt a kocsiba. Nemsokára eljő az est édes
testvére: az éj is s le lecsukódnak a fáradt
szemek. A bakakényszerűség a kenyérszákot,
borjut vánkossá avatja s ilyenkor a keményebb
szívűeknek is eszükbe jut néhány pillanatra az

otthon, a maga lágyágával, csendes kényel-
mével. Az élelmesebbek elnyulnak a lapado-
kon; akinek csak ülőhely jutott: annak tenyere
s vánkosa.

Néhány perc mulva csendes a kocsit;
csak néha-néha hangzik egy-egy érthetetlen
mormolás; talán valaki otthon álmódja magát
szeretei között...

... Nagyot zökken a vonat; az álmok
szertefoszlanak s dideregve huzzuk bele ma-
gunkat a köpenybe. A toloajtó nyílásán írsis,
reggeli levegő áramlik be s a lustábbakat
ébredésre sarkalja. Jó időbe telik, míg vissza-
tér az élet és a kedv a fázó tagokba. A vonat
pedig rohan velünk tovább... Már látszanak
az erdős Kárpátok sötét tömegei; közeledünk
célunk felé. Egy nagyobb állomáson a hornista
kiszállásra fúj. Megélevenednek a kocsik s
néhány perc mulva már a sinek mentén rajzik
a társaság. A természetimádókat a szép
panoráma ragadja meg, mások cigarettá-szó-
mellett igyekeznek behatolni a jövőm tit-
kaiba, miközben élénk eszmecsere indul meg a
harc esélyeiről. Én — mint aféle természet-
kedvelő: n sötét, rejtelmes fenyeveseket bámu-
lom s a Teremtő hatalmára gondolva alig
veszem észre a földi hangokat. Pedig egy
zsalai „szakatárs” ugyancsak figyelmezteti ám az
oldalamat: „Hallá, ne állon az utba, gyün az
alexredes ur!” — Csakugyan, az ő kedves
alakja közeledik felénk. „Nemsokára halljuk
az ágyudörgést fiúk” mondja az ő szelíd, jó-
ságos modorával — de — tessék hozzá ked-
ves tréfasággal: félni nem szabad ám!”

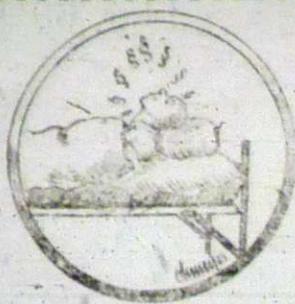
Nem is fél a negyvennyolcas baka az
ördögtől sem! Ha akad is egy-kettő, aki félne,
de meg nem ijed egy sem!

Rövid időzés után beszállunk s a mo-
zdony új erővel száguld velünk a vadregényes
fenyvesek között, új tájak, új impressziók, új
diadalok felé, új dicsőséget szerezni a széri-
nének...
Varga István

Nagy karácsonyi és ujévi vásár!

Weiszfeld és Fischer
cég Nagykanizsán

Tekintettel a háborús viszonyokra, az összes raktáron levő elsőrendű árukat **mélyen leszállított** áron árusítjuk. Ezzel módot nyújtunk mindenkinek, hogy karácsonyi és ujévi ajándékokat nagyon olcsó árban beszerezhesse. Tisztelettel **WEISZFELD ÉS FISCHER.**

Katonatiszteknek önkénteseknek

A hadbavonulás, újoncképzés alkalmával épületet órákat szerez a jelentősebb szaklapok által is legelőször hírlapokban részvevő, igen időszerű humoros művekre

„Der Rekrut“
militärische Briefe zur Erbauung für Rekrut und Instruktor

HANS WEBER 48. sz. 1. kötetű
A szöveget 30 eredeti Ausg. Olmayer (Schlössmann-Isana) művész rajta készítette

Ár 2 korona.
Kapható Nagykanizsán

Fischel Fülöp könyvkereskedésében
Kaniszy-utca.

Vidékre a pénz előzetes beküldése mellett bérmentve szállítom.

1915. évi naptárak megjelentek

Az országos ügyvédszövetség határidő naplója	K	5—
Minerva féle ügyvédi határidő napló	4—	
Minerva féle pénzügyi határidő napló	3—	
Irodai határidő napló	2:40	
Bokor Malvin, Hölgyek naptára	4—	
Uj nagy mese naptár	2—	
Képes családi naptár	1:20	
Képes mese naptár	1:20	
Szent István Társulat naptára	80	
A magyar család naptára	80	
Gonduzó bácsi naptára	80	
Jó magyar népünk naptára	80	
Magyar iparosok naptára	80	
Nagy képes naptár	80	
Regelő naptár	80	
Lurdi és Szent család naptár	60	
Páduai szent Antal képes naptár	60	
Garabonciás naptár	60	
Özsdasági népnaptár	60	
Hunyadi János képes naptár	60	
Katonapajtás naptára	60	
Képes hónap naptár	60	
Kossuth Lajos nagy képes naptára	60	
Pelczkei notárius naptára	60	
Petőfi naptár	60	
Rakóczy naptár	60	
Zrínyi Miklós naptára	60	
Bobó Misi naptára	40	
Képes kis Kossuth naptár	40	
Képes komáromi kalendarium	40	
Képes Tündér naptár	40	
Kis Képes naptár	40	
Szent család képes népnaptár	60	
Grösser Bilder Kalender	80	
Cristlicher Bilder Kalender	40	

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

Könyv- és zsebkönyvkereskedésében.

Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentve küldöm meg.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatruháza
Nagykanizsa, Fő-ut
az Első Magyar Bizt. Társ. új palotájában

Női és leányka kabátok
Szörme garnitúrák
Ruhakelmék
Bársonyok, Selymek
Pargetok
Bluzok és pongyolák
Női és leányka kötények
a legolcsóbb árban.

Bársonyok minden színben mintás m. 1.50
Pargetok bluzra 1.60
Egész ruhára való 4.50—5.50
Női kabátok 15 kor-tól feljebb
Szövetek egy egész ruhára 5.50
Himzett női ingek darabja 1.98
Elegáns Silskin garnitúr 50 korona.
Színes kreppék 58 fillér.
Elegáns pongyolák 5 koronától kezdve
Maradék minden árért. Női és leányka
kötények 1 koronától feljebb

Zalavármegye legolcsóbb
bevásárlási forrása.

**Aki parányi könyörületet
érez hadban szenvedő
katonáink iránt, az leve-
lezésénél hadsegélyző bé-
lyeget használ.**

Hirdetmény.

A nagykanizsai izr. hitközség felhívja mindazokat, kik az 1915. évi husvéti ünnepekre **pászkat sütni** hajlandók, hogy vonatkozó ajánlataikat **f. hó 18. péntek d. e. 10 óráig** a hitközség titkári hivatalában nyújtsák be.

Nagykanizsán, 1914. évi
december hó 14-én.

AZ ELŐJÁRÁSÁG.

Hölgyek naptára 1915. évre

diszes selyemkötésben áru
4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kapható Nagykanizsán. Vidékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó levélszerinti módszere. **Idegen nyelvek magánaton való megtanulása**

az 1000 szó **az olasz, német, francia és angol** módszere

nyelvek tanító nélkül, magánaton való megtanulására, neves szaktanárok magyar átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való megtanulására. Az amerikai angol kifejezés figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémiai tanár és dr. Latzkó Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol nyelv rektora. **Ára 7— korona**

Francia nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való megtanulása. Magyar nyelvre átdolgozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk. isk. tanár. **Ára 7— korona.**

Német nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való megtanulására — A német szöveg latin (magyar) betűkkel van szedve. — Schidloff dr. módszere alapján. — Irta: **Altai Rezső** fővárosi tanár. **Ára 7— korona.**

Olasz nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való megtanulására — Schidloff dr. módszerét a magyar közönség részére a toszkai kiejtés alapján átdolgozta dr. **Honti Rezső** a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója. **Ára 7— korona.**

A német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására írta: **Altai Rezső** székesfővárosi iskolai igazgató. A német szöveg magyar (latin) betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására olvasási gyakorlatokkal. **Ára 1— korona**

A magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására. Irta: **Hoffmann Mór** iskolai igazgató. **Ára 1— korona**

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Német-Magyar.**
ára 60 fillér
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Magyar-Német.**
ára 60 fillér
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Latin-Magyar.**
ára 60 fillér
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Magyar-Olasz.**
ára 60 fillér
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Olasz-Magyar.**
ára 60 fillér

Rendelések FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedéséhez NAGYKANIZSÁRA intézendők.

A legjobb minőségű hadiczipók

csizmak, gamaschnik, hócipók

Továbbá mindennemű
Uri-női és gyermekcipők
kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia
cipőárufüzletben NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
VÁROS PALOTÁJÁBAN.

A téli háború borzalmai ellen katonáinknak prémre van szükségük. — A kinek van küldje e címre: **Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38.** A posta ingyen szállítja.

ÁZENEKESÍTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL:
NAGYKANIZSA
 BUGAR-UT 4. SZÁM
NÓKKIADÓHVATAL:
 Kálvária-utca 2. sz. (Fővárosi Könyvtár mellett, a bel. hirdetések és a külföldiek is "szűrték" a "ZALA" Hírlapszállító és nyomda Rt. könyvnyomdája Bugár-ut 4.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: 178
 Fővárosi kiadóhivatal: 179
 Nyomda: 227

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak
 Magyarországon kívülre
 Egy hóra .. 2.00
 Negyedévre .. 8.00
 Félévre .. 14.00
 Egész évre .. 28.00
 postai szolgáltatásokkal
 Egy hóra .. 2.50
 Negyedévre .. 10.00
 Félévre .. 18.00
 Egész évre .. 36.00
 Egyes szám ára 5 fill.
 Hirdetéseket és nyilatkozatokat a kiadóhivatalban

A szerb fővárost

csapatunk minden harc nélkül, önként kiürítették. Így kívánta ezt az általános harcok helyét, amely, sajnos, az utóbbi napokban ránk kedvezőtlenül alakult. S hála a hadvezetőség őszinte jelentései nek, amelyekkel az arandjelölési veszteséges harcokról a Valjevó körül történt dolgokról beszámolt, — mindenki természetesen tartotta Belgrád birtoklásának feladását. — Nem keseredtek, nem csüggedtek el a lelkek Belgrád elvesztésén, mert hiszen a legutóbbi szerbiai események közül valóban ennek van legkevesebb jelentősége. Szerbiában szenvedett veszteségeink nagyságát nem ismerjük. Azt sem tudjuk, hogy meddig vonultunk vissza, vagy hogy Szerbiában vagyunk-e még. Az a nyugodt önbizalom azonban, amellyel a hadvezetőség az újabb hadműveleteket, s ezeknek célját: az ellenség vissza-

szorítását bejelenti, bennünket is megnyugtat. Ha nem taktikai visszavonulást rendeztünk is, ha veszteségeink nagyok voltak is, de balkáni hadseregünk nem semmisült meg, sőt elegendő erőt ez magában új hadműveletekre, új rendszabályok megtételére. Különben milliószor hangoztattuk már, hogy Szerbia sorsa nem Szerbiában, hanem az orosz és francia hadszíntereken fog eldőlni. Éppen ezért az orosz harctéren nagyobb jelentőségű most egy dombnak, egy hidnak, vagy egy lövészároknak az elfoglalása, mint akár egy fúvat Belgrádnak, Valjevónak és Sabácnak a hovatartozandósága. Belgrád kiürítését tudomásul vesszük, de teljes figyelmünket pillanatra sem vonjuk el az orosz harctérről, ahol most döntő világesemények folynak. A szerb harctér legújabb eseményeiről ez a távirat számol be:

Budapest, december 15. Érkezett délután egy órakor. Hivatalos jelentés a déli hadszínterről: Jobb szárnyunk szükségessé vált visszavonulása folytán előállított hadműveleti helyzet tanácsossá tette, hogy Belgrádot egyelőre feladjuk. A város harc nélkül ültetett ki. A csapatok a kiállított fegyverektől és harctól szenvedtek ugyan, de legjobb szelleműl vannak eltelve. Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Megkezdte az orosz az általános visszavonulást

Höfer vezérőrnagy, a magyar sajtóhadiszállás vezetője szenzációs eseményt jelent be az orosz harcokról. Ez szerint az ellenség Nyugat-Galiciában az egész vonalon megkezdte az általános visszavonulást. Ennek természet-

szerű következménye Przemysl ostromának megszüntetése és egész Galícia és Bukovina kiürítése lesz. Az erről szóló hivatalos távirat következőket mondja:

Budapest, december 15. Érkezett este hat órakor. Hivatalos jelentés. Nyugat-Galiciában hadseregünk offenzívája az ellenséget visszavonulásra kényszerítette és az oroszok arcvonalát Dél-Lengyelországban is meggingatta. Az ellenséget Nyugat-Galiciában délfelől fáradhatatlanul üldöző csapatunk tegnap Jasla Raitbrad vonalba jutottak. Üldözés közben és az utolsó csatákban eddigi jelentések szerint 30.000 oroszot fogtunk el. Ma hírek érkeznek, hogy az ellenség Raitbrad, Miropolonice, Wolbrom, Novaradomsk és Piertkow egész vonalán visszavonuló mozdulatokat tesz.

Hindenburg serege,

Pétervári hivatalos jelentések szerint Hindenburg marsall hadserege tizennyolc hadtestből áll. Az orosz jelentés szerint a lengyelországi harc rendkívüli elkeseredéssel folyik.

Franciák erőfeszítése

Berlinből táviratozzák: A francia hadügyminiszter törvényjavaslatot nyújtott be, amely 18 évtől 52 évig minden francia állampolgárt fegyveres katonai szolgálatra kötelez.

Az erdős Kárpátokban

A kárpáti harcokról ma éjjel a következő hivatalos jelentés érkezett: Az erdős Kárpátokban az ellenséges erőknek Latorca völgyében való előnyomulása ellen megfelelő intézkedéseket tettünk. Höfer vezérőrnagy.

A német nagyvezérkar hivatalos jelentése.

Berlin, december 15. Budapestre érkezett délután 3 óra 40 perckor Franciaok tegnap több ponton eredménytelenül támadtak. Yperntől délre állásaink ellen intézett támadásuk összeomlott,

miközben nagy veszteségeket szenvedtek. Suipestől északnyugatra levő területről ellenünk intézett ellenséges előretörést épügy, mint a Verduntól északra Ornestől északra keletre ellenünk intézett ellenséges támadást az ellenségnek súlyos veszteségeket okozva vertük vissza. Ailly-Apremont környékén, Saint Mihieltől délre a franciák négyezer intéztek rohamot állásaink ellen, de támadásaik megfúrtak. Ép oly kevéssé sikerült Flyrey irányából Toulból északra az ellenségnek ellenünk intézett új előretörése. A Vogézekben a harcok még folynak. Sennhaimtől nyugatra fekvő Steinbach falu visszahódítása alkalmából háromszáz franciát elfogtunk. Kelet Poroszországból nincs semmi ujság. Soldautól Mlwan át Ciechanow irányában előre nyomult német hadoszlop tulerős ellenséggel szemben állásait ismét elfoglalja. Orosz Lengyelországban nem történt semmi jelentősebb dolog. Kedvezőtlen időjárás befolyásolja intézkedéseinket. Legfőbb hadvezetőség.

Összeveszett a cár Nikolajevics nagyherceggel.

Berlinből táviratozzák: Pétervári lapok cikkei sejtetik, hogy a cár és Nikolajevics nagyherceg közt súlyos nézeteltérés támadt. A cár azért utazott el váratlanul a harctérről.

A német kancellár fia.

Berlinből táviratozzák: A német birodalmi kancellár legidősebb fia a keleti harctéren súlyos sebesüléssel orosz fogságba került.

Japan kémek Konstantinápolyban.

Bukarest, december 15. A Diminatea-nak jelentik Konstantinápolyból: A rendőrség tegnap hét japán kémeket fogott el, akiket különböző rosszhíru helyeken szedtek össze. Ezek állítólag kereskedők, és azt mondják magukról, hogy ők nem japánok, hanem kínaiak. Utóbb azonban beismerték, hogy japánok. Mindegyiküknél találtak egy a párisi japán követség által kiállított utlevelet. — Csak az a csodálatos, hogy ezek a japánok egyedül az „angol nyelvet” bírják, továbbá igen gyanussá teszi őket az a körülmény is, hogy térképeket, hadihajók vázrajzait és angol pénzt, körülbelül hatezer font sterlinget találtak náluk. Azt hiszik, hogy ezek a japánok — a náluk talált rajzokból következtetve, — a volt német és most török tulajdonú képező: „Goeben” és „Breslau” hadihajókat akarták elpusztítani.

A pápa akciója.

Berlinből táviratozzák: A pápának a karácsonyi fegyverszünetre vonatkozó indítványát Németország, Magyarország, Törökország és Ausztria elfogadták, Oroszország és Franciaország ellenben visszautasították.

Megszűnt a karácsonyi postacsomagok fôlvétele.

A mai napon véget ért a hadbavonultaknak szóló karácsonyi postacsomagok felvétele. Az óriási forgalommal, amelyet még a rendes karácsonyi forgalom is növel, a posta közegye simán és fennakadás nélkül birkóztak meg és a csomagok javarésze máris a megfelelő tábori postai gyűjtőállomásokra érkezett. Szakadatlanul folyik az általános nem egyénekre szóló karácsonyi csomagok rutínja és szállítása is. A küldemények kiosztása természetesen nem történik karácsony estéjén, hanem mihelyt arra mód, alkalom és lehetőség kínálkozik. Igen sok helyen az ajándékok kiosztása már meg is történt. Ugy értesülünk, hogy a társadalom gondoskodása és a hadvezetőség burgalma az az eredményt járta, hogy egyetlen katonának sem maradt ajándék nélkül. Sőt egyes csapatok, melyekről helyi hatóságok, egyesültek stb. külön is gondoskodtak, többszörös ajándékozásban is részesültek.

HIREK

A zalai népfőlkélok hadi lobogója. Zalavármegye halás közönsége zászlót küld Orosz-Lengyelországra, a huszadik népfőlkélok ezred részére. A mi publikumunk áldozatkészsége kimeríthetetlen. A gyűjtés szép eredményre vezet. A hiszük, hogy hős katonáink nemcsak diadalaira, hanem az itthoniak szeretetére is büszkék lesznek. Az előkészítőbizottság, amint már megírtuk, sipeki *Batás Béla* dr. főispán urat fölkererte az akció fővédőségének elvállalására. Most örömmel jelenthetjük, hogy öméltsága a fővédnöki tisztelet elvállalta a mozgalom élére állt. Kilátásba helyezte, hogy legközelebb átjön Nagykanizsára s ekkor személyesen is kiveszi részét a rendezőség munkájából. Azon hölgyeket és urakat, akik a rendezésben részt ohajtanak venni, kérjük, közöljék ebbeli hajlandóságukat a *Zala* szerkesztőségével.

Tizenháromezer korona — hadi kölcsönre. A *Zala* annakidején jelezte, hogy a hadikölcsönre további előjegyzéseket a jegyzés lezárása után csak a postatakarékpénztár fogad el. A postatakarék nagykanizsai fiókjánál azóta tekintélyes összeg gyűlt egybe az államkölcsön gyarapítására. Amint a postahivataltól értesülünk, a legtekintélyesebb összeg mégis tegnapelőtt folyt le, amikor *Biffi Ferenc* 17000 koronát jegyzett készpénzben. Igazán meglehető, hogy amikor a 20-ik népfőlkélok gyalogezred hős parancsnoka halálit megvető bátorsággal harcol a csatatéren, háttvese itthon támogatja jelentős eszközökkel a közös nagy célt.

A mi hőseink. A 20-ik honvéd gyalogezred veszteségei: *Halottak:* Csahók György tizedes 3. sz. Kertabarábas, Cseh Lajos 4. sz. Süveg, Csillag Ferenc tizedes 3. sz. Köszvényes, Czigány István 8. sz., Dada Andor tizedes 6. sz. Bazsi. *Sebesültek:* Bisi János Caha Károly tizedes 11. sz. Ajka, Cibor József 5. sz. Zalazánt, Cotter István 10. sz. Zalakopány, Csigolyi Ferenc 7. sz., Császár István 6. sz. Zalaszentgyörgy, Csizsar János, Csónár Lajos 12. sz. Dáka, Csavnicssár György 8. sz. Stridóvár, Csécs Ferenc 3. sz. Nagykapornak, Csécs János tizedes 10. sz. Külsővát, Cséh Antal 10. sz. Kiskutas, Csekő József örvetető 2. sz. Csendes István 10. sz. Nostlop Csendes István 10. sz. Zalaszentiván, Csényel Zsigmond örvetető 9. sz. Csepeli József 12. sz. Zala-Felsőszid, Cser György póttár. 4. sz. Komárváros, Cser Mátyás 9. sz. Döbrönc. Cserenyés István Dömötöföld, Cserenyés Tamás 8. század Delejes, Csicsék Ferenc Csik János 9. sz. Kövágóórs, Csillag Pál örv. 2. sz., Csima Ferenc örv. 6. sz. Tihany, Csizmazia Károly tizedes, Csöbör József 11. sz. Csöngye Kálmán, Csonka Ferenc örv. 11. száz. Zala-Pakod, Csontos István tizedes 12. század Ölbő, Csordás István tizedes, Csordás Pál tiz. Káptalanfa, Csuha Ferenc 7. sz., Csuri Gyula 4. sz. Zala-Haláp, Czoha Károly tizedes 11. sz. Ajka, Czár István 6. sz., Csengés Zsigmond 9. sz. Nagyalóson, Czettár István 10. sz. Zalakopány, Czigány Márton 5. sz. Bellatincz, Czigány József 7. sz. Lentikápolna, Czigány Sándor tiz. 6. sz. Czigler László 2. sz. Nagykanizsa, Czimmermann János örv. Füzvölgy, Csobor Lajos, Bezdli Ferenc örv. 5. sz. Botfa, Czupon József 9. sz. Zalaszentlászló, Dancs Árpád örv. Nagykanizsa, Dani György 12. sz. Vöczkőnd, Dani István, Darab György 7. sz., Gyula 5. sz. Balatonfüred, Dávid János 8. sz. Hármasmalom, Deák Károly 4. sz. Zalaszentlászló, Deban György, Deesics János. (Folytatjuk)

A rendőrségről. *Farkas Ferenc* főkapitányhelyettes kilenc-napi betegkedés után ma átvette hivatala vezetését.

Az állami polgári leányiskola jótékony célú gyermekelnevelése tegnap délután teljes anyagi és erkölcsi siker mellett, szép számu és előkelő közönség jelenlétében folyt le. Kritikát kellene írunk, de nem lehet, mert a bájos gyermek-szereplők valamennyije egyforma kedvességgel, ügyességgel játszott. A nemes cél tekintélyes összeggel gyarapodott s ez azt hiszük, a kis szereplőknek a sűrűn kijutott és jól megérdemelt meleg tapsoknál is nagyobb örömet okoz. A nagy sikerért, a fáradságtalan buzgalmu *Földes Miklósné* igazgatónője illeti dicseget.

A katonák karácsonya. A Körponti Jóléti Iroda hivatala éjjel-nappal serényen dolgozik a sebesült és harcbanvont zalai katonák és ezek itthonmaradt árva és szegény gyermekei karácsonyi megajándékozásán. Megható körleveleket küldtek szét, melyekben kérik a jövendő közönséget, hogy adományait a nemes ódra a küldött emléklappal, melyek egy sránkyönyvbe lesznek megörökítve az utókor számára. Nagykanizsa város muzeumában, küldjék be. A harcoló zalai katonák megajándékozására befolyó szeretetadományokat a magyar királyi honvéd elmi miniszterium Hadsereg-lyüz Hivatala fogja rendelkezési helyére juttatni. A Körponti Jóléti Iroda az összes üzletekben, kávéházakban és vendéglőkben házilag készített kis karácsonyi perselyeket helyeztet el az árva és szegény gyermekek felruházása érdekében. Legközelebb pedig utcai gyűjtőszekrényeket állított fel, melyekben minden alapra pénzadományok, sebesültek részére cigaretták, napilapok, könyvek és egyéb olvasmányok gyűjtetnek. Mega akult továbbá minden kórház részére külön-külön karácsonyi ünnepre rendező bizottság, a melyek gondoskodni fognak, hogy a városunkban dőző hős katonák ne nélkülözzék a szeretet hiányát, az otthon melegét, ezen a magas szent estén. A Körponti Jóléti Iroda köszönetét nyilvánítja *Petermann József* urnak, ki a gyűjtőperselyeket ingyen díszítette fel fényűzőkkel, *Reisz és Székely, Czoczek Imre, Antalics Ignác és Reisz Béla* urnak az ellenőrző biztsók tábláinak s egyéb festési munkáknak díjtalan elkészítéséért *Torma Pál* urnak az utcai szekrények önköltéségi áron való elkészítéséért, a Keresztény Jótékony Nőegyletnek 50 darab hósapka adományozásáért.

Az időjárás a harcok terében. A korán téliesre fordult időjárást hírtelen őszies idő váltotta föl. Tegnap Nagykanizsán egész nap borongós volt az ég s délután hatalmas záporosó támadt. Dél előtt pedig — ami decemberben ritkaság — gyönyörű szivárvány tündöklött az égboltozaton. Az északi harcok terében, ugy a Kárpátokban mint Galiciában, Oroszlengyelországban és Kelet-Porosországban szintén nagyon megnyhült az időjárás. Ennek csak az Oroszországban harcoló katonáink nem örülnek, mert a lengyelországi sár feneketlen és ragadós. Sokszor megesis, hogy a katonáknak egymást kell kihuzgálniuk az iszapból. Északkelet felé már kellemesebb az idő. Itt derült az ég és nappal jó meleg van. A montenegrói széleken és Franciaországban azonban állandóan hűvös idő uralkodik, de itt is enyhülést várnak a meteorológosok. December hónap és január első fele állítólag igen enyhe lesz s csak februárban várható néhány zordon hét.

Redukálják a Máv. forgalmát. Az általános mozgósítás befejezése után ugy a Dél- és Délkelet-ágazatát, mint a Máv. a közönség igényét a legteljesebb mértékben igyekeztek kielégíteni s komoly volt a törekvés a régebbi menetrend helyreállítására. A háboru azonban a közgazdasági élet sok ágát megbénította s így nemhogy a normális menetrend nem lehetett életbe léptetni, de forgalom hiányában az eddigi üzemet is redukálni kellett. Ezt jelenti be a Máv zágábi üzletvezetőjének a Zala szerkesztőségéhez intézett alábbi hivatalos értesítése: Becses lapjában való közlés végett t. értesítjük, hogy f. évi december hó 15-től kezdve vonalainkon az alábbi vasatok közlekedését fogjuk kellő kihasználás hiányában beszüntetni: A Kaposvár—barcsi vonalon: 4615 és 4616. A Somogy-szob—barcsi vonalon: 4815 és egész vonal n, a 4814 és Nagyatád—Barcs között, a 4818 és 4819 és Somogy-szob—Nagyatád között, Az Adonypusztaszabolcs—tapolcni vona-

lon: 1111, 1112, 1121 az egész vonalon, az 1122-es Adonypusztaszabolcs—Alsóórs között A Székesfehérvár—paksi vonalon: Székesfehérvár—Börgönd között 6321, 6322, 6325, Adonypusztaszabolcs—Paks között a 6311, 5316-os. Budapest keleti p. u.—Adonypusztaszabolcsi vonalon 1111, 1112-es. A Kaposvár—siófoki vonalon 4307, 4308. A Somogy-szob—balatonszentgyörgyi vonalon 4712, 4715 A Tapolca—balatonszentgyörgyi vonalon a 6518, 6411, 6523, 6524 és 6533. Az 1121. sz. vonatot Tapolca állomástól már folyó év december hó 14-én nem indítjuk. Ezen forgalom korlátozással egyidejűleg, folyó év december hó 15-től kezdve Székesfehérvár—Börgönd állomások között a 6323. számú vonatot forgalomba helyezzük ugy, hogy ezen vonattal az 1105-ös közvetítésével a 6314. számú vonathoz közvetlen paksi csatlakozást létesítünk.

Jön a legszebb ünnep. A karácsonyfáról egy ágot juttassunk a hőrengetegek közt értünk harcoló katonáknak.

Az elesett legénység nyugdíja. Többen kérdészködtek már szerkesztőségünk-nél, hogy a legénységi létszámhoz tartozó elcsettek özvegyei és árvái milyen állami ellátásra tarthatnak igényt. Illetékes helyről erre vonatkozólag ezt közlik velünk: Örmester-özvegyének 300 kor., szakaszvezető özvegyének 144 K, tizedes özvegyének 120 K és kötele-gény özvegyének 72 korona évi nyugdíj jár. Azok azonban, akiknek fétjük nyílt ütközetben esett el a harcmezőn, még ötven százalék pótdíjat kapnak. Minden törvényes gyermek után bármely legénységi rendfokozatban éven-kint még 48 korona neveltetési díj is jár. Az nem határoz, hogy kinek mennyi volt a katonai szolgálati ideje.

Forman

nátha ellen

Szertelenz ára 40 fillér

A nagykanizsai Vöröskereszt javára befolyt adományok: *Honerla Hermann* volt palini nagybirtokos, németországi lakos 100 kor., *Riedl Jenő* 2-ik adománya 50 kor., *Rosenfeld Adolf* Fiai újévi naptár ajándék megváltásáért (a Zala útján) 50 kor., *Somogy-szentmikkósi plébánia* (Börzsey plébános ur útján) 37 kor. 50 fill., *Sörgyári tiszttelölök* 3 ik részlet 34 kor. 80 fill., *Kaszinó* pörköly tartalma 20 kor., *Franz Lejos és Fiai* cég molnárak és és munkások 8-ik heti gyűjtése 18 K, és 9 ik heti gyűjtése 19 kor., *Weiner Jenny, Nova 10 kor., dr. Szabady Lőrincz* 2 kor. A Vöröskereszt-Egylet nagy hálával fogad szives pénzbeli adományokat a kórházaiában ápoli katonák karácsonyi ajándékára.

Számtalanszor bevált

MATTONI FÉLE

GISSHÜBLER

hügyhemoknál és hólyagbuzurtnál, mint a hügyesvat megbóló szor.

Divatcikkek

a legjobb minőségben
a karácsonyi idényre

mélyen leszállított
árakon árusítatnak

Weisz Miksa

divatruházában
Nagykanizsa, Fő-ut 8.

Porosz köszében

eddig vevőimnek
korlátolt mennyiségben ismét rendelkezésre állók Ara 100 kg.-ként 6 kor.

STRÉM KÁROLY
Telefon 127. ◊ Telefon 127.

Aki parányi könyörületet érez hadban szenvedő katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

Névjegyek

izléses kivitelben azonnal készülnék ZALA-nyomdában Nagykanizsán.

Vidéki megrendelések postafordultával eszközöltetnek.

Helyszüke miatt az összes raktáron lévő fehérneműket, vászon asztalneműket, kész ágyfelhuzatokat, törülközőket, divatkelméket és selymeket karácsonyra, mélyen leszállított árban eladjuk. — Felkérjük a t. hölgyközönséget, hogy a fenti dolgokat minden vételkényszer nélkül saját érdekében tekintse meg.

Singer József és Társa

Karácsonyi vásár.

Budapesti és bécsi női modellekabátok
bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán.

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok, kanavásznak, anqinok, ingzefirek, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, ágyszerítők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók, trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyük

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Hoffeld rumburger vásznak, Regenhárt és Reiman asztalneműk, Schroll sifonok és damaszkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készül Bluz 3 kor-tól, Pongyola 6 kor-tól, Alj 6 kor-tól kezdve. Gyásruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.

Nagy karácsonyi vásár. Igen olcsó árak.

1914. december 1-től érvényben levő

VASUTI UTMUTATÓ

érvényes 1915. május hó 1-ig.

megjelent, ára 1 korona 20 fillér. —
Videkre 1 korona 50 fillér beküldésé-
ellenében bérmentve kapható.

FISCHEL FÜLÖP FIA könyvke-
reskedésében Nagykanizsán.

Ügyes pinczelegény

azonnal felvétetik.

Reich Samunál Nagykanizsa, Király
utca 15. sz.

A ZALA TÁRCÁJA

Ha itt...

Ha itt minden vércsepp nyomán

Egy-egy virág kelne,

Szomorú, szép Lengyelország

Virágos kert lenne.

Ha itt minden kicsordult köny

Gyöngyharmattá válna,

Harmatos lenne örökké

Szomorú, szép Lengyelország

Minden szál virága...

S itt sírnának a nagy rónán

Csókról, rokokósról.

— A lelkiüket szívünk hozta

Szép Magyarországból.

Orosz Lengyelország.

Toóth Zsigmond.

Hogy harcolnak a hinduk

(Egy német katonaiszt tudósítás.) Ma ütköztünk össze először a hindukkal és ördög tudja, ez a barna gyülevező nép nem éppen megvetendő ellenség. Először mindnyájan becsmerően beszélünk róluk és ez érthető is volt, mert nyomorúságosak voltak, akiket mint loglyokat láttunk. Rosszgyokba burkolódzva reszkettek a hidegtől, az orruk kékre volt lagyva, a fejüket behúzták a válluk közé, úgy hogy a legboldogabb életet csalták ki a franciáknak ezek a muzsáj-szörföségei.

Ma más oldalról ismertük meg ezt a társaságot. Már három nap óta feküdtünk lövészárkainkban az angolok szakadatlan puskatűze alatt, mindenben hiányt szenvedtünk, mert csak éjjel lehetett élelmet behozni. Vízünk volt elég, fölöttünk is, alattunk is, úgy hogy a leg-

szebb szabad fürdőket élvezhettük. Az angoloknak, úgy látszik, pokoli szórakozást nyújtott, hogy bennünket gránátokkal dobájanak. Hála az égnek, csak kevés kárt okoztak és nagyjában nem is éreztük magunkat valami nagyon kellemetlenül földalatti lyukainkban. Ha lett volna enivaló, alig panaszkodtunk volna. Az angolok végre azt gondolták, hogy a gránáttól meg a mennyei esőtől három nap alatt már eléggé megpuhultunk és ezért ránk eresztették barna szövetségeseiket, hogy azok szőröstől-bőröstül fölfaljanak bennünket. Tudja az ördög, mit tölthettek az angolok ezekbe a fickókba, de amikor reánk rohantak, mintha részegek lettek volna, vagy mintha a gonosz lélek szállta volna meg őket, olyanok voltak. Rettenetes ordítással, amely mellett a mi hurázásunk olyan volt, mint a csecsemő nyöszörgése, ezer meg ezer barna alak ugrott ránk, még pedig oly hirtelen, mintha csak a ködből hullottak volna e, úgy hogy első pillanatban teljesen meg voltunk lepelve. De csakhamar összeszedtük magunkat és fegyverrel a kezben, teljes nyugalommal vártuk a támadást.

Valami nagyon humoros látvány volt azért ez a harcias herda, különösen a mi katonailag gyakorlott szemünk előtt, mert az ordító, üvöltő, ugráló és fegyvereit vadul rázó herda inkább kómiikus volt, mint ijesztő. Száz méternyire engedték magunkhoz a csöcseléseket, akkor örült gyorstüzet adtunk, amely százakat pusztított el közülük. De a többiek mitem törődve ezzel, mint a macskák ugrottak előre és példátlan ügyességgel másztak át az akadályokon. Egy pillanat alatt ott voltak lövészárkainkban és valóban nem voltak megvetendő ellenség.

Puskaegygyal, szuronyal, karddal és törrel mentünk most egymásnak és keserves munkánk volt, míg a futólépésben odaszálló segítség meg nem könnyítette. Ekkor azonban ki-

kergettük a fickókat lövészárkainkból és pedig úgy, hogy azt se tudták, merre röplenek. Természetesen üldöstük aztán az ellenséget saját lövészárkáig. Hibát követünk el azonban, hogy a megsebesült, vagy magukat holtaknak tettető hindukat nem tettük ártalmatlanokká, mert alig haladtunk száz, vagy százötven métert a menekülő ellenség után, amikor hátulról is tüzet kaptunk, amely sokat elpusztított közülünk és az erősebb üldözést megakadályozta. A düh, amellyel a ravasz banda ellen visszafordultunk, le nem írható. Alattomosabb népet soha életemben nem láttam, már kigyószzerű meglapulásuk és hirtelen előreugrásuk is visszatartható. Még gonoszabb dolog az, hogy holtak tetetik mgyukat és az előre nyomuló ellenségre hátulról lőnek vagy fölugranak s kessei és törrel támadják a gyanútlanul haladó ellenséget.

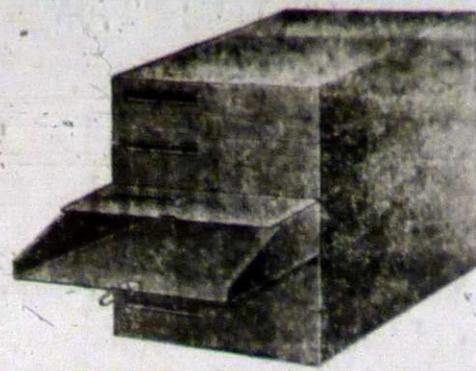
Annál szánalmasabban viselkednek ezek a fickók a fogságban és itt érzik is a hagyományos német jószívűséget, mert alapjában veve ezek a szegény ördögök nem tehetnek arról, hogy velünk szembe kerültek. Egy benszülött tiszt mondotta nekünk, hogy az indiai csapatokat az angolok géplegyverekkel hajták előre és hogy sok szeszese italt adnak nekik. A legörültebb rémhíreket terjesztik rólunk a hindu csapatok között, annál, jobban osodálkoznak aztán, hogy tisztességesen bánunk velük.

Amint a hindu fogságba esik, szelid és jószívű, mint egy gyermek, tudja az ördög, mit csinálnak velük az angolok, hogy ilyen közveszélyesekké tudják őket tenni. A legtöbb hindu többé vagy kevésbé beteg, igen sokan rémségesen köhögneek, szánalmasan fáznak és egész magatartásuk elárulja a rabzolgát. — Hálából mindig kezet csókelnak és jó mulatság nézni, hogy milyen arcot vágnak embereink, amikor a gyakran két hét óta nem mosott kezük csókokat kapnak.

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK

pormentes megőrzésére legjobb a

Fischel-féle irodaszekrény!

Már e d d i g sok ezer darab van használatban,
mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle Irodaszekrény az az minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és alsó rész különösen erős bősémszéből, az oldalrészek keményfából készülnek. Tartóssága majdnem határtalan. Borítás legfinomabb szürke felhőpapir, záróeszközei és címkete finoman nikkelozva. **Előrelő-különlegése** minden irodának és raktárnak díszre. Minden szekrény elmozdíthatlan, összerúgható céljából nyomokapcsokkal ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes községi és megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és könyvtárosok, intézetek, bankok, lakárképzőintézetek, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. oktáv levélpapírnak	16"	cm. széles	26 cm. mély	6 cm. magas	K 1-40
2. „ quart	25	„	32	„	K 1-66
3. „ ívrét, írdai alak	28	„	36	„	K 1-80
4. „ nagyívrét alak	38	„	44	„	K 2-40
5. „ nyolcszoros ívrét alak	32	„	50	„	K 3-—

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében

Telefon 179 Nagykanizsa Telefon 179

A tartalék-kórház legújabb
szeszültjeinek kíváncsokra és
kiváncos-huzatra volna szüksége-
gük. A nemesieikü közönség juttassa
adományait a cs. és kir.
tartalék-kórházba.

ő/v Schavel Lajosné

épület és műlakatos
Nagykanizsa Rozgonyi-u 9
Telefon 122 szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhe-
lyek, szívatyuskutak, furdőszebák, víz-
vezeték berendezését és épületvasalást

Minden lakatos és vízvezeteki munka-
latokba vágó javításokat a legjutá-
nyosabb árban eszközölk.

Gilbert, Mozi Királynő operette
3 felv. megjelent zenezámjai:

- Teljes magyar szöveggel 2 füzet. K 6—
- Potpouri K 280
- Ach Amalia táncsettős a Mozi Királynőből K 210
- Man lacht, man lebt man liebt K 280
- Walzer a Mozi Királynőből K 280
- In der Nacht, táncrészlet a Mozi Királynőből K 210
- Liebliche Kleine Dingerchen K 210
- Marsch a Mozi Királynőből K 210
- Juplala táncsettős a Mozi Királynőből K 210

FISCHEL FÜLÖP FIA

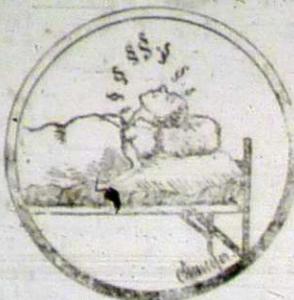
könyv- és papirkereskedésében
NAGYKANIZSÁN
Vízontelárusítottoknk nagy árengedmény.

Rothschild Albert nagyáruházában, Nagykanizsán

Feltűnést keltő karácsonyi árleszállítás

Női kosztüm szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet- és flanell, valamint bluz- és pongyola cikkekben december 31-ig tart.

Fontos érdeke az urhölgyeknek, valamint szegényeket felruházó egyesületeknek ezen igazán előnyös vételeket minél nagyobb mértékben kihasználni. **Hadbavonultak részére hó sapkák, lábszárvédők, haskötők, érmelegítők. Teveszőr és katonai takarók nagy választékban.**

Katonatiszteknek önkénteseknek

A hadbavonulás, újoncképzés alkalmával születés örökét szerez a jelentősebb szaklapok által is legelismertebb hírújsághoz, igen időszaki humoros művekre.

„Der Rekrut“

militärische Briefe zur Erbauung

für
Rekrut und Instruktor

irta

HANS WEBER 48. gy. sz. t. főhadnagy

A szövetség 30. születési Anton Ohmayer

(Schlesmann-irányú) művészi rajza kimeri.

Ára 2 korona

Kapható Nagykanizsán

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Kazinczy-utca.

Vidékre a pénz előzetes beküldése mellett bérmentesen szállítom.

1915. évi naptárak megjelentek

Az országos ügyvédszövetség határidő

naplója	K	5
Minerva féle ügyvédi határidő napló	4	—
Minerva féle pénzügyi határidő napló	3	—
Irodai határidő napló	2	40
Bokor Malvin, Hölgyek naptára	4	—
Uj nagy mese naptár	2	—
Képes családi naptár	1	20
Képes mese naptár	1	20
Szent István Társulat naptára	—	80
A magyar család naptára	—	80
Gondozó bácsi naptára	—	80
Jó magyar népiük naptára	—	80
Magyar iparosok naptára	—	80
Nagy képes naptár	—	80
Regélő naptár	—	80
Lurdi és Szent család naptár	—	60
Páduai szent Antal képes naptár	—	60
Garabonciás naptár	—	60
Gazdasági népnaptár	—	60
Hunyadi János képes naptár	—	60
Katonapajtis naptára	—	60
Képes honvéd naptár	—	60
Kossuth Lajos nagy képes naptára	—	60
Pelicskei notárius naptára	—	60
Petőfi naptár	—	60
Rákóczy naptár	—	60
Zrínyi Miklós naptára	—	60
Bobó Misi naptára	—	40
Képes kis Kossuth naptár	—	40
Képes komáromi kalendárium	—	40
Képes Tündér naptár	—	40
Kis Képes naptár	—	40
Szent család képes népnaptár	—	60
Wasser Bilder Kalender	—	80
Cristijcher Bilder kalender	—	40

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és zenekereskedésében.

Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentesen szállítom.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatáruház

Nagykanizsa, Fő-ut

az Első Magyar Bizt. Társ. új palotájában

Női és leányka kabátok

Szörme garnitúrák

Ruhakelmék

Bársonyok, Selymek

Pargetok

Bluzok és pongyolák

Női és leányka kötények

a legolcsóbb árban.

Bársonyok minden színben mintás m. 1.50

Pargetok bluzra 1.60

Egész ruhára való 4.50—5.50

Női kabátok 15 kor-tól feljebb

Szövetek egy egész ruhára 5.50

Himzett női ingek darabja 1.98

Elegáns Silskin garnitúr 50 korona,

Színes kreppek 58 fillér.

Elegáns pongyolák 5 koronától kezdve

Maradék minden árért. Női és leányka

kötények 1 koronától feljebb

Zalavármegye legolcsóbb

bevásárlási forrása.

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven

Magyar, német, orosz, lengyel,

szerb és román nyelven

ára 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsán.

Mayer Klotild

gőzmosógyára NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kézelőosztály.

Garantált kézművesnélküli gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klotild

gőzmosógyára Hunyadi-u. 19.

Gyűjtőtelepek Hunyadi-fi, 19,

Kazinczy utca 8.

Ruharonalás kizárva

Figyelmes és gondos munk

Hölgyek naptára 1915. évre

díszes selyemkötésben ára

4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kap-

ható Nagykanizsán. Vi-

dékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó levszerinti módszere. Idegen nyelvek magánaton való megtanulása

az 1000 szó az olasz, német, francia és angol módszere

nyelvek tanító nélkül, magánaton való megtanulására, neves szaktanárok magyar átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való megtanulására. Az amerikai angol kifejezés figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémiai tanár és dr. Latzko Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol nyelv rektora. Ára 7 — korona

Francia nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való megtanulása. — Magyar nyelvre átdolgozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk. isk. tanár. Ára 7. — korona.

Német nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való megtanulására — A német szöveg latin (magyar) betűkkel van szedve. — Schidloff dr. módszere alapján. — Irtta: Altai Rezső fővárosi tanár. Ára 7. — korona.

Olasz nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való megtanulására — Schidloff dr. módszerét a magyar közönség részére a tosknai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti Rezső a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója. Ára 7. — korona.

Német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására irtta: Altai Rezső. székesfővárosi iskolai igazgató. A német szöveg magyar (latin) betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására olvasási gyakorlatokkal. Ára 1. — korona

Magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására. Irtta: Hoffmann Mór iskolai igazgató. Ára 1. — korona

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hőczipők

„Továbbá mindennemű”

Uri-női és gyermekczipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában NAGYKANIZSÁN, Fő-ut

22. a VÁROS PALOTÁJÁBAN.

A téli háború borzalmai ellen katonáinknak prémre van szükségük. — A kinek van köldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

MEGJELENÉS ÉS KIADÓNYALAT:

NAGYKANIZSA

BUGÁR-UT 4. SZÁM

NYOLKADÓNYALAT:

Helyesírás és nyelvtan: Magyar nyelvtan, a hat nyelvtan és az előzetesek is. Iratlapok.

"ZALA" Hírlapkiadó és nyomda
A. L. Károlyi-utca Bugár-ut 2.

TELEFON-SZÁMOK:

Helyi telefonok és kábeltelefonok: 1-10
Külső telefonok: 1-10
Nyomda: 1-10

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

helyben házasul borders	
Egy évre	1.00
Nyolcvanra	0.80
Háromra	0.50
Egyes évre	0.30
postai szolgáltatások:	
Egy évre	1.00
Nyolcvanra	0.80
Háromra	0.50
Egyes évre	0.30
Egyes szám ára 0.10	
Működésüket az ügyvezetés székhelyén tartja meg a kiadóhivatal	

Az egyik

legnagyobb angol lapban heves kirohanás jelent meg a magyarok ellen. Az angol lap cikke szerint a magyar a Habsburg monarchia legprepotensebb faja, ők nyomják el az összes nemzetiségeket, elsősorban a csekeket, akiket már régebben megfosztottak minden autonóm joguktól. Ez az állítás méltóképpen csatlakozik ahhoz a hatalmas hazugság bokrétaéhoz, amelynek büzlő szárait a dühöngő angol sajtó fűzte egybe. Csak a legveszekedettebb rosszindulat, vagy a legsötétebb tudatlanság szülhette meg azt az állítást, hogy a magyarok elnyomják a csekeket. Az angol lapok — ha fölületesen ismernék is a Habsburgok jogára alatt élő államok szervezetét, — tudhatnák, hogy nekünk Csehországhoz annyi közünk sincs, mint például Angliának hozzánk. Az angol sajtó pár hete még dicsimuszoktat zengett a magyarokról s azt ígérte, hogy az antant hatalmasságok önálló, független államot csinálnak Magyarországból, csak az erdélyi részekből csipnek le néhány vármegyét. Azt hitték a jámbor anglusok, hogy erre az ígéretekre Magyarország rögtön frontot változtat s az antant

szolgálatába szegődik. Azonban külpolitikai tájékozatlanságuk sült ki még a csábítgatásukból is. Elfelejték hogy Magyarországot szükségtelen önálló, független államná tenni, mert jelenleg is az. S nem vették számításba, hogy érdekeink még akkor is Németország és Ausztria oldalára állítanának bennünket, ha alacsony nyereszkeségi vágyból avatkoztunk volna be a világháborúba, mert a német és az osztrák legalább nem akar elcsipni tapodtnyi részt sem Erdélyből. De minket elsősorban önzetlen meggyőződésünk, a német ügy igazságosságába vetett hitünk s állami önállóságunknak és függetlenségünknek biztosítása állított arra az oldalra, ahol a magyar katona most aratja a haditörténelemben is páratlanul álló diadalokat. Az angol cikk azzal végzi, hogy ezeket a magyarok nem tarthatnak számtal semmiféle elnézésre, hanem le kell aratniuk azt, amit vetettek. Hát amit vetettünk, azt le is akarjuk, le is fogjuk aratni. Mi a béke magvait szórtuk szántásainkba: tehát tartós, diadalmas békét fogunk a végső győzelem nyarán betakarítani. Egyebet soha nem is akartunk.

A magyar főhadiszállás jelentése.

Höfer tábornok jelentése ma is értékes győzelmi híreket közöl velünk. A magyar seregek elől Galiciában mindenfelé fut az orosz és sok olyan helység került iamét kezünkbe, amelyben hónapok óta az ellenség volt az ur. A Kárpátokban, Máramaros és Bereg megyékben vannak még oroszok, de ezek annyira elővigyázatosak, hogy csak lassan ereszkednek alább. Mindegy, bármennyit okultak is a multakon, csak a magyar

seregek roncsoló vasgyűrűjébe kell jutniuk. Przemysl váráról is van jelenteni valója a fővezérletnek. A vár rendületlenül állja az ostromot; a várereg szorakozásnak tekinti az egész körülzárást s ugyancsak unalomüzésből ki-ki tör a várból s jelentős veszteségeket okoz a tehetetlen, gyámolatlan ellenségnek. A hivatalos jelentés egyébként ezeket mondja az orosz dolgokról:

Budapest, dec. 16. A főhadiszállásról jelentik: Galiciában és Dél-Lengyelországban a visszavonuló ellenséget az egész arcvonalon üldözzük. Liskónál, Krosnónál, Jaslónál és a Biala völgyében nagyobb orosz erők ellenállást fejtenek ki. Dunajec völgyében csapataink harcolva Zaklicznig nyomultak előre. Bachmiát is elfoglaltuk. Dél-Lengyelországban az ellenséges hátvédek rövid harc után visszavonulni kényszerültek a szövetségesek elől. A Kárpátokban az oroszok a Latorcza völgyben még nem tettek le az előrenyomulásról. A Nadvornai-bistrica felső völgyében az ellenségnek egy támadását visszavertük. Przemysl helyőrsége újabb nagy kirohanást tett, mely alkalommal a magyar honvédek ismét kitüntették magukat és a drótsövény akadályokkal ellátott támaszpontnak rohammal történt elfoglalásával, miként rendszeren, ezuttal is foglyokkal és zsákmányolt géppuskákkal tértek vissza, Höfer.

Német hadihajók bombázzák az angol partokat.

Berlinből táviratozzák a hadi sajtóbizottság engedélyével: Tengeri haderőnk egy része támadást intézett Anglia keleti partvidéke ellen. A német hadihajók tizenhatodikán Scarborough és Hartlepool megerősített partvédő pozíciókat ágyúzták. Az angol jelentések szerint Hartlepoolben huszan meghaltak, nyolcvan megsebesültek. A bombázás jelentékeny kárt okozott a gáztelep lángokban áll. Scarboroughban két templom, több ház megrongálódott. Whyttiben a német ágyúk elpusztították a történelmi nevezetességű apátság nagy részét. Az angol partvidéken szörnyű pánik támadt s a lakosság az ország belsejébe menekült. A német flotta így reparálta ki a falklandi csorbát.

A legfőbb hadvezetőség jelentése.

Bécsből táviratozzák: (Érkezett este 10 órakor.) Nyugaton az ellenfél ismételt előretörést kísérelt meg Nieuporton át, amelyet a tenger felől hajói tüzeléssel támogattak. Ez a tüzelés teljesen hatástalan maradt. A támadást visszavertük, 450 franciát elfogtunk. A többi arcvonalon nevezetes dolog csak annyi történt, hogy Sennheimtől nyugatra az ellenség résszerűen tegnapelőtt óta szívesen tartott magaslatot rohammal bevettük. A keletporoszországi határról nincs semmi ujság. Észak-Lengyelországban támadó mosdulataink normális lefolyástak. Az ellenségünk több erős támaszpontját foglaltuk el, miközben mintegy 3000 fogoly és 4 géppuska került kezünkbe. Dél-Lengyelországban a szövetséges seregekkel együtt harcoló csapataink tért nyertek. A legfőbb hadvezetőség.

Egy orosz hajó a Dardanellákban.

Londoni táviratok jelentik: A tizenegyes angol tengeralattjáró hajó tegnap behatolt a Dardanellákba s az erős áramlat dacára elisklott öt aknasor alatt, majd torpedót lőtt a Mesudia török páncélosba. Az orosz tengeralattjáró azután még kilenc óráig volt víz alatt s fölmerülésekor látta, hogy a Mesudia hátsó része elsüllyedt.

A szerbek nagy vesztesége.

Bukarest, december 17. Az ide érkezett szerb hivatalos jelentés többek közt a következő passzust tartalmazza:

„A harcok közben tekintélyes veszteséget szenvedtünk. A halottak és sebesültek közt elsősorban meg kell siratnunk a nemzet virágának elpusztulását: a diákokat, a tanárokat, az ügyvédeket, az orvosokat, az ország legjobb családainak gyermekeit, akik mindannyian mint közkatonák a harcnak, a becsületnek mezején estek el a hazáért.”

A szerb harctérről.

Berlin, dec. 16. A Nationalzeitung Belgrád kiürítéséről a következőket írja: Az osztrák-magyar hadvezetőségnek valószínűleg nehezeze esett ez az elhatározás, de hogy mégis rászánta magát, ez azt bizonyítja, hogy ott politikai és prestigés okokat teljesen félreletesnek és kizárólag katonai szempontok lehetnek irányadók. Szerbia nagyon nehéz harcterület. Az erdős, vad, széttagolt ország, a mely Svájc-hoz hasonlítható, olyan terület, a hol minden lépést csak hihetetlen erőfeszítések árán lehet megszerezni. Ehhez járul még, hogy a szerbek kitűnő katonák és rendkívül szívós, bátor ellenfelek, akik most kétségbeesetten harcolnak. Szakértő körök sohasem ringatták magukat abban az illúzióban, hogy a szerbekkel könnyű dolgunk lesz. Csak stratégiai ügyesség és csapatok gyors mozgata teheti lehetővé, hogy végleges sikert érjünk el.

A Novaja Wremját Oroszországban elkobozták.

A hadisajtóbizottság engedélyével táviratozzák Budapestről: Bukarest, 1914. dec. 14. A Novaja Wremja hadtudósítója ezt jelentette lapjának az Orosz-lengyelországi harctérről: Az orosz offenzíva teljesen megkötött. Az orosz csapatok rendkívül kritikus helyzetben vannak, ami Hindenburg rejtetes előretörésének következménye. Ebből a megsemmisítő helyzetből az oroszokat csak kétségbeesett erőfeszítés vagy teljes visszavonulás mentheti meg. A harcok ezen közeleményért elkobozták.

HIREK

Hősi halál. Öszinte részvétellel értesülünk, hogy Nagykanizsa urai közönségének egyik szimpatikus tagja, Bergmann Andor dr. királyi körjegyzőhelyettes, tartalékos hadnagy a harctéren hősi halált halt. Az elhunyt körjegyzőhelyettes fiatal hitvest és még csecsemőkorban lévő gyermeket hagyott hátra. — Hősi halála kiterjedt, előkelő családot borított viaszszalán gyászba.

Levél a táborból. Pfeifer Ignác Király-utca fűszerkereskedő, aki mint a 20. ik honvédegyaloztred tartalékos harcol az északi harctéren, eddigi élményeiről a következőkben számol be. Eddig azon társaimmal, akik velem mentek a harctérre, tizenkilenc ütközetben vettem részt. Az orosz gyalogság általában gyáva. Igen szívesen futamodik meg, vagy megadja magát. Alig mulik el nap, hogy 150 vagy 200 orosz foglyot ne szállítanak a hadosztályparancsnoksághoz. Büszkén jelentem, hogy ezredünkben eddig egyetlen egy sem esett hadifogságba, mert inkább meghalunk, semhogy megadjuk magunkat. Harcaink most a Visztula két partján folynak. Az ellenséget mindig rohammal készenyítjük a visszavonulásra. Az ellenség vésteszere nagy, a miénk aránylag igen kevés. A San vizénél egy harcom husz nap és husz éjjel szakadatlanul tartott, Ellátásunk kitűnő, csak a hidegtől szenvedünk. (A tábori levelezőlap november 21-én kelt. Azóta az időjárás megenyhült s a hideg nem bántja katonáinkat.)

A mi hőseink. A 20-ik honvédegyaloztred hatottai: Dobosi Dénes 2. sz. Szentantilla, Dolovecz Vince tizedes 1. sz. Kotor, Farapó József 10. sz., Farkas Gergely 11. sz. Tevel, Farkas Imre 2. sz. Fejes Károly 11. sz. Nyarád, Fejes Pál 4. sz., Fentős József tizedes 2. sz. Csesztreg. — **Sebesültek:** Dér István 6. sz. Tapolca, Dezse József 7. sz. Tófej, Divjak István ővezető 6. sz. Zalaszenti-mihály, Dobsa Antal őrv. 7. sz. Csáktornya, Dóczy Imre póttart. 4. sz. Nagykanizsa, Dohleja Bálint 7. sz. Drávaszabolcs, Doma József 7. sz. Dömeföld, Dominkó György őrv. Sőtör, Domján Ágoston 5. sz. Zalaszabolcs, Domján Sándor, Döring Ferenc Alsólendva, Doszpot Miloj 10. sz. Alsólendva, Drovecz János, Dutz István tizedes Muramelence, Durgó Gábor 3. sz. Szabar, Egresi Károly tizedes 10. sz. Hernádvece, Egri Antal őrv. 1. sz. Alsópáhok, Egyed Gyula, Egyed János 7. sz. Galambok, Egyed János 6. sz. Kezthely, Egyed József 11. sz. Bocsiól, Egyed Kálmán szakaszvezető 6. sz., Ekkman György tizedes 7. sz. Elmont Vendel 9. sz. Ördögtoeye, Entler Ferenc, Erdélyi István 9. sz. Devecser, Erdős Aladár szakaszvezető, Eszter István Sőtör, Eszti István 7. sz. Sümeg, Fábian Vendel 11. sz. Viszók, Fancsi István 8. sz. Letenye (Jancsi-nak is hívják), Farkas Ferenc ővezető 8. század Zalaegerszeg, Farkas Ferenc 9. sz. Tüskevár, Farkas Gábor 12-ik század Bonczódföld, Farkas György őrv. 5. sz. Kerkatótfalu, Farkas József

Helyszüke miatt az összes raktáron lévő fehémmeműeket, vászon asztalneműeket, kész ágyfelhuzatokat, törülközőket, divatkelméket és selymeket karácsonyra, mélyen leszállított árban eladjuk. — Felkérjük a t. hölgyközönséget, hogy a fenti dolgokat minden vételkénszér nélkül saját érdekében tekintse meg.

Singer József és Társa

12. sz. Oroszi, Farkas József 12. sz. Oroszi, Farkas Károly 11. sz., Farkas László 5. sz., Farkas Pál 7. sz. Máhófa, Farkas Pál 9. sz., Farkasdi Sándor ővezető 12. sz. Takácsi, Fazekas Péter 11. sz. Tüskevár, Fehér Gábor ővezető 2. sz., Fehér Gyula 3. sz. Zalagöngy, Fehér Imre Pince, Fehér László őrv. 7. sz., Fekete István Szeperd, Fekete Rudolf 3. sz. Sümeg, Tehonya Mihály 12. sz. Drávavásárhely, Tercsók József 11. sz. Ördöghegye, Ferenci Géza 4. sz. Óhid, Ferenci Elek egy éves önkéntes, Ferenci János.

A franciák kegyetlenkedése. A franciák a mostani háború alatt több tanúbizonyságot szolgáltatnak arról, hogy náluk a humanizmus csak máz, amely kegyetlenkedésre hajló, boszúálló természetet takar. A Franciaországtól visszatért internáltak hajmeresztő dolgokat beszéltek el a francia bánásmódról. A nőket elképzelhetetlen inzultusokban részesítették s előkelő urhölgyekkel durva cselédmunkát végeztettek. A férfi-foglyoknak persze még súlyosabb a helyzetük. A kezükre került katonatisztekkel fát vágatnak, utat építtetnek s általában napszámos munkára használják őket. — Ellácléger nagykanizsai állatorvos tudvalevőleg szintén francia hadifogságban van. A napokban levelet írt hazá, amlyben elpanaszolja, hogy a francia bánásmód szinte elviselhetetlen. Az őreik durvák, valósággal kizsárolják őket, a koszt minden kritikan aluli s jó falathoz drága pénzükért is csak dugva jutnak. — Ezeket az eseteket jó lesz, egybegyűjteni. Fontos kulturális iriai adatok ezek, amelyekből könnyen ítélhet ellenségeink fölött a történelem.

A karácsonyest és a katonák. A Zalát a következő sorok közlésére kérték fel: Tekintetes Szerkesztőség! Megbocsásson a Tekintetes Szerkesztőség, hogy a mostani időben oty bőven kijutó prozopozíciókat én is szaporítom egy gyvel. Talán azonban ezuttal elfogadható eszmét pendíték meg. Közéledik a szép karácsony ünnepe, a szeretet melegsége járja át minden ember szívét. A harctéren küzdő testvéreinket sajnos, nem láthatjuk a kedves családi körben, de ezen nincs módunkban változtatni. Igyekezünk szerény adományainkkal azoknak is elviselhetőbbé tenni a távollét fájdalmait. Ne feledkezzünk meg azonban azokról, akik ezután kerülnek az ő helyökre, vagy talán már megjöttek a harctérről, vagyis akik a laktanyában töltik a szép karácsonyt. Tudom, hogy sokan fognak legalább arnyí szabadságot kapni, hogy a karácsony-

estét szeretteik körében tölthetik, nagyon sokan lesznek mégis olyanok, akik nem mehetnek haza, mert messze laknak, mert pénzük nincs a nagy utra, vagy talán nincs is hova menniük. Az volna az én szerény indítványom, hogy azok közül, akik nem mehetnek haza karácsonyra, a kanizsai és a környékbéli családok hívjanak meg karácsonyestére egy egy katonát magukhoz. Ez semmi áldozatot nem kíván, mert akkor, akármilyen szerény körben ünneplik is az ünnepet, egy szem borsóval sem kell többet tenni az ételhez, egy ember mégis ünnepel a többivel. Gondoljuk el, mily boldogságot szerezne nekünk annak a szegény, talán családos katonának, ha a karácsonyestet nem rideg falak közt, nem a kocsma gőzös levegőjében kellene tölteni hanem intim, meleg családi körben, mely ha nem is az övé, mégis feledtetné vele az egyedüllétet. Mily boldogság lenne az otthonmaradt családnak, amikor a katona azt írta haza: „Nem voltam ám a szent estén egyedül, árván, hanem otthon képzeltem magamat, otthon sem lett volna jobb dolgom, olyan jól éreztem magamat, hogy semmi sem hiányzott, néha egészen elfelejtettem azt is, hogy katona vagyok.” Mert a szeretet azt is eltudja felejtetni. Talán meglehetne ezt tenni? Igen örülnék, ha szerény eszmém életrevalónak találtatnék s ha a Tekintetes Szerkesztőség magáévá téve b. lapjában ennek propagandát csinálna. A Tekintetes Szerkesztőségnek Zalakoppány, 1914. XII. 11. slázatos szolgálja *Békési László igazgató.*

Cigaretta a katonáknak. Egy hónap alatt városunkban 9745 cigarettát és 663 szivart gyűjtöttek össze a sebesül hatonák részére. Ebből az I. sz. tartalékkórházban 3100 cigarettát és 300 szivart, a II. tartalékkórházban 100 cigarettát és 110 szivart, a III. tartalékkórházban 830 cigarettát és 110 szivart, a közkórházban 700 cigarettát és 56 szivart, a Vöröskereszt és Munkapáholy kórházban 1270 cigarettát és 65 szivart, a honvédelaktanya kórházában 900, a Dispanaire kórházban 200, a ker. Nőegylet kórházában 400 cigarettát osztottak ki s 1120 cigarettát adtak az állo-

mason átutazó sebesülteknek. A gyűjtőbizottság hálaán köszöni meg a kegyes adományokat s további buzgó adakozásra kéri fel a nemeselekkü emberbarátokat. Az értük szenvedő sebesülteknek egyetlen élvezetük, szórakozásuk van csak, a füstölő cigaretták. Az újabb adományokat a nagytörszében, a Korona szállóban és a Hirschler törszében veszik át.

A havasok hősnője. Déval tudósítónk írja: Ott, hol a máramarosi havasok a beszterecenaszói őriási hegyormokkal ölelkeznek, közel a bukovinai határhoz kilométernyi távolságban egymástól elterülő viskók között évtizedek óta bolyong egy félig vad leány, kit a vidék lakossága Fatinicza névre keresztelt el. Most egyszerre nagy híre lett Fatiniczának s mint valami hősnőt halmozza el minden jóval a határmenti havasi nép. Vitéz tetteiről ezeket regélik a vidéken: Mikor az oroszokat első betörésük után a máramarosi havasokból kivertek a vidék hegyi lakói közt naponként felbukkant egy egy lézengő katona, alaposan fosztogatván a környék szegény oláh népét. A megfélemlített havasi lakók otthagyták otthonaikat s elrejtőztek a hegyek rengetegeiben. A lélelmetes időben csak Fatinicza bolyongott a házak körül. Egy napon a vad leány találkozott egy orosz katonával.

— Hol vannak innen az emberek? — kérdezte ingerülten Fatinicát.
— Elmenekültek.
— Hát a jószágokat hova tették?
— Magukkal vitték az ördögbarlangba.
— Vezess oda!

Fatinicza vezette az éhes csavargót árkon, bokron, bozótban és sziklákon keresztül, míg végre a barlang száájához ért. Mielőtt a sötét barlangba éretek volna, a vad leány röszét gyűjtött, hogy annak tüze mellett minél biztonságban járassanak a tekervényes sötét folyosókon.

— Te eredi előre — szólt a vad leány — nehogy a bent elrejtőzött emberek észrevegyenek engemet.
A katona ment előre. Fatiniczak övvellenül átána. Egyszer csak egy kanyarulathoz érték. Az erdei leány egy erős lökéssel letaszította a katonát a barlang oldalán tátongó mélységbe és ujjongással rohant ki a barlangból.

Csakhamar előkerült egy másik csavargó katona s Fatinicza ezt is a barlangba csalta. És három nap alatt a vad leány tizenöt orosz katonát pusztított el. Negyedik nap a vidék meg volt tisztítva a lézengő orosz katonáktól. Erre szután előbujtak a havasi lakók is rejtekhelyeikből, s amikor megtudták Fatinicza bátor viselkedését, — nagy szeretettel veték körül s mesebeli hősként ünnepeleik mindenfelé.

Iparosok figyelmébe. A nagykanizsai 48. gyalogezred pótzászlóaljának rövid időn belül nagyobb mennyiségű cipőre (bakancs), hátizsákra, kenyérszákra, meleg keztükre, csukló és lábszárvédőre és karmantyura lesz szüksége. A cipők nyers vagy fekete bőrből, a csukló védők és karmantyuk gyapjából készült könnyű szövetsel készítenők. A katonai álamáparancsnokság felhívja a kiegészítő kerületben lévő összes iparosokat, hogy a szükséglet gyors kielégítésére a szállításban vegyennek részt. A fenn megjelölt áruk a 48. gyalogezred pótzászlóaljának (Nagykanizsa, Frigyes főherceg laktanya) szállítandók, mely azokat középenk fizetés mellett veszi át.

Felelős szerkesztő: **Fischel Lajos**
Szerkesztő: **Tóth Zoltán**

Az argonnei erdőseg, ahol a világ legelkeseredettebb csatája dúl. Az elképzelhetlenül nagy erdősegben, amely a mi régi Bakonyunknál is terjedelmesebb és veszélyesebb az előrejutás igen nehéz. Az argonnei rengetegben a több hónapos harcok dacára sem arattak a hadviselőfelek jelentősebb sikert.

Mack'féle KAISER-BORAX

Előkelő Toaletszer
Százegzer családban használatban, finomítja és szépíti a bőrt meg védelemez minden időlás ellen. Csak valódi piros kártonban a 15, 30 és 75 filler Kaiser-Borax Szappan 40 filler Tola Szappan 10 filler GÖTTLIEB VOITH WIEN III. Mindenhol kapható.

Az utászok hidat vernek a Visztulán.

Kisfaludi-utca 27/a (Fischel-féle házban)
Egy 3 szobás lakás
 előszobával, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel február 1-re kiadó.

Aki parányi könyörületet érez hadban senyvedő katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

Jön a legszebb ünnep.
A karácsonyfáról egy ágat juttassunk a hőrengetegek közti értünk harczoló katonáknak.

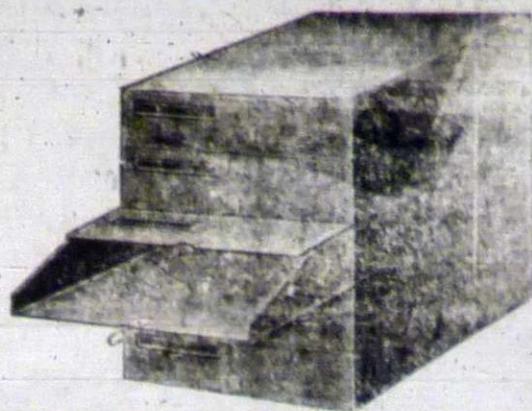
1914. december 1-től érvényben levő

**VASUTI
 UTMUTATÓ**

érvényes 1915. május hó 1-ig,
 megjelent, ára 1 korona 20 fillér. —
 Vidékre 1 korona 50 fillér beküldése ellenében bérmentve kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében Nagykanizsán.

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK
 pormentes megőrzésére legjobb a
Fischel-féle irodaszekrény!

Már eddig sok ezer darab van használatban, mert praktikus, tartós és olcsó.

A Fischel-féle irodaszekrény az es minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és alsó rész különösen erős bőrlemezről, az oldalrészek keményfából készülnek. **Tartóssága majdnem határtalan.** Borítása legfinomabb szürke felhőpapír, záróeszköze és címkérete finoman műkezelve. **Előrelő külseje** minden irodának és raktárnak dísz. Minden szekrény elmozdíthatlan. Szárazpíthető rézből nyomokapcsokkal ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes községi és megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és közjegyzők, intézetek, bankok, takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és magánemberek.

1. sz. oktáv levelepapírnak	16 ¹ cm. széles	26 cm. mély	6 cm. magas	K 1.40
2. " quart	25 "	32 "	6 "	K 1.65
3. " ívrét, irodai alak	22 "	36 "	6 "	K 1.80
4. " nagyívrét alak	28 "	44 "	6 "	K 2.40
5. " nyolcszoros ívrét alak	32 "	50 "	6 "	K 3.-

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében
 Telefon 179 Nagykanizsán Telefon 179

A ZALA TÁRCAJA
A tábornok halála.

A magyar Kárpátok legnyugodtabb védelmi vonalának kanyargós szerpentinjein sikklik velünk az automobil, be Galiciába. Az ut mentén égő tábornok éjszakába olvadó füstje körülöleli a szuszmarás fenyőfákat, melyeknek százezrei mint hatalmas szurohyok fehérlenek bele az éjszakába. A hegy lábánál rozoga fahídon döcögünk keresztül. Alatta egy vékony patak hideg vize csobogva veszekszik a téli éjszaka dermesztő fagyával. A faluba érünk, amelynek szegényes házait szintén tábornok fénye világítja meg.

Az egyetlen zindelyfedélű, fehérre meszelt ház előtt petroleum-lámpás ég, olyan, mint a vásári fuvarosok használják. A kapuléfán egy fekete-sárga és egy nemzetiszínű zászlócska jelzi, hogy itt van a vezérkar.

Az előszobában szuronyos katonák között összetöporodott, remegő rutén paraszti áll. Előőrsök fogták el, mert körülöttük ólálkodott, gyanus volt a viselkedése, lehet, hogy kém a nyomorult.

Egy baka hamarosan leszed egy train-szekérről két istrángot. A kis öreg paraszti reszket a fogai vacognak, mint a telegráf-másina, a szemci megüvegesedve tapadnak a két sáros istrágra.

A szobából kijön egy öreg ur. Magas fehérbaju ember. Olyan mint egy szép szál, befédte fenyő a magyar Kárpátok o dalán. Kabát nincs rajta, csak trikó-ing. A lábán csizma. Mit kereshet itt ez a barátságos arcú, meleg tekintetű civil? A félhomályos előszobában csak későn vesszük észre, hogy piros stráf van a nadrágján. A generális. „Derr Herr General-major”. J. vezérőrnagy.

Az őt vezető szesz haptákban jelent, a kis rutén paraszti zokog, vagy köhög és jajgatva magyarázza:

— Elkóborogtak a lovaim, azokat keresem.

— At akartál szólni az orosz táborba hírt vinni!

— Miről, uram? Mit tudok én, uram? Én egy szegény paraszti vagyok, nem tudok én irást. Engem kipusztított az orosz, mikor itt járt. Megette a kenyereimet, leölte a teheneimet, megette a szénámat, elvitte a gubámat. Miért vigyek én neki hírt. A lovamat kerestem, mert fát akarok hordani.

A nagy ur megfaggatja az öreg paraszti, megmozgatja, azután legyint a kezével: — Ostoba fickó. Huszig se tud számlálni.

Kiadja a parancsot: kísérik haza a nyomorultat a falujába, adják át a bírónak, vigyázzon rá. Amíg itt katonaság van, nem szabad neki kimozdulni a községből.

A baka sarokba vágja az istrángokat, a halálból visszatérő kis rutén a nagy ur keze után kapkod.

— Hát az urak kicsodák? Bemutatkozunk. Ujságírók vagyunk. A generális arca hirtelen ridegre válik.

— Van az uraknak igazolványuk? Kikaparászuk zsebünkéből az igazoló irásainkat. A generális betesékel bennünket a szobába, megnézi a legitimációt, azután nyájasra forduló szóval üdvözl bennünket:

— Also grüsst Euch Gott! Habt Ihr et was gegessen?

Teát hozat, szalonát, sonkát. Azután lakásról gondoskodik, mivel a kis faluban nincs szálloda, sem vendégszoba. Megmutatja a fekhelyét, ő is szénán alszik, a földön Nekünk is vitet be szénát a telefonszobába.

— Jó fekvés esik ám a szénán. A bécsi Grand Hotelben sem lehet olyan józúen aludni, mint ezen.

Csak egy kikötése van: ha éjjel szól a telefon, ki kell mennünk a szobából, mert az még sem lehet, hogy épen ujságírók hallgassák végig a bizalmas jelentéseket. Jó, hogy egész éjjel esett a hó a Kárpátokban, zavart csinált a vonalban, alhattunk egész éjjel.

Azután átjön velünk a telefonszobába. Leül egy hosszú falócára. Ugy ült rajta, mintha lovon ülne és kérdi: mi ujság van a nagy világban? Mert ide nem jár ujság, nem tudnak semmit. Elmondjuk, a mit tudunk, megvitátjuk

a „helyzetet”. Azután megkérdezi tőlünk a generális:

— Mit akartok itt tulajdonképen látni? Itt nincs semmi érdekes. Itt csend van és nyugalom, nincs is kiállítás a télen komoly dologra. A posztok kint állanak a helyükön, 600 lépésnyire az orosz posztoktól. Csak néha néha süttögetik el a puskájukat, talán nem is egymásra, csak úgy a levegőbe, hogy be ne roszdásodjék a Mannlicher.

Mondjuk, hogy mindent szeretnének látni, a mit szabad és a mi érdekes. Egy jó megnyugtató cikk van olyan érdekes, mint egy háborús riport. A közönség jobban örül a téli nyugalomnak, mint a nagy gyilkolásnak. Megnézzük a csendet és irunk róla.

Rendben van. Holnap szétnehetünk, kapunk Passierscheint arra is, hogy felmehetünk egész az utolsó posztig. Még meg is nyugtat bennünket az öreg ur. Vesztél nélkül elmehetünk, nem érhet baj bennünket. Nyugalom van ott. A katonák közül is egyetlen könnyű sebesült akadt tíz nap alatt. Abba is csak úgy véletlenül szaladhatott bele egy unalomból elsütött muszka fegyver kőszá golyója.

Reggel körülnézünk a faluban. Az unalomig sokszor leirt tábor szállás. Katona és csupa katona, konzervdoboz, trén, frissen vágott marha párolgó husa, kicsi favázás templom előtt ájtatoskodó katonák. Itt közel van az lsten.

Déltájban lelentkezünk a Passierscheinért. Azt mondják: várunk kell.

— A vezérőrnagy ur fát vág.

Előbb úgy gondoltam, hogy hiányos német tudásom miatt rosszul értettem. Az udvarra kinézve látom, hogy a tábornok trikóra vetkőzve vágta, aprította a hasábfát, mintha mindmegannyi muszka lett volna. minden szilánkja.

Körülötte leveses-csajkakkal katonák jöttek-mentek, egy sem volt meglepve, hogy a generális fát aprít, a minél a zupát főzik. Megszokták már a furcsa látványt. A generális mindennap sportol a favágó tőke mellett egy fél óra hosszat — minden ebéd előtt.

Később mégis megkaptuk a Passierscheint. Felmegyünk a galileai Kárpátok oldalára, fel

egészen a legutolsó posztig, a honnan már csak jó kiállításra vannak az orosz előőrsök. Annyira biztonságosan érezzük magunkat, hogy szinte kedvünk lenne átkiabálni hozzájuk. — A Kárpátokra ráborul a sötét éjszaka, mire visszatérünk. Bizonytalanul csuszkalunk lefelé a fagyos, sikos hegyoldalon. A boxótok közül fegyvercsörgés hallatszik, előőrsök rejtőzködnének. Megállítanak bennünket, megnézik az irásunkat, haladunk tovább.

Már lenn vagyunk a hegyek legalsó lábánál. Egy alakot latunk a sötétben szembejönni velünk. A generális. Egyedül jön. Éjszakának idején. Megy fel a posztokat ellenőrizni. Katonás lépésekkel megy fölfelé a sikos, éjszakai veszélyes uton. Kimegy egészen a legutolsó posztig. Éjfél van, mire előkerül és a tisztjei közül legutolsóának ielekszik az illatos szénágyra.

...Csönd van a Kárpátokban, nyugalom; hull a hó, fagyos domboldalon szuronyos katonák topognak. A sötét, hideg, csöndes éjszakában áthallik a muszka előőrs köhöntése. Talán nem is háboru ez, csak nagygyakorlat. A katonák suttogva beszélnek egymással... az asszony... a gyerek... csak disznék való ez a puska az ember vállán... az oroszok öt napja nem adtak életjelt magukról...

Hajnalodik. A hófellegekkel takart égbolton lassan, küzködve tör utat a viláosság. A keményre fagyott hóban lépések ropognak. A tábornok jön posztot vizsgálni. Ma a változatos kedvéért hajnalban Elmegy a legutolsó posztig. A bakak haptákban állanak, mintha a kemény féli hidegben merevre fagytak volna, a jóságos öreg ur barátságosan szalutál fiainak, szétnezi, átnézi a szomszédos domboldalra, ott is dereng. A bokrokban éber madarak csipognak. Valami furcsa hangú madár éles hangon fűtül, süvit a hangja — hegyes puskagolyó jön a levegőben, egyetlen egy. A vezérőrnagy megtántorodik, daltás alakja végigterül a fagyos hóban. A posztok riadtan otthagyják helyüket, felemelik a generális, a vörös belésü kabátot a sziv fölött vér fakad, — az egyetlen orosz golyó szíven találta. J. generális.

Rothschild Albert nagyáruházában, Nagykanizsán

Feltűnést keltő karácsonyi árleszállítás

Női kosztüm szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet- és flanell, valamint bluz- és pongyola cikkekben december 31-ig tart.

Fontos érdeke az urhölgyeknek, valamint szegényeket felruházó egyesületeknek ezen igazán előnyös vételeket minél nagyobb mértékben kihasználni. *Hadbavonultak részére hó sapkák, lábszárvédők, haskötők, érmelegítők. Teveszőr és katonai takarók nagy választékban.*

Katonatiszteknek önkénteseknek

A hadbavonulók, újoncképzés alkalmával épületek örökét szerez a jelentősebb szaklapok által is legelismerőbb hírlapokban részelt, igen idősebb humoros művekre.

„Der Rekrut“

militärische Briefe zur Erbauung

für
Rekrut und Instruktor

irta

HANS WEBEL 48. gy. - sz. t. főhadnagy

A szöveget 30 eredeti Anton Ohmeyer (Schlössmann-írású) művész rajta kíséri.

Ara 2 korona.

Kapható Nagykanizsán

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Kassai-utca.

Vidékre a pénz előzetes beküldése mellett bérmentesen szállítom.

1915. évi naptárak megjelentek

Az országos ügyvédszövetség határidő:

naplója	K	5-
Minerva féle ügyvédi határidő napló	4-	4-
Minerva féle pénzügyi határidő napló	3-	3-
Irodai határidő napló	2:40	2:40
Bokor Malvin, Hölgyek naptára	4-	4-
Új nagy mese naptár	2-	2-
Képes családi naptár	1:20	1:20
Képes mese naptár	1:20	1:20
Szent István Társulat naptára	-80	-80
A magyar család naptára	-80	-80
Gondozó bácsi naptára	-80	-80
Jó magyar népünk naptára	-80	-80
Magyar iparosok naptára	-80	-80
Nagy képes naptár	-80	-80
Regelő naptár	-80	-80
Lurdi és Szent család naptár	-60	-60
Páduai szent Antal képes naptár	-60	-60
Garabonciás naptár	-60	-60
Gazdasági népnaptár	-60	-60
Hunyadi János képes naptár	-60	-60
Katonasajtás naptára	-60	-60
Képes hónap naptár	-60	-60
Kossuth Lajos nagy képes naptára	-60	-60
Peleskei notárius naptára	-60	-60
Petőfi naptár	-60	-60
Rákóczy naptár	-60	-60
Zrínyi Miklós naptára	-60	-60
Bobó Misi naptára	-40	-40
Képes kis Kossuth naptár	-40	-40
Képes komáromi kalendárium	-40	-40
Képes Tündér naptár	-40	-40
Kis Képes naptár	-40	-40
Szent család képes népnaptár	-60	-60
Grosser Bilder Kalender	-80	-80
Cristlicher Bilder kalender	-40	-40

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében.

Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentesen küldöm meg.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatáruház
Nagykanizsa, Fő-ut

az Első Magyar Bizt. Társ. új palotájában

Női és leányka kabátok

Szörme garniturák

Ruhakelmék

Bársonyok, Selymek

Pargetok

Bluzok és pongyolák

Női és leányka kötények
a legolcsóbb árban.

Bársonyok minden színben mintás m. 1.50

Pargetok bluzra 1.60

Egész ruhára való 4.50-5.50

Női kabátok 15 kor-tól feljebb

Szövetek egy egész ruhára 5.50

Hímzett női ingek darabja 1.98

Elegáns Silskin garnitur 50 korona.

Színes kreppék 58 fillér.

Elegáns pongyolák 5 koronától kezdve

Maradék minden árt. Női és leányka

kötények 1 koronától feljebb

Zalavármegye legolcsóbb

bevásárlási forrása.

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven

Magyar, német, orosz, lengyel,

szerb és román nyelven

ára 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsán.

Gyermekjáték

a ruhamosás elvégzése a

Persil
önmüködő
mosószerrel

Biztosítottan ártalmatlan, Chlor nélkül

Félórai főzés után

Vakító fehér ruhát!

„PERSIL“ kiméli a vásznat és a fehérneműt az ústban való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehérítve.

Gyár: GÖTTLIEB WIRTH, Wien, III.

Mindenütt kapható!

Hölgyek naptára 1915. évre

díszes selyemkötésben ára

4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kap-

ható Nagykanizsán. Vi-

dékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó levdészertinti módszere. Idegen nyelvek magánulon való megtanulása

az 1000 szó az olasz, német, francia és angol

módszere nyelvnek tanító nélkül, magánulon való megtanulására, neves szaktanárok magyar átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó segítségével magánulon való megtanulására. Az amerikai angol kifejezés figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémiai tanár és dr. Latzkó Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol nyelv rektora. Ára 7.- korona

Francia nyelvnek 1000 szó segítségével magánulon való megtanulása. Magyar nyelvre átdolgozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk. isk. tanár. Ára 7.- korona.

Német nyelvnek 1000 szó segítségével magánulon való megtanulására. A német szöveg latin (magyar) betűkkel van szedve. Schidloff dr. módszere alapján. - Irta: Altai Rezső fővárosi tanár. Ára 7.- korona.

Olasz nyelvnek 1000 szó segítségével magánulon való megtanulására. Schidloff dr. módszerét a magyar közönség részére a toszkai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti Rezső a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója. Ára 7.- korona.

Német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására írta: Altai Rezső székesfővárosi iskolai igazgató. A német szöveg magyar (latin) betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására olvasási gyakorlatokkal. Ára 1.- korona

Magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására írta: Hoffmann Mór iskolai igazgató. Ára 1.- korona

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára Német-Magyar.

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára Magyar-Német.

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára Latin-Magyar.

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára Magyar-Olasz.

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára Olasz-Magyar.

Rendelések FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedéséhez NAGYKANIZSÁRA intézendők.

ALYKESÍTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:

NAGYKANIZSA

BUGAR-UT 4. SZÁM

HÓKKIADÓHIVATAL:

Előfizetés: évi 12.000 Ft (Posta- és telegrafdíj a felvételért), a havi hirdetés az előfizetésben a "Nagykanizsa" és a "Zala" újságjainak a díjában van benne.

"ZALA" Hírlapjainak és újságjainak a költségvetésük Bugár-ut 4. számánál van.

TELEFON-SZÁMOK:

Alapítvány: 14.000 Ft
Közlöny: 14.000 Ft
Nyomda: 14.000 Ft

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

hetykes ágazat	harmadik
Egy hóra	1.5
Három hóra	4.5
Évesre	12.000
Évesre	14.000

Postai számlák

Egy hóra	1.5
Három hóra	4.5
Évesre	12.000
Évesre	14.000

Egyes szám ára 6 Ft

Hirdetéseket az újságjainkban az alábbi ártételek szerint fogadjuk fel a kiadóhivatalban.

A német flotta

gyönyörűen kikészítette a falklandi csorbát. A németek rettenhetlén tengeri acélvárai váratlanul megjelentek a ködös angol partok előtt s három hatalmas védőerődöt rettenetes ágyutüz alá vettek. Halál, pusztulás támadt mindenfelé a német vizit nyomán s Anglia megrémült parti lakossága eszevesztetten menekült az ország belsejébe. Az első közlemények után azt hittük, hogy egyszerű kalandról, illetve a német flottának nagy-szerű bravurjáról van csupán szó. Csak a későbbi jelentések árulják el, hogy a német tengeri erőnek több hatalmas hajója bukkant elő az angol partoknál s utjuk célja nem demonstráció volt, mert a partok bombázása után komoly harcokba bocsátkoztak az ellenük küldött angol hajókkal. A csata arányai még nem bontakoztak ki előttünk. De, tekintettel arra, hogy az angol hivatalos jelentés szerint a tengeri ütközet még folyik, — arra kell következtetnünk, hogy

a német hajóraj tervszerűen támadott s a partok megtámadásával a német tengeralt-járóktól rettegő angol flottát valósággal belekényszerítették az ütközet elfogadásába. A németek tehát az első nagy meglepetést már megszerezték az angoloknak és a világnak. Az angolok minduntalan azon sopánkodtak, hogy a német flotta elbujt előlük. S ime, váratlanul arról kellett meggyőződniük, hogy a német hajóraj csak kedvezőbb körülményekre várt, amelyek most elérkezvén, — a német flotta angol vizeken nyujt alkalmát az angol tengeri erőnek a mérközésre. A német flotta hihetetlenül bátor föllépéséből arra kell következtetnünk, hogy az angol vizeken akcióba lépett ereje igen nagy s nem lehetetlen, hogy döntő mérközés folyik most a brit partok mellett. A legközelebbi órák meghozzák a teljes világosságot s az újabb meglepetést — az angoloknak.

Az angol partvidék bombázásáról a következő újabb részleteket jelentik:

Berlin, 1914. dec. 18. (Hivatalos jelentés.) Az angol partvidék bombázásakor egy ellenséges torpedózúzó megsemmisítettünk, egy másik súlyosan megsérült. Hortlepool ütegeit elnémitottuk. Másik helyen egy ellenséges torpedórombolót elsüllyesztettünk. A német hajók jelentéktelen károkat szenvedtek.

Az oroszok A semleges államok vesztesége.

Tegnap és ma szakadatlanul csilingel a szerkesztőségi telefon. Az emberek lézas kíváncsisággal tudakolták, tudunk-e arról, hogy a németek a legutóbbi csatában 260.000 orosz hadifoglyot ejtettek? Erről hivatalos jelentést nem kaptunk, tehát — bármennyire sajnáltuk is — a válaszunk is csak tagadó lehetett. Az oroszok veszteségéről részletek még ma reggel sem érkeztek. De nem is vártunk részleteket, mert a német vezérkar hivatalos jelentése nyilván, világosan kijelentette: a győzelem gyümölcsét eszidőszertint áttekinteni nem lehet.

Az orosz visszavonulás.

Bécsből táviratozzák: Az oroszoknak minden intézkedése arra vall, hogy egész Galiciát és Bukovinát kiakarják őríteni.

Elmenekült német hajók.

Berlinből táviratozzák: A falklandi ütközetnél az angol hadihajók gyűrűjét a következő német hadihajók tudták áttörni: a Dresden cirkáló, a Prinz Eitel Friedrich és Karlsruhe hadihajók és a Kronprinz Wilhelm segédcirkáló. A három utóbbi a montevidéoi vizekre menekült, a Dresden valószínűleg semleges kikötőbe futott. Az angol hajók még folytatják az üldözést.

DÖNTÉS Lengyelországban.

Az oroszok visszavonulnak. — Lemberget is kiüritik.

A szerbiai eseményeket követő általános csüggedést leírhatatlan diadalmámmor váltotta fel. Orosz-Lengyelországban az egyesült német, magyar és osztrák csapatok elhatározó nagy győzelmet arattak az oroszok felett, akik az egész vonalon megkezdtek a visszavonulást. A német hadvezetőség az orosz-lengyelországi legfrissebb eseményt döntésnek nevezi, amelynek gyümölcsét hamarosan át sem lehet tekinteni Bizonyára rengeteg hadifogoly, ágyú- és munició jutott a kezünkre, de mindennél fontosabb, hogy az oroszok verhetetlenségéről szóló babonát végre megdöntöttük s a Poroszországra és Sziléziára dülő szörnyű ellenséges erőt kivetettük helyéből s visszafelé üzzük. A világ egyik legnagyobb csatájának diadalmas befejezéséről részletes jelentést később kapunk. De következményét, hatását máris könnyű látni a döntésnek. Az orosz majdnem kardcsapás nélkül lesz kénytelen feladni Galiciát, Bukovinát, Przemysl ostromát. Hiszen Lemberg kiüritését már meg is kezdte. Az orosz hadsereget megvertük, de még le nem győztük, Bizonyára össze fog még szedlőzködni s fölveszi a harcot. De a jelenlegi óriási győzelem után mennyivel szebb kilátással, mennyivel lelkesebb reménnyel nézünk a későbbi harcok elé...

A döntő győzelem.

Az orosz lengyelországi fényes diadalmáról budapesti tudósítónktól kaptuk az első értesítést. Az örömhír pillanatok alatt elterjedt a városban s mámoros felkesedésbe ringatta a lelkeket. Tudósítónk jelentését órák mulva követte csak a hivatalos értesítés, a német legfőbb hadvezetőség jelentése, amely a következőket mondja a döntő csatáról:

A Szilézia és Posen ellen bejelentett orosz támadás teljesen összeomlott. Az ellenséges hadseregeket egész Lengyelországban szivós, elkésredett arcvonalharok után visszavonulásra kényszerítettük. Az ellenséget mindenütt üldözzük. A tegnapi és tegnapelőtti északlengyelországi harcokban nyugatporoszországi és hesszeni ezredek vitézsége hosta meg a döntést. E döntés gyümölcsei ez idő szerint még nem tekinthetők át. A legfőbb hadvezetőség.

A mi hadvezetőségünk jelentése a harctérről.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkari főnök helyettese a következő hivatalos jelentésben számol be az óriási győzelemről:

Budapest, dec. 18. Hivatalos jelentés: Az utolsó hírek semmi kétséget sem hagynak többé az iránt, hogy az orosz főerő ellenálása megtört. A déli szárnyon, a Cima nowai több napos csatában, északon szövetségeseink által edznál és immár a Bzura mentén is teljesen megvert ellenség, melyet a Kárpátokon át történt előnyomulásunk délről fenyeget, megkezdte az általános visszavonulást.

lásd. Ezt a Kárpátok elővidékén makacsul küzdve, fedezni igyekeznek. Itt csapataink Krosno-Zakliczyn vonal felől támadnak. Az arcvonal többi részén az üldözés folyamatban van. Höfer.

A győzelem híre Berlinben.

Berlinből táviratozzák: A nagy győzelem hírére óriási tömegek vonultak a császári kastély elé s ott földrengő óvadációt rendeztek. A városat föllöngözték. Az összes német lapok nagy részt tulajdonítanak a győzelemből a magyar és osztrák csapatoknak. A magyarok hősiességéről legendákat beszélnek a német fővárosban.

Lemberg.

Bécsből táviratozzák: Lemberget a magánuton érkezett hírek szerint valószínűleg igen hamarosan elfogják hagyni az oroszok. A sebesült-kórházak kiüritését s a betegek elszállítását már meg is kezdték.

Elfogott orosz követ.

Berlinből táviratozzák: A legutóbbi ütközetekben a németek elfogták Varsó képviselőjét, Zasi dórt.

Montenegróban minden csöndes.

Rómából táviratozzák: Montenegró a legutóbbi hetekben teljesen passzive viselkedik. A támadásokkal fölhagyott s csupán határai védelmére szorítkozik. A Lovcenen csönd van. Ha a magyar és osztrák hadihajók nem nyugtalanítják a montenegrói partokat, — semmi sem volna a háborúnak.

HIREK

Hegedüs György dr megsebesült. Hegedüs György dr, a nagykanizsai ügyvédi kar szimpatikus tagja, a 20-ik honvédelmi tartalékos hadnagya, aki első súlyos sebeitől fölgógyulva alig néhány hete tért vissza a harctérre, — ismét súlyosan megsebesült. Az ellenséges golyó a lábát lúta keresztül s Hegedüs dr-t most Budapesten, a János-szombatörőmben (Városmajor-utca, 68. sz.) ápolják. Őszintén kívánjuk, hogy mielőbb föl-épüljön s visszatérhessen a harctérre, learatni az eddigi küzdelmes, nagy harcok most első gyümölcsét.

Három milliárd a magyar és osztrák hadikölcsön. A magyar hadikölcsön jegyzésének eredményét hivatalosan még nem tették közzé, de értesülésünk szerint a jegyzések végleges összege 1018 millió korona. A vidéki jegyzésekből a pénzügyminiszterium öröklött egy bizonyos összeget, hogy mennyit, azt még nem hozták nyilvánosságra. Ausztriában 135 millió koronát jegyeztek, úgy, hogy Magyarország és Ausztriában a jegyzések összege 3153 millió koronát halad meg. A pénzügyminiszter a 6 százalékos m. kir. adómentes állami járadékkölcsönre 1914. évi november hó 11-én kiadott aláírási felhívás 6 b) pontjára való hivatkozással közhírré teszi, miszerint abból a célból, hogy a zárolt kötvényeket jegyző feleknek is módjukban álljon még a végleges kötvények elkészülte előtt is lombardkölcsönt felvenni, az eljárás egyszerűsítése érdekében egyelőre a zárolt darabokra történt aláírások alapján is ugyanolyan ideiglenes elismervények adatnak ki, mint a szabad darabokra történt aláírások alapján. A zárolt darabokat jegyző felek ennélfogva az ideiglenes elismervényeket az aláírási helyeknél felvehetik. Az ekként kiadandó ideiglenes elismervényeknek a végleges zárolt kötvényekre való kicserélése iránt annak idején külön hirtetményt fognak közzétenni.

A körülzárt Przemysl. A Berliner Tagblatt haditudósója jelenti az osztrák-magyar löbhadiszállásról: Przemysl első ostrománál szenvedett óriási veszteségek arra bírtak az oroszokat, hogy most lemondtak az általános ostromról. Az egyes előretolt és megerősített osztrák-magyar pozíciók ellen megkísérelt támadások mind gyorsan végtettek az ellenségre nézve. Az orosz csapatokban még most is élénk az emlékezés a szeptemberi hatalmas vereségekre és ezért az utóbbi napokban gyakran megtörtént, — hogy megtagadták az engedelmességet, — amikor Przemysl körül támadásra vették őket. — A löllázadi csapatokat lefegyverezték és megvadásva vasuton Lembergbe szállították. — Elfoglott orosz tiszték valósága szerint a Przemysl ostromló orosz hadsereg, vezére, mint első alkalommal, most is Dimitrijev Radko tábornok, aki Rennenkám bukása óta ismét Nikolszjevics Miklós generalisszimus kegyelme jutott. A Kuzmanek tábornok parancsnoksága alatt álló przemysli helyőrség mostanig visszaverte az oroszok minden egyes részleges támadását. A tulajdonképpeni várművek még mind teljesen érintetlenek. A

Przemyslből a főhadiszállásra érkezett aviatikus tiszték jelentése szerint Przemyslben nagyon bizakodó a kedv.

Katonai üdülőtelep Nagykanizsán. A hadvezetőség Nagykanizsán körülbelül ezer lábadozó katonára számra üdülőtelepet szándékozik létesíteni. E célból már tárgyalást is kezdett a város hatóságával, amely persze örömmel fogadta a tervet s annak keresztülvitelét a maga részéről minden eszközzel támogatni fogja. A hadvezetőség az üdülőtelep részére csupán ingyen telket kért a várostól, amelyet persze készséggel bocsátanak rendelkezésére. A város a kórház és a mentőtelep közti telket ajánlotta föl. A telep részére s a katonai hatóság az egészséges, levegős, napos helyet alkalmasnak is találta és elfogadta. Az építkezést már a legközelebbi napokban megkezdik s azzal néhány hét alatt el is készülnek. Az üdülő katonák részére fűthető barakkokat építenek, még pedig szét-szórtnan, pavillon rendszerben.

A mi hőseink. A 20-ik honvédelmi gyalogezred *halottai*: Flóri János tizedes 9. sz. Nagyalásny, Fűtő Boldizsár 1. sz. Zala-szántó, Gazdag József 3. sz., Gerencsér János 4. sz. Nagyrecse, Gedinek György 2. sz., Gori Gábor 5. sz. Zalavár, Granics István 11. sz. Zalabak. *Sebesültek*: Fortó Frimm József 10. sz., Fertőtrém József 10. sz. Hegyhátsál, Tinszer Antal 7. sz. Lendvavörösvölgy, Fischer Antal 10. sz. Pápa, Fitos Péter őrv. 9. sz. Zalaacséb, Fkalczecz Mihály őrv., Fliszár János 4. sz. Fodi József őrv. 10. sz., Tok Bálint, Földes József őrv. 10. sz., Földesi János 11. sz. Középszköz, Főnyé Gyula 10. sz. Petőhony, Földelmesi Ferenc pottart. 4. sz. Vindonyalok, Forintos Antal 11. sz. Devecser, Franciscs Mihály, Fridrich József 4. sz. Kövágóörs, Fűtő József, Fülöp Gábor 2. sz. Galocz Lajos tizedes 6. sz. Dobri, Gáli István 3. sz. Dobronak, Gálcs Antal tizedes 9. sz. Bottornya, Ganzer Gyula 6. sz. Bánokszentgyörgy, Goros György 7. sz., Geder Lipót 10. sz. Szécsenkút, Gétár István 8. század Andráshida, Gerótl János 5. sz. Kustánszeg, Gere Lajos 7. sz. Farád, Gerencsér Antal szakaszvezető 8. sz. Felsőszkő, Gerencsér Gábor 9. sz. Söjtör, Gerencsér György 9. sz. Ördöghegye, Gerencsér János tizedes, Gerencsér József tizedes, Gerencsér Pál, Gergőcz János 12. sz. Sótorny, Gerhástó Imre tizedes 10. sz., Gertók Imre tizedes 10. sz., Gesztinig Zoltán 9. sz., Gibicz Ferenc tizedes 7. sz. Komarvaros, Gaban Sándor tizedes 2. sz. Gődör Gábor 7. sz. Gögös Gáspár 9. sz. Somló-jenő, Golobár János, Gombos János 4. sz. Zalagöganfa, Gömcsics György 4. sz. Nagykanizsa, Göncs Imre 11. sz. Somlóvecse, Göncs István 12. sz. Marcaltó, Göncz János 7. sz. Lendvahidvég, Gondi Géza Zalaegerszeg, Gori Gábor 5. sz. Zalavár, Gotl József 9. sz. Csereszeytomaj, Göttinger János, Gottreich Sándor pottartalekos, Gregor György 8. sz., Grizsbocher Simon 12. sz. Bakonyjákó, Grosz Jenő 11. sz. Devecser.

Jön a legszebb ünnep. A karácsonyfáról egy ágot juttassunk a hőrengetegek közti értünk harczoló katonáknak.

Diákok lövőgyakorlata. A főgimnázium és a kereskedelmi iskola utolsó évfolyamu növendékei körül többen panaszkodják, hogy az idei iskolai évben beszüntették a szokásos ifjúsági lövőgyakorlatokat. Pedig — szerintük — arra soha sem lett volna akkora szükség, mint éppen most, amikor az érettségiző ifjaknak az iskola küszöbéről a kaszárnyába kell lépniük. A lelkes diákok azt szeretnék, ha az idén még intenzívebb módon készítenék elő őket a katonai életre, amiből első sorban a katonaságra háromolna hasznos. Az ifjak kívánságára — fölhívjuk az illetékes iskolaigazgatóságok és katonai hatóságok figyelmét.

Zalamegyei örökség Szabadkának. Érdekes végrendelet érkezett Szabadka tanácsához. A végrendelet Szabadka tanácsához A végrendelet Skublich Jenő özvegye egy dúsgazdag zalaegerszegi urnó, aki szabadkai birtokainak egy részét hagyta a gazdag alföldi városra, még pedig úgy, hogy annak élvezete csupán a jövő században vehesse kezdetét. A végrendelet mindenekelőtt meghagyta, hogy az ő és férje szívét spirítuszba tegyék és egy ólomdobozba bélelt szarkofágban őrizték. Négy száz koronás miscalapítványt tett, de ez halála után 100 évig kamatoztatandó s csak azután mondják el az első misét a besnyői templomban. Husz hold kökényesamindszenti földjét halála után 50 évre kell eladni. Ekkor a vételár 100 évig tőkésítendő. A felszaporodott összegből Szabadka magasabb iskola létesítendő, amelyben két fiut és két leányt ingyenes ellátásban kell részesíteni. Szabadkai birtokából négyezer korona halála után 100 évig tőkésítendő s abból menhelyt kell építeni az aggok számára. Szabadkai telkét 50 évvel elhunyt után szabad csak eladni s az eladási árból nyolcezer koroná addig kamatoztatandó, amíg a löke kétszázézer koronára nem rug. Ezt az összeget rokonainak szánta. Végrendelete végén bocsánatot kér gyermekeitől, hogy az apai és anyai vagyont csak 204.000 koronával bírta gyarapítani. Amint látható, a végrendeletből mostanában nem igen lesz haszna Szabadka városának. — Skublics Jenő Szabadkáról szakadt Zalába szülőföldjé iránti szeretetét mindvégig megőrizte.

Köszönet. A polgári leányiskolának f. hó 10-én tartott előadása alkalmából az igazgatóság előadhatatlan kötelességeit tartja színté az általános köszönetet fejezni ki azoknak, kik ez előadásunk sikerét önzetlen és áldozatkész közreműködésükkel elősegítették s azelőtt ezek rész helyen kelt kiemeltem Hofrichter Emma urhölgyet, a ki művészi játékaival, Mantusno Mária urhölgyet, a ki finom, díszes zongorka kíséréssel, Váry Jolán, Supka Béláné és Tarr Rozsika urhölgyeket, akik megható, szép énekükkel gyönyörködtették a hallgatóságot. A színdarabban és előképben résztvevő növendékeink szintén szeretettel sorakoztak a régi zászló alatt, hogy a names ól jelenében segítségünkre legyenek. Ezek: Dénes Erzsébet, Grünhut Erzsébet, Heltai Beatrix, Király Sári, Mathes Mária, Stein Mária és Weisz Edith urleányok. Köszönettel adózik továbbá az igazgatóság Ámuth Sándor urnak, a ki az Uránia termét, Somogyi Edé butikkereskedő, Weiszfeld és Fischer és Rotschld kereskedő urnak, kik a színpad felállításához és felállításához szükséges kellékeket kölcsönözték, továbbá Bischitzky Miksa né uraszonynak, aki egy zongorát bocsátott használatunkra. Szíves farszításukat honorálja az a tudat, hogy ezzel hős katonáink szenvedéseinek enyhítését segítették elő, mert az előadás tisztá jövedelme a harcosok téli meleg ruháimuk előállítására fog fordítani.

Vánkoszt a sebesülteknek. A nagy tömegben érkezett sebesült katonákat a tartalékhórház nem tudja ellátni kis vánkosokkal, mert a súlyos sebesültek között számosan vannak, akiknek 4—5 darab a is szükségük van. A tartalékhórház parancsnoksága ez uton kéri Nagykanizsa jólelkű hölgyközönségét, hogy lássa el a sebesült harcosokat kis fejtáncokkal és vánkoshuzatokkal. Ezen a helyen köszöni meg a kórház parancsnoksága Martinek nővéreknek, öz. Komlóssy Kálmánénak vánkos-adományát. Köszönetet mond továbbá öz. Szegő Gyuláné urhölgynek a nagy tömegű ággy és fejtánc adományok.

Nagykanizsa jószíve. A ker. jót. Nőegylet kórházában ápolat sebesültek karácsonyfájára adakoztak: Sebestyén Józsefné Gelse 50 kor., Vásony Emil Mórighel 20 kor., Bodiczky Lajosné 10 kor., Hevay Előra 5 kor., Kádár Lajosné 5 kor., Oroszváry Lujza 6 kor., Rusan Irina 3 kor., Fűredi Albiné 4 kor., Rosenberglonka 2 kor., és 2 doboz cukorka. — A négylelkű adományokért hálás köszönetet mond a ker. jót. Nőegylet elnöksége.

VASUTI UTMUTATÓ
 érvényes 1915. május hó 1-ig.
 megjelent. ára 1 korona 20 fillér. —
 Vidékre 1 korona 50 fillér beküldésé-
 ellenében bérmentve kapható.
FISCHEL FÜLÖP FIA könyvke-
 reskedésében Nagykanizsán.

Aki parányi könyörületet érez hadban senyvedő katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

- Gilbert, Mozi Királynő operette**
 3 felv. megjelent zeneszámai:
 Teljes magyar szöveggel 2 füzet. K 6—
 Potpourri K 2.00
 Ach Amalia táncoktós a Mozi Királynőből K 2.10
 Man lacht, man lebt man liebt
 Walzer a Mozi Királynőből K 2.00
 In der Nacht, táncszöveg a Mozi Királynőből K 2.10
 Liebliche Kleine Dingerchen
 Marsch a Mozi Királynőből K 2.10
 Juplala táncoktós a Mozi Királynőből K 2.10

FISCHEL FÜLÖP FIA
 könyv- és papírkereskedésében
 : : : :
 NAGYKANIZSÁN
 : : : :
 Vizontelárusítóknak nagy árengedmény.

Mi hir van odahaza?
A háboruban a katonabarátja:

az ujság. Innen értesül arról, hogy mi hir van odahaza? Szinte felvidul aszive, amikor az otthoni eseményeket olvassa. Aki harcoló hozzátartozójának megakarja szerezni ezt az örömet, fizessen elő

a
ZALÁRA

Előfizetési ára egy hónapra 1 korona 50 fillér.

A tábortársa részére pontos címhez a név és rang mellett szükséges az ezred, a század, az üteg, stb. megjelölése és feltétlenül kell a tábortársa száma.

Angol motoros ágyuk.

Feladó szerkesztő: Fischel Lajos
 Szerkesztő: Tóth Zoltán

Karácsonyi vásár.

Budapesti és bécsi női modellkabátok
bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán.

Ejek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

Ugyanott női kösztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok, kanavásznak, anqinok, ingzefirek, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, ágycitők és függönyök.

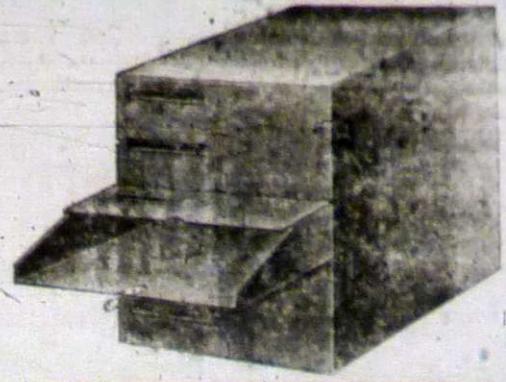
Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók, trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyűk

harianyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Holfeld rumburger vásznak, Regenhárt és Reman asztalneműek, Schroll siffonok és damaszkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készül Bluz 3 kor.-tól, Pongyola 6 kor.-tól, Alj 6 kor.-tól kezdve. Gyásruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.

Nagy karácsonyi vásár. Igen olcsó árak.

IRATOK ÉS NYOMTATVÁNYOK pormentes megőrzésére legjobb a Fischel-féle irodaszekrény!

**Már eddig sok ezer darab van használatban,
mert praktikus, tartós és olcsó.**

A Fischel-féle irodaszekrény ár és minőség tekintetében kizár minden versenyt. Felső és alsó rész különösen erős bürleményből, az oldalsó részek keményfából készülnek. Tartóssága majdnem határtalan. Borítás legfinomabb szürke felhőpapír, zármechanika és vaskerek minden részlete kiváló minőségű. Elővelő külseje minden irónak és raktárnak dísz. Minden szekrény elmozdíthatatlan, összeépíthető oldalról nyomonkapcsolóval ellátva. Ezen szekrényeket használják az összes községi és megyei, bírósági, pénzügyi, forgalmi és katonai hivatalok, ügyvédek és könyvtárak, intézetek, bankok, takarékpénztárak, iparosok, kereskedők és nagánombarok.

1. sz. októv. levélpapírnak	16 cm. széles	35 cm. mély	6 cm. magas	K 1-40
2. " quart	25 "	32 "	6 "	K 1-65
3. " írvét. irodai alak	28 "	36 "	6 "	K 1-80
4. " nagyírvét. alak	28 "	44 "	6 "	K 2-40
5. " nyolcszoros írvét. alak	32 "	50 "	6 "	K 3-

Kapható Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésében

Telefon 179 " Nagykanizsán " Telefon 179

**Elyszüke miatt az összes raktáron lévő fehéreneműeket,
vászon asztalneműeket, kész ágyfelhuzatokat, törül-
közőket, divatkelméket és selymeket karácsonyra, mélyen
leszállított árban eladjuk. — Felkérjük a t. hölgyközönséget, hogy
a fenti dolgokat minden vételkénszer
neikül saját érdekében tekintse meg.   **Singer József és Társa****

Kisfaludi-utca 27/a (Fischel-féle házban)

Egy 3 szobás lakás

előszobával, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel február 1-re kiadó.

A ZALA TÁRCAJA

Háborus képek.

Komfort a lövészárkokban.

A franciák maguk mögött hagytak egy csomó lövőárkot, frissen kitisztított, szép lövőárkokat, valahol Soissons közelében, egy messze kiterjedő lapos dombon, kitűnő stratégiai helyzetben, mely köröskörül a hullámos völgyekben uralkodik. Az egész dombot a lövőárkok föl- és leforgató hálózata borította. A legkiszámíthatatlanabb irányokban, kapriciózus rovatlenségben kigyóznak ezek az árkok. De kitűnő alaptér szerint készültek, kitűnően használják ki a terepet és védett összeköttetést adnak az egyéb hadilepítkezésekkel. A lövőárkok oly keskenyek, hogy nagyszerűen lehet mázni rajtuk. Minden kiszögellésnél két embernek van helye. Sűrű közkövekben követeznek kerek védőszögellések, melyek arra valók, hogy a lecső gránátok ne pusztítsanak az egész árkon végig. Egy gránát ilyenformán legfeljebb hat embert találhat, a többiek meg vannak védve a gránát robbanóerejétől és még az a hat is aránylag védve van. Az árkokhoz oly keskeny, hogy csak egy embernek ad helyet. Ha ketten találkoznak, az egyiknek fel kell állnia arra a földlapra, mely az árkon végig fut. Aki az árkok tengelyén áll, nem ér fel a nyílászár, hanem csak az eget látja maga fölött. Aki lövi akar, annak fel kell állnia a padra és ekkor a fej egyszinten van az árkok szélével. A széle alatt támaszték van a könyök számára. Lépcsők vezetnek le az árkokba. Leny nagyon jó meleg van, szinte kedélyesen hat az árkokba. Pedig most már hideg van, az árkok tele vannak jéggel. De a védett

futóárkok felekén jó meleg van. A lövőárkokból kigyózó utak vezetnek a hálótermekbe. Olyanok mintha ürgegyarmatok volnának. Ezek nagy, földalatti két méter mély beásások, deszkatekőkkel, melyeket föld borít. Ezért nem is lehet ezeket megkülönböztetni a mezők földjétől. Az ember elcsúszhat felettük, anélkül, hogy sejtethetne, hogy emberek fekszenek alatta. Csak néha látni misztikus likakat, melyek ventilációra szolgálnak. A hálóterekben is padokat találunk, terraszszerűen, egy másfelé a katonák fekvőhelyeivel. Minden ilyen golyószűrő hálóteremben harminc negyven ember alszik számba burkolódva, szorosan egymás mellett. A levegő ilyenkor olyan itt, mint a gőzfürdőben. Persze kellemetlen illatok is szállnak. A legfontosabb az, hogy itt nem lehet megfagyni. Más folyosók innen a "fürdőszobákba" vezetnek, ahol nagyszerűen kiszett rendszer szerint vízzel telt hordókat állítottak fel. Más folyosók a tiszták jól védett megfigyelőhelyére vezetnek. Némely árkokban még konyhát is rendeztek be. Legtöbbnyire sokkal messzebb vannak a tábori konyhától, semhogy az elérhetné őket. Különben a meleg étel elszállítására nagyon veszélyes, mert a golyók folyton süvöltenek, kivéve azokon a pontokon, ahol az ellenséggel megállapodás történt az ebédidőre nézve. Itt felelőre szünetel a tüzelés.

A lodzi csata egy részlete.

A lozi diadalmas ütközet egyik érdekes epizódját a következőképpen írta le egy tiszt: Hadosztályunk menétirányá Brzeziny volt, Hellenov fölött, irány: Lodz. Lodzot több hadtestünk megtámadta, később el is esett. November 18-án, minthogy Brzeziny megtisztult az ellenségtől, Hellenovba skartunk menni, hogy ott elzárjuk magunkat, éjjel azonban pokoli tüzet kaptunk és másnap

reggelig ott kellett maradnunk, hogy azután támadjunk. Az ellenséget ekkor szét is szórtuk. Másnap az első zászlóalj visszament Brzezinybe. A hideg több fokkal alul van a fagyponton, egy kis hó is esik. 19-én a zászlóalj ismét Lodz felé vonult. A negyedik század ott maradt, hogy a foglyok szállítását ellássa és a hadtáplálomokat berendezze. Már akkor este támadni kezdtek bennünket a gyalogság és a kozákok. A kozákok tréninget támadták meg, de huszárságunk visszaverte őket. A löszgató kozákok holtan heverték az utakon a lovak és kocsik romjai között. Századosunk két szakaszal a város elé vonult, de visszaszorították őket. Három napig küzdött erdőkön és hegyszakadékokon és ellenséges lovaságon és gyalogságon keresztül, amíg a hadtesthez érkezett. Első szakaszunk a városban maradt, megszállva a kijáratokat. Egy sebesült hadnagy volt a parancsnok, aki egy nappal ezelőtt lövést kapott a nyakába, de kivették a golyót. Többször rohamot intéztek az oroszok a bejáratok ellen, de kis csapatunk szilárdan megállta a helyét. Este erősített kaptunk, négy század huszárságot, de az oroszok is: talán vagy két hadtestük nyomult előre. 2-én reggel megrohanták a várost. Háromszor foglalták el, háromszor vertük ki őket ismét szuronyal.

Az utolsó pillanatokban kaptuk a paracsot: A várost földjük, iparkodjunk Hellenovtól keletre, a magaslatra jutni!

Ott rendezték be az első védelmi állást. Minden csapatot visszavontak. Magam voltam ott mintegy hat szekérrel. Ha az oroszok nem szákmányolták és ezzel a város megszállását nem kísérelték volna, sohasem jutok ki onnan. Vágtatva rohantunk végig az utakon, hogy a város kijáratát elérjük. Az orosz gyalogság nyolc ágyúval zárja el utunkat, gránátot és srappelt szórva felénk. Tehát balra kanya-

rodunk a völgy felé, de szerencsétlenségünkre ott orosz szekereket találunk, amelyeken a néhány nap előtti szákmányolt orosz holmi volt. Hogy ezeket kikerüljük, föl kellett kapaszkodnunk a lejtőn. Itt a század máihakojsja felefordult. A fontosabb dolgokat ki skartam szedni, ebben a pillanatban két lö őszesezett, az egyik holtan. Másikat fogtunk a kocsik elé, megragadtuk a kerekeket s már-már indulhattunk. De az orosz tüzérsg észrevett bennünket. Gránát és srappel zúdult felénk. Helyzetünk borzasztó volt. Egy gránát belesapott a máhaskerekbe. ott hagytam Minthogy a legfontosabb dolgok nálam voltak. Saját holmijaimat már nem menthettem meg, minthogy a gyalogság már sarkunkban volt. Mi csak öt-hat fegyverrel védekezhettünk. Egy emberünk megsebesült. Ott lovunkat lelőttek. Mintegy félóraig tartott az ágyutűz, azután egy kis lefegőhöz jutottunk.

Másnap jutottunk el hadosztályunkhoz, de addig folytonosan üldözött a huszárság és tüzérsg. A két orosz hadtest Vágsóból jött ide, hogy hadosztályunkat hátbatámadja. Legelőször a mi századunk került előbük a minket a völgykatalomba szorították. Nehéz voltak ezek. Mindenfelől tüzet kaptunk. De mindenfelől védekeztünk. A következő éjszaka hadosztályunk rohamoszlopban állott az ellenségen, négy vagy öt falun keresztül rohantunk, egész tréninget magunkkal vevé Nagyon sokáig tartana minden egyes részletet leírni. Brzezinyig vissza, mélyen az orosz főpartalékba tört magának utat a hadosztály. A hadosztályparancsnok a tüzevonalban volt, átesen figyelve minden változást. Két napig tartott a küzdelem. A 25-ikére virradó éjjel áttörtünk az orosz főpartalékon Strkov felé. Elkeseredett éjszakai harcok voltak ezek, de győztünk és utat nyitottunk magunknak. Most itt állunk és tombol a déli csata...

Rothschild Albert nagyáruházában, Nagykanizsán

Feltűnést keltő karácsonyi árleszállítás

Női kosztüm szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet- és flanell,
 valamint bluz- és pongyola cikkekben december 31-ig tart.

Fontos érdeke az urhölgyeknek, valamint szegényeket felruházó egyesületeknek ezen igazán előnyös vételeket minél nagyobb mértékben kihasználni. *Hadbavonultak részére hó sapkák, lábszárvédők, haskötők, érmelegítők. Tevéstör és katonaitakarók nagy választékban.*

Katonatiszteknek önkénteseknek

A hadbavonulás, újonkképzés alkalmával építési örekek szerez a legújabb szaklapok által a legújabb berításhoz részvételt, igen előnyös áron.

"Der Rekrut"

militärische Briefe zur Erbauung für
Rekrut und Instruktor

HANS WEBER 48. gy. sz. t. főhadnagy

A szöveget 30 eredeti Anton Ohmeyer (Schlössmann-írása) művészi rajza kíséri.

Ára 2 korona.

Kapható Nagykanizsán

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Kanizsai-utca

Vidékre a pénz előzetes beküldése mellett bérmentesen szállítom.

1915. évi naptárak megjelentek

Nevelési és szociális ügyek határidő naplója	K	5
Minerva éle ügyvédi határidő napló	4	—
Minerva féle pénzügyi határidő napló	3	—
Irodai határidő napló	2-40	—
Bokor Malvin, Hölgyek naptára	4	—
Új nagy mese naptár	2	—
Képes családi naptár	1-20	—
Képes mese naptár	1-20	—
Szent István Társulat naptára	—	80
A magyar család naptára	—	80
Gondűrő bácsi naptára	—	80
Jó magyar népművészet naptára	—	80
Magyar iparosok naptára	—	80
Nagy képes naptár	—	80
Regelő naptár	—	80
Lürdi és Szent család naptár	—	60
Páduai szent Antal képes naptár	—	60
Garabonciás naptár	—	60
Gazdasági népnaptár	—	60
Hunyadi János képes naptár	—	60
Katonasajtás naptára	—	60
Képes hónap naptár	—	60
Kossuth Lajos nagy képes naptára	—	60
Pelcsi nótárius naptára	—	60
Petőfi naptár	—	60
Rákóczy naptár	—	60
Zrínyi Miklós naptára	—	60
Bohó Misi naptára	—	40
Képes kis Kossuth naptár	—	40
Képes komáromi kalendárium	—	40
Képes Tündér naptár	—	40
Kis Képes naptár	—	40
Szent család képes népnaptár	—	60
Grosser Bilder Kalender	—	80
Cristlicher Bilder kalender	—	40

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és zsebkönyvkereskedésében

Vidékre az összeg előzetes beküldése ellenében bérmentesen küldöm meg.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatáruház
Nagykanizsa, Fő-ut

az Első Magyar Birt. Társ. új palotájában

Női és leányka kabátok

Szörme garnitúrák

Ruhakelmék

Bársonyok, Selymek

Pargetok

Bluzok és pongyolák

Női és leányka kötények

a legolcsóbb árban.

Bársonyok minden színben mintás m. 1.50

Pargetok blúza 1.60

Egész ruhára való . . . . . 4.50—5.50

Női kabátok 15 kor-tól feljebb

Szövetek egy egész ruhára 5.50

Himzett női ingek darabja 1.98

Elegáns Silskin garnitúr 50 korona.

Színes kreppok 58 fillér.

Elegáns pongyolák 5 koronától kezdve

Maradék minden árért. Női és leányka

kötények 1 koronától feljebb

Zalavármegye legolcsóbb

bevásárlási forrása.

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven

Magyar, német, orosz, lengyel,

szerb és román nyelven

ára 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsán.

Mayer Klotild

szociológus NAGYKANIZSÁN

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a F6 ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel.

Külön gallér és kézelőosztály.

Garantált klórmesznélküli

gőzmosás.

Szíves pártfogási kár

Mayer Klotild

gőzmosására Hunyadi-u. 9.

Gyűjtőtelepem: Hunyadi-u. 19. Kánizsai utca 8.

Hölgyek naptára 1915. évre

diszes selyemkötésben ára

4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kap-

ható Nagykanizsán. Vi-

dékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó

levélszerinti módszere.

Idegen nyelvek magánúton való megtanulása

az 1000 szó

módszere

az olasz, német, francia és angol

nyelvek tanító nélkül, magánúton való megtanulására, neves szaktanárok magyar átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó

segítségével magánúton való megtanulására. — Az amerikai angol kifejezés

figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémiai tanár és dr. Latzkó Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol nyelv rektora. . . . . Ára 7.— korona

Francia nyelvnek 1000 szó

segítségével magánúton való megtanulása. — Magyar nyelvre átdolgozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk. isk. tanár. Ára 7.— korona.

Német nyelvnek 1000 szó

segítségével magánúton való megtanulására. — A német szöveg latin

(magyar) betűkkel van szedve. — Schidloff dr. módszere alapján. — Irta: *Altai Rezső* fővárosi tanár . . . . . Ára 7.— korona.

Olasz nyelvnek 1000 szó

segítségével magánúton való megtanulására. — Schidloff dr. módszerét a magyar közönség részére a toszkai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti

Rezső a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója. . . . . Ára 7.— korona.

Német nyelvnek

szóban, írásban és olvasásban tanító

nélkül való alapos elsajátítására írta: *Altai Rezső* székesfővárosi iskolai igazgató. — A német szöveg magyar (latin) betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására. olvasási gyakorlatokkal. . . . . Ára 1.— korona

Magyar nyelvnek

szóban, írásban és olvasásban tanító

nélkül való alapos elsajátítására. Irta: *Hoffmann Mór* iskolai igazgató . . . . . Ára 1.— korona

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

Német-Magyar.

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

Magyar-Német.

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

Latin-Magyar.

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

Magyar-Olasz.

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára

Olasz-Magyar.

Rendelések FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereske-

Olasz-Magyar.

déséhez NAGYKANIZSÁRA intézendők.

A legjobb minőségű
hadiezipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában NAGYKANIZSÁN, F6-ut

:: :: VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

A téli háború borzalmai ellen katonáinknak prémre van szükségük. — A kinek van küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

MEGJELENÉSÉSE ÉS KIADÓHIVATAL:
NAGYKANIZSA
 BUDA-UT 4. SZÁM
 MUNKIAKÖZMIVATAL:
 BUDA-UT 4. SZÁM
 "ZALA" Hirtelreklám és nyomda
 K. I. lényvnyomda Buda-ut 2.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: 98
 Pénzügyhivatal: 100
 Nyomda: 101

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP.

Kiállítások árak
 helyben mások hordva
 Egy óra 2.00
 Negyedóra 1.50
 Pénzre 2.00
 Egész évk 14.00
 postai számlánál
 Egy óra 2.50
 Negyedóra 2.00
 Pénzre 2.50
 Egész évk 18.00
 Egyek szám ára 6.00
 Működésüket és nyitvatartásukat az alábbiakban közlik: 101 a kiadóhivatal

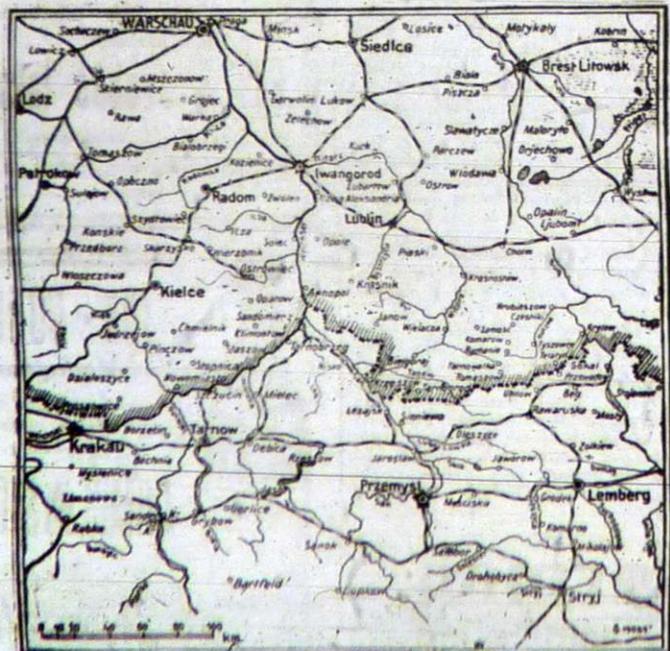
Amint

csütörtökön a Zala híradása nyomán szárnyra kelt az általános orosz visszavonulás híre, az emberek rögtön azt tudakolták, hogy mennyi hadifogoly jutott kezünkre, mennyi löszert és munióciót zsákmányoltunk. A hivatalos értesítés ugyan megadta a választ: a győzelem gyümölcseit még nem lehet áttekinteni. De az embereknek szám kellett, szám, ha mindjárt hasból szedett is. Valaki aztán a levegőbe dobta talán Pesten, talán Bécsben, hogy 240.000 orosz került német és magyar kézre. Aligha telt le egy, vagy két óra, az egész magyar és osztrák birodalomban tudta holt bizonyosra vette minden ember, hogy hány új muszkánk van. És hiába volt a cáfolat, az emberek görcsösen ragaszkodtak ehhez a numerushoz. S ez nagyon is könnyen megérthető. Az emberek a győzelem nagyságát, az orosz általános visszavonulást jelentőségét a számkavau s meglehetősen nyakatekert

stilusú hinalos jelentésből nem tudták megérteni, átérezni. Nekik kézzelfogható bizonyíték kellett. Ők a győzelmet látni akarták, számokban foglaltan értékelni. Ennek az oka pedig az, hogy a legtöbb ember csak annyit tud, hogy harc folyik Oroszországban, de hogy merre, milyen nagyságu fronton, arról sejtelmük sincs. Aki tudta, hogy az a harc amely most jutott döntéshoz, hetek óta folyt, még pedig olyan hosszúságu fronton, mint amilyen a távolság Nagykanizsa és Berlin között, az azt is tudta, hogy az oroszok általános visszavonulása a mi tervszerű szívós nyomásunk alatt sokkal de sokkal nagyobb jelentőségű dolog, mintha valami furfangos csellel, vagy huszárbravurral két és félszáz ezer oroszot csiptünk volna el. Nagyobb jelentőségű dolog, mert a mi fizikai és erkölcsi fölényünket bizonyítja. A végleges győzelemhez pedig ez kell.

A magyar seregek hadműveletei.

Budapest, december 18. Hivatalos jelentés érkezett este öt óra negyvenkor. A megvert orosz főerőket Krosnától a Bzura torkolatáig terjedő egész négy száz kilométer hosszúságu csatavonalon üldözik. Tegnap az ellenséget a Kárpátok északi elővidékén Krosnó és Zaklicyn között elfoglalt állásaikból kivetették. Dunajec alsó folyásán a szövetséges csapatok az ellenséges háttérrel harcban állanak. Déli Lengyelországban az előrenyomulás eddig nagyobb harc nélkül folyt Piotrkoy várost első Vilmo német császár és Poroszország királya nevével viselő harmincegyedik és királygyalogezred. Przedborz várost pedig a nagyszabedni harmincegyedik gyalogezred osztagai vették be rohammal. Przemysl hősiesség várórsége a vár távolabbi előterén eredményesen folytatta harcát. A Kárpátokban a helyzet lényegesen még nem változott. Höfer vezérőrnagy.

Az a vonal, ahol az oroszok döntő vereséget szenvedtek s ahol most az üldözésük folyik.

Az OROSZ A FRANCZIA harcztérről.

Immár négy napja az orosz lengyelországi nagy győzelemnek s a részletekről még mindig nem érkezik jelentés. Mára a győzelem gyümölcseinek számokban, fröfeumokban való bemutatását és Varsó elcsét várta a közönség s ezzel szemben a legilletékesebb forrás, a német legfőbb hadvezetőség a legfrissebb sürgönyben is csak azt jelentette, hogy „tovább követjük a hátráló ellenségét.” Valószínűleg a nagy győzelem gyümölcseit még mindig nem lehet áttekinteni. Mindenesetre nagy kíváncsisággal várjuk a bejelentett újabb részleteket.

Berlin, december 19. Nieuportnál kedvezően folyik a harc, de még nincs befejezve. A franciáknak Labassé és rras közt továbbá, a Somme két partján ellenünk intézett támadása megghiusult, miközben ellenségünk súlyos veszteségeket szenvedett. Egyedül a Somme mentén a franciáknak legalább 1800 halottjuk volt és 1200-at foglyul ejtettünk közülök. A mi veszteségünk ott összesen 200 ember. Az Argonneokban jól sikerült támadásaink közben mintegy 750 embert foglyul ejtettünk s némi hadiszert zsákmányoltunk. A legfőbb hadvezetőség.

Az orosz harctéren.

A legfőbb német hadvezetőség jelenté Berlinből: Kelet és Nyugat-Poroszország határan a helyzet változatlan. Lengyelországban tovább követjük a hátráló ellenséget.

Németek az angol partokon.

Budapestről táviratozzák: A német hadihajók minapi angliai szereplése mégis csak bravurnak bizonyult, habár az első angol jelentésekből az tűnt ki, hogy itt nagy tengeri csata kezdődött. A németek alaposan rájlesztettek a partvidéki angol városokra, kipróbálták a parti ütőgérek erejét, néhány millió kárt okoztak az angoloknak s azzal nyugodtan eltűntek. A német flotta fölbukkanása és gyors mozgulatai nemcsak rémületet, de csodálkozást is keltett Angliában.

Mi van Olaszországgal?

Budapestről táviratozzák a hadisajtóbizottság engedélyével: Rómából jelentik: Az Avanti című lapnak azon híré, amely az olasz hadsereg részleges mozgósításáról számol be, a Stefánia megcáfolja.

Királyok tanácskozása.

Budapestről jelentik: A dán és svéd királyok Malmöbe érkeztek, ahol Norvégia királyával együtt államalk magatartásáról hosszasan tanácskoztak.

Mi történt Szerbiában?

Budapestről táviratozzák: Egy sebesült hadnagy elbeszélése szerint szerbiai visszavonulásunk teljes rendben, folytonosan harcolva s az ellenségnek súlyos károokat okozva történt. Nem igaz, hogy ágyukat vettek el tőlünk a szerbek. Ezt a táviratot budapesti tudósítónk a hadisajtóbizottság engedélyével közli. Tehát a katonai hatóság hozzájárulásával jelenik meg ez a megnyugtatóra szánt hír, amit készséggel el is hiszünk. Amde azért csodálkozunk kell azon, hogy amikor az egész ország tele van rémhírekkel s ezeket a híreket a homályos szövegezésű hivatalos jelentés csak megerősíteni látszik, a legfőbb hadvezetőség hosszú napok óta nem tartotta szükségesnek, hogy a fönnebbi tényállás közlésével a közönség érthető, nagy izgalmát csillapítsa.

Varsó még nem a miénk

A tűz a legszeleesebb időben sem terjed olyan gyorsasággal, mint amilyenel tegnap száguldotta be a várost az a hír, hogy a németek Varsót bevették. A közönség türelmetlenül várta a megerősítést, ami azonban mindezeidegkésik. Illetve ma reggelre megkaptuk a cáfolatot is. Varsó még áll! De ami késik, nem mulik.

Schwarz Károly dr. kilüntetése.

A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a király Schwarz Károly dr. nagykanizsai orvos, a 20-ik népfőlkélgyalogezred segédorvosát az ellenséggel szemben tanúsított buzgó működéséért legfelsőbb dícsérelésben részesítette. Schwarz Károly dr. kilüntetése szíves körben keltett örömet.

HIREK

December 28: városi képviselő választás.

Nagykanizsa város képviselőtestületi tagjainak a fele még ebben a hónapban új választás alá kerül. Az 1908-ban megválasztott városatyák mandátuma ugyan még az év elején lejárt s a választást az elmúlt tavasz folyamán kellett volna megejteni, azonban ezt megakadályozták a választási névjegyzék összeállítása ellen beadott fellebbezések. Amikor pedig a fellebbezések sorsa eldőlt, a kitört világháború gátolta meg a képviselőtestület felállítását. Hosszu hónapok nagy izgalmai után a normális élet valamennyire helyreállt s az alispán elérkezettnek látta az időt a választás megtartására. A vármegye a választás napját is kitűzte már december 28-ára, amikor körülbelül ötven mandátum sorsa dűl el. Mi a magunk részéről helyesebbnek tartottuk volna, ha a képviselőtestületi választásokkal várták volna a háború végét. Eltekintve attól, hogy amikor az egész politikai és közigazgatási élet szünetel, a mi képviselőtestületünk részleges megújítását sem követelték fontos és sürgető szempontok. A méltányosság is amellett szól, hogy a választásokkal várjunk, mert a választópolgárok jelentős részét a legszentebb hazafiúi kötelesség teljesítése gátolja most polgári jogának gyakorlásában. Befejezett dolgokról vitázni azonban meddő dolog. A választást elrendelték s így csak az a kötelességünk, hogy a választópolgárságot figyelmeztessük ne tévésszék szem elől a választásnál a város jövőjére nagy érdekeit s azokat juttassa mandátumhoz, akiknek személye teljes garanciát nyújt arra, hogy Nagykanizsa város ügyét önzetlenül fogják szolgálni s kicsinyes szempontokból nem fognak a fejlődés, haladás útjába állni. Az idő rövid az alapos szervezkedésre, de teljesen elegendő arra, hogy polgártársaink legjobbjai körül csoportosuljunk a korteskedés kevés számú napjaiban. S még egyet! Ha azok közül, akiknek megbízatása most lejárt, akadna olyan, aki hadbavonult, azt ellenjelölje nélkül, egyhangulag válasszuk meg. Ez a legkevesebb, amivel a polgárság a hazáért küzdő polgártársának tartozik.

A sebesültek szállítása körül. Ma az országban minden résztvet a sebesült katonáké. Nincs olyan kincsünk, amit nekik ne adnánk fájdalom, szenvedésük enyhítésére. Amit eddig a magyar közönség a katonaságotól tért, az egyenesen a erodával határos. Azonban meg kell állapítanunk, hogy a sebesültekről való gondoskodás, hogy úgy mondjuk, nem teljes. Egyik helyre talán a kelletténél is többet juttat a társadalmunk másokra keveset, néha semmit. Például határozatlan helytelenítünk kell, hogy a vasuti állomáson a sebesült katonák igen mostoha elbánásban részesülnek. A betegek beszállítása körül keletleneségek, késedelmek vannak s orvosi szempontok csak ritkán érvényesülnek. Ez azonban nem a publikum hibája. Ellenben, ha az ide érkező és árutató sebesülteket Nagykanizsa hatalmas vasuti állomáson egyetlen csöpp üdítő ital, egy szeretetteljes szó sem várja, ezt már a mi közönségünk rovására is kell jgyeznünk. Minden valamire

való vidéki állomáson megindító példáit látjuk a sebesültekről való gyöngéd figyelmességnek, szeretetteljes bánásmódnak, csak a mi fényes pályaudvarunk ridög hozzájuk. Pedig minden gondoskodásunk, az utolsó falatunk is az övék volna, ha csak egy pillanatra is átérznék azoknak a nagy nélkülözését, szenvedését, akik közvetlenül a harcmezőre térnek vissza hetek-hónapok gyötrelmei után összerokadvá, kimerülten, fájdalmaktól kínzóva

Adományok a sebesülteknek. A cs. és kir. tartalékkórházban fekvő sebesült katonáknak Révész Lajosné és Makoviczy Gyuláné urasszonyok vákosokat adományoztak. Ezekért a kórház parancsnoksága ezúton fejezi ki halás köszönetét. Egyben kéri a parancsnokságot, a jövővü hályközönséget, hogy hasonló adományokkal a súlyos sebesültek állapotán könnyítsen.

A mi hőseink. A 20-ik honvédszázad halottai: Hali József 4. sz. Fiume, Hancviker János 12. sz. Harci Imre 11. sz. Hásznos Jakab 2. sz. Hancviker János 12. sz. Sümeg, Hőrcsögi Géza 3. sz. Belovár, Horváth Antal tizedes 10. sz. Horváth Gyula 11. sz. Zalagerseg, Horváth István 3. sz. Zalami-hályfa, Horváth István 4. sz. Zalákáptalanfa, Horváth István 4. sz. Nemespécsegy, Horváth János 3. sz. Horváth János I. 8. sz. Horváth János II. 8. sz. Horváth János III. 8. század, Gyarmati Imre ővezető 1. sz. Mindszentkál, Gyenesé István káplár 5. század Kerkaujalu, Gyenge Kálmán 9. sz. Papadereske, György József ővezető 5. sz. Pádechely, Gyökös József 12. sz. Túrje, Györfi Miklós 6. sz., György István, György István Eszteregnye, Györfi György 3. sz. Sümeg, Györfi István 5. sz. Sümeg, Györfi István 4. sz. Dióskál, Györfi József 7. sz. Gyömöröc, Gyümölcs Lajos 3. sz. Sümeg, Gyunolhi Gyula 9. sz. Pápa, Habler Ferenc káplár 3. sz. Magyarlak, Hajos Gábor tizedes 9. sz. Doha, Hajdarovics Balázs 7. sz. Órség, Hajdu Péter, Halál Károly tizedes 6. sz. Pusztacseres, Halász István szakaszvezető 10. sz. Túrje, Halász János 6. sz. Hídsán János, Halmos-Samu szakasz, Harang Ernő 5. sz. Sümeg, Hász Sándor. Hauer Károly, tizedes 0. sz. Zalabacsnyó, Havas István 9. sz., Héder Péter 3. sz. Rezi, Hege József 4. sz. Pácsa, Hegedüs József Hegyi Imre, Hegyi Vendel 8. sz. Alsópáhok, Heisler Mihály 10. sz. Nagytelel, Heizer János 10. sz. Nagytelel, Hermann György 4. sz. Murakeresztur, Hermann László káplár, Herczeg Lajos 7. sz. Hétyei János, Hirsch József Nagykanizsa, Hócz Lajos 4. sz. Csáktornya. Hókken József 7. sz. Kerecseny, Höcker Lipót szakasz 6. sz., Hóktes Ferenc, Hompó Ferenc szakasz 3. sz. Nagyrada, Horváth József 9. sz. Zalaegerszeg, Horváth Ferenc, Horváth Ferenc 6. sz., Horváth Ferenc 7. sz., Horváth Ferenc 9. sz. Ságed, Horváth Gábor, Hrváth Gábor 8. sz. Muravó, Horváth György Zalakösvényes, Horváth György, Horváth György, Horváth P. Gyula 10. sz., Horváth Ignác 4. sz. Kislippa, Horváth Ignác 8. sz. Orosztony, Horváth Imre 11. sz., Horváth Imre 19. sz. Pööske, Horváth István 3. sz. Nemesördemicz, Horváth István 7. sz. Komár város, Horváth István 11. sz. Ságed, Horváth István 12. sz. Zalagerseg, Horváth István káplár 12. sz. Veszprém, Horváth János tizedes, Horváth János, Horváth János 3. sz. Bak, Horváth János 7. sz., Horváth János 9. sz. Pápateszér, Horváth János 12. sz. Kispáli, Horváth János 12. sz. Kustány Zalam., Horváth János 12. század Nagypáli Zalam., Horváth János 12. század Nemesapáti Zalam., Horváth József, Horváth József 4. sz. Bak, Horváth József 7. sz. Habót, Horváth József tizedes Kisgörbő, Horváth Kálmán 11. sz. Zalagernye, Horváth Lajos 5. sz. Tihany, Horváth László 9. sz. Pápa, Horváth Márton 7. sz. Lendvározsavölgy, Horváth Miklós 9. sz. Horváth Sándor II. 2. sz., Horváth Sándor 4. sz. Keszthely, Horváth Sándor 5. sz. Egregy, Horváth Sándor 11. sz. Bakonytamási, Horváth Vendel tizedes, Horváth Vince 12. sz. Kotor, Horváth Zsigmond 3. sz. Nemesrada, Horváth Zsigmond ővezető 7. század.

A hadbavonultak megajándékozása. A Jóléti Bizottság a napokban dr. Kenedy Imre helybeli elnök vezetésével ülést tartott, amelyen megállapították, hogy a hadbavonultak hozzátartozói számára összesen 24402 K 45 f vételezettel be, ezzel szemben 3350 K 51 f adott ki; továbbá, hogy természetbeni segélyre 282 K 60 f folyt be, ezenkívül nagyobb mennyiségű élelmiszer áll rendelkezésre a Népszóközben, melyből most nagyobb mennyiséget fognak kivácsolni. Elhatározta végül a bizottság, hogy a katonaságnak a hátrahagyott katonáival a hadbavonultak segélyre és áru-gyermekének felruházására 2000 K-át szavaz meg.

Gondoljunk az invalidusokra is. A nagykanizsai kaszárnyákban egész sereg olyan katonája van, akik nem gyógyultak még föl annyira, hogy fegyvert tudnának logni. Tulajdonképpen még betegszámba mennek s az ő részükre építik most Nagykanizsán a körülbelül ezer főre tervezett katonai üdülőt. Amikor a társadalmi karácsony estéjén ajándékból szándékozik részesíteni a sebesült és beteg katonákat, felhívjuk a Jóléti Iroda figyelmét a kaszárnyákban tartózkodó invalidusokra, akik a háborúból kivették már a maguk hősi részét s akiket a harcmező legközelebb egészségesen vár vissza.

Karácsonyi ülés. Csütörtök este a katonák karácsonyi megajándékozása ügyében élénken látogatott gyűlés folyt le. dr. Krátty István helyettes polgármester elnöklével. Az ülésen a katonai tartalékkórházak képviselőitelen cikkerci dr. Gábor György cs. és kir. törzsorvos, a Vöröskereszt nevében ujnepi Elek Ernő, Unger Ullmann Elek és dr. Szeghy Károly jelelték meg, ott voltak azonkívül a Keresztény Jótékony Nőegylet, a Dispensaire és a Munkahelyi kórházainak vezetői. Dobrovics Milán, a Központi Jóléti Iroda elnöke bejelentette, hogy a város felkérésére a Jóléti Iroda harcbavonult és sebesült katonák megajándékozása ügyében gyűjtést indított, amely eddig a sebesültek részére 2000 kor., a hadbavonultak részére pedig 1500 korona eredménnyel járt. A gyűjtés még folyik. Kéri a megjelenteket, hogy az egyes tartalék kórházak részére külön-külön bizottságot küldjenek ki, melyeknek feladatuk legyen a katonák megajándékozásának mikéntjéről goodoskodni. Minthogy a Vöröskereszt, a Dispensaire, a Keresztény Jótékony Nőegylet és a Munkahelyi kórházai saját kebelükben rendezik az ünnepélyt, a kórházakba nem tartja szükségesnek bizottság kiküldését. Többek hozzájárulása után a bizottságot megalakították.

A katonaság is visz csomagokat a harcmezőre. Nagykanizsáról a háború tartama alatt rengeteg csomagot küldtek a harcmezőre küzdő katonáknak. A hazáról küldött csomagokban főképpen ruhanemű volt, mert hiszen a tél viszontagságaiban erre van legnagyobb szükség. Azonban a küldeményekből csak nagyon kevés jutott el a címzett kezébe. Ezen nem is lehet csodálkozni, ha tekintetbe vesszük, hogy a tűzvonalban álló csapatok sokszor igen hosszú időre el vannak vágva a tábori postától, ahol bizony nincs utca és házszám s a csapatok sűrűn változtatják a helyüket is így tehát a derék tábori postások a legnagyobb igyekezettel se tudnak mindenkor nehéz hivatásuknak megfelelni. A nehékes tábori kézbesítés hiányosságán óhajt most a 48-ik gyalogezred derék parancsnoksága segíteni, amikor megengedi, hogy a harcmezőre levő negyvennyolcas katonák részére a hazáról küldött csomagokat cetről-cetre a harcmezőre induló csapatok vihessék magukkal. Így a csomagok nem fogják hetekig hiába keresni a gazdjukat, míg végre is idegen katonák közt osztják ki őket. A közönség bizonyára végtelen háával fogadja a parancsnokságnak ezt az atyai intézkedését s legközelebb már a mi fiaink viszik a drága hazai megemlékezéseket a mi fiainknak.

Nagykanizsa jószói. A városi kórházban fekvő sebesült katonák és betegek karácsonyjára a következők adakoztak: Nagy Irénke gyűjtése: K. M., özv. Millei Adámné, Lichtfus Gyuláné, Bogár Margit, Tóth Béláné, Wittman Terus, Sabján Terka, Szalay Gyuláné, Kondrád August, Maximovics György, Sebestyén Lina, özv. Tóth Istvánné, Polecz Istvánné, özv. Tilhof Istvánné, Tóth Antalné, Arany Józsefné Tollár Bódiné, Rácz Bucika, Halmos Sándorné, Móger Teréz, Tóth Jánosné, Kiss Zsigmondné, Kohári Vendelné, Sárdy N., Molnár Mária, Wimmer Józsefné. Takáts Mariaka gyűjtése: Bazsó József, Szalay Sándorné, Sánta Horváth Istvánné, Zsigorecz Józsefné, A mási Lajoska, Fazékas Anna, Klejn Vilmosné, Breier Ignácné, Orbán Istvánné. A. B. C., Sebestény Ferenc, Totola Kálmáné, Totola Lajosné, Gerőcs Imre, Fehér Szidi, özv. Dinujné, Schlosserné, Neufeld Adolfné, Grász Albertné, Németh Gyuláné, Gavalloni Sándorné, Szálek Márton, Detrich Ilona, Svetecz Lajosné, Goldmann Ignác, Lodner Nándor szemlész, Farkas József, Veszellák szemlész, Pintér önérek, Schless Antalné, Poszovesz Istvánné, Ofenbeck Mihályné, Tomacsics Lászlóné, Dely Irma, Sávári János, Strüker Jánosné, Horváth Imréné, özv. Kolongya Ferencné, özv. Keberling Jánosné, Rosenberg

Járványoknál s minden ragályos betegségnél
kipróbált övintézkedés
Mattoni féle
Giesshübler
Savanyú víz

Benedekné Csizmadia Teréz, Nagyné, Fekete Istvánné, Hodits István, Takács Józsefné, Budekovicse, özv. Preizlmajer Károlyné, Lebock Gyézáné, Wuokán Károly, Molnár Vendel, Anholfer Ferencné, Keszei Lajosné, Pócsa Ferencné, Gábor István, Becze István, özv. Modrovics Imréné, Kolasics József, Hege Gézáné, András Istvánné, Mészáros Józsefné, Csizmadia Istvánné, Zolner Jánosné, Jakab József, Gregál József, Tomacsics Jánosné, Pálly Sándor, Gerőcs Józsefné, Kondritc Jánosné, Kelemen Ferenc, Horváth Juli, Pál Géziáné, Verbovecz Jánosné, Rathmann Istvánné, Verbovecz Györgyné, Verbovecz János, Nagy Ignác, Nagy Matyika, Fridenthal Imre, Láng János, Nagy János, Harsay Gizi, A jó Isten nevében, dr. Rácz Kálmáné, Pokmano Ferencné, Samodits Vendelné, Bontz Andorné, Varga János, Ruzsics Józsefné, Németh Annus, Tólos Ferenc, Filipovics Ferenc, Molnár Ferencné, Lászlóné, Kszusz Ilona, Gillyényi Sándorné, Káhn Irma, Hild temetkezési vállalat, Elek Ernő, dr. Sabján Gyula polgármester, Rafael N.-né, Dagabert N.-né, Krich Annus, Németh Mariaka, Merkl vendéglős, dr. Pollák Ernő, Lachebacher mészáros, Füredi Abinné, Tripanner Gyula, Oroszváry Luiza, Zwetkó Tamásné, dr. Fajts Lajos, Hofrichter Emma, Rozsoki Nagy Irén 500 drb. cigarettá, Uelts és Graef drogeria 6 doboz cukorka, Thoma Irénke, özv. Krich Mátyásné, Kövesdi Boer Gusztávné, Róm. kath. Plébánia, N. N. Isten nevében, Rosenthal Géza.

A nyugat, karácsonyi száma a következő nagyírézt aktuális és igen érdekes tartalommal jött meg: Mária-szombat, Az aai-los. Elbeszélés. Lovay István, Ekn-Áten imája a Naphoz, Vera Ignatius Revizio és revisionizm s. Kafka Margit-Záporos, följtése levél, Vera. Scholpín-Adalár, Irodalom. Kertész István Várta, Vest. Szabó Dező, A fordított kultúr. Léngy Menyhért, Egyzerü gondolatok. Halry Russel-Darvas harctéri levelei. Fejezest Takács Zoltán. Turáni:ms Ady Endre, Levele Madame Préríte-höz. Ady Endre Ohajzota a magaszába. A csodák jönek. A mesélt János, Nagy fordulása a lelkemnek, Versék. Bakó sőték. Lengyel menyhért, Tibul us a háborúól. Albus Tibulus K. Elégia, Dal a háborúól. Boross László, a háború kérdése, Bálut Adalár, két hangverseny. Isz. Emil A román-magyar béke. Kosztolányi Dező, A szent térkép.

Felolós szerkesztő:	Szerkesztő:
Fischel Lajos	Tóth Zoltán

URADALOMBA EGY
bognár és kovács
kerestetik. — Cim a kiadóban.

Kisfaludi-utca 27/a (Fischel-féle házban)
Egy 3 szobás lakás
előszobával, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel február 1-re kiadó.

STOK. COGNAC
Medicinal
hivatalos díjazással ellátot palackokban mindenütt kapható
CAMIS és STOCK
gőzüzemi gyárból
Barcola

Fog-Krém
KALODONT
Szájviz

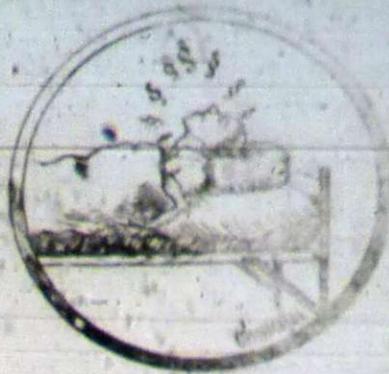
Forman
nátha ellen
Szenczia őrü 40 filler

Karácsonyi vásár

ROTHSCHILD ALBERT nagyáruházában, Nagykanizsán.

Mindenkinek alkalmat nyújt a legolcsóbb bevásárláshoz.

Nagy választék női kosztüm-szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet és flanel, valamint bluz és pongyola cikkekben. Hadbavonultak részére hősapkák, lábszárvédők, haskötők, érmelegítők, teveszőr és katonai takarók nagy választékban.

Katonatiszteknek önkénteseknek

A hadbavonulás, újoncképzés alkalmával illetés órát szerez a jelentősebb szaklapok által is legelőnyösebb hirdetésben részvétel. Igen időszerű humoros művecske.

„Der Rekrut“

militärische Briefe zur Erbauung für

Rekrut und Instruktor

HANS WEBER 48. gy. var. t. főfőadnagya
A „szöveget 30. wredeti Anton Ohmeyer
(Schlesman-írnyu) művészi rajta kísér.
Ara 2 korona.

Kapható Nagykanizsán
Fischel Fülöp Függetlenkedésében
Kassai-utca.
Videkre a post. előzetes bejelentés nélkül
bármentesen szállítom.

Aki parányi könyörületet
érez hadban senyvedő
katonáink iránt, az levelezésénél hadsegélyző bélyeget használ.

A legjobb minőségű hadiczipók

csizmák, gamaschnik, hócipók

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, Fő-utca
VÁROS PALOTÁJÁBAN

Ki tud róla??

Hogy Klein József és Testvére cégnél a mai naptól kezdve 24 ig

== egy olcsó hét lett rendezve. ==

Eladásra kerülnek: bársony és szőrmealapok, kész blousok és pongyolák, férfi és női ernyők, szőrme garnitúrák. Mindennemű szőrmealakításokat és karmantyuk bélelését olcsón vállaljuk.

A ZALA TÁRCAJA

Tíz év múlva.

írta: Nagy Lajos.

Kuruc módon süvölt kün a januári szél,
Barátságos szobánkat nem adnám Párisér.
Jól fűtött kályha mellett együtt egész család,
Hej, hogy ősrébb hoznánk most a szoba
négy falát!
Kis unokám a János (tán az lesz a neve!)
A feleletés ellen protestál eleve,
Egy végtelennek indult ordítást megeresztvén —
Gondolta: így pokol lesz az egész téli estém.
No Jancsi urfi, válassz! Elég a trombitából,
Nagyapa kidob rögtön, mert már a feje kábul.
Lesz mese, mákos patkó, csak bömbölés ne
légyen —
— Hogy ugrott János urfi a térdemre ke-
vélyen!
S mint hogyha kantár lenne, ősz bajszom
huzogatva —
A háborús meséről parancsát kiadta.
— Hogy is volt nagyapácska? Maga is volt
a harcban?
S nagy büszkeséggel csüngött a tekintete
rajtam...
— Én nem lehettem ottan. Már ötven félé
jártam;
A torniszeret, a puskát nem bírta meg a hátam.
Sokan maradtunk itthon gyengébbje, öregébbje.
Bár egyik-másikunknak nagy volt a harci kedve.
Ki így, ki úgy szolgálta itthon a szent, nagy
eszméit,
Ha már gyöngült erői a harcra nem ereszték.
Egyiknek a békéért esett imádkozása
S hogy az irgalmas Isten jobban meghallja,
lássa,
Nap-nap után szüntelen csetlett-botlott a lába
A magas menyországnak szép zöldi pitvarába.
Ma is rejtély előttem: használt-e az imádság?
De tény, hogy az emberek egymást tovább
vadászták.
És szent Karácsony előtt, fűpp egy adventi este
Havas mezőt pirosa sok ifjú vére festé.

Mások a hazamentést kávéházban gyakorolják,
A haditudományban nem lévén semmi körülát.
Mindenki Hötzendorf itt, született nagy sztratégia,
A franciát, a muszkát mind sorra verik még ma.
S ha tulsok ellenségünk tán mégis minket
páhol,
Hej, hogy lármáznak ők, — a kávéház táv-
latából.
— Ha így, ha úgy lett volna, a mint ők kieszték,
Bizony már miénk lenne a döntő győzelem rég!
S mindegyik tovább adja diskrétül, suttogóan,
Hogy a vezéri karban valaki áruló van...
Vala bizony közöttünk sok mindcéljé szerzet,
Találkozott olyan is, a ki híreket szerzett
Saját külön terrásból gyűjté azokat sorra
— Persze cseh üveg volt mind — gyémánt-
nak kicsiszolva.
Nagy hőskövé avatta kik harcban sose voltak,
Oroszlán híret költé a hetek óta holtnak;
Mi képtelenség másnál, hiteltre talál nála,
Meseivé megborzadt az ember haja szála.
Hogy féltette szegény hont! Hogy aggódott
miatta!
Biztos leveretését minden nap elsiratta...
Es volt elég közöttünk, ki honfibanatától
Vagy annak terhét hordva, nem ment a kor-
csomán túl.
Hej, e teher nehéz volt! Rajt könnyíteni
kellett,
A mi hát sikerült is a korcsmaasztal mellett.
Ott jöttünk össze gyakran bufelejítés okáért,
Szent magnum áldomással harcolván a hazaért.
Ittunk a katonakért, kik miattunk nem ittak
Ehés szavakból szobrot emelvén nagyjaiknak;
Pohárt sűrűn üríték eleaségink vesztére,
Beláttuk, hogy a német csak a magyar testvére.
Hogy hadseregünk győzött, — ma is hisszük
erősen, —
Ebben segített neki a sok kérésma őrszem.
Egy szó mint száz, helyünket megálltunk a hol
kellett,
Azon csodálkozunk, hogy hamarabb béke
nem lett...
S szót Jancsi komoly képpel mikor vetkőzni
kezdett...
Ea ti mégsem kaptatok egy-egy érdemkeresztet?

Egyiptom.

Ott, ahol a Nilus termékenyítő, szent vize
hőmpölyög, szokatlan, hárcias hangok hallat-
szanak. A muzeum, mikor napnyugtakor az
Ur dicsőítésére szólítja fel Mohamed igazhívő
népét, mos zengzetesebben, szonorikusabban
énekli: Allahn Akbar, heiya 'ala'ssallah. Allah
a legnagyobb, jöjjetek imádkozni. Most nem-
csak imádkozni hívják a muzulmánokat. — Az
arab mochek gyönyörű kupolát most toborzó
helyekké változtak. A legfőbb kalika kihozta a
hirkai cherif odasziból a proféta zöld zászlóját.
Ennek a lobogását hirdetik az imámok, muze-
zimek és cherifek mindenütt, ahol Mohamedet
a legnagyobb profétának tartják.

A hívő szót meghallják a zöldelő oárisok
fellahjai. Eddig a Nilus iszapját gyúrták cson-
tos kezükkel, most jó mivű puskát akasztanak
napbarított vállukra. A rizsföldek, gyapotme-
zők, olajfaerdők olcsó napszamosai leteszik a
kaput, asót, a vödört, meg a kosarat. Megérin-
tik homlokukkal nyomoroságos viskójuk ajta-
ját Elmennek először esküt tenni a szent vá-
rosba, azután küzdeni azok ellen, akiknek ed-
dig vagyonát gyarapították.

Meghallja a hívő szót Azsia szomszéd-
népe is. A titkosan mélytekintetű beduinok is
megmozdulnak a szomorú, fátn sikságon. A
kavicsok végtelen mezején kemény harcosok
mozdulatlan vonásait tükrözi az afrikai délibáb
A sivatag töretlen némaságát a mehek mezte-
len járása és az arab paripák finom patája veri
fel. Őresen maradnak a palmaerdők és fügefák
árnyékos helyei. Ultrakelnek a természetlen pla-
tók berber lakói. Lóra ülnek Nubia oroszlán
zált harcosai. Kardot kötnek Marokkó civili-
zált arabjai, nekivágnak a sivatagnak. Tripo-
lisz fegyverzőrejek szokott lakói — A szent
zászló lobogása lángot gyújtott a mohamedán
törzsek szemében.

Ennek a lángnak a fénye bevilágított a
városokba is. Azokba az arab városokba, me-
lyeknek már csak a színe, a lármája volt arab,
az élete, a szíverése; a lelke azonban euró-
paivá változott. Kairó fővárosában — a keleti szin-
pompa összeolvadt a nyugati kultúrával. — A
Muski csodás művészete és érdekes világa egy
lépésnyire van az európai kereskedelem lüke-
töz közeppontjától. Ez a lépés mégis egy vi-
lágot választott el. Az európai negyedben ro-
hannak az emberek a pénz után, az arab ut-
cákban fatalistikus türelemmel várják a mára
virradó holnapot. Ott munká az élet, pénz az
idő, itt mozdulatlan az élet — nyugalom a

legnagyobb érték. Ott a szédtő, nagyarányú
spekuláció, itt a zavartalan, édes, puha álma-
dozás. Az európai elhozta ide tudását, szor-
galmát, kapzsiságát, szenvedélyét. — Az arab
csere nélkül átadta földjét, piacát, minden jo-
gát, szabadságát. Nem tartott meg mást, mint
a hatalomnak a látszatát a életének zavartalan
békességét.

Ez a gyönyörűséggel nyugodni tudó nép
most ébredni kezd mazonos álmából. Egyptom
földjén gyuladt ki valamikor az emberi tu-
dás legelső mécsese. A csodás mércő pirami-
sok ma is hirdetik a fáraók színté végtelen
hatalmát. E szabályos geometriai hegyek épi-
tőinek egyes leszármazottjai a bronztestű fel-
lahok és a sötét tekintetű beduinok. A meg-
adás és szolid türelmesség fő jellemvonása en-
nek a jólelkű, csendes fajnak. Evezredes válto-
zatlanában a legnehezebb jármót is a legna-
gyobb egykedvűséggel viselték el. Talán nem
is rezignáció ez, hanem fáradság, mely elfogta
őket annyi évszázados megerőltetés után. Va-
laha legelől járt ez a nép, mindenütt, ahol
csak világosság volt, ma megrezen egy füstöl
lebegése előtt is. Ugy látszik, a csodás ragyo-
gású égbolt alatt kialudt kelet-lelkének a tüze.
A keleti nap, amely a mi lelkünkbe annyi de-
rüt és mosolygást hint, az ő lelkükbe soriasztó
forróságot öntött. Az örökös napsugárban, a
sivatag végtelen nyugalomában élő emzerek el-
erőtlenedtek.

De csak látszólag. Szent folyójukat,
oázisait, a Nilus életet adó iszapját, rizs-
földjeiket, cukornádmezőiket, palmafaikat, váro-
saikat, szabadságukat majdnem szó nélkül
odaadták európai hódítóiknak. Azonközben
azonban szorgalmasan építették a fáraók sirjat
fölé az izlam szentjeinek apró, kupolás sírem-
lékeit. Mindent eltűnnek, de mikor azon kövek
után nyulnak a kapzsi hódítók, melyet hom-
lokukkal szoktak érinteni, akkor megmozdul-
nak. Mikor az imádságot akarják fölük elvenni,
akkor kardot rántanak. Ebben rejtik a proféta
zászlójának a csodája.

Jön a legszebb ünnep.
A karácsonyfáról egy ágaat jut-
tassunk a hőrengelgek közü
értünk harczoló katonáknak

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatáruháza

Nagykanizsa, Fő-ut

az Első Magyar Bizt. Társ. új palotájában

Női és leányka kabátok

Szőrme garnitúrák

Ruhakelmék

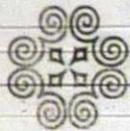
Bársonyok, Selymek

Pargetok

Bluzok és pongyolák

Női és leányka kötények

a legolcsóbb árban.

Bársonyok minden színben mintás m. 1.50

getek bluzra 1.60

Egész ruhára való 4.50-5.50

Női kabátok 15 kor-tól feljebb

Szővetek egy egész ruhára 5.50

Himzett női ingek darabja 1.98

Elegáns Solskin garnitúr 50 koroná.

Színes kreppek 58 fillér.

Elegáns pongyolák 5 koronától kezdve

Maradék minden árért. Női és leányka

kötények 1 koronától feljebb

Zalavármegye legolcsóbb
bevásárlási forrása.

Millió ember használ

KOHÓGES

gyógyos, katarus, elnyeléses hurut és
görcsös köhögés ellen kizárólag a jóízű

Kaiser-féle

Méll-karamellák

(a három fenyővel)

csokoládé. — 6100 közlegységgel hitelesített
bizonyítvány orvosoktól és magáposztól
a biztos háttérrel. Rendkívül kellemes
és jóízű bonbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza
60 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Gyula
Sándor Albert, Mikoványi Árpád és
Belus Lajos úrak gyógyszerárában.

Nagy karácsonyi

és ujévi vásár!

Weiszfeld és Fischer

cég Nagykanizsán

tekintettel a háborus viszonyokra,
az összes raktáron levő elsőtendű
árakat **mélyen leszállított** áron áru-
sitjuk. Ezzel módot nyújtunk mindenki-
nek, hogy karácsonyi és ujévi ajándéko-
kat nagyon olcsó árban beszerezhesse.
Tisztelettel **WEISZFELD ÉS FISCHER.**

Karácsonyi vásár.

Budapesti és bécsi női modelkabátok
bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán.

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok
kanavásznak, anqinok, ingzefirés, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, ág-
terítők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók, trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyük

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Holfeld rumburger vásznak, Regenhart és Reiman asztalneműek, Schroll
sif fonok és damaszkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok
fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készül Bluz 3 kor-tól, Pongyola 6 kor-
tól, Alj 6 kor-tól kezdve. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben

Nagy karácsonyi vásár. Igen olcsó árak.

özv. Scháve Lajosné

épület és műlakatos

Nagykanizsa Rozgonyi-u 9

Telefon 122 szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhe-
lyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, viz-
vezeték berendezését és építésvasalást

Minden lakatos és vízvezetéki munká-
latokba vágó javításokat a legújta
nyosabb árban eszközölök.

Mayer Klótild

gözmóságára Nagykanizsán

Tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy a F6 ut 9.
szám alatt levő gyűjtőtelepe-
met Hunyadi-utca 19. sz. alá
helyeztem át. Elfogadok női
és férfi ruhákat vegyileg való
tisztításra, továbbá az összes
háztartási ruhák mosását és
vasalását 10% engedménnyel
**Külön gallér és kezelő-
osztály.**

Garantiált kárpemesz nélküli
gözmóság.

Szíves partifogást kér
Mayer Klótild
gözmóságára, Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u, 19,
Kazinczy utca 8.

Divatcikkek

a legjobb minőségben

a karácsonyi idényre

mélyen leszállított
árakon árusítatnak

Weisz Miksa

divatáruházában

Nagykanizsa, Fő-ut 8.

1914. december 1-től érvényben levő

VASUTI

UTMUTATÓ

érvényes 1915. május hó-ig.

megjelent ára 1 korona 20 fillér.
Vidékre 1 korona 50 fillér beküldés
ellenében bérmentve kapható.

**FISCHEL FÜLÖP FIA könyvke-
reskedésében Nagykanizsán.**

Finom akác-, hárs- és tarló

Virágméz

valamint idei díó kisebb-nagyobb meny-
nyiségben mindig kapható

Gazdasági Közvetítő Irodában

Sugár-ut 18 szám

Ugyanott vizmentes ponyvák és
boros hordók minden időben köl-
csön kaphatók.

**Helyszüke miatt az összes raktáron lévő fehérműeket,
vászon asztalneműeket, kész ággyfelhuzatokat, törül-
közőket, divatkelméket és selymeket karácsonyra, mélyen
leszállított árban eladjuk. — Felkérjük a t. hölgyközönséget, hogy
a fenti dolgokat minden vételkényszer nélkül saját érdekében tekintse meg.**

Tisztelettel

Singer József és Társa

KEZELÉSI TÖRŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
NAGYKANIZSA
 BUDA-UT 4. SZÁM
 TÖRŐSÉGI KIADÓHIVATAL
 Budapesti úti 2. sz. (Piaci) -
 kereskedelmi, a hol hirdetések és
 előfizetési levelek érkezők
"ZALA" Hirdetőkészítő és nyomda
 K. Kágyenyomésia Sugar-ut 2.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: 78
 Hirdetőkészítő: 79
 Nyomda: 82

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Kiállítások árak
 helyben készített hirdetés

Egy hétre	1.00
Három hétre	2.50
Három hónapra	7.00
Egy évre	12.00

postai szállítással

Egy hétre	1.20
Három hétre	3.00
Három hónapra	8.50
Egy évre	14.00

Egyes szám ára 1.50
 Hirdetőkészítő és nyomda
 Budapesti úti 2. sz. (Piaci) -
 kereskedelmi, a hol hirdetések és
 előfizetési levelek érkezők

A galicziai és kárpáti harcok.

Az orosz kétségbeesett erőfeszítést fejt ki, hogy az előretörő német és magyar seregek üldöző útját föltartoztassa. A legújabb harctéri események arra vallanak, hogy az orosz seregeknek sikerült az összeszedelősködés, mert újabb harcokba bocsátkoznak az egész vonalon. A legközelebbi napokban tehát ismét igen heves harcok várhatók, még pedig a Nida mentén, ahol az oroszok ujonnan készi-

tett hadiállásaikba húzódtak Galiciában is javában folynak a hadműveletek. Az oroszok, itt meglepetésszerűleg ismét nagyobb haderőkkel fejtenek ki ellentállást. A Kárpátokban a Latorca vidékén történt elő nagyobb ellenséges csapat, de ennek már az elővédjét is visszavertük. Höfer altábornagy a legújabb alakulásokról ezt jelenti:

Budapest, dec. 20. A főhadiszállásról jelentik: A Kárpátokban, Latorca vidékén tegnap az ellenséges előcsapatokat visszavetettük. Lupkowitz szorosától északra nagyobb harcok fejlődtek ki. A Krosno és Zakliczyn közti arcvonalból indított támadásunk mindenütt tért nyert. Biala-völgyben csapataink Tuchowig nyomultak előre. A Dunajec alsó folyása mentén a harcok tovább tartanak. Az oroszok ilyenformán Galiciában újból nagyobb haderőkkel fejtenek ki ellentállást. Déllengyelországban elértük a Nidart. Höfer, altábornagy.

Przemysl körül.

Budapestről táviratozzák, hogy az oroszok Przemysl környékén kétségbeesett helyzetben vannak. Hadvezetőségük a hatalmas ostromlóereget Oroszország felől élelmezni nem tudja s a táborban valóságos éhínség uralkodik. Az oroszok megkísérelték, hogy rekvizitálás útján jussanak élelmiszerekhez. Ezért folytatják oly makacsul a Kárpátok ellen intézett támadásukat, de eddig eredménytelenül. Przemysl várából jött hírek szerint az oroszok támadása igen meglányhult és a mi védőseregünk szakadatlan kitörésének nem tudnak ellentállni.

A szerbiai visszavonulás.

Budapestről táviratozzák: Minden ellenkező híreszteléssel szemben a való tényállás az, hogy szerbiai visszavonulásunk a legnagyobb rendben folyt le. Pánikszzerű menekülésről szó sem volt. Visszavonulásunkat szakadatlan harcokkal fődöttük, miközben nagy veszteségeket okoztunk az ellenségnek — Ezt a szerb hivatalos jelentések is elismerik. Balkáni seregeink új, megfelelőbb csoportosítása folyamatban van. A közönségnek az a föltevése, hogy a szerbek átlépik határainkat, teljesen indokolatlan. Erre még maguk a szerbek sem gondolnak. Ellenben a mi új általános offenzívánk bevezetése csak napok kérdése.

Miklós cár nevenapja.

Az orosz hadak hetekkel ezelőtt bejelentették, hogy Miklós cár nevénapját nagy és váratlan hódítással fogják megünnepelni. Igen valószínű, hogy Przemysl bevételére céloztak. A cár szombaton ülte meg nevénapját, de a hadsereg ajándéka smaragd. Ehelyett Hindenburg szerzett a cár atyusának olyan meglepetést, amilyenre aligha számított.

Az angolok réműlete.

Londonban óriási réműletet keltett két kereskedelmi hajónak közvetlen Anglia partjainál történt fölrobbanása. Az angolok megdöbbenve látják, hogy a németek egész partvidéket aknákkal raktak körül. Az angol admirálisnak ennek következtében több helyen betiltotta a hajóáratokat.

A francia és orosz harctérről.

Berlinből táviratozzák: Nyugaton Nieuportnál és Bixschstenál az ellenség eredménytelen támadásait tegnap megszüntette. Labassé környékén a franciák és angolok támadásait — az ellenségnek nagy veszteségeket okozva — visszavertük. Kétszáz színes embert és angolt foglyul ejtettünk. Kerekaszában hatszáz angol halott fekszik arcvonalunk előtt. Notre Dame de Loorette-nél, Bethunetől délkeletre egy 600 méter hosszú német lövészárkot az ellenség elfoglalt. Veszteségeink csekélyek. Az Argonneokban némi előháradást tettünk és 3 géppuskát zsákmányoltunk. A Kelet- és nyugatporoszországi határról nincs ujság. Lengyelországban az orosz hadseregek kísérletet tettek arra, hogy a Ravka és a Nida mentén ujonnan előkészített hadállásaikban tartsák magukat. Mindennél támadjuk őket. **A legfőbb hadvezetőség.**

Francia aviatikusok katasztrófája.

Párisból jelentik: Egy repülőgép két francia katonatiszttel iszonyu magasságból lezuhant. A tiszteteket szénné égve hústák ki a gép roncsai közül.

Bülow Romában.

Romából táviratozzák: Bülow herceg tegnap adta át az olasz királynak megbízó levelét. Amidőn a herceg a Kvirinál elhagyta, impozáns tömeg meleg ovációban részesítette.

A három királyok.

Malmöből táviratozzák, hogy a svéd, dán és norvég királyok onnan elulaztak. A három király rendkívül szívesen bucsuzott egymástól, ami arra vall, hogy sikerült megállapodniuk valamelyes együttes akcióban.

A cár utja.

Szentpétervárról jelentik: Miklós cár vasárnap Woronesbe érkezett.

Az ezredes halála.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Muhr huszárezredes az északi harctéren hősi halált halt. Amint revolverrel rohant az ellenségre, több golyótól találva összerokadt. Utolsó szava ez volt: — Eljen a haza! — Az ezredeset hős huszárijai követték a tűzvonalból, de utközben kiszívenvedett.

Mit érez az ember roham alkalmával?

Egy francia katonát a következőképp jegyezte fel azt az érzést, mely erőt vett rajta a roham alkalmával:
 — Új lendülettel egészen az erdő széléig jutottunk. Egynehány közülünk elvágódik a földön. A sebesültek nyögnek: egyik-másik már nem is mozog, nagy barna vértócsa van körülötte... Azonban föl a fejem! A katonákat körülöttem mintha meg sem ismerném már, a puská ék a kezemben... Össze-vissza csak nyolczárom lépésnyire vagyunk az ellenségtől! Szuronyt fell! A perancs végig megy a sorokon, a szuronyok csillognak és én mintha már nem is tudnám, hogyan kell a szuronyt feltenni. A vér egy út ereimben, mint a kalapácsütések... torkom összeszorul, nyelni sem tudok... Az ágyugolyók zúgnak a levegőben. Soraink hullámozva jönnek előre, a levegőben csupa nyögés s káromkodás. Utolsó erőfeszítéssel már negyven méternyire vagyunk a német sáncoktól, amidőn rohamunk kettévágódik. Egy-két másodpercig bálunok, majd a sorokban elkialtják, hogy a szöges drótok, a szöges drótok, — másodperc alatt leírhatatlan zavargás közt azt kialtják, hogy vissza!... Harmad-perc alatt megtesztük visszafelé azt az utat, melyhez előbb húsz perc kellett és visszafelé a régi sáncokba, kimerülten dőlünk le.

A kanizsai sebesültek karácsonya.

A helybeli kórházak hadi sebesültjeinek karácsonya érdekében indított mozgalom kiváló eredményekkel kecsegtet. A sebesült hősöknek oly kedves lesz a karácsonyuk, hogy miadig szeretettel fognak városunkra visszagondolni. A hölgyek kitartó szorgalommal készítik elő a szent este ünnepélyes óráját, hogy az minél kedvesebb és melegebb legyen. A Szanatórium Egyesület 25 ágyas kórházának betegeire igen szép meglepetés vár. A karácsonyfán kívül minden egyes beteg egy u. n. szeretet csomagot kap, amelynek tartalma a következő: egy Szűz Mária szent amulett, egy zsebkecs, egy pénztárcs, egy cigarettával és egy jegyzőkönyv ceruzával. A vacsora is természetesen ünnepi lesz. Itt meg kell említenünk, hogy a szanatórium mintaszervi kórházának Kövesdi Boér Gusztáv elnök úr felke, aki mint páratlanul ügyes ápoló enyhíti a betegek szenvedéseit, fáradhatlan agitációjával megjavítja a sebesültek élelmezését s most is az ötletek egész sorával emeli a karácsony est minél szebb és emlékezetesebb előkészítését. Nagy, igazán önfeláldozó munkájában több hölgy támogatja, de különösen Grünhut Henriké.

Hölgyek naptára 1915. évr.

dizses selyemkötésben ára 4 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kapható Nagykanizsán. Vidékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

A francia hadsereg barnabőrű katonái.

Ügyes pinczelegény

azonnal felvétetik.

Reich Samunál Nagykanizsa, Király utca 15. sz.

URADALOMBA EGY

bognár és kovács

kerestetik. — Cim a kiadóban.

Porosz köszvényben

eddig vevőim e

korlátolt mennyiségben ismét rendelkezésre állok. Ara 100 kg.-ként 6 kor.

STRÉM KÁROLY

Telefon 127. Telefon 127.

1915. évi naptárak megjelentek

Az országos ügyvédszövetség határidő naplója	K	S
Minerva léle ügyvédi határidő napló	4	—
Minerva léle pénzügyi határidő napló	3	—
Irodai határidő napló	2	40
Bokor Malvin, Hölgyek naptára	4	—
Új nagy mese naptár	2	—
Képes családi naptár	1	20
Képes mese naptár	1	20
Szent István Társulat naptára	—	90
A magyar család naptára	—	90
Gonduló bácsi naptára	—	90
Jó magyar népünk naptára	—	90
Magyar iparosok naptára	—	90
Nagy képes naptár	—	90
Regélő naptár	—	90
Lurdi és Szent család naptár	—	60
Pádusi szent Antal képes naptár	—	60
Garabonciás naptár	—	60
Gardásági népnaptár	—	60
Hunyadi János képes naptár	—	60
Katonapajtás naptára	—	60
Képes honvéd naptár	—	60
Kossuth Lajos nagy képes naptára	—	60
Peleskei nótárius naptára	—	60
Petőfi naptár	—	60
Rákóczy naptár	—	60
Zrínyi Miklós naptára	—	60
Bóhá Misi naptára	—	40
Képes kis-Kossuth naptár	—	40
Képes komáromi kalendárium	—	40
Képes Tündér naptár	—	40
Kis Képes naptár	—	40
Szent család képes népnaptár	—	60
Grosser-Bilder-Kalender	—	90
Cristlieher Bilder-Kalender	—	90

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és szemléltetvénykereskedő.

Viszontelárusítóknak nagy árengedmény.

ÉRETTSÉGIZETT

fiatalember 3 éves irodai gyakorlattal, bárminő állást keres. Megkeresések „Hadmementes” jellegével a kiadóba kéretnek.

1914

Rothschild Albert nagyáruházában, Nagykanizsán

Feltűnést keltő karácsonyi árleszállítás

Női kosztüm szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet- és flanell, valamint bluz- és pongyola cikkekben december 31-ig tart.

Fontos érdeke az urhölgyeknek, valamint szegényeket felruházó egyesületeknek ezen igazán előnyös vételeket minél nagyobb mértékben kihasználni. *Hadbavonultak részére hó sapkák, lábszárvédők, haskötők, érmelegítő, Teveször és katonai takarók nagy választékban*

A ZALA TÁRCAJA

A zalai népfölkelők

A B.H.-ban olvastuk egy honvédtiszt tollából az alábbi igen érdekes harctéri naplót: A-nál történt augusztus végén. A 18. népfölkelő gyalogezred visszavonul, hogy hátrább újból rendelkezéjék. Az ezred mögött levő vonatot már korábban visszarendelték s ez alkalommal egy ellenséges gránát közvetlen közelében csapott le, mitől a lovak megbokrosodtak, ilyen barátságtalan istenhozottat most hallván először s tova iramodtak. Az egyik kocsiról ez alkalommal legurult egy két hektoliteres hordó, melyet a katonák sietségükben otthagytak. Az innen háromszáz lépésre lévő erdőszélén a 20. népfölkelő gyalogezred egy százada szétválasztja a fedezékét; hogy az előretört oroszokat feltartóztassa. Az oroszok gyorsan közelednek, amint a tér a visszavonulók után szabad lesz, a 20-asok lönek, a homokban előttük nyolcszázlépcsésre fölporzik a becsített golyó. Az orosz gyalogság megtorpan s gyorsan elásásba fog. A népfölkelők csak most vetnek ügyet az előbb legurult hordóra. Zalai legények borivók. Megismerik a hordót. Szájról-szájra jár — Nimi atyafiak, a Nedeczky borá! (Nedeczky ezredes volt a 18-asok ezredese, aki pár nappal később Ratosinál hősi halált halt.) Kezdenek csettintgetni a nyelvükkel mintha bort kóstolnának. Tyű az áldóját, de jó lenne egyet inni! Elsiente csak gondolják, aztán ki is mondják. Észlelenség ilyet gondolni a mostani körülmények között, mikor az oroszok folyton lönek. Zagnak az öreg csontok, morognak, sehogy sinésenek kibékülve a muszkával. Hogy épp most hozta ide őket az ördög. Várhatott volna velük, míg a hordót a földözékbe hengerítjük.

Egyszerre csak egy tizedes áll a hadnagy elé. — Hadnagy urnak alásan jelentem, ha addig élek is, de iszom egyet! — szól s már ki is ugrik a földözékéből.

A hadnagynak, az egész századnak eláll

a lélegzete. A tüzelés megszünik s mintha az oroszok is egy pillanatra meglepetésükbe elhallgatnának, hogy aztán annál sűrűbben, most már valamennyien a nyugodtan a hordó felé ballagó tizedesre löjjenek. Az pedig megy rendületlenül. A hordónál lehasal, bajonettjével beüti a hordó dugaszát s iszik, iszik, fáradságtalanul.

Lélekzetüket visszafojtva lesik bajtársai a történéseket. Izgalmas percek! — Már agyonlőtték! Hisz nem is mordul! — mondogatják.

Ekkor oh csodák csodája, föláll a tizedes, nyugodtan visszaballag a száradhoz az oroszok rettenetes tüzelése közepette.

— Hadnagy urnak alásan jelentem, le-szoptam vagy három litert, most gyűhet a muszka!

S ment vissza előbbi helyére s tüzelt tovább az ellenségre.

Hogy mennyire apatikussá válik a háboruban a katona, mutatja a következő eset: Szeptember 8-ika óta vonultunk visszafelé. Naponkint harcolva az előretört muszkákkal. Szeptember 16-án Cigany galíciai falu előtt az erdőszélben ástuk el magunkat. Éjjel rettenetes orkánt, majd záport és ellenséges támadást kaptunk. Utóbbit kivédjük, az előbbiből bőrig áztunk. No, de ez mind semmi. Nagyobb baj volt, hogy éhesek voltunk. Harmádnapja nem láttunk kenyéhszeletet. 17-én délelőtti parancsot kaptunk, hogy a készenlélet kivéve, mindenki be az erdőbe, süthetünk, főzhetünk krumplit. Mintha kicsérlették volna az öreg csontokat. Hangos lett az erdő, vágják a fát s pár perc múlva már lobogott a láng. Száz meg száz helyen égett egész nap a tűz. Volt már meleg étel özőnével. De volt orosz arpanel meg gránát is. Lőtték az erdőt szünet nélkül. Akárhány lövedék a tűzbe csapott, szétvált az azt krumplitól, edényestől, emberestől, de azért vígan süttöttek, főztek tovább az öreg harcosok. Végül is az orosz utána meg a dolgot. Két órai lövöldözés után más érel felé fordította ágyait, nem tudott kifogói a 20-asok éhségén és állhatatosságán.

Szekér áll meg a kötőhelyükön, rajta egy huszár, szemben vele egy kozák. Rettenetes állapotban mind a kettő, arcuk sárga, szemük becsott, fénytelen, látszik rajtuk az iszonyu vérvesztés és a kiállott szenvedés. Leszedik őket a kocsirol. Először a huszárt látják el. Rettenetes a sebe, az egész bal-kulcsosója át van szurva. Kozák kéz pikával nyomorította meg, a míg kötőzik, bár nagy fájdalmi vannak, egyre a fogát szivja.

— Mi történt, testvér? — kérdi a kötő- orvos.

— Megbőkött a nyavalyás a piszkavassal — feleli. No de semmi, csak azt bánom, hogy csak ezt az egyet tudtam elhozni, s fejével int a kozák felé.

— Hogy-hogy, hát többek voltak? — kérdi az orvos.

— Négyen voltak a nyavalyások, hogy a rossz seb... stb.

— Fiát osztán hogy történt?

Lassan, vontatottan kezd a huszár: — Az első mindjárt kivágtam!... Kurze galopp links, ott fekvőt a második is!... Verkehen, kurze galopp, rechts, a harmadikat is kupán csaptam!... De ez a negyedik, ez megbőkött. No de én is adtam neki egyet!

Közben a kozákra kerül a sor, már kötözi a doktor. Az egész hasüreg egy rettenetes vágástól átszakítva, s ahogy a huszár lovával rárontott, a kard átszaladt a medencecsonton és hátul jött ki belőle. Ordít kinjában rettenetesen, mire a huszár mintha csak vigasztalná, légy hangon odaszól neki:

— Látdod, komám, mért gyűsz te oda, a hun magyar huszár jár.

Lábujjhegyen járnak a népfölkelők, mert az öreg alszik. Suttogva beszélnek, mert az öreg a térképet nézi és tollba mond valamit főhadnagy ur Komlósnak. Pucoválják a meglopott szerelvény és ruházatot, mert az öreg, szünet lévén, holnap megnézi a fiát. A fiát, a 36-42 éves családapát, az öreg pedig imádkozt az ezredesnek, Bilfi Ferenc ezredes ur, akit az Uristen sokáig éltesen ezt szokták a neve után mondani, mint valami prédikátumot) nem lehet több 45-47 évesnél. A neve nemet

hangsú, de a szíve színmagyar. Vezetkari tiszt, tett szolgálatot a honvédelmi minisztériumban s most a 20. népfölkelők vitéz ezredese. De keveset mondtam, semcsak ezredese, barátja, apja valamennyinek. Szereti, megérti, jóban, rosszban istápolója, segítője, tanácsadója, az ütközetben igazán előjárója ezrednek. Imádják is fiai s vakon mennek utána.

November 20-án kapták a parancsot, hogy a pillicai magasságokat el kell foglalni. Előtünk két ezred a völgyben lévő erdőben eláscolva, nem bír két nap óta előbbre jutni. Az oroszok erős pozícióban, kitűnő fedezékekben fekszenek, a magaslat tetején, a sáncok tele gépfegyverrel, mögöttük ágyuk. Stratégiai fontos pont, ennek elfoglalásával az oroszokat immár három oldalról körülölelő trapéz alakú hadállás, harmadik és legkisebb, huszonkét kilométer hosszú oldala is bezárul. Az öreg nézi a terepet messzelátóján vizsgálja az oroszokat. Sokan vannak — mondja szinte önkéntelenül. De már osztja a parancsát: 1. zászlóalj előre, 2. tartalék jobbra, mögöttem! Megindul az ezred, rántja magával az előtte lévőket. A népfölkelők pipára gyujtanak, de mennek előre. Rettenetes ágyúzás fogadja őket. Még egy iram s már az erdőszélén vannak. Iszonyu csalódás, az ellenség fölvonul a hegygerinére, közte és az erdőszélben fölbugnanó ezred közt egy körülbéli ezernégy száz lépés hosszú szántás. Sima, egyenes, erősen emelkedő terep. Az erdőből kibukkanókat sortüz fogadja s az öreg csontok mégis előrerohannak. Száz-száz ötven lépést szalad az első zászlóalj s már el is ássa magát. Söt lövik már a muszka állásokat is. Órák telnek.

— No atyafiak nem mennék egy kisait közelebb!

Hasoncsuszva megindulnak, újabb száz lépés nyereség. A tartalék hiven utánuk, elhagyott fedezéküket a második zászlóalj rögtön lefoglalja. Esteledik, köd bogol a tájra. Már csak hét nyolcasz lépésre vannak az ellenségtől. Bevonul a fél második zászlóalj szűrtüneti az öreg — mondogatják a legények — gondol ránk, meggyött a tartalék! Itt éjjel nek. Már amennyira a sávitó golyók megmozdít. No, muszka, meleged lassan reggel!

Barta és Fürst

elsorangu női-divatáruháza
Nagykanizsa, Fő-ut
az Első Magyar Bizt. Társ. új palotájában

Női és leányka kabátok
Szörme garnitúrák
Ruhakelmék
Bársonyok, Selymek
Pargetok
Bluzok és pongyolák
Női és leányka kötények
a legolcsóbb árban.

Bársonyok minden színben mintás m. 1.50
Pargetok bluzra 1.60
Egész ruhára való 4.50—5.50
Női kabátok 15 kor-tól feljebb
Szövetek egy egész ruhára 5.50
Himzett női ingek darabja 1.98
Elegáns Silskin garnitúr 50 korona.
Színes kreppék 58 fillér.
Elegáns pongyolák 5 koronától kezdve
Maradék minden ért. Női és leányka
kötények 1 koronától feljebb

Zalavármegye legolcsóbb
bevásárlási forrása.

Hajnali négy óra, koromsötétség van,
itt-ott villan egy muszka puská: Züü...!
Züü...! Egyszerre mozgolódás támad a raj-
vonalban

— Itt az öreg! Meggyűnt az öreg! mon-
dogatják

Csakugyan föltűnik délceg alakja. Lassan,
súgva beszél

Deregen kezd, bevönul a 2-ik félszázló-
alj. A legények guggolva várják. Az öreg ki-
adja a parancsot: Utánam! S megindul a tö-
meg nagy csöndben előre. — Amint megindul,
először lassan guggolva, szinte négykézláb, majd
mindig gyorsabban. Az öreg már ércfalként
veszik körül a legények és a körülte lévő
tisztok

— Mindnyájan elpusztulhatunk, csak neki
baja ne essék!

Még háromszáz lépés, a muszkaőrök még
nem látnak, nem hallanak semmit. Csak vak-
tába lövöldöznek fődözekek fölé, inkább ijesz-
tesül. Megszólal valaki:

— Atyámfia, fussuk meg ezt a háromszáz
his lépést, legalább előbb végzünk. S mint a
fergeteg, rohan az ezred, élén vitéz ezredese-
vel. Egy intőztető ordítás: Rajta! Rajta! a tá-
madóké, egy artikulátlan bőgés a megtámadot-
tak részéről s a következő pillanatban már pat-
tog a puská, észbe kapott a muszka. Most már
késő! Még egy-két másodperc s már a fődö-
zék tetején veri puskatussal agyba főbe a meg-
remült muszkat az öreg népfőkelő.

Mire a nap feljön, a magasztal a mienk.
Hát az öreg? Csak nem történt valami baja?
— kérdik. Ez az első szavuk a rettentő viadal
után. Ott áll köztük, bár megsebesülve, sugárzó
arcal.

Jól csináltátok fiúk!

— S ez a három szó boldoggá teszi ab-
ban a pillanatban valamennyit.

Nagy ára volt, de megérte. Csak tisztok-
ban három halottat és tizenkét sebesültet ve-
szített az ezred. De az öreg éli, egészséges s
itt van a fiai közt. S vezet tovább, hamarosan
szükséges óta diadalról diadalra szedeli.

Helyszüke miatt az összes raktáron lévő fehérműveket, vaszon asztalneműeket, kész ággyelvezeteket, törülközőket, divatkelméket és selymeket karácsonyra, mélyen leszállított árban eladjuk. — Felkérjük a t. hölgyközönséget, hogy a fenti dolgokat minden vételkénszer nélkül saját érdekében tekintse meg.

Singer József és Társa

1914. december 1-től érvényben levő

VASUTI UTMUTATÓ

érvényes 1915. május hó 1-ig.
megjelent ára 1 korona 20 fillér.
Vidékre 1 korona 50 fillér beküldése
ellenében bérmentve kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA könyvke-
reskedésében Nagykanizsán.

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven
Magyar, német, orosz, lengyel,
szerb és román nyelven
— ára 30 fillér —
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsán.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert
kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és
egyéb ragályos betegségek fokozott
tárhelyeire léphetnek fel, miért is szükséges,
hogy minden háztartásban egy meg-
bízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A
jelenkor legjobb fertőtlenítő szere a...

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező olcsó és eredeti
üvegekben 80 fillérért minden gyógy-
szertárban és drogeriában kapható. Hatása
gyors és biztos, mert is az összes orvosi
betegségek fertőtlenítésére, antiseptikus
köztözekeknek (sebekre és daganatokra), kéz-
és arcmosásra és ragályok elhárítására, nők-
nek altesti higiénizására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-SZAPPAN

finom, gyenge piperezszappan 1 szálalék lyso-
formot tartalmaz és antiseptikus hatása.
Alkalmazható a legényesebb bőrre, még
csecsemőknek is; szepíti, megpuhítja il utána
teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben
kizárólag ezen szappant fogja használni. Da-
rabja 1 korona

FODORMENTH-LYSOFORM

erősen antiseptikus hatású szájvíz. Szájbűzt
rögtön és nyomtalanul eltüntet és a fogakat
konzerválja. Használható továbbá orvosi
utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmak-
nál és nátha esetén gargulázásra. Néhány
csepp elegendő egy fél pohár vízbe.

Eredeti Üvegeje T. K. GO. I.

Az összes lysoform-készítmények kaphatók
minden gyógyszerárban, drogeriában és
újabbban a jobb fűszerkereskedésekben is.
Kiváncra békéltetünk ingyen és bérmentve
megküldjük az **Egészség és fertőt-
lenítés** című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda
közvetlen is küldünk 6 korona **elsetes
beküldése esetén 3 üveg Lysoformot,
2 darab szappant és 1 üveg szájvizet.**

Dr. Keleti és Murányi
gyógyészi ügyvédi iroda Ujpesten.

Ki tud róla??

Hogy Klein József és Testvére cégnél a mai naptól kezdve 24 ig
— egy olcsó hét lett rendezve. —

Eladásra kerülnek: bársony és szörmekalapok, kész blousok és
pongyolák, férfi és női ernyők, szörmegarnitúrák. Mindennemű
szörmealakításokat és karmantyuk bélelését olcsón vállaljuk.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó levszerinti módszere. **Idegen nyelvek magánúton való megtanulása**

az 1000 szó módszere **az olasz, német, francia és angol**
nyelvek tanító nélkül magánúton való megtanulására, neves szaktanárok magyar
átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való meg-
tanulására. — Az amerikai angol kifejezés
figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémiai
tanár és dr. Latzko Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol
nyelv rektora. . . . . Ára 7.— korona

Francia nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való
megtanulása. — Magyar nyelvre átdol-
gozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk. isk. tanár. Ára 7.— korona.

Német nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való
megtanulására. — A német szöveg latin
(magyar) betűkkel van szedve. Schidloff dr. módszere alapján. — Irta:
Alta Rezső fővárosi tanár . . . . . Ára 7.— korona.

Olasz nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való meg-
tanulására. — Schidloff dr. módszerét a ma-
gyar közönség részére a toskánai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti
Rezső a budapesti kir. József megyetemen az olasz nyelv tanítója.
Ára 7.— korona.

A német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító
nélkül való alapos elsajátítására írta:
Alta Rezső székesfővárosi iskolai igazgató. A német szöveg magyar (latin)
betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására
olvasási gyakorlatokkal . . . . . Ára 1.— korona

A magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító
nélkül való alapos elsajátítására. Irta:
Hoffmann, Mór iskolai igazgató . . . . . Ára 1.— korona

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Német-Magyar.**
ára 60 fillér
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Magyar-Német.**
ára 60 fillér
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Latin-Magyar.**
ára 60 fillér
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Magyar-Olasz.**
ára 60 fillér
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Olasz-Magyar.**
ára 60 fillér

Rendelések FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereske-
déséhez NAGYKANIZSÁRA intézendők.

KIRALYI TISZSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

NAGYKANIZSA
SUGAR-UT 4. SZÁM

KIRALYI TISZSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Küldetés-ár: 3 az. (Posta-ár: 2,50) a bel. hírdetők és a szociális "szolgálat"

"ZALA" KIADÓHIVATAL: Budapest, R. I. Könyvnyomdája, Sugar-ut 2.

TELEFON-SZÁMOK:

Szerkesztőség és Kiadóhivatal: 79
Posta-telegráf: 79
Nyomda: 827

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

Kiosztási árak

hétven példány

Egy hóra .....

Hogyérvé .....

Földért .....

Egyes évek .....

Postai árak .....

Egy hóra .....

Hogyérvé .....

Földért .....

Egyes évek .....

Egyes szám ára 5

Hirdetéseket és nyilatkoztatásokat a szerkesztőségnek kell benyújtani

Oroszországban

valóságos négyes-figurákat járnak a hadviselő felek németek előre, oroszok hátra! Aztán fordul egyet a kocka s szerepet cserélnek a táncosok Igy megy az hónapok óta anélkül, hogy sejtjenék is, mikor lesz vége ennek a véres táncnak, amelynek muzsikáját kattogó géplegyverek, rugó-bugó srapszelek, fűtülő leggyergolyók szolgáltatják. Most éppen az oroszok sasiroznak hátrafelé s a németek lejtik az előret. Vajjon milyen lesz az utolsó figura? Az orosz taktika világos, mint a napsugár. Mind beljebb és beljebb szándékozik csalogani partnerét Oroszország sikos, nehéz talaján, hogy kimerülve, élelmiszer- és municióforrásaitól elszakadva meggyöngyüljön. Hindenburg azonban nem az az ember, aki nem tanult más kárán. Napoleon beugrott az orosz taktikának, a német

hadak marsallja azonban nem fogja elhamarkodni a dolgát. A német sereget nem veri meg sohasem a hirhedt orosz töl és az éhhalál. Lassan hőmpolyög előre a német tenger, szakadatlanul pótolva az emberben, eleségben és municióban beállott hiányokat s nem hajlandó megszeretni Oroszországnak azt a sóvárgott gyönyörűséget, hogy kimerült, hiányos, éhes szeggel kerüljön szembe. A publikumnak bizonyára jobban tetszenék a rohamos előnyomulás, a lélekzetnélküli harc. Azonban a hadvezéri tapintatosság, bölcsesség a mérsékelt tempó parancsolja. Bizzunk tehát a hadvezetőség okosságában, tudásában, helyzetismeretében s ne türelmetlen edjünk, amiért még mindig nincsenek hős seregeink Varsóban. Még ma is igaz ez a közmondás: *Lassan járj, tovább érsz!*

Hevesen támadnak a franciák.

Berlin, december 21. A nagy főhadiszállásról jelentik: A Francia támadásokat Nieportnál tegnap is visszautasítottuk. Richeburg Lavoue és Aire a La hasse csatoina között megtámadtuk az angol és indus csapatokat. Az ellenséges lövészárkokat rohammal elfoglaltuk s az ellenséget állásaiból súlyos veszteséget okozva, visszavertük. Egy ágyút, öt gépfegyvert, két aknavetőt zsákmányoltunk és kétszázhetven angol és indus, köztük tíz tisztet elfogtunk. A Notre-dame de Lorette mellett az ellenség által december tizennyolcadikán elfoglalt lövészárkunkat visszavettük. Soain-Messingee vidékén, Chalons-tól északkeletre, a franciák tegnap hevesen támadtak és egy helyen egészen előárkainkba hatoltak. Tűzelszűnésük hatása alatt azonban valamennyi támadásuk összeomlott. A franciák négy tisztet és háromszáztíz főt legénységet hagytak kezeink között. Állásaink előtt nagyszámú elesett francia hever. Argonnekben egy fontos erdei magaslátot elfoglaltunk. Le Four de Paris mellett három gépfegyvert és egy revolverágyút zsákmányoltunk és kétszázhetvenöt franciát foglyul ejtettünk. Verdun-tól északnyugatra az ellenünk nagy heveséggel intézett francia támadások teljesen megállításuk. A franciáknak egész arcvonalunk előtt tapasztalható élenk tevékenységét megmagyarázza Joffre tábornoknak december tizenhetedikéről keltezett következő hadiparancsa, amelyet egy elesett francia tisztnél találtunk:

Hadiseregparancs, kelt 1914. dec. 17 én. Három hónap alatt a németek számtalan heves támadással sem voltak képesek sorainkat áttörni. Mindenütt győzelmesen ellentállottunk. Elérkezett a pillanat, hogy mutatkozó gyengeségüket kihasználjuk. Miután emberben és anyagban megerősödtünk, ütött a támadás órája. — Miután a német erőket sakkban tartottuk, most már arra kerül a sor, hogy megtörjük őket és hogy az országot a betolakodott ellenségtől végleg megszabadítsuk. Katonák! Franciaország ma inkább, mint valaha, számít bátorvágtokra, erélyeteken és eltkélt akaratokra, hogy mindenáron győztek. Győztek már a Marne mellett az Yser mentén, Lotha ingiban és a Vogézekben; tudtok majd győzni a végső diadalig. Joffre. Közl.: A legfőbb hadvezetőség.

Segíti az orosz Szerbiát.

Galacból táviratozzák, hogy ott két orosz zászlós, három nagy tutaj és nyolc uszályhajó ment keresztül Szerbia felé. A hajók szulolva voltak orosz katonákkal és municióval.

Jön a legszebb ünnep. A karácsonyfáról egy ágot juttassunk a hőrengtetegek közti értünk harcoló katonáknak.

Hivatalos jelentés az északi harcterről.

Berlinből táviratozzák: A német legfőbb hadvezetőség jelenti hivatalosan: Kelet- és Nyugat-Poroszországban a helyzet változatlan. Lengyelországban támadásunk előrehaladt azon állások ellen, amelyekben az ellenség velünk szemben fordult.

Przemysl körül.

Budapestről táviratozzák: Przemyslből röpülőgéppel kijuttatott jelentések szerint az orosz ostromlócsereg a vártól távol áll. Nehéz tűzsergünk időnkint tüzel az oroszokra és nagy pusztítást okoz soraikban.

Föllépett a pestis.

Berlinből táviratozzák: A kothuschi foglytáborban az orosz foglyok közt föllépett a pestis. A betegek száma több száz. A pestises betegeket rögtön elköltöztették s így remélhető, hogy a veszedelmet lokalizálhatják.

Rémület Angliában.

Amsterdamból táviratozzák: A német flottának hartlepooli vendégszereléséből támadt rémület a partok mentén folyton fokozódik. A parti lakosság nagy tömegekben menekül az ország belsejébe, mert biztonságra veszi, hogy a német fotta megismétli látogatását.

Francia repülőgépek Brüsszel fölött.

Berlinből táviratozzák: A brüsszeli Etterbeik külváros mellett, a repülőter fölött ellenséges repülőgépek ment nyílvánvalóan azzal a szándékkal, hogy bombát dobjon le. Mielőtt célt ért volna, tűzelszűnés elűztük.

Milyen nagy az orosz hadsereg.

Amsterdam, december 22. Londonból érkezett jelentés szerint az orosz népfölkelők hadbavonulása rövidesen tízmillióra fogja szaporítani az orosz hadsereg létsámát. Az ujonckor szállítása már meg is kezdődött s tízpercenként ötven vagonból álló vonatok ontják a katonákat a lengyelországi harcterre.

A kárpáti harcok.

Északkeleti harctér, december 21. Most, hogy a kárpáti harcok egész vonalán megindult offenzívánk nyomása alatt az orosz seregek mindenütt megkezdtek az általános visszavonulást, mindig élesebben domborodnak ki az orosz betörés debaclejának körvonalai. Milyen az operációk még folyamatban vannak, a mai helyzetről részleteket nem közölhetünk, de tájékoztathatjuk már most is a közönséget arról, hogyan omlott össze az oroszok kárpáti támadása. A Kárpátok galicai lejtőjén igen erős orosz sereg áll már hetek óta, amelynek a parancsnoka Bruszilov tábornok és amelynek az a feladata, hogy a az oroszok környékén való diverziókkal bizonyos erőket lekötösn és Magyarországon nyugtalanítsát keltsen. Ez a sereg nem olyan erős, hogy komoly operációkat kezdhetne, azonkívül az utja olyan nehéz, hogy tüzéséget csak korlátozott számban hozhat magával, a munició pótlása pedig lehetetlen. Természetes, hogy ezek a diverziók csak addig voltak keresztülvihetőek, amíg az orosz főcsereg biztosan áll Galiciában és Észak Lengyelországban. Most, hogy a szövetségesei seregek mindkét fronton megverték az orosz sereget, a Kárpátokba betört orosz erői támadásának önmagában össze kellett omlania. Ezért vonultak vissza Beregben ugyiszólván harc nélkül és ezért változott meg a helyzet úgy, hogy a kárpáti arcvonalon már mi vagyunk a támadó fél. Az oroszok bizonyos pontokon macakusul védekeznek, de ez a védekezés kétségkívül csak a visszavonuló erők fedezése és a megállítás annak, hogy az orosz sereg balzárnya át ne karoltassék. Helyzetünk az egész kárpáti fronton kitünő. Az oroszok további offenzívája összeomlott és kiverésük rövid idő kérdése. Kétségkívül nincs messze az idő, amikor Magyarország területét megtisztítjuk az ellenségtől. Általános támadásunk Ungmgyében eredményes volt. Vezérszállásról a Tisza völgyön Ungmgyébe átvonult ellenséget Ligetes és Hajasad között megvertük. Az oroszok Uzskótlól délnyugatra állanak. Ungvárra sok fogoly és sok sebesült oroszt hoztak. Az oroszok Sianki, illetve Turka felé vonulnak vissza. Ungmgyében teljes a nyugalom. Malomréten és Fenyvesvölgyön az állomásfőnökök elfoglalták helyüket.

A három királyok tanácskozása.

Stockholmból táviratozzák: Azzal a hízresztellessel szemben, mintha a svéd, dán és porvég királyok a világháborúba való beavatkozást határozták volna el, — hivatalosan kijelentik, hogy a konferencián a három állam végleges és teljes semlegessége mellett döntöttek.

Fölbontott kereskedelmi szerződés.

Berlinből táviratozzák: Uruguai diplomáciai képviselője ma jegyzéket nyújtott át a német külügyi hivatalnak, amelyben a kereskedelmi szerződést fölbontja. A jegyzék jelzi, hogy Uruguai kormánya hasonló lépést tett Angliában és Franciaországban is.

HIREK

A városatyaválasztások

A város képviselőtestületének felét a jövő héten választják újra. Körülbelül ötven mandátum kerül betöltésre, még pedig hosszabb időre, hat évre. Annak a nagy választási harcnak amely a tavasszal izgatja a kedélyeket, — nyomát se látjuk. A háboru az emberekből kiölt minden érdeklődést a város ügyei iránt. Itt igaz, hogy a háboru eldőlte mellett csak milliómód-rangú kérdés, hogy kik lesznek az új városi képviselők. Azonban ránk, nagykanizsaiakra, mégis csak fontos, hogy kikre bízzuk hat hosszú esztendőre a város sorsát. A háborunak, ha hosszú hónapok múlva is, de csak vége szakad s akkor olyan alkotó munka kezdődik, amelyhez foghatót még nem láttunk sem országok, sem városok életében. És akkor nem lesz mellékes, hogy kik intezik a város dolgait. A polgárság tehát vonja ki magát a háboru benító hatása alól, szervezkedik s bizalmát érdemes kezébe helyezze. Ne hagyjuk az ünneplőket a zavarosba halászni!

Az új győri püspök eskütétele. Bécsből jelentik, hogy a király tegnap délelőtt 11 órakor Fetsch Antal dr. új győri püspöktől kivette az esküt. Az ünnepies aktusnál Esterházy Miklós herceg zászlósúr és Jankovics Béla közoktatásügyi miniszter működtek közre. A eskümintát Révy Ferenc miniszteri tanácsos olvasta fel. Eskü után a király az új püspököt külön kihallgatáson fogadta.

Uj képviselő. Zomborból jelentik: A Latinovics Pál halálával megüresedett regőczi választókerület székhelyén Regőcén tegnap Hammerstein Richárd báró sárpusztai nagybirtokos munkapárti programmal egyhangúlag képviselővé választották.

A maximális árak kudarcra. A gabonanemek legmagasabb árának megállapítása, mint azt már többször megírtuk, nem járt a kívánt eredménnyel. Sok a panasz, különösen a vidéki ármegállapítások ellen s a kereskedelemügyi miniszteriumban még most sem készültek el a maximális ármegállapításoknál történt hibák kiküszöbölésével. Ausztriában is azt panaszzolják, amit nálunk, hogy a maximális árak lökretegették a gabonakereskedelmet. Egyik küldöttség az osztrák miniszterelnöknek járt s arra kérte, hogy tegye lehetővé Bécs városának lisztrel való ellátását. A miniszterelnök megígérte a küldöttségnek, hogy tejesíteni fogja kérését, egyúttal pedig kijelentette, hogy a magyar kormányval érintkezésbe fog lépni a maximális árak redukálás céljából. Ugyanis az osztrák kormány is beláta, hogy redukálni kell a maximális árakat, de ezt csak a magyar kormányval együtt tehetné meg s azért kell a magyar kormányval újból megindítani a maximális árak ügyében a tárgyalásokat.

Köszönetylvanítás. Franz Lajos és Fiai r. t. a hadsegélyre részre 200 koronát adományozott, mely személyes adományért hála köszönetét fejezi ki a Hadsegélyző.

Imádkoznak a németek. Rómából jelentik: A Giornale d'Italia lelkes szavakban beszél Lotharingiából kelt egyik cikkében a német katonák szikszilárd bizalmáról és mély vallásos érzéséről. Leír egy tábori istentiszteletet, melyet Miksa herceg, a szász király papócscse tartott az epinai templomban. A katonák egy szász tartalék-vadászszázalajhoz tartoztak. A templom hajójában álltak, fejfelemlett, minden rangban és életkorban. Mozdulatlanul álltak és sbitatosan figyelték a pap szótait, érzést szavait. Amikor a herceg befejezte szónoklatát, egy régi templomi énekbe fogtak. Szilárdan és bizalommal hangzott a karének, melyből ellenállhatatlan erővel s ziv tisztasággal, a vallásos lelkesedést s az erős meggyőződést tüntette ki. A tudósító kijelenti, hogy soha életében még nem hallott éneket, mely benne a vallás erejének oly nagyszerű mását tette volna.

Karácsonyi különvonatok. A

Déli Vaspálya-társaság mától kezdve a karácsonyi ünnepek alkalmából Bécs—Nagykanizsa, Nagykanizsa—Sopron, továbbá Nagykanizsa—Barcs közt a következő rendkívüli vonatokat járattja:

Nagykanizsa—Sopron:

Nagykanizsáról indul déli 12 óra 15 perckor	
Zalasszentivánra érkezik	2 " 10 "
Szombathelyre	3 " 38 "
Sopronba	6 " 16 "

Bécs—Nagykanizsa:

Bécsből indul 8 óra 35 perckor este	
Sopronba érkezik	10 " 27 "
Szombathelyre	12 " 10 "
Szombathelytől ind.	12 " 09 "
Zalasszentivánról	1 " 17 "

Nagykanizsa—Barcs:

Nagykanizsáról ind.	4 " 20 " reggel
Mórakeresztúrra érkezik	4 " 38 "
Kakonyára	4 " 50 "
Légradra	4 " 56 "
Zákányra	5 " 07 "
Gyékényesre	5 " 18 "

Az utolsó rendkívüli vonat december 27-én közlekedik.

A mi hőseink A 30-ik honv. gy.

e. halottai: Kluczer Boldizsár, Kundákor József 4. sz., Kundskov István 9. sz. örv., Kötő József tizedes 9. sz., Nagyrecse, Kovács György 9. sz. Tapolca, Kóma István tizedes 12. sz., Zalalövő, Krisztyán József tizedes 8. sz. Nagykanizsa. **Megsebesültek:** Klobucsorics István 5. Delrjes, Knortzer Rezső 8., Köbl János 11. Salomvár, Koch József Nagykanizsa, Kóch József 7. Révfülu, Kocsis Ferenc örv. 10., Kocsis Ferenc tizedes 12., Zalaegetszeg, Kocsis Ferenc 9., Kocsis Károly, Kocsmáros István 11., Kócziper Mátyás, Kohl Gyula 10., Sárvár, Kohn Ernő szakaszvezető 12. Norá, Kohn Imre 11. Keszthely, Kolarió Ferenc 11., Köletics Tamás 11., Kollarió Dömötör 8., Koller Mátyás örv. 12. Nagygyama, Koller Mátyás 11. Bakonypölöske, Köletics Tamás 11., Kalmánics Miklós 3. Ligetfalva, Komáromi Gábor 4. Paesa, Komódi Imre 11. Kiskamona, Kondákor István 9. Dobronhegy, Kondor Sándor 9., Kaosz János őrvetelő, Kaosz József szakaszvezető, Kocsmáros István 11. Pusztaszentlászló, Kórmendi Károly 10. sz. Noszlop, Kása József 9. Kemendollár, Köszörüs István 6. Esztergályos, Kóta János 7, Kovács Antal 7, Kovács György, Kovács Gyula pöttárt. 7. Hozsát, Kovács István 8. Németkeresztúr, Kovács János örv. Ormándiak, Kovács János örv. 3, Kovács János 11, Kovács János tizedes 9. sz. Csekut, Kovács János örv. 9. sz., Kovács József, Kovács Károly 11. Nyárad, Kovács Károly 8. sz. Bánpusztás, Kovács Lajos 9. sz. Bakonyzentiván, Kovács Péter Káptalanfa, Kovács Péter, Kovács Péter, Kovács Sándor 7, Kovács Zsigmond Gelse, Kovács T. Lajos 6. sz. Sispé, Kovács Elek őrvetelő Őrség, Kövér Imre 9. sz. Aranyod, Kövér József örv. Csopak, **Kazianky Károly** 7, Kozma József 12. Zslapata, Kozmács Vince örv. 2, Kralics Antal tizedes 9. Bortornya, Kralics Jakab 5. század Murazerdahely, Králl László tizedes, Kronyecz Mihály Krebler Károly, Kremer János, Krepz Gyula pöttárt. 12., Zalasszentgróth, Kugler József, Krisztyán Sándor, Krumacher János 11., Döbrönte, Kuczora Sándor, Kucsugi Ernő tizedes Nagykapornak, Kudt János szakaszv. 7., Kukoly Sándor 7., Csáktornya, Kulcsár Géza 6., Resznek, Kulcsár Pál 3., Dombóvár, Kulcsár Pál, Kulvovac Gyula szakaszv. 9., Budapest. Kupl Sándor 9., Egervölgy, Krampócz József 2. sz. Kurdi Bartalan 10. obs.

Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöt-

tek: Herceg József Tóth Rozáliával, Gerye János Szabó Katalinnal, Kálmán Ferenc Orsos Annával, Berger József Pokorny Annával, Lukanics Lajos Varga Gizellával, Gál Sándor Czofár Máriaival, Foszák Gyula Horváth Villával. — **Született** az elmúlt héten 35 gyermek. — **Elhaltak:** Kovács Pálné 78 éves tüdőhurut, Tuksa Irma 1 és fél éves tüdőlob, örv. Gálos Pálné 71 éves tüdőlob, Németh János 50 éves vérbej örv. Dávid Györgyné. 3. éves aggkór, Fürst István 4. hónapos hörghurut, Kulcsár Imre 63 éves tüdőhurut, Mátés Katalin 3 éves vörheny, örv. Halassy Józsefné 81 éves aggkór, Reich József 43 éves tüdővész, Hege József 62 éves tüdőbetegség, Pander Antal 70 éves aggkór, Purger Máténé 47 éves májdagyanat, örv. Klement Péterné 50 éves tüdőlob, örv. Ehrenfreid Salamonné 82 éves aggkór, Bence György 2. éves vörheny, örv. Beck Ignác 49 éves hörghurut, Semerl Jakab 75 éves hólyagdagyanat, örv. Menczinger Jánosné 62 éves aggkór, Siplus Katalin 20 hónapos vörheny, Krizsován Márta 12 éves csontszu, Bécsi István 78 éves aggkór, örv. Weisz Miksáné 74 éves sárv, örv. Krausz Jakabné 58 éves vörheny, Németh Ferenc 94 éves aggkór, Filler Mária 4 hónapos hörghurut, Hering Elek 4 hónapos agyhártyalob, Orbán József 3 éves tüdőhurut, Gáspár Józsefné 57 éves tüdőlob, Bencek Mária 4 hónapos hurut.

Az Urania mozgóképpalota mai műsorára felhívjuk az olvasók figyelmét. E kép, melynek sajtó — bemutatója Budapesten e hó 16-án ment végbe, a nyáron oly nagy szenzációt okozott. Cailleux volt francia miniszter nevének gyilkossági pere nyomán készült s Oaszország egyik legszebb színésznőjének a főszerepet benne A műsor egy másik képe **A végrendelet** című pedig amerikai művészek közreműködésével vététt fel, melyben a philadelphiai opera tagja, a csodás szépségű Octavie Handworth játssa a főszerepet. — Szóval az Urania élvezetes estét nyújt látogatóinak.

A gránit hatáson. A Royal West Kent-erred egyik tisztje a Timesben s német gránitok hatásáról ír. Az erred egy embere saját testén tapasztalta ezt a hatást. **Vajtkéval** egy lövészárk mögött állt, mikor a gránit löbbant. Az egyik embert sohasem látták meg többé, testének egyetlen egy porokkáját sem találták meg. Ezen a helyen óriási lyuk támadt. A másik katonát fejével felelő üzenőt láb magasságban egy fa tetőjén leesték fel. Lehozták és a puszkáját is megtalálták az égék közt. A katonát két napig nem bosszított és nem hallott, egyébként nem történt semmi baja. Pár nap múlva megint bevonult a századához.

A Jóléti Iroda karácsonya. A Központi Jóléti Irodában napok óta lázas buzgalommal történik a hadbavonultak szegény és árva gyermekeinek összeírása karácsonyi megajándékozásuk ügyében. Er ideig 127 családot jegyeztek elő lúzer és főtőanyag adományozásra, 150 gyermeket felruházásra és 500 gyermeket karácsonyi ajándéokra. A Jóléti Iroda azon fáradozik, hogy lehetőleg minden egyes katonagyermek részesüljön karácsonyi ajándékban.

Felolós szerkesztő: **Fischer Lajos**
Szerkesztő: **Tóth Zoltán**

URANIA mozgóképpalota
ROZGONYI UTCA 4 szám

Szenzáció! Szenzáció!

Nagy olasz irodalmi sláger-ujdonnág

CAILLEAUX

volt francia miniszter nevének világszenzációs gyilkossági pere nyomán a világhírű Parquali gyár felvételében, hírneves olasz színművészek, köztük

G. SERENA ur és **PETERSEN** k. a. Olaszország híres szepsegű művésznevének fellépésével.

Ma, december hó 22-én, kedden

kerül bemutatóra

a Maitresse

nagy társadalmi erkölcsdráma 4 felvonás.

Ezenkívül a remekszép kísérő műsor.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy forrón szeretett egyetlen fiunk, illetve fivérünk és sógorunk

Gránitz Róbert

cs. és kir. kadét-örmeister

folyó évi október hó 18-án, miután az északi harctéren vízezi küldelméiert kitüntetését nyert, ott szerzett betegsége folytán Munkácson élete 27-ik évében meghalt.

Emléke legyen áldott és a hozott áldozat szolgáljon a hazáüdvére!

Csáktornya, 1914. december. hó, 20-án.

Gránitz Lipót, anyja: **Gránitz Lipótné** szül. **Nouwirth Malvina,** anyja.

Gránitz Cilli férj: **Mattersdorfer Gyuláné,** **Gránitz Paula** férj: **Sattler Mavroné,** **Gránitz Iréne** testvérei,

Mattersdorfer Gyula, **Sattler Mavro** sógorai.

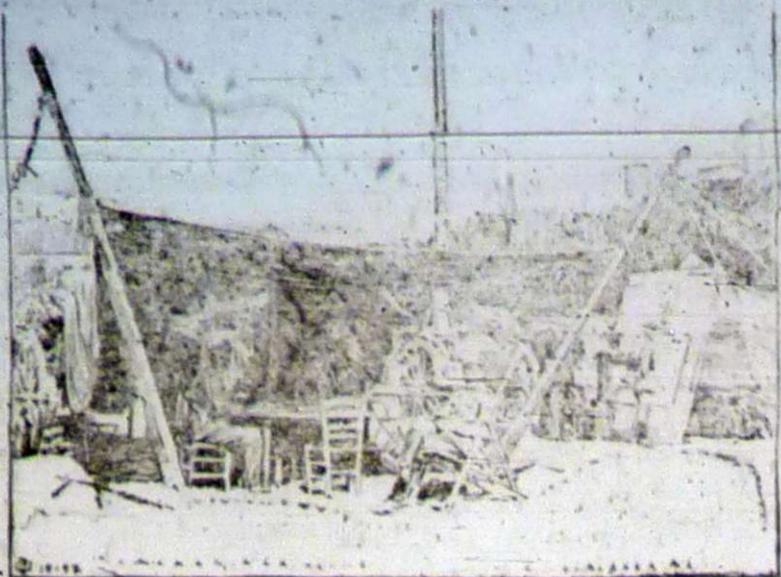
Nagy karácsonyi

és ujévi vásár!

Weiszfeld és Fischer

cég Nagykanizsán

Tekintettel a háborus viszonyokra, az összes raktáron levő elsőrendű árukat mélyen leszállított áron árusítjuk. Ezzel módot nyújtunk mindenkinek, hogy karácsonyi és ujévi ajándékokat nagyon olcsó árban beszerezhesse. Tisztelettel **WEISZFELD ÉS FISCHER.**

Tábori táviró-állomás

A harctéri híreket pillanatok alatt szállítja egyik táborból a másikba.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, különösen a m. kir. pártá-tisztviselőknak, kik felejtethetetlen jó magánk. öz. Seidl Lipótné elhunytá el-kalmával temetésén megjelentek és nagy fájdalomukat enyhítették, ez uton mond hálás köszönetet a

gyászoló család

A közelgő évfordulóra

Határidő napló

szép, tartós vászonkötésben, 365 napra való beosztással nyolczad-rét alakban K 2.40.

Kapható

Fischel Fülöp Fia

pépirkereskedésében **Nagykanizsán.**

**Katonatiszteknek
önkénteseknek**

a hadbavonulás, újoncképzés alkalmával épületes órákat szervez a jelentőségi szab-lapok által is legalismerőbb hírleltetés ré-sz-sült, igen időseztől humoros művészek

„Der Rekrut“

militärische Briefe zur Erbauung

der
Rekrut und Instruktor

HANS WEBER 48. gy. -err. t. f. hadsegély

A szöveget 30. eredeti Anton Ohmeyer (Schliesmann-irányú) művészi rajza. **Ar. 2. kerona.**

Kapható Nagykanizsán

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében

Kajszay-utca.

Vidékre a pénz előzetes beküldése mellet t. bérmentesen szállítom.

A téli háboru borzalmai el-len katonáinknak prémre van szükségük. — A kinek van küldje e címre: Hadsegélyző hivatal Budapest, Váci-utca 38. A posta ingyen szállítja.

Karácsonyi vásár

ROTHSCHILD ALBERT nagyruházában, Nagykanizsán.

Mindenkinek alkalmat nyújt a legolcsóbb bevásárláshoz.

Nagy választék női kosztüm-szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet és flanell, valamint bluz és pongyola cikkekben. Hadbavonultak részére hósapkák, lábszárvédők, haskötők, érmelegítők, teveször és katonai takarók nagy választékban.

Karácsonyi vásár!

Karácsonyi vásár!

A ZALA TÁRCAJA

Fohász.

Megtört lélekkel, alázkodó szívvel
Porba hullok előtted, Istenem.
Szent oltárodnál esedezve kérlek
Csak még egy kissé tartsd meg életem.
Addig, oh, csak addig engedj élni
Amíg miénk lesz a nagy győzelem,
Azután ha kell. — Simeonként mondom —
Bocsásd el szolgádat, Istenem.

A magyarnak sok, nagyon sok a bűne:
Pártos, széthúzó, dacos, fértelen.
Te jól tudod, hogy ezer éven által
Megbűnhődött ertette végtelen.
Hónapok óta lankadatlan hévvel
Küzdjük, vívjuk a borzasztó tusát,
Oh, adj szerencsét a magyar Dávidnak,
Hogy porba hulljon a nagy Góliát.

Erdő, kitartást adj hű véreinknek
Hogy győzve vívassák a nagy tusát.
Béniásod karját a sok-ellenségnek,
Igy védél minket ezer éven át.
A szabadságnak minden ellensége
Összefogott most s támad ellenünk,
Elhagyottságnak e bús iajében
Esengve kérlek: Uram, légy velünk!

Sasköy József dr.

Flandriában.

A messzeség végtelenül egyhangú ködös szürkeségéből, amelyben a komor, felhős ég páratömeggé folyik egybe a látóhatárral, hős-zas dagadt hullámok válnak ki és sieteregve, tobzódnak, a rohamtámadás vadságával törnek a messze terjedő partvidékre. A rohanó hullá-mok saját maguk fölé emelkedve vetik a tajt.

kot hörgő víztömegeket a parton tútra. Sziz-szegve és sivitva, hegyekké tornyosulnak a fi-nom homokon és letörve, örvényzõ félkörben huzódnak a száradföldre.

Az északról törtető jeges szél dühöngő ordítószóra korbácsolja a víz tobzódo forgata-gát. Az áradat emelkedik és a vihar üvöltve közeledik a homokbuckák nagy korlátja felé. A víz csapkodva, taszitva és harapdálva, ágas-kodva keres magának utat a szárazföldre. A mezőkre akar jutni, az erdőségbe. Elérkezett az ideje, hogy a víz beleavatkozzék a hábo-ruba: Az Északi tenger harcos lett a világ-háboruban és követi a belgák segítségre hívó szavát.

A tenger már ősidőktől fogva megbízható védelmezője volt Flandriának. Meg nem vert, felelmetes és pusztító szövetséges, amely a fe-nyegedett területre száll és elrejtí az. — Az Északi tenger tevékeny részt vett csaknem minden hódító hadjáratban, amely Flandriát fe-nyegette. Ahol egy város veszedelemben for-gott, segítségére küldte hullámain. Az angol spanyol és francia hadseregek hódító hadjá-rataikban ellenségnek ismerték és félték tőle. — Flandriában a föld és a víz sajátos közös ségben él. Maguk között szétléptek volna egy-mást, szerepet cseréltek volna és a földet mo-csárrá változtatják, ha az ember nem kényszeríti rájuk törvényét és meg nem fekezi őket. Az ember azonban mindenkor fölfüggesztheti ezt a törvényt és visszaállíthatja a kaoszt.

Az alacsonyán fekvő sík területen a csa-tornák és az árkok gőriási, sűrűn ágazó hálója vonul keresztül, amelyben a víz folyását épp ugy szabályozzák, mint ahogyan szabályos az élő testben a vékerringés. Itt ott töltések és gátak emelkednek. Ezek a határok, amelyeket az elemek közé emeltek, amelyek hizelegve fog-ják körül, elnyelik és kölcsönösen szolgájják egymást.

Igy a mezők zöldje között hajókat látunk

elsiklani és néha bámulva pillantjuk meg a ta-vak és laguának közölt elrobogó vonatokat. Az Atlanti tenger dagálya néha olyan magasságra jut, amely fölülemelkedik a messze síkság föl-letén és a gátak korlátjait fölött áttör a száraz földre. A tenger, a torkolat közelében ezért a csatornákat zsilipekkel zárják el az áradás elől.

A belga kormány utasítására ezeket a zsilipeket megnyitották és szabad belépést engedtek a tengernek a szárazföldre. A víz sietett visszafoglalni az elvesztett területet. De nem viharos támadásban; nem vad hullám-zásban rohan az ellenségre; sőt észre sem lehetett venni a támadást. A helyett, hogy a fölületen áradt volna széjjel, a behatoló víz a föld mélyéből tört elő. A belga hadvezetőség arra számított, hogy a zsilipek megnyitásával a víz hullámokban fog betörni és amikor ez a betörés még két apály és dagály után is elmaradt, azt hitte, hogy az egész manőver célt tévesztett. A hadvezetőség azonban csaló-dott. A homokos talaj mögön szivta magába a vizet, megtelt vele és gondoskodott arról, hogy az áradás láthatatlanul a mélységből tör-ténjék.

A víz mintegy aknabarcot folytatott és alattomosan vonult előre a harcok lába alatt. Egy nap mulva a lövészárkokban víz jelent meg. A lövészárkok alapszata iszapos, az iszap sárrá lett, amely lassankint vízzé vált és a ma-gasba emelkedett. A katonáknak dolguk volt vele, hogy az árkokban szárazon tartsák ma-gukat. De a víz mindegyre emelkedett. Ekkor lából, asztalokból és egyéb butordarabokból, amelyek a szomszédos házakból hozták ki, igyekeztek szilárd talajt teremteni, hogy száraz lábbal járassanak keresztül az árkokon. De ez is hiábavaló fáradság volt. Estére már a katonák térdig érő vízben álltak és ez folyton emelkedett, jegesen, hallgatagon és titokza-tosan, a hidegen fénylő csillagos ég alatt. És a harmadik nap reggelén a síkság színtelen

egyhangúságában már itt-ott az álló víz fénylő tükre látszott. Az áradás végre előtört és át-cepelt az árkok partjain. Ezüstös patakokban osztott szét a mezőken, a száraz fü kősz toltja fölületének sima tükrét és lassankint és észre-veitlenül újabb és újabb csapjait nyújtogatta ki. Lassankint elnyelte a göröngyöket, elárta az utakat és mindig tovább és tovább vonult, észrevétlenül és zajtalanul vette birtokába a földet. Ezzel az előrenyomulással szemben tart-hatatlanná lettek az állások és megkezdődött a visszavonulás.

Nieuport és Birschoport között Ypera irá-nyában sósó. terül el, amelynek fölülete talán főbb mint ötven négyzetkilométerre terjed. Iszapos vízből házak romjai, kormos falak, utvonalak, amelyeket távolból egymást ke-resztező gátaknak látunk, szomorú fák sora emelkedik ki, amelyeket a tél megfosztott lombjaiktól és fekete csontvázakká változtatott. Minden elképzelhető tárgynak a ..végtelen össze-visszasága uszkál a zavaros vizeken, a mi valamely borzalmasan nagy hajótörés ké-pét mutatja. Butordarabokat, székeket, hordókat és ürcs municiósi ládákat látunk a vizen. A megfúllt katonák holttest a tölténytáska súlya lenyomja az árkok fenekére. Mintha a töltények ólomjancolata kötné-le a mélységbe. Hány halott feketik odalent?

Az áradás mezőket csak mintegy tenyer-nyi vastagon borította el. — De elrejtette az árkokat, amelyek egymást keresztették. elta-karta a csatornákat, röviden, mindenre a fo-lyékony fátyol csaloika egyformaságát terítette. Sok katoná, aki előbujt a lövészárkokból és futva menekült száraz területre, — áldozatul esett ennek a csalekonyan rejtett csapdának és tompa kiáltással sülyedt a mélységbe. Ugy állt itt a halál leiben, mint a polip az iszapban, hátulról megragadta a menekülőket és lehuzta magával. Az áradás harcba lépett és a katonákat ejtett.

L. B.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatruháza

Nagykanizsa, Fő-ut
az Első Magyar Birt. Társ. új palotájában

Női és leányka kabátok
Szörme garnitúrák
Ruhakelmék
Bársonyok, Selymek
Pargetok
Bluzok és pongyolák
Női és leányka kötények
a legolcsóbb árban.

Bársonyok minden s. inben mintás m. 1.50
Pargetok bluzra 1.60
Egész ruhára való 4.50—5.50
Női kabátok 15 kor-tól feljebb
Szövetek egy egész ruhára 5.50
Hímzett női ingek darabja 1.98
Elegáns Silskin garnitúr 50 korona.
Színes kreppek 58 fillér.
Elegáns pongyolák 5 koronától kezdve.
Maradék minden árért. Női és leányka
kötények 1 koronától feljebb

Zalavármegye legolcsóbb
bevásárlási forrása.

Felyszüke miatt az összes raktáron lévő **fehérneműeket, vászon asztalneműeket, kész ággyelvezeteket, törülközőket, divatkelméket és selymeket** karácsonyra, mélyen **leszállított árban eladjuk.** — Felkérjük a t. hölgyközönséget, hogy a fenti dolgokat minden vételkényszer **nélkül saját érdekében tekintse meg.**

Singer József és Társa

1914. december 1-től érvényben levő

VASUTI UTMUTATÓ

érvényes 1915. május hó 1-ig.

megjelent 1. korona 20 fillér. —
Vidékre 1 korona 50 fillér beküldése
ellenében bérmentve kapható:

FISCHEL FÜLÖP FIA könyvke-
reskedésében **Nagykanizsán.**

Sebesültek szótára.

Kifejezések első segélynyújtásnál 6 nyelven
**Magyar, német, orosz, lengyel,
szerb és román nyelven**

ára 30 fillér

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésében, Nagykanizsán.

URADALOMBA EGY

bognár és kovács

kerestetik. — Cim a kiadóban.

Ki tud róla??

Hogy Klein József és Testvére cégnél a mai naptól kezdve 24 ig
egy olcsó hét lett rendezve.

Eladásra kerülnek: bársony és szörmekalapok, kész blousok és pongyolák, férfi és női ernyők szörmegarnitúrák. Mindennemű szörmealakításokat és karmantyuk bélelését olcsón vállaljuk.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó levélzerinti módszere **Idégen nyelvek magánúton való megtanulása**

az 1000 szó módszere **az olasz, német, francia és angol**

nyelvek tanító nélkül, magánúton való megtanulására, neves szaktanárok magyar átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való megtanulására. — Az amerikai angol kifejezés figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémiai tanár és dr. Latzkó Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol nyelv rektora. Ára 7.— korona

Francia nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való megtanulása. Magyar nyelvre átdolgozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk. isk. tanár. Ára 7.— korona.

Német nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való megtanulására. — A német szöveg latin (magyar) betűkkel van szedve. — Schidloff dr. módszere alapján. — Irta: *Allai Rezső* fővárosi tanár. Ára 7.— korona.

Olasz nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való megtanulására. — Schidloff dr. módszerét a magyar közönség részére a toskánai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti Rezső a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója. Ára 7.— korona.

A német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására írta: *Allai Rezső* székesfővárosi iskolai igazgató. A német szöveg magyar (latin) betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására olvasási gyakorlatokkal. Ára 1.— korona

A magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására írta: *Hoffmann Mór* iskolai igazgató. Ára 1.— korona

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Német-Magyar.**
ára 60 fillér
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Magyar-Német.**
ára 60 fillér
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Latin-Magyar.**
ára 60 fillér
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Magyar-Olasz.**
ára 60 fillér
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára **Olasz-Magyar.**
ára 60 fillér

Rendelések **FISCHEL FÜLÖP FIA** könyvkereskedéséhez **NAGYKANIZSÁRA** intézendők.

Bojkottáljuk az orosz és angol teaminőséget

Háziaszonyok ezental csakis az évek óta jóhírű és bevált
 hazai márkát

a PEKAREK-féle teát

vegyék eredeti csomagokban ezzel a védjeggyel ellátva.
Kérjék kifejezetten ezt a kitűnő teaminőséget, az egész monarchia minden szakba vágó üzletében. —

Képviselő: **FEHÉR VILMOS ÉS TÁRSA** Nagykanizsa.

Védjegy.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- női és gyermekcipők
kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőruhákban **NAGYKANIZSÁN, Fő-ut**
:: :: * VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

ÁZERKEZTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL:

NAGYKANIZSA

SUGÁR-UT 4. SZÁM

NYÓKKIADÓHVATAL:

Alapítvány: 1891. évi. (Fővárosi Községi Kormányzat), a mai kiadások az előzőekben is történtek.

"ZALA" Hirtelintéző és nyomda s. t. központosítása Sugár-ut 2.

TELEFON-SZÁMOK:

Központosított kiadóhivatal: 72
Pályafőnök: 73
Nyomda: 74, 75, 76, 77

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

Súlyban kétféle árú:

Egy évre 1.00
Negyedévre 0.50
Félévre 0.75
Egyes évre 0.50

Postai szolgáltatások

Egy évre 1.00
Negyedévre 0.50
Félévre 0.75
Egyes évre 0.50

Egyes szám ára 6 fillér

Munkásszámát és nyitólapját
számtalaj árúval veszi fel
a kiadóhivatali

Elámulva

olvassuk a francia generálissimus hadseregparancsát, amely egész sereg olyan győzelemről számol be, amely sohasem történt meg. Joffre szerint győztek a franciák a Marne mellett, az Yser mentén, Lotharingiában és a Vogézekben. És ezzel szemben a németek keményen tartják az összes hadállásaikat s habár lassu tempóban is, de folyton előrenyomulnak. Franciaországban tíz virágró kerülte a háboru óta német kézen van. Hol, miben nyilatkozik meg tehát a sokszoros francia győzelem? Ha a németeket csak egyetlen kerületből is kitűzték volna szoritani, — szentül hinnék Joffre föllengős kijelentéseiben. Amint tudjuk Lotharingiában sem győztek sohasem a franciák Sőt egynehány-szor olyan vereséget szenvedtek itt, amely hosszú időre elvette kedvüket a további kísérletezésektől. Az ellenség legújabbban ismételt betört Lotharingiába, de ismételt eredmény nélkül. Pedig 800 000 főnyi hatalmas sereg

vett részt ezekben, az operációkban. Joffre eddig kemény, katonás jellemvonaival tűnt ki vezértársai közül s egyetlen ember, aki szimpátiát tudott kiváltani az ellenségéből is. De a tehetetlenség dühe úgy látszik, a derék francia fővezért is kiforgatta valójából. Hadseregparancsa vénasszonyosan fecsegő, valótlanásgoktól hemzseg s ijesztgetése komikussá teszi a máskülönbön elég komoly öregurat Joffre az álgőzelmekre apellálva kér katonáitól erélyt, bátorságot, eltökélt akaratot a további győzelmekhez. Szegény szegény franciák! Igazán, őszintén, szívből sajnáljuk őket, amiért a saját fővezérük sem tud többet kérni tőlük, mint az eddigi győzelmekhez hasonlatos diadalokat. S ha a francia hadsereg sem fog többet produkálni, mint amire a generálissimus kéri őt, — akkor Joffre ur igen hamar megérheti, hogy a németek bemasíroznak Párisba.

A franczia harctérről.

A francia harctéren a hadviselő felek a legzörnyőbb erőfeszítés mellett sem tudnak jelentősebb sikereket elérni. Néhány fegyver, legjobb esetben néhány lövészárk az, amelyet elvesznek egymástól, hogy aztán az elvesztett terepet nagy véradozattal visszaszerezzék. Hosszu hónapoknak ez az eredménytelensége arra vall, hogy a világháboru sorsa mégis csak

az orosz hadszíntéren fog eldőlni. Franciaországban nagyobb, hevesebb operációkat csak a németek kezdeményezhetnek, ők pedig es-időszerint inkább defenzívára, vannak utalva a francia harctéren. A francia támadásokat, amint az alábbi legújabb jelentésből olvashatjuk, seholsem kísérte siker:

Érkezett éjjel 12 órakor

Berlin, december 22. A nagy főhadiszállásról jelentik: Nienportnál és Ypern vidékén általános nyugalom uralkodik. A francia területiális csapatok által meg erősített angol sereg tegnap és ma éjszaka kétségbeesetten támadott, hogy Saint-Hubert és Pivenchy mellett december huszadikán elvesztett állásaikat visszafoglalják, de támadásaikat visszautasítottuk. Richebovig vidékén azonban sikerült régi állásaikban megvetni lábukat. A franciáknak Albert vidékén, Compiègnétől északra letré Jouain és Perthes mellett ellenünk tegnap intézett támadásait súlyos ves teségeket okozva nekik, visszavertük. Az Argonneok nyugoti részén néhány lövészárk elfoglaltunk. Az Argonneoktól keletre, Verduntól északnyugotra és északra a francia támadásokat könnyű szerrel visszautasítottuk. E közben az ellenség helyenkit a legsúlyosabb veszteségeket szenvedte.

Az orosz harctérről.

Orosz-Lengyelországban a harcok változatlan hevességgel folynak s a németek több helyen jelentős sikereket érnek el. A Kárpátokban új harcok keletkeztek s Galiciában az oroszok eddigi védekezése támadásba ment át.

Az ellenség Dunajec mellett súlyos veszteségeket szenvedett. Przemysl ostroma szakadatlanul tart. Az orosz harctér legújabb fejleményeiről a következő hivatalos táviratok számolnak be:

Érkezett éjjel 12 órakor:

Berlin, december 23. A német főhadiszállás közli hivatalosan: A keleti hadszíntéren, Kelet- és Nyugat-Poroszországban a helyzet nem változott. Lengyelországban csapataink hevesen harcolnak a Bzura és Rawa szakasz birtokáért. Több helyen már kieroszakoltuk a szakasszon való átkelést. Pilica jobbpartján a szövetséges csapatok még harcolnak.

Érkezett éjjel 1 órakor.

Budapest, dec. 23. A magyar főhadiszállás jelenti hivatalosan: A Kárpátokban, a hegygerinc közelében és attól délre a Nagyág, Latorca és Ung folyók területén új harcok folynak. Galiciában tegnap az oroszok ismét támadásba mentek át anélkül, hogy sikert értek volna el. Különösen Dunajec alsó folyásánál szenvedtek az oroszok súlyos veszteségeket. A Nida mentén és a Tomaschowtól délre fekvő területen kisebb ütközetek fejlődtek. Przemysl előterében a harcok tovább folynak. Höfer altábornagy.

A németek bombázzák Dowert.

Kölnből táviratozzák: Probinszky tengeresz-aviatikus főhadnagy Dowert főlé röptt s több bombát dobott a kikötővárosra. Azt hiszik, hogy az egyik bomba a pályaudvarra esett s ott pusztítást okozott. A főhadnagy egy óra múlva szerencsésen visszaérkezett.

A cár Moszkvában.

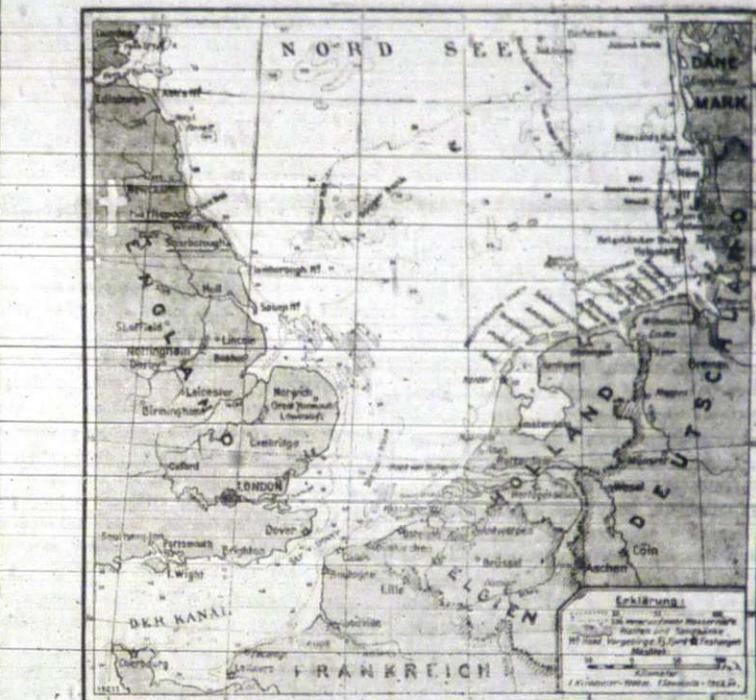
Pétvárváról táviratozzák: Miklós cár családijával Moszkvába utazott.

A lengyelországi helyzet.

Genfből táviratozzák: A Visztulánál a harcok rendkívül hevesek. A helyzetet a szövetséges német-magyar csapatokra kedvező.

Még egy ultimátum?

Bécsből táviratozzák: Angliában cáfolják, mintha a londoni kormány ultimátumot szándékozna Hollandiához intézni a Scheelde-torkolat megnyitása érdekében. Londonban épp úgy tudják, miút másutt, hogy Hollandiát a legújabb jesebb szemlegesség álláspontján van s minden hasonló kérelmet, bármely irányból jöjjön is az, visszautasítja.

Anglia partja, amelyet a német flotta megtámadott és bombázott. A német flotta operációinak színterét + jelzi.

Az olasz határról.

Bécsből táviratozzák: Az olasz lapok több ízben szemére hányták Conräd vezérkari főnöknek, hogy Olaszország ellenes katonai politikát üz. Az olaszok ezen véleményüket arra alapítják, hogy erős magyar és osztrák csapat áll az olasz határon. Conräd báró ezen vádra most erélyes cáfolattal felel s kijelenti, hogy minden politikai tendenciából mentes kötelességet teljesített, amikor Magyarország és Auszria összes határait megerősítette.

A román semlegesség.

Bukarestből táviratozzák, hogy a konzervatív párt az új külpolitikai fejleményekkel szemben is Románia további semlegessége mellett döntött. Azok az elemek, amelyek a semlegesség földadását követelik, sem politikai súlytal nem rendelkeznek, sem a felelősséget nem viselhetik.

A franciák vesztesége.

Genfből jelentik: A franciák eddig ötötdélmillió hektár területet vesztek és az összes káruk meghaladja a harmincöt milliárd frankot.

Tisza a háborúról.

Budapestről táviratozzák: Tisza István gróf miniszterelőlk tegnap este a régi képviselőházban fölvonást tartott a háborúról. Kikélt a rémhírek terjesztése ellen. Fölvonását azzal végezte: Adjon isten jövőre boldogabb karácsonyi ünnepet.

A katonák karácsonya.

Berlinből táviratozzák: A harctéren lévő német csapatok részére nyolcszáz vaggon ajándékokat indítottak utnak. Németország a magyar és osztrák katonákat is megajándékozta s ezt a küldeményt külön vonattal viszi a harctérré.

HIREK

Névnapi köszöntő a táborból

Bárcsak mindenkire a boldogság tiszta
Fénye áradhatna,
Mert az én anyámnak drága jó anyámnak
Nevenapja van ma!
Óh ha mindenkiben ma kelne a legszebb
Őszinte kívánság,
Hej de a boldogság ma sem mindenkié,
Ma is van oly ember,
Ki a más örömeiben csak gyűlölködni tud
Irigykedő szemmel.
De ezeket hagyom s csak azokkal jövök
Kik szeretnek engem,
Kik boldogságomban mindig együtt tudtak
Örvendni velem.
Csak ezekkel jövök, kik ünneplő leltem
Mélyére látnak,
Kik egyedül tudják, hogy mint szeretem én
Az édes anyámat!
És mit hozzak Néki? Hisz lelkemben ezer
Vágy s kívánság támad?
Engedd jó istenem, hogy megmaradhassak
Az édes anyámnak!!

tábor, dec. 3.

NAGY GYÖZÖ

A mi hőseink. A 20-ik honvéd gyalogezred halottai: Lampert Ferenc 11. sz. Pápa, Lukács Lajos 3. sz. Felasópáhok, Linder Károly tizedes 3. sz., Lukács Elek 2. század Keszthely, Lukács András 12. sz. Kerta, Major Mihály 9. sz. Magyarai Gyula 12. sz. Ajka Majszén Elek 3. sz. Muraszterdahely, Makoveter Vince 8. sz. Makulanszky Illés 2. sz. Lenti, Margyetko Ignác 12. sz. Kotor, Markó Gyula 2. sz., Markó Vince őrvezető 4. sz. Sümeg, Matalics Lajos Nagykanizsa. **Szoboszlóiak:** Kürös János 9. sz., Kurunits Bálint 9. sz., Kutrovicz Gyula 9. sz. Budapest, Kuzma Ferenc 4. sz., Kuzmines József 7. sz., Laci József 9. sz. Zalaerdőd Lajos Bal-egyeszecs önkéntes 7. sz. Szigliget, Lázár Márton 7. sz. Lánatos Gyula, Lang István 6. sz. Pincze, László Imre 10. sz. Mihályháza, Lávrenics Ferenc 7. sz. Bakónak, Lebár Zoltán hosszvafalu. **Lebár József** 9. sz. Kisszentgrót, Lendvai József 11. sz. Kunsziget, Lengyel Zsigmond őrvezető 6. sz. Sümeg, Léránt Antal 9. sz. Zalakoppány, Léránt János 12. sz. Czup, Léránti Vendel, Lerner Mátyás 7. sz. Móriscfalva, Levacsics Sándor 8. sz. Szentmarghitegy, Linfer Károly tizedes Kissziget, Lipos István 9. sz. Bak, Lipos Lajos tizedes 9. sz. Kehida, Lisea Albert 3. sz., Liszák István 6. sz. Alsódomboru, Loncsák István 12. sz. Nagydeline, Loránt Imre 12. sz. Zalaegerszeg, Lucz Gábor 8. sz. Zala-vár, Luka János, Lukács János. **Sallvány.** Lukács József, Lukovnyák József 2. sz., Lukra József 9. sz. Noszlop, Lutár József 10. század Luthár Jenő, Luthár József, 11. sz. Muraszterdahely, Mádics Vince 12. sz. Drávariklós, Magyar Ferenc 11. sz. Gasztoska, Major Fede, Major János 14. sz., Major Lajos 9. sz. Major Márton 9. sz. Szentgyörgyvár, Majoron János 7. sz. Makaró Imre 6. sz. Tormafőde, Maljasic István őrvezető, Mancsicz Ferenc 2. sz. Muramelenca, Mánfai János 9. sz. Novv, Moncsicz János 8. sz. Lendvarózsavölgy, Méri János tizedes 6. sz. Margi Péter 12. sz. Pápa, Markó István tizedes 6. sz. Sümeg, Markó István, Markovics Márton tizedes 7. sz. Márkus Géza, Marsics András 6. sz. Muramelenca, Marton Ferenc 10. sz., Marton György 6. sz., Zajk, Marton János 8. sz. Zalaszentmihály, Marton János Zalasárszeg, Marton Sándor, Mártonfalvi István 7. sz. Alaoizska, Mátai István, Máté István 11. sz. Pápa, Máté István tartalékos 4. sz. Nagykanizsa, Máté Lejos tizedes 3. sz. Balatonszentgyörgy, Matecz György, Matics József, Matics Márton Nemesbük Matola István tizedes, Mátyás György 5. sz. Csatár, Mátyás Károly, Mátyás Sándor 12. sz. Jédreg, Mancsicz János 6. sz. Szajrtóháza, Meccséri Mihály 7. sz. Rigyász, Megia János, Meiszl Lipót 8. sz. Nemeskeresztur, Meiszter Ferenc 9. sz. Zsalaújlak, Meleg István 3. sz. Taggouy, Melynák Félix.

A polgárórség tagjainak szolgálatát immár igénybe vette a rendőrség. A polgárórség eddigi működésében azonban sok köszönet nincs, mert sokan tájékára se mennek a szolgálatnak. Ezek, úgy látszik, elfeledték, hogy esküt tettek s így kötelezték magukat a pontosságra, engedelmessegre. Jövendőben a polgárórség parancsnoksága azok névsorát, akik igazolatlanul elmaradnak a szolgálatból, a lapok utján közli. De ettől eltekintve is kérnünk kell a polgárőröket, hogy lelkesedéssel teljesítsék önként vállalt köteleiket, mert erre kötelezi őket a férfiaság és becsületesség.

Panasz. A következő sorok közlésére kérték föl a *Zalát*: Vasárnap délután beteghez hívtak. Mivel utam sürgős volt, fiakkerre «kartam ülni, de se az Erzsébet-téren se a többi fiakkerállomáson nem találtam bérkocsit. Ez történt vasárnap délután hat óraker. Véleményem szerint ilyen esetnek nem volna szabad előfordulni. Mi történék olyan esetben, ha a beteg élete percekétől, az orvos gyors megjelenésétől függene? Pedig ez az eset is sokszor bekövetkezik. Tisztelettel: *Egy orvos.*

Ujhelyi Nándor: 1914. Regény. Szerző művéhez a folyó év izgalmas eseményiből merített impressziót és anyagot; a háboru előtti és alatti idők közhangulatát jellemzi egy izgalmasan szép regény keretében, óriási megfigyelőképességgel és nagy írói készséggel. Ár 3 60 korona. Vidékre 3-90 korona beküldése ellenében bérmentve küldi meg Fischel Fülöp Fia könyvkereskedése Nagykanizsán.

Melyszüke miatt az összes raktáron lévő fehérműveket, vászon asztalneműveket, kész ágyfelhuzatokat, törülközőket, divatkelméket és selymeket Karácsonyra, mélyen leszállított árban eladjuk. — Felkérjük a t. hölgyközönséget, hogy a fenti dolgokat minden vételkényszer nélkül saját érdekében tekintse meg. **Singer József és Társa**

A franciák kegyetlenkedése

Höhn Lajos ur, az lakey-uralalom intézője jut-tatta hozni az Franciaországban rekedt honfitársunk leveleiből az előbbi részletet. A levelet a francia cenzurának nem volt alkalma visszatarolni, mert valamiféleképpen sikerült azt Svájcba csempésszel. A november 30 ról keltezett levél így szól: Párisban a franciák az összes német és osztrák ületeket lerombolták és a magyar, német és osztrák alattvalókat teljesen bántalmazták. A francia kormány rendelkezletet bocsátott ki, amely megengedi, hogy a 17 éven aluliak és az 45 éven fölüliek, akik nem voltak fegyveres szolgálata alkalmasak; továbbá a 60 éven fölüliek minden korlátozás nélkül visszatérhessenek hazájukba. Azonban a vidéki városok polgármesterei nem respektálják a rendelkezletet s ott, ahol én vagyok internálva, még a fejlettebb tízennégy éves gyereket se engedik hazra. Pláze nem a 45 éven fölüliekkel Naponként kétszer kapunk enni: délbén és este. A koszt rossz és kevés. Fagygyuval főznek, amelybe véletlenül mindig kerül egy kis petróleum is. Aki aztán emiatt panasz-kodik, az a polgármester jóvoltából börtönbe kerül, ahol nedves deszkákon takaró és matrac nélkül tölti az éjszákákat. A bánásmód olyan borzalmas, hogy sokan a szenvedések elől be-lépnek az idegen légióba, vagy valamelyik francia ezredbe.

Nincs sóhiány. A soproni kereskedelmi kamara közli: A m. kir. sójövédéki vezérőrnökség szállításainak szünetelése a kamarai kerület több vidékén aggodalomba ejtette a kereskedőket s szükségletük beszerzésének lehetősége tekintetében. Több kereskedő osztrák só behozhatásának kieszközölés re kérte föl a kamarát. A kamara azonban ily közbenjárásra nem határozhatta el magát, mert a sóhi-vatalok szállítóképeségéről ismételtlen meggyőződött s ezért az aggodalmaskodó kereskedőket kivétel nélkül oda utasította. Különben a sóhiányt is csak a közönség szükségtelen és nagymérvű vásárlásai ébresztették. Akik más kor félkülönként szokták szerény háztartásuk sószükségletét beszerezni, azok is 10-20 kg-nyi készletet vásároltak, hogy magukat minden eshetőségre biztosítsák. Így a kereskedők szokott mérvű készletei mindenütt rövid idő alatt eltűntek.

Visszajött a gazda lova. Hihe-tetlennek tetsző dolog történt Halas városában. Egy halasi gazdának a legutóbbi requirálásnál elvitt lova egyszerűen visszazökött a háboru-ból. Az érdekes dolog így történt: Szabó Mátyás Fehértó pusztai lakosnak múlt novem-ber hóban 4 lovát sorozta be és vitte el a honvéd ágyuzezred. Ugyátszik, az egyik megunt a katonai életet, a hazai zabra gon-dolt s valószínűleg csak az ágyu-rudtól bu-

csuzva el, megszökött s volt gazdájához haza-jött. A november 13-án éjjel Szabóék örös dó-römbölésre ébredtek föl. Első pillanatban nem tudták eltalálni, ki lehet a késői létező. Ami-kor azonban a zaj okát kutatták, az udvaron nyájas nyerítés fogadta őket. Ekkor ismerték fel hű lovukat. A szökevény ló, honnan jött, nem tudják. Lehet, hogy valamelyik harctérről ugrott meg. A halasi halóság a katonai pa-rancsnoksághoz megkeresést intézett, hogy mi történjék a szökevényvel?

Az Uránia mozgóképfelvételei tegnap bemutatott a „Műstráde” című drámája osztat-lan tetszést aratott. Mai új műsora keretében, egy remekül megírt és a német mozi művészet legjelesebbjei által előadott drámát mutat be, melynek címe „A rémes kötéltánc”. Az artis-ták belső életét tárja élénk substilis valóságá-ban, s a képet érdekesse teszi az, hogy Garas Márton rendezte s Antall Sándor játssa. Tatjana Irsah hírneves mimo és tánc művésznő-vel a főszerepet. A két első hazánk fia. A karácsonyi műsorok előkészületei miatt esőtér-tőkön az Uránia előadást nem tart, s karácsony minden napján teljesen új műsoroakat mutat be.

Felvétele szerkesztő:	Szerkesztő:
Fischel Lajos	Tóth Zoltán

Divatcikkek

a legjobb minőségben
a karácsonyi időnyre
mélyen leszállított
árakon árusítatnak
Weisz Miksa
:: divatáruházában ::
Nagykanizsa, Fő-ut 8.

A Zala-nyomda és lapkiadó r. t. igazgatósága mély fájda-lommal jelenti, hogy

GRÁNITZ RÓBERT UR

nyomdavállalatunk kiváló, buzgó művezetője a harctéren örökre el-pihent. Több diadalmas ütközetben dicsőséggel állta meg helyét s elismerést vivott ki magának. Az ellenséges golyó megkímélte. Alat-tomos kó oltotta ki fiatal, szép reménységekre jogosító életét.

Emlékét kegyelettel megőrizzük

A kórház karácsonyi ünnepe
A városi kórház igazgatósága halálan meg-köszöni a kórház karácsonyára jutott adományokat és egyben megköszöni a közönsé- get a kórház karácsonyi ünnepélyére, amely esütörtökön délután 3 óraker lesz.

URANIA mozgóképek palota
ROZGONYI-UTCA 4. szám

Csak egy nap! Csak egy nap!
leggalmas artista és oroszán jelenetek.

Tatjana Irrah világhírű műtrágika és táncművész, valamint

Antalfi Sándor berlini Literaria filmgyár magyar művésznének felléptével

Ma, december hó 23-án, szerdán kerül bemutatásra

A rémes köitéltánc

dráma 3 felvonásban.
Cowboy szerelem A Csoda álom
amerikai dráma. fantasztikum.

A TARN HEGYSÉG természetes.
Pénteken nagy karácsonyi műsor.

Józan életű gyermektelen házaspárt, lehetőleg kőműves mestert keresek.

Állás január 1-én elfoglalandó.

Cillag Jenő

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmák, gamaschnik, bőrcipők

„ „ Továbbá mindennemű „ „

Uri-női és gyermekcipők
kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőárúházaiban NAGYKANIZSÁN, Fő-utca
„ „ VÁROS PALOTÁJÁBAN. „ „

A német császár betegségéből fölépülve visszatért a nyugati harctérre.

Pozsonyi zenekar.

Bertók Vili

az ifjuság királya és közkedvelt zenekara

Magács János

hirnemes tárogató mester közreműködésével minden este
8 ÓRÁTÓL reggel **5 ÓRÁIG** nagy hangversenyt tart, az

Arany Szarvas

kávéházban.

Legjobb italok. Rendes árak.
Pontos kiszolgálás. Külön terem.

Kiváló háttérrel

Feldmann József

tulajdonos.

Karácsonyi vásár

ROTHSCHILD ALBERT nagyáruházában, Nagykanizsán.

Mindenkinek alkalmat nyújt a legolcsóbb bevásárláshoz.

Nagy választék női kosztüm-szövetekben, nyári mosókelmékben, barchet és flanell, valamint bluz és pongyola cikkekben. Hadbavonultak részére hósapkák, lábszárvédők, haskötők, érmelegítők, teveszőr és katonai takarók nagy választékban.

Karácsonyi vásár!

Karácsonyi vásár!

A ZALA TÁRCÁJA

Szökés Csernovitzból

Az oroszok második bevonulása Csernovitzba Weber Gyulát, az egyik csernovitzii napilap szerkesztőjét is városban érte. Webernek alkalmat nyílt a második orosz inváziót végignézni, de aztán megszökött, mert ekkor miatt ugyancsak fentek rá fogukat a távollétek alatt is mindenről pontosan értesült muszkák. Szóval a szerkesztő is a proskribáltak közé tartozott s ha meg nem szökik, ma már Szibéria felé vezetne útja. Csernovitz második megszűléséről Weber ezeket mondotta el:

Az oroszok csernovici uralmának egész első lejeletét kibuztam a városban. Akkor is csak lopva, bujkálva húzódtam meg hol itt, hol ott, mert engem is proskribáltak közé soroltak az oroszok s ha megcsípnek, ma már valahol Szibériában vagyok. November 27-én vonultak be az oroszok Csernoviczba, miután a mi csapataink a legnagyobb rendben kiűritették a városi. Most már azok is elmenekültek, akik az első invázió alatt Csernoviczban maradtak. Mintegy ötezer ember lézengött a bevonulás napján Csernoviczban, a legszegényebb, legnyomorultabb elemei a lakosságnak. Két kozák jelent meg először a városban, fölmentek a kaszárnyába, a levegőbe löktek; ez volt a jel, hogy bátran jöhet az egész sereg, nincs mitől tartani. Száz kozák rontott be erre a városba, beszánguldozták az utcákat s többször a levegőbe löktek. A városból küldöttáság ment a Pruth folyó hídjáig, hogy a bevonuló

oroszok parancsnokának felajánlják a várost. A küldöttáság vezére a román Hostiuc dr. városi tanácsos volt, akit az oroszok utóbb polgármesternek neveztek ki. Hostiuc dr. a következő szavakat intette az orosz sereg parancsnokához, egy századoshoz:

— Mélyen tisztelt Uram! A polgárság nevében felajánljuk Csernovic városát és alázzal kérünk védelmet az itthonmaradottak számára. Garantáljuk, hogy semmiféle rendtelenséget nem követ el a polgárság. Külön kérjük, hogy a szükséges vizet és világítást a polgárság rendelkezésére bocsássák.

A kapitány néhány szóval felelt s ígéretet tett, hogy semmiféle erőszakoskodás nem lesz. A bevonulás délután két óratól esti 6 óráig tartott. Két ezred gyalogság, három üteg tüzérség 12 ágyúval vonult be Csernoviczba. Első dolguk az volt, hogy öt tuzat választottak ki az ott maradt zsidók és németek közül. A szabadjára bocsátott kozákok aztán a parancsnok ígérete ellenére megkezdtek fosztogatást. Bizony nem kimélték senkit: román, zsidót, németet egyformán bántalmaztak és kiraboltak. Én még végignézetem az oroszok bevonulását, de egy rendőrtisztivel barátom figyelmeztetett arra, hogy a proskribáltak között vagyok, jó lesz elmenekülnöm a városból. Azért haragudtak rám, mert az oroszok kivevése után alaposan megmondtam a véleményemet Ispomban a muszkauralomról.

A várost megkezdte, gyalogszérrel vágta neki a Tereseni nevű román falú felé vezető útnak. Mintegy tízezer menekülő szorongott az úton. Ki gyalog, ki kocsin menekült. Egy kőbörgő kozákcsapat utánuk rugta

tott s kit elértek, azt gyaláztatva kirabolták. Én egy kéziratokkal teli táskát hoztam magammal egyetlen kincsként, mert ebben voltak összes jegyzéseim a csernovici orosz uralomról. A kozákok elszedték tőlem a táskát, majd látva, hogy csak rájuk nézve értéktelen kéziratokat tartalmaz, undorral dobták vissza. Folytattam a gyalogolást a csikorgó havas országúton husz fokos hidegben.

Teresében egy vendégszerető román ügyvéd, Siretanu dr. fogadott a házába. Dorna-Watrán át jöttem Magyarországra. Élmenyelmről könyvet szándékozom kiadni. A csernovici kozákuralomról sok érdekes fényképem van, amelyekkel tarkítani fogom könyvemem, amelyet német és román nyelven bocsátok közre. Magyarországból Leobeebe megyek, a hol mint a 22. Lendwehr vadászrezd katonája felülvizsgálatra jelentkezem. Sok érdekes dolgot mondhatnék még el a csernovici dolgokról. Nem érdektelen dr. Ebner városi tanácsos esete. Ebner Lembergéből kiszökött s nem tudva, hogy csapataink kivonultak már Csernoviczból, vesztébe rokant. Az oroszok elfogták s mint hadifoglyot Oroszországba szállították. Az oroszok első csernovici tartózkodásuk alatt mintegy 70 katonaköteles osztrák alattvalót tartóztattak le s valamennyit hadifogolyként szállították el.

Megérezte a halálát.

Kögl János őrnagy a kárpáti harctéren hősi halált halt. Sok derek tisztünk és hőskatonánk áldozta már életét a hazáért, de Kögl őrnagy dicső elmulása mégis külön följegyzést érdemel, mert az ő halálában az érdekes misz-

tikum ölelkezik a tragikummal. A vitéz őrnagy ugyanis megérezte, sőt megjósolta a halálát, amely, sajnos, pontosan, a bemozdott időre be is következett.

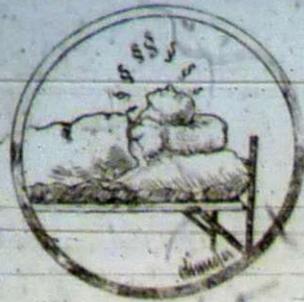
Kögl őrnagy annak a zászlóaljnak volt a parancsnoka, amely I. és Sz. között elzárta az utat az ellenség és a főcsereg között. A legveszélyesebb pontra volt tehát kijelölve az őrnagy embereivel és ezt jól tudta a legutolsó honvéd is. Mielőtt tehát az ütközet megkezdődött, amely azóta, hála dicső katonáinak, a mi győzelmünkkel végződött. Kögl maga köré gyűjtötte tisztjeit és a következőket mondta nekik:

— Fiaim, eddig keményen verekedtünk, több vitéz bajtársunkat veszítettük el, de parancsnok jött, hogy ezt a pozíciót utolsó csap vérünkig védeni kell. Itt egy talpalatnyi földet sem engedhetünk az ellenségnek. Közölte mindenkivel a köteleességét, megölette egyetlenit valamennyijüket, megcsókolta és hozzátette:

— Én úgy érzem, hogy ma vagyok utolsó zászlóaljparancsnoktok. Ki tudja, mit hoz majd a holnap. De mindegy. Gondoljatok esdigi küzdelmeinkre és arra, amit a parancs jelöl ki számunkra.

— Ezt a helyet utolsó csap vérünkig védeni fogjuk.

Ezeket mondta Kögl őrnagy december hatodikán este. Másnap következett az ütközet és ma közli a hivatalos jelentés, hogy Kögl János cs. és kir. őrnagy, aki a honvédekhez volt beosztva, december 7-én 44 éves korában M.-nél hősi halált halt. Tisztjei a katonái megfogják őrizni kiváló parancsnokuk dicső emlékét.

Katonatiszteknek önkénteseknek

A hadvezetés, újoncképzés alkalmával
apollós órákat szerez a jelentősebb szak-
lapok által is legelőmerőbb bírálathoz része-
sült, igen idősebb humoros művekre

„Der Rekrut“

militärische Briefe zur Erbauung
für
Rekrut und Instruktor

HANS WEDEL 48. gsr. t. főhadnagy
A szöveget 30 eredeti Anton Ohmeyer
(Schlesmann-irányú) művészi rajza kíséri.
Ára 2 korona.

Kapható Nagykanizsán
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Kasszony-utca.
Vidékre a plusz előzetes beállítás mellett
bementesen szállítom.

A közelgő évforduló

Határidő napló

szép, tartós vászonkötésben, 365
napra való beosztással nyolczad-
ret alakban. K 2.40.

Kapható

Fischel Fülöp Fia

pepírkereskedésében Nagykanizsán.

1915. évi naptárak megjelentek

Az országos ügyvédszövetség határidő naplója	K 5.-
Minerva féle ügyvédi határidő napló	4.-
Minerva féle pénzügyi határidő napló	3.-
irodai határidő napló	2.40
Bokor Malvin, Hölgyek naptára	4.-
Uj nagy mese naptár	2.-
Képes családi naptár	1.20
Képes mese naptár	1.20
Szent István Társulat naptára	80
A magyar család naptára	80
Gondozó bácsi naptára	80
Jó magyar népünk naptára	80
Magyar iparosok naptára	80
Nagy képes naptár	80
Regelő naptár	80
Lurdi és Szent család naptár	60
Páduai szent Antal képes naptár	60
Gurabonciás naptár	60
Gazdasági népnaptár	60
Hunyadi János képes naptár	60
Katonapajtás naptára	60
Képes honvéd naptár	60
Képes kis Kossuth naptár	40
Képes Kossuth naptár	40
Képes Kossuth kalendárium	40
Képes Tündér naptár	40
Kis Képes naptár	40
Szent család képes népnaptár	60
Grosser Bilder Kalender	80
Cristlicher Bilder kalender	40

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és személynékereskedésében.
Vízöntelárúitoknak nagy áron kedvezmény

Karácsonyi vásár.

Budapesti és bécsi női modellekabátok
bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán.

Elek-féle ház, a Moskovitz cipőüzlet mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok
kanavásznak, anqinok, ingezfire, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, ág-
terítők és függönyök.

**Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók,
trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyük**

harianyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Holfeld rumburger vásznak, Regenhärt és Reiman asztalneműek, Schroll
silfonok és damaszkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok
fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készült Bluz 3 kor-tól, Pongyola 6 kor-
tól, Alj 6 kor-tól kezdve. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben

Nagy karácsonyi vásár. Igen olcsó árak.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó **Idégen nyelvek magánaton való megtanulása**
szóvelszerinti módszere.

az 1000 szó **az olasz, német, francia és angol**
módszere

nyelvek tanító nélkül, magánaton való megtanulására, neves szaktanárok magyar
átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való meg-
tanulására. — Az amerikai angol kifejezés
figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémiai
tanár és dr. Latzko Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol
nyelv rektora. . . . . Ára 7. — korona

Francia nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való
megtanulása. — Magyar nyelvre átdol-
gozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk. isk. tanár. Ára 7. — korona.

Német nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való
megtanulására — A német szöveg latin
(magyar) betűkkel van szedve. — Schidloff dr. módszere alapján. — Irta:
Altaí Rezső fővárosi tanár . . . . . Ára 7. — korona.

Olasz nyelvnek 1000 szó segítségével magánaton való meg-
tanulására — Schidloff dr. módszerét a ma-
gyar közönség részére a toszkai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti
Rezső a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója.
Ára 7. — korona.

A német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító
nélkül való alapos elsajátítására írta:
Altaí Rezső székesfővárosi iskolai igazgató. A német szöveg magyar (latin)
betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására
olvasási gyakorlatokkal. . . . . Ára 1. — korona

A magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító
nélkül való alapos elsajátítására írta:
Hoffmann Mór iskolai igazgató . . . . . Ára 1. — korona

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára	ára 60 fillér	Német-Magyar.
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára	ára 60 fillér	Magyar-Német.
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára	ára 60 fillér	Latin-Magyar.
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára	ára 60 fillér	Magyar-Olasz.
Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára	ára 60 fillér	Olasz-Magyar.

Rendelések FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereske-
déséhez NAGYKANIZSÁRA intézendők.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatáruháza
Nagykanizsa, Fő-ut
az Első Magyar Birt. Társ. új palotájában

Női és leányka kabátok
Szörme garnitúrák
Ruhakelmék
Bársonyok, Selymek
Pargetok
Bluzok és pongyolák
Női és leányka kötények
a legolcsóbb árban.

Bársonyok minden s inben mintás m.	1.50
Pargetok bluzra	1.60
Egész ruhára való	4.50—5.50
Női kabátok 15 kor-tól feljebb	
Szövetek egy egész ruhára	5.50
Himzett női ingek darabja	1.98
Elegáns Silskin garnitúr 50 korona.	
Színes kreppek 58 fillér.	
Elegáns pongyolák 5 koronától kezdve.	
Maradék minden árért. Női és leányka kötények 1 koronától feljebb	

Zalavármegye legolcsóbb
bevásárlási forrása.

özv. Schável Lajosné
épület és mulakatos
Nagykanizsa Rozgonyi-u 9
Telefon 122 szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhe-
lyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, viz-
vezeték berendezését és építésvasalást

Minden lakatos és vízvezetési munká-
latokba vágó javításokat a legjutá-
nyosabb árban eszközölök.

Mayer Klotild
gőzmosó, yira NAGYKANIZSA
Tisztelettel értesítem a n. é.
közönséget, hogy a F8 ut 9.
szám alatt levő gyűjtőtelepe-
met Hunyadi-utca 19. sz. al-
helyeztem át. Elfogadok női
és férfi ruhákat vegyileg való
tisztításra, továbbá az összes
háztartási ruhák mosását és
vasalását 10% engedménnyel
**Külön gallér és kézelő-
osztály.**
**Garantiált Riformesznélküli
gőzmosás.**
Szíves pártfogást kér
Mayer Klotild
gőzmosógyára Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u, 19,
Kasszony-utca 8.

Ruharon alás kizárva. Figyelem és gondos munka

ÁZERKESÍTŐSÉG ÉS KIADÓHVATAL:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

ÁOKKIADÓHVATAL:

Kiadóhivatal: ...

"JALA" Hírkiadó és nyomda

TELEFON-SZÁMOK:

...

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

hónapon kétszer havonta

Egy hónap	...
Három hónap	...
Évi	...

postai utalással

Egy hónap	...
Három hónap	...
Évi	...

Egyes szám ára 5 fillér

Működését az állam- és társadalmi ügyek miniszterének engedélyével folytatja a kiadóhivatal

Karácsony.

Az utcákon ünnep van. A harangok szava ünnepi istentiszteletre hív. Ünneplőbe öltözött sokaság hömpölyög mindenfelé. A ritus szerint megszületett az emberi bűnök megváltója. Ünneplünk azonban hideg és külsőséges. A lelkekben szomorú hétköznapiok szürke sivársága, bánatos fájdalom ül. A szívünkben nem ünneplünk, mert a nemzet színe virága távoli csatatereken vérzik olyan háborúkban, amelyeknek nagyságát, vadságát, borzalmasságát a XX-ik század embere elképzelni sem tudta. A karácsonyi harangok ezüstös hangja nem fakaszt bennünk meleg ünnepi érzéseket, mert a harangszót képzeletünkben elnyomja a fegyverek millióinak ropogása, az ágyúszörnyetegeknek menyboltozatot hasogató szörnyű bömbölése. Hiu dolog volna most a világháború okait kutatni s azon tételödni, hogy a földkerekség népeinek feje fölül ellehetett volna-e háritani ezt az iszonyu katasztrófát. A Sors úgy akarta, hogy az emberiség, mielőtt elérné a fejlődésnek tetőfokát, vértengerbe fojtja ősi ösztöneit s az ősember fegyvereivel döntse el azokat a függő kérdéseket, amelyeket nem tudott tisztázni, dülőre juttatni a haladás eszközeivel. A világháború végét, kimeneteletét belátni szinte lehetetlenség. A német épp olyan rendületlenül bizik az ő végleges győzelmében, mint a francia: a magyar úgy, mint az orosz. Olyan vita ez, amelyet fegyverek fognak eldönteni. Egy vigasztaló körülmény van csak a nemzetek tusájában: hogy hosszú évszázadok békeje fog kisarjadni a vértenger végtelenségéből. A hadiszerecsé bármelyik hadviselőfélnek juttassa is a győzelmi pálmával járó előnyöket, egyet nem vehetünk el egymástól: az elkövetkezendő békét, mert az az egész emberiség lesz: győzője és legyőzöttje egyaránt. És az emberiségnek szent a hite, hogy az évszázadokra kiharcolt és megalapozott béke örök béke lesz. Mert az a fejlődés és haladás, amelyről azt hittük, hogy fokozhatatlan már, arra az igazi utra fog térni, amely a csúcsponthoz vezet. S talán azt a magot, amelyet a humanizmusnak, az általános emberi szeretetnek első igazi profétája és martírja, az Isten-ember vetett el, a ma világháborúja fogja végleg megérlelni. Hogy mily nagy kincs a szeretet és béke, azt most látjuk, amikor elvetettük. Az emberiség legnagyobb kincse. Mindennél értékesebb, mindenért kárpótol.

Szebb, bensőségesebb, közvetlenebb, poétikusabb ünnep nincs a karácsonynál. Ezen a napon az emberi rosszindulatok elmúlhatnak; az irigy könyörületesség válik; a betlehemi jászol melege elringatja az élet harcaiban fölfagyott idegeket. Ezen a napon érzi leginkább az emberiség

hogy szeretetre van szüksége, amely üdülést ad a fáradsalmak után, erőt ad az újabb küzdelmekhez. A családi tüzhelyhez siet mindenki, akit onnan az élet forgataga elsodort. Emlékezzünk vissza az elmúlt esztendő karácsonyaira. Mennyi régi, kedves, feledésbe ment arc bukkant föl ezekben a napokban a kanizsai utcákon. Idegenbe szakadt földieiek haza siettek, hogy a szeretet ünnepét a legönzotelenebb szeretet templomában, a családi hajlékban töltsék. A szent karácsony minden kanizsai összehozott néhány napra. Az ideai karácsony ünnepén azonban hiába keressük közöttünk távolba szakadt földieinket. De ami még fájóbb, nem csak ők hiányzanak a mi karácsonyunkból, hanem azok közül is sokan, akik sohasem szakadtak el tőlünk, akiket mindennap láttunk. S istenem, ezek közül máris milyen nagy számban vannak azok, akiket viszontlátni nem fogunk többé soha. Karácsonyi fohászukban az idén csak egyetlen forró, hő kívánságot foglalnunk: a sors kegyelme mennél több gyermekünket hozza vissza, minél előbb hozza vissza. A visszatérés napja az ujjongó, boldogságban tobzódó szeretet ünnep napja lesz.

Az idén megváltozott minden a világon. Szokás, erkölcs, hagyomány, gondolkodásmód: mindezen legegységibb emberi tulajdonságok mások. Még a sablont is levetkőztük. Az idén nem azt kívánjuk egymásnak, amit más nagy ünnepeken. A jókívánságunk ma így hangzik: „Adjon az Isten jövőre boldogabb karácsonyt, mint az ideai volt.” Sokat, nagyon sokat vesztettünk eddig, de a reményt nem téphette ki lelkünk. A sorsnak semmiféle megpróbáltatása sem. És a léleknek ezt az egyetlen üde hajtását nem is fogja soha megtépni a világháború viharainak dúló orkánya, mert valami titkos érzéssel érezzük, hogy a legközelebbi karácsonyunk kárpótolni fog bennünket a most muló ünnepek minden keserűségéért, fájdalomáért, szenvedéséért. Nagy sebek tátonganak a nemzet testén s az egyének lelkén és egyre sokasodnak a megpróbáltatások sötét napjai. Ámde az idő nem áll meg. Mulik és vele mulandóságba megy minden. A szenvedés, csapás is. S a min a borzalmak utolsó órája is elmúlt, a fájó sebek heggedésnek indulnak; a lelki szenvedések csillapulnak, s az elvesztett boldogság visszatér, vagy új keletkezik helyette. Nagy érdekek forognak most kockán s nagyok az értük hozott áldozatok is. Talán most úgy tűnnek föl, hogy elviselhetetlenek is. De ne csüggedjünk. Merítsünk erőt minden győtrelem elviseléséhez a hit kiapadhatlan forrásából: az isteni Gyermek pályafutásából. A názáreti csecsemő

élete is a szenvedések végtelen sorozata volt. Épp úgy szenvedett, mint a mi gyermekeink a harcsteren. S neki is volt anyja, törekeny szívű, liljomlelkű anyja, aki ember volt, anya volt s átérzte fiának minden gyötrelmét, keresztalálánát minden kinszenvedését. S ez az anyai szív, amely egyetlen fiat gyászolta, nem tört meg a keresztfa alatt, mert megértette, hogy fiának lelke eszméktől volt terhes s a gyarló test az eszmék halhatatlanságáért halt emberi halált. Kesergő szívű anyák! A ti gyermekeitek szintén nagy eszmékért küzdenek most: értetek, értünk, a családi tüzhelyért, a hazáért, szabadságért, a békés, boldog jövődőtért. A mai szent estén buzdón könyörögjétek a názáreti kisdédhez, hogy az ő szenvedéseinek megismétlődése ismételle meg az ő minden poklok fölött aratott diadalát is. És a később eljövendő szent karácsony estékre gondoljatok, amelyeknek derűs békéjéért harcolnak most fiatalok s nagy nyugsággal melegséggel fog megtelezni a bánatos szívetek: az unokák karácsonya boldog lesz.

Az orosz hartert legutóbbi eseményekben az Isten újját látjuk. A katolikus egyház feje néhány hete akciót kezdett a hadban álló államok kormányainál a Karácsony harctéri megünneplése céljából. A pápa azt kívánta, hogy huszonégy órára hallgassanak el a gyilkoló serszámok, hogy az emberek közé két megszentelt napra visszatérhessen az elűzött isteni béke. Az orosz kormány fenhéjazva, gögősen jelentette ki, hogy ágyuit nem hallgattatja el. S ime rövid néhány hét alatt megfordult a kocka. A győztesen előretörtő orosz seregből üldözött vad lett, amely nem talál időt és helyet a pihenésre. A német sereg pedig feltartóztatlanul törtet előre s diadalmasan csillogtatja Oroszország földjén a kemény német acélt. S az adél villanásában a hívő lélek az Isten újját látja

Hogy osztják fel Európát?

A katonakörhözak lakói, akik egyszer már lefizették a maguk veradóját a harcteren, de akitől a haza még újabb áldozatokot vár, — példát szolgáltatnának nekünk az ó nagy bizakodásukkal. Nem szomorkodnak, nem csüggednek, hanem lelkesen, türellemmel várják a végleges győzelmek napját. Az egyik sebesült csomagot kapott hazulról. Amint fölbontotta, grúll a szép tiszta fehérneműnek, az édességeknek, de legjobban megörült az akom-bakomos nagy bötüeknek, amelyek az edes szülők vetettek onthon papírra:

Kedves jó fiunk! Kívánjuk, hogy pár sor irásunk a legjobb egészségben találjon. Tudod, hogy az irás pápaszömmel nehezítünkre esik. Azért hát csak röviden arra kérélnk, hogy a csomagban lévő föld, abraszon plajbással jelöld meg azt a helyet, ahol megszületettél: mert minik nem tudjuk magunkat tájékozni.

A bekötött feju bakagyerek már jelöl, is a helyet. Messze-messze, még a mappán is nagyon messze a dunántúli kis falutól Nagy-Oroszországban. Ott hullott idegen földre az ő jó magyar vére. A többi sebesült köréje sereglik. Athajolnak a fején, valóán s nézik a vén Európa képmását. Ez itt Magyarország, ez Szerbia. Egyiküknek ötlete támad.

— Te, mondja a társának, ha már a szülődnek lerajzold, hogy hol sebesültél meg, háj rajzolj meg a térképen azt is, hogy micsoda földet veszünk el az ellenségtől. Hadd örüljenek otthon az öregek.

— Az indítvány tetizik. Már szaladgál a plajbász a térképen. Oroszország hátrára azt írják: Ez a németé lesz. Szerbiára: a magyarok új birok. Lengyelország: önálló királyság lesz. Készen vannak. Már csomagolják is a térképet, hogy postára tegyék, mikor egy féllábu, de mosolygós képű gyerekek észébe jut:

— Hát a törökkel mi lesz?

Az ám! Az áldóját neki. A hű testvérrel, a török testvérről nem szabad megfeledkezni. Ez bűn volna; meg aztán még vajami nemzetközi bonyodalmat jelálna maga után vonni. Nosza, sietve föltépi a börtököt s nagy betökkel írják Egyiptomra és a Kaukázusra: ez mög a török testvére lösz — gyűlvő karácsonyra.

Nekikeseredett, elsavanyodott olvasótársaim, tanuljunk bizalmat a szegény sebesültektől!

Adventi ének.

*Béke királyát, szeretet fiát :
Kereslek, hívlak szép isteni gyermek!
Komor időknek véres átka ver meg,
Nem látom tőle tiszta glóriát —*

*Mint szentvirággal megrakott hajó
En Uram, máskor ugy jövéi élelem,
S dalolva szállt mosolygó hit belém
Ha leszitált a szűz adventi hó.*

*Most a kis Jézus fel és didereg :
Kis elfelejtett árva, sirsz és fázol,
Oyenge lábacskáid hulló verbe gázol
S szétrebbent a riadt angyalsereg.*

*Most nem lesz szép, szelid, jehér
Karácsony :*

*Anyák szíve a kintpadon remeg.
Sír száz apátlan thező gyerek,
Sóvár rabok zokognak börtönrácson.*

*Égő falakon tévelyg bús szemed
S halovány szádon fájó kérdés reszket :
„Ezért vonszoltam a nehéz keresztet,
Hogy százezerszer megfesszítsenek...”*

*És szörnyű, vad valóra változón
Megujul százszor győtrő halálharcod,
Mellette roskad verejtékes arcod
S jajdul halk panaszkod : szomjuzom.*

*Tied a sors tied a hatalom :
Uram, uram, miért engedés ?
Taldn hogy megtanítsd, mi szép alát,
Ha béke napja dús aranyba von...*

*Vihar tüzeben telkünk majd etég :
Onis seibeinkre fűszeres olajt!
Csittigsd el a bús ágyumorajt
Uram, uram, mondd, hogy : etég !*

*Oh, égi harmat, harmatozz le már !
Fekete vizen liljomos-gátya :
Jövel kis Jézus béke szent királya !
A föld koldusa térdendllva vár.*

*És hozzád ujjong porba történ is
Te verbe gázolt szomorú világod :
Oh jöjjön el a Te országod!
Miképp a mennyben, in a földön is.*

G. M. N.

A magyar Délvidékről.

(Saját tudósítónktól.) Ellenségeink keservesen csalódtak, mikor azt hitték, hogy Magyarországnak és Ausztriának szláv és román lakossága rögtön lázadást szít, mielőtt kitor a világháború. Pedig igen kevés alapja volt ennek a hiedelemnek. A cseh, tót, rutén, szerb és horvát polgárokat évtizedek óta a legszörnyetlenebb eszközökkel igyekeztek a nagy szláv ábrándnak megnyerni s szörványos sikereket értek is el a lélekvásárlók, de a szlávság zöme hűen kitartott a megpróbáltatások legsúlyosabb napjaiban is. A Habsburg-uralom mellett Annyi bizonyos, hogy az orosz már be is látta nagy csalódását s felhagyott a bujtogató, lélek-mérgező proklamációk besempészésével. Ugyanígy csalódtak ellenségeink a magyarországi románokban is. Ezekről is azt hitték, hogy rögtön elpártolnak a magyar hazától. És a román katona épp olyan vitészeggel harcol a „főlszabadtók” ellen, mint akár a magyar, vagy német. A magyarországi szerbek állásfoglalása a legérdekesebb. A határszéli városokban jó néhány tucat áruló akad, akik azóta elnyerték méltó bűntetésüket. Az árulók ellen minden egyes esetben szerb anyanyelvű polgárok tanuskodtak, sőt a legtöbb följelentési is ők juttatták el a hatóságokhoz a gaz ígazatók ellen.

A szerb falvakban érdemes szette-kinteni. Mindenfelé a legnagyobb rend és béke honol, dacára annak, hogy alig van csendőr és katona közelükben. A mi szerbeink rendkívül élénk figyelemmel kísérik a harcra történő eseményeket s boldogok, ha nagyobb magyar és német győzelemről értesülnek. Jellemző, hogy Belgrád bevetelének napján a legtöbb szerb községben öröm-mécseket gyújtottak s nemzetiszíni lobogókkal diszítették föl a házakat. A szerb fiatalokból igen sokan önként jelentkeztek a háború folyamán hadiszolgálatra. Több szerb katona tábori levelezőlapját volt alkalmunk látni. A legnagyobb lelkesültég árad ezekből ki. Az egyik szerb katona ezt írta haza a déli harcokról szüleinek.

— Verjük a disznókat, mint a röpát. (Tudniillik a szerbeket.) Nemsokára magjuk se marad.

Egy jobb módú szerb gazda ezeket mondta:

— Nem hogy nem kívánjuk a szerb uralmat, hanem félünk tőle. Ha véletlenül ezt a helyet sikerülne Szerbiának megszerzenie, mi valamennyien felkerednénk és beljebb vándorolnánk az országba. — Mi itt jómódban békében élünk; míg szegény testvéreinket odaát korbáccsal verik a háborúba. Mert a köznép Szerbiában irtózik ám a háborútól s csak Petár rossz tanácsadóit kergették a szerb népet ebbe a szerencsétlenségbe.

Igy beszélnek s bizonyíték van rá, hogy így is éreznek és gondolkoznak a magyarországi szerbek.

A mi Délvidékünknek van egy érdekes nemzetisége: az elzászi francia. Ezek még Mária Terézia alatt telepedtek le az országban. Egész falvakat találunk közismert francia nevű családokkal. Franciaul azonban már csak

egy néhány Matuzsálem beszél valamelyest. Teljesen elnémetesedtek, de azért eddig büszkék voltak francia származásukra. Sohasem szüntek meg hangoztatni, hogy ők nem „svábok” hanem franciák. Nos, a világháború kitörése óta a torontali franciák is megváltoztak. Büszkéik a német anyanyelvükre és magyar állampolgárságukra és minden kunyhóban még lehet találni Vilmos császár arcképét. S a templomokban buzgón imádkoznak a franciák leveréséért.

Egy válópör váratlan befejezése.

(Saját tudósítónktól.) A világháború a romantikának sok szép virágát teremte meg. Ebből az ékes csokorból való az alábbi történet is, amely bennünket azért érdekel különösen, mert a szereplői előkelő zalamegyei emberek s vármegyeszerte ismerek őket. De kezdjük elől a történetet. Körülbelül egy éve nagy szenzációra viradtak a megyebeli úri társaságok. Az egyik vidéki kuriából váratlanul kiröppent a ház fiatal, bájos urnéja s nem is tért többé vissza. Hazament a szülői házhoz s férje ellen „engesztelhetlen gyűlölet” címén beadta a válópört. Mondhatni, nagy meglepetést kellett megéreznie az eset, mert mindenki úgy tudta, hogy a fiatalok a legteljesebb boldogságban éltek. Hiszen alig voltak még túl a mézes-hetekes s frigyük szerelmiházasság volt. Az emberek természetesen sóvárgó kíváncsisággal kutatták a válság körülményeit, de teljesen eredménytelenül. Csak annyit tudtak meg, hogy a fiatal, daltás férj valóságban luskomorságba esett s szigorú utasítást adott az ügyvédnek, hogy a válás kimondását minden eszközzel gátolja meg. De az előzőleg enni-valóan vidám asszonyka sem látszott teliből jognak a szülői hájékban. Teljes visszavonultságban élt, látogatókat nem tett, de látogatókat se fogadott s ha olykor-olykor mégis emberek közé került, a szemei kisértnek s arca halványan látszott. A fuma akkor még azt is beszélt, hogy az előkelő rokonság sűrűn megkísérelte a fiatalok összehozását, de az asszonyka kijelentette, hogy inkább meghal, sem hogy a férjéhez visszatérjen. — Az ügyvédjéhez is mindig azért rimádkodott, hogy a válást mielőbb üsse nyélbe. — A társaságokban lassan feledésbe ment az eleinte izgalmasan szenzációs ügy. A fiatalok elszakadását véglegesnek tartották s így nem volt mit beszélni róla. Azután jött a trónörökös meggyilkolása, a világháború kitörése. A súlyos események elterelték a figyelmet a magándolgokról, még ha olyan érdekesek voltak is azok. Arról is alig esett szó, hogy az elhagyott fiatal férj szintén bevonult a katonasághoz, rengeteg harcban vett részt s legéndákat beszéltek bátorságáról. Pedig a válópör szenzációs fordulatot vett. Az asszonyka ugyanis, amint néhány beavatott tapasztalta, exférje hadbavonulása után kilépett zárkózatosságából. Érdeklődni kezdett a háború eseményei iránt, valóságban falta az újságokat, majd óvatosan, kissé röstelkedve, bizalmasabb ismerőseinek tudakozódni kezdett a férje után. Hogy mit hallott s mit érzelt a hallottakra, nem lehet tudni. Annyi tény, hogy utasításra ügyvédje visszavonta a válópört. Amint mondják, azóta visszatért a jókedve is és szeretettel, vágyakozással várja vissza hős urát. A fej talán még nem is tudja vífétségének meghatón gyönyörű jutalmazásáról.

A közlő évfordulóra

Natáridő napló

szép, tartós vászonkötésben, 365 nappal való beosztással nyolczadret alakban. K. 2,40.

Kapható

Fischel Fülöp Fia-pépkereakedésében Nagykanizsán.

Mi történt Szerbiában

Hazug hírek veszteségünkről. — A szerbiai terep. — Guerilla harcok.

Belgrád kiürítése és az egész szerbiai visszavonulás nagy lehangoltságot keltett országunkban s ezt még az oroszországi diadalmas harcok sem tudták elfojtatni. Hogy a közvélemény ennyire lehangolódott s a legképtelenebb föltevések kelték szárnyra, — annak legfőbb oka az volt, hogy hadvezetésünk kissé szűkszavúan s minden áthidalás nélkül jelentette be az eseményeket. Nem lesz érdektelen tehát, ha lelleletekesebb helyről nyert értesülés alapján belevilágítunk a szerbiai események homályába. Előve is ki kell jelentenünk, hogy a mi hadsaink kivonulása Szerbiából éppenséggel nem volt pánikszerű s katasztrófa se ért beennünket. A helyzet igaz képe ez: Seregeink körülbelül három hét óta, amióta rohamosabban haladtunk Szerbiában előre s Belgrádot is megszálltuk, — erős harcban álltak az Aranyelovác körüli hegyes vidéken. E helyen — amint a hadvezetés is jelentette — az ellenség macakul támadott bennünket, a tulerő elől kénytelenek voltunk visszavonulni, ami Belgrád és más meghódított területek föladását is maga után vonta. Ebből azt következtették, hogy nagy vereség után hagytuk el Szerbiát és Belgrádból kiűzték bennünket.

Pedig Belgrádot a legnagyobb rendben, szinte kényelmesnek mondható visszavonulással akkor hagytuk el, amikor a szerb főváros környékén híre-hamva sem volt az ellenségnek.

Belgrádban egyetlen szál emberünk sem maradt vissza s egyetlen-egy sem sebesült meg. De egész Szerbia területéről is a legnagyobb rendben vonultunk ki s olyan harcok közepe, amelyek rengeteg veszteséget okoztak az ellenségnek, amelyet minduntalan megállítottunk és visszazűztünk. Ez a való tényállás. A közönséget inkább abbau a tekintetben hagyták tájékoztatásban, hogy mi okozta a Szerbiából való kivonulásukat. Erre itt következik az igazság. A kivonulásnak három oka volt: a szerb hadviselés módja, a hallatlanul rossz terep-viszony s harmadszor csapatunk kimerültsége. Mennél beljebb nyomultunk csapatunk Szerbiában, annál föltűnőbbek, különbözőbbek a harc képe attól az általános fogalomtól, amelyet a mai harcokról alkothattunk magunknak. Rajvonal, tervszerű pontossággal mozgó csapatok, fejlődések, taktika s más ilyenek csak emlétként léteztek. A harc ott közönséges tusa volt, a modern harcászatnak minden karaktere nélkül. A hegyes vidék minden szakadéka, zeg-zuga, kőrakása, bokra, ösvénye egy-egy külön harctér volt, amely megkövetelte a terep kitűnő ismeretét. Bizony óriási elövigyázatosságra volt itt szükség, hogy kelepcebe ne menjünk. S lstennek hála, az óvatosság meg is volt.

A szerbek ezen a lehetetlen terepen guerilla harcokba csaptak át, amit mi nem követhettünk. Hadvezetésünk bölcsessége nem akart a győzelemmel arányba nem álló áldozatokat hozni.

A terepviszonyok Aranyelovácra tul egyébként is átkozottak voltak. Az egész országban nincs út. Mezőkön, szántóföldeken, erdőkön kell keresztül vergődni annak a seregnek, amely előre akar jutni. És ehhez járult a legutóbbi napok havazása, esőzése, mely feneketlen sártengerre változtatta az egész országot. Az utatlan utakon a szekerek tengelyen fölülül súlyodtak a pocolyába s megtörtént, hogy üres szekeret négy ló se tudott a kátyúból kivonszolni. Ezen a terepen a lehetlenséggel lett volna határos az ágyú és löszér szállítását még csak meg is kísérelni. A speciális szerb talajnak ezt az átkozott tulajdonságát természetesen, hogy megcsinálták csapatunk. A sártengerrel kitöltött csapatunkat

a helyettes akadályok kimerítették így állt elő az a helyzet, amely a kivonulást parancsolta. Mivel élelmiszeri, municiót nem szállíthatnak diadalmasan előretörő csapataink után, — nem volt szabad megvárni azt az időpontot, amikor mind möbi kifogyunk. Ezért következett az általános ámentre s a szerbeknek legnagyobb csodálkozására győztes előnyomulástunk hírtelen megszakítása s csapatainknak egész Szerbiából való kivonulása. A nehéz guerilla harcokban — amint a hadvezetés is beismerte, súlyos veszteségeink voltak, de távol se olyanok, amilyeneket a szerb hadvezetés kürtölt világra.

Erre vall az a körülmény is, hogy több mint tízezer kocsi-ból álló trenünket tulnyomó részben sértetlenül vontuk ki Szerbiából Csap n azon t énrészeket hagytuk vissza, vagy égettük föl, amelyeket a feneketlen sártengerből kimoszítani sem lehetett.

Öszintén föltártuk a szerbiai visszavonulásokat. Akad e ezek után józan eszű ember, aki tovább is okolni fogja a hadvezetőséget? Az újabb szerbiai hadműveletek megnyitására most folynak az előkészületek. Ezeket számlálni fogunk a terepviszonyokkal, a szerb újabb harcászati módszerével s mindennel, ami tanulságot szolgáltat a legutóbbi harcok. — Olyan nagy körültekintéssel, előkészülettel megyünk az új harcok elé, melyek most már föltétlenül Szerbia végső leveréséhez vezetnek.

Pozsonyi zenekar.

Bertók Vili

az ifjuság királya és közkedveltzenekara

Magács János

hirnemes tárogató mester közreműködésével minden este 8 ÓRÁTÓL reggel 5 ÓRÁIG nagy hangverseny tart, az

Arany Szarvas

kávéházban.

Legjobb italok. Rendes árak. Pontos kiszolgálás. Külön terem.

Kiváló tiszteltet

Feldmann József tulajdonos.

Magyarország legnagyobb és legeiterjedtebb szőlészeti szaklapja a

BORÁSZATI LAPOK

mely újévtől kezdve 47-ik évfolyamban hetenként jelenik meg igen bő és változatos tartalommal.

Ezen szaklap, mely nemcsak a magyar, de a külföldi szőlészeti és borászati viszonyokat ismereti, s legokoldalúbb és legtartalmasabb szőlészeti újság, mely minden más szaklap olvasását fölöslegessé teszi.

A „BORÁSZATI-LAPOK”-NAK

Minden előfizető éven két négy négy színes műmellettel kap, valamely szőlészeti képet. Kéthetenként ingyenes melléletek veszik az előfizetők a „Gazdasági Tanácsadó” c. lapot, mely a mezőgazdaság, az állattenyésztés, kertészet, gyümölcsészet, háztartás stb. köréből veszi közleményét.

Lapfőigazgató

BAROSS KÁROLY

Szerkesztő és kiadó: Dr. DRUCKER JENŐ.

A lap előfizetési ára:

1 évre 16 kor. 6 évre 8 kor.

Mutatóvázaszatot három héten át kezességel küld.

Borászati Lapok kiadóhivatala Budapest, IX., Üllői út

Ugyanígy beszerezhető a Borászati Szótár is 1915. évre. Némiképpen költségek minden részlete megérkezése után.

Ára dízes vászon kötésben K. 3,30.

VILÁGHÁBORU

— A Zala legújabb táviratai. —

SZERBIÁBAN.

A miniszterelnökség sajtóosztálya táviratozza: (Hivatalos jelentés)

Haderőnknek a szerbiai győzelmes előnyomulás után történt visszavonása nyomán különböző, részben teljesen alaptalan hírlélek keletkeztek. Ez okból azoknak a felderítéseknek alapján amelyeket legfelsőbb rendeltetésre egy magas katonai bizalmi személyiség a helyszínen haladéktalanul végzett, a következők szolgáljanak felvilágosításul. A kivitt sikerek után a balkáni haderők főparancsnoksága minden hadviselés ideális célját, az ellenség teljes leverését vette tervébe. Emellett azonban nem számolt eléggé a leküzdendő nehézségekkel. Az időjárás mostohaasága folytán a cselély s zordon területen átvezető úton a szállítási vonalak olyan állapotba jutottak, hogy a szükséges élelmiszer és lőszerkészletek odaszállítása lehetetlenné vált. Mivel pedig az ellenség egyidejűleg új erőket gyűjtött és támadásba ment át, offenzívánkat kénytelenek voltunk megszakítani és az okosság parancsolta, hogy a hadsereg a kedvezőtlen viszonyok között döntő harcra ne bocsájtózkodjék. Szerbiába benyomult haderőnk a hátrányos viszonyokkal számolva visszavonult, de

meg nem verték. Meg nem tört bátor-sággal néz a jövő harcok élébe. Aki a mi derék csapatainkat fáradtságos visszavonulásunk után látta, annak fel kell ismernie, hogy milyen nagy erkölcsi érték lakozik bennük. Elkerülhetlen volt, hogy a visszavonulás alkalmával emberben és anyagban érdekes veszteséget ne szenvedjünk, de megállapítandó, hogy veszteségünk mérvéről értesített hírek a való tényeket messze túlhaladják. A legjobb szellem-től áthatott csapataink napok óta jó szállásokban vannak, melyeket mindennel ellátunk, ami szükséges. Várják további rendelkezéseiket. Eddigél a határoknál csupán járőrök között lefolyt jelentéktelen csatározásokra került a sor. Ötletse az eddigi főparancsnokot egészségi tekintetéből előterjesztett kérésére a főparancsnokságtól felmenteni és helyébe Ö cs és kir. fenségét Jenő főherceg lovassági tábornokot kinevezni kegyeskedett. Ezt a hírt, hogy Ö cs és kir. fensége veszi át a balkáni haderőnknek oly fontos parancsnokságát, hálás örömmel fogják fogadni a hadsereg körében, a hol a főherceg a legnagyobb bizalomnak és a legnagyobb tiszteletnek örvend.

Kárpátokban és Galiciában

Új harcok az egész vonalon

Budapest, dec. 24 (Érkezett éjjel két óraker.) A magyar hadvetőség közli hivatalosan:

Hadműveleteink a Kárpátokban kedvezően fejlődnek. A Latorca vidékén az oroszok támadási kísérletét Volocznál (Volovac) visszautasítottuk. A felső Ung völgyében, Fenyves völgnél csapataink tegnap háromszáz oroszot fogtak el és tovább mentek előre. Támadásunk a Lupkovi szorosról északra keletre Liskó irányában tért nyert. Az orosz vezérkarnak december tizenhétedikén kelt hivatalos jelentése azt tartalmazza, hogy ezen arcvonalon három ezer emberünket elfogták és ágyukat és gépfegyvereket is vettek el tőlünk. Ez az állítás koholt. Itteni harccsoportunk halottakban, sebesültekben és eltűntekben összesen két tisztet és 305 főnyi legénységet veszített. Egyetlen ágyú és egyetlen gépfegyver sem jutott az ellenség kezére. Jasló és Tuchow melletti, valamint a Dunajec alsó folyása menti harcok még tartanak. E folyó mentén az oroszok az elmúlt éjjel is megújították hiábavaló és veszteségteljes támadásaikat. Nida mentén ez időszereint áll a harc. E folyó torkolata közelében az ellenségnek a Visztulán át épített hidját tüzelésünkkel felgyújtottuk. Tomaszowtól délre csapataink a kaukázusi ezredek éjjeli támadásait visszaverték. Szövetségesünknek a Rawka és Bzura szakaszokért folytatott harcai még tartanak. Ilyenformán az egész harcvonalon új csata van folyamatban. **Höfer altábornagy.**

Potiorek bukása.

A Budapesti Közlöny mai száma a következő királyi kéziratot közli:
Kedves lovag Bilinski! Potiorek Oszkár tábornagy egészségügyi okokból előterjesztett kérelmére a nyugállományba átvettük.
Kelt Wienben, 1914. dec. 22.

Ferenc József s. k.
Bilinski s. k.

Kedves lovag Bilinski! Kineveztem neves Sarkotić István altábornagyot vezényelő tábornokká Bosznia-Hercegovinába és megbízom őt a bosznia-hercegovinai tartományi főnöki teendőikkel.
Kelt Wienben 1914. dec. 22.

Ferenc József s. k.
Bilinski s. k.

Angol vélemény az oroszországi helyzetről.

Londonból táviratozzák: A Times föltűnést keltő cikkben tárgyalja az orosz harctéri eseményeit s fejtegetései során a következő konkluzióra jut: Ha a németeknek sikerülni fog az oroszok vonalát áttörni, akkor az orosz hadsereg helyzete Galiciában kritikussá válik. A harcoló felek kétségbeesett küzdelmek küszöbén állnak. A lengyelországi főharctér less a döntés színhelye. A döntés a most folyamatban lévő harcoktól függ.

Franciaország a végsőkig harcol.

Párisból táviratozzák: A francia kamara ülésén a miniszterelnök kormánynyilatkozatot tett, amely szerint Franciaország Európa végeleg megszábadításáig fog küzdeni. Belgiumot rekonstruálni fogják s a porosz militárist must megakarják törni.

A francia harctérről.

Berlin, dec. 24. A német legfőbb hadvetőség közli: A Dünákban, Lombordside közelében és Bisschötél délre ellenük történt támadásokat csepstől könnyű szerrel visszaverték. Rischburg és Labou mellett az angolok tegnap neméi kiverték állásaikból. — A Rischburg és a Rai Labassé-csatorna között az angoloktól elhódított összes állásokat az angolok kétségbeesett támadással szemben is megtartották és megerősítették. — December 20-ika óta 750 szines ember és angol, 5 gépfegyver és 3 aknavető jutott kezükre. A chalossi tábor környékén az ellenség élnék tevékenységeit fejtejté ki. A Schillertől északra, Reimstől délkeletre, Souainnál és Perthesnél ellenük intézett támadásokat visszaverték, miközben a franciák főbb helyen súlyos veszteségeket szenvedtek.

Az orosz harctéren.

Berlin, dec. 24. A német legfőbb hadvetőség közli: Nyugat és Kelet-Poroszországban a helyzet változatlan. A Bzura és Rawa-szakaszra tovább harcolnak. A Pilica jobbpartján is változatlan a helyzet.

Diplomáciai ut.

Rómából táviratozzák: Machió báró nagykövetségünk az olasz fővárosból Bécsbe utazott.

Pót-népfelkelő szemlék.

A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amelyben tudatja, hogy mindazok a népfelkelésre kötelezettek, akiket a szemlére behívták és ott meg nem jelentek s ezt az elmaradásukat elfogadhatóan igazolni nem tudják, — az 1890. évi 21. törvények szerint büntetik. Utasítja a miniszter a törvényhatóságokat, hogy indítsanak nyomozást az iránt, kik azok, akik a bemutatató szemlén meg jelentek meg. Mindazok a népfelkelésre kötelezettek, akik összeírás végett nem jelentek meg, vagy azok, akik a szemlén meg nem jelentek, kihallgatandók. Az elmaradt népfelkelésre kötelezettek 1915. január 4-én és 5-én, január 25. és 26. utóbe mutatató szemlén kötelesek megjelenni.

A magyar flotta diadala az Adrián

Tegnapelőtt a magyar és osztrák flotta hatalmas vereséget mért az Adrián cirkáló francia hajórajra. Parti ütegek elsüllyesztették a Curie francia tengeralattjárót; a mi XII-ös számú tengeralattjáró pedig két torpedóval eltalálta a francia flotta zászlóshajóját. A későbbi kedvezőtlen szituációk miatt nem láthatják hadihajóink, hogy mi lett a francia zászlóshajó sorsa. Az óriási riadalom azonban, amely a francia flotta közt támadt, — arra vall, —

hogy torpedóink elvégezték romboló munkájukat. A francia flotta hónapok óta cirkál az Adrián anélkül, hogy valami eredményt el tudott volna érni. Ugy látszik, most végre csellekedni akart, valamelyik öblönket megtámadta s közben érte a katasztrófa. A zászlóshajót tengeralattjáróink az otsantól szorosban támadta meg, a mi hadihajóink nagyszerű akcióképességére vall. A tengeri csatáról ez a hivatalos jelentés számol be:

Budapest, december 23. A CURIE francia tengeralattjárót anélkül, hogy támadáshoz juthatott volna, tengerpartunkon parti ütegek és őrhajók lövéldözték és elsüllyesztették. A parancsnokot és huszoneg főnyi legénységet megmentettünk és foglyul ejtettünk. Csak a második tiszt hiányzik. A XII. B. tengeralattjáróink, melynek parancsnoka Lerch Egon sorhajóhadnagy, e hó 21-én délelőtt az otrantói szorosban tizenhat nagy hajóból álló francia flottát megtámadott. A Courbet típusú zászlós hajóra 2 torpedót lőtt ki s mindkétsszer eltalálta. Az ellenséges flottában erre keletkezett zavar egyes hajóknak veszedelmes közelsége és a tenger erős hullámgása kedvezőtlen időjárás mellett megakadályozta azt, hogy a tengeralattjáró az illető hajó sorsáról bizonyosságot szerezhesen. Flottaparancsnokság.

A hivatalos közléshez hivatalosan még a következő magyarázatot fűzik:

A francia haditengerészetnek négy Courbet típusú hajója van. Jeanbert, Courbet, France és Paris. Mindezek az ujonnan épült drednought osztályhoz tartoznak és 1911. és 1912 években bocsátották őket vízre. 23.460 tonnateralmuak és husz-huszonkét tengeri mérföldnyi gyorsaságot képesek kifejteni. A fegyverzetük 12 db háromnc egész öt tizedes, 22 db 14-es és négy db. négy egész és héttizedes ágyúból és négy víz alatt lőszerző készülékből áll. A zászlóshajón, amelyre a XII. tengeralattjáró torpedókat lőtt, volt valószínűleg Roue de Lapeyere ellentengernagy is a francia

flotta parancsnoka. A hajó legénysége mintegy 1400 ember. A Curie tengeralattjáró század ahhoz a 6 tengeralattjáróhoz tartozik, melyek egy osztályt képeznek, még pedig a modern osztályt, és amelyek az 1910-13-iki építési időszakban készültek. A Curie tengeralattjárónak négyszáz tonna duplacementje volt a víz felszínén és 550 tonna a víz alatt. Két torpedolániszírozó csővel volt felszerelve és 840 löerjú gép 12-14 mérföldnyi sebességet fejtejt ki vízen és 8-9 tengeri mérföldnyi sebességet víz alatt. Művelői körének sugara, tíz tengeri mérföldnyi ut mellett egyezernégyszáz mérföldre terjed ki. Közli: Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Berlinből táviratozzák: A német fővárosban a magyar és osztrák tizenkettes tengeralattjáró hőstette leirhatatlan örömet keltett. A lapok nagy melegséggel tárgyalják a hivatalos jelentéseket.

Az angol (a hollandi leány): Mi ez kis lányom?
 A hollandi leány: Krisztusként.
 Az angol: Mi van benne?
 A hollandi leány: Szülesség.

Királyunk Imája

Könyörű heőgrávr 85/28 cm. nagyság K-1
 46.35

Fischer Fülöp Flis könyv- és papirkereskedésében
 Nagykanizsán kapható. — Vidékre 2-30 koroná ellenében
 bérmentve lesz megküldve.

STOK. COGNAC

Medicinal

hivatalos ölmézzel ellátott
 palackokban mindenütt
 kapható

CAMIS és STOCK

gőzüzemű gyárából

Barcola

Nagy karácsonyi

és ujévi vásár!

Weiszfeld és Fischer

cég Nagykanizsán Tisztelettel **WEISZFELD ES FISCHER.**

tekintettel a háborus viszonyokra,
 az összes raktáron levő elsőrendű
 árukat mélyen leszállított áron áru-
 sitjuk. Ezzel módot nyújtunk mindenki-
 nek, hogy karácsonyi és ujévi ajándéko-
 kat nagyon olcsó árban beszerezhesse.
 Tisztelettel WEISZFELD ES FISCHER.

A ZALA TÁRCÁJA

Menekül a falu.

A galíciai kis állomáson pap szállt föl a vonatokra. Egyik kezével öreg vak embert vezetett, a másikkal vézna kis fiút. Két pártfogoltját elhelyezte az egyik folyosó sarkában s maga a szűfolt kocsihoz elindult helyet keresni. Majdnem leparancsolták a vonatról, mert ez a haditudósítók különvonata volt, utban a limanowai csatater felé. Megrendült mégis mindenki a szikár pap askéta arcától. És mikor megtudták, hogy a limanowai papja, senki se jutott eszébe, hogy el ne vigyék Limanowába.

Sőt külön fülkét kapott. Bevitte magával az öreg apót és a didergő gyereket. Az öregot a sarokba ültette, a saját felsőkabálját is a térdére terezgette, a gyerek középre került, ő maga az ablak mellé ült. egy ideig a be-futtatott ablakon át nézte lárdán szomorúan a viháztalan, ködös tájat, azután elővette bre- viriumát.

Megesteledett. A vonatot jól fűtötték, ki kellett nyitni a fülkék ajtaját, a gyerek kint kószált a folyosón. A pap mellett megörse- dett egy hely, a fülkében limanowai nem világított nem zavartam beszédemmel, úgy sem ol- vashattam. Így aztán megismerkedhettem La- zarszki Istvánnal, a limanowai pappal. A papot nem kellett biztatni. Szíves készséggel, egy- szerű keresztény szavakkal beszélt el az ő és nyája meggyőződéséről.

Kétezerköt-hakosa van Limanowá- nak, a galíciai döntő győzelemről híressé lett városoknak, valamennyi római katolikus valamennyi lengyel.

A háboru első napjától, az oroszok első betörésétől fogva Brédy körül szorongó érzés vett erőt rajtam. Nem az az érzés, ame- lyet maga a háboru is természetesen kivált minden béke szerető emberből, hanem egy csodálatos sejtés, amely kis városomat, sze- gény hiveimet mutatta az ágyuszó, rombolás, halálos veszedelem középpontjában. Vakon bíztam és bíztunk derek hadseregünk erejében vitéségében; azt is tudtam, hogy az oroszok betörési állomásától, a keletgalíciai határtól, mi a széles nyugaton nagyon messzire vagyunk, mégis egy percig sem kételkedtem, hogy a megpróbáltatások napja közeleg feleik.

Naponkint összegyűjtöttem hiveimet kis templomunkban s magam is vérző szívvel, megnyugtatón iparkodtam. Megértettem velük, hogy a háboru nem csak ényészetet jelent, hogy megadással, szeretettel törve, áldás fa- kadhat csapásából. Hogy nincs ok félelemre, de el kell készülnünk minden eshetőségre és még félni is jobb, mint megijedni.

Minden nap bizonyítottam, hogy az orosz pusztítás hozzánk el nem érhet. És mi- alatt beszéltem, folyton marcangolta lelkiismer- tetemet az az érzés, mintha magam sem vol- nék meggyőződve arról, amit magyarázok. Bi- rokra keltem az indokolatlan benyomással; százot is meggyőztem magam, hogy rémképe- ket látok s a végén mégis magam előtt láttam elpusztult városomat s barátájos mezeit, rét- jeit köröskörül teli vérző áldozatokkal.

Mindez, azt kell most hionem, kiér- zett szavaimból. — Meggyőződhettem nap-nap után, hogy hiveim ép úgy biztosra vettek a bizelgő veszedélmet, mint magam. Akkor aztán lassankint abba is hagytam az érvelést és hall- gatagon, kifejezetlen közmegegyezéssel elő- kérdés s kifejezetlen sorsot jön az e len- seg.

Most aztán újabb feladatba fogtam. No, meneküljétek, bármi történik is! A menekülés méltatlan, enbertelen, szivtelen. Itt hagyjátok hazaitok, amelynek minden egyes tégláját ma- gatok hordtátok össze, amelynek minden egyes kockója összelorrott születek, a magatok, gyer- mekeitek életével! A templomotokat, Isten há- zát, amelyet az Urnak emeltek s a melyben magatok is U hozzá emelkedtetek az imában! Sijaitokat, titeket porladozó csontjait! A me- nekülés azoknál is esztelen dolog is. Az ellen- ség békés lakosokat nem gyilkol, legfeljebb megsarcol. De hat mi ez az áldozat a földön- futas iszonyataihoz képest.

Ezzel az intéssel több szerencsém volt. Az emberek elkészültek az ellenségre, törül-hegyre a legapróbb részletekig megbe- szélték, megállapították a tendőket. Előre félretették, összegyűjtötték a kenyér- és széná- porciót s megszokták az invázió gondolatát.

Ekkor még Przemyslyg sem jutott el az ellenség. A lapomból olvasték, hogy nem is jut el értebb. Sok száz kilométer választ el. Mégis egész nap az ágyú dörgését kíméltük. Már nem féltünk, egymást biztattuk. Jött a visszavonulásuk híre, világos, hogy a mi váro- sunkra nem kerül sor. Mégis tudtuk, egészen bizonyosan tudtuk — persze nem beszéltünk róla — hogy: idejön az ellenség.

Jött aztán az újabb elhelyezkedés a censtochau-krakói vobalon s ennek folyo- mányaképpen az orosz előnyomulás. Megjött, amire számítottunk.

December nyolcadikán reszkettette meg a levegőt az első gysúzó. Bevonultunk kis templomunkba s infocórtunk a házárt, csészéért. A piciban én leköt az itteni csapa- tok parancsokra. Delután öt órakor ütött be a kis paróchia falába az első gránát, nem nekem szól, tudom, az öregagnak. Hét órakor jött értem egy huszár, a parancsnek hivatott.

Azonnal szedjem össze a népet, tjtél előtt három hosszú tehervonat indul Dobráról, menek- küljünk A csatateret kívánja, hogy kiirtsák a városot.

Meneküljünk? Hiszen azt megvártam, kértem, intettem, könyörgtem, hogy — ha majd rákerül a sor — a helyén maradjon mindenki. És most én kezdem?

Ahány szekér volt, egy óra múlva utrakészen állott. Magam fogtam be brics- kamba szegény kicsi lovacskaimat. Harom ember számára volt benne hely, nyolcan kapaszkodtak lei, tizen legalább a kasha fogodztak. És megindult sötét éjszakában a hosszú me- net. Otthagytuk a hazat, templomot, temetőt.

Tizenegy órakor értünk Dobrára, a vasut állomáshoz. El kellett hagynunk szekereinket, lovainkat, jóságunkat. Persze állat a lo, nem egyeb. Az én két fákó lovamam se volt egyéb. Bizony a nyakába börttem egyik- nek is, másiknak is. Csak még egyszer vi- szontiaassem, nem bánom, ha másé is.

Huszonegy óraig utaztunk — sírva. Aztán állomásonkint fogytunk, ki itt hazódott meg, ki amott. Ezt az öreg vak embert, a ha- rangozom edes apját, meg ezt a kislit, az unókáját magammal vittem.

Tegnap izentek, utaztam hazá, gyöz- tünk, az ellenség elszakarodott. Nem merek arra gondolni sem, hogy hatai élet pusztult el. Minek a ha alt bolgyátni? Keserűség sidos mar a szívemben, söt nagy haladatoságot ér- zek az isteni gondviselés s a mi hős hadaink iránt, hogy visszaadtak nekem a nyajat, a nyá- nak pedig a lájat. A mi karácsonyu- boldog tesz, mert aját hajlékunkban adhat- juk föl az ünnepi mecsést. Már boldog- ságy otthon lenni.

A pap személyes ösherdő tájék öröm- kényeket oszt.

Kisfaludi-utca 27/a (Fischel-féle házban)

Egy 3 szobás lakás

előszobával, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel február 1-re kiadó.

HAZMESTERT,

(gyermektelen házaspár) ki egyuttal boltiszolga is fogadok. Egy erős fiu is tanulónak felvétetik. **Pollák József** bérkereskedő.

URANIA

morgókép palota ROZGONYI UTCA 4 szám

Karcsányi ünnepek alatt naponta új műsor

December 25-én Karcsányi első napján nagy detektív dráma

Fel a kezekkel

(Schach-Matt) detektív dráma 3 felv. amerikai színészekkel.

Menaggio

természetes kellemellen nászéjszaka

vígjáték

Miniszter és feminista

Humoros

December 26-án Karcsány 2-ik napján

Nagy olasz irodalmi film ujdonság **Sgt. Teribilli Gonzales** olaszország legszébb asszonyának fellépte

Az önvédelem

társadalmi dráma 3 felvonásban

A drogista a bűnös

vígjáték

A löverseny

dráma

December 27-én Karcsány 3-ik napján

Nagy magyar persziflász vígjáték. Magyar színművészek fellépésével Magyar kinematográf ipar

Szerbia hadat üzen

vígjáték 3 felvonásban

Férj uram kikapós

humoros

A norvég hegyek

látványos természeti

Az áruló

dráma

Az alaptalán gyanu

dráma

Rendes helyárak. Kezdeté az ünnepek alatt mindenkor 3, 5, 7 és 9 órákor.

1914. December hó 28-án

kerül bemutatásra az első Betty Nausen film

A özárító

dráma 4 felvonásban és a remek kísérő műsor.

Elérszüke miatt az összes raktáron lévő fehérneműket, vászon asztalneműket, kész agyfelhuzatokat, törülközőket, divatkelméket és sejmeket karácsonyra, mélyen leszállított árban eladjuk. — Felkérjük a t. hölgyközönséget, hogy a fenti dolgokat minden vételkénszer nekül saját érdekeben tekintse meg. Singer József és Társa

Szent-Margit-szigeti üdítővíz

a legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz.

Mint asztali víz nagyon kellemes ío hatásu, egészségpólo ital. — Forgalmomba hozza a Budapest Szent-Margitszigeti üdítő és gyógyvíz kezelésége Budapest, V., Nádor-u. 6. Főlerakat: Rechnitzer Mór cégnél Nagykanizsa.

Közös háztartásra

intelligens társ kerestetik. Előnyben részesít gyermektelen házaspár. 1-2 szobás lakás, konyha rendelkezésre áll. Csakis levélbeli ajánlatok a kiadóban lévő címre kéretnek.

Házmesternek

józan életü gyermektelen házaspárt, lehetőleg kömüves mestert keresek.

Allás január 1-én elfoglalandó

Csillag Jenő.

Házvezetőnő

csakis feltétlenül megbízható, idősebb, intelligens, elsejére kerestetik. Cím a kiadói-hivatalban.

Ö. v. Scháve! Lajosné

épület és műlakatos

Nagykanizsa Rozgonyi-u 9

Telefon 122 szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhelyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezését és épületvasalást

Minden lakatos és vízvezeteki munkálatokba vágó javításokat a legutányosabb árban eszközök.

A Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság ajánlja

szellős, egészséges raktárait,

gabona, hüvelyesek és más tömegárak beraktározása és kezelésére, olcsó díjtételek mellett.

Üzembem villanyerővel hajtott árpatisztító.

Mesterséges szárító tengeri és mindennemű gabonaneműek, ugyszintén magvak részére.

Tengeri és cinquantin morzsolás.

Előlegek mérsékelt kamattalab mellett.

Préselt szalmát
vasuti kocsiba rakva, nagy mennyiségben vásárolnék.
Widder Samu Budapest

Arverési hirdetés.
-Vb. Krausz és Farkas nagykanizsai bej. czég csődtömegéhez tartozó 1 drb. 100 kor. nevértékű Grubisnopoljei gözmalom és téglagyári, 1 drb. 250-kor nevértékű Csurgói Takarékpénztári és 3 drb. egyenkint 200 kor. nevértékű Néptakarékpenztár (Nagykanizsa) részvény, mindegyik az 1913. évtől járó szelvényekkel együtt ajánlati uton éladatik. A zárt írásbeli ajánlatok legkésőbb 1914. évi december 30-án délután 3 óráig adandók be Dr. Lőke Emil nagykanizsai ügyvéd ur. csődválasztmányi elnöknel. Ajánlat tehető mind az öt drb. részvényre együttesen, vagy mindenegyes részvényre külön-külön. Az ajánlathoz bantapénzül a megvenni szándékoló részvények nevértékének 10%, a készpénzben csatolandó. A választmány a legkedvezőbb ajánlat elfogadásához sincs kötve s fenntartja jogát, hogy esetleges szóbeli árlejtést tartson.
Kelt Nagykanizsán, 1914. évi december 19-én.
Dr. Bród Tivadar ügyvéd csődtömeggondnok.

Mayer Klotild
gőzmosógóra NAGYKANIZSA.
Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a F8 ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepe met Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartári ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kezelőosztály.
Garantálti reformszneküli gőzmosós.
Szives pártfogást kér.
Mayer Klotild
gőzmosógóyára Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u, 19, Kazincy-utca 8.

Finom akác-, hárs- és larló Virágméz
valamint idei dió kisebb-nagyobb mennyiségben mindig kapható
Gazdasági Közvetítő Irodában
Sugár-ut 18 szám
Ugyanott vízmentes ponyvák és boros hordók minden időben kölcsön kaphatók.

HIREK

Karácsony. Az idei karácsonyt a község páratlanul álló jótékonyága, hazajáró áldozatkésztsége tette a szeretet felelőtlenségének ünnepevé. Csak a legnagyobb elismerés és legmélyebb meghatódottság hangján lehet beszélni arról, amit a mi publicumunk tett a katonákért. A szent estén az összes katonai kórházak és kaszárnákban kigyúlt a karácsonyfa, amely a szenvedések szomorú lékai és a laktanyák rideg termeit az otthon melegével töltötte el. A városi keblű hölgyei a katonai hálosággal a jóléti intézmények vezetése által igazán csodát művelt. Minden katonának jutott járadék, ünnepi falat, lelki vigasz. Diszes, előkelő vendégsereg jelenlétében folytak le a kaszárnyák és kórházak karácsonyi ünnepségei, szórakoztató program keretében. Ünnepi beszédek, szavatok hangzottak el mindenütt; a katonazenekar művészi játéka s az ifjusági énekhangversenye váltakozva szórakoztatták a hallgatókat, s mindennek tetejébe bájos hölgyesereg juttatta a sebesültekhez a község adományát. A rendezésben résztvevő hölgyek névsorat fölszemes följegyeznünk. Valamennyien egyforma készséggel buzgókodtak a szent este feledhetlenné tételén s valamennyien megkapták már jutalmukat a község elismerésében s a katonák könyves köszönetében.

A választás. Nagykánizsa város képviselőtestülete ma frissül föl. A képviselőtestület tagjainak cirka felét hat évre újra választják — ha ugyan a választást meg nem semmisítik. Értesülésünk szerint ugyanis igen komoly mozgalom keletkezett arra, hogy a kormány a választást, — tekintettel arra, hogy a választók tekintélyes része hadbavonult s ezért polgári jogát nem gyakorolhatja, — semmisítse meg s az új választást a háború befejezése utáni időre halassza. Anyira méltányos ez a kívánság, hogy a kormány aligha fog kitérni teljesítése elől. A harcra szeptember polgártársaiokat valóban nem szabad azzal büntetni, hogy jogaik gyakorlásától elzárják őket. Igazán semmi sem tette sürgőssé ezt a választást, amelyre nem is tett készülődéseket a polgárság. A szavazás ma reggel 9 órakor kezdődött s az eredményt délután 4 órakor hirdetik ki.

Kitüntetett úrlányok. Pongor Ilus és Tripammer Margit úrlányok a háború kitörése óta önkéntes apólonói szerepet vállaltak az első számú és. el. kir. tartalékházban Hamburger Jenő dr. sebész osztályán, ahol tudvalevőleg a legsúlyosabb sebesültek fekszenek. Az úrlányok a betegápolásban odaadó buzgalmat fejtettek ki s a legnehezebb műtétek végzésénél is állandóan segítettek. Megbecsülhetlen szolgálataikat a pozsonyi katonai parancsnokság is méltányolta amennyiben megdöntöjükhöz dicserő elismerését és halás köszönetét fejezte ki.

Athelyezés. A közoktatásiügyi miniszter Szalay Pál dr. zalaegerszegi s. tanfelügyelőt hasonló minőségben Komáromba helyezte át. Szalay dr. sokat tett a zalai tanügy felvirágztatásáért érdeklődésben s így távozásra vesztése a megyének.

Temetés. Bründl János és. kir. kapitányt karácsony másodnapján helyezték örök nyugalomra a városi sírkertben. Temetésén, amely katonai pompával ment végbe, óriási gyászoló közönség vett részt.

Halálozások. Láng Béla magánlaktáros, Nagykánizsa fiatal társaságának közkezdelt tagja rövid betegeskedés után elhunyt. Halála után körben ósztató részvétel mellett. — Dörny János szobor, aki katonai szolgálatot teljesített, — napi roszullét után tüdőgyulladásban elhunyt. A váratlan haláleset mind a feleségét, — et kellet, ahol a fiatal férj ismerték.

A mi hőseink. A 20-as hónapok sebesülte: Nagy József tizedes 12 sz. Marcalfi, Nagy József 10. sz. Sümegesi, Nagy József vezető 2 sz. Nagy Károly 10 sz. Sümeg, Nagy László 7 sz. Nagy Mihály 12 sz. Nagygyimót, Nagy Pál Alsószenterzsébet, Nagy Sándor vezető 9 sz. Pápaderegye, Nagy Sándor 4. sz. Turje, Nagy Zsigmond 12 sz. Kemendöller, Neimann Ferenc 2 sz. Nemes Dezső tizedes 10 sz. Somlójenő, Nemény György tizedes 9 sz. Pápa, Nemes István Kisbartsény, Németh András 11 sz. Noszlop, Németh Elek tizedes 7 sz. Bartahida, Németh Ferenc vezető 8 sz. Zalakáros, Németh Ferenc 4 sz. Nagykánizsa, Németh Ferenc 11 sz. Németh István 11 sz. Kehida, Németh János 7 sz. Zalaszentmihály, Németh János 4. Pölöske, Németh József 9 sz. Németh József Zalaegerszeg, Németh József őrmester, Németh Károly 9. sz. Egerszalja, Németh Károly 10 sz. Németh Sándor 9. sz. Németh Zsigmond 12 sz. Pápa, Németh András 7 sz. S. petnek, Németh Pál szakaszvezető 10 sz. Tapolca, Novák, Novák Ferenc, Novák János vezető 8 sz. Bajcsa, Novák Sándor 8 sz. Sümeg, Nyári Lajos 11 sz. Nyíró István 11 sz. Nyújtó József tizedes 4 sz. Dióskál.

Ózv. Beniczky Gáborné szül. gróf Batthyány Ilona, kir. vezette Vázaongyi Emil mórchelyi intézőt összes uradalmának főintézőjévé.

Mohamedán katona halála. Cséktornyáról jelentik: A boszniai hercegovinai 3-ik számú gépezetred Gulic nevű közigénye belehalt életveszélyes sérüléseibe, amelyeket a szerb harcok kapott. A vitéz bosnyákot, aki Mohamed híve volt, — vallásának megfelelő szertartások szerint temették el, sőt az imát is mohamedán tábortól lelkész mondta fölőtte, akit Győről hoztak ravatalához.

A megye népesedése. Az 1914. év harmadik negyedének népesedési statisztikáját most bocsátották közre. Eszerint Zala vármegyében július, augusztus, szeptember hónapokban 4074 lélek született s 2166 hunyt el. A legnagyobb szaporulat a perlaki járásban volt, Nagykánizsa itt éppenséggel nincs a vezető helységek közt.

Kaszárnyát építenek Nagykánizsán. A legközelebbi hetekben nagyobb szabású építkezés kezdődik Nagykánizsán. A hadügyi kormány ugyanis pályázatot hirdetett egy 750.000 koronás kaszárnya épülésére azzal a feltétellel, hogy az építkezést rögtön meg kell kezdeni. A pályázatot már le is járt s a beadott ajánlatok fölött éppen ma dönt a pozsonyi hadtestparancsnokság. A pályázati hirdetmény nem árulja el, hogy az új kaszárnya milyen csapat részére készül, de katonai körökben az a vélemény, hogy az ötödik vartüzérezet egy részét helyezik el abba ideiglenesen. Állítólag a most építésre kerülő épület csak egy része lesz a nagy tüzerkaszárnyának, amelynek összes építkezési költsége többmillióra rug s amelyet már régebben megígértek Nagykánizsának.

A vonat elé dobta magát. Karácsony másodnapján este szörnyű módon vezekelt parányi bűnéért egy fiatal leány. — Metz Mária a vasuti állomás III-ik osztályú várótermében az egyik utastól egy kis csomagot lopott el, amiben nem volt egyéb egyetlen szál szoknyánál. A tolvajlást azonban észrevették s

A papushóból lett népfelkeltő bucsuzik a feleségétől. Az asszony: Aztán csak próbálj háza non jön a harctérről...

alányt átadták az állomási rendőrségnek, egyik rendőr a városküzára akarta kísérni a bűnös hajadont, de ez a Kazincy-utcai szomszónál elfutott tőle s egyenesen az éppen arra robogó bécsi tehervonat mozdonya felé futott. A mozdonyvezető észrevette a lány szálkát s fékezett. Már-már állt a vonat, mikor a hősi doctalan teremés a szinte lekötött nyakát. A kerék ráment a torkára s a lány forszólatlan maradt. Dr. Neu Hugó ügyeletes orvos, akit a szerencsétlenség színhelyére hívtak, már csak a beállt halált kopstatálta. Kétségtelenül megállapították tehát, hogy a fiatal bűnös öngyilkosságot követett el.

Az Uránia mozgóképalota agilis tulajdonosa megszerezte a Nordisk film Compagnie hírneves filmgyártótól Betty Nausen világhíri tragika filmsorozatát s annak első bemutatóját ma és holnap, azaz a hó 28-án és 29-én tartja meg Betty Nausen Dániának ugyan az, mint nekünk Márkus Emilia Hatalmas mimotragikái művészeite kitűnően jut érvényre a „Czárno” című drámában, melyben a tavalyi színiévtáiban Beregi Oszkár és Kondráth Ilonka arattak sikert Nagykánizsán. Ezenkívül még kitűnő kísérő képeket is mutat be.

Festékdobozok gyermekek részére nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv és papírkereskedésében Nagykánizsán.

Nyilt-tér.

Most, amidőn v. képviselői mandátumom lejárt, Nagykánizsa város I. kerülete igen tisztelt választó polgárainak ez uton hálás köszönetem fejezem ki azért a kitüntető bizalomért, amelylyel engem az ezelőtti 6 évvel történt városi képviselőválasztáson megajándékoztak. Megrot. Itt egészségi állapotom nem enged, hogy továbbra is reflektájak e kitüntető bizalomra, de mindenkor hálásan fogok visszaemlékezni erre az időszakra, melyben szerény erővel, de a legjobb igyekezettel mindenkor a közérdeket kívántam szolgálni.

Blau Ottó

Feladós szerkesztő: Fischel Lajos	Szerkesztő: Tóth Zoltán
--------------------------------------	----------------------------

KALODONT
 legjobb
 FOGKRÉM
 1914. december 21-től
70 fillér.

HÁZMESTERT,
 (gyermektelen házaspár) ki egyuttal bolti szolgál is fogadok. Egy erős lú is tanulóknak felvétetik. Pollák József bérkereskedő.

Kisfaludi-utca 27/a (Fischel-féle házban).
Egy 3 szobás lakás
 előszobával, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel február 1-re kiadó.

A Rözegő évfordulóra
Határ idő napló
 szép, tartós vászonkötésben, 365 napra való beosztással nyolczald réte alakban. K 2.40.
 Kapható
Fischel Fülöp Fia
 papírkereskedésében Nagykánizsán.

Barta és Fürst
 elsörangú női-divatruház
Nagykanizsa
 Fő-ut
 az Első Magyar Biztosító Társaság új palotájában
 Telefon 323 szám.

Ruhakelmék
Bársonyok
Sejymek
Női fööltők
Gyermekkabátok
Bluzok
Pongyolák
Kötények
Fehérneműek

Szőnyegeek
Függönyök
 Agy- és asztalterítők
Szőrmék
Kelengyék
 Vásznaok és siffonok
 legnagyobb választékban.
Női kabátok
 minden ában.

URANIA mozgóképfalota ROZGONYI-UTCA 4 szám

Dec 28 és 29-én minden este nagy dráma-udonság

A SZÁRNYÓ

udvari intrika 4 felvonásban Az elemek gyűlölete humoros

A ravasz foxi bohóság

Medve mutatványok természeti kép

Freddy szabadsága vígjáték Szardán és csütörtökön nagy kacsó est.

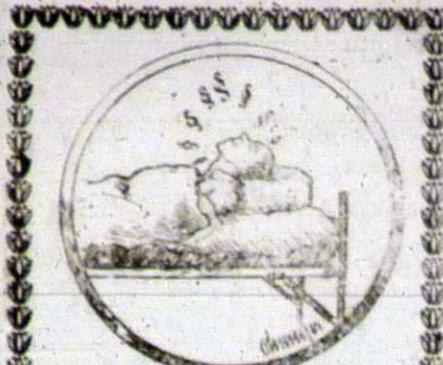
ÜZLETMEGNYITÁS.

Vas szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy helyben Csengery-ut 17 szám alatt, a mai kornak megfelelő, modern, tiszta borbély és fodrász termet nyitottam.

A ZALA TÁRCAJA Orosz mulatság.

Villamoslámpák égtek az asztal fölött és a fehér terítőn csillogott a porcellán, az ezüst porcellán, a kristályos metszett borospohár.

Házmeszternek józan életű gyermektelen házaspárt, lehetőleg kömüves mestert keresek. Allás január 1-én elfoglalandó. Csillag Jenő.

Katonatiszteknek önkénteseknek

a házbavonulás, újoncképzés alkalmával szükséges órákat stb. a legjelentősebb szaklapok által... Der Rekrut

Pozsonyi zenekar. Bertók Vili az ifjuság királya és közkedvelt zenekara Magács János hirtveves tárogató mester közreműködésével minden este 8 ÓRÁTÓL reggel 5 ÓRÁIG nagy hangversenyt tart, az Arany Szarvas kávéházban. Levjobb italok. Rendes árak. Pontos kiszolgálás. Külön terem. Kiváló tisztelettel Feldmann József tulajdonos.

A legjobb minőségű hadiczipők osztrák, gamaschnik, hócipők. Továbbá mindennemű Uri-női és gyermekcipők kaphatók és mérték után rendelhetők. Miltenyi Sándor és Fia cipőruházásban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut a VÁROS PALOTÁJÁBAN.

Ragályok ellen

Most igen alaposan kell védekezniük, mert holnap, vérszennyező, kanyar, typhus, köhögés, szarvó és egyéb ragályos betegségek fókuszai a b. orvosi intézetek fel. melytől a széklet, hogy minden háztartásban egy megkötő fertőtlenítőszer kényel legyen.

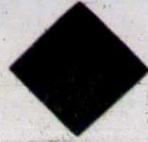
LYSOFORM szagtalan, nem mérgező, nem az emberi szervezetben 80 fillért minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. LYSOFORM-SZAPPAN finom, gyenge piperecsappal 1 százelek lyszoformot tartalmaz és antiseptikus hatás.

FODORMENTA-LYSOFORM erősen antiseptikus hatású szájviz. Szájban rögtön és nyomatlanul eltűnt és a fogakat konzerválja. Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára Ujpesten.

akit ez az aggodalom gyötört... A kis hivatalnokok, akik nem futhatnak el, mint a nagy feiűek, hanem itt rekedtek és most tétován, értelmetlenül, kénszeredettek ülték végig a „gyözelmi lakomat”, melyet a neurastheniás generális furcsa és groteszk ötlettel parancsolt rájuk.

ledt teremben a borgözös zsvaj) és a hideg utcán fagyos téli ködben kiszállt fejükből a gyöngye mámor... A tábornok zongorájához sietett, a professzor aggódva gondolt a reggelre, amikor új gondok szakadnak rá, meghajlott vállára.

furcsa, vad vérhullám futott végig rajta... Olyan volt ez, mint az első csata puskaropogásos, fojtó, mámoros... Vajjon miért, miért lenne ő jobb, mas, külömb, mint a többi... De ez csak egy pillanatig tartott.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám falirögzítések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

AZERKES, TÖRÉS ÉS KIADÓHIVATAL:
NAGYKANIZSA
SUGÁR-UT 4. SZÁM
MOKKIADÓHIVATAL:
Egyes száma 2. az. (Főosztály)
NAGYKANIZSA
SUGÁR-UT 4. SZÁM
MOKKIADÓHIVATAL:
Egyes száma 2. az. (Főosztály)
NAGYKANIZSA
SUGÁR-UT 4. SZÁM
MOKKIADÓHIVATAL:
Egyes száma 2. az. (Főosztály)

Z A L A
POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak
helyben háttérben
Egy hóra... 1.00
Három hóra... 3.00
Egy év... 10.00
postai szállítással
Egy hóra... 1.50
Három hóra... 4.50
Egy év... 15.00
Egyes száma ára 6 fillér
Munkahelyen és ügyintézők díjaitól mentesül az előfizető

Jenő főherceg.

Az érdeklődés homlokterében Jenő főherceg áll most, a balkáni erők főparancsnoka, aki seregeink rekonstrukcióján fáradozik. Jenő főherceg markáns egyéniség, intranzigens katonai fölfogással, a dolgokról való erősen megalapozott és tántoríthatatlan meggyőződéssel. Ha távolabbi körökben nem is ismertük külön fölfogását a hadsereg dolgairól, annyit tudunk róla, hogy ez a külön fölfogása még van. Ennek a külön fölfogásnak volt eredménye annakidején Conrad báró vezérkari főnök reaktiválása. Hálátlan időkben hálátlan helyre került most Jenő herceg. Sakkban tartó, dilatárius hadvezetés népszerűtlen földadatát vállalja olyan territóriumon, amelyet különben nagytehetségű és nagyessű elődje egyetlen nagyobb fogatékosságával, szinte krónikus tájékozatlanságával szabadjárta engedett. Jenő főhercegnek a Balkán vidéke idegen és ismeretlen vidék. Aki

azonban egész élete pályáján a maga útján tudott járni úgy, hogy nemcsak kifele hajoltak meg előtte a nagy szaktekintélyek s aki mindenekelőtte ember tudott lenni az élet minden pillanatában, melegen érző, önállóan ítélő és gyors elhatározású ember, az messze el fogja tudni kerülni a hiu csabításokat is és vezérkari mappája fölött görnyedve nemcsak a győző babérait fog gondolni, hanem halálös verejtékére is. Jenő főhercegben garanciát látunk arra, hogy a mások, a tapasztaltak véleményét is meghallgatja s hiusági versengést nem tűr meg ott, ahol százazrek életéről s országok sorsáról van szó. Jenő herceget kitűnő katonának és hadvezérnek tartják szakkörökben. Mi az ő hivatottságát bölcs mérsékletben látjuk s ez a babért is biztosabban meghozza Szerbia harcterein a magyar és osztrák seregek számára.

A kárpáti csaták.
A zimonyi híd felrobbantása.

Galiciában az orosz támadás hevesége mára se hanyatlott. Az ellenség kétségbeesett erőfeszítése elől kisebb területen ismét kitértünk, más helyeken azonban a rendkívül heves orosz támadásokat visszavertük. Lényegesebb esemény az orosz harctéren általában nem történt. A déli hadiszíntéren még mindig farkasszemet néz egymással a magyar-osztrák és szerb sereg. Azok a hírek, amelyek Zimony megszállásáról s a

szerbeknek Magyarország belterületére történt betöréséről kerültek forgalomba, — alaptalan koholmányok. A szerbek gondolni se mernek a betörésre, sőt, hogy a mi csapataink Belgrádot megneközelíthessék, — újból felrobbantották az általunk helyrehozott zimonyi hidat. A főhadiszállás hivatalos jelentése egyébként ezeket mondja a galíciai és a szerbiai harcér eseményeiről:

Budapest, december 29. Hivatalos jelentés, (érkezett éjjel 1 órakor). Dukla szorosától északra csapataink az oroszok támadása elől a kárpáti hegytarajhoz közelebb fekvő állásokba tértek ki. A Biala és Dunajec között, a Zaklicintől északkeletre fekvő területén az ellenségnek igen heves támadásait visszavertük. Az északkeleti harctéren levő arcvonalunkon egyéb jelentősebb esemény nem történt. Délen a szerbek a zimonyi hidat ismét felrobbantották.
Höfer, altábornagy

A LENGYEL
harcstérről.

Berlinből táviratozzák: A német hadvezetőség jelenté hivatalosan: Kelet Poroszországban és Lengyelországban, valamint a Visztulától északra fekvő területen nincs semmi újság. A Visztula balpartján támadásaink a kedvezőtlen időjárás dacára is tovább fejlődnek.

Bulgária és Szerbia
megegyeznek?

Szófiai távirat szerint Nisből megerősítik azt a hírt, hogy a szerb kormány a macedón kérdésben hajlandó teljesíteni Bulgária összes követeléseit. Pasics miniszterelnök az erre vonatkozó javaslatokat állítólag be is terjesztette a szkupstinának. Bulgáriának a macedón kérdés szája-ize szerinti rendezését csupán semlegességét kell fenntartania.

A francia harctérről.

Hetek óta valami sivár egyhangúság tükröződik ki a francia harctérről érkező hivatalos jelentésekből, amelyek nap-nap után heves, de eredménytelen támadásokról számolnak be. Minden talpátnyi helyért kemény harcok folytak s a viaskodásnak egyik félre se teremnek gyümölcsei. Heteknek — hónapoknak ebből

az eredménytelenségéből lát lehetne következtetni, hogy mindkét hadviselő fél a másik végső kimerülésére számít. Annyi bizonyos, hogy itt a döntéstől épen oly messze állunk, mint a háboru elején. A német főhadiszállás a legújabb harcokról ezt jelenti:

Nyugati hadszínter: Nieuportnál az ellenség támadási kísérleteit minden sikertelenség nélkül ismételte meg. Közben a fenger felől tüzeléssel támogatták, amely nekünk kárt nem okozott, de Westend néhány lakosát megölte és megsebesítette. Maghiúsult az ellenségnek St. Georges major ellen intézett egy támadása is, amelyet hivatalos jelentéseiben birtokában levőnek tanítottak föl. Yperntől délre elfoglaltunk egy ellenséges lövészárkot, amely alkalommal néhány lucat fogoly jutott kezünkre. Arrástól északnyugatra az ellenségnek több erősebb támadását visszavertük. Verduntól délkeletre szintén minden eredmény nélkül ismételte meg támadásait az ellenség. Epp oly kevés eredményt ért el abban a törekvésében, hogy Sontheimtot nyugatra fekvő azt a magaslatot, amelytől tegnap küzdelem volt, visszahódítsa.

Japán vérdíja

Budapestről táviratozzák: Japán nagyobb mennyiségű nehéz ágyut engedett át az oroszoknak. Oroszországtól kárpóttalásul Sachalin szigetének felet kaptá ezért Japán.

Az új harcok kezdete Szerbia ellen.

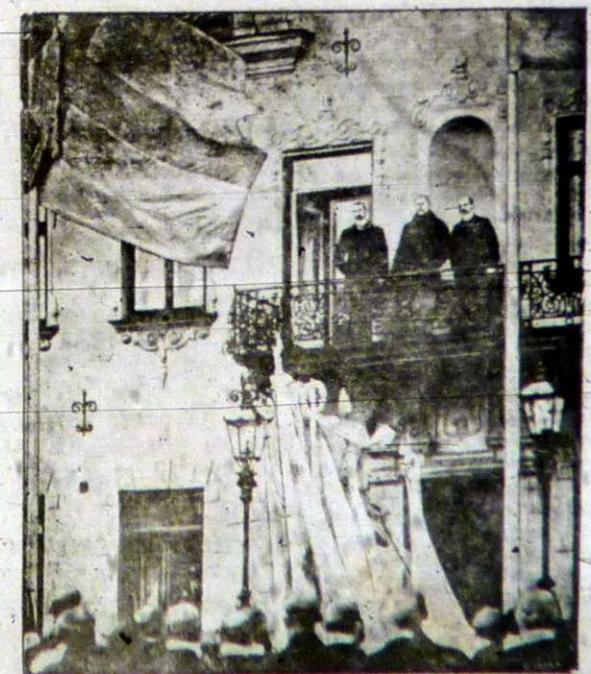
Budapestről táviratozzák: Sarkotics altábornagy szerdán veszi át a balkáni hadierők vezérkari főnöki tisztelet. Sarkotics hivatalba lépése az új szerbiai harcok megnyitását jelenti.

A török harcok.

Berlinből táviratozzák: A Hamidie 24-én sikerrel bombázta Baumot. Ugyenakkor a Midili találkozott az orosz flottával, amely megtámadta A Sultán Selim a Midili segítségére sietett, mire az orosz flotta Sebastopolba menekült.

A háboru vége.

Rómából táviratozzák: Olaszország vezető köreiből az a meggyőződés, hogy a világháboru sokkal rövidebb idő alatt ér véget, mint azt általában hiszik. Az olaszok szerint két-három hónap alatt a francia harctéren beáll a végkimerültség, az orosz harctéren pedig a döntés március vége, (prilis eleje meghozza a fegyverszünetet, egy-két hónapig eltartanak a tárgyalások, aztán jön a leszerelés.

A malmói találkozás.

HIREK

Ifju halott.

Ifju barátom bús ravatalát
Síró baráti könnyel öntözöm.
S míg bucsuzóra fogom a kezét
Ajkamról hangzik vádoló beszéd:
Jó istenem, irgalmad hol maradt
Hogy ifjan, boldogan ragadtad el
Okos, virágos édes életéből?
S halkán, szelíden felel a halott,
Mintha az Úr szóló volna ajkán át
Botor dolog sajnálni engemet
Misa sajnálni csak titeket lehet
Kiknek be kell itten várnotok
Tavaszi, nyár után az ősz, a telet.
Az élet nagy kincsét én elhozám
Az ifjuság, az sirba jön velem.
Ez életben az egyetlen becses.
Azt az élet ideadta nekem.
Ti meg maradtok és éltek tovább,
Mire elveszi az élet tőletek
A mit tőlem el a halál se vett.
Öreges lesztek, agok, betegek,
Ősz az élet a sirba úgy tesszél.
Nem jöttök úgy, mint ahogy én jövök
Délcegen, büszkén, ifjan, csókosan.
— És nem sajnáltam többé a halottat,
Csak magamat. Amért maradnom kell még.

Vértesy Gyula

A katonák árvaiért.

Lévay Mihály oszt. képviselő.

A háború napról-napra új feladatok, új kötelességek elé állítja a társadalmat. Nincs annyi balszem Gileádban, amennyi a sok seb behegyesztésére kellene e nehéz napokban. De ahol a csodatevő balszem hiányzik, ott nem szabad most hiányzani a még csodatevőbb szeretetnek. Mert „a szeretet minden megért, mindent elvisel, mindent remél” mint Pál apostol nagy igazán mondja: „A szeretet türe, a szeretet kegyes”. A szeretet szinte emberfeletti türelmére van most szüksége a csapatok keresztje alatt roskadozóknak. A szeretet kegyességére van szüksége ma a társadalomnak. Ha ez a szeretet nem úr irásis, hanem élő valóság, akkor nem ijedünk meg az új feladatoktól sem és készek vagyunk az új kötelességek vállalására. Egyre többen kerülnek haza katonáink közül a harctérről olyanok, akik kenyérkereső munkára nem képesek többé. Mindinkább elfogja lelkiünket a részvét, ha egy-egy családfő hősi haláláról értesülünk. Mindinkább fokozódik ezzel is az a kötelességünk, hogy e katonáink családjainak szomorú helyzetén segítsünk. Nem csak az állam teszi meg a maga kötelességét, a társadalom is kivészi e nemcs munkából részét. Sajnos, eddig még nem indult meg olyan akció, amely a munkaképtelenné vált, vagy a csapatban elesett hősök családjainak intenzív segítségét tűzte volna ki célul. Pedig éppen ezeken a családokon kell körülöten segítenünk, ott kell megtörnünk a szeretet kenyérét, ahol nem lesz többé ap, aki azt megtörje övéinek. E nagy föladat megoldásához haladéktalanul hozzá kell fogunk. Ha ezt a társadalom újabb megterhelése nélkül megtudjuk tenni, csak annál nagyobb megértéssel láthatóztatunk mindenütt.

Az újév folyamán társadalom különbség nélkül boldog újévet kíván ebben az országban mindenki minden ismerősének. Ha az idén kivételesen elhagynánk ezt a sablonos dolgot a szokat a lilléket, amelyekbe az újévi jókívánság tolmácsolása kerül, — a rokkant katonák s ezek családtagjai számára adnák — osi nos összeg gyűlt össze, amely alapját vetné meg a rokkantak állandó segélyezésének. Az újévi lillérek fölládozásával olyan összeget juttatna a közönség s a hazafiasság oltárára, a melyről egyszer már lemondott s még pedig nem ily nemes és humánus célra. Juttassa tehát mindenki, iskolák, családok, testületek, körök, pénztételek, gyárak, vállalatok, hivatalok az újévi gratulációra szánt összeget a honvé-

elmi miniszterium Hadsegélyző hivatalának özevgy és árva alapja javára (Budapest, IV. Váci-utca 38 szám).

A honvédelmi miniszterium fölhívására a hadsegélyző részére szánt adományokat (a legkisebbet is) a Zala is rendeltetési helyére juttatja s nyilvánosan nyugtázza.

A mi hőseink. A 20-ik honvédegyalozred halottai: Pálfi Miklós tizedes 4. sz. Perrag Károly 11. sz. Kehida, Persovics István 4. sz. Keszthely, Pétek Márton 3. sz. Péter Ferenc 2. sz. Alsólendva, Püster György 4. sz. Bajcsa, Plank Mihály 4. sz. Vasjobbágyi. Se esültek: Odor Sándor, Orbán Sándor, Ormai Antal 7. sz. Orosz József tizedes, Oszkó József 5. sz. Hosszuperesztog, Oszkóréti Imre 12. sz. Devecser, Ott Ferenc, Ott Vendel tisztviselő, Paill János 10. sz. Tekeny, Paill József 1. sz. Ajkarendek, Pajor József, Paor László 7. sz. Komárváros, Pakri Károly őrv. 9. sz. Paksi Gábor 9. sz. Takácsi, Paksi Gábor őrv. Pál György 7. Zalaszentgyörgy, Pál Sándor tizedes 5. sz. Ballahida, Palatin István 11. Celldömölk, Pálfi Dénes 12. sz. Szentantalfa, Páll Károly 6. sz. Pince, Páll Miklós tizedes Pampetries György 7. Nemesbük, Pankácsi Jenő Pap Gábor 11. sz. Tapolcsány, Pap Imre 8. kapot, Pap István 19. sz. Vasnyáradhegy, Pap József 6. sz. Türevölgy, Panag János 6. sz. Kustány, Pataki Ferenc, Pébél vagy Péter Gyula 6. sz. Lontonya, Pécsi Károly 11. sz. Pécsi Mihály 9. sz. Pelek Viktor 10. sz., Péntek Géza Kékut, Peresztégi István 3. sz., Peresztéji József őrvezető 5. sz. Nagykapornak, Perger András 12. sz. Halimba, Perhács István tizedes 7. sz. Moraszerdahely, Pers Ferenc 12. sz. Zalaegerszeg, Petf György, Péntek Mihály 3. sz. Köt, Péterfi Pál 9. sz. Söjtör, Petermancz Felsőkirályfalva, Peti György őrvezető 8. sz. Zalaszent, Pfeifer Ede 7. sz. Nagykanizsa, Pilics János 11. sz. Nagykulcs, Pintár Ignác, Pintárics Gyula, Pintárics Mátyás Mór richely, Pintér József 4. sz. Pintárics Fülöp 6. sz. Muracsány, Piszker Gyula 9. sz. Ugod, Plantek János 7. sz. Murakeresztur, Plechner Ödön őrv. Keszthely.

Közszolgálati felhívás. Oszinta ellátásos és hálas kéresekkel adóznak a nagytekintélyű Franz Lajos és Fiai r. t. igazgatóságának abbeli nemcs ténykedésért, hogy egyesületünk buszina céljaira utabban 300 koronát kegykedett adományozni. Az 1914. évi közszolgálati elnökség.

Hatalóság. Székelyudvarhelyről veszik a gyászírt, hogy Kövesdi Józsefnek szül. Herceg Jolán urasszony december hó 16-án elhunyt. A boldogultban Kövesdi József m. kir. pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató helyettes, a ki hosszú éveken át a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságnál mint titkár működött és általános rokonszenvnek örvendett, — imádság szeretett nejét gyászolja.

A polgári leányiskola által f. hó 15-én rendezett előadás 481 K 15 fillér tiszta jövedelmet juttatott a harcbanvult katonák teli meleg ruhaneműhöz szükséges anyag beszerzésére a leányiskolai varrósiskolának. Ezen eredmény nemcsak annak köszönhető, hogy a társadalom átértve a nemcs xelt, minden helyet megvásárolt, de a nagylelkű felülvizetők áldozati esziségének is, akik orromel járultak hozzá a mindenünket védemő hősök szenvedéseinek enyhítéséhez. Fölöslegessel. Az őrvetor felülvizetők 66 K 40 fillér.

Értesítés. A polgári fiu- és leányiskolában a tanítás január hó 4-én rendszeresen megkezdődik ugyanazon helyiségekben, a melyekben karácsony előtt folyt. Az igazgató ság.

Jótekönyv. A Franz Lajos és Fiai r. t. Nagykanizsán 300 koronát kegykedett emberbaráti intézményünk lesegélyezésére adományozni. A nagy-lelkű adományért hálas köszönetün et nyilvánítjuk: semkülönben a Pátria pótkönyvgyárnak 300 korona szives ajándékáért. A Népönghya elnöksége.

URANIA mozgókép palota ROZGONYI-UTCA 4 SZÁM
December 29-én, kedden Nagy drámai ujdonság a Czárno udvari intrika 4 felvonásban
Az elemek gyűlölete humoros
A ravasz foxi bohóság
Medve mutatványok természeti kép
Freddy szabadsága vigjáték
Szerdán és csütörtökön nagy kacagó est. Tekintettel azavaros posta és vasutforgalomra, a műsorváltásba jogát fentartjuk.

A városi képviselőválasztások

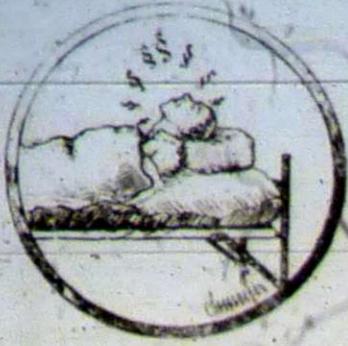
A városi képviselőválasztások iránt kevés érdeklődés mutatkozott. Inkább az önjelöltek cipelték az urnák elé azokat is, akik rászanták magukat, hogy polgári jogaikkal éljenek. A választás eredményéről egyáltalán nem moodhaljuk el, hogy az a polgárság akaratát tükrözze vissza. Hiszen a szavazók tekintélyes részét még terrorizmussal se lehetett levoksoztatni. Elhibázott volt a választás megtartása; rövid volt a küirt terminus, tájékozatlanságban hagyták a polgárságot és a választásnak ezen körülményeit többen ügyesen kihasználták. Sokak nemtörődömségével, kedvtelenségével szemben némelyek önmaguk s jelöltjeik érdekében erőszakosságoktól sem riadtak vissza: ami bizony nem föltétele a polgári akarat szabad megnyilatkozásának. No de mindegy; kívánjuk, hogy a szerencsétlen időben s nem éppen kifogástalan körülmények között született mandátumok családost ne hozzanak a városra. A választás eredménye ez:

- I. kerület: Muzikár Vince 173, Lányi László 158, Krátky József 125, Mancsek György 118. Póttagok: Németh György 185, Kovács Gábor 184, Bertalan László 184, Pépai József 168, Sió József 115.
II. kerület: Dr. Rotschild Jakab Póttagok: Halfen Jenő, Pilitz Samu, Köllay Lajos, Dr. Darázs László és Petrics Ferenc.
III. kerület: Aigner Géza d. v. tisztv. 117, Eperjassy Gábor 181, Horváth György igazg. 180, Imre József mag. 145, Lodner Ferenc ip. 128, Orbán István igazg. 158, Petrik Dezső mérnök 125, Schilhann János főfelügy. 167, Szavary Sándor mozdonyvez. 152, dr. Villányi Henrik 172, dr. Weisz Lajos ügyvéd 173, László József tanár 95. Póttagok: Kohn Lipót 164, Pusovszky Sándor 126, Lukács József 122, Meisner Oszkár, 118, Lichtfuss Gyula 115.
IV. kerület: Ujváry Géza 173, Bazsó József 172, Tóth Lajos 170, Bogvár István 168, Dióssy Béla 162, Knovtzer György 160, Csanády János 158, Gábor György 15, Sasváry János 158, Csoka Ferdinánd 102. Póttagok: Dezső Aladár 154, Orbán József 148, Hodics István 132, Horváth Sánta József 131, Bedakovics István 128.
V. kerület: Móger Károly 193, Ujváry Géza 184, idős Orbán János 184, Horváth Majdák József 179, Mátyás István 173. Póttagok: Szánthó Lajos 163, Zieger Ferenc 142, Szalay Sipos Bódi 119, Bojtör Kálmán 119, Berger Adolf 117.
VI. kerület: Buncon József, Kólarits József, Krausz László Igr. Gyergyak György, Wolf László Dozsi, Blenner József. Póttagok: Szokoly Ferenc, Sió József, Mihalecz József, Igrgy Ferenc, Puzovecz József.
VII. kerület: Plander György, Anek József, Mátés György. Póttagok: Marton József 87, Farkas György 149, Muezer László 148, Törő György 147, Buncom Ferenc 146.
VIII. kerület: Ujváry Géza, Szabó István, Dolmányos György, Horváth Johancz György, Dolmányos Antal, Szmodics György Major József, Ziegler György, Szedlmayer Ferenc, Soakovich János, Anek György, Dani János. Póttagok: Bagonyai László, Jámber Ferenc, Horváth László Johancz, Imrei György.

Felölös szerkesztő: Fischel Lajos Szerkesztő: Tóth Zoltán
Névjegyek azonnal készülnek
Zala-nyomda R.-T-nél :: Nagykanizsán ::
Kiadó a Sugar uton csinosan butorozott 2 szabos utcai lakás konghával. — Bővebbet: Királyutca 5. sz.
HÁZMESTERT, (gyerekekkel házaspár) ki egyuttal boltiszolga is fogadok. Egy erős fiu is tanulóknak felvételek, Pollák József bókteréskező.

Barta és Fürst elsöranqu nöi-divatáruhaza
Nagykanizsa Fő-ut
az Első Magyar Biztosító Társaság új palotájában
Telefon 323. szám.

Ruhakelmék
Bársonyok
Selymek
Női föltöltök
Gyermekekabátok
Bluzok
Pongyolák
Kötények
Fehérneműek
Szőnyegek
Függönyök
Agy- és asztalterítők
Szörmék
Kelengyék
Vásznak és siffonok legnagyobb választékban.
Női kabátok minden árban.

**Katonatiszteknek
önkénteseknek**

... hadbrosúról, újoncképzés alkalmával...

„Der Rekrut“

HANS WEBER... A sárvégt. 30. tizedeti Anton Obmayer...

Kisfaludi-utca 27/a (Fischel-féle házban)
Egy 3 szobás lakás
előszobával, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel február 1-re kiadó.

Bojkotáljuk az orosz és angol teaminőséget

Háziasszonyok mentül csakis az évek óta jóhírű és bevált hazai márkát: a PEKAREK-féle teát... Kérjék kifejezetten ezt a kitudó teaminőséget...

Pozsonyi zenekar.
Bertók Vili

az ifjúság királya és közkezdvelt zenekara
Magács János
- hirneves tárogató mester közreműködésével minden este 8 ÓRÁTÓL reggel 5 ÓRÁIG nagy hangversenyt tart, az

Arany Szarvas
kávéházban.
Lejebb italok. Rendes árak. Pontos kiszolgálás. Külön term. Kiváló tiszteltelt **Feldmann József** tulajdonos.

Házmesternek józan életű gyermektelen házaspárt, lehetőleg kömüves mestert keresek.
Állás január 1-én elfoglalandó
Csillag Jenő

A legjobb minőségű hadiczipők
csizmák, gamaschnik, hőczipők
Továbbá mindennemű
Uri- női és gyermeczipők
kaphatók és mérték után rendelhetők
Miltényi Sándor és Fia
cipőárházában NAGYKANIZSÁN, Fő-utca a VÁROS PALOTÁJÁBAN.

Hölgyek naptára 1915. évrő
diszeg selyemkötésben ára 4 korona megjelent és **Fischel Fülöp Fia**
könyvkereskedésében kapható Nagykanizsán. Vidékre 4 K 50 fill. ellenében **bérmentve küldetik meg.**

ÜZLETMEGNYITÁS.
Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy helyben Csengery ut 17 szám alatt, a mai kornak megfelelő, modern, tiszta borbély és fodrász teremmet nyitottam. Midőn a nagyérdemű közönséget a legtisztább kiszolgálásról biztosítom egyben tudatom, hogy a tyukszemvágást és a manikűrözést nem csak az üzletben, hanem a házon kívül is megtekinthető díjért elvállalom, ugy szintén a házon kívüli borotválást is. A nagyérdemű közönség szíves támogatását kéri mély tisztelettel
Neumann József
borbély és fodrász.

PAPIRSZÁLVÉTA
100 DBB 76 FILLÉR
1000 DBB 6 KORONA
FISCHEL FÜLÖP FIA
könyv- és papírkereskedő
NAGYKANIZSÁN.

A ZALA TÁRCÁJA
Az ellenségek barátkozása.

A Journal de Geneve érdekes (francia-barát) levelet közöl Georges Wagnerestől, amely szokat a makacs harcotat írja le, melyeket hetek óta folytatnak az Argonneokban. A levélből a következőket közöljük: - A németek az argonnei erdő északi részét abban a vonalban szállították meg, amely Varennes től délre kezdődik és keletről nyugat felé az erdő keresztül Servon irányában húzódik. Emlékeztetek arra, hogy az argonnei erdő erdős dombokból és völgyekből áll, melyeket a Biesme kis mellékfolyói öntöznek keresztül karul. Az erdő szívében nagy falvak vannak, mint: Les Islettes, Le Neufleur, La Chalade, mezők és rétek közepette. Az első német lövészárkok a Grucio-erdőben vannak. A francia lövészárkok La Chaladehoz közel, tőle kissé északra fekszenek. Ezek a lövészárkok, amelyeket a katonák néha földalatti előnyomulással alagutiszterűleg készítenek, végül egész közel jutnak egymáshoz. Volt eset, hogy Rheims közelében egyes helyeken csak negyven méter választotta el az ellenséges előőrsöket. És valamiként az emberek a legnagyobb rendetlenség közepette végül törvényes és szerződéses állapothoz térnek vissza, úgy itt is megállapodnak egymással a hadviselő felek. Megegyeznek például abban, hogy bizonyos órákban nem lönek egymásra: németek és franciák kijönnek rejtekhelyeikből, vizet hordanak és egyéb dolgokat intéznek el. Ha az óra elmúlt, mindenki újból elrejtőzik és aki a lejtét kidugná az árokból, azt bizonyára golyó ölné meg. Csereszéletek is történnék az árok között. Adott jelle előőréről egy francia, szivart tesz egy köré, majd egy német jön ki az árokból, felviszi a szivart, miután ugyanarra éppen úgy szivart ostrománál a franciának mögött van.

a köré egy palack bort tesz, melyet később a francia visz el. Egy tiszt biztosított engem arról, hogy ezeket a megállapodásokat mindig betartják. Elmesélte továbbá, hogy egész közel Rheimshoz két árok van, amelyek hat méternyi távolságban vannak egymástól. A katonák át szoktak beszélni. Az egyik francia - hatan voltak - egy napon így kiáltott át a németekhez: „Mutassátok magatokat, nem lövünk.” Az egyik német így felelt: „Nem bízunk bennetek.” Mire a francia: „Ha mi megesszük, ti is megesszitek?” „Igen.” Erre a hat francia kiemelkedett az árokból; hat német követte a példát. Egy ideig ezek a katonák, akik éjjel-nappal arra leskelődtek, hogy egymást agyonlőjék, néman néztek egymásra; majd hirtelen és egyszerre, mintha ugyanaz a gondolat készített volna őket, mind visszabújt az árokba. Ugyanígy a franciák egy napon kis csomagot találtak a következő felirással: „Ne lövöldöztek egész éjszaka, hisz nem tudunk aludni!” Amikor a sánc ilyen közel vannak egymáshoz, a katonák inkább a kezüket használják, mint fegyvereiket. Kézrel dobálják a gránátokat, amelyek közül egy is elég, hogy több embert borzalmasan darabokra tépjen. Megtörtént az is, hogy két ellenséges katona ásóval kezében találkoztak alagutiszterűen. Persze, siettek az áttört falat ismét elzárni. Kezdetben nem igen felelt meg a francia katona temperamentumának ez az árokcsata. Láttam októberben sebesülteket, akik megborzadtak a gondolattól, hogy ismét vissza kell térniük a szűk és nedves lyukakba. Úgy látszik azonban, hogy most már megszokták a csapatok ezt a harcmodort. Némi kényelmet is belevittek. Beszélik, hogy az egyik francia lövészárkban zuhany is volt. Ehhez közel a német lövészárkban zongora áll és este, amikor vége a lövöldözésnek, a német katona melankólikus keringőst játszott rajta.

Az Argoneokban a Grucio-erdő és La Chalade között szintén egész közel vannak egymáshoz a lövészárkok. Ha a német, vagy a francia jelentésekben azt olvassuk, hogy az „Argoneokban előnyomultunk”, ez azt jelenti, hogy a franciák, vagy németek 50, 100 vagy 200 méternyi ugrást tettek, hogy ezen vagy azon a helyen átlépték a folyócskát, áthatoltak a völgyre, megszállották az utat, miközben csellel, vagy erőszakkal elfoglalták az ellenséges lövészárkokat. Beléptünk az erdő sűrűjébe. Novemberi mély csend van, a földön hervadt levelek sűrű szőnyege. A lombtalan cser- és tölgyfák között komoran nyújtózkodnak a magasba a fenyőfák. Nem hallani már az ágyudörgést és az országot zaját, ahol katonai oszlopok vonulnak el. Keskeny ösvény vezet a sűrű bokrok között. Tisztások nyílnak alvó tavakkal, amelyekben a látványos ég szürkése tükröződik. Előre megyünk a csöndben, a titokzatosban, az őszben. Egyszerre csak a tőlünk galyak zürzavarában mint szörnyeteg tája felénk vad, kerek torkát az ágyu. Egész üteg áll egymás mellett sorban az erdő közepén. Hosszuságuk 120 méter. A fedezék mély és csodálatos ügyességgel készült: a falak galyakkal díszítve, csak az ágyu szája látog a fedezéken kívül. A láthatatlan tüzrek kissé hátrább állanak. Ilyen titokzatosan van az egész erdő berendezve mindenütt csapdák, puskák, ágyuk és fegyveres emberek. Az erdőszélén a drótsövények hegyes-fogai ölelnek a bokrok tuskéival. A tisztások fűvét egészen betakarják ezek a drótsövények, az ösvényeket pedig ledöntött fatörzsek zárják el. Az ágyu újra megdörög. A hang trányában haladunk. Schweisgut kapitány, egy szeretetreméltó tiszt, akinek Svájcban rokonal élnek a vezetőnk. Fák között elrejtőzött csapatokra bukkanunk. Itt tartózkodik a szakas parancsnoka egy ezredes, aki be-

vezet minket a földbeásott és galyakkal fedett barlangjába. Van benne egy tábori ágy, egy térképpel fedett asztal, egy távbeszélő készülék. Innen vezeti az ezredes a szakasz műveleit. Asztala mellett ülve, a telefonkagylóval fülén, parancsokat ad a többi tisztnek, aki hasonló barlangban van elrejtőzve. De egészen kö zelhozzánk hangos dörej ébreszt fel a visszhangot. Körülbelül száz méternyre van az üteg, amely dolgozik. Odamegyünk; a négy ágyu a fák között szabályos távolságban egymástól van felállítva. A legénység némán és figyelmesen tölt, célz és tüzel egy cél felé, amelyet mi nem látunk, mert fák függőnyei takarja el. Az irányt egy tiszt adja meg, aki a szemcinknek láthatatlan megfigyelővel telefontal van összekötve. A megfigyelő a fa ormán figyeli az ellenséget és megmondja a tisztnek, mely irányba kell lönie. Egyre gyorsabb lesz a tüzelés. Minden lövésnél kis galyak hullanak az avarba. Az erdő megrezzen a füsttel és zajjal. Úgy látszik, hogy az ellenség felfedezte ennek az ütegnak a hollétét. Oránát robban szét egész közel a cserjéshez. Egy csapat az erdő széle felé siet. Egy felnyergelt, gazdátlan ló lobogó sörénnyel vágat végig az országon. Távoznak kell. Néhány kilométernyire már mi sem járhatók. A fák függőnye végre lehull a tumultus mögött. Az erdő újból megtalálta csendjét, ősi illatát, templomi némaságát. A köd eloszlott, az ég tiszta. Nagy halványpiros lángok fénylenek a cserfák és fenyőfák között; ezek a hanyatló nap sugarai. Olyan ez, mint nagy templom, amelyet csodás, tarka hasások világítanak meg. Nagyon sietünk. Kijutunk az Argonneból Clermonthoz. A kis város felgyujtva, romokban hever. Az északában katonákkal telt falvakban haladunk. A sötétből egy egészen fénytelen város bukkan ki. Tornycok, megemelt falak, pánccsok falak, szövőhid, alacsony házak a holdfényes fényes partján, az erdőben.

Zala Hirlapkiadó és Nyomda R.-T. Nagykanizsán

ajánlja

Nyomdai intézetét

könyvek, naplók, táblázatos nyomtatványok, mindennemű okmányok, részvények, címkék, reklám fali hirdetések, eljegyzési kártyák, esketési meghívók, névjegyek, gyászjelentések stb. készítésére. **Kereskedelmi és gazdasági nyomtatványok** a legizlésebb kivitelben.

Telefon 78.

Telefon 78.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

NAGYKANIZSA

BUDA-UT 4. SZÁM

TÖKFIADÓHIVATAL:

Közös kiadó: Dr. (Piaci-utca-
keresztény) és a köz. kiadószobák

"ZALA" kiadószoba és nyomda

K. L. Kőnyomdász Sugár-ut 2.

TELEFON-SZÁMOK:

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 76

Tökfiadóhivatal: 77

Nyomda: 78

ZALA

POLITIKAI NAPIRÓ

Kiszámlázott árak

Közvetlen kifizetésre

Egy hóra .....

Három hónapra .....

Egy évre .....

Egy évig .....

Postai szállítással:

Egy hóra .....

Három hónapra .....

Egy évre .....

Egy évig .....

Egy évig számú árak 6 fillér

Munkadíjakat és nyitólétszámot

a kiadóhivatalban

A békéről

mindig több szó esik mostanában. Ami a legörvendetesebb, mindenféle sokkal közelebbinek látják a háború befejezését, mint azt csak néhány hete is lehetett volna gondolni. Az angol fenyegetései, hogy a háború esetleg csak évek múlva ér véget, amikor Németország erejét sikerült pozíciójává zuzni, — elnémult. Talán Anglia belátta, hogy a német erő összetörhetetlen, avagy a saját és szövetségesei erőt ismerte föl helyesebben, de annyi tény, hogy a londoni sajtó sem olyan pesszimista már a háború végére vonatkozó jövőjelöléseiben. A pétervári, varsói lapok napról-napra hoznak híreket a háború gyors befejezéséről. Ehhez járul most az a vélemény, amely Olaszországban kapott lábra a békekötés idejéről. Rómában a viszonyok egybevetéséből nagy határozottsággal arra a meggyőződésre jutottak, hogy három hónapon belül végleg elfognak némülni a fegyverek Európában. Három hónap hosszú idő. A háború elején arra gondoltunk, hogy ennyi idő alatt az egész világot rostává lehet lőni a haditechnika modern szörnyetegeivel. Most látjuk csak, hogy a modern öldöklő szerszámok megteremtették a modern védekezési eszközöket és módokat is s a világháború időtartamára nincsenek befolyással az ekrazittal töltött bombák s a millió halált szóró gépfegyverek. Az olaszok által jósolt három hónapot már nem is tartjuk soknak. Sőt sok-sok szívben támad föl az óhaj: bár csakugyan bekövetkezne a béke március hónap mulásával. Nem ismerjük az okok következtetés alapját, de valószínűleg, hogy egy semleges állam jobban ismeri a viszonyokat s tisztábban lát, mint mi, akik benne vagyunk az események örvénylő forgatagában.

A lengyelországi harcok.

Rotterdamból táviratozzák: Az orosz német főhadiszintér a Pilica és Alsóvisztula között van. A harcok Novajesztó nyugati irányában tíz veresztnyire tovább folynak. Ha itt a németek bekerítési mozdulata sikerülne, ez megpecsételné a többi orosz csapatok sorsát is.

Az olaszok Albániában.

Rómából táviratozzák: A Valóánánál partra szállt olasz csapatokat a lakosság lelkes ovációval fogadta.

A galíciai és boszniai harcok.

Galiciában a Kárpátokból előretört seregeink az orosz tulerő ellen kénytelenek voltak visszavonulni. Ezt jelentik ma hivatalosan a főhadiszállásról. Viszszavonuló csapatainknak eredeti rendeltetésük csak az volt, hogy az ellenséget a Kárpátokból őrizzék ki. Mikor ez megtörtént, hős seregünk a galíciai határon túl is üzte az ellenséget, amelyet több csatában megvert. A számarányra amúgy is nagyobb orosz csapatok végül még jelentős megerősítést is kaptak, mire mi visszatértünk

eredeti hadállásainkba. Tehát a galíciai visszavonulás, amelyet napok óta jeleztek a hivatalos táviratok, nem egyéb taktikai mozdulatnál. A montenegróiak, mióta Szerbiából kivonultunk, igen élénken, szinte elbizakodottan viselkednek. Egyre másra támadnak, de ezekről a harcokról beszélni is alig édemes Boszniai csapataink fölényesen minden megerősítés nélkül verik őket vissza. A főhadiszállás legfrissebb jelentése a galíciai és boszniai harcokról ezeket mondja:

Budapest, december 29. A főhadiszállásról érkezett éjjel 2 órakor. Az orosz nyolcadik hadsereg, amely körülbelül egy héttel ezelőtt a Kárpátokon át előrenyomult haderőink ellen a támadást megkezdte, kiegészítésekkel és friss hadosztályokkal annyira megerősödött, hogy célszerűnek látszott csapatainkat, a szorosmagaslatokra és a Gorlicze körüli területre visszavonni, ami egyébként a helyzetet északon nem befolyásolta. A balkáni hadszíntéren a montenegróiak élénkebb, de eredménytelen tevékenységet fejtettek ki. Trebinjénél előtéri állásaink ellen intézett gyenge támadásukat könnyűszerrel visszavertük és az ellenséges tüzéséget elhallgattattuk. Krivosije egyik erős határerődje ellen a montenegrói lövegek természetesen legkisebb eredményt sem értek el. **Höfer altábornagy.**

Románia állásfoglalása.

Berlinből táviratozzák: Az orosz lapok tudni vélik, hogy Románia titkos szerződést kötött néhány nagyhatalommal s hogy ezek a hatalmasságok nem az entente körébe tartoznak. A titkos szerződés Romániát állítólag oroszellenes állásfoglalásra kötelezi a most folyó világháborúban

Nagy csata készül a Dardanellák előtt

Berlinből táviratozzák: A Dardanellák előtt a franciáknak és angoloknak negyven egységből álló hajóhaduk van most. Ugy látszik, hogy a szövetségesek döntő ütközetre készülnek.

Királyok barátkozása.

Bukarestből táviratozzák: A bolgár király rendkívül sajtóvesztés hangu levélben üdvözölte az új román királyt trónfelépése alkalmából. Diplomáciai körökben igen valószínűnek tartják, hogy a tevékültikai közléseket is tartalmazott. A bolgár király igen hosszú tárgyalást folytatott Brattianu miniszterelnökkel.

Halálra ítélt hadifogoly.

Berlinből táviratozzák: A lögtön itélő bíróság Lanisdalle William angol hadifogolyt halálra ítélte, amiért a fogolyorság parancsnokát megtámadta és tetteleg inzultálta.

PRZEMYSŁ ostroma.

Budapestről táviratozzák: Przemysl ostromló seregében a várórség néhány nap óta nagy meggyőngülést tapasztal. Igen valószínű, hogy a galíciai harcokhoz a przemysli ostromló seregből vittek megerősítéseket. A várórség ezt a szituációt is alaposan kihasználja s szakadatlan kirohanásaival állandó nyugtalanságban tartja az ellenséget. Az oroszok vesztesége az ostrom első napja óta igen jelentékeny. Általában a helyzet Przemysl körül olyan, mintha a várórség ostromolná az oroszok hadállásait.

A német főhadiszállás jelentése.

Berlinből táviratozzák: Nyugati hadszíntér: Nieuportnál és Yperntől délkeletre kisebb ütközetekben tért nyertünk. A franciáknak St Menehould-tól északnyugatra ellenünk intézett többrendbeli támadását a franciák súlyos veszteségei mellett visszavertük. Ez alkalommal néhány száz hadifogoly jutott a kezünkre. Bois Bruleban, Apremontól nyugatra egyik előretörésünk három géppuska zsákmányolása mellett egy francia lövészárak elfoglalására vezetett. A franciáknak Sennheimtől nyugatra ellenünk intézett támadását visszavertük. Keleti hadszíntér: Kelet-Poroszországban és Lengyelország Visztula jobbparti részében nincs változás. A Bzura és a Ravkaszakaszon támadásaink előbbre haladtak. Az Inowoldztól délre fekvő területen tegnap az oroszoknak ellenünk intézett erős támadásait visszavertük. A legfőbb hadvezetőség.

Utóbejelentő szemlék.

A m. kir. honvédkiegészítő parancsnokságok székhelyein 1915. év. január 4-én és 5-én, valamint január 25-én és 26-án, Budapesten pedig január 7-én, 8-án és 9-én, valamint január 25-én és 26-án utóbejelentő szemlék tartatnak. Ezen utóbejelentő szemléken megjelenni tartoznak mindazok az 1878-tól bezárólag 1890 évig terjedő időben és az 1891, 1893 és 1892. évben született népfelkeltésre kötelezettek, akik öszezárásuk végét egyáltalán nem jelentették, vagy ha jelentették is, de a folyó évi október 1-től 20-ig, illetőleg november hó 16-tól december hó 31-ig tartott népfelkeltő bejelentő szemlére behívtattak s ott bármilyen okból nem jelentek meg.

HIREK

Személyi hírek. Kövérdi. Bauer Gusztáv ezredes, állomásparancsnok vidéki felőlvizsgáló újból visszatért a ma svájczi állomásparancsnokság vezetéséért.

Katonai kinevezések. A hivatalos lap közi, hogy: Ábrány Strauz Oszkár, Keen András és Szűz Károly tábornokok a 48. k. gyalogezredben hadnagyokká nevezték ki.

Az új városatyák. Hétfőn megtartott városi képviselői ülésen eredményes értekezések szerinti többen is megkarjálták főlegben a főbbek a választás megnevezéséről, még pedig arról is szó volt, hogy a szavazópolgárok jelentős részével a választás történeti szempontból a hadavonulatokat a választás jog gyakorlásától elmentették. De a felelősek szorít a képviselőtestületbe is méltóbb emberek juthattak volna be, ha a polgárságnak több időt hagynak a szervezkedésre s ha a választást békésebb időkre halasztják. Mi is jobb szeretünk volna, ha a választás megfelelőbb időre marad. De a mégis megtörtént, helyesebbnek tartanók, ha beleengednek mindenki a történetekbe. Sok új ember került a képviselőtestületbe. Sok olyan névvel találkoztunk a listában, melyeknek vitelje eddig semmiféle közéleti működést sem fejtett ki. Valljuk meg őszintén, sok új képviselőt nem is ismerünk. Talán hiányzik is egyik-másikból az a képesség, amely a város sorsának intézéséhez kívánatos. Ande fölésszük, hogy a júszándék, a város érdekeinek jézeten szolgálata való lőrekvés mindegyikben megvan s ami ezenkívül hiányzik, azt pótolja majd a gyakorlat.

A mi hőseink. A 20-ik honvédszázados halottai: Pokoc István 7. század Fityeháza, Polgár Sándor 12. sz. Nagydem. Sebessétek; Pogár János Nagypornak, Polgár József 6. sz. Zalaszentesmihály, Polgár János, Polgár Sándor Rigács 4. sz., Polony János Bocskaihegy, Polóskai János 7. sz. Komarváros, Pozsgai János tizedes 6. sz., Prádl Lászlós 7. sz. Primosa Lajos tizedes 6. sz., Proksta Lőrinc 10. sz. Veszprém, Pröplér Ferenc 10. sz., Pruner István, Puhán István 8. sz., Puller Pál tizedes 11. sz. Dáka, Pupos József 3. sz. Lesenceistván, Puska János 11. sz. Lovászpatony, Huszai Imre 4. sz. Zalahaláp, Rabinek Armin 3. sz. Nagykanizsa, tizedes, Racsik János 10. sz. Pápaderecske, Rác Ferenc, Rác Flórián 6. sz. Geise, Radakovics István 9. sz., Radó József, Radics János 11. sz. Nagyvácsány, Radics Péter szakaszvezető 11. Zalamszentes, Rajkai Károly, Rakos Sándor pöttári. Sárnellek, Ráposa József szakaszvezető 5. sz., Raicsán István pöttári. 4. sz., Redeti Károly örv., Rejner János 12. Ugod, Renkő Ferenc 11, Kolontár Renner István 10. sz., Reti Sándor tizedes 12. Takács, Rezes Kálmán, Rezi János 7, Reszek Mátyas, Riborics Márton 5. Sényeháza, Rogács József 12. Kismatthavas, Rosenberg Móric örv. 6. sz. Rókaháza, Rozman István örv., Rozner Ferenc szakaszvezető 7. sz. Tokaj.

Nincs finom liszt. A lezárt ünneppalok kelemenlen meglepetést hoztak a gazdaságyonyokra. Nullás lisztet az egész városban alig lehetett kapni s így bizony sok asztaltól hiányzott a megszokott karácsonyi fehérliszt. A malomban vala ugyan elegendő mennyiségű finom liszt, de ezt csak bizonyos korlátozással bocsátják a kereskedők rendelkezésére. A kereskedő ugyanis egy szele nullás liszt mellé öt szék kenyérlisztet is köteles vásárolni. Mivel pedig a kenyérliszt nem kelendő, a legtöbb kereskedő nem veszi s így persze vevőkörösséget se szolgáltatja ki finom liszttel. Egyelőre örülünk, hogy kenyérlisztet anyit kaphatunk, amennyi éppen jól esik. A teli hónapok egy részét már meguntuk. Talán a drágaság és másé a többiben sem fokozódik a túrhétköztség.

Kaszárnyaépítés Nagykanizsán. A Zala említette már, hogy a hadvezetőség Nagykanizsán 750.000 koronás költségvel új lakótanyát épít. Az építkezésre a pályázatot már meg is tartották Pörzsonyban s értesülésük szerint a nagyszabású munkálatot egy budapesti építész vezette el. Az építkezést állítólag még január hónapban megkezdik. Épész ezt a pozsonyi hadtestparancsnokság építési osztályának kiküldött legközelebb már Nagykanizsára érkeznek, hogy itt a város hatóságával tárgyalásba bocsátkozzanak a szükséges letek átengedése ügyében. A város hatósága egyelőre hivatalosan mit sem tud a lakótanyaeépítésről s így azt sem sejtí, hogy az új kaszárnya milyen csapat befogadására fog szolgálni. Addig, míg erről tájékozódást nem kap, természetesen a helykérdésről sem határozást. Valószínű azonban, hogy a lakótanya s József főherceg utca, vagy a Telekly-ut végére fog kerülni. Értesülésünk szerint Nagykanizsával egyébként is nagy céljai vannak a hadvezetőségnek. Hogy a városnak stratégiai szempontból milyen előnyös lekvése van, az csak a mostani háboru során tűnt ki. Valószínű tehát, hogy a mostani 750.000 koronás építkezéssel csak igen kis része valótul meg a hadvezetőségnek Nagykanizsával vonatkozásban álló terveivel.

A Néptakaróképzőtár Önkormányzó Szövetkezet XII. 31-iki befejezését az évről munkálatok miatt a következő csütörtöki ülésén tárgyalja meg.

Jótekonyság. Ozorai Izidor zárdalónök ur a szent Ferenc-rendi zárdá részéről újví megváltás című 12 koronát küldött hozánk a hadavonultak árvaínak fölségélyezésére. Rendeltetési helyére juttattuk.

A januári időjárás. Szegény katonánk a háboru veszedelmén kívül legtöbb az időjárás viszonyosságaitól szenvednek s így a haretéri hírekén kívül aggodalommal lessük a meteorológiai jóslásokat is: milyen időt hoz rájuk a jövő. A december hónap jóslás bevaít. Az egész hónapot enyhé és csapadékos napok dominálták. A meteorológusok most a január hónap időjárás függönyét is föllebbentették. Ok legajabb azt hiszik. A függöny mögü elénk táruló kép szerint január hónap első harmada változatosnak ígérkezik. Lesznek hideg és langyos napok, eső és havazás. A második harmad általában hideget hoz, amely a harmadik harmadban zordon havas, jeges téli időjárású fajul. Szóval január normális téli hónapnak ígérkezik, s így sokkal kedvezőbbnek, mint a decemberi langyos, csapadékos időjárás, amely valóságos melegágya volt a különféle járványos betegségeknek s ezenkívül csapataink dolgát, a menetelelt, hadadást is jobban megnehezítette. Hála a hadvezetőség és a társadalom gondosságának, fiaink fölke-szülfen varják a megjósolt szigorubb téli napokat. Ha nincs is olyan jó prémes bundájuk és meleg csizmájuk, mint a német népfölkelőknek, azért a hidegtől kevesebbet fognak szenvedni, mint az első téli napokban.

Üjévi üdvözet és naptármegváltás. A Központi Jóléti Iroda felkéri Nagykanizsa város közönségét és kereskedővilágát, hogy újévi üdvözet és naptáradományozás helyett ez évben az erre szánt összeget juttassék hadavonult katonák hozzátartozóinak felsegítésére és küldjék be a Központi Jóléti Irodába. Reméljük, hogy ez évben mindenki a Központi Jóléti Iroda úján fog „b. u. é. k.”-ot kívánni.

Közyűlés. A kiskanizsai polgári olvasókör 1915. január hó 3-án este 6 óraker tartja évi rendes közgyűlést és tisztújítását saját helyiségében.

A gőzgépközélok és gőzkazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgáit január 3-án tartják meg Sopronban. A kellően felszerelt kárvények a ker. iparfelügyelőséghez elmondták.

Az ópium. Az orosz katonai gyógyszerész egy napon megdöbbenve tapasztalta, hogy elögyött minden ópiumkészlete. Pedig éppu most kapott ezer új katonát rettenetes állapotban, járványtól, betegségtől, lázól gyötört. De honnan szerezen ópiumot? Szeresni kell! Opium nélkül a járvány rögpre kísérik az egész kö házat. A gyógyszerész elhatározta, hogy a közkaparancsnokhoz fordul segítségért. Annak van autója, hátha beengedné a városba néhány órása ópiumért. Be ment a hadszállásra. A tisztetet döszöve találta. Alig akadt józan köztük. A gyógyszerészt borral, pálinkával kínálták, de ő elhárlotta a kedveskedéseket s simánkodva kérte a parancsnokot, engedje be autóját ópiumért a városba.

Szó sincs róla, — felelte a parancsnok. — Ezer emberünk életéről van szó. — Nekem az autóm kedvesebb. A gyógyszerészt csüggedten hájtotta le a fejét. Egy májdig gárdatiszt köbeszölt. — Mi van az autóval? — Az hogy nem engedem a városba, — felelte a parancsnok. — Pedig kár, mert akkor hozhatnánk ki egy kis pezsgőt is. Már nincs. A parancsnok mosolygott. — Petikus szerencséd van. Mehet az autó az ópiumért. A gépkocsí hamarosan előlitt. A gárdatiszt fogta a kormányt.

Két óra múlva lepa ópium, szott vissza a gyógyszerésznek s a következő pillanatban már el is tűnt a városba vezető ut hajlásánál. A gyógyszerészt nem mert visszámenni a betegek közf. Nem tudta nézni a szenvedéseiket. Hajdonsóval a kerítésnél várta a parancsnok autóját. A gárdatisztnek igaza volt. Alig telt bele két óra, föltűnt a lényes, búszke gép. Katlogása elfojtotta a betegek javszérkelését. A gyógyszerész eléje futott: — Hol az ópium? — Az ópium? — kérdezte a gárdatiszt. — Add ide bajtárs, mert a betegek megörülnek a kiaba. — Tyü, az aldjót! elfelejtetem bajtárs, — felelte a gárdatiszt. De, vigasztalta meg a patikus, nem is lést volna fel a pezsgőtől.

A patikus levette a fehér laboratórium kabátot s rekedt, fojtott hangon adta ki az ápolószemélyzetnek a parancsot: — Reggelenre ásvatok gödröt Nagyót. És szerezzetek meszet. Sokat.

Móritz I (Prince) Van-e, ki-e nevet ne ismerné? Már ismét égy pár kellemes és élvezetes órást szerez. Ma és holnap kerül színre az Urania mozgóképek palotában „Utazás egy esernyő körül.” című pikantériával lüzerezett 3 felvonásos vigjáték, melyben a férfi főszereplő Móritz, a női főszereplő pedig a „Littéraria” filmgyár egyik új csillaga fogja kreálni, ki szépség és bölj tekintetében felveszi a versenyt bármely moziszépséggel. — A mai műsor egyébb számai is, köztök a „Vak leányka” című drámájával feűmulja az eddigi műsorok kísérő képeit jószág és szép felvétel tekintetében.

Lakkbronx mindenféle tárgyak bronzirozására 1 doboz ára 80 fillér, Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésében kapható.

Festékdobozok gyermekek részére nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp Fia könyv és papirkereskedésében Nagykanizsán.

Ujhelyi Nándor: 1914. Régeny. Szerző művelétt a folyó év izgalmas eseményiből merített impressziót és anyagot; a háboru előtti és alatti idők közhangulatát jellemzi egy izgalmasan szép regény körében, óriási megfigyelőképességgel és nagy iróni kézséggel. Ára 3.60 korona. Vidékre 3.90 korona bekvldése ellenében bérmentve küldi meg Fischel Fülöp Fia könyvkereskedése Nagykanizsán.

KALODONT
legjobb
FOGKRÉM
1914. december 21-től
70 fillér.

URANIA mozgóképek palota
ROZGONYI UTCA 4 szám

Nagy vigjátéki est!
Világírú mozi művészek köztük közönség kedvence

Móritz (Prince) Jelleptével
1914. december hó 30. és 31-én,
szerepán és csütörtökön nagy silvesteri
műsor keretében színre kerül!

Utazás egy esernyő körül.
Pikant vigjáték 3 felvonásban

H. vak leányka. Bernál boieset.
Dráma. 11. színmű.

Mezőgazdasági gépek Amerikában.
Terminálusok.

A színész karácsonya. Alegény.
Rendes helyének. Késdte önép és vasárnapokon
8. 8. 7 és 9 órákor. Hátországok pedig 8 és
9 órákor.

1914. január hó 1-től nagy újévi ünnepi műsor
szinre kerül!

A rejtelny A Mealliance
dráma 3 felvonásban. szinmű 3 felvonásban.
Wanda Treumann és Viggó Lassen jelleptével. — Műsor váltóztatást jog fenn tartva.

PAPIRSZALVÉTA
100 DRB 70 FILLÉR
1000 DRB 6 KORONA
FISCHEL FÜLÖP FIA
Könyv- és papirkereskedésében
NAGYKANIZSÁN

Mi hír van odahaza?
A háboruban a katona barátja:
az újság. Innen értesül arról, hogy mi hír van odahaza? Szinte lelvidul a szive, amikor az otthoni eseményeket olvassa. Aki harcoló hozzátartozójának megakarja szerezni ezt az örömet, fizessen elő
ZALÁRA
Előfizetési ára egy hónapra 1 korona 50 fillér.

A tábori posta részére pontos címhez a név és rang mellett szükséges az ezred, a század, az üteg, stb. megjelölése és feltétlenül kell a tábori posta száma.

Szerkesztői üzenet.

Olvasó. 1. A kombinált kaszárnya ötlete nem egyébb kombinált számszámánál, melylyel az illető megkecselt értesülését iparkodik leplezni. 2. A kérdeszett verset Nádor Sándor írta. A második talán az, aki aláírta. Ilyen rossz verset egyébként sem volna érdekes lopni. 3. Sohase dolgoztat pesti lapoknál. K. K. Cikke megkecselt.

Fellélt szerkesztő: Fischel Lajos
Szerkesztő: Tóth Zoltán

Nevjegyek
azonnal készűlenek
Zala-nyomda R.-T-ná
Nagykanizsán

Pozsonyi zenekar

Bertók Vili

az ifjúság királya és közkedvelt zenekara

Magács János

hirneves tárogató mester, közreműködésével minden este 8 ÓRÁTÓL reggel 5 ÓRAIG nagy hangversenyt tart, az

Arany Szarvas

kávéházban.

Lejjobb italok. Rendes árak. Pontos kiszolgálás. Külön terem.

Kiváló tisztelettel

Feldmann József

tulajdonos.

A német népfölkelők téli felszerelése.

1915. évi naptárak megjelentek

Az országos ügyvédszövetség határidő naplója

naplója	K	5
Minerva féle ügyvédi határidő napló		4
Minerva féle pénzügyes határidő napló		3
brodai határidő napló		2-40
Bokor Malvin, Hölgyek naptára		4
Új nagy mese naptár		2
Képes családi naptár		1-20
Képes mese naptár		1-20
Szent István Társulat naptára		-80
A magyar család naptára		-80
Gondűrő bácsi naptára		-80
A magyar népművészet naptára		-80
Magyar iparosok naptára		-80
Nagy képes naptár		-80
Regelő naptár		-80
Lurdi és Szent család naptár		-60
Párhuzam Szent Antal képes naptár		-60

Kapható Nagykanizsán

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papírkereskedésben.

Vizonteljesítőknek nagy árengedmény.

A ZALA TÁRCÁJA

A mankós ember boldogsága.

A kórházba betegét hozták. Az orvos, aki a hordógy előtt lépett, kémszordulással in tegetett az ágyak felé, kérte a csöndet. Lele hetett olvasni az újságot, hogy ő is meg van rendelve, hogy a részvét, a sajnálkozás, a lemondás iránta szinte becsült az orvos szelid, kék szemében. — A kis szóke ápolónő, az a fürge, beszédes szemű leány, akinek csicséri hangjában a naiv fiatalaságak üde ártatlansága lezöldült ki és aki a legerősebb, a legmegbízhatóbb volt a véres, a súlyos operációknál, most könnyet dörzsölt a szeméből. Ő sem látott még oly förtelmes sebet, mint amilyet a srpnell szakított azon a legényen, akit most hoztak be a kórházba.

A lábadozók felültek az ágyban, a szomok oda tapadtak a viasz arcú katonára. — Mintha valami mükincset emeltek volna le, olyan óvatossággal létezett föl az ágyra. A haladóknak csak néha véletlenül fel a szemét, zavart tekintetében a fájdalom királya rezgett.

— Segítség aligha van, mondotta az orvos caudösen, legfeljebb a láb amputálásával lehet próbálkozni, ezt nyomban megkíséreljék. Mikor a sebet fölnyitották, — a szóke ápolónő sem tudott magán uralkodni, fölalkolt, csak az orvos szemrehányó tekintetére szedte össze magát, újra föl fogta szerepét, végig tudta nézni az operáció látványosságát. A beteg az operáció alatt a falat szeretete volna kaparni kínjában. Ajkát összeszorította, szemgolyója kimeredt, sziszegését egy-egy állati hörgés váltotta föl, távol az ágyakon beteg katonák imádkoztak.

1914. december 1-től érvényben levő

VASUTI

UTMUTATO

érvényes 1915. május hó 1-ig.

megjelent, ára 1 korona 20 fillér. — Vidékre 1 korona 50 fillér beküldése ellenében bérmentve kapható.

FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében Nagykanizsán

Kirakatrendezéshez

értő segéd szabad idejében hetenkint 1-2 órai foglalkozást találha WEISZ MIRSA divatruháza 12063

Kiadó a Sugar uton csinosan butorozott 2 szobás utcai lakás konyhával. — Bővebbet Kirdly-utca 5. sz.

Hölgyek naptára 1915. évre

diszcs selyemkötésben ára 1 korona megjelent és

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében kapható Nagykanizsán. Vidékre 4 K 50 fill. ellenében

bérmentve küldetik meg.

— Készen vagyunk, jelentette az orvos, ha kibírsz ezt az egérvérő kint, most már reményeségem van, hogy megmarad, jobban lesz. Hagyjuk őt piheneni, aludni.

Mikor este felé fölébredt a beteg és verejtékes homlokán végig simított a szőke angyal bársnyos keze, téfőva tekintettel nézett körül a hóféhér szobába.

— Hol vagyok?
— Itt van a kórházban édes lelkem, ahol meggyógyul. Ujra egészséges leszel.

— Hogyan kerültem ide?
— A harctéren a szanitációk összerzedték a betegeket, a sebeket bekötötték és a betegekét ide szállították. Maga is úgy került ide.

— Ezt nem hittem volna, hogy én még élő ember léssak valaha.
— Miért?
— Mert amikor sebet szakított rajtam a srpnell, hogy irtózatos fájdalomtól megszarbaduljak, előszedtem a bicskámot, azzal fejtettem tovább a cafatos sebemet, hogy hát csak gyorsan, sebesen folyjon el forró vérem, nekem nem kell az élet.

— Miért? Lássa lelkem a bogár is örül az életnek, ha letápossa az ember, amig mozogni tud, tovább vándorog, elői akar, megmenekül, fél a pusztulástól.
— Nekem azonban nem kellett nagyon soha sem az élet.

— Miért? Hiszen maga fiatal ember.
— Éppen azért. Majd elmondom kisasszony máskor. Most oly nehéz a beszéd. A kis szóket-úrta a kíváncsiság, egyik nap fűrkészte a titkát.
A beteg a kérlelő szóra belefogott.

— Atkozott volt az én fiatalágom kisasszony. Másnak az fényt, derül nyujt nekem csufaságot hozott.
— Nem értem.

— Pedig megértene, ha tudná édes kisasszonykám, hogy én a falu csufasága voltam. Én az édes anyám asszonyos természetét a mindeneiket kibékítő természetét örököltem.

Azt a galambos szelidséget, mely nem szereti a vadságot, azt a félsé, mely kitér a haragvó emberek elől. Már kis gyermek koromban utáltam a vért, ha mégis megkarcolt valaki, édes anyám csókkal gyógyította azt be. Imádságot és az anyai szeretetnek becézgető szavát hallottam én estenden és így cseperedvén fel, legénysorban is az a szelid gyerek lettem, aki mikor fokozok emelkedtek a korosma bor gőzös levögőjében, én elszaladtam, az én fejemet soha sem verte be senki. Anyámasszony katonája, cukorbaba lett a nevem. A legesonyabb név, amit a mi falunkban valakinek a dhanak. Hiába dolgoztam derekasan, a legkisebb perdelyes gyermek is ujjal mutogatott reám: Anyámasszony katonája.

Sokszor tépelődtem nyári éjszaka holdvilágánál, hogy a legelső embert leütöm. Csige Pistát hányszor leszurhattam volna, mikor Bacsó Erzsikéék felé igyekezett. Mert meg kell vallanom, ehhez a leányhoz hajlandósággal vagyok. Ő állt volna is a szavamra, de merj, hogy reám száradt a név, kijelentette:

— Csak olyan gyáva ne volna kegyelmed. Csináljon valami nagyot, a kegyelmedé lesz.

— Mondom, leszurhattam volna Csige Pistát, már ki is köszörültem a kést és a mikor a sövény mögül csak ki kellett volna ugranom, de az én szegény anyám onnan a temetőből, mintba kiszállott volna sírjából s visszahuzta a káromat.

— Édes fiam, ne bántsd!
Aztán katona lettem. Az egész falu nevetett rajtam. Nem lehet azt a sek gunyolódást elbeszélni, a mivel illettek. Ott álltam, hogy

Katonatiszteknek önkénteseknek

a hadbavonulás, ájonkikötés előmozdítására szolgáló értekezési és tanácsadási munkát végzők számára.

„Der Rekrut“

mittheiliche Briefe zur Erläuterung für Rekrut und Instruktor

HANS WEBEL 48. gy. - őr. I. főhadnagy
A szöveget 50 gradeti Anton Ohmeyer (Székesfehérvár) művészt-rajz, képei
Arca 2 korona.
Kapható Nagykanizsán
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Kassai-utca.
Vidékre a postai útlevél beküldésével bérmentve szállítom.

A közelgő évfordulóra

Natáridő napló

szép, tartós vászonkötésben, 365 napra való beosztással nyolczadret alakban K 2,40.

Kapható

Fischel Fülöp Fia

papirkereskedésében Nagykanizsán.

agyon lövöm magam, de attól meg az tartott vissza, halálom után reá fogják, hogy a harctól félttem, azért tettem.

Mikor Magieránál huszonöt muszkát leterittem, annyi volt már nekem az ember, mint a mézárósnak a birka. Beigazoltam: nem vagyok anyám asszony katonája. Am de mit ér mindez, most nyomorék vagyok. Ha mint ép ember nem kellettem Erzsikének, a féllabu ember smogy sem kell neki.

— Vigasztalódjék, nem lehet azt tudni.

Es a kis szóke ápolónő levelet írt Bacsó Erzsikének. Rövidet, hivatalosat, parancsolt, melytől a paraszt megijed. Most piáne haborus van, nem lehet a törvénynevel kukoricázní. Sebteben felült Erzi is a vonaira és jöt.

A kis szóke kezén vezette Zsóka Peti ágyához.

— Nézze angyalom, ez a legény a hadsereg, az ország legbátrabb katonája. Huszonöt bestia fejtét vette le a harctéren, a melyért Úfelsége érdem keresztlet adott neki. A honmentés harcában íbat vitte el a srpnell, de a leike, a bátor magyar lelke megmaradt.

Az esetlen paraszt leány fehér arcaival állott az ágy szélé előtt, figyelő szemmel hallgatta a neki tüzesedett kis szóke szavait s olykor a beteg katona mosolygó arcaán léjtette a tekintetét.

— Igaz ez Peti?

— Igaz, édes angyalom!
Akkor aldott legyen az Ur neve, hogy megérnem engedte a napot. Így szeretlek én téged, így tudni, hinni, hogy te bátor vagy.

Csókba forrott aztán az ajkuk s a beteg katona szeliden mondta, az éppen elkészült új manko felé mutatva:

— Kisasszony, ez a manko nekem a legnagyobb boldogságom. V. L.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatáruház

Nagykanizsa

Fő-ut

az Elő Magyar Biztosító Társaság új palotájában

Telefon 323 szám.

Ruhakelmék
Bársonyok
Selymek

Női fölöltők

Gyermekkabátok

Bluzok

Pongyolák
Kötények
Fehérneműek

Szőnyegek

Függönyök

Agy- és asztalterítők

Szőrmék

Kelengyék

Vásznak és sifonok
legnagyobb választékban.

Női kabátok

minden árban.

Karácsonyi vásár.

Budapesti és bécsi női modellkabátok
bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán

Elek-féle ház, a Moskovitz épüzet mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmék, bársonyok, flanelok, pargetok kanavásznak, anqinok, ingzefiér, nagykendők, Berliner kendők, fejkendő, ág-terítők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók,
trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyük

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Hofeld rumburger vásznak, Regenhárt és Reiman asztalneműk, Schroll sifonok és flamaszkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készül Bluz 3 kor.-tól, Pongyola 6 kor.-tól, Alj 6 kor.-tól kezdve. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.

Nagy karácsonyi vásár. Igen olcsó árak.

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedése Nagykanizsán.

Schidloff dr. 1000 szó levelszerinti módszere. Idegen nyelvek magánúton való megtanulása

az 1000 szó módszere az olasz, német, francia és angol

nyelvek tanító nélkül, magánúton való megtanulására, neves szaktanárok magyar átdolgozásában a következő kiadásokban jelenik meg:

Angol nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való megtanulására. Az amerikai angol kifejezés figyelembe vételével átdolgozták dr. Germanius Gyula keleti akadémiai tanár és dr. Litzky Hugó a budapesti tudományos egyetemen az angol nyelv rektora. Ára 7.— korona

Francia nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való megtanulása. Magyar nyelvre átdolgozta dr. Honti Rezső budapesti felső keresk isk. tanár. Ára 7.— korona.

Német nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való megtanulására. A német szöveg latin (magyar) betűkkel van szedve. Schidloff dr. módszere alapján. Irta: Altai Rezső fővárosi tanár. Ára 7.— korona.

Olasz nyelvnek 1000 szó segítségével magánúton való megtanulására. Schidloff dr. módszerét a magyar közönség részére a toskanai kiejtés alapján átdolgozta dr. Honti Rezső a budapesti kir. József műegyetemen az olasz nyelv tanítója. Ára 7.— korona.

A német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására írta Altai Rezső székesfővárosi iskolai igazgatója. A német szöveg magyar (latin) betűkkel van szedve. A német (gót) betűk olvasásának begyakorlására olvasási gyakorlatokkal. Ára 1.— korona

A magyar nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására. Irta: Hoffmann Mór iskolai igazgató. Ára 1.— korona

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Schidloff gyakorlati módszerének zsebszótára ára 60 fillér

Német-Magyar.

Magyar-Német.

Latin-Magyar.

Magyar-Olasz.

Olasz-Magyar.

Rendelések FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedéséhez NAGYKANIZSÁRA intézendők.

Dr. Schável Lajosné

épület és műlakatos

Nagykanizsa Rozgonyi-u 9

Telefon 122 szám

Elvállal vaskapuk, rácsok, takaréktűzhelyek, szivattyuskutak, fürdőszobák, vízvezeték berendezését és épületvasalást

Minden lakatos és vízvezetési munkálatokba vágó javításokat a legjutányosabb árban eszközölök.

Mayer Klotild

gőzmosógépek NAGYKANIZSÁN

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a F6 ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepemet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadók női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kézelőosztály.

Garantiált Hormesznehlili gőzmosás.

Szíves partfogant kér

Mayer Klotild

gőzmosógépre Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19.,
Közny-utca 8.

Külföldön is kizárva

Független és gondolat

ÜZLETMEGNYITÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy helyben Csengery ut 17 szám alatt, a mai kornak megfelelő, modern, tiszta borbély és fodrász terem nyitottam. Midőn a nagyérdemű közönséget a legtisztább kiszolgálásról biztosítom egyben tudatom hogy a tyukszemvágást és a manikűrözést nem csak az üzletben, hanem a házon kívül is mérsékelt díjért elvállalom, ugy szintén a házon kívüli borotválást is. A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri mély tisztelettel

Neumann József
borbély és fodrász.

A legjobb minőségű

hadiczipók

csizmák, gamaszok, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- női és gyermekcipők kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházban NAGYKANIZSÁN, F6-ut

:: :: VÁROS PALOTÁJÁBAN. :: ::

LEHENYVÉSZÉSI ÉS ÉRŐMÉRŐVÉDELMI:
NAGYKANIZSA
 SUGAR-UT 4. SZÁM
 TÖKKIADÓHIVATAL:

Előfizetés: évi 2.00 Ft (Fischer-nyomda-
 kiadású), a hóli hirdetések és
 előfizetők is "szűkecskék"

"ZALA" Hirtelrejelző és nyomda
 6.5 könyvtárája Sugar-ut 8.
TELEFON-SZÁMOK:
 Hirtelrejelző és kiadóhivatal: 10
 Fischer-nyomda: 11
 Nyomda: 12

ZALA

POLITIKAI NAPILAP

Kiállítások Árak
 helyben készülő hirdetés

Egy oldal ..... 1.00 Ft
 Helyettesítő ..... 0.50 Ft
 Féloldal ..... 0.75 Ft
 Egész oldal ..... 1.50 Ft

postai szolgáltatások:

Egy oldal ..... 1.50 Ft
 Helyettesítő ..... 0.75 Ft
 Féloldal ..... 1.00 Ft
 Egész oldal ..... 2.00 Ft

Egyes szám ára 6 fillér!
 Hirtelrejelző és kiadóhivatal
 Fischer-nyomda és kiadóhivatal
 Nyomda

A kárpáti, galiciai és montenegrói harcok

A főhadiszállásról érkezett hivatalos jelentések az egész vonalon a német és magyar legyőzések fényes győzelmeiről számolnak be. Az oroszok heves támadása minden ponton ku arcot valott, miközben súlyos veszteségeket is szenvedett az ellenség. Csapatainknak az újabb ütközetekben sikerült tért hódítani az oroszokkal szemben a az előnyomulást biztosítani.

A szerb harctéren még mindig nyugalom uralkodik. A szerbek meg se kísérik a támadást. Ez mutatja, hogy nekik is mennyire szükségük volt a pihenésre. A balkáni hadiszíntéren csak a montenegróiak fejtenek ki hevesebb akciót, amde eredménytelenül. Höfer altábornagy jelentése ezeket közli a legújabb harcokról:

Budapest, december 31. A főhadiszállásról jelentik éjjel 12 órakor. A Kárpátokban csapataink az uzsoki szorosától északra támadtak és több magaslatot elfoglaltak. Lupkowi szorosától északra elment támadásunkkal az oroszok előnyomulását megállítottuk. Tovább nyugatra az ellenség gyengébb erőkkel egyes átjárókat megközelített. Gorliczetól északra, Zakliczyntól északkeletre és a Nida alsó folyásánál az orosz támadások az ő súlyos veszteségük mellett összeomlottak. Tomasowtól keletre és délkeletre fekvő területen a szövetségesek előrehaladtak. A balkáni hadszíntéren, a szerb határon nyugalom van. Montenegróiaknak Avtovac mellett fekvő Gát és a Trebinje mellett fekvő Lastva ellen intézett éjjeli támadásait visszautasítottuk. **Höfer altábornagy.**

Londoni hírek

Budapest, dec. 31 A Times szerint december 28-án a Limaric és Gen angol gőzösök két halálos baleset együttesében aknára futottak s elsüllyedtek. Karácsony óta nyolc angol hajó süllyedt el robbanás következtében. A londoni katonai hatóságok figyelmestetik a londoni lakosságot, hogy amikor ágyú és fegyverlövést hallanak, meneküljenek le a pincébe, mert ilyenkor a német repülőgépekre törnek, amelyek már az angol főváros fölé merészkednek.

Az elzászi harczok.

Berlinből táviratozzák: A német területre betört francia csapatok hetek óta kétségbeesett erőfeszítést tettek, hogy elérhessék Mühlhausenent. Aszurban offenzívájuk összeomlott a most a németek a Thann felé nyomják vissza őket.

Katasztrófa előtt áll az orosz centrum.

Brüsszeli jelentések szerint az orosz centrumot a legnagyobb veszedelem fenyegeti. Ha az utolsó pillanatban csodával határos módon nem tudja kivédeni a német centrum áttörési tervét, akkor a katasztrófa elkerülhetetlen lesz. Pau francia tábornok az orosz hadsereg területére utazott, hogy új haditervet dolgozzon ki az oroszok számára.

Japán nem segít

Bécsből jelentik: Tokióból érkezett hírek szerint Japánban örültségnek tartják azt a tervet, hogy Japán expedíciós sereget küldjön Európába. A japán hivatalos körök véleménye az, hogy ők már eleget jettek a szövetségi szerződésnek, amikor az által német gyarmatot elfoglalták s Orosz- és Franciaországot fegyverrel, munióval támogatják.

Przemyslnél.

Bécsből táviratozzák: Przemyslnél röpképesen kijutott jelentések szerint a várórág pompásan éri magát. A kazamatákat fűtik s az élelmiszer bőséges. Ezzel szemben az oroszok iszonyúan szenvednek a hidegtől és az éhségtől, mert most már Oroszország belsejéből sem tudják őket élelmezni. A védőerő szentül hiszi, hogy az ostromnak éhínség vet véget, még pedig igen rövidesen.

Varsó felé.

Krakkóból táviratozzák: Az oroszok Varsó elővárosát kiürítették. A városból a tehetősebbek az ország belseje felé menekülnek. A lakosságot az orosz hatóság azaz igyekszik megnyugtatni, hogy a németek sohasem jutnak el Varsóig, de ha ez bekövetke ne, a várost még idejekorán kiürítik.

A trónörökös a Kárpátok közt.

Ungvárról táviratozzák, hogy a trónörökös szerdán hajnalban oda érkezett majd a kárpáti harcterekre látogatott el. A tűzvonalon délután érkezett vissza. Óriási néptömeg fogadta a herceget, aki elmondta, hogy a táborban minden katona megkapta a csomagját s öröm volt nézni a fiukat, amint remek átvágyással fogyasztották el a hazulról küldött jókat.

A FRANCIA és lengyelországi harcok.

Berlin, dec. 31. (Érkezett szerda délután 5 órakor.) A nagy főhadiszállás jelenti: A Nieuporttól délkeletre fekvő St. George majorért, amelyet egy meglepő támadás folytán ki kellett ürítenünk, még folyik a harc. A viharok és felhőszakadások Flandriában és Észak Franciaországban mindkét fél állásai-ban árokot okoztak. Különben a nap az arcvonal egyéb térszein általában nyugalmomban telt el. Keletporoszországban az orosz hadsereg lovasságát Piltkal-lenre visszaszorítottuk. Lengyelországban a Visztula jobbparti részén a helyzet változatlan. A Visztula nyugati partján a támadást a Bzura szakasztól keletre folytatjuk. Egyébként a harcok a Rawka szakaszon és attól keletre, valamint Inowlodzánál és ettől délnyugatra tovább tartanak. A külföldi híradások úgy tüntetik fel, mintha Lovic és Skierniewice nem volnaik bitokunkban. E helységeket már több mint hat napja elfoglaltuk. Skierniewice messze arcvonalunk mögött van.

A görög semlegesség bizonyos.

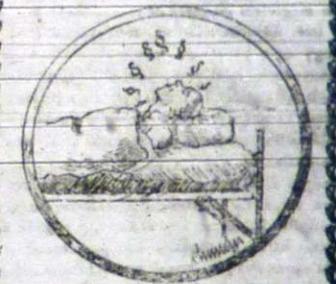
Budapestről táviratozzák: Görögország a legutóbbi napokban a teljes és végleges semlegesség mellett döntött. Ehhez mártan már a hadsereg hadilétszámát is redukálták s a hadihajókat leszerelték. A sorhadi katonaságból két évfolyamot bocsátottak el.

Bosznia új kormányzója.

Sarajevóból jelentik: Sarkotić altábornagy, Bosznia kormányzója külön vonaton ide érkezett s miután ellépett a diszszázad előtt a conakba hajtattott. Sarkotić már át is vette hivatala vezetését.

Névjegyek

azonnal készülnek
 Zala-nyomda R.-T.-nál
 :: Nagykanizsán ::

Katonatiszteknek önkénteseknek

a hadvezetés, újoncképzés alkalmával épületes órákat szerző a legújabb szaklapok által is legteljesebb körű birálatban részesült, igen időszzerű humoros művecske:

„Der Rekrut“
 militärische Briefe zur Erbauung für
 Rekrut und Instruktor

HANS WEBER 48. sz. 1. (Budapest)
 A műveget 30 érdekl. Anton Obermayer (Schlesmann-írású) művészi rajza kíséri.
 Ára 2 korona.
 Kapható Nagykanizsán
 Fischer-nyomda Fin könyvkereskedésben
 Keszthely-úton.
 Vidékre a pénz előzetes behirdetés mellett költségtelenül szállított.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatáruháza

Nagykanizsa

Fő-ut

az (Esz Magyar Elszívő Társaság új palotájában)

Telefon 323 szám.

Ruhakelmék Bársonyok

Selymek

Női felöltők

Gyermekkabátok

Bluzok

Pongyolák Kötények

Fehérművek

Szőnyegek

Függönyök

Agy- és asztalterítők

Szőrmék

Kelengyék

Vásznak és siffonok

legnagyobb választékban.

Női kabátok

minden árban.

Nagy ujévi vásár.

Budapesti és bécsi női modellkabátok

bámulatos olcsón kaphatók

Kisfaludi és Krausz

divatáru kereskedőknél Nagykanizsán.

Elek-féle ház, a Moskovits épüzet mellett

Ugyanott női kosztüm pongyola és blouz kelmek, bársonyok, flanelok, pargetok kanavásznak, anqinok, ingefirei, nagykendők, Berliner kendők, fejkendők, ágyterítők és függönyök.

Kész bluzok, pongyolák, katonai takarók, trikó ingek, nadrágok, hósapkák kesztyük

harisnyák bámulatos olcsó áron kerülnek eladásra.

Maj és Hoffeld rumburger vásznak, Regenhart és Reiman asztalneműek, Schroll siffonok és damaszkok eredeti gyári áron. Valódi Rumburger vászon maradékok fél áron kaphatók. Mérték után 1 nap alatt készűl Bluz 3 kor-tól, Pongyola 6 kor-tól, Alj 6 kor-tól kezdve. Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben

Nagy ujévi vásár.

Igen olcsó árak.

Finom akác-, hárs- és tarló
Virágméz

valamint ideai dió kisebb-nagyobb mennyiségben mindig kapható

Gazdasági Közvetítő Irodában

Sugár-ut 18 szám

Ugyanott vízmentes ponyvák és boros hordók minden időben kölcsön kaphatók.

Irodistanó

jártas február 1 ére esetleg március 1 re állást keres. Szíves megkeresések "Irodistanó" jelleggel a kiadóhivatalba kértnek.

magyar, német és horvát nyelv ismerettel s az összes irodai teendőkben

12067

Mack^{tele}
KAISER-BORAX

Előkélő Toaletszer
Száz ezer családban használatban, finomítja és szűrtti a bort meg védelmezi minden idejében. Csak valódi piros karlonban 4 15, 30 és 75 fillér. Kaiser-Borax. Szappan 80 fillér. Tola-Szappan 40 fillér.
GÖTTLIB VOITH WIEN III/1
Mindenholt kapható.

Szent-Margit-szigeti üdítővíz

a legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz.

Mint asztali víz nagyon kellemes jó hatása, egészségpóáló ital. — Forgalmába hozza a Budapest Szent-Margitszigeti üdítő- és gyógyvíz kezelősége Budapest, V., Nádor-u. 6. Főlerakat: Rechnitzer Mór cégnél Nagykanizsa.

Pozsonyi zenekar.

Bertók Vili

az ifjuság királya és közkedvelt zenekara

Magócs János

hirneves tárogató mester közreműködésével minden este

8 ÓRÁTÓL reggel 5 ÓRÁIG

nagy-hangversenyt tart, az

Arany Szarvas

kévéházban.

Legjobb italok.

Pontos kiszolgálás.

Rendes árak.

Külön terem.

Közölt tisztelettel

Feldmann József
tulajdonos.

A közelgő évfordulóra

Határidő napló

szép, tartós vászonkötésben, 365 napra való beosztással nyolczadret alakban K 2.40.

Kapható

Fischel Fülöp Fia

papírkereskedésében Nagykanizsán.

ÜZLETMEGNYITÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy helyben Csengery-ut 14 szám alatti, a mai kornak megfelelő, modern, tiszta borbély és fodrász terem nyitottam. Midőn a nagyérdemű közönséget a legtisztább kiszolgálásról birtosítom egyben tudatom hogy a tyukszemvágást és a manikűrözést nem csak az üzletben, hanem a házon kívül is mérsékelt díjért elvállalom, ugyintén a házon kívüli borotválást is. A nagyérdemű közönség szíves támogatását kéri mély tisztelettel

Neumann József
borbély és fodrász.

Gyermekjátékok

a ruhamosás elvégzése a

persil

örnműködő mosószerrel

Biztosítottan árialmatlan. Chlor nélkül

Félórai főzés után

Vakító fehér ruhát!

"PERSIL" kíméli a vásznat és a fehérneműt az őstban való kifőzés után olyan szép lesz, mintha a napon a szabadban lett volna fehérítve.

Gyár: GÖTTLIB VOITH, WIEN, III/1
Mindenholt kapható!

Mayer Klotild

gőzmosógyára NAGYKANIZSA.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Fő ut 9. szám alatt levő gyűjtőtelepeimet Hunyadi-utca 19. sz. alá helyeztem át. Elfogadok női és férfi ruhákat vegyileg való tisztításra, továbbá az összes háztartási ruhák mosását és vasalását 10% engedménnyel. Külön gallér és kézelőosztály.

Garantált éjformesznélküli gőzmosás.

Szíves pártfogást kér

Mayer Klotild
gőzmosógyára Hunyadi-u. 19.
Gyűjtőtelepek Hunyadi-u. 19,
Kazinczy-utca 8.

Ruháron más kizárva.

Figyelmes és gondos munka.

A legjobb minőségű hadiczipők

csizmak, gamaschnik, hócipők

:: :: Továbbá mindennemű :: ::

Uri- női és gyermekcipők

kaphatók és mérték után rendelhetők

Miltényi Sándor és Fia

cipőárúházaiban NAGYKANIZSÁN, Fő-ut
VÁROS PALOTÁJÁBAN.